

Suomi sujuvaksi

2

MARJUKKA KENTTÄLÄ

GAUDEAMUS

SUOMI SUJUVAKSI 2

MARJUKKA KENTTÄLÄ

SUOMI SUJUVAKSI

2

JATKO-OPPIKIRJA

Tämän teoksen kopioiminen on tekijänoikeuslain mukaisesti kielletty.

Harjoitustehtävien vastaukset: www.gaudeamus.fi/suomisujuvaksi

Copyright © 2012 Marjukka Kenttälä
& Gaudeamus Helsinki University Press

Gaudeamus Oy
HYY Yhtymä
www.gaudeamus.fi

Kuvitus: Ilkka Pesonen ja Virve Sammalkorpi
Kansi: Leena Kilpi

KL : 88.207, K • UDK : 809.454.1

ISBN 978-952-495-246-0

Painopaikka: Hakapaino, Helsinki 2012

OPETTAJALLE

Suomi sujuvaksi 2 on suunniteltu yhteistyössä Helsingin yliopiston kielikeskuksen Kielipalvelujen suomi vieraana kielenä -opettajien kanssa.

Kirja ohjaa opiskelijan yhä pitemmälle suomen kielen hallintaan ja käyttöön ja suomalaisen kulttuurin tuntemiseen. Sanasto laajenee ja toistuu uusissa teksteissä ja harjoituksissa. Sanaston valinnassa on kiinnitetty erityistä huomiota sanojen yleisyyteen. Teksteissä on runsaasti arkipäivän ja työelämän keskusteluissa tarvittavia dialogipartikkeleita ja modaalisia ilmauksia. Opiskelija saa uusia keinoja ehdottamiseen sekä mielipiteidensä ja tunteidensa ilmaisemiseen. Kirjan tekstien avulla puhekielen ja sanomalehtikielen ymmärtäminen paranee ja eri tekstilajit tulevat tutuiksi. Keskusteluharjoituksia on runsaasti, samoin omaa kielentuottamista vaativia harjoituksia.

Kirjaa on käytetty Helsingin yliopiston Kielipalvelujen suomen kielen kursseilla erittäin hyvin tuloksin. Kirjan aineiston pohjalta opiskelija voi saavuttaa Eurooppalaisen viitekehyksen tasot A2.1 ja A2.2. Kirjan elävän ja todentuntuisen kuvituksen on tehnyt *taiteilija Ilkka Pesonen*.

Olen saanut tukea ja neuvoja monilta opettajatovereiltani. Etenkin haluan kiittää Kielipalvelujen johtajaa, esimiestäni, *FL Seija Korhosta*, monista neuvoista ja tuesta kirjan kirjoitusvaiheessa. Sitten haluan vielä kiittää opettajatovereitani *FM Päivi Vetschiä, FM Sanna Teerenhovia, FM Outi Rummukaista ja Anna-Maija Luomia* Helsingin yliopiston kielikeskuksen Kielipalveluissa.

Toivon, että kirjasta on iloa ja hyötyä kaikille suomen kielestä kiinnostuneille.

OPISKELIJALLE

Tervetuloa jatkamaan suomen kielen opiskelua! Suomen kieli on kaunis kieli. Se on myös hyvin erikoinen ja erilainen kieli. Kielen rakenne on looginen, mutta sanat eivät valitettavasti muistuta indoeurooppalaisten kielten sanoja. Siksi on tärkeää, että harjoittelet sanastoa usein ja eri tavoin. Ilman sanoja et voi puhua etkä voi ymmärtää, mitä ihmiset sinulle sanovat. Seuraavassa on ohjeita, miten voit opiskella suomea:

1) Yritä ymmärtää tekstin sisältö ensin ilman sanakirjaa. Katso sen jälkeen uudet sanat sanakirjasta tai sanastosta ja lue teksti uudelleen läpi. Lue se **ääneen** pari kertaa. Opettele sen jälkeen tekstin lauseet niin hyvin, että muistat koko lauseen ja sen rakenteet helposti. Toista lausetta **ääneen** – kirjaan katsomatta – pari kertaa. Tämän jälkeen muunna lausetta (huom. esim. 2–3 muunnosta) suullisesti. Kuvittele muunnettujen lauseiden sisältö mielessäsi.

Esimerkiksi:

”Sitten hän katsoo vähän sanomalehteä.”

- a) Tee lauseesta kysymys.
Mitä hän katsoo? Katsooko hän sanomalehteä? **Miksi** hän katsoo sanomalehteä?
Milloin hän katsoo sanomalehteä?
- b) Vaihda subjektia.
Sitten **nainen** katsoo vähän sanomalehteä.
- c) Vaihda yksiköllinen subjekti monikolliseksi ja päinvastoin.
Sitten **he** katsovat vähän sanomalehteä.
- d) Muunna lause negatiiviseksi.
Hän **ei katso** sanomalehteä.
- e) Vaihda objektia.
Sitten hän katsoo vähän aikaa **elokuva**a.
- f) Vaihda verbiä.
Sitten hän **lukee** vähän sanomalehteä.
- g) Vaihda adverbialia (ajan-, paikan-, tai tavanilmausta).
Metrossa hän katsoo vähän sanomalehteä.

- h) Lisää lauseeseen adverbiaali (ajan-, paikan- tai tavanilmaus).
*Sitten hän katsoo **nopeasti** vähän sanomalehteä.*
- i) Lisää lauseeseen sana *ehkä, toivottavasti, luultavasti, onneksi* tai *valitettavasti*.
*Sitten hän **ehkä** katsoo vähän sanomalehteä.*
- j) Vaihda verbin aikamuotoa: preesens imperfektiksi ja imperfekti preesensiksi.
*Sitten hän **katsoi** vähän sanomalehteä.*

- 2) Tämän jälkeen etsi ne sanat, jotka sinun on vielä vaikea muistaa, ja kirjoita uusista sanoista 7–10 lausetta.
- 3) Kirjoita tekstistä 10–15 kysymystä paperille.
- 4) Opettele teksti niin hyvin, että osaat kertoa tekstin tapahtumat tunnilla.
- 5) Sido teksti omaan elämääsi ja kirjoita tekstin teemasta oma kirjoitelma (noin 10–20 lausetta).

Sanan hallinta tarkoittaa kolmea asiaa: a) sanan merkityksen hallintaa b) taivutuksen hallintaa c) tietoa sanan sopivuudesta eri käyttöyhteyksiin. Pyri siis opettelemaan sana omassa kontekstissään: tilanteessaan ja lauseyhteydessään. Sanaa opetellessa kannattaa merkityksen lisäksi painaa mieleen sanan taivutusmuodot ja sanan vaatima sijamuoto.

Tärkeintä on puhutun kielen ymmärtäminen, luontevan suullisen kielitaidon karttuminen ja oman tekstin tuottaminen. Kurssin aikana opitaan yleensä tärkeimmät kieliopilliset seikat ja harjoitellaan kielen käyttöä eri tilanteissa. Kurssilla ei useinkaan käsitellä kirjan kaikkia tekstejä; ne jäävät myöhempää itseopiskelua varten. Tämä on tärkeää. Kestää aika kauan ennen kuin pystyt helposti lukemaan sanomalehtitekstiä tai kaunokirjallista tekstiä. Siksi on hyvä, että sinulla on kirjassa lisäaineistoa, jonka pystyt ymmärtämään itsenäisesti opiskellen.

Uuden kielen oppiminen vaatii työtä. Opiskele päivittäin kurssin lisäksi 1,5–2 tuntia kotona. Silloin huomaat, että edistyt. Jotta oppisit uuden kielen, sinun täytyy harjoitella kielen käyttöä säännöllisesti ja monin eri tavoin. Edistyminen vaatii, että työskentelet valitsemasi jakson aikana tiiviisti. Itsenäinen opiskelu on tärkeää, koska silloin voit miettiä rauhassa asioita ja opetella ääneen tekstin ilmauksia. Suomen kielellä on usein oma erityinen tapansa ilmaista eri asioita, ja ilmausten oppimiseen menee aikaa.

Uusien sanojen muistamista ja erilaisten lauseiden muodostamista on helppo harjoitella sanakorttien avulla. Lauseet voivat olla aivan hullunkurisiakin. Kirjoita myös päiväkirjaa suomeksi; siten arkielämän tavalliset sanat tulevat sinulle tutuksi. Puhu suomea itseksesi ääneen kotona – ajattele suomeksi. Katso myös suomalaisia ohjelmia televisiosta.

Iloista opiskelua!

Helsingissä 13. syyskuuta 2012

Marjukka Kenttälä

SISÄLLYS

KAPPALE 1

Euroopan kartta	12
Mitä teit lomalla?	13
Ulkona taitaa sataa	13
Mielipiteen ilmaiseminen	14
Mitä sinä harrastat? Urheiluharrastukset	16
Verbistä substantiivi: -minen-substantiivit	17

KAPPALE 2

Elämää maaseudulla	24
Mummolassa	25
Maatila	30
Nominytyypit	35
Tällä kadulla ja tuossa talossa	44
Tässä ja täällä	45

KAPPALE 3

Minun perheestäni	49
Minun veljeni ja sinun sisaresi – possessiivisuffiksit	52
Verbi + sija	54
Adjektiivi + sija	59
Liputuspäivät	61
Järjestysluvut	62
Nimipäivät	63
Hotelli Aurorassa	65
Niko on viidennellä luokalla	65

KAPPALE 4

Ravintola Ursuksessa	69
Mitä sä tekisit, jos sä voittaisit lotossa?	70
Haluaisin matkustaa ulkomaille – konditionaalin preesens	71
-isi-muodon käyttö – konditionaalin preesensin käyttö	73
Voisitko auttaa minua?	77
Olisitko sinä halunnut lähteä mukaan? – Konditionaalin perfekt	81
Yllätysvieraat	83
Laura haluaisi matkustella	83
Ruoka maistuu hyvältä – verbi + -lta/-ltä/-lle	84
Mul ei oo mitään tekemistä	85
Kukaan ei ole kotona. Missään ei ollut rauhaa	86

KAPPALE 5

Saunassa	88
Pieniä dialogeja	90
Tule tänne! – imperatiivi	92
Sirpalla on flunssa	97
Opiskelijan painajainen	97
Laitetaan ruokaa	98

KAPPALE 6

Matkailijan Suomi	101
Suomi – tuhansien järvien maa	102
t-monikko	103
i-monikko	103
Monikon paikallissijat	104

KAPPALE 7

Eläimiä ja puita	120
Päijänteen rannalla	121
Paljon ihmisiä – monikon partitiivi	123
Milloin käytät monikon partitiivia?	125
Ruokakaupassa	128
Eksistentiaalilause	129

KAPPALE 8

Totta vai tarua Suomesta ja suomalaisista	137
Genetiivin esittely	139
Monikon genetiivi	142
Lasten kanssa – monikon 2. genetiivi: -ten	143
Milloin käytät monikon genetiiviä?	143
Monikon partitiivi ja genetiivi	144

KAPPALE 9

Passiivi	151
Juhlat	152
Kurssilla opiskellaan suomea	155
Passiivin preesens	156

KAPPALE 10

Suomen historiaa	169
Suomen sota (1808–09)	170
Kurssilla opiskeltiin, mutta lomalla ei opiskeltu – passiivin imperfekti	171
Anne puhelimessa	177
Viikonloppuna maalla	178
Myydään vanha talo	180
Talo on remontoitu – passiivin perfekt	181
Passiivin pluskvamperfekti	181
Milloin käytät passiivin perfektä?	182

KAPPALE 11

Aurinkokuntamme	186
Suuri, suurempi, suurin – adjektiivien vertailuasteet	187
Adjektiiveja	188
Komparatiivi	189
Komparatiivin taivutus	192
Elämää kerrostaloalueella	195
Haluaisin vuokrata asunnon	196
Mikä? Kumpi?	200

KAPPALE 12

Helsingin keskusta	204
Helsingin tärkeimpiä nähtävyyksiä	205
Superlatiivi	207
Superlatiivin taivutus	208
Adjektiivi ja adverbi	215
Tupaantuliaiset.....	219
Miten sinne pääsee parhaiten?	220
Tien neuvominen	221
Helsingin seutu.....	222

KAPPALE 13

Ammatit.....	224
Illanvietto	227
Ilma on pysynyt lämpimänä – essiivi	229
Mitä me otetaan jälkiruoaksi?	234
Kampaajalla ja parturissa	234
Ilma muuttui kylmäksi – translatiivi	235
Hänestä tulee presidentti – muutos + tulos -lauseet	242
Kylmenee ja lämpenee	243
Verbityyppi 6.....	244
Työpaikkahakemus.....	245

KAPPALE 14

Erilaisia tarvikkeita ja työkaluja.....	248
Minä pesen hiukset sampoolla	249
Liinavaatteet, kankaat, käsityötarvikkeet	250
Puhumalla, puhumatta.....	252
Kalevala	255

KAPPALE 15

Ilmasto lämpenee.....	258
Haastattelemme ohikulkijoita.....	259
Miten luontoa voitaisiin suojella?	260
Ihminen ja luonto	262
Mentäisiinkö kahville? – passiivin konditionaali.....	263
Passiivin konditionaalin preesensin käyttö	264
Passiivin konditionaalin perfekti	268
Mitä me tehtäis?	270

KAPPALE 16

Loma	273
Partisiipit.....	276
Saksofonia soittava mies.....	277
VA-partisiippi	277
Pensaikossa piilevä vaara.....	279
Tanssiesitystä katsomassa	284
Sanomalehtijuttuja	285

KAPPALE 17

Talkoot.....	288
Pihatalkoot.....	289
Kirjan lukenut mies	291
NUT-partisiippi	292
Aino Egyptissä	297
Sanomalehtijuttuja	298

KAPPALE 18

Kesäjuhlat.....	300
TAVA-partisiippi	303
Kurssilla luettava kirja.....	304
Mitä sinun on tehtävä?	306
Tampattava matto	308
Daniel on sairaana	309
Onko sinulla mitään luettavaa?	311
Suomen kansalaisuuden hakeminen	314
Opiskelijan oleskelulupa.....	314

KAPPALE 19

Keittiötarvikkeet	316
Grillattua ja paistettua	317
TU-partisiippi	319
Sanomalehtijuttuja	323
Silmiä avaava elokuva	324

KAPPALE 20

Vanha valkoparta – Rare Exports	326
Musta jää	326
MA-partisiippi.....	327
Jugend ja 1890-luvun karelianismi	332
Pariisin maailmannäyttely	332
Karttaa tutkiva turisti.....	336

KIELIOPPIOSA

Lausetyypit	339
Nominit	342
Nominityypit	345
Verbityypit	348

MERKKEJÄ JA LYHENTEITÄ

-	<i>tavuviiva</i>	jne	ja niin edelleen
–	<i>ajatusviiva</i>	jnk	jonkin
,	<i>pilkku</i>	jssak	jossakin
.	<i>piste</i>	jstak	jostakin
:	<i>kaksoispiste; osoittaa usein vaihtelua</i>	jtak	jotakin
;	<i>puolipiste</i>	K	konsonantti
?	<i>kysymysmerkki</i>	kom.	komitatiivi
!	<i>huutomerkki</i>	kond.	konditionaali
...	<i>(puhe tai asia) jatkuu</i>	konj.	konjunktio
/	<i>kauttaviiva; ‘tai’</i>	kpl	kappale (tta)
~	<i>aaltoviiva; ‘tai’</i>	ks	katso
≡	<i>ei tapahdu muutosta</i>	lukus.	lukusana
=	<i>on sama kuin...</i>	lyh.	lyhenne
≠	<i>vastakohta</i>	mm.	muun muassa
		mon.	monikko
		murt.	murteissa, murteellinen
		n.	noin
		neg.	negatiivinen
		nom.	nominatiivi
		ns.	niin sanottu
		nyk.	nykyään, nykyisin
		obj.	objekti
		part.	partitiivi
		pass.	passiivi
		perf.	perfekti
		pers.	persoonaa
		pluskv.	pluskvamperfekti
		poss.suff.	possessiivisuffiksi
		postp.	postpositio
		predvi	predikatiivi
		prees.	preesens
		prep.	prepositio
		pron.	pronomini
		puhek.	puhekielessä
		ruots.	ruotsalainen
		s.	sivu
		saks.	saksalainen
		subj.	subjekti
		subst.	substantiivi
		sl	slangia
		tav.	tavallinen, tavallisesti
		tm.	tai muuta
		tms.	tai muuta sellaista
		tr	transitiiviverbi
		transl.	translatiivi
		us.	usein
		v	verbi
		V	vokaali
		vart.	vartalo
		ven.	venäläinen
		vrt.	vertaa
		VV	kaksi vokaalia
		yks.	yksikkö
		yl.	yleensä
		yleisk.	yleiskielessä
		ym.	ynnä muuta
		yms.	ynnä muuta sellaista
abess.	abessiivi		
abl.	ablatiivi		
adess.	adessiivi		
adj.	adjektiivi		
adv.	adverbi		
advl	adverbiaali		
akk.	akkusatiivi		
all.	allatiivi		
ark.	arkikielessä, arkikielinen		
elat.	elatiivi		
esim.	esimerkiksi		
ess.	essiivi		
gen.	genetiivi		
harj.	harjoitus		
harv.	harvinainen; harvoin		
huom!	huomaa!		
ill.	illatiivi		
imp.	imperatiivi		
imperf.	imperfekti		
iness.	inessiivi		
inf.	infinitiivi		
instr.	instruktiivi		
interj.	interjektio		
itr	intransitiivinen verbi		
jk	jokin		
jkhun	johonkuhun		
jkksi	joksikuksi		
jklla	jollakulla		
jklle	jollekulle		
jkltä	joltakulta		
jkn	jonkun		
jkna	jonakuna		
jksik	joksikin		
jkssa	jossakussa		
jksta	jostakusta		
jkta	jotakuta		
jku	joku		
jllak	jollakin		
jllekin	jollekin		
jltak	joltakin		
jnak	jonakin		

KIELIOPPIHAKEMISTO

adjektiivi 188–191, 215, 284, 297, 304, 324

adjektiivi + sija 59–60

adjektiivin komparatiivi 189–193, 196–199, 284, 297, 324

adjektiivin superlatiivi 207–214, 284, 297, 324

adverbi 215–218

adverbin komparatiivi ja superlatiivi 216–218

adverbit tässä, tuossa, siinä, täällä, tuolla, siellä 45–46

demonstratiivipronominit tämä, tuo, se 44, 117–118, 231, 237

ei kumpikaan 200, 202

eksistentiaalilause 31, 125, 129, 159, 339

essiivi 229–233, 238–240, 311

geneerinen lause 32, 306–308, 341

i-monikon paikallissijat 103–118

imperatiivi 92–95

intransitiivilause 31, 339

järjestysluvut 62–65, 237, 346

kokijalause 31, 339

konditionaali 71–82, 263–269

konditionaalin preesens 71–80

konditionaalin perfekti 81–82

kumpi 200–202

kvanttorilause 32, 341

lausetyypit 21, 31–34, 103, 125

-malla, -matta 252–254

MA-partisiippi 327–331

mikä 200, 231, 237

-minen-substantiivit 17–20, 143, 147

monikon genetiivi 142–148

monikon 2. genetiivi 143

monikon illatiivi 111–112, 145

monikon partitiivi 123–133, 144–145, 193, 242

muutos+tulos -lauseet 32, 242, 341

nesessiivilause 32, 143, 146, 306–307, 341

nominien astevaihtelu 343–344

nominityypit 35–43, 110–111, 112–116, 123–124, 139–145, 189, 342–347

NUT-partisiippi 291–297

objekti 92, 103, 125, 156–157, 162, 306

omistuslause 31, 125, 339

On hauskaa -lause 21, 31, 340

parempi, paras 210

pari- ja monikkosanat 103, 125, 132–133

partisiipit 276–278, 291–293, 303–304, 306, 308, 311, 319–320, 327–329

passiivi 151, 155–166, 171–176, 181–184, 263–269

passiivin preesens 155–166

passiivin imperfekti 171–176

passiivin perfekti 181–183

passiivin pluskvamperfekti 181, 182, 184

passiivin konditionaalin preesens 263–267

passiivin konditionaalin perfekti 268–269

possessiivisuffiksit 52, 236, 328–329

postpositiot 143, 220

predikatiivilause 31, 103, 125, 132–133, 143, 193, 340

pronominit ei kukaan, ei mikään 86

pronomini kuka, ketkä 86

puhekieltä 13, 79, 163, 164–166, 176, 264, 268, 307

sanajärjestys 31–32, 86, 103, 125, 129, 143, 156–157, 162–163, 174, 277–278, 291–293, 303–304, 306, 319–320, 327–329

TAVA-partisiippi 303–308, 311–313, 324

tilalause 32, 340

t-monikko 103, 52, 125, 132, 156–157, 193

transitiivilause 31, 125, 339

translatiivi 235–242, 311

tuloslause 32, 125, 341

tunnekausatiivilause 32, 340

TU-partisiippi 319–322, 324

VA-partisiippi 277–278, 280–284

verbi + -maan/-mään 56

verbi + -misen/-mista/-mistä/-misesta/-misestä/-miseen 18, 58

verbi + sija 18, 50, 54–55, 84–85, 103, 118, 229–230, 235–236, 252

verbi + verbin perusmuoto 56

verbien astevaihtelu 349

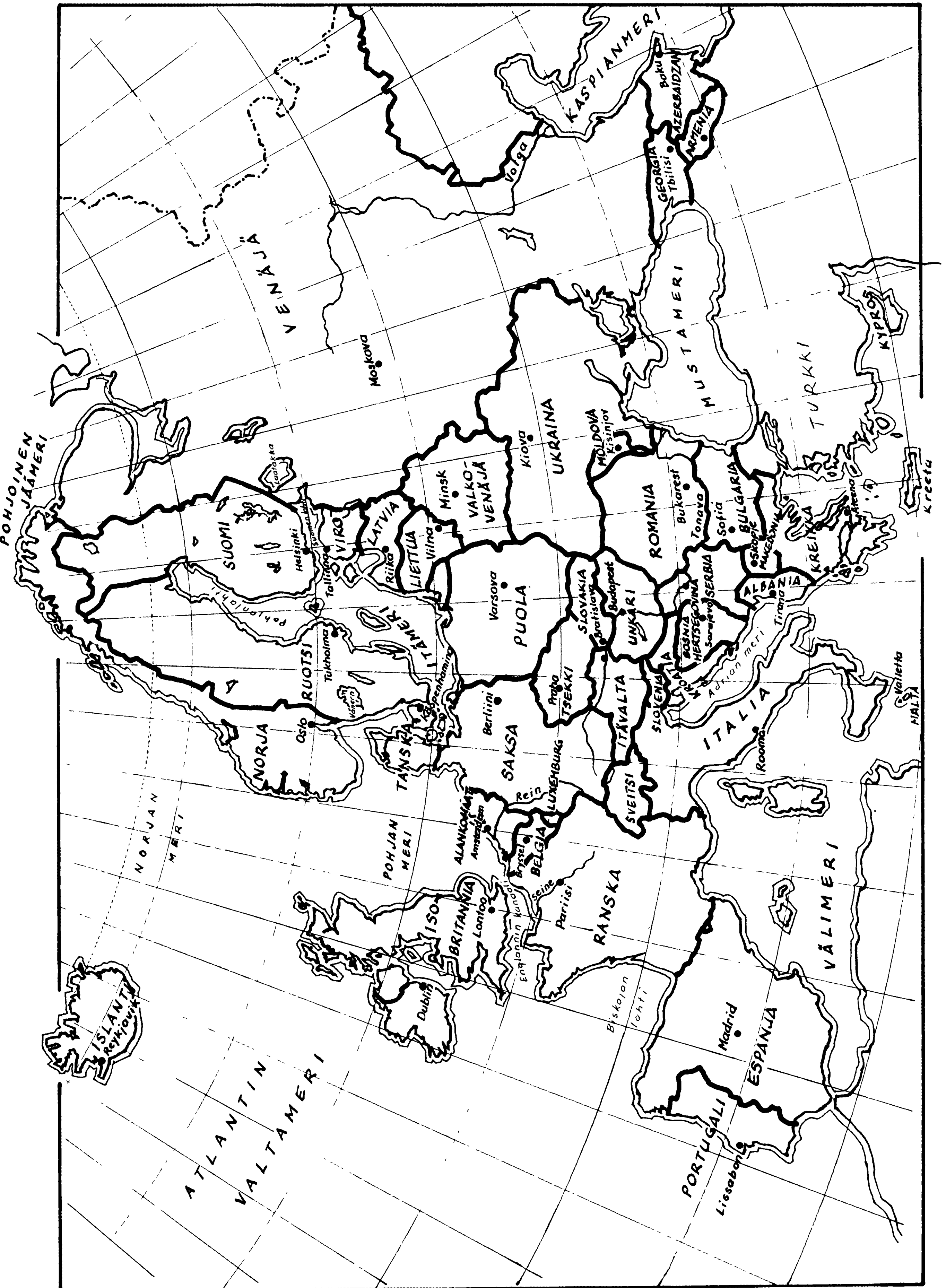
verbityypit 348–349

verbityyppi 6 244

välineen adessiivi 159, 249, 251

KAPPALE 1

- Mitä teit lomalla?
- Ulkona taitaa sataa.
- Minun mielestäni Suomessa on mukava asua.
- On hauskaa matkustaa. Tykkäätkö sinä matkustaa?
- Ruoan laittaminen on kivaa. Pidän ruoan laittamisesta.
- mielipiteen ilmaisu
- harrastukset
- verbistä substantiivi: -minen
- puhekieltä

MITÄ TEIT LOMALLA?

Mikko: *Terve Leena! Mitäs kuuluu?*

Leena: *No moi Mikko! Onpa kiva nähdä sinua pitkästä aikaa. Mitäpä tässä. Entäs itsellesi?*

Mikko: *Ei mitään ihmeempää. Olen ollut aika väsynyt, koska minulla on ollut liian paljon töitä. Mutta onneksi minulla on vähän lomaa ensi viikolla. Entäs sinä? Mitä sinä olet puuhannut (= tehnyt)?*

Leena: *No, minulla oli lomaa viime viikolla. Kävin Lontoossa tapaamassa erästä ystävääni. Olin hänen luonaan muutaman päivän ja tutustuin Lontooseen ja Lontoon ympäristöön. Oli todella mukava nähdä sitä ystävääni pitkästä aikaa. Meillä oli hauskaa yhdessä. Kävimme monessa paikassa ja tutustuimme moneen uuteen ihmiseen. Lontoo on hieno kaupunki! Se on niin kansainvälinen ja vilkas. Siellä on paljon kulttuuria ja historiaa ja mukava innostava ilmapiiri. Minusta se on Euroopan paras paikka!*

Mikko: *Minäkin tykkään kyllä Lontoosta, mutta minusta se on vähän liian suuri kaupunki. Siellä on liian paljon ihmisiä, ja kaikilla on aina kiire. Siellä on kiva käydä, mutta minä tykkään silti asua kaupungissa, jossa on enemmän luontoa ja jossa ei ole niin paljon ihmisiä eikä autoja. Minusta on kiva asua pikkukaupungissa.*

Leena: *Ihanko totta? Ai jaa. Minä tykkään kyllä suurkaupungista. Minä haluan muuttaa Lontooseen heti, kun vain saan sieltä työpaikan. Mutta mitä sinä aiot tehdä lomalla? Lähdetkö matkalle?*

Mikko: *Joo, aion käydä vanhempien luona Joroisissa ja sitten lähdén Upsalaan. Minun mielestäni Upsala on mielenkiintoinen ja erittäin kaunis kaupunki. Minusta se on kauniimpi ja mielenkiintoisempi kaupunki kuin tämä. Siellä kannattaa käydä.*

Leena: *Niin minustakin. Upsala on kyllä kiva paikka. No, siellä ei ainakaan ole liikaa ihmisiä.*

Mikko: *Niin, ei minustakaan. Minusta se on juuri sopivan kokoinen kaupunki.*

ULKONA TAITAA SATAA (pääkaupunkiseudun puhekieltä)

Katri: *Mä taidan lähtee (= lähteä) vähän kävelylle. Lähdet (= lähdetkö) sä mukaan?*

Daniel: *En mä taida nyt lähtee (= lähteä). Ulkona taitaa muuten sataa. Must (= minusta) näyttää vähän siltä, et siel sataa.*

Katri: *Ai jaa, voi harmi! No, täytyy sit ottaa sateenvarjo mukaan.*

Niko: *Luulet (= luuletko) sä, et alkaa sataa?*

Anders: *En mä usko. Mut ota sateenvarjo mukaan – varmuuden vuoksi.*

Petri: *Luulet sä, et Markus lähtee mukaan Jyväskylään?*

Joni: *Joo. Must se oli kovasti kiinnostunu lähteen (= kiinnostunut lähtemään) sinne.*

Kimmo: *Luulet sä, et Mikko ehtii tehdä sen työn ennen perjantaita? Mitä sä luulet?*

Antti: *Kyl mä uskon. Se saattaa olla valmis jo keskiviikkona.*

Markku: *Uskot sä sen, mitä Ville sano (= sanoi) eilen? Uskot sä, et se puhu (= puhui) totta?*

Kari: *En. En mä uskonu (= uskonut) sanaakaan. Must se ei ollu (= ollut) totta. Must se valehteli.*

MIELIPITEEN ILMAISEMINEN

Minä pidän Suomesta. Minä en pidä oluesta.	<ul style="list-style-type: none">– Niin minäkin.– En minäkään. Minäkään en pidä oluesta.
Minä pidän tästä uudesta lehdestä. Pidän siitä, että junat kulkevat usein.	<ul style="list-style-type: none">– Niin minäkin. Minäkin pidin siitä.– Niin minäkin. Minäkin pidän siitä. Minusta se on tärkeää.
Minä tykkään saunasta. Minä en tykkää saunasta.	<ul style="list-style-type: none">– Niin minäkin. Minusta on ihanaa käydä saunassa.– En minäkään. Minusta saunassa on liian kuuma.
Minä tykkään asua Suomessa. Entä sinä? Minä en tykkää asua tässä kaupungissa.	<ul style="list-style-type: none">– Joo, kyllä. Minäkin tykkään asua Suomessa.– En minäkään. Minäkään en tykkää asua täällä.
Minusta Suomessa on kaunista. Entä sinusta? Minusta suomalainen ruoka ei ole pahaa.	<ul style="list-style-type: none">– Niin minustakin. Pidän paljon Suomesta.– Ei minustakaan. Minusta se on ihan hyvää.
Minusta ei kannata ostaa omaa asuntoa. On parempi asua vuokralla. Mitä mieltä sinä olet? Oletko samaa mieltä?	<ul style="list-style-type: none">– Ai jaa. Minä olen eri mieltä. Minusta kannattaa kyllä ostaa oma asunto. Minä olen sitä mieltä, että on parempi asua asunnossa, jonka itse omistaa.
Mitä mieltä Salla on?	<ul style="list-style-type: none">– Minusta hän on samaa mieltä.
Mitä mieltä sinä olet uudesta työpaikastasi?	<ul style="list-style-type: none">– Minä olen aika tyytyväinen. Minusta siellä on mukava olla.
Mitä sinä tykkäät meidän uudesta esimiehestä?	<ul style="list-style-type: none">– Minusta hän on oikein mukava.
Mitä sinä tykkäät suomen kielestä?	<ul style="list-style-type: none">– Pidän siitä. Minusta se on kaunis kieli.
Mitä sinä pidit siitä elokuvasta?	<ul style="list-style-type: none">– Minusta se oli mielenkiintoinen.

minun mielestäni = minusta
sinun mielestäsi = sinusta
hänen mielestensä = hänestä
meidän mielestämme = meistä
teidän mielestänne = teistä
heidän mielestänsä = heistä

Sallan mielestä
johtajan mielestä

Harjoitus 1

Kysy kurssikaverilta, mitä mieltä hän on.

1. Onko Suomessa sinusta kallista?
2. Minusta suomalainen ruoka on halpaa. Entä sinusta? Oletko sinä samaa mieltä?
3. Onko sinusta kiva laittaa ruokaa?
4. Mitä sinä tykkäät suomalaisesta ruuasta?
5. Onko suomalainen olut sinun mielestäsi pahaa?
6. Mitä sinä tykkäät rockmusiikista?

Harjoitus 2

Tee kysymyksiä ja kysy seuraavalla kerralla kysymykset kurssikaveriltasi.

Pidätkö ... (+ -sta/-stä)? Tykkäätkö ... (+ -sta/-stä)? Tykkäätkö ... (+ verbin perusmuoto)?

Onko sinusta kiva ... (+ verbin perusmuoto)? Onko ... sinusta ...? Mitä sinä tykkäät ... (+ -sta/-stä)?

Käytä esimerkiksi seuraavia sanoja:

suklaa, olut, viini, tee, kahvi, tämä kurssi, lumi, kesä, talvi, kokous, ravintola, ooppera, popmusiikki, kitara, autourheilu, jääkiekko, jalkapallo, suomen kieli, hiihtää, uida, matkustaa, käydä, lähteä, piirtää, laulaa, puhua, syödä, opiskella, pelata, soittaa.

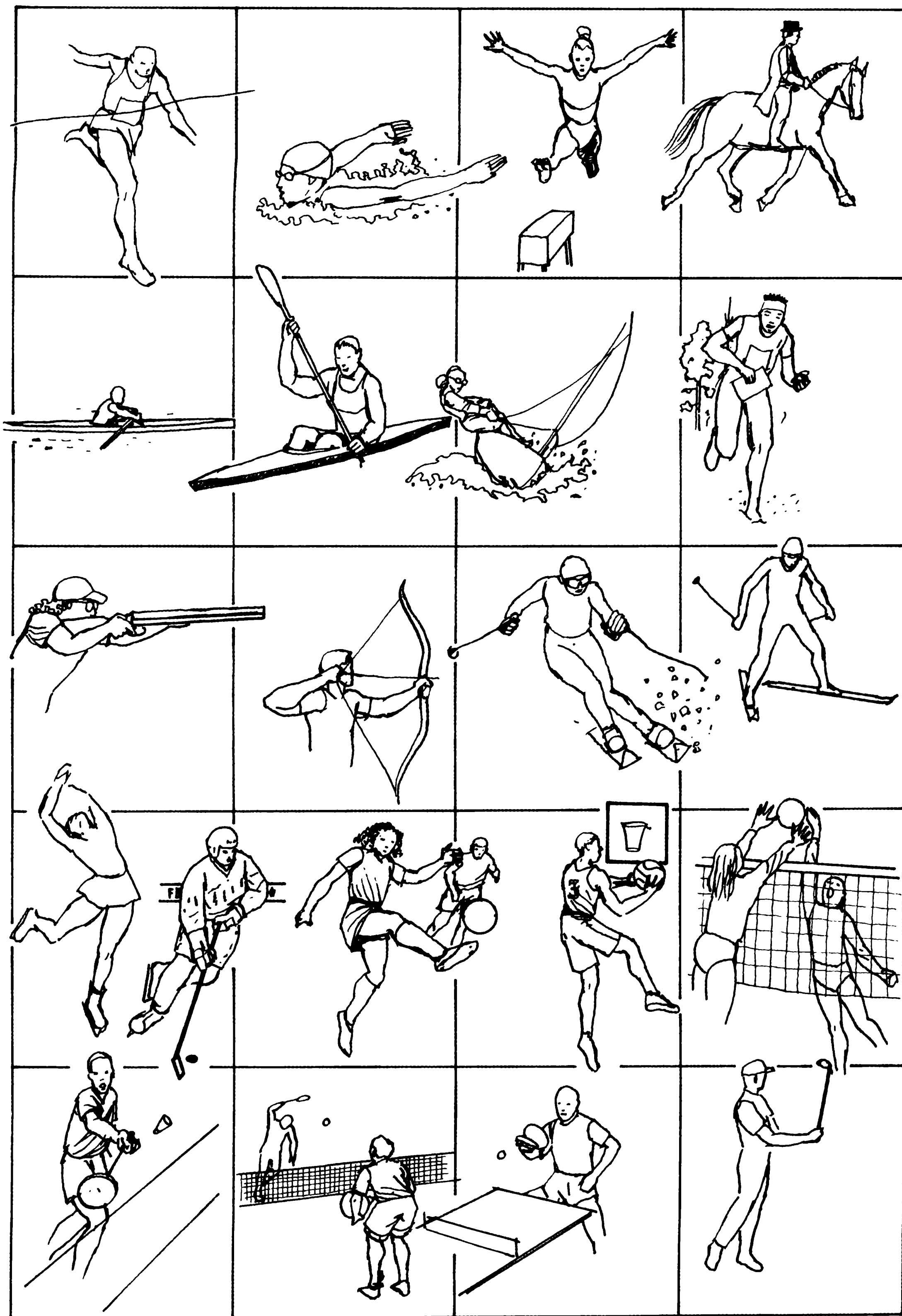
.....

Harjoitus 3

Valitse oikea sana:

mielestäni, mielestäsi, mielestänsä, mielestämme, mielestänne, mielestänsä, mielestä.

- 1. Onko tämä takki sinun hyvä?
- 2. Minun se ei sovi sinulle.
- 3. Leenan tämä on vanhanaikainen.
- 4. Hänen minä tarvitsen uuden takin.
- 5. Minun tässä kaupungissa on liian hiljaista.
- 6. Vilman ei ole kiva vaihtaa koulua.
- 7. Hänen siellä oli mukava asua.

1. juokseminen, juoksu 2. uiminen, uinti 3. voimisteleminen, voimistelu 4. ratsastaminen, ratsastus 5. soutaminen, soutu 6. melominen, melonta 7. purjehtiminen, purjehdus 8. suunnistaminen, suunnistus 9. ampuminen, ammunta 10. jousiammunta 11. lasketteleminen, laskettelu 12. hiihtäminen, hiihto 13. luisteleminen, luistelu 14. jääkiekon pelaaminen 15. jalkapallon pelaaminen 16. koripallon pelaaminen 17. lentopallon pelaaminen 18. sulkapallon pelaaminen 19. tenniksen pelaaminen 20. pöytätenniksen pelaaminen 21. golfin pelaaminen

VERBISTÄ SUBSTANTIIVI: -MINEN-SUBSTANTIIVIT

On hauskaa uida.	>	Uiminen on hauskaa.
On hauskaa laulaa.	>	Laulaminen on hauskaa.
On hauskaa kirjoittaa.	>	Kirjoittaminen on hauskaa.
Ei ole hauskaa odottaa.	>	Odottaminen ei ole hauskaa.
Ei ole hauskaa olla myöhässä.	>	Myöhässä oleminen ei ole hauskaa.

Verbistä saa substantiivin, kun panee päätteeksi **-minen** monikon 3. persoonan (he-muodon) vartaloon:

ottaa	otta/vat	>	ottaminen	ottamista	<u>ottamise-</u>
lukea	luke/vat	>	lukeminen	lukemista	<u>lukemise-</u>
antaa	antavat	>			
syödä		>			
kävellä		>			
nousta		>			
kuunnella		>			
pakata		>			
osata		>			
valita		>			

On hauskaa lukea <i>kirjaa</i> (objekti).	>	<i>Kirjan</i> (genetiivi) lukeminen on hauskaa.
Luen mielelläni <i>kirjan</i> (objekti).	>	<i>Kirjan</i> (genetiivi) lukeminen on hauskaa.
On hauskaa tehdä <i>työtä</i> (objekti).	>	<i>Työn</i> (genetiivi) tekeminen on hauskaa.
Teen mielelläni <i>työn</i> (objekti) loppuun.	>	<i>Työn</i> (genetiivi) tekeminen loppuun on hauskaa.
On ihanaa istua puistossa.	>	Puistossa istuminen on ihanaa.
On mukavaa käydä torilla.	>	Torilla käyminen on mukavaa.
On kivaa ajaa raitiovaunulla.	>	Raitiovaunulla ajaminen on kivaa.
On hauskaa valvoa yöllä.	>	Yöllä valvominen on hauskaa.
On hauskaa lähteä elokuviin.	>	Elokuviin lähteminen on hauskaa.

Harjoitus 4

Tee mallin mukaan.

On hauskaa pelata korttia.	>	Kortin pelaaminen on hauskaa.
On hauskaa lähteä matkalle.	>	Matkalle lähteminen on hauskaa.

1. On hauskaa laittaa ruokaa.
2. On tärkeää auttaa ystävää.
3. On kivaa kuunnella radiota.
4. On mukavaa on kivaa.
5. On ikävää joutua sairaalaan.
6. On ikävää on ikävää.

lentäminen: lentämistä	<u>lentämise-</u> ↓ lentämisen lentämisessä lentämisestä lentämiseen	Lentäminen (<i>subjekti</i> → <i>nominatiivi</i>) on jännittävää. Rakastan lentämistä (<i>rakastaa + partitiiviobjekti</i>). Lentämisen (<i>genetiivi + postpositio</i>) jälkeen on vähän väsynyt. Jännittävää lentämisessä on lentokoneen nouseminen. Pidän lentämisestä. (<i>pitää + elatiivi -sta/-stä, mistä?</i>) En koskaan kyllästy lentämiseen. (<i>kyllästyä + illatiivi, mihin?</i>)
Jotkin suomen kielen verbit (esimerkiksi pitää (jostakin)) eivät yleensä esiinny toisen verbin kanssa. Silloin toisesta verbistä täytyy tehdä substantiivi esimerkiksi -minen -päätteellä.		
Verbi	+ Substantiivi	
RAKASTAA	+ -mista/-mistä	Rakastan <u>matkustamista</u> . Mitä?
HARRASTAA	+ -mista/-mistä	Harrastan <u>musiikin kuuntelemista</u> .
PELÄTÄ	+ -mista/-mistä	Pelkään <u>lentämistä</u> . Mitä?
INHOTA	+ -mista/-mistä	Inhoan <u>tupakoimista</u> .
VIHATA	+ -mista/-mistä	Vihaan <u>valehtelemista</u> .
JATKAA	+ -mista/-mistä	Jatkan <u>tekstin kirjoittamista</u> . Mitä?
ALOITTAA	+ -misen	Aloitimme <u>talon rakentamisen</u> syksyllä. Minkä?
LOPETTAA	+ -misen	Lopetimme <u>talon rakentamisen</u> kesällä.
HYVÄKSYÄ	+ -misen	Vanhemmat hyväksyivät <u>poikansa tupakoimisen</u> .
PITÄÄ	+ -misesta/-misestä	Pidän <u>hiihtämisestä</u> . Mistä?
NAUTTIA	+ -misesta/-misestä	Nautin <u>uimisesta</u> ja <u>auringon ottamisesta</u> .
KIINNOSTUA	+ -misesta/-misestä	Kiinnostuin <u>purjehtimisesta</u> viime kesänä.
KYLLÄSTYÄ	+ -miseen	Olen kyllästynyt <u>siivoamiseen</u> . Mihin?
VÄSYÄ	+ -miseen	Väsyimme <u>muuttamiseen</u> .

Harjoitus 5

Mitä luulet, että kurssikaverisi harrastaa?
Mistä kurssikaverisi pitää? Mistä hän ei pidä? Mitä luulet?

Luulen, että hän harrastaa

Luulen, että hän pitää, mutta hän ei pidä

Mitä sinä rakastat? Mistä sinä nautit?

Rakastan Minä nautin kovasti

Mitä sinä pelkää? Mitä sinä inhoat?

Pelkään Inhoan

Mistä sinä olet kiinnostunut? Mihin sinä olet kyllästynyt?

Olen kiinnostunut, mutta olen kyllästynyt

Harjoitus 6
Tee -minen-substantiivi.

1.

Minä laitan mielelläni ruokaa.

Minusta on mukavaa.

Pidätkö sinä ?

Minä rakastan
2.

On ihanaa istua tulen ääressä.

Minusta on ihanaa.

Pidätkö sinä ?

Minä rakastan
3.

On hauskaa matkustaa junalla.

Minusta on hauskaa.

Pidätkö sinä ?

Minä rakastan
4.

On kivaa soittaa pianoa.

Minusta on kivaa.

Pidätkö sinä ?

Minä rakastan
5.

On vaarallista lentää.

Minusta on vaarallista.

Pidätkö sinä ?

Minä pelkään
6.

On vaarallista matkustaa yksin.

Minusta on vaarallista.

Pidätkö sinä ?

Minä pelkään
7.

On kivaa pelata tennistä.

Minusta on kivaa.

Pidätkö sinä ?

Minä rakastan

Harjoitus 7

Tee mallin mukaan.

On hauskaa kuunnella musiikkia. *> Musiikin kuunteleminen on hauskaa.*
> Pidän musiikin kuuntelemisesta.

On hauskaa katsella televisiota.

On hauskaa ajaa autoa.

On hauskaa osata tämä asia.

On hauskaa istua kahvilassa.

On ikävää pestä pyykkiä. *> Pyykin peseminen ei ole hauskaa.*
> En pidä pyykin pesemisestä.

On ikävää ottaa velkaa.

On ikävää pyytää apua.

On ikävää siivota tätä huonetta.

On ikävää vaihtaa asuntoa.

Harjoitus 8

Kysy kurssikaveriltasi.

1. Onko ruoan laittaminen sinusta mukavaa? Pidätkö ruoan laittamisesta?
2. Onko kalastaminen sinusta mukavaa vai inhoatko kalastamista?
3. Onko marjastaminen sinusta mukavaa? Nautitko metsässä olemisesta ja marjastamisesta?
4. Onko ravintolassa syöminen sinusta kallista? Tykkäätkö syödä ravintolassa?
5. Tykkäätkö asua hotellissa? Onko hotellissa asuminen sinusta mukavaa?
6. Onko uimahallissa uiminen sinusta mukavaa? Pidätkö uimahallissa uimisesta?
7. Onko tanssiminen sinusta mukavaa? Nautitko tanssimisesta?
8. Inhoatko siivoamista? Onko siivoaminen sinusta ikävää?
9. Onko hampurilaisten syöminen sinusta epäterveellistä? Pidätkö hampurilaisista?
10. Pidätkö suomen kielen opiskelemisesta? Onko sinusta vaikeaa oppia suomea?
11. Oletko jo kyllästynyt tämän harjoituksen tekemiseen vai piditkö tämän harjoituksen tekemisestä?

HUOMAA!

On hauskaa -lauseet

*Adjektiivi, joka tässä rakenteessa on predikatiivi, on yleensä **partitiivissa**:*
On mahdollista, että joudumme siirtämään kokouksen ajankohtaa.
On lähes mahdotonta oppia tätä.
On kummallista, että hän ei ole soittanut.
On ihanaa käydä yöllä uimassa.

*Jotkut **tavalliset adjektiivit**, kuten **kiva, mukava, ikävä, tylsä, helppo, vaikea** voivat olla joko **partitiivissa tai nominatiivissa**:*
Oli mukava(a) käydä siellä.
On kiva(a) lähteä mökille.
On ikävä(ä) riidellä.
On vaikea(a) auttaa häntä.

*Jos predikatiivi on adjektiivi **hyvä, parempi tai paha tai substantiivi**, predikatiivi on **nominatiivissa**:*
On hyvä, että pääset tulemaan.
Olisi parempi sopia hänen kanssaan.
On paha, että pian nousee myrsky.

Oli ihme, että saimme veneen rantaan.
Oli onni, että veneen moottori ei sammunut.
Oli harmi, että verkot jäivät meren pohjaan.
Oli vahinko, että et voinut lähteä mukaan.
On sääli, että hän ei usko itseensä.

Harjoitus 9

Tee On hauskaa/Oli hauskaa -lauseita. Valitse sopiva adjektiivi tai substantiivi. Käytä esimerkiksi seuraavia sanoja: helppo, hyvä, ihana, ikävä, kiva, kummallinen, mahdollinen, mahdoton, mukava, outo, paha, parempi, tärkeä, vaikea, onni, sääli, harmi, vahinko.

- 1. opiskella suomea.
- 2. asua Suomessa.
- 3., että et lähde mukaan.
- 4. tehdä niin kuin olemme sopineet.
- 5., että tulit.
- 6. olla täällä sinun kanssasi.
- 7., että hän ei tule koskaan mukaan.
- 8. auttaa sinua.
- 9., että et ymmärrä tätä asiaa.
- 10., että virhettä ei voi enää korjata.
- 11. oppia ajamaan autoa.
- 12., että ette voi tulla.
- 13. tietää, mistä se johtuu.
- 14., että et ollut mukana.

Harjoitus 10

Täydennä ja kysy kurssikaveriltasi.

1. Mitä sinä harrastat?

– Minä harrastan Entä sinä?
2. Tykkäätkö käydä ostoksilla?

– Joo, minusta on kiva Entä sinusta?
3. Onko sinusta vaikeaa oppia suomea?

– Ei, minusta suomen kielen

Entä sinusta? Onko se sinusta vaikeaa?
4. Minä haluan opiskella lisää suomea.

Entä sinä? Jatkatko tämän kurssin jälkeen suomen kielen?

– Joo, minä en koskaan kyllästy
5. Onko sinusta kiva käydä mökillä?

– Joo, minä rakastan

Entä sinä? Tykkäätkö käydä mökillä?
6. Onko sinusta kiva valvoa myöhään?

– Joo, minusta on

Minä pidän Entä sinä?
7. Pelkäätkö sinä yksin matkustamista?

– En, en pelkää yksin Entä sinä?

Tykkäätkö?
8. Minusta matkustaminen on kivaa. On jännittävää käydä jossakin uudessa paikassa ja tutustua uuteen erilaiseen kulttuuriin ja kieleenkin. Entä sinä? Pidätkö sinä?

– Joo, minustakin on kivaa.

En ehkä koskaan kyllästy

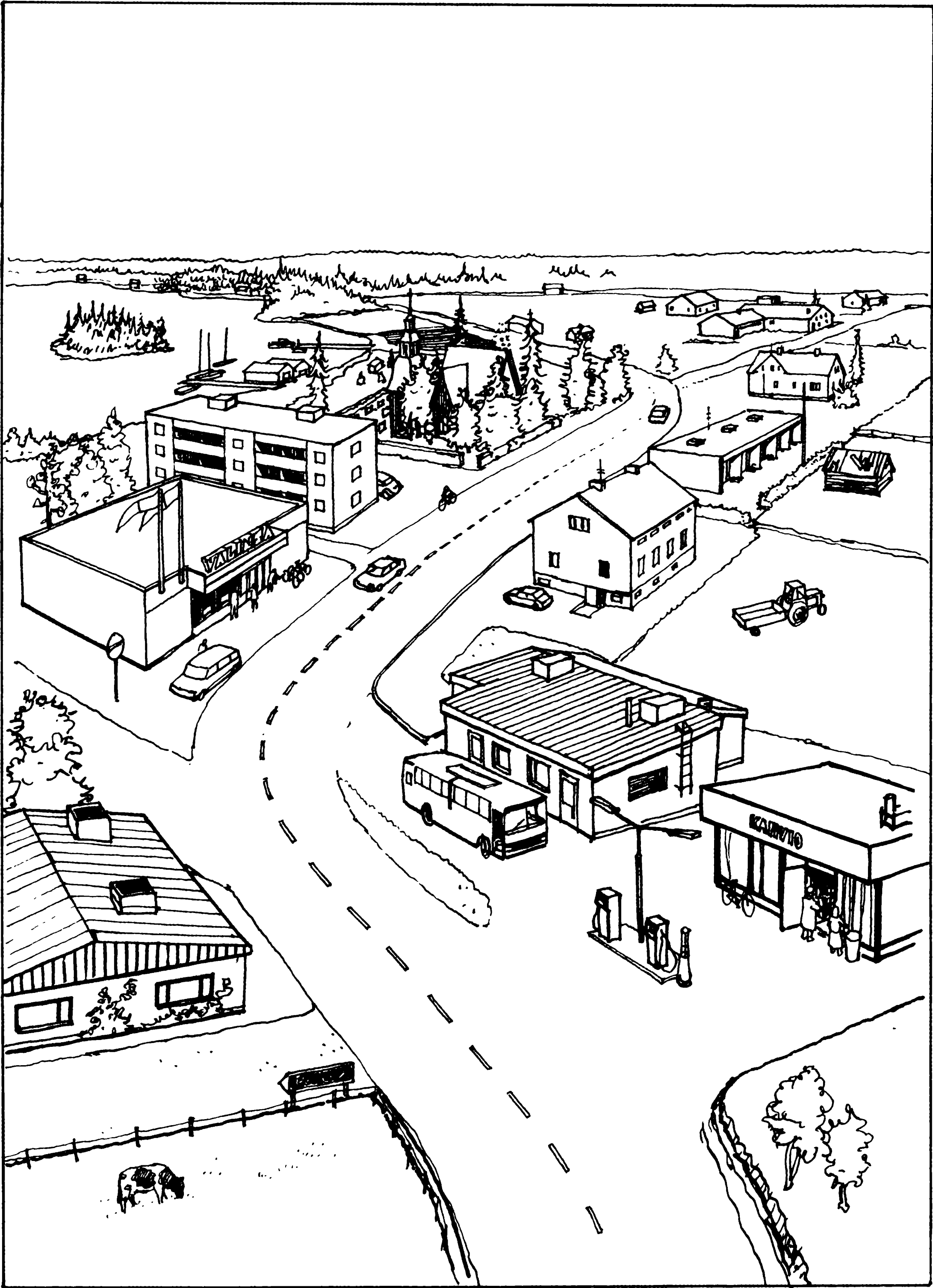
Nyt haluaisin matkustaa Yhdysvaltoihin, Kaliforniaan ja Texasiin.

Harjoitus 11

Kirjoita jostakin matkastasi. Käytä imperfektiä (katso esimerkiksi sivua 348). Kerro matkastasi sitten seuraavalla kerralla kurssikaverillesi.

KAPPALE 2

- Mummolassa
- Elämää maaseudulla
- tällä kadulla ja tuossa talossa
- tässä ja täällä, tuossa ja tuolla, siinä ja siellä
- sanaston kertaus
- lausetyyppien kertaus
- nominityyppien kertaus

1) Marja matkustaa mummolaan

Marja käy mummon ja vaarin luona joka kesä. Tänä kesänä Marja matkustaa yksin, koska äiti ja isä ovat työssä. Heillä ei ole vielä kesälomaa.

Äiti saattaa Marjan asemalle. Marjalla on vain yksi matkalaukku. Bussi seisoo jo pysäkillä. Marja nousee bussiin, etsii ikkunapaikan ja vilkuttaa äidille. Bussi lähtee liikkeelle. Se kääntyy vasemmalle, ja sitten se ajaa pitkin moottoritietä. Se ajaa aika kovaa.

Marjalla on laukussa mehua ja voileipää. Hän syö voileipää ja katselee ulos bussin ikkunasta. Ikkunasta näkyy kaunis maisema: suuri pelto ja vanha punainen maalaisrakennus. Pellon takana on vihreä metsä. Hetken päästä näkyy suuri kaunis sininen järvi. Järvellä on jokin vene. Veneessä istuu kaksi poikaa. He ovat kalassa. Ilma on kaunis. Taivaalla ei näy yhtään pilveä. On lämmin kesäinen ilma, mutta ei ole liian kuuma. Bussin kattoikkuna on auki. Siitä tuulee mukavasti.

Mummo ja vaari asuvat Honkakoskella. Honkakoski on Hämeenlinnan ja Riihimäen välillä. Matka sinne kestää noin puolitoista tuntia. Jonkin ajan kuluttua bussi saapuu Honkakoskelle. Se pysähtyy, ja Marja jää pois bussiin. Marjan eno odottaa jo Marjaa asemalla. Hän tervehtii Marjaa ja kysyy, mitä äidille ja isälle kuuluu. Sitten hän ottaa Marjan matkalaukun ja kantaa sen autoon. Bussi jatkaa matkaansa Hämeenlinnaan.

Marja ja eno ajavat autolla mummon ja vaarin luo. Honkakosken keskusta on pieni. He ajavat nopeasti keskustan läpi. Keskustassa on vain pari kauppaa, pankki, posti, peruskoulu, kirjasto, urheilukenttä, terveystakeskus, bensiiniasema ja vanha kirkko. Kirkon ympärillä on hautausmaa. Kirkon takana on satama. Siellä on pari purjevenettä. Honkajärvi näkyy kirkon takaa. Se on niin kirkas ja puhdas järvi, että sen vettä voi vaikka juoda.

Marja ja eno saapuvat perille. Vaari tulee heitä vastaan. Hän halaa Marjaa ja kysyy, mitä kaupunkiin kuuluu. Sitten kaikki menevät sisälle.

Harjoitus 1

Muistatko sanan? Jatka sanaa. Tee yhdessä kurssikaverin kanssa.

Marja käy mummon ja vaarin luo joka kesä. Tänä kesänä Marja matkustaa yks.....,
koska äiti ja isä ovat työssä. Heillä ei ole vielä kesälo.....

Äiti saat..... Marjan asemalle. Marja nousee bussiin, etsii ikkunapai..... ja
vilkuttaa äidille. Bussi läh..... liikkeelle. Se kää vasemmalle, ja sitten se ajaa
pit..... moottoritietä. Se ajaa aika kovaa.

Marja katselee ulos bussin ikkunasta. Ikkunasta näk..... kaunis mai.....:
suuri pelto ja vanha punainen maalaisrakennus. Ilma on kaunis. Taivaalla ei näy yhtään pil.....

On lämmin kesäinen ilma, mutta ei ole lii..... kuuma. Bussin kattoikkuna on auki. Siitä tuu..... mukavasti.

Honkakoski on Hämeenlinnan ja Riihimäen väl..... Matka sinne kes..... noin puolitoista tuntia. Jonkin ajan kul..... bussi saapuu Honkakoskelle. Marja jä..... bussista. Marjan eno odot..... jo Marjaa asemalla. Hän tervehtii Marjaa ja kysyy, mitä äidille ja isälle kuuluu. Sitten hän ot..... Marjan matkalaukun ja kantaa sen autoon. Bussi jat..... matkaansa Hämeenlinnaan.

Marja ja eno ajavat autolla mummon ja vaarin lu..... Honkakosken keskusta on pieni. He ajavat nopeasti keskustan lä..... Keskustassa on vain pari kauppaa. Kirkon ym..... on hautausmaa. Kirkon takana on sat..... Siellä on pari purjevenettä. Honkajärvi on niin kirkas ja puh..... järvi, että sen vettä voi vaikka juoda.

Marja ja eno saapuvat per..... Vaari tulee heitä vas..... Hän ha..... Marjaa ja kysyy, mitä kaupunkiin kuuluu. Sitten kaikki menevät sisälle.

2) Mummon ja vaarin luona

Mummo on sisällä tuvassa. Hän laittaa ruokaa – lihasoppaa ja tuoretta ruisleipää. Mummo leipoo usein leipää. Tuvassa on ihana tuoksu. Marja halaa mummoa. Mummo on niin pyöreä ja pehmoinen. Sitten kaikki istuvat pöytään ja vaari kertoo enolle, että kuistin portaat ja kaiteet täytyy korjata. Eno miettii ensin hetken, ja sitten hän sanoo, että hän voi korjata ne ensi viikonloppuna. Marja kysyy, miten Pilkku – mummon ja vaarin hevonen – voi. Sitten hän sanoo, että hän haluaa heti nähdä taas kaikki eläimet.

Ruoan jälkeen Marja menee vaarin kanssa navettaan. Siellä on monta lehmää. Kärpäset surisevat ikkunalla. Navetassa haisee. Marja antaa heinää pienelle vasikalle, joka on vasta kaksi kuukautta vanha. Sitten he menevät sikalaan. Siat röhkivät ja pienet porsaavat yrittävät syödä samasta astiasta jotakin ruokaa. Mummon ja vaarin koira – Jekku – haukkuu pihalla. Marja juoksee pihalle. Siellä on Aleksi ja Kirsi, Marjan serkut. Kirsin ja Aleksin isä on Marjan eno. Lapset alkavat heti leikkiä. He juoksevat ensin kanalaan ja leikkivät sitten koko päivän puutarhassa ja lähimetsässä. Kun tulee ilta, serkut lähtevät kotiin. Marja syö iltapalaa ja menee sitten pihalle pesemään hampaat. Hänellä on vain yöpaita päällä. On vielä aivan valoisaa, vaikka aurinko ei enää paista.

Aamulla hän herää aikaisin, menee alas tupaan ja syö aamiaisen: viiliä ja voileipää. Vaari lupaa, että hän saa tänään ratsastaa Pilkulla. Pilkku on työhevonen. Vaari ei oikeastaan enää tarvitse Pilkkua, mutta hän pitää paljon Pilkusta, ja siksi Pilkku saa jäädä. Pilkku on jo vanha. ”Muistat vain olla sitten varovainen, että et putoa Pilkun selästä.”

Harjoitus 2

Muistatko sanan? Jatka sanaa. Tee yhdessä kurssikaverin kanssa.

Mummo lai..... ruokaa – lihasoppaa ja tuoretta ruisleipää. Mummo lei..... usein leipää.

Tuvassa on ihana tuok..... Sitten kaikki istuvat pöytään ja vaari ker..... enolle, että kuistin

portaat ja kaiteet täytyy kor..... Eno mie..... ensin hetken, ja sitten hän sanoo, että

hän voi kor..... ne ensi viikonloppuna. Marja kysyy, miten Pilkku –mummon ja

vaarin hevonen – v..... Sitten hän sanoo, että hän haluaa heti nähdä taas kaikki elä.....

Ruoan jäl..... Marja menee vaarin kanssa navettaan. Siellä on monta lehmää. Kärp.....

surisevat ikkunalla. Navetassa haisee. Marja ant..... heinää pienelle vasikalle, joka on vasta kaksi

kuukautta vanha. Sitten he menevät sikalaan. Siat röhkivät ja pienet porsaas yritt.....

syödä samasta astiasta jotakin ruokaa.

Mummon ja vaarin koira – Jekku – haukkuu pihalla. Marja juo..... pihalle. Siellä on Aleks ja

Kirsi, Marjan ser..... Kirsin ja Aleksin isä on Marjan eno. Lapset alkavat heti leik.....

Kun tulee ilta, serkut lähtevät kotiin. Marja syö iltapa..... ja menee sitten pihalle

pesemään ham..... Hänellä on vain yöpaita pää..... On vielä aivan valoisaa,

vai..... aurinko ei enää paista.

Aamulla Marja herää aik..... ja menee alas tup..... Vaari lup.....,

että hän saa tänään ratsastaa Pilkulla. Vaari ei oikeastaan en..... tarvitse Pilkkua, mutta hän

pitää paljon Pilkusta ja siksi Pilkku saa jä..... ”Muistat vain sitten olla var....., että et

put..... Pilkun selästä.”

3) Saunapäivä

Lauantaina on saunapäivä. Marja käy Kirsin kanssa kaupassa. He ostavat vähän makkaraa, suolaa, jauhoja ja jäätelöä. Vaari lämmittää saunan jo päivällä. Ensin menevät miehet saunaan. Vaari, eno ja Aleks saunovat aika kauan. Sitten menevät saunaan Marja, Kirsi, Kirsin äiti ja mummo. Saunassa on mukavaa. Mummo ja Anita, Kirsin äiti, istuvat ylälauteilla. Marja ja Kirsi istuvat alalauteilla. Heillä on kummallakin vesiämpäri. Vedellä on kiva leikkiä. Anita heittää vettä kiukaalle. Kivet sihisevät kiukaassa. Sitten on mummon vuoro heittää löylyä. Hän heittää ensin hyvin vähän ja taas uudestaan ja uudestaan. ”Näin sitä tulee hyvät löylyt.” Mummolla on vihta. Hän vihtoo vähän Marjaa ja Kirsiä. Sitten he menevät ulos. Ulkona on mukavan viileää. Mummo kertoo, että kun hän oli lapsi, kaikki pukivat aina saunan jälkeen pyhävaatteet päälle lauantai-iltana ja menivät kylään tai istuivat vain kotona pyhävaatteet päällä. He saunovat vielä vähän aikaa. Sitten Anita pesee molemmat tytöt. Kun vaatteet ovat päällä, molemmat tytöt kampaavat tukkansa ja menevät tupaan. Siellä he saavat jäätelöt. Eno juo pullon olutta. Anita ei juo olutta, koska se lihottaa. Hän ottaa kivennäisvettä.

Harjoitus 3

Muistatko sanan? Jatka sanaa. Tee yhdessä kurssikaverin kanssa.

Lauantaina on saunapäivä. Marja kä..... Kirsin kanssa kaupassa. Vaari läm.....

saunan jo päivällä. Ensin menevät miehet saunaan. Vaari, eno ja Aleksi saunovat aika kau.....

Sitten menevät saunaan Marja, Kirsi, Kirsin äiti ja mummo. Mummo ja Anita, Kirsin äiti, istuvat

ylälau..... Marjalla ja Kirsillä on kumm..... vesiämpäri. Anita

heittää vettä kiu..... Sitten on mummon vuoro heittää löy..... Mummolla

on vih..... Hän vihtoo vähän Marjaa ja Kirsiä. Sitten kaikki menevät ulos. Ulkona on mukavan

viil..... Sitten Anita pesee mol..... tytöt. Kun vaatteet ovat

pää....., tytöt kamp..... tukkansa ja menevät tupaan. Siellä he saavat

jäät..... Eno juo pul..... olutta. Anita ei juo olutta, koska se lih..... Hän

ottaa kivenn

4) Äiti ja isä tulevat hakemaan Marjaa

Viikot kuluvat nopeasti. Marja leikkii joka päivä Aleksin ja Kirsin kanssa. He rakentavat majan, kiipeävät puuhun, uivat ja leikkivät joella, kutovat mattoa, leipovat pullaa, leikkivät sotaa ja Tarzania, syövät mansikoita ja poimivat kukkia. Eräänä päivänä ajaa auto pihalle. Marjan vanhemmat nousevat autosta. Marja seisoo korkealla kalliolla, kun hän näkee äidin ja isän. Yhtäkkiä hän huomaa, kuinka ikävä hänellä onkaan ollut äitiä ja isää. Hän juoksee pian heidän luokseen. Äiti ottaa Marjan syliin ja antaa hänelle suukon. Sitten Marja haluaa vielä isääkin. Isä pörröttää Marjan tukkaa ja sanoo: ”Mitäs Marja?” On aika palata kaupunkiin.

Harjoitus 4

Muistatko sanan? Jatka sanaa. Tee yhdessä kurssikaverin kanssa.

Viikot kul nopeasti. Marja leikkii joka päi..... Aleksin ja

Kirsin kanssa. He rakentavat maj....., kiip..... puuhun, uivat ja leikkivät joella,

kut..... mattoa, leipovat pullaa, syövät mansikoita ja poi..... kukkia.

Erä..... päivänä ajaa auto pihalle. Marjan äiti ja isä nousevat autosta. Marja seisoo

korkealla kall....., kun hän näkee äidin ja isän. Yhtä..... hän

huomaa, kuinka ikä..... hänellä onkaan ollut äitiä ja isää. Hän juok.....

pian heidän luokseen. Äiti ottaa Marjan sy..... ja antaa hänelle suu.....

Sitten Marja hal..... vielä isääkin. Isä pörröttää Marjan tukkaa ja sanoo: ”Mitäs Marja?” On aika

pal..... kaupunkiin.

Selityksiä: pyhävaatteet = juhlavaatteet, paremmat vaatteet
pyhä = sunnuntai, juhlapäivä; Pyhä Anna

Harjoitus 5

Kysy kurssikaverilta. Miettikää kysymystä ja keksikää itse vastaus kysymykseen.

Vastausta ei löydy suoraan tekstistä.

1. Miksi Marjan sisarukset (= siskot ja veljet) eivät matkusta mummolaan?
2. Millä Marja ja Marjan äiti menevät asemalle?
3. Kun matkustat bussilla, kumpi on sinusta parempi: vesisade vai auringonpaiste? Miksi?
4. Millä sinusta on paras matkustaa: bussilla, junalla, laivalla vai lentokoneella? Miksi?
5. Mitä evästä (= pientä syötävää) otat mukaan, kun matkustat bussilla tai junalla?
6. Mitä teet matkan aikana bussissa? Entä junassa?
7. Mistä Marja tietää, missä hänen täytyy jäädä pois bussista?
8. Miksi Marjan vaari ei ole Marjaa vastassa asemalla?
9. Kuinka monta asukasta Honkakoskella asuu?
10. Onko Honkakoskella monta tehdasta? Miksi ajattelet niin?
11. Mitä Marjan äiti haluaa, että Marja tekee mummolassa?
12. Miksi kuistin portaat ja kaiteet täytyy korjata?
13. Miksi eno ei voi korjata niitä heti?
14. Miksi Marja antaa heinää pienelle vasikalle?
15. Miksi mummon ja vaarin koira – Jekku – haukkuu?
16. Miksi Marja menee ulos pihalle pesemään hampaat?
17. Miksi vaarilla on hevonen?
18. Mitä Marjan täytyy varoa, kun hän ratsastaa Pilkulla?
19. Miksi vaari lämmittää saunan jo päivällä?
20. Miksi miehet menevät ensin saunaan?
21. Miksi Marja ja Kirsi istuvat alalauteilla?
22. Miksi ihmiset vihtovat?
23. Miksi Marja juoksee isän ja äidin luokse?
24. Miksi heidän täytyy palata kaupunkiin?

Harjoitus 6

Opettele Mummolassa-tarina hyvin. Kirjoita tukisanat muistiin

paperilapulle ja kerro sitten sama tarina kurssikaverillesi.

Kurssikaveri kysyy aina välillä jotakin. Vaihtakaa sitten kertojaa

tarinan puolivälissä. Toinen kertoo puolet ja toinen puolet tarinasta.

Harjoitus 7

Lukekaa Mummolassa-tarina menneessä aikamuodossa

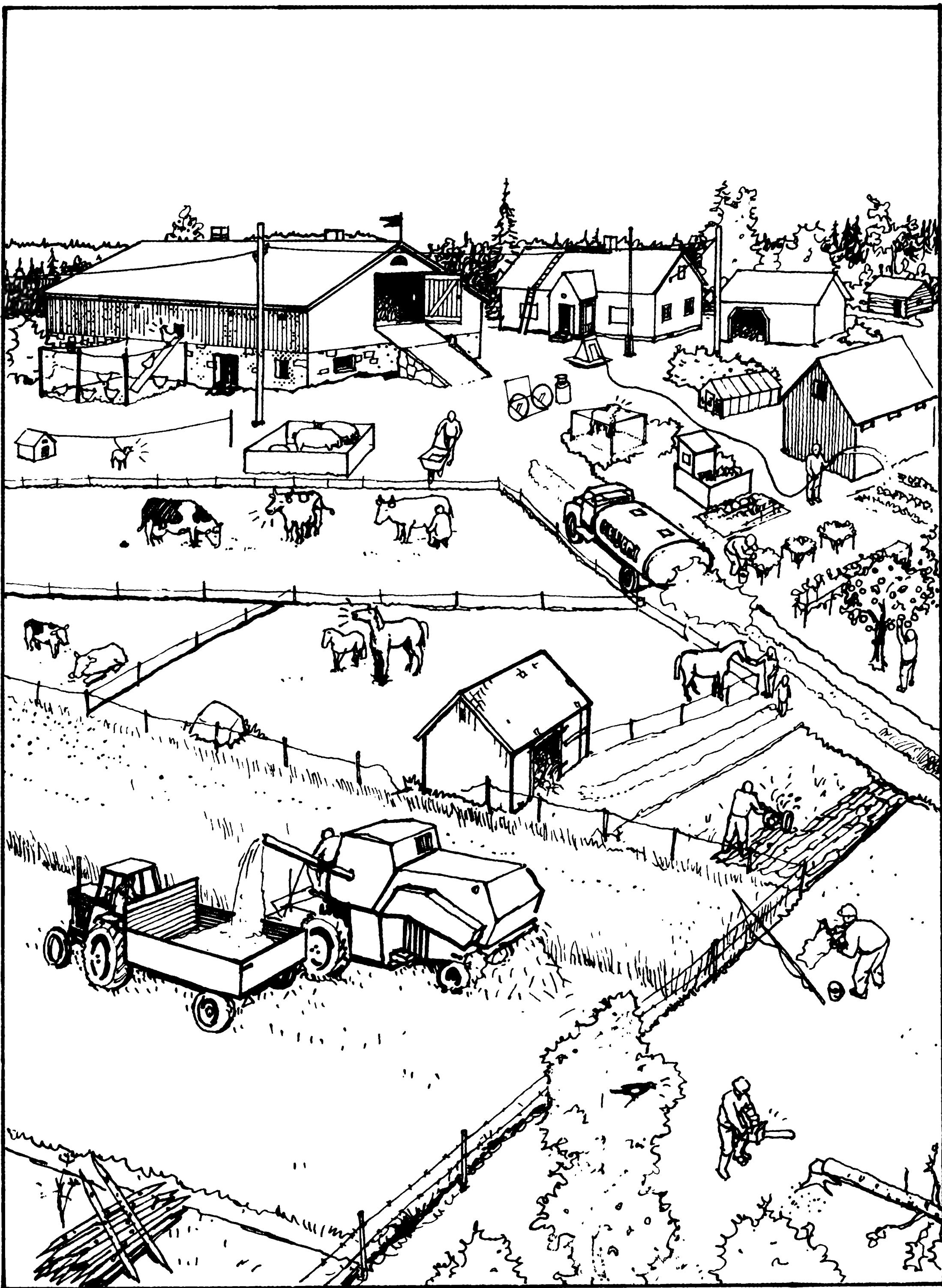
eli imperfektissä (ja yksi lause pluskvamperfektissä) (katso esimerkiksi sivua 349).

Lukekaa pareittain tai ryhmässä.

Harjoitus 8

Kerro yhdelle kurssikaverillesi tai useammalle kurssikaverillesi siitä,

kun oli kesä ja sinä olit lapsi. Mitä teit yleensä kesäisin? Kurssikaverit kysyvät.

1. traktori 2. leikkuupuimuri 3. pelto 4. aita 5. moottorisaha 6. onki 7. vaja 8. hevonen 9. varsa 10. lehmä 11. vasikka
12. sika 13. porsas 14. koira 15. kana 16. kukko 17. kanala 18. navetta 19. kottikärryt 20. maitoauto 21. lammas
22. kaivo 23. päärakennus 24. vaja 25. kasvihuone 26. sauna 27. puutarha 28. letku 29. niitty 30. poimia 31. kastella
32. syöttää 33. sahata 34. työntää.

Harjoitus 9

Kertaa lausetyypit sivuilta 339–341.

a) Tee **MINÄ OSTAN AUTON** -lauseita (eli transitiivilauseita). Käytä seuraavia sanoja: nainen, mies, minun, ystävä, tämä, leikata, ommella, korjata, leipä, kaunis paita, kopiokone, ei.

b) Tee **JENNI MENE JUNALLA TÖIHIN** -lauseita (eli intransitiivilauseita). Käytä seuraavia sanoja: minä, me, minun, työkaveri, lähteä, käydä, lentää, Lontoo, kauppa, Kreikka, ei.

c) Tee **PIHALLA ON AUTO** -lauseita (eli eksistentiaalilauseita). Käytä seuraavia sanoja: uimahalli, ranta, kirjasto, kahvila, kirkko, pöytä, pullo, paljon, ihminen, alla, vieressä, mennä, tulla, olla, ei.

d) Tee **MINULLA ON AUTO** -lauseita (eli omistuslauseita). Käytä seuraavia sanoja: minun, meidän, ystävä, mies, äiti, viisi, lapsi, punainen, tietokone, tukka, olla, ei.

e) Tee **MINULLA ON NÄLKÄ** -lauseita (eli kokijalauseita). Käytä seuraavia sanoja: hän, koira, tämä, poika, jano, kylmä, kiire, olla, ei.

f) Tee **AUTO ON UUSI** -lauseita (eli predikatiivilauseita). Käytä seuraavia sanoja: tämä, kirja, matkustaminen, viini, liian, kallis, mielenkiintoinen, kuiva, olla, ei.

g) Tee **ON HAUSKAA MATKUSTAA** -lauseita (eli On hauskaa-lauseita). Käytä seuraavia sanoja: kummallinen, mukava, hyvä, ystävän luona, käydä, tulla, olla, varovainen, että, ei.

h) Tee **TÄNÄÄN ON KAUNIS ILMA** -lauseita (eli tilalauseita). Käytä seuraavia sanoja: *ulkona, tänään, siellä, lumi, kaunis, lämmin, kylmä, sataa, olla, ei.*

i) Tee **MINUN TÄYTYY OSTAA AUTO** -lauseita (eli nesessiivilauseita). Käytä seuraavia sanoja: *sinä, me, te, he, veli, täytyä, pitää, olla, pakko, tarvita, odottaa, tietää, ostaa, tulla, tämä, uusi, auto, ei.*

j) Tee **SINNE VOI MENNÄ BUSSILLA** -lauseita (eli geneerisiä lauseita). Käytä seuraavia sanoja: *tämä, ikkuna, museo, keskusta, metro, kannattaa, käydä, pestä, päästä, täytyä*

k) Tee **MINUA VÄSYTTÄÄ** -lauseita (eli tunnekausatiivilauseita). Käytä seuraavia sanoja: *hän, me, poika, nainen, harmittaa, nukuttaa, oksettaa, naurattaa, ei.*

l) Tee **MEITÄ ON MONTA** -lauseita (eli kvanttorilauseita). Käytä seuraavia sanoja: *he, te, kaksi, viisi, olla*

m) Tee **MINUSTA TULEE LÄÄKÄRI** -lauseita (eli tuloslauseita). Käytä seuraavia sanoja: *sinä, minun, tämä, poika, veli, kuuluisa, pitkä, insinööri, tutkija, tulla, ei.*

Harjoitus 10

Kirjoita oma tarina: Kun olin lapsi ja oli kesä tai
Isoisän ja isoäidin luona kesällä tai Kesämuistoja.

Voit ottaa mallia kirjan Mummolassa-tarinasta, mutta kirjoita tarinasi
menneessä aikamuodossa. Kirjoita noin 150–180 sanaa.
Kirjoita tarina, jossa on useita MINÄ OSTAN AUTON -lauseita ja JENNI MENEE
JUNALLA TÖIHIN -lauseita (eli transitiivi- ja intransitiivilauseita) ja sen lisäksi
vähintään

- a) kolme AUTO ON UUSI -lausetta (eli predikatiivilauseita)
- b) kolme PIHALLA ON AUTO -lausetta (eli eksistentiaalilauseita)
- c) kaksi MINULLA ON AUTO -lausetta (eli omistuslauseita)
- d) kaksi MINULLA ON NÄLKÄ -lausetta (eli kokijalauseita)
- e) kaksi TÄNÄÄN ON KAUNIS ILMA -lausetta (eli tilalauseita)
- f) kaksi MINUN TÄYTYY OSTAA AUTO -lausetta (eli nesessiivilauseita)
- g) yksi ON HAUSKAA -lause
- h) yksi SINNE VOI MENNÄ BUSSILLA-lause (eli geneerinen lause)
- i) yksi MINUA VÄSYTTÄÄ -lause (eli tunnekausatiivilause)
- j) yksi MEITÄ ON MONTA -lause (eli kvanttorilause)ja
- k) yksi MINUSTA TULEE LÄÄKÄRI -lause (eli tuloslause).

Lue seuraavalla kerralla oma tarinasi kurssikaverillesi.

Harjoitus 11

Mitä lausetyyppejä seuraavat lauseet ovat? Keskustelkaa ryhmässä.

- Marja käy mummon ja vaarin luona joka kesä.
- Heillä ei ole vielä kesälomaa.
- Äiti saattaa Marjan asemalle.
- Marjalla on vain yksi matkalaukku.
- Marjalla on laukussa mehua ja voileipää.
- Veneessä istuu kaksi poikaa.
- Ilma on kaunis.
- On lämmin kesäinen ilma.
- Ei ole liian kuuma.
- Marjan eno odottaa jo Marjaa asemalla.
- Bussi jatkaa matkaansa Hämeenlinnaan.
- Honkakosken keskusta on pieni.
- Järvellä on pari purjevenettä.....
- Honkajärven vettä voi vaikka juoda.

Harjoitus 12

Mitä lausetyyppejä seuraavat lauseet ovat? Keskustelkaa ryhmässä.

- Sitten kaikki menevät sisälle.
- Mummo leipoo usein leipää.
- Tuvassa on ihana tuoksu.
- Mummo on niin pyöreä ja pehmoinen.
- Eno voi korjata portaat ensi viikonloppuna.
- Navetassa on monta lehmää.
- Navetassa haisee.
- Marja antaa heinää pienelle vasikalle.
- Marja juoksee pihalle.
- Hänellä on vain yöpaita päällä.
- On vielä aivan valoisaa.
- Pilkku on työhevonen.
- Lauantaina on saunapäivä.
- Saunassa on mukavaa.
- Vedellä on kiva leikkiä.
- Mummolla on vihta.
- Ulkona on mukavan viileää.
- Hänellä oli ikävä äitiä ja isää.

Harjoitus 13

Kirjoita mallin mukaan. Kertaa astevaihtelu ja nimityypit sivuilta 342–347.

kauppa kauppaa takka palkka jalka halpa parta ranta hinta märkä reikä lakko koko kunto alku	<i>kaupa-</i>	kaupassa	kaupasta	kauppaan
bussi bussia hissi kassi siisti	<i>bussi-</i>	bussissa	bussista	bussiin
Irlanti Irlantia tunti kiltti mökki	<i>Irlanni-</i>	Irlannissa	Irlannista	Irlantiin
sormi sormea niemi ovi kivi järvi	<i>sorme-</i>	sormessa	sormesta	sormeen

mäki mäkeä joki väki lahti	<i>mäe-</i>	mäessä	mäestä	mäkeen
suuri suurta kieli saari nuori pieni	<i>suure-</i>	suuressa	suuresta	suureen
huone huonetta aste kirje kone	<i>huonee-</i>	huoneessa	huoneesta	huoneeseen
sade sadetta osoite tuote eläke kastike	<i>satee-</i>	sateessa	sateesta	sateeseen
valkoinen valkoista iloinen lautanen salainen	<i>valkoise-</i>	valkoisessa	valkoisesta	valkoiseen
uusi uutta vesi käsi vuosi kuukausi tosi täysi susi köysi reisi	<i>uude-</i>	uudessa	uudesta	uuteen

viisi

kuusi

yksi
yhtä
kaksi

yhde-

yhdessä

yhdestä

yhteen

kynsi
kynttä
kansi

kynne-

kynnessä

kynnestä

kynteen

länsi

hirsi
hirttä
pursi

hirre-

hirressä

hirrestä

hirteen

kirjallisuus
kirjallisuutta
kasvillisuus

kirjallisuude-

kirjallisuudessa

kirjallisuudesta

kirjallisuuteen

köyhyys

vankeus

oikeus

mahdollisuus

tilaisuus

avain
avainta
kirjain
eläin

avaime-

avaimessa

avaimesta

avaimeen

kaiutin
kaiutinta
tarjotin
soitin
paahdin
kiharrin

kaiuttime-

kaiuttimessa

kaiuttimesta

kaiuttimeen

kallis
kallista
valmis
sairas
potilas
eräs

kallii-

kalliissa

kalliista

kalliiseen

tehdas tehdasta	<i>tehtaa-</i>	tehtaassa	tehtaasta	tehtaaseen
kirkas				
varvas				
rikas				
varas				
lammas				
itsekäs				
raitis				

kerros kerrosta	<i>kerrokse-</i>	kerroksessa	kerroksesta	kerrokseen
keskus				
Rhodos				
Kypros				
näytös				
hallitus				

lyhyt lyhyttä	<i>lyhye-</i>	lyhyessä	lyhyestä	lyhyeen
ohut				
kevyt				

väsynyt väsynyttä	<i>väsynee-</i>	väsyneessä	väsyneestä	väsyneeseen
kadonnut				
kuivunut				

työtön työtöntä	<i>työttömä-</i>	työttömässä	työttömästä	työttömään
kiireetön				
naimaton				
huolimaton				

tytär tytärtä	<i>tyttäre-</i>	tyttäressä	tyttärestä	tyttäreen
kuningatar				
laulajatar				

Harjoitus 14

Pane sana oikeaan muotoon. Kertaa astevaihtelu ja nominityypit sivuilta 342–347.

- 1. Voitko vastata tuohon (puhelin) ?
- 2. Tässä minun (uusi puhelin) on jotakin vikaa.
- 3. Voit avata kaikki ovet tällä (avain) , joka on tässä laatikossa.
- 4. Pidätkö (intialainen ruoka) ?
- 5. Lähden Intiaan (kuukausi) kuluttua.
- 6. Milloin te muutatte siihen (uusi asunto) ?
- 7. Panen paperia tähän (kopiokone)
- 8. Tällä (alue) on kiva asua.
- 9. Tässä (rakennus) on yhdeksän kerrosta.
- 10. Käymme siinä (uusi tiedekeskus)

Harjoitus 15

Pane sana oikeaan muotoon.

- 1. Huomenna sataa (vesi)
- 2. Voitko panna pyykit tuohon (pesukone) ?
- 3. Posti on tuossa (toinen rakennus) Mihin aikaan te lähдете (lounas) ?
- 4. Olin eilen ulkona (eräs ystävä) kanssa.
- 5. Metsässä oli kaksi (susi)
- 6. Mitä te teette yleensä uuden (vuosi) aattona?
- 7. Satoi (lumi) Lapset leikkivät puhtaassa (lumi)
- 8. Mikko pelaa (tennis)

Harjoitus 16

Pane sana oikeaan muotoon.

- 1. Miltä (raide) lähtee juna Ouluun?
- 2. Mihin (osoite) voimme lähettää paketin?
- 3. Panen tämän (kahvinkeitin) päälle.
- 4. Onko tässä (kastike) currya?
- 5. Ostan yleensä kaikki (vaate) kirpputorilta.
- 6. Panen leivän tähän (leivänpaahdin)
- 7. Teen tämän (koe) loppuun ja lähden sitten kahvilaan.

- 8. Puhuimme ystäväni kanssa monesta asiasta, mutta hyvin paljon (taide)
- 9. Sofia opiskelee (taide)
- 10. Minä haluan opiskella (kielitiede)

Harjoitus 17
Pane sana oikeaan muotoon.

- 1. He joivat kahvia aurinkoisella (parveke)
- 2. Mitä tässä (säilyke) on?
- 3. Kävimme siinä (uusi liike)
- 4. Hänellä on kaunis hymy. Hänellä on niin (kaunis hammas)
- 5. Kaikki (opas) odottivat bussien luona.
- 6. Lapset hyppäsivät heti pieneen (uima-allas)
- 7. Minusta on kiva kävellä lämpimässä (sade)
- 8. Auton (vaihde) ovat rikki.
- 9. Minulla on hyvät (suhde) vanhempiini.
- 10. Minä menen jo nukkumaan, menen jo (vuode)

Harjoitus 18
Pane sana oikeaan muotoon.

- 1. Olen kiinnostunut suomalaisesta (kirjallisuus)
- 2. Annoin hänelle uuden (mahdollisuus)
- 3. Perhe eli suuressa (köyhyys)
- 4. Kiitos avusta ja (ystävällisyys) !
- 5. On hyvä, jos (oikea vastaus) ovat netissä.
- 6. (väsynyt lapsi) nukahtivat autossa.
- 7. Haluan, että työhuoneeni on hyvässä (järjestys)
- 8. Teen sen nopeasti. Teen sen ihan pienessä (hetki)
- 9. Tässä (tehdas) on 150 työntekijää.
- 10. Artikkelissa oli monta (virhe)

Harjoitus 19

Pane sana oikeaan muotoon.

- 1. Ihmiset viihtyvät täällä (alue)
- 2. Milloin te muutitte (tämä alue)
- 3. Aamuisin istun aina (täysi bussi)
- 4. Linnut lensivät (kirkas sininen)
- 5. Varo, minun kissallani on terävät (kynsi)
- 6. Antti näki pihalla (kuollut)
- 7. Pidän paljon tästä Marimekon (kangas)
- 8. Haluatko tuon (lämmin peite)
- 9. Otimme aurinkoa laivan suurella (kansi)
- 10. Kävimme (viisi kauppa)

Harjoitus 20

Pane sana oikeaan muotoon.

- 1. Voitko tuoda (yksi tomaattisäilyke)
- 2. Meillä on vain (kuusi)
- 3. Hän kutsui juhliin koko (suku)
- 4. Me grillasimme kaikki (lihavarras)
- 5. (juures)
- 6. Mihin minä panen kaikki nämä (vihannes)
- 7. Voitko viedä nämä roskat (roskis)
- 8. Mikko ei löytänyt kattilan (kansi)
- 9. Mitä sinulla on (vasen käsi)
- 10. Iltapäivällä on odotettavissa hieman (sade)

Harjoitus 21

Pane sana oikeaan muotoon.

- 1. He kävivät (kuusi maa)
- 2. Minä pidän (tennis)
- 3. Lapset juoksivat ulos (sade)
- 4. En pidä (helle)
- 5. (lämmin)

- 6. Haluan ostaa (uusi uimapuku)
- 7. Ostin tätä (uusi voide) Se ruskettaa ihoa.
- 8. Mökin (hirsi) olivat hyvässä kunnossa.
- 9. Käymme (kaksi paikka)
- 10. Menimme (viisi kauppa)

Harjoitus 22
Pane sana oikeaan muotoon.

- 1. Leena puhuu (puhelin)
- 2. Mikko ei puhunut (tosi) Hän laski leikkiä.
- 3. Laura pani työkäsineet (käsi) , kun istutti kukkia.

Kun hän oli valmis, hän otti käsineet (käsi)
- 4. Veljelläni on paljon ongelmia. Hänellä ei ole ollut (onni)
- 5. Hän näytti niin vihaiselta ja (hermostunut)
- 6. Hän on vaikeassa (tilanne)
- 7. Hän oli niin väsynyt (levoton) yön jälkeen.
- 8. (kuukausi) ja (vuosi) kuluivat.
- 9. Sinä näytät kovin surulliselta ja (masentunut)
- 10. Milloin äitisi jää (eläke) ?

Harjoitus 23
Pane sana oikeaan muotoon.

- 1. Luento on yliopiston (päärakennus)
- 2. Atomin (ydin) on protoneja ja neutroneja.
- 3. Kun opettelet uutta kieltä, opettelet aluksi uuden kielen kaikki (äänne)
- 4. Kirjan (kansi) oli ketun kuva.
- 5. Missä (murre) *sinä on sie?*
- 6. Mitä (murre) ystäväsi puhuu?
- 7. He kävivät (kaksi museo)
- 8. Elokuva kertoi luonnosta, etenkin talvisen luonnon (kauneus)
- 9. Minä uskon ihmisten hyvyysen ja keskinäiseen (rakkaus)
- 10. Me näimme Korkeasaarella suuren (ilves)

Harjoitus 24

Pane sana oikeaan muotoon.

- 1. Tässä (kaivos) työskentelee yli 1000 miestä.
- 2. Lehdessä oli artikkeli siitä (onnettomuus)
- 3. Hän näytti pelokkaalta tai oikeastaan (järkyttynyt)
- 4. Sukeltajat löysivät vanhasta purjelaivasta kallisarvoisen (aarre)
- 5. Entinen presidentti on (salainen piilopaikka)
- 6. Hän oli siellä (yksi vuosi)
- 7. Arvostan oikeudenmukaisuutta ja (rehellisyys)
- 8. Olemme käyttäneet paljon rahaa tähän (hanke)
- 9. Tehdas saastuttaa tätä (joki) Tämä joki on saastunut.
- 10. Tehdas laskee jotakin (saaste) tähän (joki).

Harjoitus 25

Vastaa kysymyksiin. Pane sanat oikeaan muotoon.

- 1. Mihin te menette? (eräs kodinkoneliike)
- 2. Mihin sinä olet menossa? (uusi terveystakeskus)
- 3. Missä sinun miehesi on töissä? (suuri lasitehdas)
- 4. Kenelle sinä ostit tämän lahjan? (Pekan tytär)
- 5. Mitä sinä ostit veljellesi? (CD-soitin)
- 6. Missä kerroksessa te asutte? (5. kerros)
- 7. Mihin kerrokseen te menette? (8. kerros)
- 8. Mitkä täytyy vaihtaa, kun tulee talvi? (kesärengas)
- 9. Mitä sinä panet päälle, kun te menette kylään? (uusi juhlavaate)
- 10. Mistä Kari ei pidä? (suomalainen olut)

TÄLLÄ KADULLA JA TUOSSA TALOSSA

Yksikkö		Monikko	
TÄMÄ	<i>tässä – tästä – tähän tällä – tältä – tälle</i>	NÄMÄ	<i>näissä – näistä – näihin näillä – näiltä – näille</i>
TUO	<i>tuossa – tuosta – tuohon tuolla – tuolta – tuolle</i>	NUO	<i>noissa – noista – noihin noilla – noilta – noille</i>
SE	<i>siinä – siitä – siihen sillä – siltä – sille</i>	NE	<i>niissä – niistä – niihin niillä – niiltä – niille</i>

Missä?	tässä kaupungissa	tuossa kaupassa	siinä talossa
Mistä?	tästä kaupungista	tuosta kaupasta	siitä talosta
Mihin?/Minne?	tähän kaupunkiin	tuohon kauppaan	siihen taloon
Missä?	tällä kadulla	tuolla penkillä	sillä pöydällä
Mistä?	tältä kadulta	tuolta penkiltä	siltä pöydältä
Mihin?/Minne?	tälle kadulle	tuolle penkille	sille pöydälle

Harjoitus 26

1.

Me käymme aika usein

(se uusi kauppakeskus)
2.

Kaikki pitävät

(tämä pieni kahvila)
3.

Tuttavani muuttivat

(tuo viereinen talo)
4.

Ai, sinä jäät pois jo ! Minä jään vasta seuraavalla.

(tämä pysäkki)
5.

Panin postin, joka on keittiössä.

(se hylly)
6.

Panin kaikki vaatteet

(tämä kaappi)
7.

Missä minun uimapukuni on? Se on

(se suuri kassi)
8.

Mihin panit tulitikut? Panin ne

(se pieni laatikko)
9.

Mistä se avain löytyi? Se löytyi

(se vanha kaappi)
10.

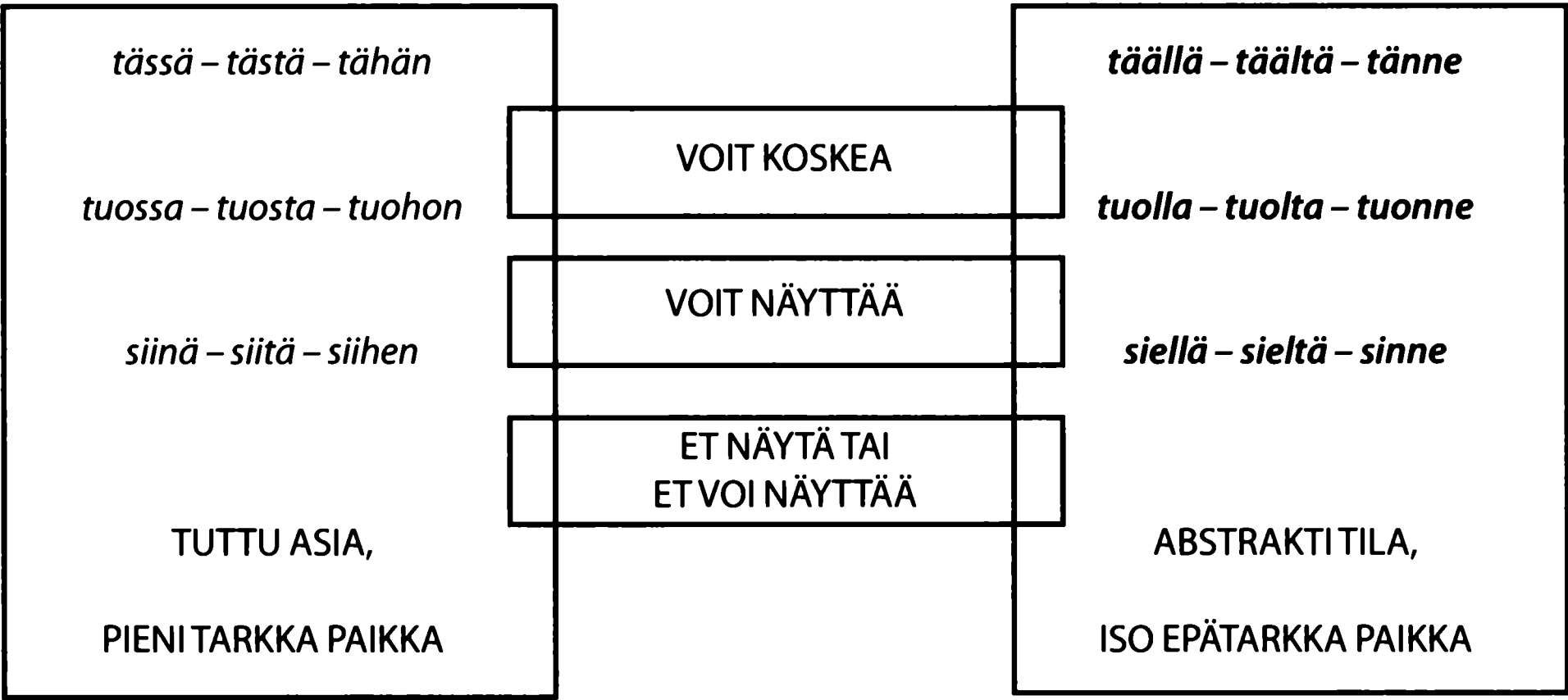
Mistä te puhutte? Me puhumme

(se eilinen kokous)
11.

Mitä sinä tykkäät ?

(se uusi esimies)

TÄSSÄ JA TÄÄLLÄ

tässä – tuossa – siinä (pieni tarkka paikka, tuttu asia)

- 1. Tämä on minun paikkani. Minä istun **tässä**. Missä sinä istut? Saanko istuutua **tähän**? Siirrätkö tämän tuolin **tästä tuohon**?
- 2. Missä ne avaimet ovat? Minä panin ne **tähän**, ja vähän aikaa sitten ne olivat vielä **tässä**. Otitko sinä ne **tästä**?
- 3. Unohdin avaimet pöydälle! **Siihen** ne kai jäivät. Jos näet ne **siinä**, niin ota ne **siitä** ja tuo minulle!
- 4. Missäs Mikko on? **Tuossa** hän istui vielä vähän aikaa sitten. Mihin hän nyt **tuosta** lähti?

täällä – tuolla – siellä (iso epätarkka paikka, abstrakti)

- 5. Millaista **täällä** sinun mielestäsi on? Milloin sinä tulit **tänne**? Haluatko sinä lähteä **täältä** pois?
- 6. Olette rannalla ja etsit ystäväsi kanssa mukavaa auringonottopaikkaa. Pian osoitat erästä paikkaa sormelasi:” Mennään **tuonne**! **Tuolla** on kaunis paikka.
- 7. Kävelet kadulla. Näet, että **siellä** on tapahtunut auto-onnettomuus. Kysyt joltakulta ihmiseltä:”Mitä **täällä** oikein on tapahtunut? Mitä **tuolla** on sattunut?” Silminnäkijä kertoo:”Tuo punainen auto tuli **tuolta** ja törmäsi tuohon siniseen autoon **tuolla** ja tuo sininen auto lensi **tuonne**.”
- 8. Kerro matkastasi Ruotsiin! Mitä sinä teit **siellä**? Millä sinä menit **sinne**? Mitä ostit **sieltä**?
- 9. Kerro asuinalueestasi! Millaista **siellä** on? Onko **siellä** kaunista? Onko **siellä** kirjasto lähellä? Milloin te muutitte **sinne**? Kuinka kauan te aiotte asua **siellä**? Aiotteko te muuttaa **sieltä** pois?
- 10. Kerro kotimaastasi! Millaista **siellä** on? Onko **siellä** vuoristoa? Onko **siellä** lämmintä ja kaunista? Onko **siellä** lunta? Milloin muutit **sieltä** pois? Milloin aiot matkustaa takaisin **sinne**?

Harjoitus 27

Täydennä. Valitse: *tässä, tästä, tähän, tuossa, tuosta, tuohon, siinä, siitä, siihen, täällä, täältä, tänne, tuolla, tuolta, tuonne, siellä, sieltä vai sinne.*

- 1. Äitini asuu Lahdessa. Minä käyn usein
- 2. Tämä on hyvä paikka. Sinä voit panna kaikki tavarat.....
- 3. Voitko auttaa minua? Ota tuo mittanauha ja mittaa, kuinka pitkä tämä on!
- 4. Olimme lomalla Kreikassa. oli niin kaunista!
- 5. Milloin te tulitte Kreikasta kotiin? Milloin te tulitte ?
- 6. Tule minun viereeni! Tule ja istu!
- 7. Mikko lähti rannalle pelaamaan lentopalloa. Anttikin lähti
- 8. Luokan edessä on opettajan paikka. Opettaja istuu aina
- 9. Missä Vilman silmälasit ovat? – Ne ovat Näetkö?
- 10. Hei, voitko ojentaa minulle päivän lehden? –, ole hyvä!

Harjoitus 28

Täydennä. Valitse: tässä, tästä, tähän, tuossa, tuosta, tuohon, siinä, siitä, siihen, täällä, täältä, tänne, tuolla, tuolta, tuonne, siellä, sieltä vai sinne.

- 1. Milloin sinä tulit Suomeen? Milloin muutit
- 2. Kuinka kauan olet asunut
- 3. Minä haluan muuttaa Espanjaan. Haluatko sinä muuttaa
- 4. Espanjassa on niin kaunista. on aina kaunis ilma!
- 5. Toivon, että saan työpaikan Malagasta tai Barcelonasta.
..... on kyllä vaikea saada työpaikkaa.
- 6. Jos saan työpaikan Etelä-Espanjasta, en muuta koskaan pois
- 7. Mikä paketti tuo on? Mitä on?
- 8. Voitko todistaa oikeaksi pari paperia? Voitko kirjoittaa nimesi

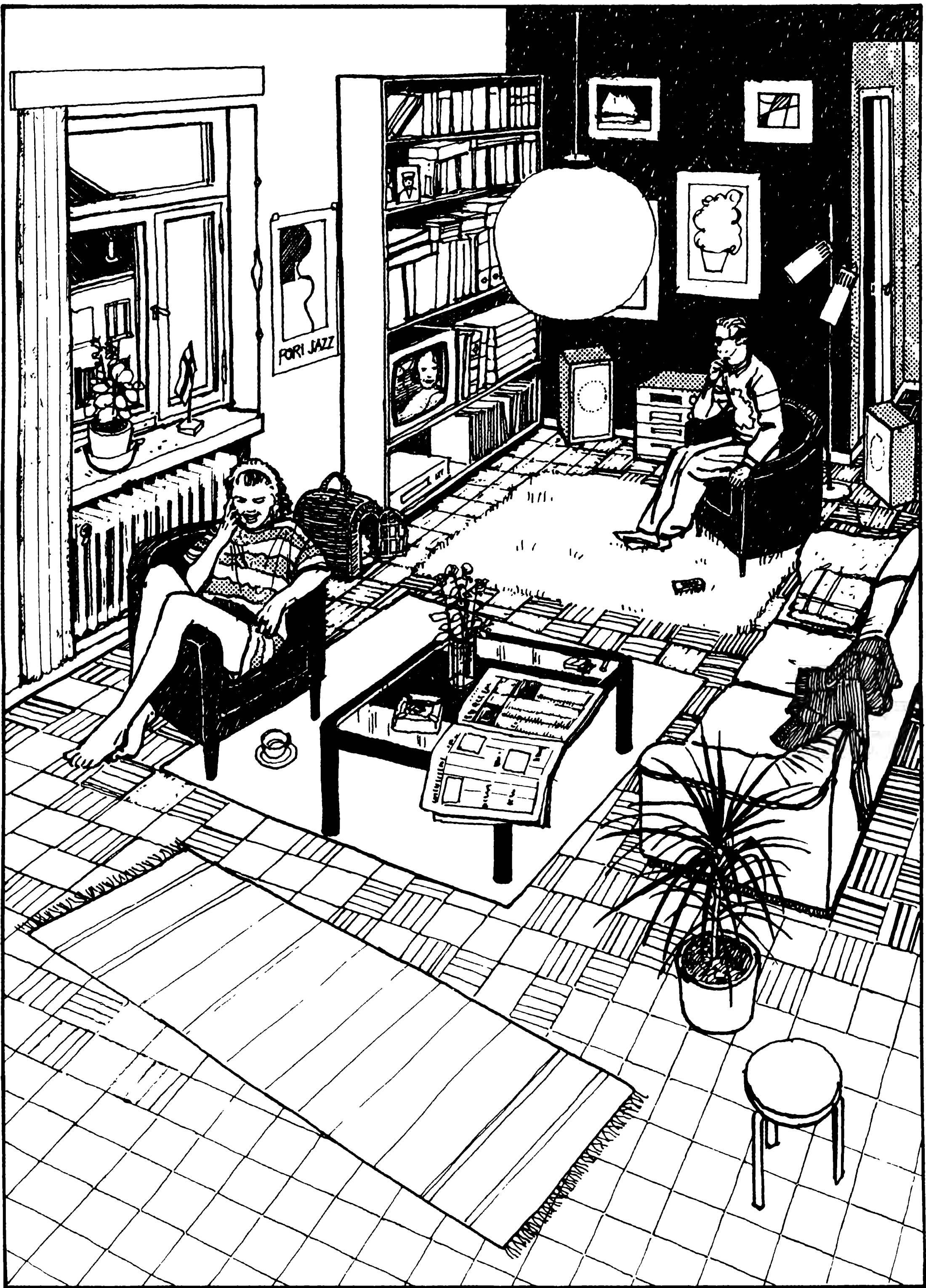
Harjoitus 29

Vastaa kysymyksiin. Tee kurssikaverin kanssa.

- 1. Mitä **tässä** on? Entä **tuossa**?
- 2. Millainen sinun tuolisi on? Onko **siinä** hyvä istua?
- 3. Voitko kirjoittaa nimesi **tähän**?
- 4. Asutko kaukana? Onko **sieltä** pitkä matka keskustaan?
- 5. Mihin aikaan tulit tänään **tänne**? Olitko tänään ensimmäinen, joka tuli **tänne**?
- 6. Tiedätkö, miten **täältä** pääsee lentokentälle?
- 7. Panin puhelimeni äsken pöydälle. Otitko sinä sen **siitä**?
- 8. Kaikki menevät kurssin jälkeen kahvilaan. Lähdetkö sinäkin **sinne**?

KAPPALE 3

- Minun perheestäni
- minun veljeni, sinun veljesi, hänen veljensä
- possessiivisuffiksit
- syntymä- ja nimipäivät
- järjestysluvut ja päivämäärät
- tapaamisesta sopiminen
- Hotelli Aurorassa
- verbi + sijamuoto
- adjektiivi + sijamuoto

Olen **Henna** ja olen kotoisin erästä pikkukaupungista, joka sijaitsee Itä-Suomessa. Se on oikein kiva kaupunki, koska se on juuri sopivan kokoinen. Sen nimi on Raikkala. Raikkalan lähellä on suuri kaunis järvi, ja kesäisin kävin sisarusteni kanssa siellä aina uimassa.

Meidän perheessämme on neljä lasta, kolme tyttöä ja yksi poika. **Anne**, vanhempi sisareni, on aikuinen. Hän asuu toisessa kaupungissa ja on jo töissä. Viime kesänä hän meni naimisiin. Hänen miehensä on nimeltään Ilpo. Sisareni rakastaa miestänsä (= miestänsä) kovasti. Hän puhuu usein miehestään (= miehestänsä). Hän tutustui mieheensä ihan sattumalta erällä matkalla. He rakastuivat toisiinsa ja alkoivat seurustella. He seurustelivat muutaman vuoden, kunnes menivät naimisiin.

Sisareni harrastaa paljon liikuntaa. Hän pelaa tennistä ja käy aerobicissa. Hänen miehensä **Ilpo** pelaa lentopalloa eräässä joukkueessa. Sisareni on työssä eräässä kansainvälisessä yrityksessä, ja hänen miehensä Ilpo on ammatiltaan freelancetoimittaja. Sisarellani on paljon työtä – joskus vähän liikaakin! Jos soitan sisarelleni töihin, hän ei koskaan ehdi jutella minun kanssani. Siksi on parempi soittaa hänelle vasta illalla. Mutta Annen puhelin on iltaisinkin niin varattu! Sisarellani ja hänen miehellään (= miehellänsä) on paljon ystäviä, jopa Australiassa asti. Anne on kova puhumaan! Kuinkahan suuri hänen puhelinlaskunsa mahtaa olla?

Nuorempi sisareni, **Tuula**, käy vielä koulua. Ensi vuonna hän menee lukioon. Nuoremmalla sisarellani on hyvä todistus. Hän menestyy hyvin koulussa. Hän on aika lahjakas, ja hänellä on hyvä muisti. Hän on kiinnostunut monesta asiasta, ja hän lukee paljon. Hänen pöydällään (= pöydällänsä) on aina paljon tavaraa. Äitimme on vihainen, koska hän ei koskaan siivoa huonettansa. Hänen huoneensa on aina kamalan sotkuinen. Tuula ei muka ”kerkiä” koskaan siivoamaan. Ja hän sanoo, että hänen täytyy keskittyä läksyihin. No, Tuula on vielä murrosiässä. Kun hän riitelee äitimme kanssa, hän juoksee aina huoneeseensa ja paistaa ovensa kiinni. Hän tekee sen ihan tahallaan.

Veljeni **Teemu** on neljä vuotta vanhempi kuin minä. Ihailen kovasti veljeäni. Minulla ja veljelläni on oikein hyvät välit. Me olemme hyvin läheiset, ja meillä on paljon yhteistä. Veljeni harrastaa purjehtimista. Minäkin pidän purjehtimisesta. Veljelläni on oma IT-alan yritys. Hän menestyy hyvin! Pidän paljon veljestäni. Hän pelleilee aina ja laskee usein leikkiä. Meillä on aina niin hauskaa yhdessä.

Kunnioitan paljon vanhempiani. Äitini **Pirjo** on vielä töissä. Hän on vähän tukeva, mutta siitä huolimatta iloisen ja tyylikkään näköinen. Äidilläni on silmälasit. Hän on töissä pankissa, ja hänellä on aika pitkät työpäivät. Soitan joskus äidilleni töihin, mutta hän ei ennätä juttelemaan minun kanssani päivällä. Arvostan kovasti äitiäni. Hän on aina tehnyt paljon työtä. Työnsä lisäksi hän joutuu nykyään hoitamaan myös isääni.

Isäni on nimeltään **Antero**, ja hän on jo eläkkeellä. Isälläni on jo ihan harmaa tukka. Hänen terveytensä on huono. Minä rakastan isääni ja kaipaen häntä kovasti. Isäni oli maanviljelijä, mutta nyt hän ei enää jaksa työskennellä. Hän on aika huonossa kunnossa. Hän halusi antaa maatilan veljelleni, mutta veljelläni oli muita suunnitelmia. Isäni oli niin pahoillaan, kun veljeni ei halunnut jatkaa tilan hoitoa. Olen huolissani isästäni, koska hän on niin paljon yksin. Siksi soitan usein isälleni, ja hänellä on aina aikaa kuunnella minua. Häneen minä voin aina luottaa!

hänen pöydä|llä|än = hänen pöydä|llä|nsä

Selityksiä:

<i>Hän menestyy hyvin koulussa.</i>	= Hän on hyvä koulussa. Hänen koulunsa menee hyvin.
<i>keritä (kerkiää 4)</i>	= olla aikaa, ehtiä, ennättää
<i>murrosikä</i>	= se aika, jolloin tytöstä tulee nainen ja pojasta mies (12–16 -vuotias)
<i>paiskaa (paiskata 4) ovensa kiinni</i>	= vetää tai lyö oven kiinni vihaisesti, niin että kuuluu
<i>pelleillä (3)</i>	= hauskuuttaa, saada toiset nauramaan sillä, mitä tekee
<i>laskea leikkiä</i>	= jutella hauskoja asioita, kertoa vitsejä
<i>nykyään</i>	= nyt
<i>Hän on huonossa kunnossa.</i>	= Hän on sairas. Hän ei ole terve. Hänellä ei ole voimia.

Harjoitus 1

Kysy kurssikaveriltasi.

- 1. Keneen Anne tutustui matkallansa?
- 2. Miksi Anne ei ehdi jutella sisarensa Hennan kanssa päivällä?
- 3. Ennättääkö äiti juttelemaan Hennan kanssa päivällä? Mistä se johtuu? (= Miksi?)
- 4. Miksi pikkusisko Tuula ei kerkiä siivoamaan huonettansa?
- 5. Mistä Tuula on kiinnostunut?
- 6. Ketä Henna ihailee ja miksi?
- 7. Keitä Henna kunnioittaa?
- 8. Miksi Henna arvostaa äitiänsä?
- 9. Ketä Henna kaipaa?
- 10. Kenestä Henna on huolissaan? Miksi hän on huolissaan hänestä?
- 11. Keneen Henna voi aina luottaa?

Entä sinä?

- 12. Keneen tai keihin olet tutustunut tällä kurssilla?
- 13. Ehditkö jutella työpäivän aikana ystäviesi kanssa?
- 14. Ennätätkö tekemään kaikki harjoitukset?
- 15. Kerkiätkö harrastamaan?
- 16. Mistä sinä olet kiinnostunut?
- 17. Ketä sinä ihailet ja miksi?
- 18. Keitä sinä kunnioitat?
- 19. Ketä sinä arvostat? Miksi?
- 20. Ketä sinä kaipaat?
- 21. Kenestä olet huolissasi? Miksi?
- 22. Keneen sinä voit luottaa? Miksi?

Harjoitus 2

Muistatko sanan? Tee yhdessä kurssikaverin kanssa.

Olen koto..... erästä pikkukaupungista, joka sija..... Itä-Suomessa. Se on oikein kiva kaupunki, koska se on juuri sop..... kokoinen. Sen nimi on Raikkala.

Anne, vanhempi sisareni, on aik..... Hän asuu toisessa kaupungissa ja on jo työssä. Viime kesänä hän meni naimisiin. Sisareni tutustui mieheensä ihan satt..... eräällä matkalla. He seur..... muutaman vuoden, kunnes menivät naimisiin.

Sisareni harrastaa paljon liik..... Hänen miehensä Ilpo pelaa lentopalloa eräässä joukk..... Sisareni on työssä eräässä kansai..... yrityksessä, ja hänen miehensä Ilpo on ammatiltaan freelance-toim..... Jos soitan sisarelleni töihin, hän ei koskaan

eh..... jutella minun kanssani. Annen puhelin on iltaisinkin niin var.....! Sisarellani ja hänen miehellään on paljon ystäviä, jo..... Australiassa asti. Anne on kova puhumaan! Kuinkahan suuri hänen puhe-
linlaskunsa mah..... olla?

Nuorempi sisareni, Tuula, kä..... vielä koulua. Ensi vuonna hän menee luk Nuorem-
malla sisarellani on hyvä tod..... Hän men..... hyvin koulussa. Hän on
aika lahj....., ja hänellä on hyvä muisti. Hän on kiinn monesta asiasta, ja
hän lukee paljon. Hänen pöydällään on aina paljon tav..... Äitimme on vihainen, koska
hänen huoneensa on aina kamalan sotk Tuula ei muka ”kerk.....”
koskaan siivoamaan. Ja hän sanoo, että hänen täytyy kesk..... läksyihin. No, Tuula on vielä
murrosiä..... Kun hän riit..... äitimme kanssa, hän juoksee aina huoneeseensa ja
pais..... ovensa kiinni. Hän tekee sen aina ihan tah.....

Veljeni on neljä vuotta vanhempi ku minä. Minä iha..... kovasti veljeäni. Minulla ja veljelläni
on oikein hyvät vä Me olemme hyvin läheiset, ja meillä on paljon yh..... Veljelläni on oma
IT-al..... yritys. Hän menestyy hyvin! Pidän paljon veljestäni. Hän pell..... aina ja laskee usein
leikk Meillä on aina niin hauskaa yhdessä.

Kunn..... paljon vanhempiani. Äitini on vielä työssä. Hän on vähän tuk.....,
mutta siitä huol iloisen ja tyylikkään näköinen. Minä soitan joskus äidilleni töihin. Mutta hän
ei enn..... juttelemaan minun kanssani päivällä. Arv..... kovasti äitiäni. Hän on aina
tehnyt paljon työtä. Työnsä lisäksi hän jou..... nykyään hoitamaan myös isääni.

Isäni on jo elä Isälläni on jo ihan ha tukka. Hänen terveytensä on huono.
Minä rakastan isääni ja kai..... häntä kovasti. Isäni oli maanvilj....., mutta nyt hän ei enää
ja..... työskennellä. Hän on aika huonossa kunn..... Hän halusi antaa maatilaa veljelleni, mutta
veljelläni oli muita suunn..... Isäni oli niin pah....., kun veljeni ei halunnut jatkaa
tilan hoitoa. Olen huolissani isästäni, koska hän on niin paljon yksin. Siksi soitan usein isälleni, ja hänellä on aina
ai..... kuunnella minua. Häneen minä voin aina luo!

MINUN VELJENI JA SINUN SISARESI – POSSESSIIVISUFFIKSIT

Possessiivisuffiksit:

(minun) poikani	(meidän) poikamme	-ni	-mme
(sinun) poikasi	(teidän) poikanne	-si	-nne
hänen poikansa	heidän poikansa	-nsa/-nsä	-nsa/-nsä

Mutta:
Mikon poika, Mikon ja Annan poika, naapurin poika, herra Niemisen poika

minun talo- + -ssa- + -ni	hänen talossansa = hänen talossaan
minun vaimo- + lle- + -ni	hänen vaimollensa = hänen vaimolleen

Pesen kädet (+ -ni). —>Pesen käteni.
Menen teatteriin ystävän (+ -ni) kanssa. —>Menen teatteriin ystäväni kanssa. (yhden ystävän kanssa)
Menen elokuvaan ystävien (+ -ni) kanssa. —>Menen elokuvaan ystävieni kanssa. (monen ystävän kanssa)
Ystävä (+ -ni) asuu Ranskassa. —>Ystäväni asuu Ranskassa.
Ystävät (+ -ni) asuvat Ranskassa. —>Ystäväni asuvat Ranskassa.

Harjoitus 3

Käytä possessiivisuffiksia. Käytä samaa alleviivattua sanaa.

1. Minun osoitteeni on Käpykuja 17 A 6. Mikä on sinun?
2. Mitä sinä ostit vaimollesi? Mitä minä voisin ostaa minun?
3. Oli kiva tutustua veljeesi. Haluaisitko sinä tutustua minun?
4. Minun täytyy soittaa äidilleni. Soitatko sinä usein sinun?
5. Minun miehelläni on paljon töitä. Onko sinun liian paljon töitä?
6. Olemme huolissamme pojastamme. Oletteko te kuulleet mitään teidän?
7. Naapurien tytär leikkii joskus meidän tyttäreemme kanssa. Heidän
on samanikäinen. He viihtyvät hyvin yhdessä.
8. Me odotamme Mikon poikaa. Hänen tulee pian tänne.
9. Pian on minun syntymäpäiväni. Milloin on sinun?
10. Tänään on isäni nimipäivä. Entä sinun äitisi? Tiedätkö, milloin on hänen?
11. Tässä on Boriksen huone. Entä Pekan? Missä on hänen?
12. Mikon lapset tulevat meille huomenna. Hänen ovat meillä usein hoidossa.

Harjoitus 4

Kirjoita: *Minun perheestäni*. Käytä kirjan tarinan sanoja ja alla olevia fraaseja. Keksi oma tarina. Tarinan ei tarvitse olla totta. Kerro seuraavalla kerralla kurssikaverillesi, mitä kirjoitit.

HUOMAA FRAASIT!

Minä *olen ammatiltani* insinööri.
Isäni *on nimeltään* Väinö.
Sinä *olet huolissasi* hänestä.

Me *olimme* niin *pahoillamme*, kun et tullutkaan.
Te *teitte* sen *tahallanne*.
He *eivät tehneet* sitä *tahallaan*. He tekivät sen vahingossa.

<i>mielelläni</i>	<i>mielellämme</i>
<i>mielelläsi</i>	<i>mielellänne</i>
<i>mielellänsä = mielellään</i>	<i>mielellänsä = mielellään</i>

Harjoitus 5

Valitse oikea sana:
mielelläni, mielelläsi, mielellänsä, mielellämme, mielellänne, mielellänsä.

Lähdetkö sinäostoksille?

Lähden mukaan.

Me voimme viedä sinut autolla keskustaan. Teemme sen

Muutatteko te maalle?

Minä en muuta

Markus muuttaa takaisin kotiseudulleen.

Vilma ei halua vaihtaa koulua. Hän ei muuta

Harjoitus 6

Kysy kurssikaveriltasi.

1. Muutitko mielelläsi Suomeen?
2. Puhutko mielelläsi suomea?
3. Mitä teet mielelläsi iltaisin?
4. Laitatko mielelläsi ruokaa?
5. Kenen kanssa lähdet mielelläsi matkalle?
6. Jutteletko mielelläsi bussissa tai junassa jonkun ihmisen kanssa?
7. Ajatko mielelläsi autoa?
8. Lähdettekö mielellänne jo kotiin?

-sta/-stä (ELATIIVI) (Mistä? Kenestä?)

huolehtia	Äitini huolehtii isästämme.
huolestua	Huolestuin sinusta. Missä oikein olit?
johtua	Isällä on rinta kipeä. Mistä se johtuu? Päänsärky johtuu stressistä.
jutella	Juttelemme aina kaikista asioista.
keskustella	Keskustelin naapurin kanssa aidan rakentamisesta.
kiinnostua	Antti kiinnostui kiinan kielestä, kun tutustui kiinalaiseen tyttöön.
nauttia	Nautimme auringosta ja valosta.
riidellä	Sisareni riiteli äitimme kanssa siivoamisesta.
riippua	Riippuu säästä, lähdemmekö mökille. Se riippuu siitä, mitä Leena haluaa tehdä.

-sta/-stä/-lta/-ltä (ELATIIVI/ABLATIIVI) (Mistä?)

etsiä	Etsin työpaikkaa Suomesta. Etsin paperia pöydältä.
löytyä	Paperi löytyi kaapista. Avaimet löytyivät lattialta.
löytää	Löysin paperin kaapista. Hannes löysi avaimet lattialta.
myöhästyä	Myöhästyimme junasta. Hän ei koskaan myöhästy kurssilta.
ostaa	Ostin tämän takin Sokoksesta. Markus osti tuon puvun Stockmannilta.

-Vn/-hVn/-seen (ILLATIIVI) (Mihin? Keneen?)

ehtiä	Ehdimme junaan. En ehdi kokoukseen.
keskittyä	Keskityin työhön.
kyllästyä	Olen kyllästynyt television katsomiseen. Mikko kyllästyi Lauraan.
luottaa	Luotan sinuun. En luota häneen.
rakastua	Anne rakastui Ilpoon.
tutustua	Missä sinä tutustuit häneen? Me tutustuimme näyttelyyn.
törmätä	Törmäsin Anttiin kadulla.

-Vn/-hVn/-seen/-lle (ILLATIIVI/ALLATIIVI) (Mihin?)

joutua	Isoisä joutui sairaalaan.
jättää	Minä jätin avaimet kotiin. Hän jätti paperit pöydälle.
jäädä	Minun puhelimeni jäi kotiin.
unohtaa	Unohdin sateenvarjon bussiin.

Harjoitus 7

Kysy kurssikaveriltasi.

- 1. Kun asuit vielä vanhempiesi luona, kuka teillä huolehti kukkien kastelemisesta?
- 2. Huolestutko, jos ystäväsi ei soita, vaikka lupasi?
- 3. Mistä päänsärky voi johtua?
- 4. Mistä asioista voi jutella tuntemattoman kanssa bussipysäkillä?
- 5. Miksi kiinnostuit suomen kielestä?
- 6. Mistä nautit lomallasi?
- 7. Lähdetkö viikonloppuisin ulos vai jäätkö kotiin? Mistä se riippuu?
- 8. Etsitkö usein puhelintasi? Mistä löydät sen yleensä?
- 9. Mitä kaikkea laukustasi löytyy nyt?
- 10. Myöhästytkö usein töistä?
- 11. Mistä ostat urheiluvaatteita?
- 12. Ehditkö tänään ajoissa kurssille?
- 13. Mihin haluat keskittyä tänä vuonna?
- 14. Mihin olet kyllästynyt?
- 15. Luotatko yleensä ihmisiin?
- 16. Millaiseen ihmiseen voit rakastua?
- 17. Keneen tutustuit viimeksi?
- 18. Oletko tutustunut tähän kaupunkiin?
- 19. Jätitkö tänään sanakirjan kotiin?
- 20. Mitä teet, jos avaimesi jää vahingossa kotiin?
- 21. Unohditko tänään puhelimesi kotiin?

Harjoitus 8

Täydennä.

- 1. Huolestuin, koska he eivät tulleet eivätkä soittaneet.
- 2. Kiinnostuin jo lapsena (= kun olin lapsi).
- 3. Me muut lähdimme jo kotiin, mutta Anna jäi vielä rannalle
- 4. Minun täytyy keskittyä
- 5. Luulin, että passini oli kadonnut, mutta onneksi se löytyi
- 6. Voi olla, että lähdemme viikonloppuna mökille. Se riippuu vähän
- 7. Myöhästyin aamulla Johtaja oli vihainen.
- 8. Istuimme parvekkeella ja nautimme
- 9. Nurmikko on ihan keltainen. Se johtuu, että ei ole satanut pitkään aikaan.
- 10. Tutustuin eilen
- 11. Kävelin eilen kadulla ja törmäsin yllättäen Hänelle kuuluu hyvää.
- 12. Etsin lompakkoani, mutta en löytänyt sitä.
- 13. Hän huolehtii hyvin.
- 14. Jätin kengät ja menin olohuoneeseen.

Verbi + verbi (perusmuoto)

aikoa	Minä aion lähteä Uuteen-Seelantiin.
alkaa	Aloimme pakata. Kokous alkoi. Alkoi sataa.
haluta	Hän halusi mennä ulos.
jaksaa	En jaksaa tehdä kaikkia harjoituksia.
muistaa	En muistanut ottaa sitä mukaan.
osata	Ville ei osaa uida.
unohtaa	Unohdin soittaa Mikolle.
voida	Voitko avata ikkunan?

Verbi + verbi (-maan/-mään)

auttaa	Hän auttoi minua pakkaamaan.
joutua	Me joudumme lähtemään jo kello 14.
jättää	Anna jätti Mikon korjaamaan veneen moottoria.
jääda	Jään vielä toimistoon kirjoittamaan raporttia.
kutsua	He kutsuivat meidät syömään.
kyllästyä	Kyllästyin auttamaan häntä.
neuvoa	Lääkäri neuvoi miestä lopettamaan tupakan polton.
opettaa	Isä opetti minua käyttämään moottorisahaa.
oppia	Vilma oppi lukemaan 4-vuotiaana.
opetella	David opetteli hiihtämään viime vuonna.
pystyä	En pystynyt nukkumaan.
pyytää	Liisa pyysi sinua tulemaan ajoissa.
päästä	He pääsivät lähtemään vasta kello 15.
ruveta	Rupean laittamaan ruokaa. Rupesi satamaan.
ryhtyä	Ryhdyin tekemään kotitehtäviä.

Verbi + verbi (-masta -mästä)

kieltää	Kielsin sinua menemästä sinne.
lakata	He lakkasivat riitelemästä. Pian lakkaa satamasta.
varoittaa	Varoitin sinua lähtemästä mukaan.

Harjoitus 9
Kysy kurssikaveriltasi.

- 1. Mitä aiot tehdä tänään illalla?
- 2. Milloin aloit opiskella suomea?
- 3. Jaksatko kävellä täältä kotiisi?
- 4. Muistitko panna puhelimen äänettömälle, kun tunti alkoi?
- 5. Osaatko luistella?
- 6. Mitä sinun piti tehdä eilen? Unohditko tehdä jotakin? Mitä?
- 7. Voitko tulla kurssille ensi viikolla?
- 8. Autatko minua tekemään seuraavan harjoituksen?
- 9. Joudutko joskus jäämään ylitöihin?
- 10. Aiotko jäädä tänään keskustaan vai menetkö heti kotiin?
- 11. Kutsutko usein vieraita luoksesi syömään? Keitä kutsut?
- 12. Mihin olet kyllästynyt? Miksi?
- 13. Kuka opetti sinua laittamaan ruokaa?
- 14. Pystytkö jo lukemaan suomenkielistä sanomalehteä?
- 15. Mihin haluaisit päästä opiskelemaan? Miksi? Mitä haluaisit opiskella?
- 16. Kun tulet töistä kotiin, ryhdytkö heti laittamaan ruokaa?
- 17. Jos joku ihminen häiritsee sinua jatkuvasti, kiellätkö häntä häiritsemästä sinua?
- 18. Mitä teet, jos joku ystäväsi lakkaa soittelemasta sinulle?

Harjoitus 10
Täydennä.

- 1. En jaksaa tänään ruokaa. Mennään ravintolaan syömään!
- 2. Kielsin lapsia
- 3. Voitko auttaa minua ?
- 4. Voitko ?
- 5. Markus oppi
- 6. Rupean
- 7. Minä varoitin häntä
- 8. Lapset pääsivät
- 9. Voi! Unohdin
- 10. En muistanuttietokonetta.
- 11. Pyysin häntä eilen ajoissa, mutta hän ei kuitenkaan tehnyt niin.
- 12. Mikko neuvoi minua
- 13. Opetin Vilmaa
- 14. Ryhdyin harjoituksia.
- 15. Mikko alkoi
- 16. Leena joutui kotiin jo kello 15.00.
- 17. Unohdinkermaa.

Verbi + -misen/-mista/-mistä/-misesta/-misestä/-miseen

aloittaa	He aloittivat talon rakentamisen kaksi vuotta sitten.
lopettaa	He lopettivat talon rakentamisen viime syksynä.
jatkaa	Me jatkoimme työn tekemistä.
rakastaa	Rakastan juhlien järjestämistä.
harrastaa	Veera harrastaa pianon soittamista.
inhota	Minä inhoan tappelemista.
vihata	Vihaan eläinten tappamista.
pitää	Pidän lukemisesta.

kiinnostua	Timo kiinnostui yrttien kasvattamisesta.
nauttia	Nautin uusien ihmisten tapaamisesta.
kyllästyä	Kyllästyin jatkuvaan matkustamiseen.
väsyä	Väsyn lasten riitelemiseen.

Harjoitus 11

Kysy kurssikaveriltasi.

- 1. Aloititko suomen kielen opiskelemisen heti, kun tulit Suomeen?
- 2. Mitä harrastit lapsena (= kun olit lapsi)? Miksi lopetit sen harrastamisen?
- 3. Jatkatko suomen kielen opiskelemista tämän kurssin jälkeen?
- 4. Rakastatko netissä kavereiden (= ystävien) kanssa juttelemista?
- 5. Harrastatko ruoan laittamista? Rakastatko uusien reseptien kokeilemistä?
- 6. Minä inhoan silittämistä. Mitä sinä inhoat?
- 7. Vihaan viikonloppuna työskentelemistä. Vihaatko sinä jotakin?
- 8. Pidän puistoissa kävelemisestä. Mistä sinä pidät?
- 9. Olen kiinnostunut purjehtimisesta. Mistä sinä olet kiinnostunut?
- 10. Nautin uusien makujen maistelemisesta. Mistä sinä nautit?
- 11. Kyllästytkö koskaan musiikin kuuntelemiseen?
- 12. Väsytkö joskus suomen kielen opiskelemiseen?

Harjoitus 12

Täydennä.

- 1. Mikko aloitti vuonna 1992.
- 2. He lopettivat ja menivät syömään.
- 3. Vilma harrastaa
- 4. Ville inhoaa
- 5. Anna vihaa
- 6. Kyllästyin.....

Harjoitus 13

Kirjoita pieni tarina. Otsikoi itse. Käytä seuraavia verbejä:

jatkaa, joutua, pystyä, aikoa, jutella, luottaa, jättää, ehtiä, jäädä, osata, pitää, rakastaa, väsyä, rakastua, riidellä, löytää.

-STA/-STÄ (ELATIIVI) (Mistä? Kenestä?)

iloinen	Laura oli iloinen pitkästä lomastaan.
innostunut	Markus on innostunut uudesta harrastuksestaan, kiipeilystä. Hän kiipeilee joka päivä.
kiinnostunut	Turistit olivat kiinnostuneita kaupungin historiasta. He kysyivät oppaalta paljon.
kiitollinen	Olen kiitollinen kaikesta avusta. Kiitos kaikesta!
onnellinen	Mikko oli onnellinen uudesta työstään.
ylpeä	Olen ylpeä sinusta. Olet todella hyvä.
varma	Teemu on varma itsestään. Hän ei pelkää esiintymistä.
huolestunut	Olin niin huolestunut sinusta. Missä olit niin myöhään?
masentunut	Mistä hän on masentunut? Hänen täytyy mennä lääkäriin.
surullinen	Liisa oli surullinen kaikesta ikävästä, mitä oli tapahtunut.
vihainen	Mistä olet vihainen? – Olen vihainen siitä, että olet aina myöhässä.
väsynyt	Hän oli väsynyt pitkästä lentomatkastasta.

HUOMAA myös seuraavat ilmaukset:

huolissaan	Äiti oli huolissaan pojastaan.
pahoillaan	Olen pahoillani siitä, että en voi tulla.

-LLE (ALLATIIVI) (Mille? Kenelle?)

ystävällinen	Leena on aina ystävällinen minulle.
rehellinen	Ole rehellinen minulle! Puhu totta!
vihainen	Raimo oli vihainen minulle.
kiitollinen	Olen kiitollinen sinulle. Olet auttanut minua todella paljon.

-Vn/-hVn/-seen (ILLATIIVI) (Mihin? Keneen?)

kyllästynyt	Tero on kyllästynyt työhönsä. Hän haluaisi vaihtaa ammattia.
väsynyt	Olen väsynyt häneen. Olen väsynyt kuuntelemaan hänen tyhmiä vitsejään.
pettynyt	Anssi on pettynyt. Hän ei päässyt opiskelemaan arkkitehtuuria, vaikka toivoi.
tyytymätön	Yleisö buuasi. Se oli tyytymätön esitykseen.
tyytyväinen	Olen hyvin tyytyväinen nykyiseen elämäni. Elämäni on mukavaa.

Harjoitus 14

Kysy kurssikaveriltasi.

1. Jos joku pyytää sinua lähtemään kanssaan matkalle, oletko innostunut ehdotuksesta?
2. Minä olen ylpeä pojastani. Hän on taitava ja hyvä ihminen. Kenestä sinä olet ylpeä?
3. Kenestä sinä olet huolestunut?
4. Onko joku huolissaan sinusta?
5. Oletko talvisin joskus vähän masentunut? Mistä syystä?
6. Oletko pahoillasi, jos joudut muuttamaan? Mistä syystä?
7. Oletko aina ystävällinen kaikille ihmisille?
8. Kenelle olet joskus vihainen?
9. Oletko tyytyväinen nykyiseen asuntoosi?
10. Oletko tyytymätön nykyiseen työhösi?

Harjoitus 15

Täydennä sopivalla adjektiivilla.

- 1. Lapset rikkoivat naapurin ikkunan. Olen niin heille.
- 2. Uusi työni ei vastaa odotustani. Palkkakin on huonompi kuin odotin. Olen
- 3. Viime viikolla minulla oli aivan hirveästi töitä. Olen aika kaikista töistä.
- 4. Veljeni menestyy hyvin. Sen lisäksi hän on sosiaalinen ja auttavainen. Olen hänestä.
- 5. On niin pimeää. En jaksakaan tehdä oikein mitään. Olenkohan vähän ?
- 6. Televisiosta ei tule mitään. Olen niin kaikkiin televisio-ohjelmiin.
- 7. Vanhempani ovat aina rakastaneet ja auttaneet minua. Olen hyvin heille.

Harjoitus 16

Täydennä.

- 1. Mikko harrastaa moottoripyöräilyä. Hän on kiinnostunut
- 2. Anna on aina niin ystävällinen
- 3. Olen niin vihainen, koska
- 4. Saila on ujo ja epävarma. Hän ei ole varma
- 5. Olen pettynyt Häneen ei voi luottaa.
- 6. Niklas on saanut uuden työpaikan. Hän on innostunut
- 7. Olen ylpeä Olet saanut paljon aikaan (= olet tehnyt paljon asioita ja menestynyt hyvin).
- 8. Olen pahoillani, että en voi tulla tänään.
- 9. Antti on tyytymätön Hän haluaisi saada enemmän palkkaa.
- 10. Liisa on kyllästynyt Hän haluaisi vaihtaa työpaikkaa.

LIPUTUSPÄIVÄT

- 5. 2. J. L. Runebergin päivä
- 28. 2. Kalevalan päivä, suomalaisen kulttuurin päivä
- 19.3. Minna Canthin päivä eli tasa-arvon päivä
- 9. 4. Mikael Agricolan päivä eli suomen kielen päivä, joka on myös Elias Lönnrotin syntymäpäivä
- 27. 4. kansallinen veteraanipäivä
- 1. 5. Vappu eli suomalaisen työn päivä
- 9.5. Eurooppa-päivä
- toukokuun toinen sunnuntai eli äitienpäivä
- 12. 5. J. V. Snellmanin päivä eli suomalaisuuden päivä
- toukokuun kolmas sunnuntai, kaatuneitten muistopäivä (suruliputus kello 10–14)
- 4. 6. puolustusvoimien lippujuhlan päivä eli Suomen marsalkka C.G.E. Mannerheimin syntymäpäivä
- kesäkuun 20. ja 26. päivän välinen lauantai eli juhannuspäivä, Suomen lipun päivä
- 6. 7. Eino Leinon päivä eli runon ja suven päivä
- 10.10. Aleksis Kiven päivä eli suomalaisen kirjallisuuden päivä
- 24.10. Yhdistyneiden Kansakuntien (YK:n) päivä
- 6.11. Svenska dagen, ruotsalaisuuden päivä
- marraskuun toinen sunnuntai eli isänpäivä
- 6.12. itsenäisyyspäivä
- 8.12. Jean Sibeliuksen päivä eli suomalaisen musiikin päivä

päivä, jolloin Suomessa on valtiolliset vaalit, kunnallisvaalit, Euroopan parlamentin edustajien vaalit tai neuvoa antava kansanäänestys

päivä, jolloin tasavallan presidentti astuu virkaansa

Ahvenanmaalla on edellisten lisäksi maakunnan itsehallintoon perustuvat omat liputuspäivänsä, ja saamelaisilla on yksitoista omaa vuosittaista liputuspäivää.

JÄRJESTYSLUVUT

1. ensimmäinen	21. kahdeskymmenesensimmäinen
2. toinen	22. kahdeskymmenestoinen
3. kolmas	23. kahdeskymmeneskolmas
4. neljäs	24. kahdeskymmenesneljäs
5. viides	25. kahdeskymmenesviides
6. kuudes	26. kahdeskymmeneskuudes
7. seitsemäs	27. kahdeskymmenesseitsemäs
8. kahdeksas	28. kahdeskymmeneskahdeksas
9. yhdeksäs	29. kahdeskymmenesyhdeksäs
10. kymmenes	30. kolmaskymmenes
11. yhdestoista	31. kolmaskymmenesensimmäinen jne.
12. kahdestoista	40. neljäskymmenes
13. kolmastoista	50. viideskymmenes
14. neljästoista	60. kuudeskymmenes
15. viidestoista	70. seitsemäskymmenes
16. kuudestoista	80. kahdeksaskymmenes
17. seitsemästoista	90. yhdeksäskymmenes
18. kahdeksastoista	100. sadas
19. yhdeksästoista	156. sadasviideskymmeneskuudes
20. kahdeskymmenes	540. viidessadasneljäskymmenes
	1000. tuhannes
	10 000. kymmenestuhannes
	100 000. sadastuhannes
	1 000 000. miljoonas

Kuinka mones?
Kuinka mones päivä tänään on?
Tänään on viidestoista päivä.

Monesko päivä tänään on?
Tänään on viidestoista päivä huhtikuuta.

Milloin sinä olet syntynyt?
Olen syntynyt 26. (kahdeskymmeneskuudes) kesäkuuta 1989
(tuhatyhdeksäsataakahdeksankymmentäyhdeksän).

Muistathan vielä kuukaudet!					
tammikuu	maaliskuu	toukokuu	heinäkuu	syyskuu	marraskuu
helmikuu	huhtikuu	kesäkuu	elokuu	lokakuu	joulukuu

Harjoitus 17

Vastaa kysymyksiin.

- 1. Monesko päivä huomenna on?
- 2. Milloin sinä olet syntynyt?
- 3. Milloin tulit Suomeen? Muistatko päivämäärän?
- 4. Milloin tämä kurssi alkoi? Milloin tämä kurssi loppuu?
- 5. Milloin tämän kurssin tentti on?
- 6. Milloin äitisi syntymäpäivä on? Entä isäsi?

Naisten nimiä					
Aamu 2.2.	Krista 24.7.	Salla 19.7.	Armas 28.3.	Kai 16.2.	Reima 5.11.
Aija 25.3.	Kristiina 24.7.	Sanna 11.8.	Arto 31.10.	Kalervo 11.3.	Reino 16.7.
Aila 17.9.	Kukka 13.5.	Sari 19.7.	Arttu 31.10.	Kaleva 10.9.	Rikhard 7.2.
Aili 17.9.	Kylli 8.12.	Satu 18.10.	Artturi 31.10.	Kalevi 10.9.	Riku 7.2.
Aino 10.5.	Kyllikki 8.12.	Seija 13.12.	Arvo 3.7.	Kalle 28.1.	Risto 15.3.
Aira 4.12.	Laila 5.3.	Selja 22.11.	Asko 6.9.	Kari 11.1.	Sakari 14.1.
Anita 22.10.	Laura 18.1.	Senni 23.12.	Aslak 23.2.	Karri 11.1.	Saku 14.1.
Anja 22.10.	Lea 5.1.	Silja 22.11.	Atso 28.7.	Kasper 20.10.	Sami 20.8.
Anna 9.12.	Leena 22.7.	Sini 2.9.	Atte 30.11.	Kauko 3.3.	Sampo 3.4.
Anne 9.12.	Leila 5.3.	Sinikka 2.9.	Aukusti 7.1.	Keijo 21.2.	Samps 7.12.
Anneli 9.12.	Liina 22.6.	Sirja 30.9.	Aulis 16.8.	Keimo 6.8.	Samu 20.8.
Anni 9.12.	Liisa 19.11.	Sirkka 16.10.	Auvo 9.3.	Kerkko 20.12.	Samuli 20.8.
Annika 9.12.	Lilja 20.5.	Sirkku 16.10.	Benjamin 20.12.	Kim 20.3.	Santeri 11.9.
Annikki 9.12.	Lilli 20.5.	Sirpa 5.9.	David 30.12.	Kimmo 2.8.	Sauli 27.3.
Annukka 9.12.	Linda 15.4.	Sisko 26.11.	Daniel 11.12.	Klaus 7.7.	Seppo 10.6.
Ansa 4.9.	Lotta 12.5.	Soile 3.9.	Edvard 18.3.	Konsta 21.5.	Simo 28.10.
Anu 9.12.	Maaret 20.7.	Sonja 15.5.	Eemeli 30.8.	Kosti 21.5.	Soini 21.8.
Arja 28.9.	Maaria 2.7.	Susanna 11.8.	Eerikki 18.5.	Kristian 13.11.	Sulevi 5.6.
Armi 4.2.	Maarit 20.7.	Suvi 7.6.	Eero 18.5.	Kuisma 26.9.	Sulho 13.2.
Asta 30.7.	Maija 2.7.	Sylvi 8.8.	Eetu 18.3.	Kullervo 25.9.	Sulo 13.2.
Auli 16.12.	Maiju 2.7.	Säde 18.10.	Einari 17.11.	Kustaa 6.6.	Sylvester 31.12.
Aulikki 16.12.	Maili 17.5.	Taija 13.10.	Eino 17.11.	Kustavi 6.6.	Taisto 7.11.
Aune 21.1.	Maini 5.5.	Taimi 8.9.	Elias 9.4.	Kyösti 6.6.	Tapani 26.12.
Eeva 24.12.	Maire 1.8.	Taina 13.10.	Elmer 3.1.	Lari 13.7.	Tapio 18.6.
Eija 19.12.	Margareta 20.7.	Talvikki 11.2.	Elmo 3.1.	Lasse 10.8.	Tarmo 6.3.
Eila 30.10.	Mari 2.7.	Tanja 13.10.	Erkki 12.5.	Lassi 10.8.	Tarvo 13.3.
Eini 23.1.	Maria 2.7.	Tarja 7.3.	Ernesti 13.3.	Lauri 10.8.	Tatu 11.12.
Eira 9.8.	Marianne 15.8.	Taru 7.3.	Erno 13.3.	Leevi 18.8.	Tauno 28.8.
Elina 10.2.	Marika 2.7.	Tea 6.2.	Esa 6.7.	Leo 28.6.	Teemu 1.6.
Elisa 19.11.	Maritta 15.8.	Teija 6.2.	Esko 12.6.	Lyly 1.11.	Teijo 29.4.
Ella 10.2.	Marja 15.8.	Tellervo 13.4.	Hannes 27.12.	Mainio 5.9.	Teppo 26.12.
Else 14.10.	Marjaana 15.8.	Terhi 6.2.	Hannu 27.12.	Manu 26.3.	Terho 3.11.
Emilia 19.5.	Marjatta 15.8.	Terttu 26.4.	Harri 6.1.	Markku 25.4.	Tero 10.4.
Emmi 19.5.	Marjo 15.8.	Tia 6.2.	Heikki 19.1.	Marko 25.4.	Teuvo 9.11.
Erja 9.8.	Marjukka 15.8.	Tiina 24.7.	Heimo 15.12.	Markus 25.4.	Timo 9.5.
Essi 16.5.	Marjut 15.8.	Titta 8.1.	Heino 8.5.	Martti 10.11.	Toimi 6.8.
Eveliina 24.12.	Marketta 20.7.	Toini 12.1.	Henri 19.1.	Matias 24.2.	Toivo 4.6.
Hanna 21.7.	Meeri 2.7.	Tuija 25.2.	Henrik 19.1.	Matti 24.2.	Tomi 21.12.
Hanne 21.7.	Meri 3.12.	Tuire 25.2.	Herkko 12.7.	Mauno 19.8.	Tommi 21.12.
Hannele 21.7.	Merja 27.4.	Tuula 14.5.	Ilkka 19.12.	Maunu 19.8.	Toni 17.1.
Heidi 27.7.	Mervi 21.9.	Tuuli 22.2.	Iiro 19.12.	Mauri 22.9.	Topi 2.11.
Heini 28.11.	Miia 30.4.	Tuulikki 22.2.	Iivari 22.8.	Mies 20.1.	Topias 2.11.
Helena 31.7.	Milja 19.5.	Tytti 18.9.	Ilari 13.7.	Miika 29.9.	Tuomas 21.12.
Heli 20.2.	Milla 19.5.	Ulla 4.7.	Ilkka 16.3.	Mika 29.9.	Turkka 8.7.
Heljä 20.2.	Mimmi 26.5.	Ulpu 4.7.	Ilmari 16.1.	Mikael 29.9.	Turo 8.7.
Helvi 15.8.	Minna 26.5.	Ursula 21.10.	Ilmo 16.1.	Mikko 29.9.	Tuukka 24.5.
Henna 20.1.	Minttu 6.10.	Valpuri 1.5.	Ilpo 28.4.	Nestori 26.2.	Tuure 28.4.
Henriikka 20.1.	Mira 30.4.	Vappu 1.5.	Immo 26.3.	Niilo 6.12.	Ukko 4.4.
Hilkka 27.11.	Mirja 30.4.	Varpu 20.9.	Ismo 23.11.	Niklas 6.12.	Uljas 19.10.
Hillevi 16.9.	Mirjami 30.4.	Veera 4.8.	Isto 9.9.	Niko 6.12.	Unto 5.7.
Ida 14.9.	Mirka 30.4.	Venla 2.6.	Jaakko 25.7.	Nuutti 13.1.	Uolevi 29.7.
Iina 29.8.	Mirva 30.4.	Vieno 15.6.	Jalmari 20.11.	Nyyrikki 10.1.	Urho 17.6.
Iina 29.8.	Nea 3.8.	Viivi 2.5.	Jalo 16.4.	Oiva 29.5.	Urm 29.10.
Iiris 14.11.	Nelli 11.7.	Vilja 12.9.	Jani 24.6.	Olavi 29.7.	Urpo 25.5.
Ilona 9.10.	Niina 26.10.	Vilma 26.5.	Janne 24.6.	Olli 29.7.	Usko 30.3.
Ilta 9.7.	Noora 11.7.	Virpi 12.11.	Jari 20.11.	Onni 28.2.	Uuno 25.6.
Immi 11.6.	Oili 23.7.	Virva 2.3.	Jarkko 26.6.	Oskari 1.12.	Valo 3.2.
Inari 29.8.	Onerva 14.8.	Virve 2.3.	Jarmo 26.6.	Osmo 11.5.	Valto 18.4.
Inka 5.10.	Oona 21.1.	Vuokko 2.5.	Jarno 26.6.	Ossi 17.7.	Valtteri 29.1.
Inkeri 5.10.	Orvokki 3.6.		Jere 26.6.	Otso 11.10.	Veijo 9.1.
Irene 5.4.	Outi 3.5.	Miesten nimiä	Jesse 13.8.	Otto 17.4.	Veikko 9.1.
Irma 31.3.	Paula 22.6.	Aapeli 2.1.	Joakim 20.3.	Paavali 25.1.	Veli 9.1.
Irmeli 31.3.	Pauliina 22.6.	Aapo 18.12.	Joel 13.7.	Paavo 25.1.	Verner 17.8.
Jaana 15.8.	Piia 28.12.	Aarne 16.11.	Johannes 24.6.	Panu 11.11.	Vesa 27.9.
Janika 15.11.	Pilvi 19.4.	Aarno 16.11.	Joni 29.3.	Pasi 30.5.	Vilhelm 6.4.
Janina 15.11.	Pinja 6.10.	Aaro 1.7.	Jonne 29.3.	Patrik 16.4.	Vilho 6.4.
Janita 15.11.	Piritta 7.10.	Aarre 12.10.	Jonni 29.3.	Pauli 25.1.	Viljami 6.4.
Jasmin 9.7.	Pirjo 7.10.	Aatami 24.12.	Joona 29.3.	Pekka 29.6.	Viljo 27.1.
Jenni 21.7.	Pirkko 7.10.	Aatos 8.11.	Joonas 29.3.	Pekko 29.6.	Ville 6.4.
Johanna 21.7.	Päivi 16.6.	Aimo 29.11.	Joonatan 26.1.	Pellervo 2.4.	Visa 22.1.
Jonna 21.7.	Päivikki 16.6.	Aki 20.3.	Jori 23.4.	Pentti 21.3.	Voitto 14.2.
Julia 12.4.	Raija 9.2.	Akseli 23.3.	Jorma 26.6.	Pertti 24.4.	Väinämö 17.2.
Jutta 10.12.	Raili 13.6.	Aku 7.1.	Jouko 14.12.	Perttu 24.8.	Väinö 17.2.
Kaarina 25.11.	Raisa 9.12.	Ale 11.9.	Jouni 29.3.	Petri 29.6.	Yrjö 23.4.
Kaija 25.11.	Rauha 29.12.	Aleksanteri 11.9.	Juha 24.6.	Petteri 29.6.	
Kaisa 25.11.	Rauni 15.7.	Aleksi 10.10.	Juhana 24.6.	Pietari 29.6.	
Kanerva 14.8.	Reetta 20.7.	Aleksis 10.10.	Juhani 24.6.	Pirkka 1.9.	
Karoliina 20.5.	Reija 19.9.	Ali 11.9.	Juho 24.6.	Pyry 1.11.	
Katariina 25.11.	Riikka 18.7.	Alpo 1.3.	Jukka 24.6.	Päiviö 30.6.	
Kati 25.11.	Riitta 1.2.	Anselmi 21.4.	Jussi 24.6.	Raimo 3.10.	
Katja 25.11.	Ritva 27.5.	Anssi 21.4.	Juuso 19.3.	Raine 1.10.	
Katri 25.11.	Roosa 4.5.	Antero 30.11.	Jyri 23.4.	Rainer 1.10.	
Kerttu 17.3.	Saana 17.10.	Anton 17.1.	Jyrki 23.4.	Rami 18.12.	
Kielo 14.6.	Saara 19.7.	Antti 30.11.	Kaapo 24.3.	Rauli 27.8.	
Kirsi 24.7.	Saija 4.10.	Antto 17.1.	Kaarle 28.1.	Rauno 1.10.	
Kirsti 24.7.	Saila 4.10.	Ari 4.3.	Kaarlo 28.1.	Reijo 12.3.	

Harjoitus 18

Katso nimipäiväkalenteria ja kysy kurssikaveriltasi, milloin on esimerkiksi Pasiin nimipäivä (jne.).

Harjoitus 19

Katso kalenteria. Sovi tapaamisesta kurssikaverisi kanssa.

Malli:

- Kuule, olisi kiva tavata.
- Niin olisi. Milloin sinulla olisi aikaa?
- Sopsisiko sinulle vaikka huomenna/ensi perjantaina?
- Voi, valitettavasti se ei sovi. Olen silloin Ruotsissa. Mutta kävisikö sinulle vaikka ensi viikolla/ensi viikonlop-puna/ensi kuussa, 25. päivä lauantaina? Sopsisiko se sinulle? Olisiko sinulla vapaata silloin?
- Joo, kyllä se sopii.
- No, sovitaan sitten 25. huhtikuuta. Kiva juttu! Ja soittele, jos sinulle tulee jokin este. Mutta jos ei, niin nähdään sitten silloin! Ai niin! Missäs me nähdään? Ja mihin aikaan?

Harjoitus 20

Lue kurssikaverin kanssa seuraavat lauseet ääneen.

Mikael Agricola kuoli 9.4.1557.

Kirjailija Aleksis Kivi kuoli Tuusulassa 31.12.1872.

Runoilija J.L. Runeberg kuoli Porvoossa 6.5.1877.

Kansanrunojen kerääjä ja lääkäri Elias Lönnrot kuoli 19.3.1884.

Taidemaalari Albert Edelfelt kuoli 18.8.1905.

Runoilija Eino Leino kuoli 10.1.1926.

Taidemaalari Akseli Gallen-Kallela kuoli 7.3.1931.

Taidemaalari Pekka Halonen kuoli 1.12.1933.

Taidemaalari Eero Järnefelt kuoli 15.11.1937.

Säveltäjä Jean Sibelius kuoli 20.9.1957.

Kirjailija, taidemaalari Tove Jansson syntyi 9.8.1914 ja kuoli 27.6.2001.

Kuvanveistäjä Eila Hiltunen syntyi 22.11.1922 ja kuoli 10.10.2003.

Kirjailija Eeva Joenpelto syntyi 17.6.1921 ja kuoli 28.1.2004.

Taidemaalari Anita Snellman syntyi 4.9.1924 ja kuoli 23.2.2006.

HOTELLI AURORASSA

Vastaanottovirkailija: Päivää! Tervetuloa! Miten voin auttaa!
Hotellivieras: Päivää! Olen varannut huoneen nimellä Lahtinen.
Vastaanottovirkailija: Katsotaanpa ... Kyllä, 5.–9. (viides viiva yhdeksäs) maaliskuuta. Pitääkö paikkansa?
Hotellivieras: Joo, kyllä. Lähden 9. maaliskuuta. (Hotellivieras täyttää hotellikortin.)
Vastaanottovirkailija: Huoneenne on kolmannessa kerroksessa. Tässä on huoneen avain. Lähtöpäivänä huone tulee luovuttaa kello 12 (kahteentoista) mennessä. Aamiaiselle voi mennä kello 7.00 (seitsemästä) alkaen, ja aamiainen on klo 10 (kymmeneen) saakka. Aamiaistarjoilu on toisessa kerroksessa, tästä portaat ylös ja vasemmalle. Haluaisitteko ehkä kysyä vielä jotakin?
Hotellivieras: Onkohan tässä hotellissa kuntosalia? Entä uima-allasta?
Vastaanottovirkailija: On kyllä, mutta ne ovat tuossa toisessa rakennuksessa. Saunan ja uima-altaan käyttö on hotellivieraille ilmaista, mutta kuntosalin käytöstä veloitamme 10 euroa.
Hotellivieras: Kiitos. Haluaisin käydä kuntosalilla ja uimassa.
Vastaanottovirkailija: Tässä on kulkukortti kuntosalille, altaalle ja saunaan.
Hotellivieras: Kiitos. Mihin asti sauna on?
Vastaanottovirkailija: Sauna on kello 21 (= yhdeksään) asti.

(Hotellivieras lähtee hotellista ja palauttaa huoneensa avaimen.)

Hotellivieras: Tässä on huoneeni avain, olkaa hyvä. Voisinkohan jättää nämä laukut teille vähäksi aikaa säilytykseen? Koneeni lähtee vasta myöhään iltapäivällä.
Vastaanottovirkailija: Totta kai, olkaa hyvä! Tulen avaamaan teille oven.

neljäs: neljättä	neljänne-	neljännen neljännet	neljännessä neljännellä	neljännestä neljänneltä	neljänteen neljännelle
---------------------	-----------	------------------------	----------------------------	----------------------------	---------------------------

NIKO ON VIIDENNELLÄ LUOKALLA

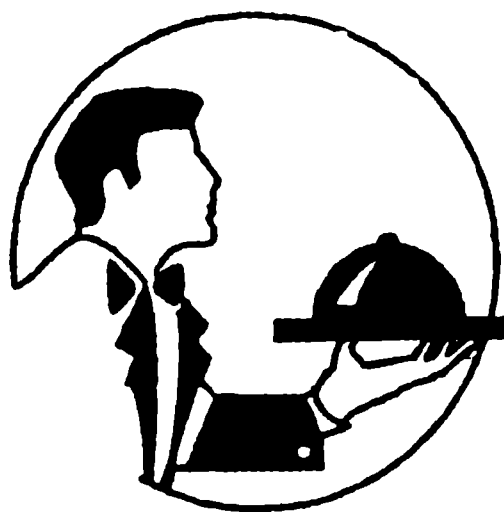
Laura: Millä luokalla Niko on? Monennellako? Entä Tomi?
Antti: Niko on viidennellä luokalla ja Tomi yhdeksännellä.
Laura: Ai jaa. No sitten Tomi lopettaa peruskoulun tänä keväänä.
Antti: Niin. Ensi syksynä hän aloittaa lukion.

KUUDENNELLA KUULLA RASKAANA

Markus (puhelimessa): Vaimoni ei voi oikein hyvin. Hänellä on kovia kipuja. Hän on kuudennella kuulla raskaana. Pitäisikö hänen mennä lääkäriin?
Sairaanhoitaja: Kyllä se varmasti on viisasta. Lääkäri katsoo, mistä kivut johtuvat. On parasta, että tullette tänne heti.

KAPPALE 4

- Ravintola Ursuksessa
- Ruoka maistuu hyvältä.
- Voisitko auttaa minua?
- Haluaisin matkustaa ulkomaille.
- Olisitko halunnut lähteä mukaan?
- Mitä sä tekisit, jos sä voittaisit lotossa?
- Mul ei oo mitään tekemistä.
- kohteliaan pyynnön esittäminen
- avun pyytäminen ja ehdottaminen
- -isi-muoto eli konditionaalin preesens ja perfekti
- verbi + -lta/-ltä/-lle
- ei kukaan ja ei mikään
- puhekieltä

Ravintola Ursus

Ruokalista

Alkuruoat

Tomaattisalaatti
Porkkanat à la Vichy
Kukkakaali-avokado-salaatti, mantelirouhetta
Katkarapusalaatti
Kirjolohikeitto, paahtoleipä
Berliininkeitto

Lämmin ruoka

Lohifileet kermakastikkeessa
Mantelilohta
Paistettua ankkaa
Jänstimbaali
Paistettu härän sisäfilee, kanttarellikastike
Hirvenpaisti, metsäsienikastike

Jälkiruoat

Tuore ananas, kemavaahtoa
Metsämarjatorttu
Omena-mantelipaistos, vaniljakastike
Juustotarjotin
Jäätelöä liköörikastikkeen kera

Mikko: *Iltaa!*
Tarjoilija: *Iltaa ja tervetuloa! Kuinka monta henkeä teitä on?*
Mikko: *Meitä on neljä. Eräs henkilö tulee myöhemmin ... ehkä puolen tunnin päästä. Voisimmeko saada neljän hengen pöydän?*
Tarjoilija: *Täällä olisi vapaa pöytä. Tässä ikkunan vieressä. Täältä on kaunis näköalakin. Ja mitä juotavaa haluaisitte?*
Katri: *Minä ottaisin lasin talon valkoviiniä. Entäs te muut? Otatteko te olutta?*
Mikko: *Ei, kun me voisimme ottaa myös valkoviiniä. Eikö vaan?*
Tarjoilija: *Eli siis kolme talon valkoviiniä.*
Laura: *Joo, kyllä kiitos.*
Tarjoilija: *Tässä on ruokalistat, olkaa hyvä. Tuon viinit hetken kuluttua.*

Tarjoilija: *Ja mitä teille saisi olla?*
Laura: *Minä voisin ottaa tuota mantelilohta. Perunan kanssa kiitos.*
Mikko: *Ja minä ottaisin vaikka tuota paistettua ankkaa. Ja minäkin ottaisin mieluummin perunaa.*
Katri: *Minä otan vain salaattia. Saisinko tuon kukkakaali-avokado-salaatin? Mutta ilman mantelia.*
Tarjoilija: *Selvä. Tuon ruoat hetken päästä. Olkaa hyvät, voitte hakea salaattia ja leipää tuolta.*

Tarjoilija: *Hyvää ruokahalua! Toivottavasti tämä maistuu! Haluaisitteko tilata lisää juotavaa?*
Mikko: *Ei kiitos. Mutta jos te toisitte vähän vettä?*
Tarjoilija: *Hetkinen vain!*
Mikko: *Laura, hei! Saisinko vähän suolaa?*
Laura: *Tässä, ole hyvä! Tämä muuten tuoksuu ja näyttää tosi hyvältä! Hmm...*

Tarjoilija: *Haluaisitteko tilata jälkiruokaa tai maistuisiko kuppi kahvia tai teetä?*
Katri: *No, kahvi kyllä maistuisi! Vai mitä?*
Tarjoilija: *Siis kolme kahvia.*

Laura: *Sopiiko, että käyn tupakalla? Minun tekisi niin mieli tupakkaa.*
Katri: *Joo, totta kai, käy vaan! Missäköhän se Leena viipyy? Olisi taas pitänyt sopia tarkka aika. Ei se taida enää tulla. Olisikohan sille tullut jokin este? Minun pitäisi kyllä kohta lähteä. Mitä jos me maksaisimme jo? Kello on jo niin paljon!*

Katri: *Saisimmeko laskun?*
Tarjoilija: *Yhteen vai erikseen?*
Katri: *Erikseen kiitos.*
Laura: *Minä maksaisin luotolla. Tässä on kortti, olkaa hyvä.*
Tarjoilija: *Näkemiin ja tervetuloa uudelleen.*

Selityksiä:

puolen tunnin päästä

= puolen tunnin kuluttua

Sopiiko, että käyn tupakalla?

= Saanko käydä tupakalla?

MITÄ SÄ TEKISIT, JOS SÄ VOITTAISIT LOTOSSA? (pääkaupunkiseudun puhekieltä)

Mikko: *Moi! Aiotteko te lotota? Lotossa on tällä viikolla jopa 10 miljoonaa jaossa!*

Leena: *Oho! Ehkäpä lottoankin. No, mitä sä tekisit, jos sä voittaisit lotossa? Miten sä käyttäisit rahat? Miten sä sijoittaisit ne?*

Mikko: *Mä ostaisin uuden auton ja muuttaisin uuteen asuntoon. Mä voisin ostaa talon meren rannalta. Mulla-han olisi varaa tehdä mitä vain.*

Leena: *Lopettaisit sä työnteon?*

Mikko: *En mä usko. En mä lopettaisi työntekoa, mut mä tekisin vähän lyhyempää työpäivää. Pitäisin hauskaa. Matkustelisin ja tekisin maailmanympärimatkan. Matkalla mä uisin, ottaisin aurinkoa, söisin hyvää ruokaa ja tutustuisin uusiin ihmisiin. Mä antaisin myös rahaa mun vanhemmille ja sisaruksille. Loput rahat mä panisin korkeakorkoiselle tilille tai ostaisin niillä osakkeita pörssistä.*

Katri: *Mä alkaisin opiskella. Mä toteuttaisin unelmani ja keskittyisin opiskeluun. Mä luulen, ettei mun elämä muuttuisi kovinkaan paljon, vaikka mä voittais.*

Laura: *Mä perustaisin oman yrityksen, mukavan kahvilan, johon ihmiset tulisivat syömään ihania leivoksia, juomaan hyvää kahvia ja kuuntelemaan kaunista musiikkia.*

Leena: *Mä toteuttaisin unelmani ja muuttaisin maalle luonnon rauhaan. Siellä mä kasvattaisin hedelmiä ja vihanneksia sekä hoitaisin eläimiä. Eläisin rauhallista ja onnellista elämää. Kalastelisin ja soutelisin, kävelisin metsässä ja kuuntelisin lintujen laulua. Syksyllä mä kävisin marjassa ja sienessä. Talvella mä hiihtelisin lumisessa metsässä ja kävisin laskettelemassa. Ja marras–joulukuussa, kun on niin pimeää, mä lentäisin etelän aurinkoon, johonkin hyvin eksoottiseen maahan.*

Antti: *Jos mä voittais, mä maksaisin ensin kaikki omat velkani. Sen jälkeen mä maksaisin kaikki veljeni velat. Hänellä on liian paljon velkaa. Loput rahat mä sijoittaisin viisaasti. Mä en muuttaisi enkä lopettaisi työntekoa. Ja osan rahoista mä lahjoittaisin hyväntekeväisyyteen.*

HALUAISIN MATKUSTAA ULKOMAILLE – KONDITIONAALIN PREESENS

<i>Konditionaalin preesens</i>				
he <u>autta</u> vat	→	minä	-isi-	auttaisin
		sinä		auttaisit
		hän		auttaisi
		me		auttaisimme
		te		auttaisitte
		he		auttaisivat

o, ö, u, y, a, ä	→	säilyvät
-------------------------	---	-----------------

he <u>kerto</u> vat	→	minä	kertoisin
		hän	kertoisi
he <u>säilö</u> vät	→	minä	säilöisin
		hän	säilöisi
he <u>halua</u> vat	→	minä	haluaisin
		hän	haluaisi

e, i	→	pois
-------------	---	-------------

he <u>luke</u> vat	→	minä	lukisin
		hän	lukisi
he <u>pese</u> vät	→	minä	pesisin
		hän	pesisi
he <u>etsi</u> vät	→	minä	etsisin
		hän	etsisi

VV	→	V
kaksi samaa vokaalia, toinen pois		

he <u>saa</u> vat	→	minä	saisin
		hän	saisi
he <u>myy</u> vät	→	minä	myisin
		hän	myisi

<i>uo + isi</i>	→	<i>oisi</i>
<i>yö + isi</i>	→	<i>öisi</i>
<i>ie + isi</i>	→	<i>eisi</i>

he <u>juo</u> vat	→	minä	joisin
		hän	joisi
he <u>tuo</u> vat	→	minä	toisin
		hän	toisi

Verbityyppi 1 ja 4

he <u>nukku</u> vat	→	minä	nukkuisin
		hän	nukkuisi
he <u>yöpy</u> vät	→	minä	yöpyisin
		hän	yöpyisi
he <u>näyttä</u> vät	→	minä	näyttäisin
		hän	näyttäisi

Verbityyppi 1, 2, 3 ja 5

he <u>juttele</u> vat	→	minä	juttelisin
		hän	juttelisi
he <u>tarvitse</u> vat	→	minä	tarvitsisin
		hän	tarvitsisi
he <u>ui</u> vat	→	minä	uisin
		hän	uisi

Verbityyppi 2 ja 4

he <u>tapaa</u> vat	→	minä	tapaisin
		hän	tapaisi
he <u>pelkää</u> vät	→	minä	pelkäisin
		hän	pelkäisi

Verbityyppi 2

he <u>syö</u> vät	→	minä	söisin
		hän	söisi
he <u>vie</u> vät	→	minä	veisin
		hän	veisi

HUOMAA!

Verbityyppi 4

kaksi eri vokaalia:

he <u>halua</u> vat	—>	minä sinä hän me te he	haluaisin haluaisit haluaisi haluaisimme haluaisitte haluaisivat	he <u>siivoa</u> vat	—>	minä sinä hän me te he	siivoaisin siivoaisit siivoaisi siivoaisimme siivoaisitte siivoaisivat
---------------------	----	---------------------------------------	---	----------------------	----	---------------------------------------	---

kaksi samaa vokaalia:

he <u>pela</u> vat	—>	minä sinä hän me te he	pelaisin pelaisit pelaisi pelaissimme pelaissitte pelaisivat	he <u>herä</u> vät	—>	minä sinä hän me te he	heräisin heräisit heräisi heräissimme heräisitte heräisivät
--------------------	----	---------------------------------------	---	--------------------	----	---------------------------------------	--

OLLA	KÄYDÄ
olisin	kävisin
olisit	kävisit
olisi	kävisi
olisimme	kävisimme
olisitte	kävisitte
olisivat	kävisivät

Negatiivinen muoto (konditionaalin preesensin negatiivinen muoto):

(minä	<u>haluaisin</u>)	(minä	<u>olisin</u>)	(minä	<u>kävisin</u>)
	↓		↓		↓
en	haluaisi	en	olisi	en	kävisi
et	haluaisi	et	olisi	et	kävisi
ei	haluaisi	ei	olisi	ei	kävisi
emme	haluaisi	emme	olisi	emme	kävisi
ette	haluaisi	ette	olisi	ette	kävisi
eivät	haluaisi	eivät	olisi	eivät	kävisi

<i>Haluaisitteko te kahvia?</i>	
<i>Avaisitko ikkunan?</i>	<i>kohtelias</i>
<i>Anteeksi, voisitteko te sanoa, mitä kello on?</i>	<i>kysymys tai</i>
<i>Anteeksi, mutta voisitteko te auttaa minua vähän?</i>	<i>pyyntö</i>
<i>Anteeksi, mutta tietäisitteköhän te, missä täällä olisi posti?</i>	
<i>Olisiko teillä hetki aikaa?</i>	
<i>Minulla olisi sinulle vähän asiaa.</i>	
<i>Haluaisin kysyä sinulta yhtä asiaa.</i>	
<i>Haluaisin ilmoittautua tälle kurssille.</i>	
<i>Postittaisin tämän paketin Ranskaan.</i>	
<i>Minun täytyisi pestä tukka tänään. Lämmittäisitkö saunan?</i>	
<i>Mitä jos muuttaisimme maalle?</i>	<i>ehdotus,</i>
<i>Mitä jos te vuokraisitte jonkin leffan?</i>	<i>toivomus</i>
<i>Minun pitäisi käydä kaupassa. Lähtisitkö mukaan?</i>	
<i>Etkö sinä lähtisi minun kanssani kahville?</i>	
<i>Lähtisimmekö viikonloppuna risteilylle? Mitäs sanot?</i>	
<i>Sinun kannattaisi käydä autokoulu.</i>	
<i>Menisitte jo saunaan! Sauna on ollut päällä jo monta tuntia!</i>	
<i>Tulisitte jo syömään! Ruoka jäähtyy!</i>	
<i>Nousisit jo ylös!</i>	
<i>Et aina riitelisi!</i>	
<i>Et aina huutaisi!</i>	
<i>Voi kun tulisi kesä!</i>	
<i>Jos voittaisin lotossa, ostaisin ison talon meren rannalta.</i>	<i>ehdollinen</i>
<i>Me lähtisimme maalle, jos huomenna olisi kaunis ilma.</i>	<i>tapahtuma</i>
<i>Jos Ilpolla olisi lomaa, te voisitte lähteä mukaan.</i>	<i>(jos..., niin)</i>

Harjoitus 1

Käytä -isi-muotoa (eli konditionaalia):

- 1. (minä – ottaa) viiniä.
- 2. (me – saada) laskun?
- 3. (hän – haluta) keskustella johtajan kanssa.
- 4. (minä – ostaa) pari kirjemerkkiä.
- 5. (me – lähettää) tämän paketin Saksaan.
- 6. (minä – tarvita) kuitin.
- 7. (minä – ilmoittautua) tälle kurssille.
- 8. (minä – osallistua) tähän seminaariin.
- 9. Anteeksi, (te – tietää), missä terveysasema on?
- 10. (olla) Teillä hetki aikaa?

Harjoitus 2

Täydennä. Käytä -isi-muotoa. Miten vastaisit a) positiivisesti ja b) negatiivisesti?

Malli: (voida) **Voisinko tarjota sinulle jotakin juotavaa?**

- 1. (haluta) sinä teetä?
a)
b)
- 2. (ottaa) sinä kahvia?
a)
b)
- 3. (juoda)te vähän viiniä?
a)
b)
- 4. (syödä) sinä jotakin?
a)
b)
- 5. (ottaa) sinä lisää?
a)
b)

Harjoitus 3

Täydennä. Käytä -isi-muotoa. Vastaa a) myönteisesti ja b) kielteisesti. Keksi itse, mitä sanoisit.

Malli: (tulla) **Tulisitko tänne?** a) – *Joo, minä tulen. / Kyllä se sopii. / Kyllä se käy. / Mielelläni. / No, minä tulen.*
b) – *Voi, valitettavasti en voi tulla. Minun täytyy mennä kauppaan.*

1.

(auttaa)

..... te minua hiukan?

a)

b)
2.

(avata)

..... sinä minulle oven?

a)

b)
3.

(kuoria)

..... sinä perunat?

a)

b)
4.

(panna)

..... te perunat kiehumään?

a)

b)
5.

(käydä)

..... te kaupassa?

a)

b)
6.

(pestä)

..... sinä vähän pyykkiä tänään?

a)

b)
7.

(ommella)

..... sinä tämän napin kiinni?

a)

b)
8.

(pyyhkiä)

..... sinä pölyt?

a)

b)
9.

(sammuttaa)

..... sinä television?

a)

b)
10.

(lähteä)

..... sinä minun kanssani elokuviin?

a)

b)

Harjoitus 4

Pyydä kohteliaasti. Valitse sopiva verbi ja käytä -isi-muotoa:

avata, imuroida, kaataa, käydä, leikata, maalata, silittää, sulkea, tiskata, vastata.

- 1. Ovikello soi..... oven?
- 2. Jääkaappi on tyhjä. kaupassa?
- 3. Haluaisin lisää kahvia..... minulle kahvia?
- 4. Tiskipöydällä on paljon tiskiä. tänään?
- 5. Paitani on ihan ryppyinen. sen?
- 6. Ruoho on jo pitkää. sen?
- 7. Täällä täytyisi taas siivota ?
- 8. Täällä vetää. ikkunan?
- 9. Puhelin soi. puhelimeen?
- 10. Ovi on ihan kulunut. sen?

Harjoitus 5

Pyydä kohteliaasti. Valitse sopiva verbi ja käytä -isi-muotoa:

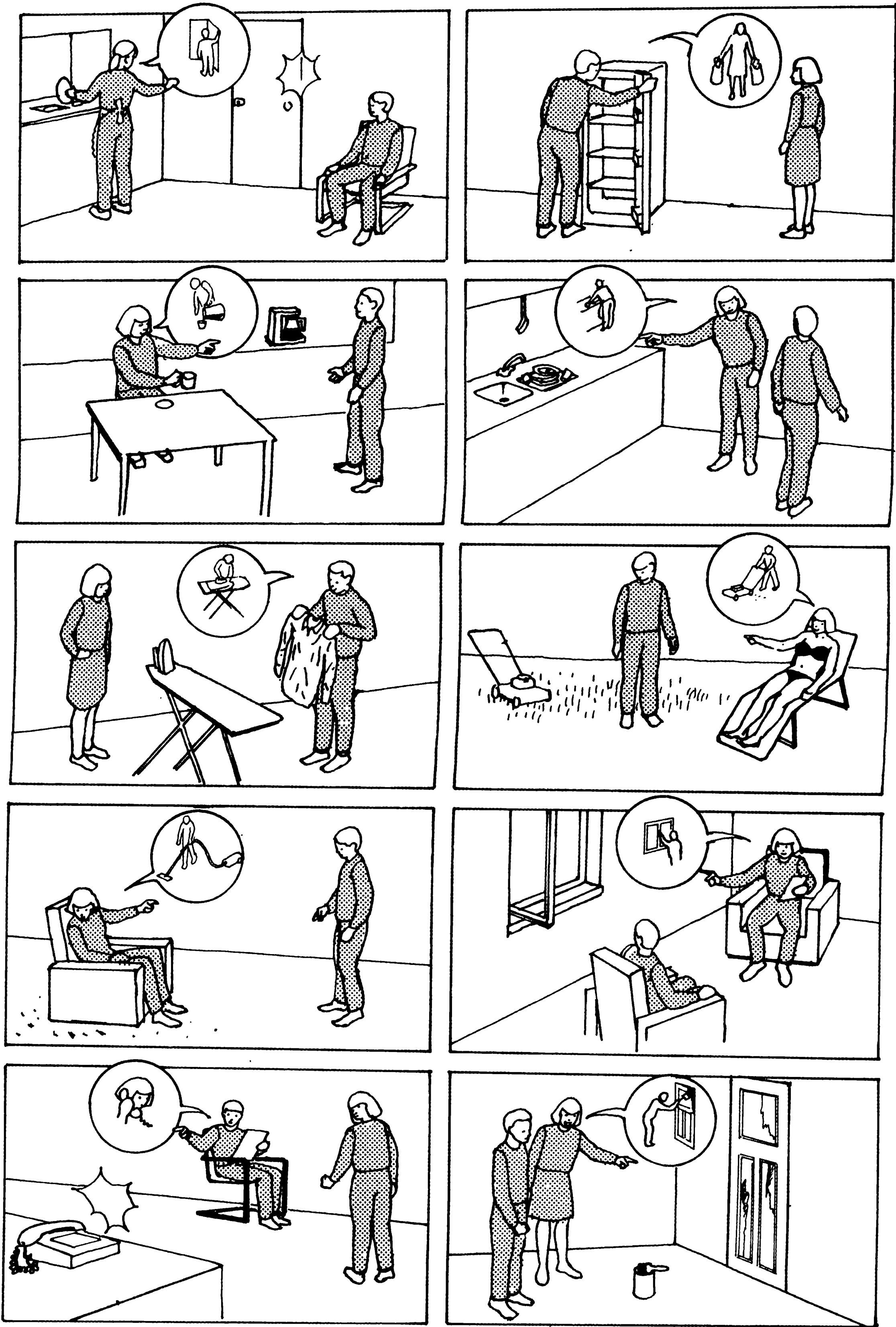
järjestellä, korjata, lakaista, liimata, panna, pedata, pestä, tyhjentää, viedä, viedä.

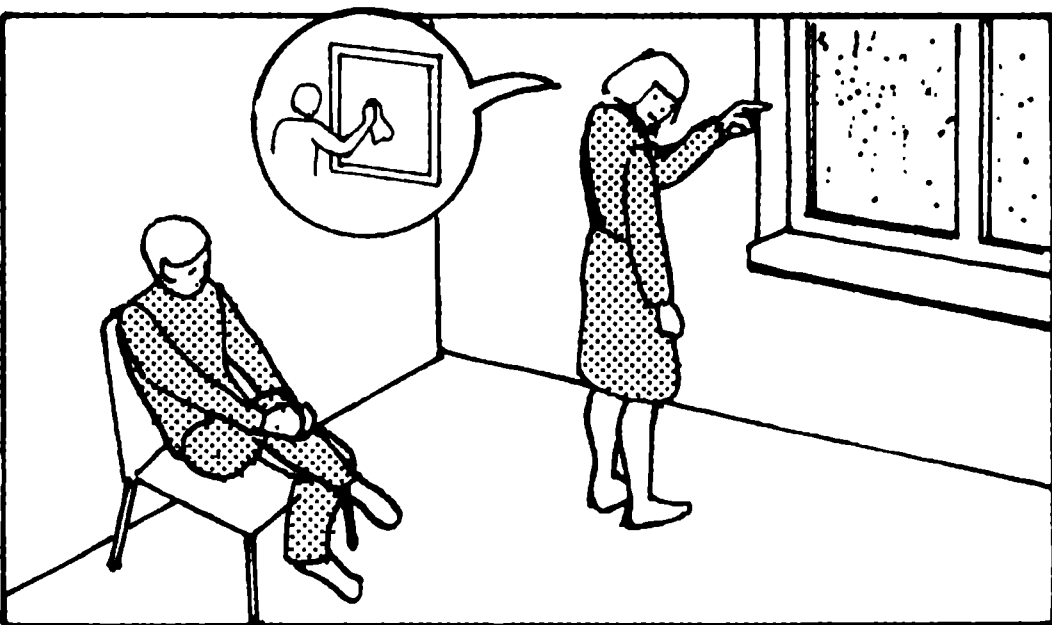
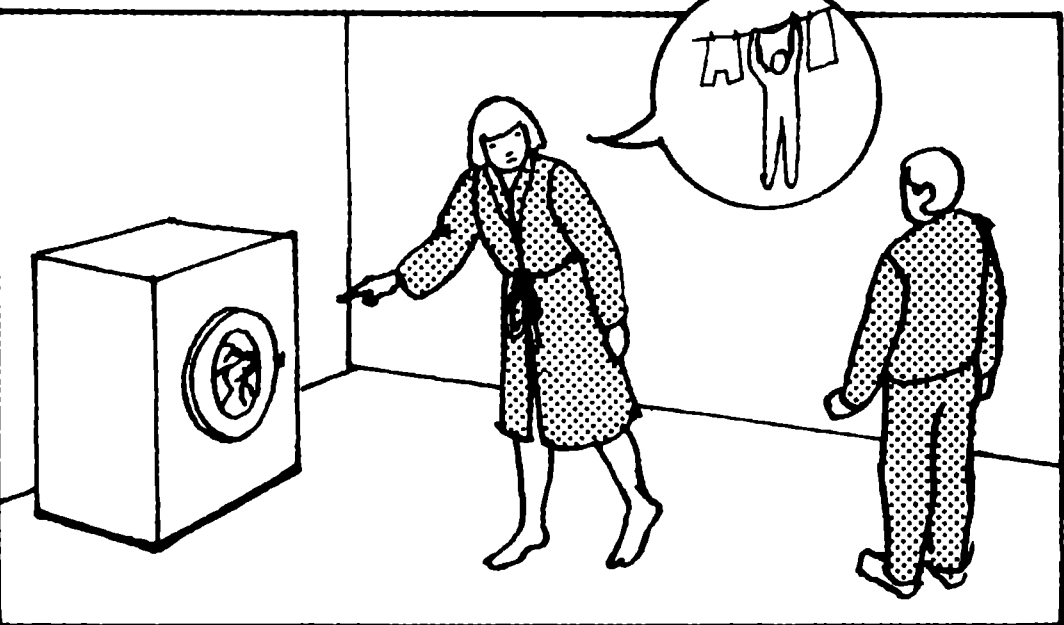
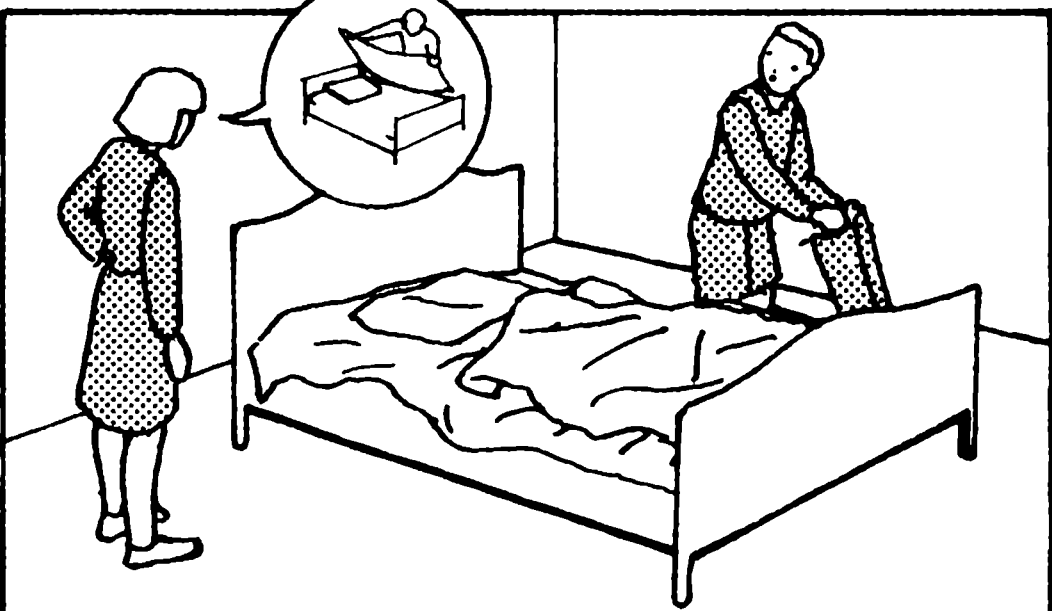
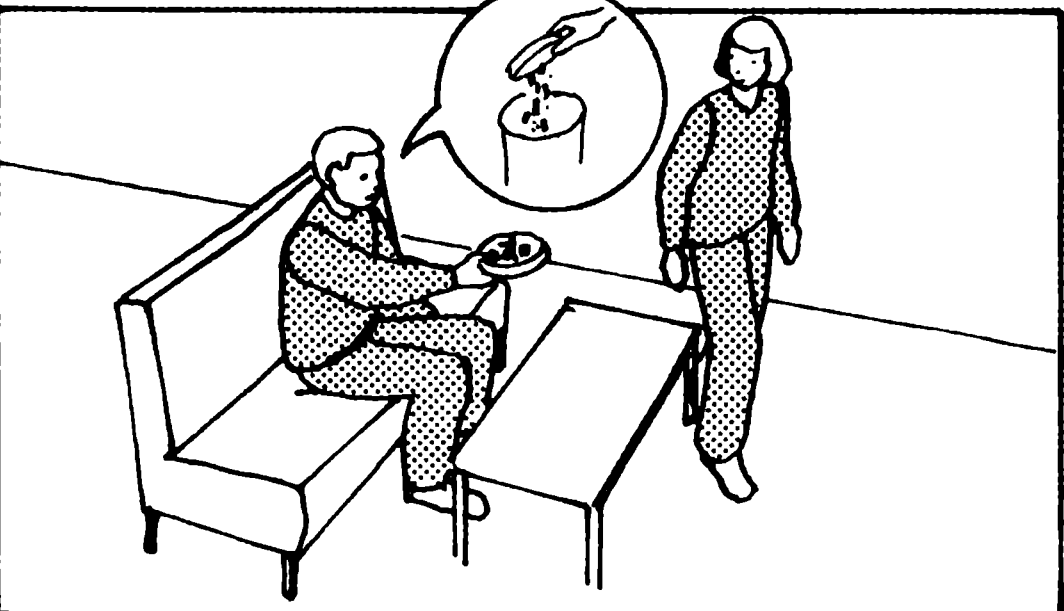
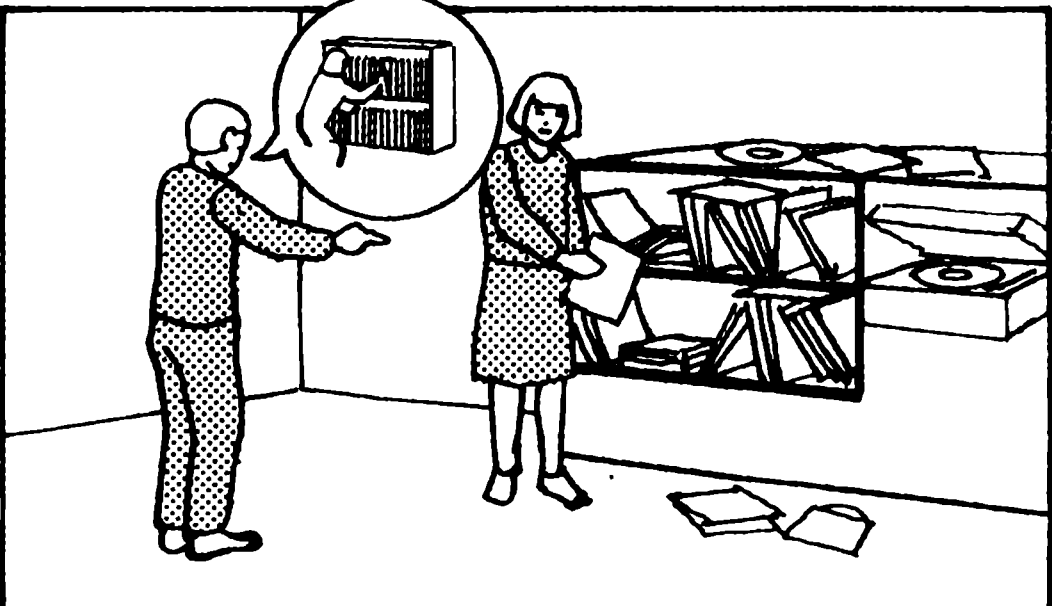
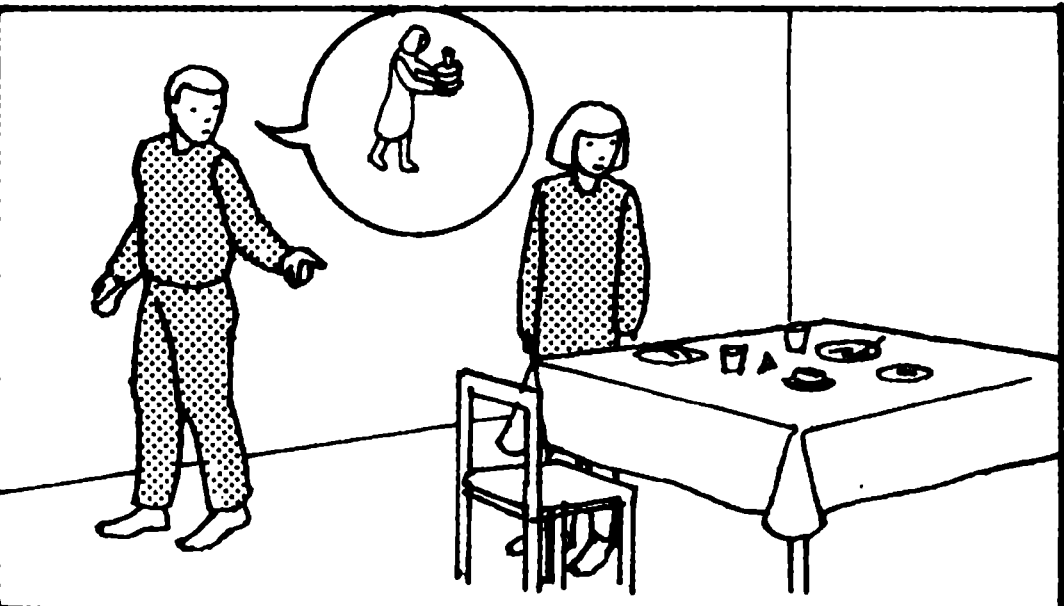
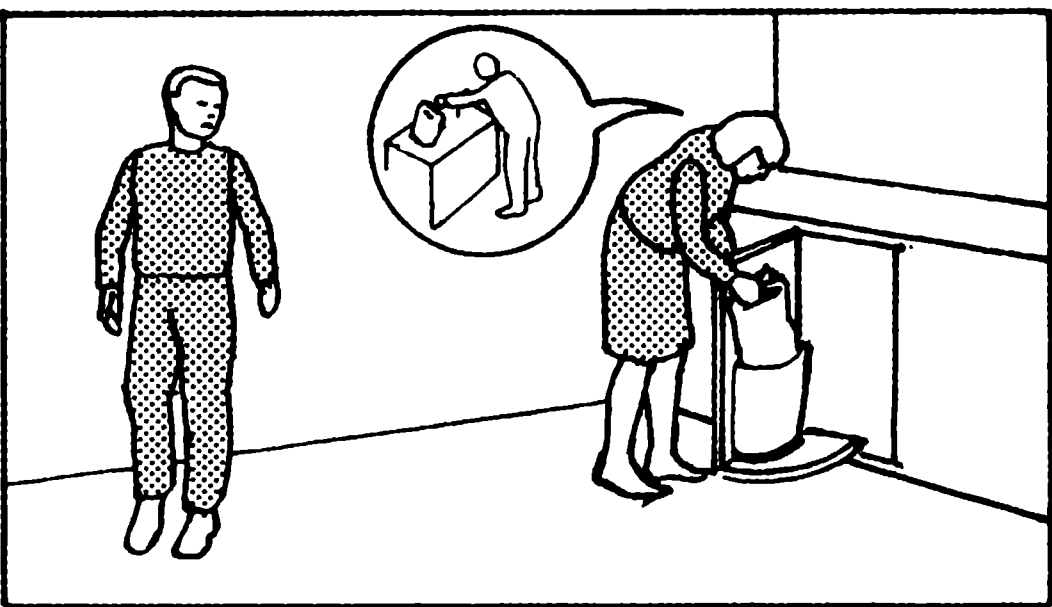
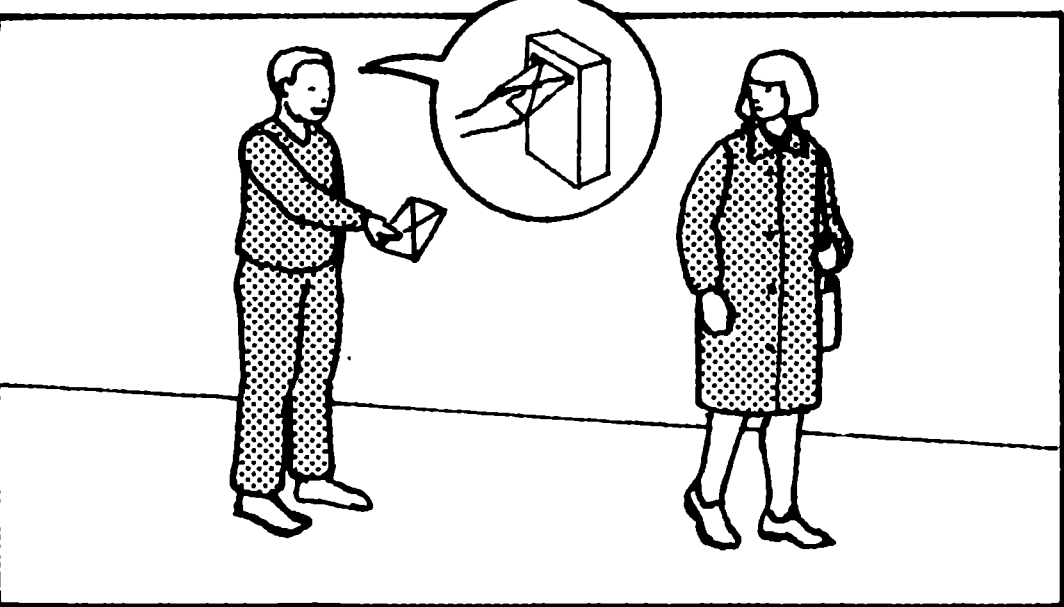
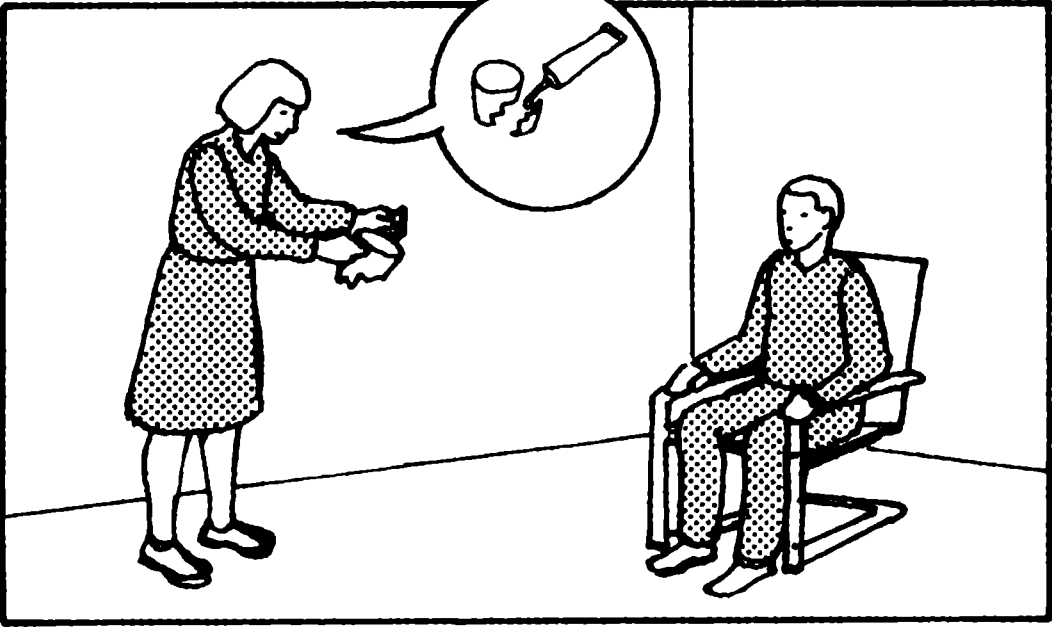
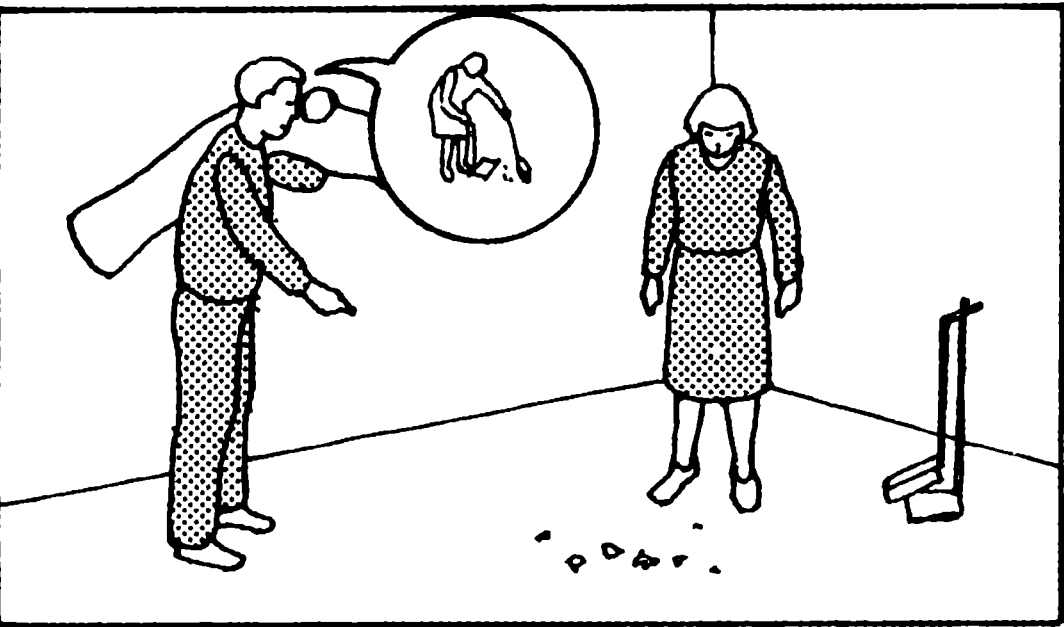
- 1. Lattialla on roskia. vähän?
- 2. Kukkaruukku meni rikki..... sen?
- 3. Tämä kirje täytyisi viedä postiin. sen postiin?
- 4. Roskis on aivan täynnä. nämä roskat ulos?
- 5. Astiat ovat vielä pöydällä. ne pois?
- 6. Levyt ovat ihan sekaisin..... ne?
- 7. Tuhkakuppi on täynnä. tämän?
- 8. Sänky on taas petaamatta..... sen?
- 9. Koneessa on pyykkiä.ne kuivumaan?
- 10. Ikkuna on kamalan likainen. sen?

Harjoitus 6

Katso kuvia sivuilla 77 ja 78. Pyydä apua ystävältäsi. Käytä -isi-muotoa. Ystävä vastaa myönteisesti tai kielteisesti.

Malli: **Täällä on hirveän likaista. Imuroisitko tänään?**
– No, minä imuroin. / – Enkä imuroi! Imuroi itse!

Harjoitus 7

Tee ehdotus. Käytä Käytä -isi-muotoa.

- 1. Mitä jos me (lähteä) maalle?
- 2. Mitä jos te (mennä)kasvisravintolaan?
- 3. Mitä jos sinä (soittaa) Alexille?
- 4. Mitä jos sinä (pyytää) hänet mukaan?
- 5. Mitä jos te (laittaa) illalla pizzaa?
- 6. Mitä jos sinä ?
- 7. Mitä jos te?
- 8. Mitä jos sinä?
- 9. Mitä jos te?

Harjoitus 8

Ystävälläsi on ongelma. Neuvo häntä, mitä hänen täytyisi, pitäisi tai kannattaisi tehdä.

Käytä -isi-muotoa. Tee parin kanssa suullisesti.

Malli: **Ulkona oli kylmä tuuli, ja mulla ei ollut pipoa päässä. Nyt mun korva on kipeä. Mitä mä tekisin?**
– **Sun pitäis mennä lääkäriin. Se voi olla korvatulehdus.**
Sun kannattais käyttää pipoa, kun on näin kylmä ilma.

- 1. Kun mä keitän spagettia, spagetit tarttuvat aina kiinni toisiinsa. Mitä mä tekisin?
- 2. Mun pitäis ostaa lahja eräälle ystävälle. Mitä mä ostaisin?
- 3. Mun täytyis löytää uusi asunto. Mistä mä löytäisin uuden asunnon?
- 4. Mun pitäis matkustaa Kemijärvelle. Millä mä menisin?
- 5. Mä tarvitsisin uudet silmälasit. Mistä mä saisin ne halvalla?
- 6. Mä unohdan aina kaiken. Miten mä muistaisin asiat paremmin?
- 7. Mä haluaisin oppia puhumaan suomea. Miten mä oppisin puhumaan?

Harjoitus 9

Pane oikeat verbit oikeaan muotoon. Verbit ovat: lahjoittaa, maksaa, matkustaa, ostaa, ottaa, panna, perustaa, pitää, rakentaa, sijoittaa, tehdä, uskoa, voittaa.

Malli: Mitä sinä tekisit jos voittaisit 10 miljoonaa?

- A. Minä maailman ympäri.
- B. Minä en vaan uuden talon.
- C. Minä en uutta taloa vaansen itse.
- D. Me emmetaloa vaankahvilan.
- E. Minä envaanrahat tilille pankkiin.
- F. Minä enniitä tilille pankkiin vaanpörssiosakkeisiin.
- G. Minä enosakkeisiin vaansillä hauskaa.
- H. Me emmehauskaa vaan osan Punaiselle Ristille.
- I. Minä en Punaiselle Ristille vaan asuntolainani.
- J. Me emmeasuntolainaamme, melisää lainaa.
- K. Minä enlisää lainaa, minä en edes , että olen voittanut.

Harjoitus 10

Mitä tekisit...?

1. ... jos et löytäisi matkapuhelintasi
2. ... jos unohtaisit matkakorttisi kotiin
3. ... jos pankkikorttisi jäisi automaattiin
4. ... jos kadottaisit passisi ulkomailla
5. ... jos unohtaisit avaimesi keittiön pöydälle ja panisit oven kiinni
6. ... jos hotellihuoneesi olisi diskon alapuolella
7. ... jos söisit ravintolassa ja olisit erittäin tyytymätön ruokaan
8. ... jos naapurissa olisi juhlat ja musiikki soisi liian kovaa
9. ... jos voisit huonosti ja bussi olisi aivan täynnä
10. ... jos olisit kaupan kassalla ja huomaisit, että lompakkosi olisikin jäänyt kotiin

Harjoitus 11

Mitä tekisit...?

1. ... jos olisit sopinut tapaamisesta jonkun tuttavan kanssa, mutta joutuisitkin peruuttamaan tapaamisen
2. ... jos teillä olisi saunavuoro, mutta kuulisitte oven läpi, että saunassa olisi vielä ihmisiä
3. ... jos olisit työnantaja ja uusi työntekijäsi tulisi töihin aina 15 minuuttia myöhässä
4. ... jos näkisit humalaisen, joka makaisi kadulla
5. ... jos näkisit varkaan kaupassa
6. ... jos olisit pankissa ja sisään astuisi ryöstäjä
7. ... jos tähän kaupunkiin tulisi tulva
8. ... jos tämä talo palaisi
9. ... jos tämä kaupunki ei saisi sähköä moneen päivään
10. ... jos heräisit aamulla, etkä tietäisi, missä olet

Harjoitus 12

Kysy kurssikaveriltasi.

1. Jos voisit olla kuka tahansa, kuka haluaisit olla?
2. Jos voisit valita minkä auton tahansa, minkä valitsisit?
3. Jos saisit valita minkä asuinpaikan tahansa, missä asuisit?
4. Jos voisit valita minkä ammatin tahansa, mitä työtä haluaisit tehdä?
5. Jos voisit opiskella mitä ainetta tahansa, mitä opiskelisit?
6. Jos voisit nyt toivoa mitä tahansa, ja se toteutuisi, mitä toivoisit?

Harjoitus 13

*Kirjoita oma tarina **Mitä tekisin, jos saisin 5 miljoonaa** tai **Mitä tekisin, jos voisin olla vuoden lomalla**. Käytä -isi-muotoa (eli konditionaalia).*

Konditionaalin perfekt			olisi-	+	- (n)nut/- (n)nyt - (n)neet
minä	olisin	lukenut	me		olisimme lukeneet
sinä	olisit	lukenut	te		olisitte lukeneet
hän	olisi	lukenut	he		olisivat lukeneet
minä	olisin	syönyt	minä		olisin tehnyt
me	olisimme	syöneet	me		olisimme tehneet
minä	olisin	kuunnellut	minä		olisin noussut
me	olisimme	kuunnelleet	me		olisimme nousseet
minä	olisin	tavannut	minä		olisin tarvinnut
me	olisimme	tavanneet	me		olisimme tarvinneet
Negatiivinen konditionaalin perfekt:					
en	olisi	lukenut	en		olisi tehnyt
et	olisi	lukenut	et		olisi tehnyt
ei	olisi	lukenut	ei		olisi tehnyt
emme	olisi	lukeneet	emme		olisi tehneet
ette	olisi	lukeneet	ette		olisi tehneet
eivät	olisi	lukeneet	eivät		olisi tehneet

Jos minulla olisi ollut rahaa, olisin auttanut häntä.
Olsitko tosiaankin lainannut hänelle rahaa?
Ei hän olisi ikinä maksanut sitä takaisin sinulle!

Jos me olisimme tienneet, että tämä talo on homeessa,
emme olisi ostaneet tätä.
Olsitteko te lähteneet maalle, jos olisi tullut kaunis ilma?
Olsitko lähtenyt mukaan, jos sinulla olisi ollut aikaa?

Olsin kyllä vienyt hänet sairaalaan, jos vain olisi tietänyt/tiennyt, kuinka vakavaa se oli.

HUOMAA!
-isi-muodolla (konditionaalilla) on vain kaksi aikamuotoa:
konditionaalin preesens (nykyhetki ja tulevaisuus) ja
konditionaalin perfekt (mennyt aika).

Harjoitus 14

Käytä -isi-muodon mennyttä aikaa (eli konditionaalin perfektiiä) (olisi lukenut, ei olisi lukenut).

- 1. Jos hän (nukkua) liian pitkään, hän
..... (myöhästyä) töistä.
- 2. Jos hän ei(ehdiä) bussiin, hänen
..... (täytyä) ottaa taksi.
- 3. Se (maksaa) aika paljon.
- 4. Työpaikka ei (maksaa) sitä hänelle takaisin.
- 5. Johtaja (olla) vihainen, jos hän ei
..... (ennättää) kokoukseen ajoissa.

Harjoitus 15

Käytä -isi-muodon mennyttä aikaa (eli konditionaalin perfektiiä) (olisin lukenut, olisimme lukeneet).

Jos minulla olisi vapaapäivä, me olisimme
Sen jälkeen minä olisin
Minun ystäväni olisi, mutta minä en olisi
Illalla me olisimme
Aamulla minä olisin

Harjoitus 16

Käytä -isi-muodon mennyttä aikaa (eli konditionaalin perfektiiä) (olisin lukenut).

Jos minä(syntyä) 1800-luvulla, (elää)
varmasti köyhyydessä. Koko elämäni ajan paljon työtä.
Minäaamulla kello kolme. Päivällä
pellolla tai sisällä. Minä leivän,
ruoan ja pyykin. lapset ja sairaat vanhukset.
Sunnuntaisin minäperheeni kanssa kirkossa. Minun elämäni
..... (olla) raskasta. Minä..... monta lasta ja
.....hyvin nuorena.

Harjoitus 17

Kerro, mitä olisit tehnyt, jos sinulla olisi ollut lomaa viime viikolla. Käytä -isi-muodon mennyttä aikaa (eli konditio-naalin perfektiiä) (olisin lukenut).

Harjoitus 18

Kerro, millaista sinun elämäsi olisi ollut, jos olisit syntynyt ja elänyt koko elämäsi Suomessa. Käytä -isi-muodon mennyttä aikaa (eli konditionaalin perfektiiä) (olisin lukenut).

YLLÄTYSVIERAAT (pääkaupunkiseudun puhekieltä)

- Laura: *Marko! Mulla on ihan hirveä kiire! Et sä vois auttaa mua vähän?*
- Marko: *Em mä nyt ehdi, Laura. Mun täytyy korjata Minnan pyörä. Se on taas rikki.*
- Laura: *Et sä vois tehdä sitä vähän myöhemmin? Mä tarttis sun apuas just nyt.*
- Marko: *No, mitä mun täytyis sit tehdä?*
- Laura: *Sä voisit ottaa ton imurin tosta ja alkaa vähän imuroida. Imuroisit olohuoneen. Mä tiskaisin.*
- Marko: *Miks meiän täytyy just nyt siivota? Huomennahan on lauantai. Kyl meil huomennakin ois aikaa.*
- Laura: *No, ku Niina ja Asko soitti just äsken. Ja ne sano, et ne vois tulla samalla kertaa meillekin, ku niil on jotain asiaa täälläpäin. Joku Askon työkaveri asuu tääl jossain lähellä. Ne kävis ensin siellä. Siel menis kuulemma pari tuntii, ja sit ne tulis meille. Ja tääl on tän näköstä!*
- Marko: *Okei. Mut on kyl kumma, ku mulle ei koskaan jää omaa aikaa työpäivän jälkeen.*
- Laura: *Joo, mä ymmärrän. Mut oisit nyt kiltti ja auttaisit nyt vähän!*
- Marko: *No, joo.*

LAURA HALUAISI MATKUSTELLA (pääkaupunkiseudun puhekieltä)

- Laura: *Tarja lähtee viikon päästä taas matkalle.*
- Marko: *Ai jaa. Mihin se lähtee?*
- Laura: *Johonkin etelään. Kreikkaan kai. Tähän aikaan vuodesta siel taitaa olla kaunista.*
- Marko: *Niin varmaan.*
- Laura: *On se kumma, et sil on aina rahaa matkustaa. Sehän käy joka vuosi jossakin ulkomailla.*
- Marko: *No, sil on hyvä palkka.*
- Laura: *Mäkin haluisin käydä joskus jossain.*
- Marko: *No, käydäänhän me kesämökillä.*
- Laura: *Joo, mut minä haluisin joskus vähän matkustaa. Ei meiän aina tarttis mennä sinne mökille. Voitaishan me joskus tehdä jotain muutakin!*
- Marko: *No, mihin sä sit haluisit lähtee?*
- Laura: *No, vaikka Etelä-Ranskaan.*
- Marko: *Se ois kuule aika kallista! Mieti nyt vähän. Ei meil oo varaa matkustella.*
- Laura: *Mut ku mä haluisin joskus jotain vaihtelua!*
- Marko: *No, mennään illalla ulos! Johonkin jazz-paikkaan?*
- Laura: *Ei mua huvita. Se maksaiskin niin paljon.*
- Marko: *Taivas, et sun täytyy aina valittaa!*

Harjoitus 19

Kirjoita oma dialogi Minä tarvitsisin apua. Käytä -isi-muotoa.

Harjoitus 20

Kirjoita oma dialogi Katri haluaisi matkustaa. Käytä -isi-muotoa.

Miltä? / Mille?

NÄYTTÄÄ	Miltä tämä takki näyttää? Minusta sinä näytät hyvin tyylikkäältä. Isä näytti kovin vanhalta ja sairaalta. Näyttää siltä, että pian alkaa sataa.	Se näyttää ihan hyvältä.
TUNTUA	Miltä tämä tehtävä tuntuu? Asia tuntuu selvältä. Hän tuntuu ihan mukavalta ihmiseltä. Tuntuu siltä, että kohta alkaa sataa.	Tehtävä tuntui hyvin vaikealta.
KUULOSTAA	Miltä tämä kuulostaa? Kuulostit niin iloiselta puhelimessa. Kuulostaa siltä, kuin joku kulkisi ullakolla.	Se kuulostaa mukavalta.
VAIKUTTAA	Miltä (tämä asia) vaikuttaa? Hän vaikutti tutulta.	Se vaikuttaa aika helpolta.
MAISTUA	Miltä / Mille tämä ruoka maistuu? Miltä / Mille tämä kastike maistuu?	Ruoka maistuu hyvältä / hyvälle. Kastike maistuu pahalta / pahalle.
HAISTA	Miltä / Mille täällä haisee?	Täällä haisee tupakalta / tupakalle.
TUOKSUA	Miltä / Mille tämä tuoksuu?	Se tuoksuu sitruunalta / sitruunalle.

Selityksiä:	
tyylikkäältä	= siistiltä, kauniilta, hienolta, muodikkaalta
selvältä	= selkeältä, varmalta, valmiilta, helposti ymmärrettävältä
kohta	= pian
kulkisi	= kävelisi, liikkuisi
ullakolla	= vintillä; varastotilassa, joka on asuinkerrosten yläpuolella katon alla
tutulta	= ihmiseltä, jonka olen joskus tavannut jossakin

Harjoitus 21

Jatka lausetta sopivalla sanalla. Pane sana oikeaan muotoon.

1. Sinä näytät tänään niin Oletko menossa juhliin?
2. Tämä omena maistuu liian Tätä ei voi syödä.
3. Melodia kuulosti Olen kuullut sen joskus.
4. Meri näytti niin Oli tulossa myrsky.
5. Täällä haisee Joku on puhdistanut täällä kalaa.
6. Ehdotus vaikutti Kiinnostuin siitä.
7. Täällä tuoksuu Joku on leiponut pullaa.
8. Ikkuna tuntuu Ulkona on vähän pakkasta.
9. tämä ruoka maistuu? Toivottavasti se maistuu
10. Kivi tuntui Aurinko oli paistanut koko päivän.

Harjoitus 22

Jatka lausetta sopivalla sanalla. Pane sana oikeaan muotoon.

- 1. Hän vaikutti hieman
- 2. Kukka tuoksui
- 3. Täällä näyttää niin
- 4. Kastike maistui liian
- 5. Sänky tuntui
- 6. Harjoitus tuntui
- 7. Hän kuulosti puhelimessa.
- 8. Sinä näytät vähän
- 9. Huoneessa haisi
- 10. Ruoka maistui

MUL EI OO MITÄÄN TEKEMISTÄ (pääkaupunkiseudun puhekieltä)

- Äiti! Mul ei oo mitään tekemistä!
- No, mitä sä tekisit? Lähtisit sä ulos jonkun kanssa? Kenen kanssa sä lähtisit?
- Mul ei oo ketään kaveria. Kukaan ei oo kotona. Mä en voi leikkiä kenenkään kanssa.
- No, entä jos sä lukisit jotain? Mitä sä lukisit? Mistä kirjasta sä tykkäisit?
- Em mä haluu lukee mitään. Em mä tykkää mistään kirjasta.
- Haluaisit sä sit leikkii jollain lelulla? Millä sä leikkisit? Leikkisit sä vaikka tällä nukkekodilla?
- Em mä haluu leikkii millään nukkekodilla. Se on ihan tyhmää.
- No, jos sä soittaisit vaikka jollekulle tarhakaverille? Kenelle sä soittaisit?
- Em mä haluu soittaa kenellekään. Em mä haluu leikkii niiden kanssa.
- No hyvä on. Mut nyt sun täytyis syödä jotain. Mitä sä haluaisit syödä tänään? Mistä sä tykkäisit?
- Em mä haluu syödä mitään. Em mä tykkää mistään. Ei mulla oo nälkä. Mä meen ulos.
- No, mihin sä nyt meet?
- Em mihinkään. Mä meen vaan tohon pihalle.

Kukaan ei tiedä, missä hän on.
Kenelläkään ei ollut aikaa.
En tunne ketään naapureistani.
En ole tutustunut keneenkään.
En puhunut kenenkään kanssa.

Mikään ei naurata minua nyt.
Mitään ei voinut tehdä enää.
En halua tehdä mitään.
En halua mennä mihinkään.
Hän ei ole minkään ammattiliiton jäsen.

	Kuka?	Ketkä?
<i>nominatiivi</i>	<i>kuka</i>	<i>ketkä</i>
<i>partitiivi</i>	<i>ketä</i>	<i>keitä</i>
<i>totaaliobjekti</i>	<i>kenet</i>	<i>ketkä</i>
<i>genetiivi</i>	<i>kenen</i>	<i>keiden</i>
<i>adessiivi</i>	<i>kenellä</i>	<i>keillä</i>
<i>ablatiivi</i>	<i>keneltä</i>	<i>keiltä</i>
<i>allatiivi</i>	<i>kenelle</i>	<i>keille</i>
<i>inessiivi</i>	<i>kenessä</i>	<i>keissä</i>
<i>elatiivi</i>	<i>kenestä</i>	<i>keistä</i>
<i>illatiivi</i>	<i>keneen</i>	<i>keihin</i>

	ei kukaan	ei mikään
<i>nominatiivi</i>	<i>ei kukaan</i>	<i>ei mikään</i>
<i>partitiivi</i>	<i>ei ketään</i>	<i>ei mitään</i>
<i>totaaliobjekti</i>	-	-
<i>genetiivi</i>	<i>ei kenenkään</i>	<i>ei minkään</i>
<i>adessiivi</i>	<i>ei kenelläkään</i>	<i>ei millään</i>
<i>ablatiivi</i>	<i>ei keneltäkään</i>	<i>ei miltään</i>
<i>allatiivi</i>	<i>ei kenellekään</i>	<i>ei millekään</i>
<i>inessiivi</i>	<i>ei kenessäkään</i>	<i>ei missään</i>
<i>elatiivi</i>	<i>ei kenestäkään</i>	<i>ei mistään</i>
<i>illatiivi</i>	<i>ei keneenkään</i>	<i>ei mihinkään</i>

Harjoitus 23

Vastaa kysymyksiin. Pane *ei kukaan* ja *ei mikään* oikeaan muotoon.

Malli: Kuka tulee huomenna? – *Ei kukaan. Kukaan ei tule huomenna.*
 Mistä sinä puhuit? – *En mistään. En puhunut mistään.*

1. Mihin sinä menet?

2. Kenen kanssa sinä juttelit?

3. Kenelle sinä soitit?

4. Kenestä sinä oikein puhut?

5. Missä te kävitte?

6. Mihin he lähtivät?

7. Kenelle he sanoivat, että lähtevät?

8. Kuka tietää, missä he nyt ovat?

9. Mitä te teitte siellä?

10. Keneltä te saitte tämän?
11. Keneen te tutustuitte eilen?

12. Kenellä on sanakirja mukana?

13. Kenen tämä kynä on?

14. Mistä kirjasta tämä kuva on?

15. Ketä sinä odotat?

16. Keneltä sinä kuulit sen?

17. Millä tavalla Mikko oppisi tulemaan ajoissa?

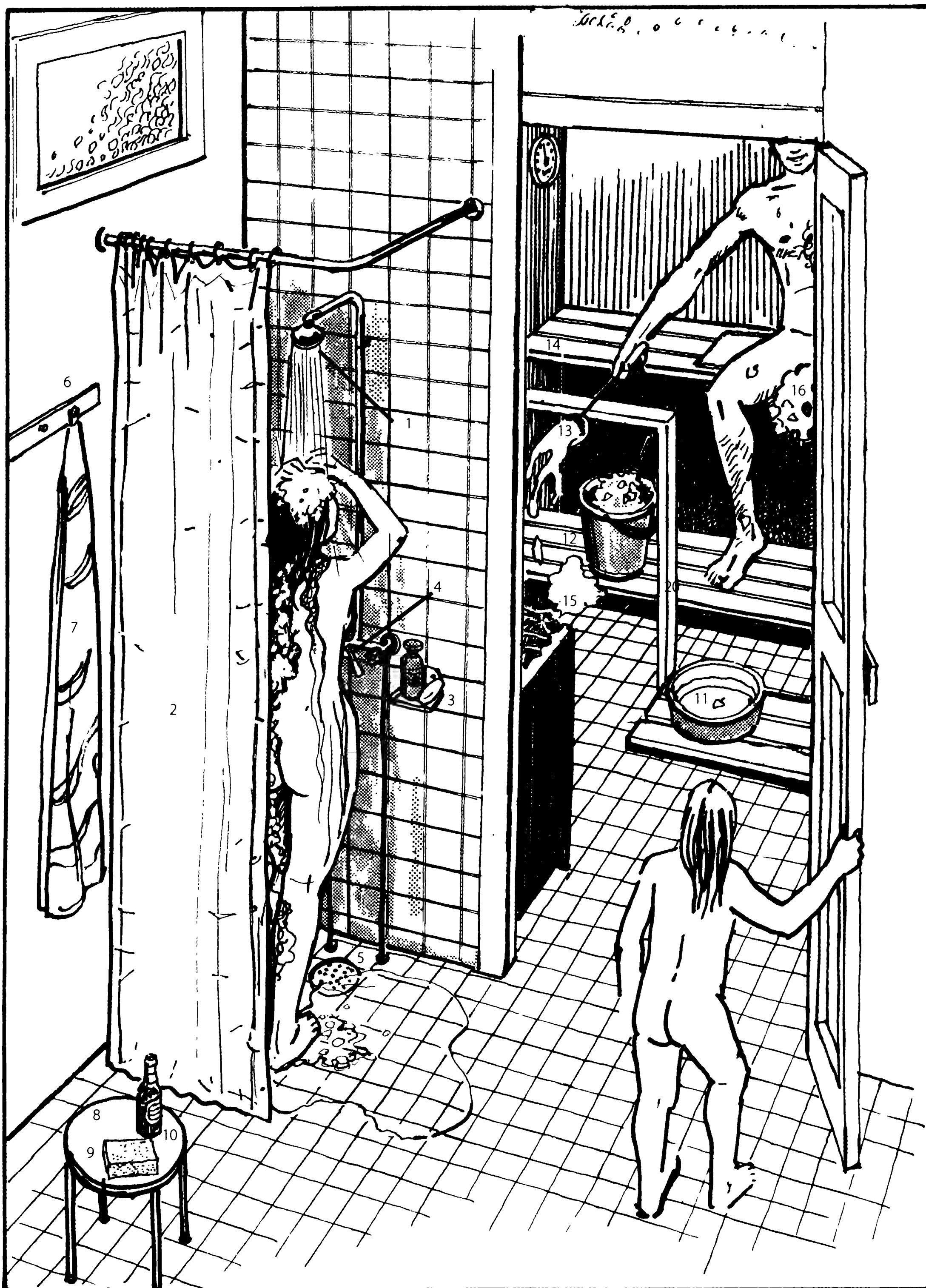
18. Miltä tämä ruoka maistuu?

19. Mitä sinä harrastat?

20. Mistä sinä olet kiinnostunut?

KAPPALE 5

- Saunassa
- Pieniä dialogeja
- Tule tänne! Lukekaa tämä kirja!
- Älä avaa ikkunaa! Älkää menkö vielä!
- Sirpalla on flunssa.
- Opiskelijan painajainen
- Laitetaan ruokaa
- käskeminen ja neuvominen
- ohjeiden antaminen ja myötätunnon osoittaminen
- puhelimesta puhuminen
- sähköpostiviestin kirjoittaminen
- reseptit
- puhekieltä

1. suihku 2. suihkuverho 3. saippuateline 4. hana 5. viemäri 6. naulakko 7. pyyheliina 8. jakkara 9. pesusieni
10. olutpullo 11. pesuvati 12. ämpäri 13. kauha 14. lauteet 15. kiuas 16. vihta eli vasta

SAUNASSA

On saunailta. Niemisen perheellä on saunavuoro lauantaisin kello kuudelta. Koko perhe on kotona. He riisu-
vat vaatteet ja panevat saunatakit päälle. Saunaan he ottavat mukaan pyyheliinat, shampoon, saippuan, kaksi
pesusientä ja hoitoaineen. He panevat kaikki tavarat ämpäriin ja kantavat ne ämpärissä saunaan. Sauna on
kellarikerroksessa. He jättävät pyyheliinat ja saunatakit pukuhuoneeseen. Pesuhuoneessa on vähän kylmä.
Kaikki käyvät ensin suihkussa, ja sitten vasta he menevät löylyhuoneeseen. He heittävät löylyä, istuvat lauteilla
ja juttelevat. Vilma leikkii vedellä. Saunassa on mukavan lämmintä. Sitten Vilma lähtee äidin kanssa suihkuun.
Isä jää vielä löylyhuoneeseen. Hän haluaa heittää kovat löylyt.

- *Vilma! Älä pidä ovea auki! Oven täytyy olla kiinni, muuten löylyt karkaavat! Pane se heti kiinni!*
Tule sisään tai ole siellä äidin kanssa! Isä heittää täällä vähän löylyä.

Vilma tottelee isäänsä ja sulkee kiltisti oven, mutta alkaa sitten leikkiä ämpäreillä. Hän panee ämpärin päähänsä
ja juoksee suihkuun. Suihkussa on kiva leikkiä kuurosadetta ämpäri päässä!

- *Hyvänen aika, Vilma! Älä juokse täällä pesuhuoneessa! Saunassa ei juosta! Sinä voit liukastua ja halkaista
pääsi. Ja ota se ämpäri päästäsi! Istu tuohon penkille ja odota vähän aikaa, niin äiti käy äkkiä suihkussa.*

Äiti pesee tukkansa shampoolla. Sitten hän laittaa hoitoainetta.

- *Vilma! Suihku on vapaa. Mene pesulle! Sinun täytyy pestä tukka tänään.*
- *En minä halua pestä tukkaa!*
- *Kyllä vain! Sinä peset tukan. Tässä on sampoota.*
- *Tämä vesi on liian kylmää!*
- *No, odota, äiti laittaa sen.*

Kun vesi on sopivan lämmintä, Vilma pesee itsensä ja tukkansa. Sitten he käyvät vielä kerran löylyssä ja suihkussa.
Saunavuoro alkaa jo loppua. Naapurit tulevat ihan kohta saunaan.

- *Tulkaa jo! Koposet tulevat ihan kohta! Avatkaa vielä tuo pukuhuoneen ikkuna ja sammuttakaa kaikki valot!*
*Hei, käykää vielä katsomassa, että löylyhuoneen ovi on varmasti kiinni! Muuten Koposet suuttuvat, kun tulevat
kylmään saunaan.*

He pakkaavat kaikki tavarat, katsovat, että kaikki on kunnossa, ja lähtevät saunasta.

Selityksiä:

karata (4) = mennä/juosta pois ilman lupaa

kuurosade = kova sade

halkaista päänsä = satuttaa päänsä pahasti

äkkiä = nopeasti

kohta = pian

PIENIÄ DIALOGEJA (pääkaupunkiseudun puhekieltä)

Ruoan laitossa

Susanna: *Markus! Voisit sä auttaa mua vähän?*
Markus: *No, mitä mä voisin tehdä?*
Susanna: *Sä voisit kuoria nää perunat. Kuori nää kaikki.*

Susanna: *Markus, käske Ville jo syömään.*
Markus: *Ville! Syömään!*

Susanna: *Leikkaa, Markus, tota leipää tähän ja kata sit pöytä. Kokeile, onks perunat jo kypsiä.*
Markus: *On nää kypsiä.*
Susanna: *Kaada sit vesi pois kattilasta ja nosta ne perunat tähän kulhoon. Hei, varo! Älä vaan polta itseäsi!*

Täällä vetää

Susanna: *Markus, paa ikkuna kiinni! Täällä vetää. Mul on kylmä.*
Markus: *No, mä paan.*

Onneksi ei tullut vahinkoa

Isä: *Vilma ja Ville, älkää juosko sisällä! Totelkaa! Muuten tulee vahinkoa. Älkää koskeko siihen maljakkoon!*
Hei, varokaa, älkää vaan pudottako sitä!
Vilma: *Oho! Anteeks! Toivottavasti se ei menny rikki.*
Isä: *No, onneks se ei menny rikki. Menkää nyt ulos! Ja olkaa varovaisia, ku meette kadun yli. Varokaa autoja!*

Lakatkaa riitelemästä!

Isä: *Vilma ja Ville, lakatkaa riitelemästä! Vilma, älä kiusaa Villeä!*
Vilma: *Isä, Ville löi mua ja puri mua! Ja sylki mun päälle! Yäk!*
Isä: *Ville! Nyt riittää! Mene heti omaan huoneeseen! Pysyt siellä iltaan asti!*

Ville kiukuttelee

Äiti: *Ville, on aika mennä nukkumaan. Kerää kaikki pikkuautot tähän laatikkoon.*
Ville: *Enkä kerää!*
Äiti: *Kyllä sinä keräät. Ja sitten iltapesulle! Pese hampaat!*
Ville: *Enkä pese!*
Äiti: *Kyllä vaan! Ala mennä jo!*

Syntymäpäiväjuhlat

Susanna: *Nyt kaikki voivat tulla pöytään! Istukaa vaan!*
Ottakaa kakkua! Ville, leikkaa kakkua vieraille!
Ai niin! Sun täytyy puhaltaa kynttilät.
Kaikki: *Paljon onnea vaan! Paljon onnea vaan! Paljon onnea, Ville! Paljon onnea vaan!*
Vilma: *Tässä on, Ville, lahja sulle! Avaa se heti! Mua jännittää nähdä, mitä sä tykkäät siitä.*

Salaisuus

Jenni: *Katri, oota mua!*

Katri: *No, voin mä oottaa.*

Jenni: *Kuule – mä kerron sulle yhen jutun, mut lupaa mulle, et sä et kerro sitä kellekään. Lupaat sä?*

Katri: *Em mä kerro. Sä voit aina luottaa muhun.*

Älä itke!

Kristiina: *Mul on niin paha mieli.*

Laura: *Mikä sul on hätänä? Mitä on tapahtunu?*

Kristiina: *Mikko jätti mut. Se rakastaa jotakuta toista.*

Katri: *Voi, kuinka ikävää. Älä itke!*

Unohda koko juttu!

Kristiina: *Ai, et mua harmittaa! Mä en voi keskittyä töihin.*

Katri: *Älä ajattele sitä! Unohda koko juttu! Ens kesänä sul on jo uudet suunnitelmat. Usko mua!*

Älä hermostu!

Mikko: *Älä suutu, Anna, vaikka mä oonkin taas myöhässä!*

Anna: *Missä sä oot ollu koko päivän? Miks sä et vastaa puhelimeen? Sä et yhtään välitä musta, etkä ota mua huomioon.*

Mikko: *Älä hermostu! Mul oli niin kiire koko päivän, etten mä ehtiny soittaa.*

Anna: *Älä selitä! No, olisithan sä voinu soittaa. Aina mun täytyy odottaa sua.*

Mikko: *Älä viitsi liioitella!*

Vieraat lähtevät kotiin

Mikko: *No niin ... On aika lähteä kotiin. Kiitokset kaikesta! Oli mahtava ateria! Oli kiva käydä ja nähdä teitä taas.*

Anna: *Oli kiva tavata. Poiketkaa joskus meilläkin!*

Markus: *Oli mukavaa ku te pääsitte käymään.*

Mikko: *Kiitokset. Soitellaan ja nähdään taas!*

Markus: *Joo, soitellaan! Hyvää kotimatkaa! Ajakaa varovasti!*

TULE TÄNNE! – IMPERATIIVI

PUHUA	puhun	<u>puhu</u> -	—>
KERTOJA	kerron	<u>kerro</u> -	—>
SULKEA	suljen	<u>sulje</u> -	—>
SYÖDÄ	syön	<u>syö</u> -	—>
TULLA	tulen	<u>tule</u> -	—>
PESTÄ	pesen	<u>pese</u> -	—>
SIIVOTA	siivoan	<u>siivoa</u> -	—>
VALITA	valitsen	<u>valitse</u> -	—>

Kun puhut yhdelle ihmiselle:	
Puhu!	Älä puhu!
Kerro!	Älä kerro!
Sulje!	Älä sulje!
Syö!	Älä syö!
Tule!	Älä tule!
Pese!	Älä pese!
Siivoa!	Älä siivoa!
Valitse!	Älä valitse!

Kerro minulle, mikä sinulla on!
Lue tämä kirja!
Sulje ikkuna!
Juo vähän vettä!
Tule pian!
Pese tukka!
Siivoa tämä huone!
Valitse paras!

Älä kerro sitä kenellekään!
Älä lue minun sähköpostiani!
Älä sulje ikkunaa!
Älä juo olutta!
Älä tule!
Älä pese lattiaa nyt!
Älä siivoa nyt!
Älä valitse mitään näistä!

KERTOJA	————>
LUKEA	————>
SULKEA	————>
SYÖDÄ	————>
TULLA	————>
PESTÄ	————>
SIIVOTA	————>
VALITA	————>

Kun puhut monelle ihmiselle:	
Kertokaa!	Älkää kertoko!
Lukekaa!	Älkää lukeko!
Sulkekaa!	Älkää sulkeko!
Syökää!	Älkää syökö!
Tulkaa!	Älkää tulko!
Peskää!	Älkää peskö!
Siivotkaa!	Älkää siivotko! -t-
Valitkaa!	Älkää valitko! -t-

Objekti on nominatiivissa:
Kirjoita kortti hänelle!
Avaa tämä ikkuna!
Sulje ovi!

Kirjoittakaa kotona oma tarina!
Avatkaa radio!
Sulkekaa televisio!

Mutta persoonapronomini on -t-muodossa:
Kutsu hänet tänne!
Valitse minut!

Kutsukaa heidät tänne!
Valitkaa minut!

Objekti on partitiivissa (aine, prosessi, negatiivinen):
Osta maitoa ja leipää!
Odota minua!
Auta häntä!
Älä avaa tätä ikkunaa!
Älä sulje ovea!

Ostakaa maalia!
Odottakaa meitä!
Auttakaa minua!
Älkää avatko ovea!
Älkää sulkeko puhelinta!

Harjoitus 1

Mallit:

Haluan, että sinä teet tämän työn loppuun. Tee tämä työ loppuun! (yksikkö)
Haluan, että te teette tämän työn loppuun. Tehkää tämä työ loppuun! (monikko)

- 1. Haluan, että sinä syöt tämän leivän loppuun.!
- 2. Haluan, että sinä luet tämän kirjan loppuun.....!
- 3. Haluan, että sinä kerrot tämän tarinan loppuun.!
- 4. Haluan, että sinä yrität ymmärtää ilman sanakirjaa.!
- 5. Haluan, että te luette tämän tekstin kotona ääneen.!
- 6. Haluan, että te käännätte tämän tekstin.!
- 7. Haluan, että te kertaatte kaikki sanat.!
- 8. Haluan, että te opiskelette kotona joka päivä.!

Harjoitus 2

Mallit:

Miksi sinä puhut englantia? Älä puhu englantia! (yksikkö)
Miksi te puhutte englantia? Älkää puhuko englantia! (monikko)

- 1. Miksi sinä itket?!
- 2. Miksi sinä suutut?!
- 3. Miksi sinä huudat?!
- 4. Miksi sinä hermostut?.....!
- 5. Miksi te sotkette?!
- 6. Miksi te riitelette?!
- 7. Miksi te juoksette?!
- 8. Miksi te lähdette jo?!

Harjoitus 3

Tee positiivinen imperatiivi yksikössä:

Malli: (lukea) > Lue tämä kirja!

- 1. (päästää) kissa ulos!
- 2. (leikata) vähän lisää leipää!
- 3. (kokeilla), ovatko perunat jo kypsät!
- 4. (luvata), että et kerro tätä kenellekään!
- 5. (luottaa) minuun!
- 6. (kuiskata)..... se minun korvaan!
- 7. (unohtaa) koko asia!
- 8. (uskoa) minua!
- 9. (puhaltaa) kynttilät sammuksiin!

Harjoitus 4

Tee positiivinen imperatiivi monikossa:

Lukekaa tämä kirja!

- 1. (lakata) jo riitelemästä!
- 2. (keskittyä) työhön!
- 3. (yrittää) nyt keskittyä!
- 4. (tarkistaa) kotitehtävät!
- 5. (ruveta) heti siivoamaan!
- 6. (totella) heti!
- 7. (poiketa) joskus meilläkin!
- 8. (miettiä) vielä asiaa!
- 9. (valittaa) päätöksestä!

Harjoitus 5

Tee negatiivinen imperatiivi yksikössä:

Älä itke!

- 1. (kiusata) muita!
- 2. (ottaa) toisten tavaroita!
- 3. (lyödä) muita lapsia!
- 4. (purra) !
- 5. (sylkeä) !
- 6. (kiukutella) !
- 7. (kutittaa) !
- 8. (loukkaantua) !
- 9. (selittää) ! En halua kuunnella!

Harjoitus 6
Tee negatiivinen imperatiivi monikossa:
Älkää itkekö!

- 1. (koskea) siihen!
- 2. (rikkoa) sitä!
- 3. (huolestua)!
- 4. (pelästyä)!
- 5. (hermostua)!
- 6. (jännittää)!
- 7. (myöhästyä) kurssilta!
- 8. (keskeyttää) minua koko ajan!
- 9. (haukkua) muita ihmisiä!

Harjoitus 7
Katso kuvia sivulla 77 ja 78. Käske kurssikaveria. Kurssikaveri vastaa ja kertoo, miksi ei voi tehdä sitä.
Malli: Ovikello soi. Avaa ovi! – Enkä avaa! Minulla ei ole aikaa. Avaa itse!

- Harjoitus 8**
- a) Mitä vanhemmat sanovat lapsilleen? Tehkää yhdessä viisi käskyä. Mitä lapset vastaavat?
 - b) Mitä opettaja sanoo oppilaille? Tehkää yhdessä viisi käskyä. Mitä oppilaat vastaavat?
 - c) Mitä työkaveri sanoo toiselle työkaverille? Tehkää viisi käskyä. Mitä työkaveri vastaa?
 - d) Mitä isäntä sanoo koiralle? Tehkää kolme käskyä.

Harjoitus 9
Käytä imperatiivia.

- 1. Mitä vaimo sanoo miehelle, kun ...

jääkaappi on tyhjä?.....!
- tiskikone on täynnä puhtaita astioita?!
- 2. Mitä mies sanoo vaimolle, kun ...

kukat ovat aivan kuivia?!
- roskapussi on täynnä?!
- 3. Mitä äiti tai isä sanoo lapsille, kun ... (Hän puhuu monelle lapselle.)

lapset huutavat liian paljon?!
- ruoka on valmista?!
- 4. Mitä lääkäri sanoo potilaalle, kun ...

potilas tupakoi liian paljon?!
- potilaan täytyy ottaa jotakin lääkettä kaksi kertaa päivässä?

.....!

Harjoitus 10

*Aleksandra on kirjoittanut sähköpostiviestin työkaverilleen. Viesti on hieman tyly. Korjaa viesti niin, että siitä tulee ystävällisempi! Käytä -isi-muotoa eli konditionaalia ja muita keinoja, joilla voi ilmaista kohteliaisuutta! Voit käyttää esimerkiksi kysymyslausetta, verbiä **voida** (voitko/voisitko), liitepartikkelia **-han/-hän** tai fraaseja **ole kiltti, olisitko kiltti/ystävällinen, valitettavasti/ikävä kyllä/olen pahoillani, mutta...**, **olisin kiitollinen, jos...**, **kiitos sinulle, kiitos avustasi, terveisin/ystävällisin terveisin/parhain terveisin**.*

Lähettäjä: aleksandra.nylund@firma.com

Vastaanottaja: kaarin.nieminen@firma.com

Viestin otsikko: Olen sairaana.

Hei!

Olen tänään sairas. Ilmoita asiakkaalle, että en tule tänään kokoukseen!

Soita hänelle jo aamulla, jotta hän saa tiedon tarpeeksi ajoissa! Sovi hänen kanssaan uusi kokousaika ensi viikolle ja ilmoita se Pertille! Sano Pertille, että ottaa yhteyttä arkkitehtiin, jotta saamme uudet piirustukset seuraavaan kokoukseen! Kun uudet piirustukset tulevat arkkitehdilta, lähetä ne minulle heti, ole hyvä! Tee sitten vielä pari muuta asiaa! Toimita uuden verkkosivumme luonnos suunnittelijalle! Meillä on pöytävaraus ravintola Restrosta tälle päivälle. Peruuta se! Jos tulee jotakin muuta kiireellistä, lähetä tekstiviesti tai kirjoita minulle sähköposti! En tiedä vielä, milloin pääsen takaisin töihin.

Aleksandra

SIRPALLA ON FLUNSSA (pääkaupunkiseudun puhekieltä)

Sirpa: *(vastaa puhelimeen) Terve Anne! Köh -köh...!*
Anne: *Mitäs kuuluu?*
Sirpa: *Ihan hyvää, kiitos. Snif...! Entäs teille?*
Anne: *Ihan hyvää vaan. No, olitteks te purjehtimassa viikonloppuna?*
Sirpa: *No, oltiin ja oli hirveän kylmä. Mä sain pahan flunssan. Mä olin eilen aika kovassa kuumeessa. Mul oli yli 38 °C astetta kuumetta. Mä olin aika kipee. Ja nyt mul on kova yskä ja nuha.*
Anne: *Joo, sun äänestäs kuulee, että sä oot sairas. Voi sua raukkaa! Sun täytyy olla nyt vaan sit vuoteessa. Muista juoda paljon! Sä et saa nyt rasittaa itseäs. Aiot sä käydä lääkärissä?*
Sirpa: *En mä aio. Ehkä tää menee pian ohi. Mä meen ens viikolla, jos tää ei oo vielä ohi.*
Anne: *Mut sä tarviit lääkärintodistuksen työpaikalle.*
Sirpa: *Joo, se on kyllä totta! Ehkä mun täytyy mennä sit aamulla.*
Anne: *Mee ihmeessä, jotta sä saat kunnon sairausloman!*
Sirpa: *Joo, mä taidan mennä. Soitellaan ens viikolla, ku mä oon paremmassa kunnossa!*
Anne: *Joo, soitellaan! Ja parane pian!*
Sirpa: *Joo, mä yritän. Hei sitten! Köh-köh...*
Anne: *Voi, voi! Koeta pärjätä! No, moi!*

OPISKELIJAN PAINAJAINEN (pääkaupunkiseudun puhekieltä)

Joonas: *(vastaa puhelimeen) Terve Antti!*
Antti: *Mites sujuu?*
Joonas: *Ihan hyvin. Mä luen just parhaillaan yhteen sosiologian tenttiin, joka on maanantaina. Siihen täytyy lukee neljä kirjaa. Ja mä oon lukuun vasta kaks kirjaa! Tää on kolmas.*
Antti: *Ai jaa, mitä kirjaa sä luet?*
Joonas: *"Suomen romanit". Mun täytyy lukee tää ens yön aikana. Mä en tiedä, miten mä selviän siitä! Mä en jaksas nyt millään valvoa! Tää ois pakko palauttaa kirjastoon heti aamulla.*
Antti: *Mitä jos sä kopioisit sen!*
Joonas: *Se maksas niin paljon. Ei se kannata. Ehkä mä ehdin lukee sen tän yön aikana. Sitä paitsi tää on jo toinen kerta, ku mä luen sen. Mul on hyvät muistiinpanotkin.*
Antti: *Sä et varmaan lähde sit tänään ulos. Siel ois yks hyvä konsertti. Mä ajattelin mennä kuuntelemaan sitä. Sul ei varmaankaan oo nyt sit aikaa.*
Joonas: *Ei oikein oo. Mä oon pahoillani, mut en mä voi nyt oikeen lähtee. Mun täytyy lukee. Mut joku toinen kerta sitte! Soitellaan vaik ens viikol!*
Antti: *Joo, soitellaan. Koeta pärjätä!*
Joonas: *Joo, mä yritän. Mut pidä sä hauskaa siel konsertis!*
Antti: *Kiitti! Moi sitten!*

Harjoitus 11

Kysy kurssikaveriltasi.

1. Milloin viimeksi olit sairaana?
2. Saatto helposti flunssan? Oletko usein flunssassa?
3. Jäätkö yleensä kotiin vai menetkö sairaanakin töihin? Miksi?
4. Menetkö lääkäriin, jos saat flunssan?
5. Tarvitsetko lääkärintodistuksen työpaikalle?
6. Miten hoidat itseäsi, kun olet sairas?

Kirjoittakaa sitten kuusi neuvoa ystävällenne, joka on sairaana. Käyttäkää imperatiivia.

Harjoitus 12

Kysy kurssikaveriltasi.

1. Mitä opiskelet tai olet opiskellut?
2. Jos sinulla on vaikea tentti, opiskeletko yöllä ennen tenttipäivää?
3. Teetkö aina muistiinpanot tenttikirjasta?
4. Kopioitko koskaan tenttikirjaa?
5. Käytkö usein konsertissa?
6. Missä konsertissa olit viimeksi?

Kirjoittakaa sitten kuusi neuvoa, miten jonkin asian voi oppia hyvin. Miten itse opiskelet suomea?

Poronkäristys

neljälle
50 g (= grammaa) silavaa tai voita
300 g poronkäristyslihaa
2 dl (= desilitraa) vettä
1 tl (= teelusikallinen) suolaa

- 1. Paista hienonnettu silava ja poronliha padan pohjalla.
- 2. Lisää vesi ja suola. Lisää muutama maustepippuri ja sipulia. Anna hautua kypsäksi.
- 3. Tarjoa perunasoseen ja puolukoiden kanssa.

Lohikeitto

neljälle
7 dl vettä
1 tl suolaa
1 sipuli
4 perunaa
noin 300 g (kirjo)lohta
tilkka kermaa
Pinnalle
tilliä ja ruohosipulia

- 1. Kiehauta vesi ja mausteet.
- 2. Pese, kuori ja lohko perunat ja hienonna sipuli. Keitä niitä noin 5 minuuttia.
- 3. Lisää keittoon paloiteltu (kirjo)lohi ja keitä noin 15 minuuttia.
- 4. Lisää kerma. Tarkista maku.
- 5. Ripottele pinnalle tilliä ja ruohosipulia.

Ahvenanmaalainen pannukakku

neljälle–kuudelle
1 ½ dl riisi- tai mannapuuroa
5 dl maitoa

2–3 munaa
½ dl sokeria
½ tl suolaa
1 tl kardemummaa
1 dl vehnä jauhoja

- 1. Valmista pannukakkutaikina.
- 2. Kaada seos voideltuun uunivuokaan.
- 3. Paista 225 °C:ssa (kahdessasadassakahdessakymmenessä-viidessä asteessa) noin 30 minuuttia.
- 4. Tarjoa vadelmahillon ja kermavaahdon kanssa.

KAPPALE 6

- Matkailijan Suomi
- Suomi – tuhansien järvien maa
- matkustaminen, eri paikoissa käyminen
- Mistä pidät? Mistä et pidä?
- i-monikko: paikallissijat
- demonstratiivipronominit tämä, tuo, se, nämä, nuo, ne

MATKAILIJAN SUOMI

Suomessa luonto on kaikkien lähellä. Luonnon lisäksi monet matkailijat tutustuvat yleensä myös Suomen kulttuuriin, ihmisiin ja tapoihin.

Yleensä matka alkaa **Helsingistä**, maan pääkaupungista. Helsingistä voi tehdä retken Porvooseen vaikka laivalla. **Porvoo** on Suomen toiseksi vanhin kaupunki. Porvoosta tuli kaupunki jo 1300-luvulla. Vanhassa kaupungissa on kivoja pieniä kauppoja, kahviloita ja museoita.

Turku on Suomen vanhin kaupunki. Turku on tärkeä satama-, kauppa- ja opiskelukaupunki. *Turun linnassa* on usein erilaisia näyttelyitä, tapahtumia ja konsertteja. Turun naapurikaupunkiin **Naantaliin** kannattaa myös tutustua. Kapeilla kaduilla on mukava kävellä ja rantaravintoloissa voi nauttia kesäisestä tunnelmasta. Naantalissa on myös *Muumimaailma*, joka kiinnostaa monia lapsia.

Rannikon kaupungit ovat melko vanhoja, monet niistä ovat 1600-luvulta. **Raumasta** tuli kaupunki jo vuonna 1442. Toinen hieno vanha kaupunki on **Vaasa**. **Pori** tarjoaa matkailijoille *Yyterin* kauniit hiekkarannat sekä kansainvälisen musiikkitapahtuman – *Porin Jazz-festivaalit*.

Tampere on Suomen kolmanneksi suurin kaupunki. Tampere on tunnettu teollisuuskaupunki. Siellä on tekstiili- ja paperitehtaita. Tammerkosken ympäristössä on kauniita puistoja. Tampereella kannattaa tutustua *Pispalan puutaloalueeseen* ja *Särkänniemen* vapaa-ajankeskukseen. Tampere on vilkas teatterikaupunki. Tampereelta voi lähteä tutustumaan pienillä laivoilla upeisiin järvimaisemiin.

Savonlinna on kansainvälinen kesäkaupunki. Kaupungin keskipiste on *Olavinlinna* (1475). *Olavinlinnan* linnanpiha on *Savonlinnan Oopperajuhlien* päänäyttämö. Sinne mahtuu 2500 katsojaa.

Punkaharju on todella kaunis paikka. Punkaharjulla voi nauttia luonnon lisäksi myös taiteesta. *Taidekeskus Retretin* näyttelyissä on useiden kuuluisien taiteilijoiden töitä.

Kuopio ottaa vieraansa vastaan rauhallisesti ja hyväntuulisesti. *Puijon näköalatornista* on upea näkymä lähisääristoon. Satamasta pääsee risteilemään höyrylaivoilla sinisille järville. Kannattaa myös tutustua savusaunoihin. Savusaunojen löylyissä voi kokea oikean saunautinnon. Kuopion kauppahallista voi ostaa savolaisia erikoisuuksia, esimerkiksi kalakukkoja.

Lapin läänin keskus on **Rovaniemi**. Se sijaitsee napapiirin lähellä. Lapissa on useita hiihtourheilukeskuksia. Kitilän *Levillä* on paljon laskettelijoita ja hiihtäjiä jo joulukuussa. Suomen ja Venäjän rajalla on *Korvatunturi*, missä asuu joulupukki.

Saariselän tunturialueeseen kuuluu kymmeniä tuntureita. Se on tunnettua retkeilyaluetta. Mielenkiintoinen hiihtoretki on esimerkiksi yöhiihto. Tai sitten voi kokeilla moottorikelkalla ajamista. Keskitalvella voi jopa nähdä revontulet, pohjoisen taivaan hienot valoallot.

Ruska-aikana Lapissa voi tehdä unohtumattoman vaellus- tai kanoottiretken. Sääsketkään eivät enää kiusaa kulkijaa. Hilloja eli lakkoja voi toki kerätä, mutta hillapaikat ovat suuria salaisuuksia. Pienissä mökeissä voi viettää tunnelmallista iltaa takkatulen ääressä.

SUOMI – TUHANSIEN JÄRVIEN MAA

Pinta-ala:	390 920 km² (= neliökilometriä)
Suurin pituus:	1 157 km
Suurin leveys:	542 km
Rajat:	yhteensä noin 3 940 km (yhteistä rajaa Ruotsin kanssa 614 km, Norjan kanssa 736 km ja Venäjän kanssa 1 340 km)
Korkein kohta:	Haltitunturi (1324 m)
Järvet:	n. 188 000 järveä (Saimaa 1377 km², Inarijärvi 1084 km², Päijänne 1083 km²)
Pisin joki:	Kemijoki (483 km)
Asukasluku:	noin 5 352 000
Viralliset kielet:	suomi ja ruotsi (suomi äidinkielenä 90 %:lla, ruotsi noin 5,4 %:lla, saame 0,03 %:lla, venäjä noin 1 %:lla, muu kieli noin 3 %:lla)
Suurimmat kaupungit:	Helsinki (noin 600 000 asukasta; pääkaupunkina vuodesta 1812) Espoo (noin 250 000) Tampere (noin 215 000) Vantaa (noin 200 000) Turku (noin 180 000)
Uskonto:	evangelis-luterilaiseen kirkkoon kuuluu vajaat 80 % väestöstä ortodoksiseen kirkkoon noin 1,1 %

Suomessa on monta kansallispuistoa ja luonnonsuojelualuetta, jossa on hyvät retkeilymahdollisuudet. Retkeilyllä on lupa liikkua vapaasti luonnossa, koska Suomessa on ns. (= niin sanottu) *jokamiehenoikeus*. Metsässä voi marjastaa ja sienestää. Tulta ei kuitenkaan saa tehdä.

Itäiset ilmamassat aiheuttavat Suomessa joskus talvella kovan *pakkasen* ja kesällä kuumen *helle*kauden. Talvella Lapissa vallitsee *kaamos*. Se merkitsee, että aurinkoa ei näy pitkään aikaan, lähes kahteen kuukauteen. Kovalla pakkasella näkyy joskus *revontulia*. Lumi sulaa Suomessa huhti–toukokuussa. Silloin jäät alkavat lähteä ja joet *tulvivat*. *Juhannuksen* aikaan Suomessa on erittäin valoisaa. Lapissa on *yötön* yö. Siellä aurinko ei laske yli kahteen kuukauteen.

T-MONIKKO

<i>Subjekti</i>	Linnut lentävät taivaalla. Miehet pelaavat pesäpalloa.	<i>Mitkä?</i> <i>Ketkä?</i>
<i>Objekti</i>	Minä ostin kaikki ruusut tuosta kukkakioskista! Anne otti vieraat vastaan yhtiön aulassa. Jaoin paperit kaikille ja puheenjohtaja aloitti kokouksen. Yrityksen pääjohtaja toivotti kaikki vieraat tervetulleiksi. Me järjestimme pienet juhlat.	<i>Mitkä?</i> <i>Ketkä?</i>
<i>Predikatiivi</i>	<i>Monikko- ja parisanat:</i> Hiukset olivat liian pitkät. Silmät olivat punaiset. Häät / juhlat olivat hauskat.	<i>Millaiset?</i> <i>Minkälaiset?</i>

i-MONIKKO

<i>Adverbiaali</i>	<i>Missä? (inessiivi):</i> He käyvät usein näyttelyissä ja kesäkonserteissa. Minusta on ihana istuskella näissä katukahviloissa. <i>Mistä? (elatiivi):</i> Ihmiset tulvivat ulos ravintoloista ja kahviloista. Keskustelimme monista asioista. Monista japanilaisista suomalainen ruoka on outoa. <i>Mihin? (illatiivi):</i> Turistit nousevat takaisin noihin busseihin. Minä pakkasin kaikki vanhat vaatteet niihin laatikoihin. <i>Missä? (adessiivi):</i> Me käymme aina kesäisin uimarannoilla. Kävelemme keskustan kaduilla ja käymme toreilla. Näillä ihmisillä on kiire. Minä leikkaan vähän näitä kukanvarsia noilla saksilla. <i>Mistä? (ablatiivi):</i> Tutkimusretkikunta palasi jo niiltä tuntureilta. Lapset saavat usein makeisia sukulaisilta. Tuo vanha mies kerjää rahaa noilta ohikulkijoilta. Mansikat tuoksuivat ihanilta. Ne maistuivat hyviltä. <i>Mihin? (allatiivi):</i> Nuoret kerääntyvät iltaisin kaduille ja asemille. Jaoin paperit kaikille kurssin osanottajille. Minä panen nämä kukat noille pöydille.	<i>Missä?</i> <i>Keissä?</i> <i>Mistä?</i> <i>Keistä?</i> <i>Mihin? Minne?</i> <i>Keihin?</i> <i>Missä?</i> <i>Keillä on?</i> <i>Keillä ei ole?</i> <i>Millä?</i> <i>Mistä?</i> <i>Keiltä?</i> <i>Miltä?</i> <i>Mihin?</i> <i>Keille?</i>
--------------------	--	---

1)

Kun yksikön vartalon lopussa on
o, ö, u, y → oi, öi, ui, yi

kirkko:	<i>kirko-</i>	<i>kirkoi-</i>
	kirkolla	kirkoilla
	kirkolta	kirkoilta
	kirkolle	kirkoille
	kirkossa	kirkoissa
	kirkosta	kirkoista
	kirkkoon	kirkkoihin

Kun yksikön vartalon lopussa on
a, ä, e → pois

matala:	<i>matala-</i>	<i>matali-</i>
	matalalla	matalilla
	matalalta	matalilta
	matalalle	matalille
	matalassa	matalissa
	matalasta	matalista
	matalaan	mataliin

suuri:	<i>suure-</i>	<i>suuri-</i>
	suurella	suurilla
	suurelta	suurilta
	suurelle	suurille
	suuressa	suurissa
	suuresta	suurista
	suureen	suuriin

virolainen:	<i>virolaise-</i>	<i>virolaisi-</i>
	virolaisella	virolaisilla
	virolaiselta	virolaisilta
	virolaiselle	virolaisille
	virolaisessa	virolaisissa
	virolaisesta	virolaisista
	virolaiseen	virolaisiin

Kun yksikön vartalon lopussa on
i → e

bussi:	<i>bussi-</i>	<i>bussei-</i>
	bussilla	busseilla
	bussilta	busseilta
	bussille	busseille
	bussissa	busseissa
	bussista	busseista
	bussiin	busseihin

Harjoitus 1

Pane sana monikon oikeaan muotoon.

- 1. (koulu).....lapset oppivat monia asioita. (Missä?)
- 2. Panen nämä kirjat näille (hylly) (Mihin?)
- 3. Me kävimme monissa (kirkko)(Missä?)
- 4. Mikko on aktiivinen. Hän kuuluu moniin (kerho) (Mihin?)
- 5. Kävelimme Suomenlinnassa ja kiipesimme korkeille (kallio) (Mihin?)
- 6. Kävimme monissa (museo)(Missä?)

Harjoitus 2

Pane sana monikon oikeaan muotoon.

- 1. Kävimme monissa (mukava kylä)(Missä?)
- 2. En pidä (suuri kaupunki) (Mistä?)
- 3. Asuimme (pieni hotelli)(Missä?)
- 4. Matkustimme (bussi) ja (juna)..... (Millä?)
- 5. Kävimme niillä (korkea vuori)(Missä?)
- 6. Söimme monissa (siisti baari).....(Missä?)
- 7. Pidätkö sinä (suomalainen elokuva) (Mistä?)

Harjoitus 3

Olet turisti ja matkustat Euroopassa. Missä kaikissa paikoissa haluaisit käydä? Missä paikoissa et haluaisi käydä? Tee kurssikaverin kanssa. Käytä i-monikkoa.

suuri kaupunki, pieni maaseutukylä, pieni kirkko, suuri museo, teatteri, konsertti, puisto, kirjasto, hyvä näyttely, tavaratalo, mukava baari, yökerho, tunnelmallinen pub, suosittu disco, tärkeä kulttuurirakennus, historiallinen aukio, korkea vuori, luminen vuorenhuippu, hiihtokeskus, golfkenttä, satama, pieni saari, tippukiviluola, vesiputous, suolakaivos

Haluaisin käydä

En haluaisi käydä

Kun yksikön vartalon lopussa on kaksi vokaalia
VV → V

a) yksitavuiset sanat

maa:	maa-	mai-
	maalla	mailla
	maalta	mailta
	maalle	maille
	maassa	maissa
	maasta	maista
	maahan	maihin

sanat: **tie, suo, nuo, yö, työ, vyö**

tie:	tie-	tei-
	tiellä	teillä
	tieltä	teiltä
	tielle	teille
	tiessä	teissä
	tiestä	teistä
	tiehen	teihin

ie + i > ei, uo + i > oi, yö + i > öi

suo:	suo-	soi-
	suolla	soilla
	suolta	soilta
	suolle	soille
	suossa	soissa
	suosta	soista
	suohon	soihin

b) useampitavuiset sanat, kun yksikön vartalon lopussa on pitkä vokaali eli kaksi samaa vokaalia

vapaa:	vapaa-	vapai-
	vapaalla	vapailla
	vapaalta	vapailta
	vapaalle	vapaille
	vapaassa	vapaissa
	vapaasta	vapaista
	vapaaseen	vapaisiin

vene:	venee-	venei-
	veneellä	veneillä
	veneeltä	veneiltä
	veneelle	veneille
	veneessä	veneissä
	veneestä	veneistä
	veneeseen	veneisiin

kallis:	kallii-	kallii-
	kalliilla	kalliilla
	kalliilta	kalliilta
	kalliille	kalliille
	kalliissa	kalliissa
	kalliista	kalliista
	kalliiseen	kalliisiin

tehdas:	tehtaa-	tehtai-
	tehtaalla	tehtailla
	tehtaalta	tehtailta
	tehtaalle	tehtaille
	tehtaassa	tehtaissa
	tehtaasta	tehtaista
	tehtaaseen	tehtaisiin

kulunut:	kulunee-	kulunei-
	kuluneella	kuluneilla
	kuluneelta	kuluneilta
	kuluneelle	kuluneille
	kuluneessa	kuluneissa
	kuluneesta	kuluneista
	kuluneeseen	kuluneisiin

värikäs:	värikkää-	värikkäi-
	värikkäällä	värikkäillä
	värikkäältä	värikkäiltä
	värikkäälle	värikkäille
	värikkäässä	värikkäissä
	värikkäästä	värikkäistä
	värikkääseen	värikkäisiin

HUOMAA!

Kun yksikön vartalon loppuvokaalit ovat eri vokaaleja (ma-ke-a- ; mu-se-o-):

makea:	makea-	makei-	museo:	museo-	museoi-
	makealla	makeilla		museolla	museoilla
	makealta	makeilta		museolta	museoilta
	makealle	makeille		museolle	museoille
	makeassa	makeissa		museossa	museoissa
	makeasta	makeista		museosta	museoista
	makeaan	makeihin/makeisiin		museoon	museoihin

Harjoitus 4

Pane sana monikon oikeaan muotoon.

- 1. Eilen olin (työ) kello kahteen asti. (Missä?)
- 2. Viime viikolla oli kova syystuuli. (puu) ei ole enää lehtiä. (Missä?)
- 3. Olin viikonloppuna hauskoissa (talkoo)
- 4. Talvella kävelemme taas (liukas tie) (Missä?)
- 5. En pidä (kyy) eli (kyykäärme) (Mistä?)
- 6. Pääsen (työ) kuudelta. (Mistä?)
- 7. Vaelsimme monissa (metsä) ja monilla (suo)
- 8. Odota! Minulla on lunta (saapas) (Missä?) Otan ne pois.
- 9. Keväällä (puu) (Mihin?) tulee taas lehdet.
- 10. Pidätkö (revyy)?

Harjoitus 5

Pane sana monikon oikeaan muotoon.

- 1. Kävimme monissa (kaunis maa).....
- 2. (pieni vene) istui kalastajia. (Missä?)
- 3. Asuimme melko (kallis hotelli)
- 4. Noissa (hotellihuone) ei ole parvekkeita.
- 5. Monet lapset työskentelevät (tehdas) (Missä?)
- 6. (rikas ihminen) on paljon valtaa. (Keillä?)
- 7. Yövyimme monissa (pieni siisti majatalo)
- 8. Pidän näistä (kaunis vyö)
- 9. Annoin vähän rahaa noille (kiltti köyhä lapsi) (Keille?)
- 10. Tämä artikkeli kertoo (viisas eläin) (Mistä?)

Sanassa on **kaksi** *tavua*
ja yksikön vartalon lopussa on **yksi** *a*:

a) 1. tavun ensimmäinen vokaali

on	o tai u	—>	2. tavun a menee pois
	musta:	musta-	musti-
		mustalla	mustilla
		mustalta	mustilta
		mustalle	mustille
		mustassa	mustissa
		mustasta	mustista
		mustaan	mustiin

b) 1. tavun ensimmäinen vokaali

<u>ei</u> ole	o <u>eikä</u> u	—>	2. tavun a > o
	halpa:	halva-	halvoi-
		halvalla	halvoilla
		halvalta	halvoilta
		halvalle	halvoille
		halvassa	halvoissa
		halvasta	halvoista
		halpaan	halpuihin

Harjoitus 6

Pane sana monikon oikeaan muotoon.

1. Pidän (musta kissa) ja (koira)
2. Kävimme monissa (kiva paikka)
3. Hän pitää (vanha raha)
4. Pidätkö (pizza) ?
5. Kesäisin lapset leikkivät kerrostalojen (piha)(Missä?)
6. Hän on suurissa (velka)(Missä?)
7. Kävimme monissa (vanha laiva)
8. Näillä suurilla (rekka) (Millä?) voi kuljettaa paljon tavaraa.
9. Nuoret nukkuivat (telttä)(Missä?)
10. Monia pelejä voi pelata (maila) (Millä?) ja (pallo)
11. Jalkapallojoukkueet pelasivat (märkä kenttä)(Missä?)
12. Anna pitää paljon yleisurheilusta. Hän käy mielellään (urheilukisa)
13. (sota)..... (Missä?) ja (kova maanjäristys)
- (Missä?) kuolee paljon ihmisiä.
14. (syvä tumma virta) (Missä?) on vaarallista sukeltaa.
15. Annoimme ruokaa noille (pieni hauska kana)
- (kaksi tavua: haus-ka)

4)

Jos substantiivi on pitkä (eli siinä on vähintään kolme tavua) ja substantiivin nominatiivin lopussa on mm.

-la/-lä		kahvila:	<i>kahviloi-</i>	kahviloissa	kahviloihin
-na/-nä	→ oi	peruna:	<i>perunoi-</i>	perunoista	perunoihin
-ra/-rä	→ öi	makkara:	<i>makkaroi-</i>	makkaroissa	makkaroihin
-ia/-iä		asia:	<i>asioi-</i>	asioista	asioihin
-ija/-ijä		tarjoilija:	<i>tarjoilijoi-</i>	tarjoilijoilta	tarjoilijoille
-kka/-kkä		haarukka:	<i>haarukoi-</i>	haarukoilla	haarukoille

kylpylä:	<i>kylpylöi-</i> kylpylöillä kylpylöiltä kylpylöille kylpylöissä kylpylöistä kylpylöihin	lattia:	<i>lattioi-</i> lattioilla lattioilta lattioille lattioissa lattioista lattioihin	näyttelijä:	<i>näyttelijöi-</i> näyttelijöillä näyttelijöiltä näyttelijöille näyttelijöissä näyttelijöistä näyttelijöihin
----------	--	---------	---	-------------	---

Vertaa:

-aja/-äjä	opettaja:	<i>opettaji-</i>	opettajilla	opettajilta	opettajille
-ija/-ijä	kirjailija:	<i>kirjailijoi-</i>	kirjailijoilla	kirjailijoilta	kirjailijoille

Jos sana on adjektiivi:

-la/-lä	matala:	<i>matali-</i>	matalissa	matalista	mataliin
-ra/-rä	ahkera:	<i>ahkeri-</i>	ahkerilla	ahkerilta	ahkerille
-na/-nä	ihana:	<i>ihani-</i>	ihanissa	ihanista	ihaniin

Pitkät -kka/-kkä ja -kko/-kkö-sanat:

-kka/-kkä	mustikka:	<i>mustika-</i>	mustikkaan	<i>mustikoi-</i>	mustikoihin
-kko/-kkö	laatikko:	<i>laatiko-</i>	laatikkoon	<i>laatikoi-</i>	laatikoihin /laatikkoihin

Harjoitus 7

Pane sana monikon oikeaan muotoon.

- Kävimme monissa (ihana kahvila)
- Pidätkö (suomalainen makkara)
- Matot ovat (lattia) (Missä?)
- Onko näissä (peruna) jo suolaa?
- Söimme (halpa ravintola) (Missä?)
- Noilla (mukava tarjoilija) on paljon työtä. (Keillä?)
- Pidätkö (mansikka)?
- Näillä (ahkera opiskelija) on tentti ensi viikolla.
- (lastenhoitaja) on paljon työtä.
- Me puhuimme noista (balettitanssija) (Keistä?)
- Monilla (bussinkuljettaja) on selkä kipeä.
- Mitä näissä (astia) on?
- Noissa (matala rakennus) on varastoja.
- Puhuimme kokouksessa monista (vaikea asia)

5)

-si -sanoissa monikon vartalossa on -si-

vuosi:	vuode- vuodella vuodelta vuodelle vuodessa vuodesta vuoteen	vuosi- vuosilla vuosilta vuosille vuosissa vuosista vuosiin	käsi:	käde- kädellä kädeltä kädelle kädessä kädestä käteen	käsi- käsillä käsiltä käsille käsissä käsistä käsiin
--------	---	---	-------	--	--

6)

-uus/-yys/-us/-ys -sanojen monikon vartalossa -uuksi-/yyksi-/uksi-/yksi-

(adjektiivi syvä syvyys: syvyyttä	—> syvyyde-	syvyys) syvyyksi-	(adjektiivi oikea oikeus: oikeutta	—> oikeude-	oikeus) oikeuksi-
	syvyydellä syvyydeltä syvyydelle syvyydessä syvyydestä syvyyteen	syvyyksillä syvyyksiltä syvyyksille syvyyksissä syvyyksistä syvyyksiin		oikeudella oikeudelta oikeudelle oikeudessa oikeudesta oikeuteen	oikeuksilla oikeuksilta oikeuksille oikeuksissa oikeuksista oikeuksiin
(substantiivi talo talous: taloutta	—> taloude-	talous) talouksi-	(adjektiivi vaikea vaikeus: vaikeutta	—> vaikeude-	vaikeus) vaikeuksi-
	taloudella taloudelta taloudelle taloudessa taloudesta talouteen	talouksilla talouksilta talouksille talouksissa talouksista talouksiin		vaikeudella vaikeudelta vaikeudelle vaikeudessa vaikeudesta vaikeuteen	vaikeuksilla vaikeuksilta vaikeuksille vaikeuksissa vaikeuksista vaikeuksiin
Vertaa: rakennus: rakennusta	rakennukse-	rakennuksi-			
	rakennuksella rakennukselta rakennukselle rakennuksessa rakennuksesta rakennukseen	rakennuksilla rakennuksilta rakennuksille rakennuksissa rakennuksista rakennuksiin			

Harjoitus 8

Pane sana monikon oikeaan muotoon.

1. Tämä dokumenttifilmi kertoo sademetsien (rikkaus). (Mistä?)
2. Monet eläimet viihtyvät kylmissä (vesi).
3. Merien (syvyys) elää hyvin kummallisia eläimiä. (Missä?)
4. Näissä sinun (uusi) housuissasi on jo reikä!
5. Kirja kertoi perheen raskaista (vuosi) toisen maailmansodan aikana. (Mistä?)
6. Ohjelmassa keskusteltiin (uusi elintasosairaus). (Mistä?)
7. Tämä keittokirja kertoo eri maiden keittiöiden (erikoisuus). (Mistä?)
8. Veljeni tekee aina tyhmyyksiä. Hän joutuu aina kaikenlaisiin(ikävyys). (Mihin?)

Monikon illatiivissa on

-hin	kun sanan monikkovartalon lopussa on diftongi:			
	talo:	talo-	taloi-	taloihin
	keittiö:	keittiö-	keittiöi-	keittiöihin
	pannu:	pannu-	pannui-	pannuihin
	tyyny:	tyyny-	tyyny-i-	tyynyihin
	työ:	työ-	töi-	töihin
	maa:	maa-	mai-	maihin
	pankki:	panki-	pankei-	pankkeihin
	posti:	posti-	postei-	posteihin
	kala:	kala-	kaloi-	kaloihin
	sämpylä:	sämpylä-	sämpylöi-	sämpylöihin

-in	kun sanan monikkovartalon lopussa on yksi vokaali (-i-):			
	muna:	muna-	muni-	muniin
	ihana:	ihana-	ihani-	ihaniin
	pieni:	piene-	pieni-	pieniin
	suomalainen:	suomalaise-	suomalaisi-	suomalaisiin
	hyvä:	hyvä-	hyvi-	hyviin

-siin	kun yksikön illatiivissa on -seen, monikon illatiivissa on -siin:			
	koe:	kokee-	kokeeseen	kokeisiin
	väsynyt:	väsynee-	väsyneeseen	väsyneisiin
	raitis:	raittii-	raittiiseen	raittiisiin
	varvas:	varpaa-	varpaaseen	varpaisiin

HUOMAA!	vaikea:	vaikea-	vaikeaan	vaikeisiin / vaikeihin
	ohut:	ohue-	ohueen	ohuisiin / ohuihin

Harjoitus 9

Pane sana monikon oikeaan muotoon.

1. Menimme moniin (vanha kirkko) (Mihin?)
2. Osallistuimme (hauska retki) (Mihin?) (haus-ka)
3. Tutustuimme matkalla moniin (mukava ihminen) (Keihin?)
4. Tutustuimme (suuri museo) ja
(mielenkiintoinen näyttely) (Mihin?)
5. On mukavaa tutustua (vieras maa)
6. Matkustimme (suuri kaupunki) (Mihin?)
ja (pieni kylä)
7. Menimme syömään (kallis hieno ravintola)
..... (Mihin?)
8. Matkustajat veivät matkatavaransa (hotellihuone) (Mihin?)
9. Ryhmä tutustui Suomen (paperitehdas)
10. Uutistoimittaja voi joutua työssään (vaikea) (Mihin?) ja
(vaarallinen tilanne) (Mihin?)

Harjoitus 10

Harjoittele parin kanssa. Peitä vartalo paperilla ja sano yksikön ja monikon illatiivi (Mihin?). Tarkista muoto: siirrä paperia ylhäältä alas rivi riviltä.

		Yksikkö	Monikko	Illatiivissa on vartalossa vahva aste!
hieno	hieno-	hienoon	hienoihin	
kirkko	kirko-	kirkkoon	kirkkoihin	
hassu	hassu-	hassuun	hassuihin	
juttu	jutu-	juttuun	juttuihin	
mukava	mukava-	mukavaan	mukaviin	
poika	poja-	poikaan	poikiin	
kylmä	kylmä-	kylmään	kylmiin	
päivä	päivä-	päivään	päiviin	
pieni	piene-	pieneen	pieniin	
lapsi	lapse-	lapseen	lapsiin	
kiltti	kilti-	kilttiin	kiltteihin	
äiti	äidi-	äitiin	äiteihin	
terve	tervee-	terveeseen	terveisiin	
mies	miehe-	mieheen	miehiin	
onnellinen	onnellise-	onnelliseen	onnellisiin	
nainen	naise-	naiseen	naisiin	
uusi	uude-	uuteen	uusiin	
vuosi	vuode-	vuoteen	vuosiin	
kaunis	kaunii-	kauniiseen	kauniisiin	
lammas	lampaa-	lampaaseen	lampaisiin	
vakaa	vakaa-	vakaaseen	vakaisiin	
maa	maa-	maahan	maihin	
pimeä	pimeä-	pimeään	pimeisiin/pimeihin	
yö	yö-	yöhön	öihin	
vaikea	vaikea-	vaikeaan	vaikeisiin/vaikeihin	
kysymys	kysymykse-	kysymykseen	kysymyksiin	
sairaus	sairaude-	sirauteen	sairauksiin	
soitin	soittime-	soittimeen	soittimiin	
lyhyt	lyhye-	lyhyeen	lyhyisiin/lyhyihin	
väsynyt	väsynee-	väsyneeseen	väsyneisiin	
työtön	työttömä-	työttömään	työttömiin	
tytär	tyttäre-	tyttäre	tyttäriin	
jäsen	jäsene-	jäseneen	jäseniin	
lämmin	lämpimä-	lämpimään	lämpimiin	
sota	soda-	sotaan	sotiin	
juna	juna-	junaan	juniin	
suora	suora-	suoraan	suoriin	
koira	koira-	koiraan	koiriin	
kiva	kiva-	kivaan	kivoihin	
kissa	kissa-	kissaan	kissoihin	
raha	raha-	rahaan	rahoihin	
kana	kana-	kanaan	kanoihin	
peruna	peruna-	perunaan	perunoihin	Mutta:
ruokala	ruokala-	ruokalaan	ruokaloihin	pitkissä
kamala	kamala-	kamalaan	kamaliin	-kka/-kkä
kirjailija	kirjailija-	kirjailijaan	kirjailijoihin	-sanoissa
kuljettaja	kuljettaja-	kuljettajaan	kuljettajiin	monikon illatiivi
palkka	palka-	palkkaan	palkkoihin	on heikossa
mellakka	mellaka-	mellakkaan	mellakoihin (!)	asteessa.
levottomuus	levottomuude-	levottomuuteen	levottomuuksiin	

Harjoitus 11

Harjoittele parin kanssa. Peitä vartalo paperilla ja sano yksikön ja monikon inessiivi (Missä?), elatiivi (Mistä?) ja illatiivi (Mihin?). Tarkista muoto: siirrä paperia ylhäältä alas rivi riviltä.

kauppa	<i>kaupa- kaupoi-</i>	kaupassa kaupoissa	kaupasta kaupoista	kauppaan kauppoihin
halpa	<i>halva- halvoi-</i>	halvassa halvoissa	halvasta halvoista	halpaan halpoihin
hinta	<i>hinna- hinnoi-</i>	hinnassa hinnoissa	hinnasta hinnoista	hintaan hintoihin
jalka	<i>jala- jaloi-</i>	jalassa jaloissa	jalasta jaloista	jalkaan jalkoihin
katto	<i>kato- katoi-</i>	katossa katoissa	katosta katoista	kattoon kattoihin
lakko	<i>lako- lakoi-</i>	lakossa lakoissa	lakosta lakoista	lakkoon lakkoihin
märkä	<i>mära- märi-</i>	märässä märissä	märästä märistä	märkään märkiin
bussi	<i>bussi- bussei-</i>	bussissa busseissa	bussista busseista	bussiin busseihin
hissi	<i>hissi- hissei-</i>	hississä hisseissä	hissistä hisseistä	hissiin hisseihin
siisti	<i>siisti- siistei-</i>	siistissä siisteissä	siististä siisteistä	siistiin siisteihin
mökki	<i>möki- mökei-</i>	mökissä mökeissä	mökistä mökeistä	mökkiin mökkeihin
sormi	<i>sorme- sormi-</i>	sormessa sormissa	sormesta sormista	sormeen sormiin
niemi	<i>nieme- niemi-</i>	niemessä niemissä	niemestä niemistä	niemeen niemiin
kivi	<i>kive- kivi-</i>	kivessä kivissä	kivestä kivistä	kiveen kiviin
järvi	<i>järve- järvi</i>	järvessä järvissä	järvestä järvistä	järveen järviin
suuri	<i>suure- suuri-</i>	suuressa suurissa	suuresta suurista	suureen suuriin
kieli	<i>kiele- kieli-</i>	kielessä kielissä	kielestä kielistä	kieleen kieliin
saari	<i>saare- saari-</i>	saarella saarissa	saaresta saarista	saareen saariin
pieni	<i>piene- pieni-</i>	pienessä pienissä	pienestä pienistä	pieneen pieniin
mäki	<i>mäe- mäi-</i>	mäessä mäissä	mäestä mäistä	mäkeen mäkiin
joki	<i>joe- joi-</i>	joessa joissa	joesta joista	jokeen jokiin

valkoinen	<i>valkoise- valkoisi-</i>	valkoisessa valkoisissa	valkoisesta valkoisista	valkoiseen valkoisiin
iloinen	<i>iloise- iloisi-</i>	iloisessa iloisissa	iloisesta iloisista	iloiseen iloiisiin
lautanen	<i>lautase- lautasi-</i>	lautasessa lautasissa	lautasesta lautasista	lautaseen lautasiin
huone	<i>huonee- huonei-</i>	huoneessa huoneissa	huoneesta huoneista	huoneeseen huoneisiin
aste	<i>aste- astei-</i>	asteessa asteissa	asteesta asteista	asteeseen asteisiin
sade	<i>satee- satei-</i>	sateessa sateissa	sateesta sateista	sateeseen sateisiin
tuote	<i>tuottee- tuottei-</i>	tuotteessa tuotteissa	tuotteesta tuotteista	tuotteeseen tuotteisiin
eläke	<i>eläkke- eläkkei-</i>	eläkkeessä eläkkeissä	eläkkeestä eläkkeistä	eläkkeeseen eläkkeisiin
kallis	<i>kallii- kallii-</i>	kalliissa kalliissa	kalliista kalliista	kalliiseen kalliisiin
valmis	<i>valmii- valmii-</i>	valmiissa valmiissa	valmiista valmiista	valmiiseen valmiisiin
potilas	<i>potilaa- potilai-</i>	potilaassa potilaissa	potilaasta potilaista	potilaaseen potilaisiin
eräs	<i>erää- eräi-</i>	eräässä eräissä	eräästä eräistä	erääseen eräisiin
tehdas	<i>tehtaa- tehtai-</i>	tehtaassa tehtaissa	tehtaasta tehtaista	tehtaaseen tehtaisiin
kirkas	<i>kirkkaa- kirkkai-</i>	kirkkaassa kirkkaissa	kirkkaasta kirkkaista	kirkkaaseen kirkkaisiin
rikas	<i>rikkaa- rikkai-</i>	rikkaassa rikkaissa	rikkaasta rikkaista	rikkaaseen rikkaisiin
varvas	<i>varpaa- varpai-</i>	varpaassa varpaissa	varpaasta varpaista	varpaaseen varpaisiin
varas	<i>varkaa- varkai-</i>	varkaassa varkaissa	varkaasta varkaista	varkaaseen varkaisiin
lyhyt	<i>lyhye- lyhyi-</i>	lyhyessä lyhyissä	lyhyestä lyhyistä	lyhyeen lyhyihin/lyhyisiin
ohut	<i>ohue- ohui-</i>	ohuessa ohuissa	ohuesta ohuista	ohueen ohuihin/ohuisiin
kevyt	<i>kevy- kevyi-</i>	kevyessä kevyissä	kevyestä kevyistä	kevyeen kevyihin/kevyisiin
avain	<i>avaime- avaimi-</i>	avaimessa avaimissa	avaimesta avaimista	avaimeen avaimiin
kirjain	<i>kirjaime- kirjaimi-</i>	kirjaimessa kirjaimissa	kirjaimesta kirjaimista	kirjaimeen kirjaimiin
eläin	<i>eläime- eläimi-</i>	eläimessä eläimissä	eläimestä eläimistä	eläimeen eläimiin

kaiutin	<i>kaiuttime- kaiuttimi-</i>	kaiuttimessa kaiuttimissa	kaiuttimesta kaiuttimista	kaiuttimeen kaiuttimiin
soitin	<i>soittime- soittimi-</i>	soittimessa soittimissa	soittimesta soittimista	soittimeen soittimiin
kerros	<i>kerrokse- kerroksi-</i>	kerroksessa kerroksissa	kerroksesta kerroksista	kerrokseen kerroksiin
näytös	<i>näytökse- näytöksi-</i>	näytöksessä näytöksissä	näytöksestä näytöksistä	näytökseen näytöksiin
hallitus	<i>hallitukse- hallituksi-</i>	hallituksessa hallituksissa	hallituksesta hallituksista	hallitukseen hallituksiin
väsynyt	<i>väsynee- väsynei-</i>	väsyneessä väsyneissä	väsyneestä väsyneistä	väsyneeseen väsyneisiin
kadonnut	<i>kadonnee- kadonnei-</i>	kadonneessa kadonneissa	kadonneesta kadonneista	kadonneeseen kadonneisiin
kuivunut	<i>kuivunee- kuivunei-</i>	kuivuneessa kuivuneissa	kuivuneesta kuivuneista	kuivuneeseen kuivuneisiin
uusi	<i>uude- uusi-</i>	uudessa uusissa	uudesta uusista	uuteen uusiin
susi	<i>sude- susi-</i>	sudessa susissa	sudesta susista	suteen susiin
käsi	<i>käde- käsi-</i>	kädessä käsissä	kädestä käsistä	käteen käsiin
vesi	<i>vede- vesi-</i>	vedessä vesissä	vedestä vesistä	veteen vesiin
vuosi	<i>vuode- vuosi-</i>	vuodessa vuosissa	vuodesta vuosista	vuoteen vuosiin
kuukausi	<i>kuukaude- kuukausi-</i>	kuukaudessa kuukausissa	kuukaudesta kuukausista	kuukauteen kuukausiin
täysi	<i>täyde- täysi-</i>	täydessä täysissä	täydestä täysistä	täyteen täysiin
kynsi	<i>kynne- kynsi-</i>	kynnessä kynsissä	kynnestä kynsistä	kynteen kynsiin
kansi	<i>kanne- kansi-</i>	kannessa kansissa	kannesta kansista	kanteen kansiin
sairaus	<i>sairaude- sairauksi-</i>	sairaudessa sairauksissa	sairaudesta sairauksista	sairauteen sairauksiin
raskaus	<i>raskaude- raskauksi-</i>	raskaudessa raskauksissa	raskaudesta raskauksista	raskauteen raskauksiin
vaikeus	<i>vaikeude- vaikeuksi-</i>	vaikeudessa vaikeuksissa	vaikeudesta vaikeuksista	vaikeuteen vaikeuksiin
onnettomuus	<i>onnettomuude- onnettomuuksi-</i>	onnettomuudessa onnettomuuksissa	onnettomuudesta onnettomuuksista	onnettomuuteen onnettomuuksiin
omaisuus	<i>omaisuude- omaisuuksi-</i>	omaisuudessa omaisuuksissa	omaisuudesta omaisuuksista	omaisuuteen omaisuuksiin
vääryys	<i>vääryyde- vääryyksi-</i>	vääryydessä vääryyksissä	vääryydestä vääryyksistä	vääryyteen vääryyksiin

työtön	<i>työttömä- työttömi-</i>	työttömässä työttömissä	työttömästä työttömistä	työttömään työttömiin
rasvaton	<i>rasvattoma- rasvattomi-</i>	rasvattomassa rasvattomissa	rasvattomasta rasvattomista	rasvattomaan rasvattomiin
sokeriton	<i>sokerittoma- sokerittomi-</i>	sokerittomassa sokerittomissa	sokerittomasta sokerittomista	sokerittomaan sokerittomiin
naimaton	<i>naimattoma- naimattomi-</i>	naimattomassa naimattomissa	naimattomasta naimattomista	naimattomaan naimattomiin
tytär	<i>tyttöre- tyttöri-</i>	tyttöressä tyttöriissä	tyttörestä tyttöristä	tyttöreen tyttöriin
kuningatar	<i>kuningattare- kuningattari-</i>	kuningattaressa kuningattarissa	kuningattaresta kuningattarista	kuningattareen kuningattariin
joutsen	<i>joutsene- joutseni-</i>	joutsenessa joutsenissa	joutsenesta joutsenista	joutseneen joutseniin
ahven	<i>ahvene- ahveni-</i>	ahvenessa ahvenissa	ahvenesta ahvenista	ahveneen ahveniin
sävel	<i>sävele- säveli-</i>	sävelessä sävelissä	sävelestä sävelistä	säveleen säveliin
sisar	<i>sisare- sisari-</i>	sisaressa sisarissa	sisaresta sisarista	sisareen sisariin
kasvis	<i>kasvikse- kasviksi-</i>	kasviksessa kasviksissa	kasviksesta kasviksista	kasvikseen kasviksiin
jänis	<i>jänikse- jäniksi-</i>	jäniksessä jäniksissä	jäniksestä jäniksistä	jänikseen jäniksiin
varis	<i>varikse- variksi-</i>	variksessa variksissa	variksesta variksista	varikseen variksiin
roskis	<i>roskikse- roskiksi-</i>	roskiksessa roskiksissa	roskiksesta roskiksista	roskikseen roskiksiin
vihannes	<i>vihannekse- vihanneksi-</i>	vihanneksessa vihanneksissa	vihanneksesta vihanneksista	vihannekseen vihanneksiin
lihas	<i>lihakse- lihaksi-</i>	lihaksessa lihaksissa	lihaksesta lihaksista	lihakseen lihaksiin
poika	<i>poja- poji-</i>	pojassa pojissa	pojasta pojista	poikaan poikiin
aika	<i>aja- ajoi-</i>	ajassa ajoissa	ajasta ajoista	aikaan aikoihin
mies	<i>miehe- miehi-</i>	miehessä miehissä	miehestä miehistä	mieheen miehiin
lämmin	<i>lämpimä- lämpimi-</i>	lämpimässä lämpimissä	lämpimästä lämpimistä	lämpimään lämpimiin
hapan	<i>happama- happami-</i>	happamassa happamissa	happamasta happamista	happamaan happamiin

Harjoitus 12

Mistä sinä pidät?

Pidän... vanhuksista.

Pidän

Mistä sinä et pidä?

En pidä... käärmeistä.

En pidä

Demonstratiivipronominit:				
tämä	tuo	se	Kuka? Mikä?	nominatiivi
tätä	tuota	sitä	Ketä? Mitä?	partitiivi
tämän	tuon	sen	Kenet? Minkä?	totaaliobjekti
tämän	tuon	sen	Kenen? Minkä?	genetiivi
tällä	tuolla	sillä	Kenellä? Missä? Millä?	adessiivi
tältä	tuolta	siltä	Keneltä? Mistä? Miltä?	ablatiivi
tälle	tuolle	sille	Kenelle? Mihin? Mille?	allatiivi
tässä	tuossa	siinä	Kenessä? Missä?	inessiivi
tästä	tuosta	siitä	Kenestä? Mistä?	elatiivi
tähän	tuohon	siihen	Keneen? Mihin?	illatiivi
nämä	nuo	ne	Ketkä? Mitkä?	nominatiivi
näitä	noita	niitä	Keitä? Mitä?	partitiivi
nämä	nuo	ne	Ketkä? Mitkä?	totaaliobjekti
näiden	noiden	niiden	Keiden? Minkä?	genetiivi
näillä	noilla	niillä	Keillä? Missä? Millä?	adessiivi
näiltä	noilta	niiltä	Keiltä? Mistä? Miltä?	ablatiivi
näille	noille	niille	Keille? Mihin? Mille?	allatiivi
näissä	noissa	niissä	Keissä? Missä?	inessiivi
näistä	noista	niistä	Keistä? Mistä?	elatiivi
näihin	noihin	niihin	Keihin? Mihin?	illatiivi

Harjoitus 13

Missä kävitte? Käytä monikon inessiiviä tai adessiivia (Missä?).

Kävimme ... niissä kirjastoissa / näillä golfkentillä.

se museo tämä vuori

tuo linna se temppeli

se kahvila tuo tori

Mihin osallistuitte? Käytä monikon illatiivia (Mihin?).

Osallistuimme ... noihin retkiin.

tämä työ se seminaari

se juhla tuo kiertoajelu

Mihin tutustuitte? Keihin tutustuitte? Käytä monikon illatiivia (Mihin? Keihin?).

Tutustuimme ... näihin vanhoihin kirkkoihin / niihin mukaviin rouviin.

tämä puisto tuo kirjailija

se pitkä silta se kiva ihminen

Harjoitus 14

Jatka lauseita. Käytä monikkoa. Juttele sitten kurssikaverisi kanssa.

Käyn usein Tykkäätkö sinä käydä?

Viime vuonna me kävimme monissa Missä te kävitte?

Käyttekö te usein? Entä?

Viihdytkö?

Minusta on mukavampi matkustaa kuin Entä sinusta?

Pidän enemmän kuin Entä sinä?

Olen kiinnostunut Mistä sinä olet kiinnostunut?

Oletko kiinnostunut?

Olen kyllästynyt Entä sinä? Oletko sinä kyllästynyt

.....?

Harjoitus 15

Kysy kurssikaveriltasi.

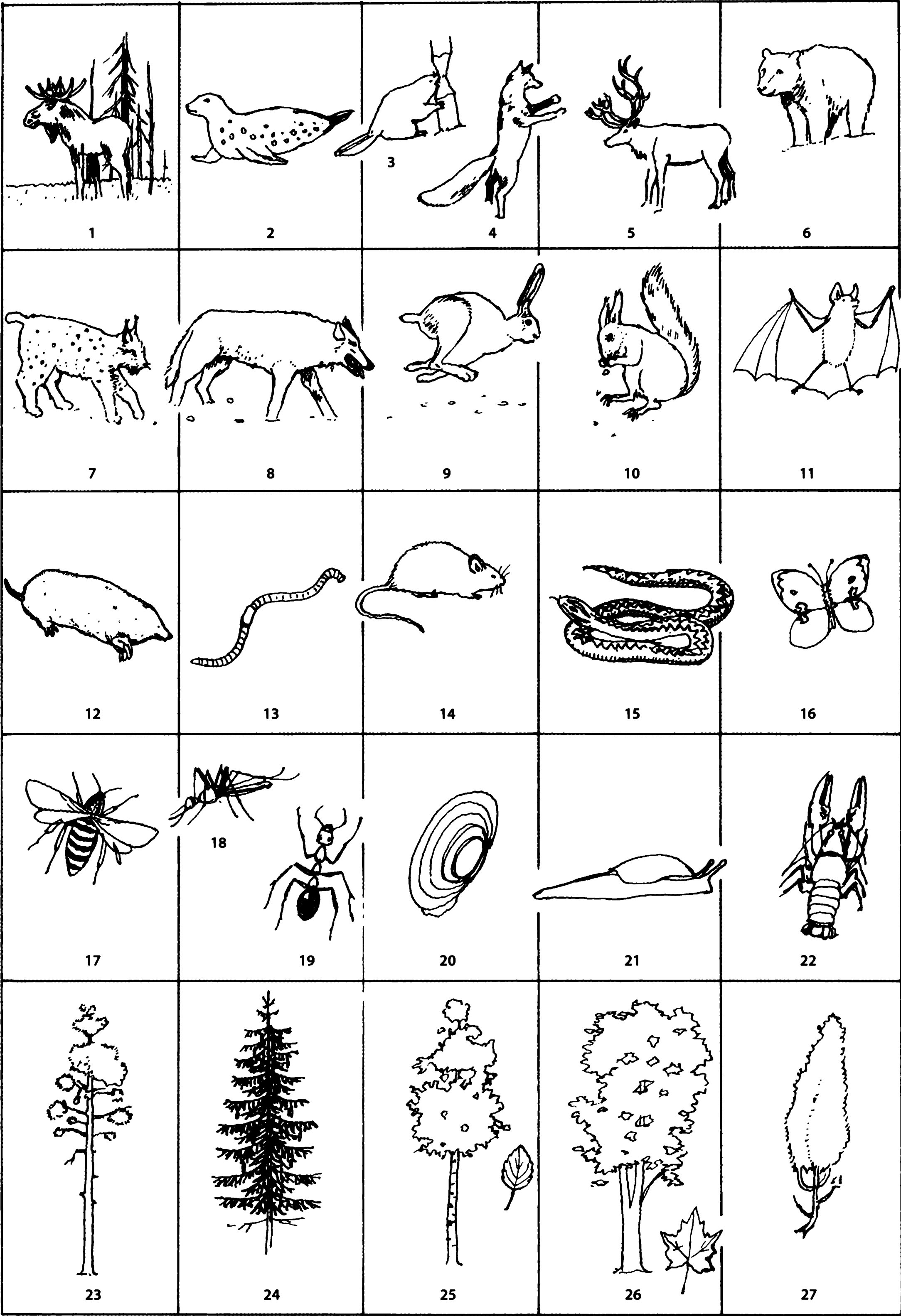
- 1. Tykkäätkö käydä diskoissa? Miksi? Miksi et?
- 2. Pidätkö hiljaisista ihmisistä? Miksi? Miksi et?
- 3. Millaisista ihmisistä pidät? Miksi?
- 4. Käytkö lomamatkoillasi joskus viinitiloilla? Miksi? Miksi et?
- 5. Oletko koskaan käynyt majakassa? Mikä asia houkuttelee ihmisiä majakoille?
- 6. Mihin asioihin olet kyllästynyt Suomessa? (Olen kyllästynyt ... (yksikön tai monikon illatiivi)/
Olen kyllästynyt siihen, että ...)

KAPPALE 7

- Eläimiä ja puita
- Päijänteen rannalla
- Pihalla on paljon kukkia.
- Ostimme hedelmiä ja mansikoita.
- Mansikat olivat hyviä.
- Leenan silmät ovat siniset.
- kesän viettoa
- ruokakaupassa käyminen
- i-monikko: partitiivi
- eksistentiaalilause
- predikatiivilause
- pari- ja monikkosanat
- monta + yksikön partitiivi
- paljon + monikon partitiivi

ELÄIMIÄ JA PUITA

Suomen kansalliseläin on karhu. Saimaassa elää *saimaannorppa*. Se on peräisin jääkauden jälkeiseltä ajalta. Ketut, jänikset ja hirvet ovat tavallisia. Metsässä voi tavata karhun, suden tai jopa ilveksen.

1. hirvi (*hirve-*) 2. hylje (*hylkee-*), saimaannorppa 3. majava 4. kettu 5. poro 6. karhu 7. ilves (*ilvekse-*) 8. susi (*sude-*) 9. jänis (*jänikse-*) 10. orava 11. lepakko 12. maamyyrä 13. mato (*mado-*) 14. hiiri (*hiire-*) 15. kyykäärme (*käärmee-*) 16. perhonen (*perhose-*) 17. ampiainen 18. hyttynen 19. muurahainen 20. simpukka 21. etana 22. rapu (*ravu-*) 23. mänty (*männy-*) 24. kuusi (*kuuse-*) 25. koivu 26. vaahtera 27. kataja

Meillä oli lomaa heinäkuussa. Olimme varanneet mökin Padasjoelta, Päijänteeseen rannalta jo kuusi kuukautta ennen lomamme alkua. Jos nimittäin haluaa saada hyvän mökin, se täytyy varata ajoissa. Netistä löytyy useita mökkejä, mutta monet niistä ovat joko huonokuntoisia, tai ne sijaitsevat pienen mutaisen tai kaislikkoisen järven rannalla. Me halusimme, että mökki sijaitsisi suuren järven rannalla, ja jouduimme siksi etsimään mökkiä useiden tuntien ajan ennen kuin löysimme sellaisen, joka sopisi meille. Varasimme sen heti. Mökissä olisi tuvan ja keittiön lisäksi kaksi makuuhuonetta, joten makuusijoja löytyisi vieraillemmekin. Päärakennuksen lisäksi käytössämme olisi vierasmaja, josta löytyisi lisää makuupaikkoja.

Keskipäivällä lähdimme ajamaan Padasjoelle. Ajoimme ensin moottoritietä ja käännymme sitten maantielle. Näkymät olivat upeita. Tien varrella kasvoi kauniita kukkia ja tien kummallakin puolella oli niittyjä ja peltoja, vihreitä metsiä, joissa kasvoi havu- ja lehtipuita: kuusia, mäntyjä ja koivuja. Peltojen takana oli vanhoja punaisia maalaisrakennuksia, ja niityillä näkyi hevosia, lehmiä ja lampaita. Maalaistalojen pihoilla oli kukkia ja pensaita.

Ajoimme läpi kylien, jotka olivat melko pieniä. Niissä oli muutamia kauppoja, pankkeja ja ravintoloita. Pysähdyimme erään pienen kaupan eteen ja kävimme ostoksilla. Ostimme maitoa, leipää, kanaa, voita, öljyä, teetä, mausteita, makkaraa, muikkuja, mansikoita, hedelmiä, vihanneksia, juureksia ja erilaisia juomia.

Kun ajoimme kylän keskustasta mökille, näimme yllättäen ketun tien vieressä. Pysäytimme auton. Kettu pysähtyi myös ja jäi katselemaan meitä pää kallellaan. Sitten se lähti liikkeelle ja katosi metsään. Juuri ennen kuin saavuimme mökille, näimme tien vieressä toisenkin ketun. Padasjoen metsissä täytyy olla paljon kettuja.

Pysäköimme auton ja tervehdimme vuokraisäntäämme ja -emäntäämme. Isäntä lähti näyttämään meille paikkoja. Vajasta saisimme halkoja saunan lämmitykseen ja grilliin. Emäntä esitteli meille tuvan ja availi keittiön kaappeja. Kaapeista löytyi lautasia, laseja, kuppeja, kattiloita, paistinpannuja ja laatikoista haarukoita, lusikoita, veitsiä ja kaikenlaisia tarvikkeita. Makuuhuoneissa oli tyynyjä ja peittoja, mutta lakanoita ei ollut. Meillä oli omat lakanat mukana. Sitten vuokraisäntämme lähtivät ja jättivät meidät nauttimaan lomaviikoistamme.

Astelimme rantaan. Järvi kimalteli kauniisti. Taivaalla ei ollut pilviä. Oli helle. Kokeilimme vettä. Vesi tuntui lämpimältä ja tuoksui hyvältä ja houkutti meitä uimaan. Kävimme nopeasti vaihtamassa uimapuvut päällemme ja hyppäsimme järveen. Uiskentelimme, sukeltelimme ja kelluimme järvessä pitkän aikaa ja nousimme sitten laiturille ottamaan aurinkoa. Laiturille tuli myös sorsia. Sorsanpoikaset olivat jo aika suuria ja kerjäsivät meiltä ruokaa. Päätimme, ettemme antaisi niille mitään. Se olisi parempi niille.

Seuraavana päivänä meille tuli vieraita. Susanna ja Markus olivat opiskelukavereitamme. He asuivat melko lähellä sitä mökkiä, mutta pyysimme, että he jäisivät meille yöksi lasten kanssa. Lapset olivat niin iloisia, kun pääsivät yöpymään pieneen vierasmajaan, saunomaan ja uimaan. Grillasimme kanaa ja teimme salaattia, jossa oli rukolaa, ruohosipulia, viinirypäleitä, pinjansiemeniä ja halloumijuustoa. Jälkiruoaksi oli mansikoita. Vietimme mukavan illan. Markus kertoi hauskoja juttuja, ja me muistelimme opiskeluaikoja. Lasten täytyi mennä nukkumaan yhdeksän aikoihin, mutta me aikuiset istuimme vielä pitkään yhdessä. Menimme nukkumaan vasta myöhään yöllä, koska meillä oli niin paljon juteltavaa. Emmehän olleet nähneet toisiamme pitkään aikaan.

Harjoitus 1

Kysy kurssikaveriltasi.

1. Missä kuussa sinulla on yleensä kesäloma?
2. Miksi vuokramökki täytyy varata ajoissa?
3. Mitä tekisit, jos ihana vuokramökkisi sijaitsisikin mutaisen ja kaislikkoisen järven rannalla?
4. Millaisen mökin haluaisit vuokrata?
5. Kutsuisitko sinne vieraita? Missä he nukkuisivat?
6. Jos ajaa autolla maaseudulla, mitä kaikkea voi nähdä auton ikkunasta?
7. Mitä syötävää ja juotavaa ostat, jos lähdet mökille?
8. Milloin viimeksi näit ketun? Missä? Mihin kettu katosi?
9. Mitä on yleensä vajassa? Mitä kaikkea löytyy keittiön kaapeista?
10. Kun olet mökillä, käytätkö lakanoita vai nukutko mieluummin makuupussissa?
11. Kun aurinko paistaa ja on kaunis ilma, miltä järvi näyttää?
12. Pidätkö helteestä eli siitä kun on oikein kuuma ilma?
13. Asteletko heti rantaan, kun tulet järven tai meren rannalle? Kokeiletko vettä? Miksi?
14. Pidätkö uimisesta? Houkuttaako järvi tai meri sinua uimaan?
15. Kun olet uimassa, sukelteletko ja kellutko myös?
16. Mitä voi tehdä laiturilla?
17. Annatko yleensä ruokaa sorsille, jotka tulevat kerjäämään? Mitä annat niille?
18. Pyydätkö joskus vieraitasi jäämään yöksi?
19. Oletko koskaan yöpynyt teltassa?
20. Millaista salaattia laitat mielelläsi? Mitä siihen tulee?
21. Mitä yleensä tarjoat jälkiruoaksi?
22. Milloin viimeksi vietit mukavan illan?
23. Menetkö yleensä myöhään nukkumaan?
24. Ketä et ole nähnyt pitkään aikaan?
25. Kerro vielä lopuksi jokin hauska juttu.

PALJON IHMISIÄ – MONIKON PARTITIIVI

Monikon partitiivi on

kun vartalon lopussa on yksi vokaali:

-ja / -jä	talo:	talo-	taloja	Monikon partitiivissa on vahva aste!
	tyttö:	tyttö-	tyttöjä	
	katu:	kadu-	katuja	
	sänky:	sängy-	sänkyjä	
	pankki:	panki-	pankkeja	
	posti:	posti-	posteja	
	kala:	kala-	kaloja	
	kerta:	kerra-	kertoja	
-ia / -iä	kissa:	kissa-	kissoja	talo- + i + a —> taloja
	juna:	juna-	junia	
	kova:	kova-	kovia	
	asema:	asema-	asemia	
	vakava:	vakava-	vakavia	
	ahkera:	ahkera-	ahkeria	
	lämmin:	lämpimä-	lämpimiä	
	märkä:	märä-	märkiä	
	lapsi:	lapse-	lapsia	
	mies:	miehe-	miehiä	
	mäki:	mäe-	mäkiä	
	ostos:	ostokse-	ostoksia	

kun vartalon lopussa on kaksi vokaalia:

-ita / -itä	maa:	maa-	maita
	vapaa:	vapaa-	vapaita
	radio:	radio-	radioita
	vaikea:	vaikea-	vaikeita
	pehmeä:	pehmeä-	pehmeitä
	ohut:	ohue-	ohuita
	lyhyt:	lyhye-	lyhyitä
	koe:	kokee-	kokeita
	vaate:	vaattee-	vaatteita
	raitis:	raittii-	raittiita
	iäkäs:	iäkkää-	iäkkäitä
	lammas:	lampaa-	lampaita
	väsynyt:	väsynee-	väsyneitä

kun sana on **pitkä** (eli siinä on vähintään kolme tavua) ja sen nominatiivin lopussa on mm. -na/-nä, -la/-lä, -ra/rä, -ia/-iä, -ija/-ijä, -kka/-kkä:

ita / -itä	ikkuna:	ikkuna-	ikkunoita
	kynttilä:	kynttilä-	kynttilöitä
	tavara:	tavara-	tavaroita
	ateria:	ateria-	aterioita
	tanssija:	tanssija-	tanssijoita
	kännykkä:	kännykä-	kännyköitä

HUOMAA!
Joillakin pitkillä sanoilla on kaksi monikon partitiivimuotoa. Yleensä toinen niistä on tavallisempi.

-li	hotelli	-eja/-ejä hotelleja	-eita/-eitä hotelleita
	metalli	metalleja	metalleita
	sipuli	sipuleja	sipuleita
-ri	paperi	papereja	papereita
	moottori	moottoreja	moottoreita
	naapuri	naapureja	naapureita
	lääkäri	lääkärejä	lääkäreitä
-lo / -lö	jäätelö	-oja/-öjä jäätelöjä	-oita/-öitä jäätelöitä
	henkilö	henkilöjä	henkilöitä
-ro; -no	numero kartano	numeroja kartanoja	numeroita kartanoita
-mo / -mö	korjaamo kampaamo	korjaamoja kampaamoja	korjaamoita kampaamoita
-kko / -kkö	viidakko	viidakkoja	viidakoita
	naulakko	naulakkoja	naulakoita
	lompakko	lompakkoja	lompakoita
	muusikko	muusikkoja	muusikoita
	laatikko	laatikkoja	laatikoita
	päällikkö	päällikköjä	päälliköitä

HUOMAA!
Kaksi vokaalia + -ri, -li

basaari	basaareja	miljonääri	miljonäärejä	krokotiili	krokotiileja
samovaari	samovaareja	likööri	liköörejä	kemikaali	kemikaaleja
pioneeri	pioneereja	insinööri	insinöörejä	fossiili	fossiileja
upseeri	upseereja	amatööri	amatöörejä	tekstiili	tekstiilejä

Opettele erikseen seuraavien sanojen monikkomuodot:

valinta:	<i>valinna-</i>	valinnoista	valintoihin	valintoja
hankinta:	<i>hankinna-</i>	hankinnoista	hankintoihin	hankintoja
uusinta:	<i>uusinna-</i>	uusinnoista	uusintoihin	uusintoja
merkintä:	<i>merkinnä-</i>	merkinnöistä	merkintöihin	merkintöjä
etsintä:	<i>etsinnä-</i>	etsinnöistä	etsintöihin	etsintöjä
isäntä:	<i>isännä-</i>	isännistä	isäntiin	isäntiä
emäntä:	<i>emännä-</i>	emännistä	emäntiin	emäntiä
jumala:	<i>jumala-</i>	jumalista	jumaliin	jumalia
leijona:	<i>leijona-</i>	leijonista	leijoniin	leijonia
prinsessa:	<i>prinsessa-</i>	prinsessoista	prinsessoihin	prinsessoja

MILLOIN KÄYTÄT MONIKON PARTITIIVIA?

Transitiivilauseessa:

a) ei tarkka määrä (ei 100 %)

Minä ostin **uusia** perunoita ja porkkanoita.
Tapasin **ystäviä** ja sukulaisia.

Mitä?
Keitä?

HUOMAA!

koko määrä, kaikki

Me maalasimme talon **kaikki** seinät.
Minä kutsuin **kaikki** työtoverit meille.

Mitkä?
Ketkä?

b) prosessi

Ulla pesee **astioita**.
Lääkäri käy katsomassa **potilaita** puolen päivän aikoihin.

Mitä?
Keitä?

c) negatiivinen

En pessyt **ikkunoita**.
Minä en tuntenut **niitä** ihmisiä.

Mitä?
Keitä?

Eksistentiaalilauseessa:

Kadulla on **autoja**.
Kadulla on **joitakin** autoja.
Pysäkillä oli **muutamia** ihmisiä.
Tuossa kassissa on **paljon** omenoita.
Kokouksessa oli **vähän** ihmisiä.

Mitä?
Keitä?

Omistuslauseessa:

Meillä on **vähän** astioita.
Minulla on **muutamia** suomalaisia tuttuja.
Liisalla on **paljon** kirjoja.

Mitä?
Keitä?

Predikatiivilauseessa:

Nuoret olivat **iloisia**.
Karhut ovat **vaarallisia**.
Ne harjoitukset olivat **vaikeita**.
Nuo omenat olivat **happamia**.
Kaikki huonekalut olivat **kalliita**.
Kaikki nämä tuolit olivat **kovia**.

Millaisia?
= Minkälaisia?

HUOMAA!

pari- ja monikkosanat (setti)

Leenan **silmät** ovat siniset.
Villen **housut** ovat liian lyhyet.
Liisan **hää**t olivat hauskat.

Millaiset?
= Minkälaiset?

Tuloslauseessa:

Pojista tulee **miehiä** ja tytöistä tulee **naisia**.
Toukista tulee **kauniita** perhosia.

Mitä?

Harjoitus 2

Sano seuraavat sanat monikon partitiivissa.

auto – autoja <i>talo/pullo/tyttö/koulu/katu</i>	hidas – hitaita <i>sairas/tehokas/opas/asiakas/tehdas/eräs/vieras</i>
bussi – busseja <i>lasi/kuppi/tuoli/turisti/pankki/ banaani/appelsiini/tulppaani/ bussi/penkki/äiti/koti/tunti</i>	radio – radioita <i>televisio/museo/valtio/numero/henkilö/ omena//tarjoilija//kävelijä/kahvila/päärynä/ kylpylä/mummola/kirjailija/kampaamo/pyörykkä</i>
ovi – ovia <i>järvi/nuori/käsi/lehti/kuusi pieni lapsi/suuri joki/mäki/suuri saari</i>	vaate – vaatteita <i>huone/vene/perhe/rypäle/liike /osoite/ taide/tiede/raide/osake/lääke</i>
kirja – kirjoja <i>kauppa/kissa/herra/kala/sauna/ aula/halpa/hinta/ilma/kansa/kassa/ lahja/laina/laiva/lika/linna/markka/ matka/paikka/piha/raha/ranta/reuna/ sama/sana/silta/tasavalta</i>	kokous – kokouksia <i>kactus/kysymys/vastaus/rakennus/valitus/ kerros/näytös/hallitus/päätös/ilmoitus/ostos mainos/harjoitus</i> uusi – uusia <i>käsi/vuosi/kuukausi/susi/tosi/täysi/kansi/hirsi</i>
kuva – kuvia <i>koira/kukka/rouva/poika/juhla/juna/ juoma/kulma/kulta/kunta/kuuma/kuva/ loma/lupa/muna/musta/osa</i>	nainen – naisia <i>suomalainen/punainen/Virtanen/englantilainen/ helsinkiläinen/toinen/ulkomaalainen/hevonen/ lautanen/hampurilainen/iloinen/ihminen</i>
päivä – päiviä <i>leipä/myyjä/ystävä/hedelmä/pöytä/ typerä/väärä</i>	puhelin – puhelimia <i>eläin/kirjain/avain/soitin/kirjoitin/puhallin</i>

Harjoitus 3

Pane sanat monikon partitiiviin.

monta bussia —> paljon busseja	monta + yksikön partitiivi paljon + monikon partitiivi
<div>1. monta pientä tyttöä ja poikaa</div> <div>2. monta rikasta turistia</div> <div>3. monta korkeaa vuorta ja mäkeä</div> <div>4. monta mukavaa naapuria</div> <div>5. monta iloista lasta</div> <div>6. monta tilavaa huonetta ja suurta ikkunaa</div> <div>7. monta vaarallista sutta ja karhua</div> <div>8. monta kuuluisaa kirjailijaa ja säveltäjää</div>	

Harjoitus 4

Pane sanat yksikön partitiiviin.

paljon busseja —> monta bussia
<div>1. paljon sukulaisia ja ystäviä</div> <div>2. paljon väsyneitä lapsia</div> <div>3. paljon valkoisia laivoja ja pieniä veneitä</div> <div>4. paljon matkalaukkuja ja kasseja</div> <div>5. paljon asiakkaita ja liikututtavia</div> <div>6. paljon kalliita erikoisliikkeitä</div> <div>7. paljon hotelleja ja ravintoloita</div> <div>8. paljon uusia tietokoneita</div>

Harjoitus 5

Pane objekti monikon partitiiviin.

Mitä sinä ostit?

Ostin ...

1. omena, päärynä, appelsiini
2. viinirypäle, persikka, banaani
3. kirsikka, mansikka, vadelma
4. jauho, kananmuna, kakku, keksi
5. lihapöyrykkä, pitsa, hampurilainen
6. makkara, silakka, makkarat, nakki
7. tomaatti, sipuli, kaali
8. jukurtti, vihannes, hedelmä
9. pesuaine, mauste, hedelmäsiiruppi
10. astia, kattila, pannulappu
11. sukka, käsine, talvivaate
12. kenkä, pipo, hattu

Harjoitus 6

Pane objekti monikon partitiiviin.

Mitä hänen miehensä tekee?

Hän korjaa ...

1. silta, tie, vanha rakennus
2. laiva, purjehäly, moottori
3. auto, moottoripyörä, traktori
4. puhelin, automaatti, liukuportaat

Harjoitus 7

Olet kaupassa. Teillä on viikonloppuna isot juhlat. Mitä ruokaa sinä ostat kaupasta?

Malli:

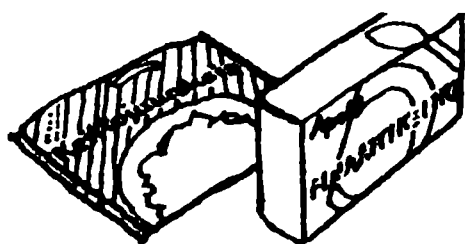
Kirjoita tähän oma kauppalistasi.

- pullo coca-colaa
- tölkki appelsiinimehua
- paketti kahvia
- pussi jauhoja
- purkki ananasta
- rasia margariinia
- tetra kermaa
- litra maitoa
- kilo porkkanoita
- kaksi kiloa lampaanlihaa

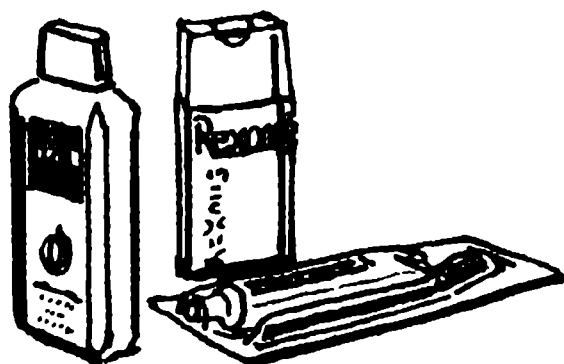
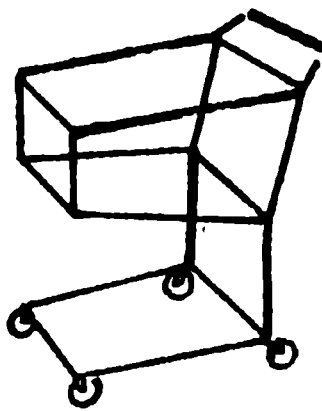
Mitä sinä ostat? Ostan ...

JAUHOT

PAKASTEET

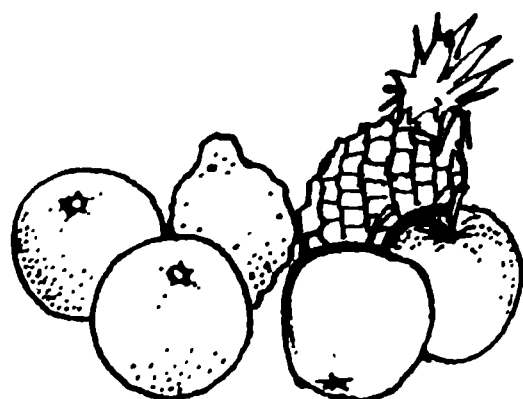
KEMIKAALITUOTTEET

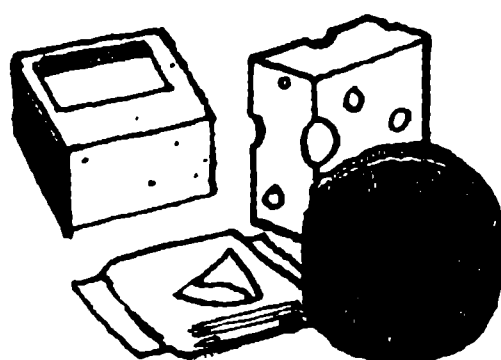
MAITOTUOTTEET

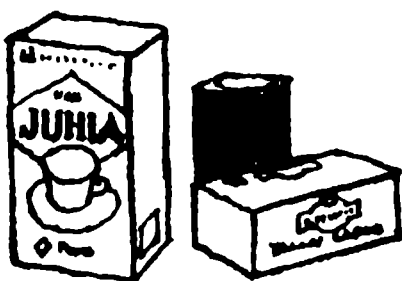
JUOMAT

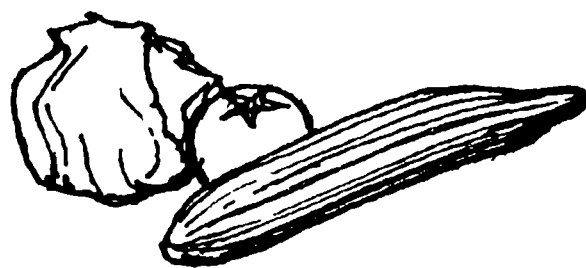
HEDELMÄT

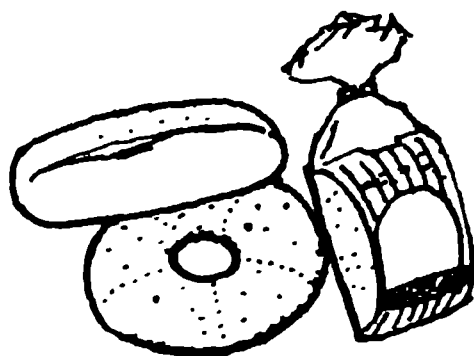
JUUSTOT

KAHVI JA TEE

VIHANNEKSET

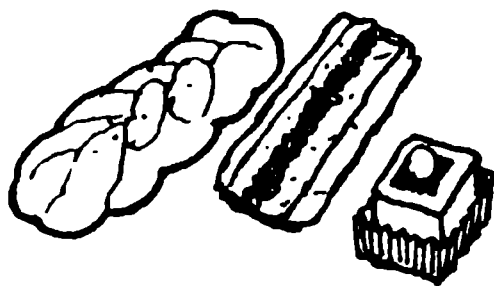
LEIPÄ

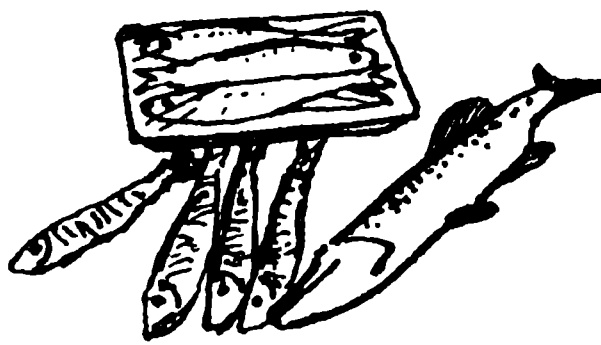
MAUSTEET

MAKEISET

LEIVONNAISET

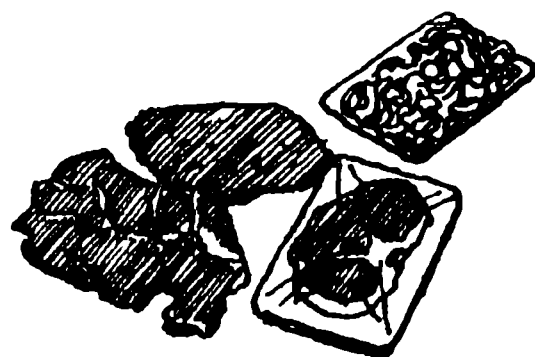
KALA

LEHDET

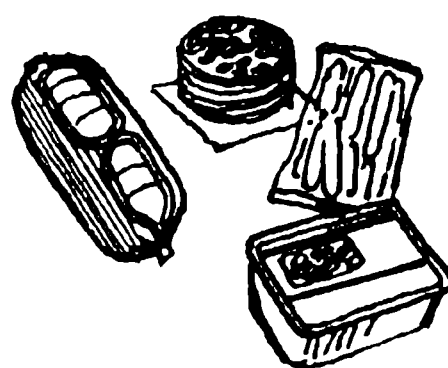
SÄILYKKEET

LIHA

PESUAINEET

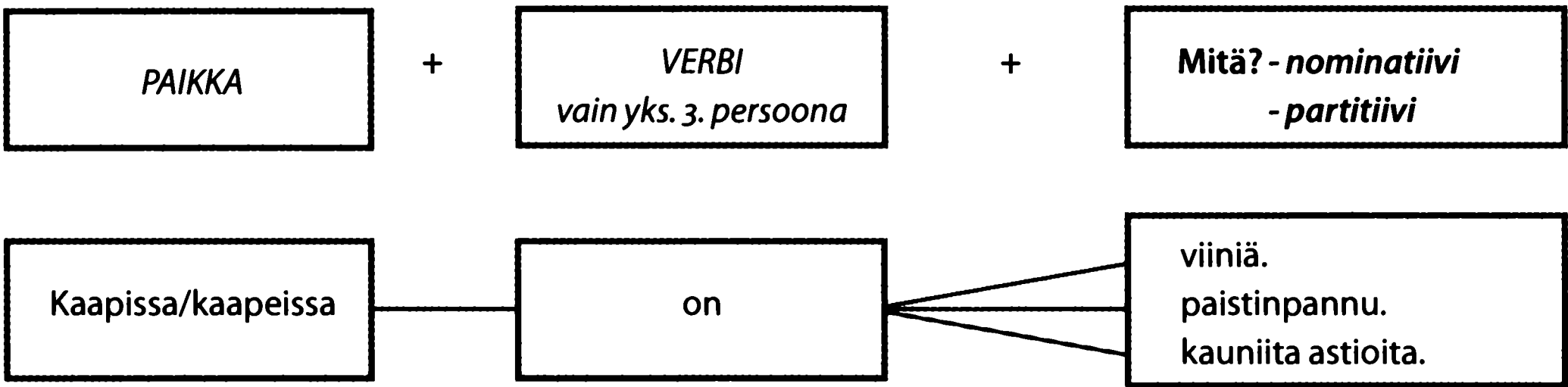

EINEKSET

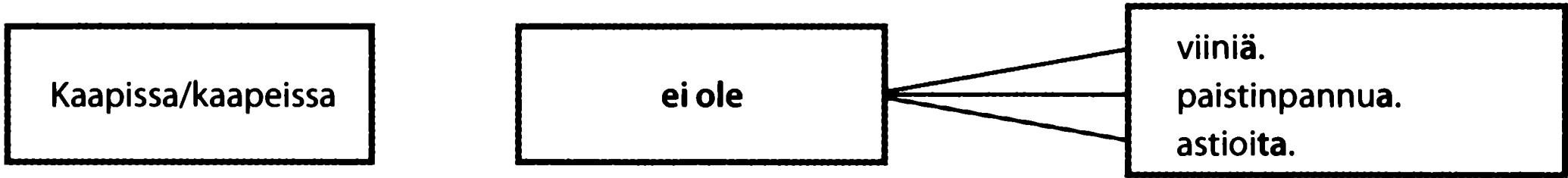
EKSISTENTIAALILAUSE

Eksistentiaalilause kertoo **MISSÄ ON MITÄ**.

Rakenne:

negatiivinen

Harjoitus 8

Jatka lausetta. Käytä eksistentiaalilauseetta.

Sano a) aine- tai abstraktisana, b) yksi esine ja c) sama esine monikossa.

Mallit: **Kattilassa on** a) **vettä** b) **peruna** c) **perunoita**.
 Pöydällä ei ole a) **kahvia** b) **kuppia** c) **kuppeja**.

Kassissa on

Kylpyhuoneessa ei ole

Lattialla ei ole

Pihalla on

Kadulla

Talossa ei ole

Keskustassa on

Harjoitus 9

Jatka lausetta. Käytä eksistentiaalilauseetta.

Merellä on paljon

Meressä

Metsässä

Tässä kaupungissa ei ole

Tässä kaupunginosassa asuu

Suomessa asuu

Juhliin tulee paljon

Jäähallista tuli

Meille tulee huomenna

Harjoitus 10
Pane sana monikkoon.

Susanna piirtelee Vilman kanssa.

Susanna: Piirretäänkö meren ranta? Mitä kaikkea on meren rannalla?

Vilma: Mä piirrän tähän hiekkarannan ja (aalto).

 Ja rannalla on (lapsi) rakentamassa (hiekkalinna).

Susanna: Tässä hiekassa voisi olla (tällainen simpukka).

Vilma: Ja rannassa voisi olla (palmu) ja(se palmu)

 voisi olla..... (kookospähkinä) ja

 (apina).

Susanna: Kaukana merellä voisi olla(purjevene) ja

 (laiva).

Vilma: Ja (valas) ja (delfini) ja

 (kaunis merenneito)!

Harjoitus 11
Täydennä lauseet sopivilla sanoilla. Tee parin kanssa suullisesti.

- 1. Olohuoneessa on
- 2. Eteisessä on
- 3. Keittiössä on
- 4. Kahvilassa on
- 5. Torilla on
- 6. Televisiosta tulee
- 7. Museossa on

Harjoitus 12
Kerro, mitä kaikkea voi ostaa kioskista. Tee parin kanssa suullisesti.

Harjoitus 13
Käytä monikon partitiivia.
Mitä sinulla on?

Minulla on...

- 1. nappi (*napi-*), neula, lanka
- 2. kortti (*korti-*), postimerkki, kirjekuori (*kuore-*)
- 3. kirja, levy, valokuva
- 4. ystävä, naapuri, tuttu
- 5. sisko, veli, serkku, täti (*tädi-*), setä, eno
- 6. matka, kokous, neuvottelu
- 7. sakset, silmälasit, housut, sukat
- 8.
- 9.

Harjoitus 14

Pane predikatiivi oikeaan muotoon. Käytä monikon partitiivia.

Mallit:

Lapsi on iloinen. Naapuri oli mukava.
—> Lapset ovat iloisia. —> Kaikki naapurit olivat mukavia.

1. Hän on väsynyt.

2. Vuokra ei ollut kallis.

3. Tämä taulu on arvokas.

4. Tuo omena on hapan.

5. Hän on insinööri.

6. Vuori on korkea.

7. Metsä oli laaja.

8. Leijona on kissa.

9. Lepakko on nisäkäs.

10. Huone oli suuri.

Kaikki

11. Kakku oli liian makea.

Kaikki

12. Ranta oli puhdas.

Kaikki

13. Järvi on matala.

Suomen

14. Joki on syvä.

Siperian

Pari- ja monikkosanat:
Kengät olivat uudet.
Hiukset olivat pitkät.

Pari- ja monikkosanoja ovat esimerkiksi seuraavat sanat:
kasvot, silmät, korvat, kädet, jalat, hiukset, hampaat, huulet, posket,
sormet, varpaat, ripset, kulmakarvat, aivot, keuhkot, munuaiset,
housut, sukat, kengät, saappaat, käsineet, sormikkaat, lapaset,
alushousut, rintaliivit, bikinit, sortsit, sandaalit, luistimet, monot,
sukset, sauvat, sakset, silmälasit, rattaat, lastenvaunut, portaat,
avajaiset, tupaantuliaiset, juhlat, illanistujaiset, lastenkutsut, bileet,
kihlajaiset, häät, ristiäiset, hautajaiset.

Harjoitus 15

Jatka lausetta sopivalla adjektiivilla. Kirjoita adjektiivi monikon oikeaan muotoon.

1. Nämä yhdet sakset ovat

2. Vilman rattaat ovat

3. Valtterin lastenvaunut ovat

4. Leenan silmälasit olivat

5. Nämä housut ovat

6. Pekan kengät ovat

- 7. Nämä yhdet sukat ovat
- 8. Nuo keittiön portaat ovat
- 9. Annan ja Mikon häät olivat
- 10. Katrin eiliset bileet olivat

Harjoitus 16

Pane adjektiivi oikeaan muotoon tai jatka lausetta sopivalla adjektiivilla:

- 1. Eiliset juhlat olivat (hauska)
- 2. Matkustajat olivat aika (väsynyt)
- 3. Kaikki ihmiset olivat todella (ystävällinen)
- 4. Annen hiukset ovat (punainen)
- 5. Ilmapallot olivat (suuri)
- 6. Liisan silmät olivat niin (iloinen)
- 7. Hänen kenkensä olivat ihan (märkä)
- 8. Makkarat olivat vähän (suolainen)
- 9. Omenat ovat vielä (raaka)
- 10. Mustikat ovat jo (kypsä)
- 11. Minun käteni ovat (likainen)
- 12. Meidän naapurimme ovat (irakilainen)
- 13. Kaikki opiskelijat olivat (ahkera)
- 14. Keskustan rakennukset ovat (vanha)
- 15. Kultakorut ovat (kallis)
- 16. Hait ovat (suuri kala)
- 17. Kirkot olivat
- 18. Kaikki matkustajat olivat
- 19. Tiet olivat
- 20. Kaupungit olivat
- 21. Minun jalkani olivat
- 22. Hotellit olivat

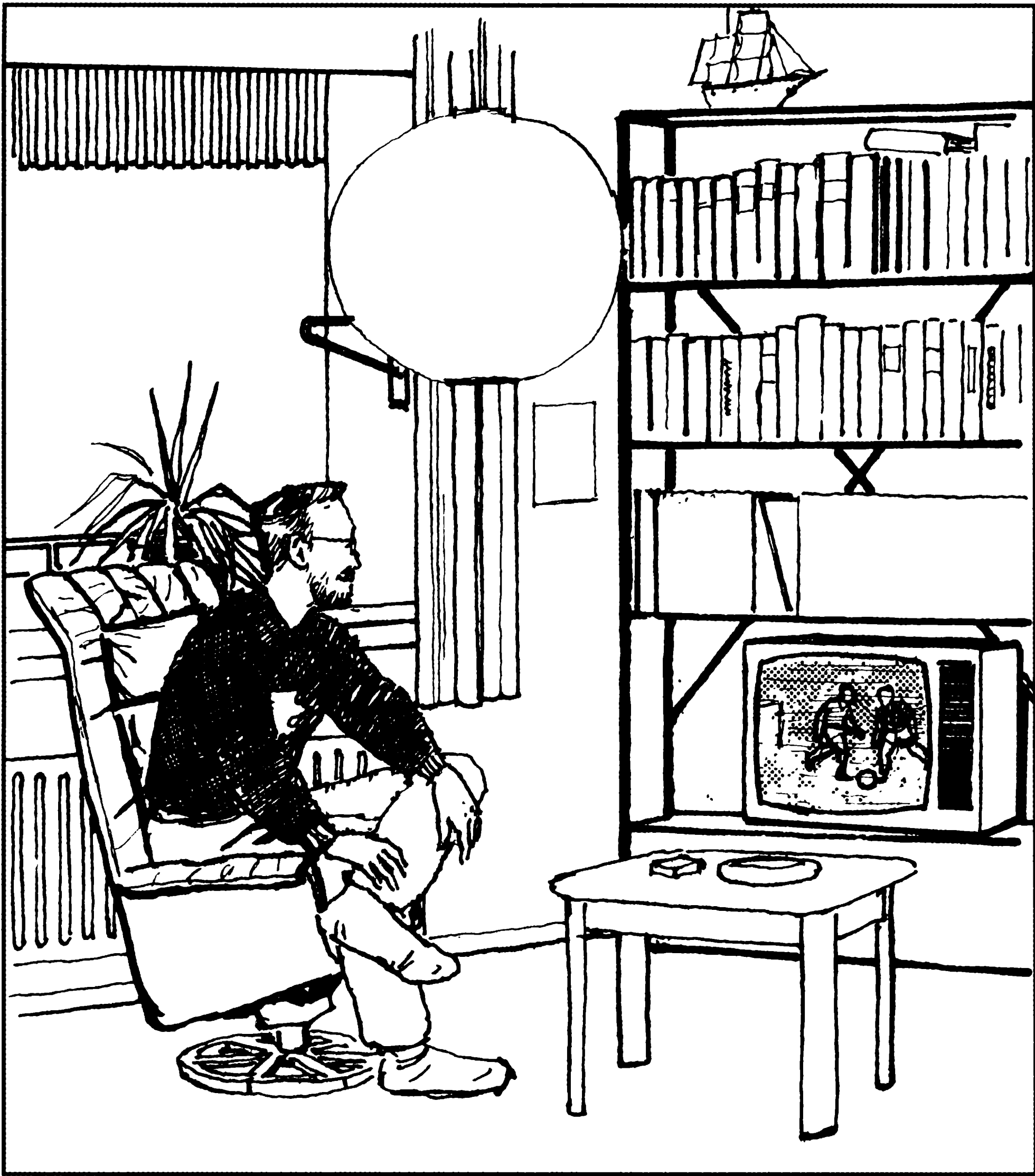
Harjoitus 17

Täydennä sopivalla sanalla. Pane sana oikeaan muotoon. Käytä monikkoa, jos se on mahdollista.

Ystävälläni oli eilen Hän oli kutsunut luokseen,
ja minutkin hän oli kutsunut. Päätin, että vien hänelle tuliaisiksi,
ja lähdin tavarataloon. Mutta olivatkin hirveän
Siksi päätin viedä hänelle Soitin ovikelloa ja ystäväni avasi oven. Hän oli
iloinen, jotka annoin hänelle. Olohuoneessa oli paljon.....
Tervehdin Oli mukava nähdä taas
pitkästä aikaa. Juttelimme, söimme ja joimme
..... Ystävälläni on paljon tauluja, ja hän kertoi meille niistä. Monet niistä olivat erittäin
..... Meillä oli mukava ilta. Kun lähdimme kotiin myöhään illalla, taivaalla oli paljon

KAPPALE 8

- Totta vai tarua suomalaisista
- Turistien täytyy varoa varkaita.
- Pidätkö juhlien järjestämisestä?
- mielipiteen ilmaisu
- i-monikko: genetiivi
- genetiivi + -minen
- nesessiivilause

Mitkä seuraavista väittämistä ovat sinusta totta?

Oletko samaa vai eri mieltä?

- a) Suomalaiset ovat hiljaisia, ujoja ja sulkeutuneita. He puhuvat usein hiljaisella äänellä.
- b) Suomalaiset ovat avoimia ja vilkkaita. He puhuvat paljon ja nopeasti.
- c) Suomalaiset eivät tunne naapureitansa.
- d) Suomalaisiin on vaikea tutustua.
- e) Suomalaiset puhuvat vieraita kieliä.
- f) Suomalaiset ovat epäkohteliaita.
- g) Suomalaiset ovat avuliaita ja ystävällisiä.
- h) Suomalaisiin voi luottaa. He ovat rehellisiä ja luotettavia.
- i) Suomalaiset eivät huolehdi vanhemmistaan.
- j) Suomalaiset huolehtivat lapsista hyvin.
- k) Suomalaiset lapset harrastavat paljon.
- l) Suomalaiset pyrkivät suojelemaan luontoa.
- m) Suomalaiset eivät välitä ympäristönsuojelusta.
- n) Sienien ja marjojen poimiminen on suomalaisten mielestä mukavaa puuhaa.
- o) Sauna on suomalaisille tärkeä asia.
- p) Kesällä suomalaisten unelma on saunoa järven rannalla ja hypätä suoraan saunasta viileään järveen.
- q) Saunomiseen liittyy usein oluen juonti ja makkaroiden paistaminen.
- r) Suomalaiset unelmoivat omakotitalosta, joka olisi järven rannalla mutta keskustan palvelujen lähellä.
- s) Asuntolainojen maksaminen on monille suomalaisille elinikäinen tehtävä.
- t) Suomessa on paljon avopareja eli pareja, jotka elävät yhdessä ilman avioliittoa.
- u) Suomessa on paljon sinkkuja eli yksin eläviä.
- v) Monet suomalaiset harrastavat sauvakävelyä tai käyvät iltaisin lenkillä ystävien kanssa.
- w) Suomalaiset ovat innokkaita penkkiurheilijoita ja seuraavat mielellään erilaisia urheilukisoja.
- x) Jääkiekko, jalkapallo, pesäpallo, salibandy ja hiihto ovat suosittuja urheilulajeja.
- y) Suomalaiset harrastavat paljon kulttuuria, käyvät konserteissa, näyttelyissä ja oopperassa.
- z) Suomalaiset laittavat usein ruokaa kotona.
- å) Suomalaiset käyvät paljon ravintoloissa.
- ä) Suomalaiset eivät välitä terveytensä hoidosta. He syövät epäterveellisesti eivätkä liiku tarpeeksi.
- ö) Suomalaiset – sekä miehet että naiset – käyttävät paljon alkoholia. Alkoholin käyttö liittyy moniin juhliin.

On vaikea sanoa, millainen on tyypillinen suomalainen tai millaisia arvoja nykysuomalaisilla on. Ihmisten elämäntavoissa ja arvoissa on suuria eroja. Tässä suhteessa Suomi ei tietenkään eroa muista maista.

Mitä sinä kertoisit Suomesta ja suomalaisista?

Näin voit ilmaista mielipiteesi:

- **Minusta** suomalaiset ovat avuliaita.
- **Niin minustakin.** He auttavat aina, jos tarvitsen apua.

- **Minun mielestäni** suomalaisiin on vaikea tutustua.
- **Niin minustakin. Olen samaa mieltä.** Olen asunut Suomessa jo puolitoista vuotta enkä tunne ketään.

- **Minusta** suomalaiset ovat epäkohteliaita. **Entä sinusta?**
- **Olen eri mieltä. Minusta** suomalaiset ovat vain niin ujoja ja hiljaisia.

- **Minusta** suomalaiset eivät ole ujoja.
- **Eivät minustakaan. Olen samaa mieltä.** He tulevat aina puhumaan kanssani.

- **Minun mielestäni** suomalaiset eivät huolehdi vanhemmistaan, koska eivät asu vanhempiensa kanssa. **Mitä mieltä sinä olet? Oletko samaa mieltä?**
- **Olen eri mieltä tästä asiasta. Minusta** suomalaiset huolehtivat hyvin vanhuksista. He hoitavat vanhempiaan hyvin ja käyvät säännöllisesti vanhempiensa luona.

Harjoitus 1

Kysy kurssikaveriltasi.

1. *Kerro kotimaasi ihmisistä. Millaisia he ovat?*
2. *Mitkä asiat ovat tärkeitä kotimaassasi? Mikä on tärkeintä?*
3. *Miten kotimaassasi huolehditaan vanhuksista?*
4. *Entä lapsista? Menevätkö lapset päiväkotiin jo vuoden ikäisinä niin kuin Suomessa?*
5. *Tuntevatko naapurit yleensä toisensa kotimaassasi? Miten he tutustuvat toisiinsa?*
6. *Mitä ihmiset tekevät vapaa-aikanaan? Miten he rentoutuvat?*
7. *Mitkä urheilulajit ovat tärkeitä kotimaassasi?*
8. *Millainen suhde kotimaasi ihmisillä on metsään? Käyvätkö ihmiset kotimaassasi mielellään metsässä?*
9. *Mistä ihmiset unelmoivat kotimaassasi?*
10. *Miten ihmiset asuvat? Ovatko asunnot suurempia kuin Suomessa?*
11. *Miten ihmiset syövät? Syövätkö he usein ravintoloissa vai laittavatko he yleensä ruoan kotona?*
12. *Käytetäänkö kotimaassasi alkoholia? Juovatko ihmiset paljon? Entä naiset?*
13. *Ovatko avioerot tavallisia vai harvinaisia kotimaassasi? Hyväksytäänkö kotimaassasi avoliitto?*
14. *Eroavatko kotimaasi tavat suuresti suomalaisista tavoista? Millaisia eroja olet huomannut?*

Harjoitus 2

Kirjoita kotimaasi ihmisistä ja heidän unelmistaan, tavoistaan ja arvoistaan.

Harjoitus 3

Kirjoita sama muoto kuin mallissa. Peitä sitten muodot paperilla ja sano kurssikaverin kanssa. Tarkista.

	Mitä? Keitä?	Minkä? Keiden?	Missä? Keissä?	Mihin? Keihin?
talo	taloja	talojen	taloissa	taloihin
koulu				
kuva	kuvia	kuvien	kuvissa	kuviin
koira				
metsä				
kissa	kissoja	kissojen	kissoissa	kissoihin
kirja				
sana				
kieli	kieliä	kielten kielten	kielissä	kieliin
suuri				
pieni				
järvi	järviä	järvien	järvissä	järviin
lehti				
lasi	laseja	lasien	laseissa	laseihin
hotelli				
kuppi				
kasvi				
lääkäri	lääkäreitä	lääkärien	lääkäreissä	lääkäreihin
tohtori				
sairaala	sairaaloita	sairaaloiden sairaaloitten	sairaaloissa	sairaaloihin
ruokala				
kylpylä				
tavara				
porkkana				
astia				

avara	avaria	avarien	avarissa	avariin
ihana				
ahkera				
ystävä				
hedelmä				
kysymys	kysymyksiä	kysymyksien kysymysten	kysymyksissä	kysymyksiin
vastaus				
keskus				
sairaus	sairauksia	sairauksien	sairauksissa	sairauksiin
mahdollisuus				
syvyys				
kaunis	kauniita	kauniiden kauniitten	kauniissa	kauniisiin
kallis				
tehdas	tehtaita tehtaitten	tehtaiden	tehtaissa	tehtaisiin
hidas				
rakas				
osoite	osoitteita	osoitteiden osoitteitten	osoitteissa	osoitteisiin
perhe				
liike				
puhelin	puhelimia	puhelimien puhelinten	puhelimissa	puhelimiin
eläin				
suomalainen	suomalaisia suomalaisten	suomalaisien	suomalaisissa	suomalaisiin
saamelainen				
punainen				
harmaa	harmaita	harmaiden harmaitten	harmaissa	harmaisiin
vapaa				

kuljettaja	kuljettajia	kuljettajien	kuljettajissa	kuljettajiin
opettaja				
runoilija	runoilijoita	runoilijoiden runoilijoitten	runoilijoissa	runoilijoihin
kirjailija				
vihreä	vihreitä	vihreiden vihreitten	vihreissä	vihreihin vihreisiin
vaikea				
vuosi	vuosia	vuosien	vuosissa	vuosiin
kuukausi				
lyhyt	lyhyitä lyhyitten	lyhyiden lyhyisiin	lyhyissä	lyhyihin
ohut				
väsynyt	väsyneitä	väsyneiden väsyneitten	väsyneissä	väsyneisiin
kokenut				
kuollut				
tytär	tyttäriä	tyttärien	tyttärissä	tyttäriin
kuningatar				

MONIKON GENETIIVI

<i>talojen</i> katot <i>kirkkojen</i> tornit	<i>satamien</i> työntekijät <i>ystävien</i> seura	<i>Monikon</i> partitiivissa ja <i>monikon</i> genetiivissä on vahva aste!
<i>hotellien</i> työntekijät	<i>pankkien</i> aukioloajat	
<i>eri maiden</i> = <i>maitten</i> pääministerit	<i>tehtaiden</i> = <i>tehtaitten</i> johtajat	
<i>naisten</i> = <i>naisien</i> vaatteet <i>lasten</i> = <i>lapsien</i> huoneet	<i>vuorten</i> = <i>vuorien</i> huiput <i>eläinten</i> = <i>eläimien</i> ruoka	

-jen/-ien	<i>koulujen</i> opettajat, <i>ystävien</i> kanssa
-den = -tten	<i>puiden</i> = <i>puitten</i> alla
-ten	<i>miesten</i> sauna, <i>rakennusten</i> korjaustyöt, <i>saarten</i> välissä

Kun monikon partitiivin lopussa on -ja/-jä, —> monikon genetiivin lopussa on -jen.

<i>tyttöjä</i>	<i>tyttöjen</i>
<i>hattuja</i>	<i>hattujen</i>
<i>kaloja</i>	<i>kalojen</i>
<i>velkoja</i>	<i>velkojen</i>

Kun monikon partitiivin lopussa on -ia/-iä, —> monikon genetiivin lopussa on -ien.

<i>mäkiä</i>	<i>mäkien</i>
<i>uusia</i>	<i>uusien</i>
<i>eläimiä</i>	<i>eläimien</i>
<i>rakennuksia</i>	<i>rakennuksien</i>
<i>mahdollisuuksia</i>	<i>mahdollisuuksien</i>
<i>työttömiä</i>	<i>työttömien</i>

HUOMAA! *Kun monikon partitiivin lopussa on -eja/-ejä, monikon genetiivin lopussa on -ien.*

<i>pankkeja</i>	<i>pankkien</i>
<i>postoja</i>	<i>postien</i>
<i>baareja</i>	<i>baarien</i>
<i>poliiseja</i>	<i>poliisien</i>

Kun monikon partitiivin lopussa on -ita/-itä, —> monikon genetiivin lopussa on -iden = -itten.

<i>maita</i>	<i>maiden</i> = <i>maitten</i>
<i>museoita</i>	<i>museoiden</i> = <i>museoitten</i>
<i>huoneita</i>	<i>huoneiden</i> = <i>huoneitten</i>
<i>lyhyitä</i>	<i>lyhyiden</i> = <i>lyhyitten</i>
<i>väsyneitä</i>	<i>väsyneiden</i> = <i>väsyneitten</i>
<i>tehtaita</i>	<i>tehtaiden</i> = <i>tehtaitten</i>
<i>kahviloita</i>	<i>kahviloiden</i> = <i>kahviloitten</i>
<i>tarjoilijoita</i>	<i>tarjoilijoiden</i> = <i>tarjoilijoitten</i>
<i>mansikoita</i>	<i>mansikoiden</i> = <i>mansikoitten</i>
<i>laatikoita</i> = <i>laatikkoja</i>	<i>laatikoiden</i> = <i>laatikoitten</i> = <i>laatikkojen</i>

LASTEN KANSSA – MONIKON 2. GENETIIVI: -TEN

Monikon genetiivin pääte voi olla myös **-ten**. Tämä pääte tulee sanan yksikön partitiivin vartaloon eli sanan konsonanttivartaloon (yksikön partitiivi on silloin **-ta/-tä**):

lapsi: ↓ las/ta lasten	lapse- = 	lapsi- ↓ lapsien
---------------------------------	----------------------------	-----------------------------------

Pääte on erittäin yleinen

a) **-i-sanoissa (-ni,-li,-ri-sanoissa)**

pieni	pien/tä	pien/ten
kieli	kiel/tä	kiel/ten
suuri	suur/ta	suur/ten
vuori	vuor/ta	vuor/ten

b) **-nen-sanoissa**

nainen	nais/ta	nais/ten
hevonen	hevos/ta	hevos/ten
suomalainen	suomalais/ta	suomalais/ten.

Se voi joskus esiintyä myös muissa konsonanttiloppuisissa sanoissa:

c) kokous	kokous/ta	kokous/ten
eläin	eläin/tä	eläin/ten.

Se ei kuitenkaan koskaan esiinny sanoissa, joiden yksikön vartalossa on kaksi vokaalia (esimerkiksi **-is/-as/-äs-sanoissa: tehdas:tehtaa-**).

MILLOIN KÄYTÄT MONIKON GENETIIVIÄ?

Nesessiivilauseessa

Lasten täytyy nukkua paljon.
Sairaanhoitajien täytyy työskennellä myös yöllä.
Lääkärien on pakko olla huolellisia.
Näiden ikkunoiden täytyy olla auki.

Minkä täytyy?
Keiden täytyy?

Predikatiivilauseessa

Nuo kassit ovat noiden poikien.
Nämä maalausvälineet ovat niiden maalareiden.

Huomaa myös:

genetiivimääritteet

Maalareiden hiukset olivat ihan harmaat.
Maalipurkkien kannet olivat auki.

Keiden?
Minkä?

genetiivi + -minen

Kirjojen lukeminen on ihanaa.
Marjojen ja sienien poimiminen on kivaa.

genetiivi + postpositio

Tyttö istui kukkien keskellä.
Aurinko paistoi puiden välistä.
Olin yötä sukulaisten luona.

MONIKON PARTITIIVI JA GENETIIVI

1)	kirkko:	<i>kirko-</i>	kirkkoja kirkkojen	hattu:	<i>hatu-</i>	hattuja hattujen
	tyttö:	<i>tytö-</i>	tyttöjä tyttöjen	kylpy:	<i>kylvy-</i>	kylpyjä kylpyjen
2)	koira:	<i>koira-</i>	koiria koirien	kylä:	<i>kylä-</i>	kyliä kylien
	pieni:	<i>piene-</i>	pieniä pienien	suuri:	<i>suure-</i>	suuria suurien
	mäki:	<i>mäe-</i>	mäkiä mäkien	joki:	<i>joe-</i>	jokia jokien
3)	pankki:	<i>panki-</i>	pankkeja pankkien	äiti:	<i>äidi-</i>	äitejä äitien
	posti:	<i>posti-</i>	posteja postien	tuoli:	<i>tuoli-</i>	tuoleja tuolien
4)	kova:	<i>kova-</i>	kovia kovien	kukka:	<i>kuka-</i>	kukkia kukkien
	kiva:	<i>kiva-</i>	kivoja kivojen	silta:	<i>silla-</i>	siltoja siltojen
	kala:	<i>kala-</i>	kaloja kalojen	seepra:	<i>seepra-</i>	seeproja seeprojen
5)	maa:	<i>maa-</i>	maita maiden /maitten	suo:	<i>suo-</i>	soita soiden /soitten
	vapaa:	<i>vapaa-</i>	vapaita vapaiden /vapaitten	kone:	<i>konee-</i>	koneita koneiden /koneitten
	kallis:	<i>kallii-</i>	kalliita kalliiden /kalliitten	kangas:	<i>kankaa-</i>	kankaita kankaiden /kankaitten
	ohut:	<i>ohue-</i>	ohuita ohuiden /ohuitten	palanut:	<i>palanee-</i>	palaneita palaneiden /palaneitten
	radio:	<i>radio-</i>	radioita radioiden /radioitten	pimeä:	<i>pimeä-</i>	pimeitä pimeiden /pimeitten

6)	kahvila:	kahviloita	kahviloiden/kahviloitten
	päärynä:	päärynöitä	päärynöiden/päärynöitten
	makara:	makkaraita	makkaroiden/makkaroitten
	asia:	asioita	asioiden/asioitten
	opiskelija:	opiskelijoita	opiskelijoiden/opiskelijoitten
	puolukka:	puolukoita	puolukoiden/puolukoitten
	harakka:	harakoita	harakoiden/harakoitten

adjektiivit:

kamala:	kamalia	kamalien
matala:	matalia	matalien
ihana:	ihania	ihanien
ahkera:	ahkeria	ahkerien

-aja/-äjä -loppuiset substantiivit:

opettaja:	opettajia	opettajien
hoitaja:	hoitajia	hoitajien

<i>Monikon illatiivissa</i>	
<i>Monikon partitiivissa</i>	<i>on vahva aste</i>
<i>Monikon genetiivissä</i>	

mutta:

-kka/-kkä ja -kko/-kkö

mansikka:	mansikoita mansikoiden/mansikoitten
-----------	--

aavikko:	aavikoita/aavikkoja aavikoiden/aavikoitten/aavikkojen
----------	--

-si -sanat:

uusi:	uusia uusien	käsi:	käsiä käsien
-------	-----------------	-------	-----------------

-uus/-yys/-us/-ys -sanat:

yhteys:	yhteyksiä yhteyksien
---------	-------------------------

Harjoitus 4

Käytä monikon genetiiviä.

Keiden täytyy...? / Minkä täytyy...?

- 1. (lapsi) täytyy nukkua paljon.
- 2. (vanhus) täytyy levätä välillä.
- 3. (turisti) täytyy varoa varkaita.
- 4. täytyy työskennellä myös yöllä.
- 5. (kampaaja) täytyisi käyttää suojakäsineitä.
- 6. (rakennusmies) täytyy korjata välineet pois.
- 7. täytyy olla huolellisia.
- 8. (työnantaja) täytyy maksaa sosiaaliturvamaksuja.
- 9. (työntekijä) täytyy maksaa veroa.
- 10. (juna) täytyy lähteä ajoissa.
- 11. (hissi) täytyy toimia.
- 12. (kone) täytyy olla kunnossa.

Harjoitus 5

Käytä monikon genetiiviä.

- 1. Puistossa on paljon lintuja. Kuuntelimme (lintu) laulua.
- 2. Täällä on paljon museoita. Tässä on (museo) aukioloajat.
- 3. Tässä liikkeessä on vanhoja tavaroita. Tämä on (vanha tavara) kauppa.
- 4. Tavaratalosta voi ostaa (nainen, mies ja lapsi) vaatteita.
- 5. Pysäkillä oli paljon ihmisiä. (ihminen)..... vaatteet olivat märät.
- 6. Teillä on paljon bensiiniasemia. (bensiniiasema) kahvilat ovat auki.
- 7. Koulussa on paljon opettajia. Keskustelimme (opettaja) kanssa.
- 8. Yliopistossa on opiskelijoita. Keskustelin (opiskelija) kanssa.
- 9. He asuivat (hyvä ystävä) luona.
- 10. Keskustelimme (tuo naapuri) kanssa.
- 11. Hän matkusti (se tuttava) luokse.
- 12. Hän viipyy siellä kuukausia. Hän palaa vasta (kuukausi) kuluttua.
- 13. He palaavat vasta (usea päivä) kuluttua.
- 14. (tämä rakennus) ympärillä on metsää ja luontoa.

Harjoitus 6
Kirjoita sanat monikossa ja jatka lausetta.
talon ulko-ovi —> Talojen ulko-ovet olivat lukossa.

- 1. perheen lapsi
- 2. lehden otsikko
- 3. ruoan nimi
- 4. kirkon torni
- 5. kurssin opiskelijat
- 6. tavaran hinta
- 7. kattilan kansi
- 8. kaupan myyjä
- 9. puun hedelmä

Valitse lauseen jatko näistä:
olivat kypsiä, kertoivat skandaalista, olivat halpoja, leikkivät yhdessä pihalla, olivat kaapissa, olivat korkeita, valmistautuivat tentteihin, työskentelevät viikonloppuisin, olivat ranskankielisiä.

Harjoitus 7
Muistatko -minen? he luke|vat —> lukeminen Katso s. 17–18. Tee naapurin kanssa kysymyksiä.

LUKEA kirjoja	Pidätkö kirjojen lukemisesta?
KATSOA elokuvia	
JÄRJESTÄÄ juhlia	
OPISKELLA vieraita kieliä	
HOITAA eläimiä	
PERATA kaloja	Inhoatko kalojen perkaamista? Miksi?
PUTSATA verkkoja	
VAIHTAA autonrenkaita	
SILITTÄÄ vaatteita	
PITÄÄ puheita	
KERÄTÄ vanhoja tavaroita	Harrastatko vanhojen tavaroiden keräämistä?
LUKEA urheilulehtiä	
KIRJOITTAA blogeja	
SELAILLA nettisivuja	
PELATA tietokonepelejä	
- JUTELLA kavereiden kanssa netissä
- Keksi itse lisää!

Harjoitus 9
Pane sana monikon oikeaan muotoon!

Marja matkustaa (sukulainen) (Keiden?) luokse joka kesä. Äiti saattaa Marjan
asemalle, ja Marja nousee bussiin. Marjalla on laukussa mehua ja (voileipä).

Hän syö (ne) ja katselee ulos bussin (ikkuna) (Mistä?).

..... (ikkuna) (Mistä?) näkyy

..... (kaunis maisema):

..... (suuri pelto) ja

(vanha punainen maalaisrakennus). (pelto) takana on

..... (vihreä metsä). (järvi) (Missä?)

on (vene). Taivaalla ei näy (pilvi).

Bussi saapuu Honkakoskelle. Se pysähtyy, ja Marja jää pois bussista. Marjan (serkku)

odottavat jo Marjaa asemalla. Marjan eno ottaa Marjan (matkalaukku) ja

kantaa (se) autoon. Bussi jatkaa matkaansa Hämeenlinnaan.

Mummo on sisällä tuvassa. Hän keittää keittoa ja leipoo

(tuore piirakka). Tuvassa on ihana tuoksu. Marja halaa mummoa ja vaaria. Sitten kaikki istuvat pöytään.

Ruoan jälkeen Marja ja serkut menevät navettaan. Siellä on paljon (lehmä).

..... (ikkuna) (Missä?) on (kärpänen).

Marja antaa (heinä)

(pieni vasikka) (Mille?). Mummolla ja vaarilla on myös (sika).

..... (sika) röhkivät ja (pieni porsas)

yrittävät syödä (suuri astia) (Mistä?) jotakin ruokaa.

..... (viikko) kuluvat nopeasti. Marja leikkii joka päivä

(serkku) (Keiden?) kanssa (lähimetsä) (Missä?). He raken-

tavat (maja), kiipeävät (puu) (Mihin?), uivat ja leik-

kivät joella, kutovat (matto), leipovat (pulla),

syövät (mansikka) ja poimivat (kukka).

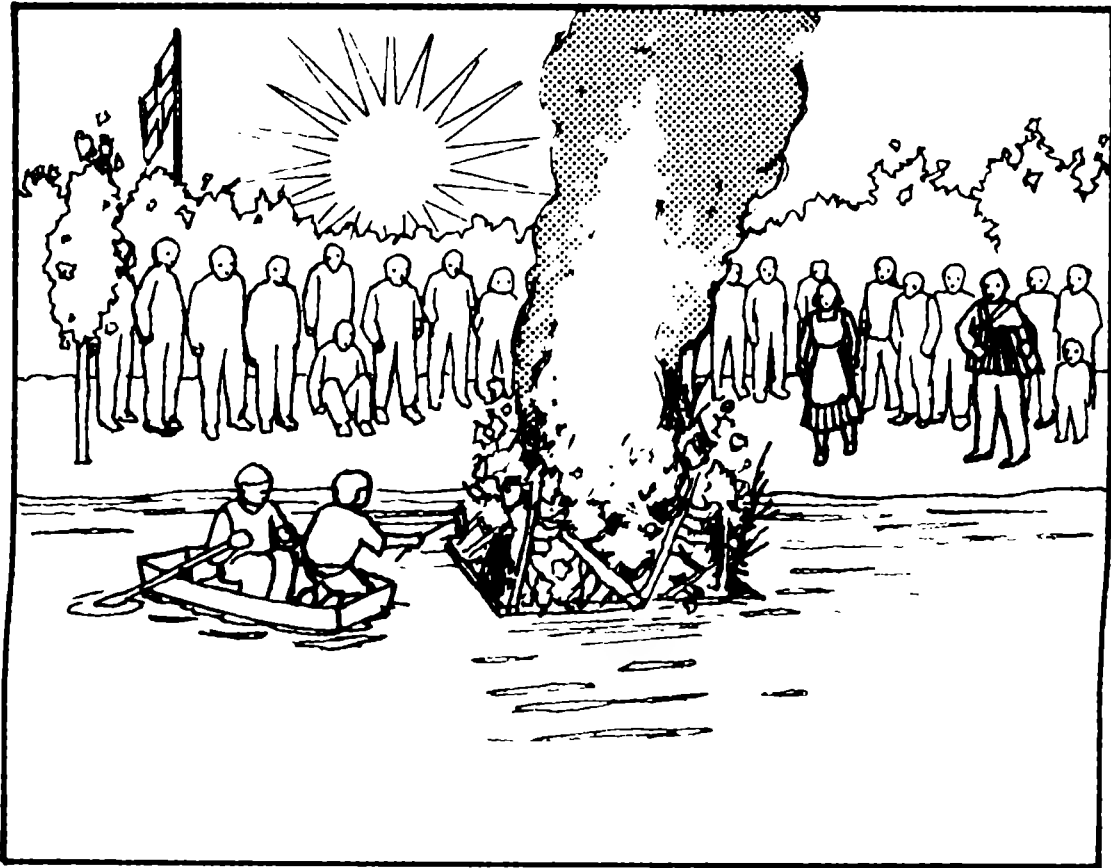
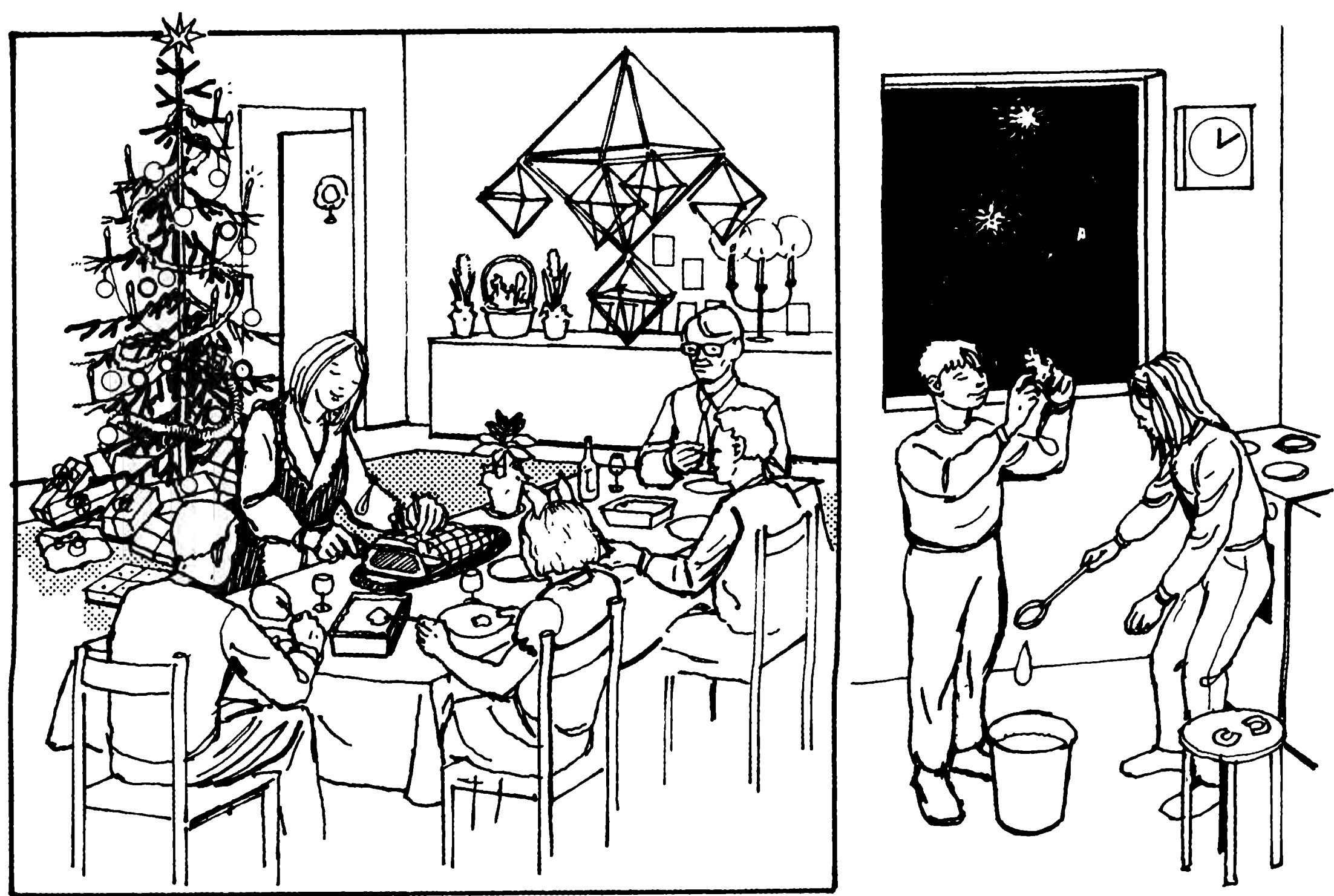
Eräänä päivänä ajaa auto pihalle. On aika palata kaupunkiin.

KAPPALE 9

- Juhlat
- Kurssilla opiskellaan suomea.
- Ovi avataan kello 9.
- Lähdetään elokuvaan!
- Me ostetaan uusi auto ensi viikolla.
- Me mennään Suomenlinnaan.
- ehdottaminen
- kieltojen ja ohjeiden antaminen
- passiivin preesens
- puhekielen me + passiivi
- puhekieltä
- välineen adessiivi

Verbityyppi 1			
ANTAA			
(minä <u>anna</u> /n)	→	annetaan	ei anneta
a		annettiin	ei annettu
→ e			
ä		on annettu	ei ole annettu
		oli annettu	ei ollut annettu
Verbityyppi 2, 3, 4, 5			
SYÖDÄ	→	syödään	ei syödä
		syötiin	ei syöty
		on syöty	ei ole syöty
		oli syöty	ei ollut syöty
PESTÄ	→	pestään	ei pestä
		pestiin	ei pesty
		on pesty	ei ole pesty
		oli pesty	ei ollut pesty
KUUNNELLA	→	kuunnellaan	ei kuunnella
		kuunneltiin	ei kuunneltu
		on kuunneltu	ei ole kuunneltu
		oli kuunneltu	ei ollut kuunneltu
SIIVOTA	→	siivotaan	ei siivota
		siivottiin	ei siivottu
		on siivottu	ei ole siivottu
		oli siivottu	ei ollut siivottu
PAKATA	→	pakataan	ei pakata
		pakattiin	ei pakattu
		on pakattu	ei ole pakattu
		oli pakattu	ei ollut pakattu
TARVITA	→	tarvitaan	ei tarvita
		tarvittiin	ei tarvittu
		on tarvittu	ei ole tarvittu
		oli tarvittu	ei ollut tarvittu

Suomessa vietetään monia juhlia, jotka liittyvät vuodenkiertoon. Ensimmäinen suuri juhla heti joulun jälkeen on *uudenvuodenaatto*. Uudenvuodenaattona mennään ravintolaan tai kutsutaan kotiin vieraita, syödään ja juodaan yhdessä. Kello kahdentoista aikaan keskiyöllä valetaan tinaa. Tina sulatetaan liedellä ja kuuma tinasula kaadetaan kylmään vesiämpäriin. Tinasta katsotaan tulevaisuutta eli ennustetaan seuraavan vuoden tapahtumia. Monet tekevät uudenvuodenlupauksia. Sitten mennään ulos ja ammutaan ilotulitusraketteja.

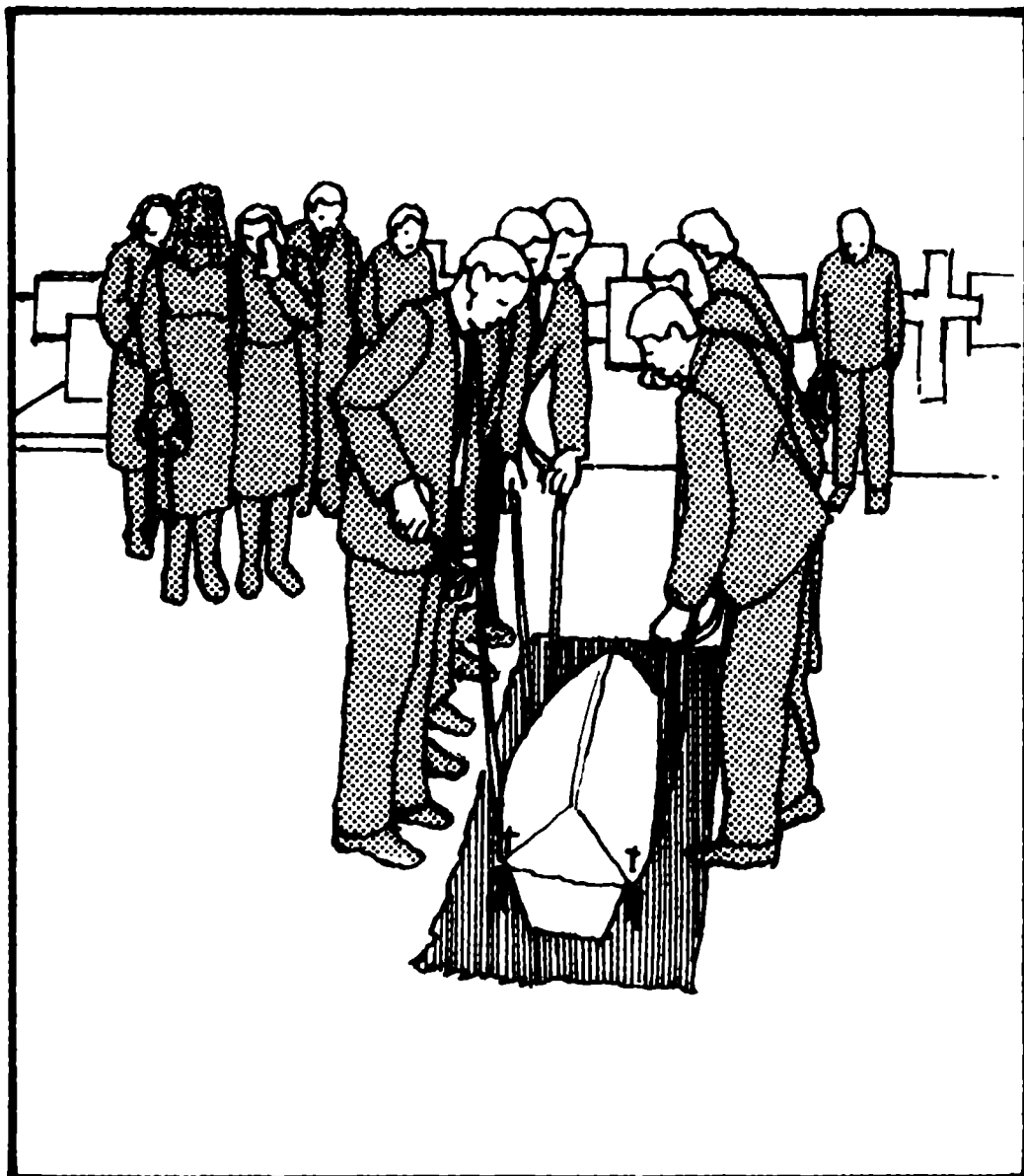
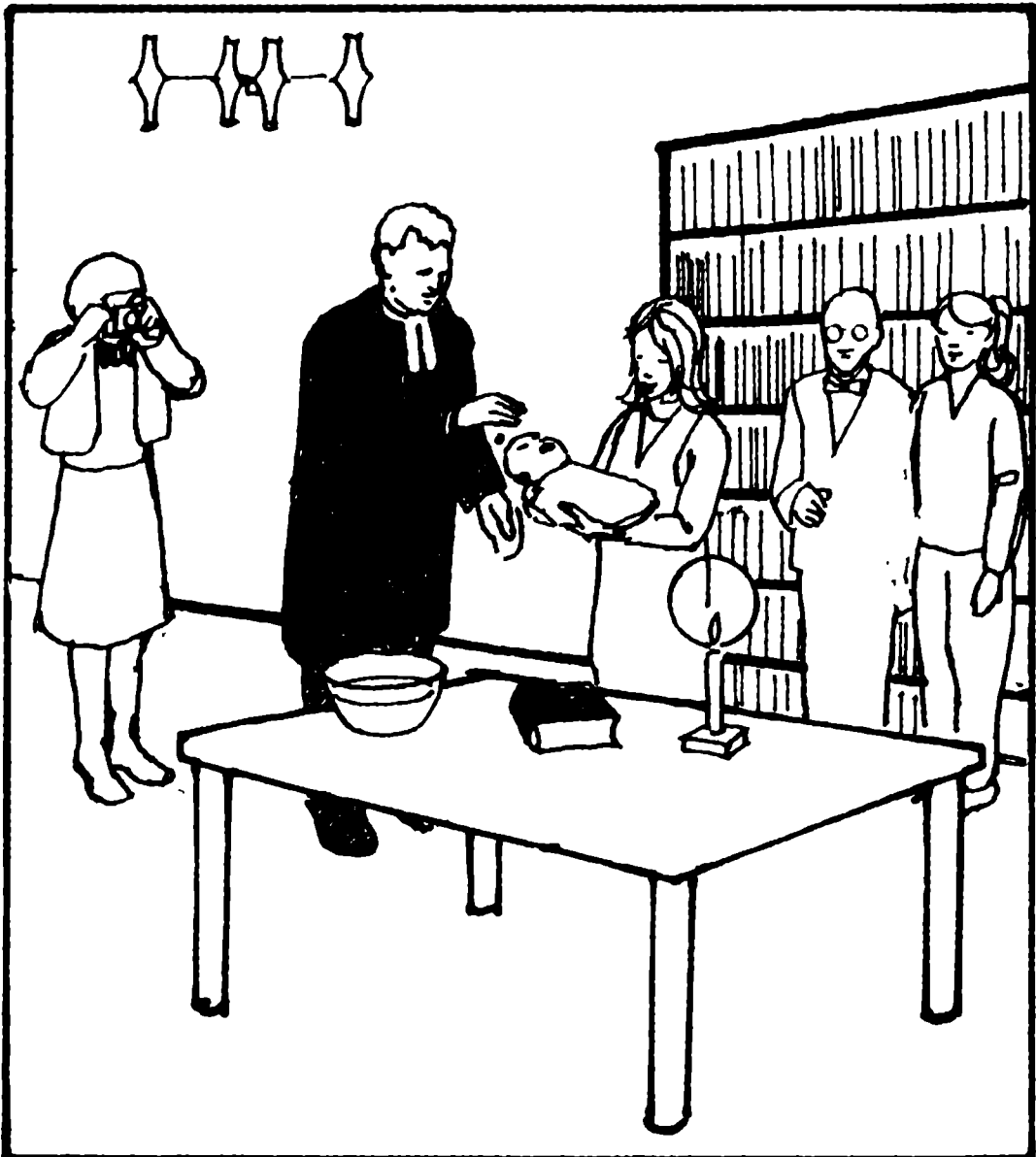
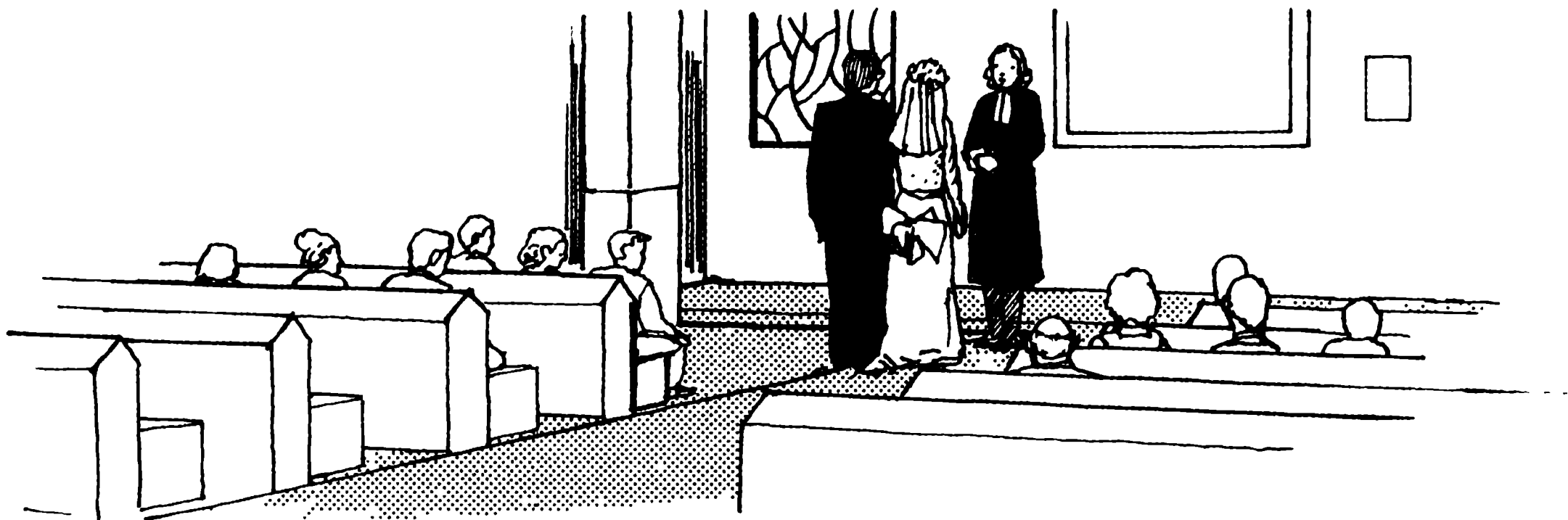
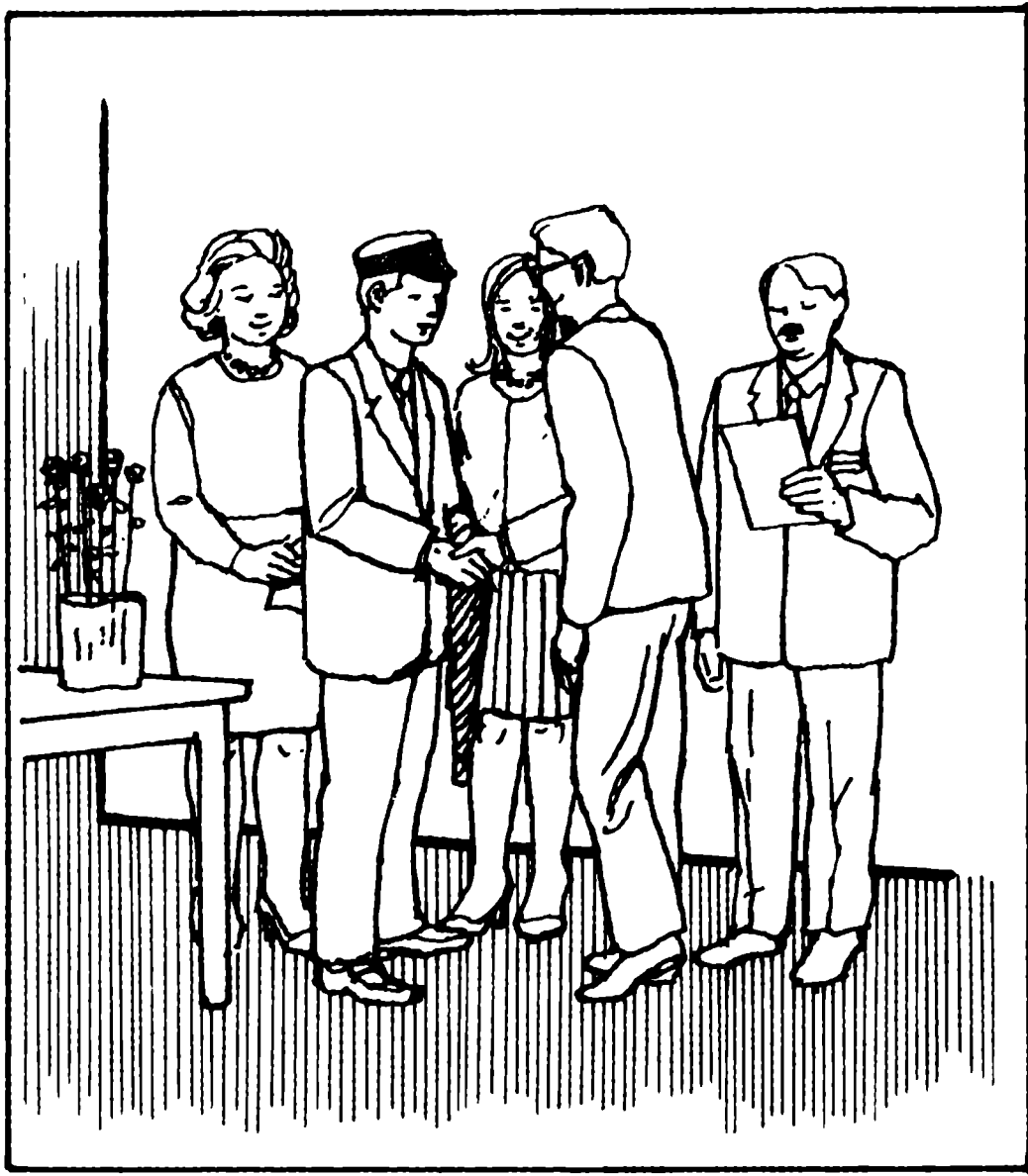
Huhtikuussa on *pääsiäinen*. Pääsiäisenä maalataan munia ja koristellaan koti pääsiäiskoristeilla ja pajunkissoilla. Narsissit ja tulppaanit ovat pääsiäisen kukkia. Ennen pääsiäistä – palmusunnuntaina – lapset kiertävät talosta taloon virpomassa eli toivottamassa onnea ja terveyttä lähitalojen asukkaille ja naapureille. Tapaan kuuluu, että he saavat siitä pienen palkan: vähän rahaa, karamellin tai suklaamunan. Pääsiäisenä syödään *lammasta, mämmiä ja pashaa*. Toiset käyvät pääsiäiskirkossa. Pääsiäinen on rauhallinen perhejuhla.

Vappu eli 1. toukokuuta on aivan toisentyypinen juhla. Se on suomalainen karnevaali. Silloin juhlitaan iloisesti ja pidetään kovaa meteliä, juodaan *simaa* ja *kuohuviiniä* ja syödään *tippaleipiä* ja *munkkeja*. Vappuaattona mennään kaduille ja ravintoloihin, tavataan tuttuja ja ystäviä, ostetaan serpentiiniä, hulluja naamareita ja pillejä. Lapsille ostetaan ilmapallo tai vappuviuhka. Vappu on ylioppilaiden ja työläisten juhla. Ylioppilaat kokoontuvat yhteen juhlimaan ja laulamaan, ja keskustassa järjestetään vappukulkueita. Puistoihin kokoonnutaan piknikeille juhlimaan kevättä.

Juhannus on keskikesän ja valon juhla. Silloin mennään maalle meren tai järven rannalle. Rantaan pystytetään kokko. Rakennukset koristellaan koivuilla. Sitten lämmitetään sauna ja grillataan, juhlitaan yhdessä. Keskiyöllä sytytetään kokko ja nautitaan sen valosta. Tanssilavoilla tanssitaan suomalaista tangoa ja valssia. Monet valvovat koko yön ja odottavat, että aurinko nousee metsän takaa.

Itsenäisyyspäivä on 6. joulukuuta. Ikkunoihin sytytetään silloin itsenäisyyspäivän kynttilät. Presidentin linnassa järjestetään itsenäisyyspäivän vastaanotto. Se televisoidaan, ja monet suomalaiset seuraavat juhlia televisiosta.

Vuoden tärkein juhla on *joulu*. Kun joululähestyy, ihmiset ovat kovin kiireisiä. Joulun valmistelu aloitetaan siksi jo varhain. Jo monta viikkoa ennen joulua käydään ostoksilla, ostetaan joululahjoja ja suunnitellaan joulun viettoa, lähetetään joulukortteja ja leivotaan *piparkakkuja* ja *joulutorttuja*. Lapsille ostetaan joulukalenteri. Monilla työpaikoilla järjestetään pikkujouluja. Koti koristellaan joululiinoilla ja -koristeilla, pihan puihin ja pensaisiin ripustetaan jouluvaloja. Joulun kukkia ovat hyasintti ja joulutähti. Ennen jouluaattoa käydään tervehtimässä ystäviä ja sukulaisia, juodaan *glögiä* ja vaihdetaan lahjoja. Aattona viedään omaisten haudoille kynttilöitä. Aamupäivällä syödään ensin *riisipuuroa* ja kilpaillaan siitä, kuka saa *mantelin*. Sen jälkeen tuodaan kuusi sisään ja se koristellaan yhdessä. Iltapäivä käytetään sitten jouluaterian valmistamiseen. Suomalaiseen joulupöytään kuuluu *lohi, silli, mäti, sillisalaatti* eli *rosolli*, *lanttu-*, *peruna-* ja *porkkanalaatikko*, *luumut*, *herneet*, *peruna* ja *kinkku*. Kinkun sijaan syödään nykyään myös *kalkkunaa*, *poroa*, *hirveä*, *paahtopaistia* tai *lammasta*. Jälkiruoaksi on esimerkiksi *kiisseliä* tai *hedelmäsalaattia*. Aterian jälkeen avataan joululahjat. Jos talossa on lapsia, joulupukki tuo lahjat. Joulupukille lauletaan ja sitten otetaan valokuvia.

Nimi- ja syntymäpäivät ovat perhejuhlia. Lapsille järjestetään usein syntymäpäivinä lastenkutsuja. Muita tärkeitä perhetapahtumia ovat ylioppilasjuhlat, häät, kastajaiset ja hautajaiset. Jokaiseen tapahtumaan ja tilaisuuteen liittyy erilaisia perinteitä ja tapoja. Perhetapahtumat ovat hyvin tärkeitä suvun ja perheen yhteydenpidon kannalta.

Passiivin positiivinen preesens:	-taan /-tään -an /-än
----------------------------------	--------------------------

Verbityyppi 1		
Yksikön 1. persoonan vartalo + -taan / -tään		
kertoa	<u>kerro</u> /n	→ kertoaan
lukea	<u>lue</u> /n	luetaan
vartalon a > e ä		
antaa	<u>anna</u> /n	annetaan
jakaa	<u>jaa</u> /n	jaetaan
tietää	<u>tiedä</u> /n	tiedetään

Verbityypit 2, 3, 4, 5		
Infinitiivi + -an /-än		
syödä	→	syödään
olla		ollaan
mennä		mennään
nousta		noustaan
tavata		tavataan
häiritä		häiritään

Passiivin negatiivinen preesens:	→ -an /-än
ostetaan	→ ei osteta
annetaan	ei anneta
syödään	ei syödä
opiskellaan	ei opiskella
tavataan	ei tavata
valitaan	ei valita

Tämä kirja luetaan loppuun.
Lauantaina käydään saunassa.
Urheilukentällä pelataan jalkapalloa.
Koulussa ei tupakoida.

PASSIIVIN PREESENS

Passiivi on hyvin yleinen verbinmuoto suomen kielessä. Passiivilauseessa ei ole subjektia. Suomen kielen passiivin tekijä on ihminen, mutta emme tiedä, kuka hän on, tai emme halua sanoa, kuka hän on. Tekijä on "joku ihminen" tai "jotkut ihmiset".

- Suomessa syödään paljon perunaa.

Rakennus korjataan ensi kesänä.

Pesupulveria ei syödä.
- = monet ihmiset syövät

= joku korjaa tai jotkut korjaavat

= kukaan ei syö

Vertaa myös seuraavia lauseita ja verbejä:

- Ovi avataan kello 9.00.

Ovi avautui. Oli kova tuuli.
- AVATA

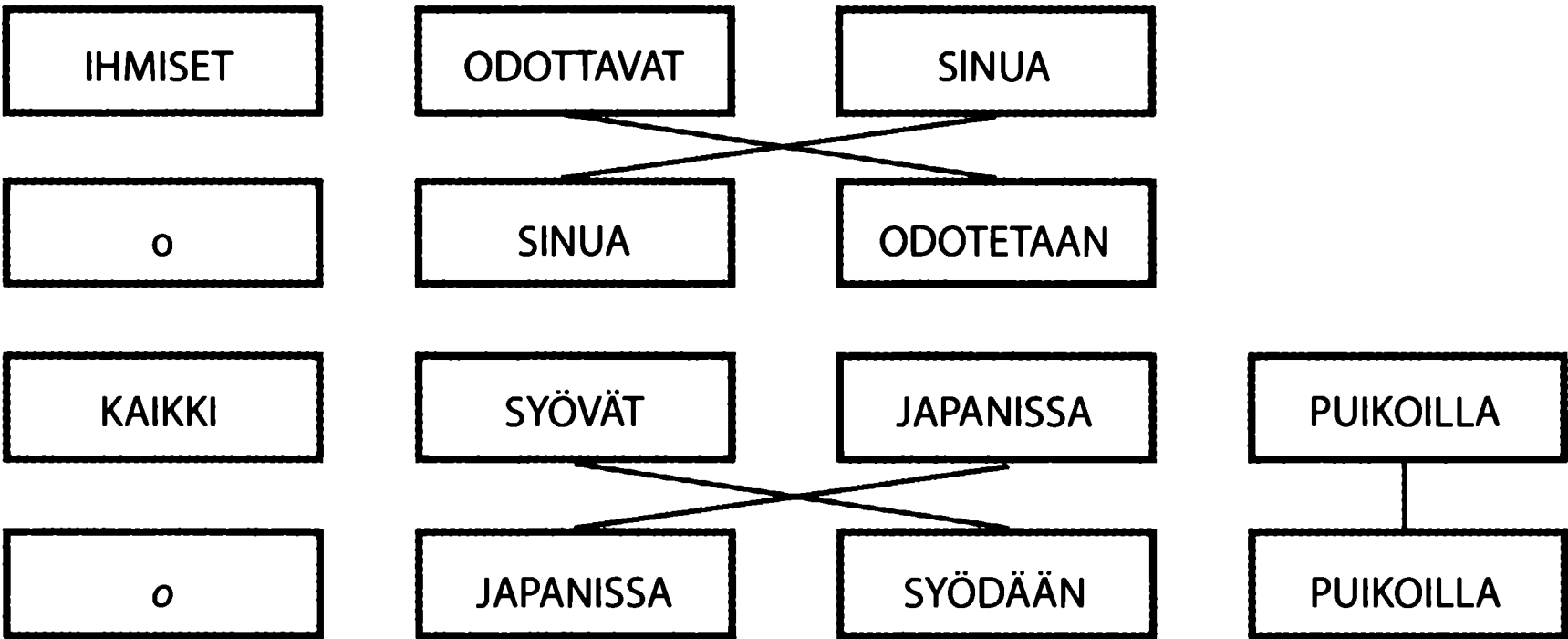
AVAUTUA
- = Joku ihminen tai jotkut ihmiset avaavat oven.

= Ovi avautui itsestään. Kukaan ihminen ei sitä avannut.
- Puu kaadetaan ensi viikolla.

Puu kaatui. Oli kova myrsky.
- KAATAA

KAATUA
- = Joku ihminen tai jotkut ihmiset kaatavat puun.

= Puu kaatui itsestään. Kukaan ei sitä kaatanut.

Passiivilauseen sanajärjestys

Passiivilause alkaa tavallisesti adverbiaalilla (aika, paikka, tapa) tai objektilla. Uusi asia sanotaan lauseen lopussa:

Adverbiaali	Passiivi	Adverbiaali tai objekti (uusi asia)	
Rannalla	otetaan	aurinkoa.	(Mitä rannalla otetaan?)
Tehtaassa	valmistetaan	paperia.	(Mitä tehtaassa valmistetaan?)
Näillä koneilla	sahataan	lautoja.	(Mitä näillä koneilla sahataan?)
Objekti	Passiivi	Adverbiaali (uusi asia)	
Uusi tehdas	rakennetaan	ensi kesänä.	(Milloin uusi tehdas rakennetaan?)
Puut	kaadetaan	metsässä.	(Missä puut kaadetaan?)
Ne	kuljetetaan	tehtaaseen.	(Mihin ne kuljetetaan?)
Laudat	sahataan	nopeasti näillä koneilla.	(Millä/miten laudat sahataan?)
Taloa	maalataan.		(Mitä maalataan?)

- Miten puut kuljetetaan tehtaaseen?

Milloin ovi suljetaan?

Miksi tehdas suljetaan?
- Suljetaanko ovi jo kello 20.00?

Valmistetaanko tässä tehtaassa myös muita tuotteita?

Viedäänkö näitä tuotteita myös ulkomaille?

Passiivimuotoa käytetään seuraavissa tapauksissa:

1. Oikea eli varsinainen passiivi:

Tekijä on tuntematon tai tekijää ei mainita. Lauseessa ei ole subjektia.

- Talo maalataan ensi kesänä.
- Suomessa käydään usein saunassa.
- Sopimus allekirjoitetaan ensi viikolla.
- Uusi tehdas rakennetaan kesällä.

Passiivia käytetään myös:

2. Ehdotuksissa, kehotuksissa:

Huomaa sanajärjestys: verbi on silloin lauseen alussa!

Tätä muotoa käytetään monikon 1. persoonan imperatiivin sijasta.

- Maalataan talo ensi kesänä!
- Ostetaan jäätelöä!
- Lähdetään uimaan!
- Mennäänkö kahville?

3. Puhekielessä monikon 1. persoonan verbimuotona:

me + passiivi

(puhekieli)

(kirjakieli)

<i>Me maalataan talo ensi kesänä.</i>	=	<i>Maalaamme talon ensi kesänä.</i>
<i>Me ostetaan uusi auto ensi viikolla.</i>	=	<i>Ostamme uuden auton ensi viikolla.</i>
<i>Me lähdetään matkalle ensi viikolla</i>	=	<i>Lähdemme matkalle ensi viikolla.</i>
<i>Me ei maalata taloa ensi kesänä.</i>	=	<i>Emme maalaa taloa ensi kesänä.</i>
<i>Me ei osteta uutta autoa.</i>	=	<i>Emme osta uutta autoa.</i>
<i>Me ei mennä saunaan.</i>	=	<i>Emme mene saunaan.</i>

Passiivimuotoisen verbin objekti

on nominatiivissa tai partitiivissa (negatiivinen, aine, prosessi). Persoonapronomineissa on t-muoto:

Ovi avataan.	Avataan ovi!	Me avataan ovi .
Ikkunat suljetaan.	Suljetaan ikkunat!	Me suljetaan ikkunat .
Ovea ei avata.	Ei avata ovea!	Me ei avata ovea .
Tätä viiniä valmistetaan täällä.	Juodaan tätä viiniä!	Me juodaan tätä viiniä .
Bussia odotetaan jo torilla.	Odotetaan bussia!	Me odotetaan bussia .
Näitä tyynyjä tehdään Intiassa.	Ostetaan näitä tyynyjä!	Me ostetaan näitä tyynyjä .

Persoonapronomineissa on t-muoto tai partitiivi:

Hänet kutsutaan varmasti.	Kutsutaan hänet!	Me kutsutaan hänet .
Teidät haetaan täältä illalla.	Haetaan heidät!	Me haetaan teidät täältä illalla.
Meitä ei uskota.	Ei uskota heitä!	Me ei uskota teitä .
Sinua odotetaan.	Odotetaan heitä!	Me odotetaan teitä .

Harjoitus 1

Vastaa. Käytä passiivin preesenssiä.

Mitä jouluna tehdään?

Jouluna... syödään kinkkua.

Mitä pääsiäisenä tehdään?

Pääsiäisenä... syödään mämmiä.

JAKAA lahjat, JUODA glögiä, KORISTELLA kuusi, KÄYDÄ jouluostoksilla, KÄYDÄ virpomassa, LEIPOA piparkakkuja, LÄHETTÄÄ joulukortteja, MAALATA munia, ODOTTAA joulupukkia, OSTAA joululahjoja, OSTAA tulppaaneja ja narsisseja, PAISTAA kinkku, PAKATA kaikki lahjat, POLTTAA kynttilöitä, TAVATA sukulaisia, TEHDÄ joulu-torttuja, TILATA joulupukki

Harjoitus 2

Vastaa. Käytä passiivin preesenssiä.

Mitä vappuna tehdään?

Vappuna ... juodaan simaa.

Mitä juhannuksena tehdään?

Juhannuksena ... sytytetään kokko.

LAULAA yhdessä muiden ylioppilaiden kanssa, MARSSIA vappukulkueessa, MENNÄ keskustaan, MENNÄ meren tai järven rannalle, OSTAA hulluja naamareita, OSTAA ilmapalloja, PAISTAA makkaraa, PITÄÄ kovaa meteliä, SYÖDÄ tippaleipiä, KORISTELLA rakennukset koivuilla, TANSSIA tanssilavoilla, VALVOA koko yö

Harjoitus 3
Mitä näissä paikoissa tehdään?

- Kurssilla
- Kirkossa
- Kaupassa.....
- Torilla
- Ravintolassa
- Kadulla
- Pihalla
- Uimarannalla
- Päiväkodissa
- Kylässä.....
- Elokuvilla
- Konsertissa
- Matkalla
- Keittiössä.....
- Saunassa

Harjoitus 4
Mitä näillä tavaroilla tehdään?

- Kynällä.....
- Saksilla
- Sampoolla
- Silitysraudalla
- Pölynimurilla
- Neulalla ja langalla
- Rahalla
- Pesukoneella

Harjoitus 5

Tee aktiivista passiivi.

*Malli: Miehet kaatavat **tuon puun** tänä iltana. —> **Tuo puu** kaadetaan tänä iltana.*

1. Äiti pesee **ikkunat** huomenna.
2. Marko korjaa **tämän koneen** ensi viikolla.
3. Anders ja Niko pakkaavat **kaikki nämä tavarat** noihin laatikoihin.
4. Leena laittaa **lammasta** pääsiäisenä.

Harjoitus 6

Vastaa. Käytä passiivin preesenssiä.

Mitä kesällä tehdään?

Kesällä ...

Mitä kesällä ei tehdä?

Kesällä ...

Mitä talvella tehdään?

Talvella ...

Mitä talvella ei tehdä?

Talvella ...

GRILLATA ulkona makkaraa, HEITTÄÄ lumipalloja, HIIHTÄÄ, ISTUA kesäravintoloissa, KALASTAA virvelillä, KÄYDÄ kesämökillä, LASKEA mäkeä, LASKETELLA, LENTÄÄ Thaimaahan, LUISTELLA ulkona, MATKUSTAA kesälomalla ulkomaille, NAUTTIA auringon lämmöstä ja valosta, OLLA paljon sisällä, PELATA ulkona jääkiekkoa, PELATA ulkona sulkapalloa, PITÄÄ kesälomaa, POIMIA marjoja, PURJEHTIA merellä, RAKENTAA lumiukko, RETKEILLÄ metsässä, TEHDÄ lumitöitä, TELTTAILLA ja PYÖRÄILLÄ, UIDA järvessä ja OTTAA aurinkoa rannalla

Harjoitus 7
Vastaa. Käytä passiivin preesensiä.
Mitä töissä tehdään?
Töissä ...

Harjoitus 8
*Usein kun annetaan ohjeita tai kieltoja, käytetään passiivin negatiivista preesensiä: **Televisiota ei katsota koko päivää.** = **Kukaan ei katso televisiota niin paljon.***
Sano mallin mukaan ja kirjoita itse lisää ohjeita.

Kadulla ei (LEIKKIÄ).
—> **Kadulla ei leikitä.**

- 1. Kirjastossa ei (huutaa).
- 2. Saunassa ei (juosta).
- 3. Veistä ei (panna) suuhun.
- 4. Kyynärpäitä ei (pitää) pöydällä.
- 5. Pöytäliinaa ei (sotkea).
- 6. Ruokaliinaan ei (niistää).
- 7. Ruoka suussa ei (puhua).
- 8. Ruokaa ei (jättää) lautaselle.
- 9. Toista ihmistä ei (keskeyttää).
- 10. Toista ihmistä ei (lyödä).
- 11. Liukuportaissa ei (leikkiä).
- 12. Kirjaa ei (leikata).
- 13. Kenkiä ei (pitää) jalassa sisällä.

Keksi itse lisää.

- 14.
- 15.
- 16.

Harjoitus 9

On tapahtunut auto-onnettomuus, mutta onneksi kenelläkään ei ole mitään hätää. Tee aktiivista passiivi.

Malli: Me pysäytämme auton tien viereen. —> Auto pysäytetään tien viereen.

1. Me emme siirrä autoa, ennen kuin poliisit tulevat.
2. Hoitajat vievät kuljettajan sairaalaan ambulanssilla.
3. Poliisit kutsuvat meidät poliisiasemalle.
4. Poliisit haastattelevat meitä.
5. He kutsuvat minut uudelleen paikalle.
6. Minä otan Villen mukaan poliisiasemalle.
7. Minä otan hänet mukaan.
8. Pekka vie sinut kotiin autolla.

Harjoitus 10

Vastaa kysymykseen. Sanat ovat *sekaisin*. Pane ne oikeaan järjestykseen.

Tee normaali passiivilause. Käytä passiivin positiivista preesenssiä.

Malli: tänään – varata – matka (Mikä?) > Tänään varataan matka.
tänään – varata – matka (Milloin?) > Matka varataan tänään.

1. passi – hakea – ensi viikko (Milloin?) >
2. viedä – paperit – poliisilaitos (Mihin?) >
3. jo – ilta – pakata – matkalaukut (Milloin?) >
4. taksi – tilata – kaksi tuntia ennen lähtöä (Mikä?) >

5.	punnita – laukut – lähtöselvitys	(Missä?)	>
6.	laukut – kuljettaa – lentokone	(Mihin?)	>
7.	näyttää – passi – tarkastaja	(Kenelle?)	>
8.	avata – näyttely – huomenna	(Milloin?)	>
9.	tämä kappale – soittaa – konsertti	(Mikä?)	>
10.	huomenna – ostaa – uusi tietokone	(Mikä?)	>
11.	sulkea – ovi – kello 20.00	(Milloin?)	>
12.	kesä – pestä – ikkunat	(Mitkä?)	>
13.	laittaa – pitsa – ilta	(Mitä?)	>

Harjoitus 11

Tee ehdotus kurssikaverillesi. Käytä passiivin preesenssiä. Kurssikaveri vastaa. Tehkää harjoitus suullisesti.

Haluan, että lähdemme illalla elokuviin.

—> – **Lähdetään illalla elokuviin!**
– **Joo, lähdetään vaan!**

Haluan, että ...

1. ostamme jäätelöä.
2. menemme kahville.
3. juomme kahvia.
4. käymme ravintola Helmessä syömässä.
5. otamme olutta ruoan kanssa.
6. tilaamme laskun.
7. kävelemme kotiin.
8. juoksemme tuohon raitiovaunuun.
9. ajamme tällä ratikalla pari pysäkinväliä.
10. vaihdamme bussiin seuraavalla pysäkillä.

Harjoitus 12

Tee ehdotus kurssikaverillesi. Käytä passiivin preesenssiä. Tehkää harjoitus suullisesti. Kurssikaveri vastaa negatiivisesti.

Haluan, että lähdemme illalla elokuviin.

- > – **Lähdetään illalla elokuviin!**
– **Ei lähdetä! Ollaan kotona.**

Haluan, että ...

- 1. otamme hampurilaiset.
- 2. annamme juomarahaa tarjoilijalle.
- 3. nukumme aamulla pitkään.
- 4. pakkaamme kaikki matkatavarat.
- 5. tilaamme taksin.
- 6. katsomme tämän elokuvan loppuun.
- 7. vaihdamme valuuttaa Helsingissä.
- 8. kuuntelemme tämän levyn loppuun.
- 9. laitamme illalla pitsaa.
- 10. menemme saunaan.
- 11. matkustamme lentokoneella.

Harjoitus 13

Tee ehdotus kurssikaverillesi. Kurssikaveri vastaa positiivisesti tai negatiivisesti. Tehkää harjoitus suullisesti. Käyttäkää passiivin preesenssiä.

Mitä sanoisit ystävällesi, jos ...

- 1. haluaisit harjoitella suomen puhumista?
- 2. haluaisit nähdä jonkin uuden elokuvan?
- 3. et tiedä, missä elokuvateatterissa se menee?
- 4. sinulla olisi nälkä?
- 5. sinulla olisi kylmä?
- 6. olisit väsynyt, kun pelaatte tennistä?
- 7. nähdä Barcelonan?
- 8. et haluaisi mennä juhliin bussilla?
- 9. et haluaisi viettää viikonloppua yksin kotona?

Ehdota vielä jotakin. Kurssikaveri vastaa positiivisesti tai negatiivisesti. Käyttäkää passiivin preesenssiä.

Harjoitus 14

Sano puhekielellä. Käytä passiivin preesenssiä.

1. Me heräämme aikaisin.
2. Me nousemme ylös.
3. Me laitamme aamiaista.
4. Me emme syö aamulla puuroa.
5. Me korjaamme astiat pois pöydästä.
6. Me haemme sanomalehden postilaatikosta.
7. Me emme lue sanomalehteä aamulla.
8. Me lähdemme töihin.
9. Me emme mene omalla autolla töihin.
10. Me odotamme bussia.
11. Me ajamme bussilla keskustaan asti.
12. Me kävelemme asemalta töihin.

Harjoitus 15

Toinen kysyy, mitä te teette tavallisesti iltaisin, ja toinen vastaa puhekielellä positiivisesti tai negatiivisesti.

Malli:

tulla myöhään kotiin

Tuletteks te myöhään kotiin? – Joo, me tullaan./ – Ei, ei me tulla.

käydä ravintolassa

laittaa lämmintä ruokaa

keittää kahvia

katsoa uutiset

lukea sanomalehti

tehdä harjoitukset

viedä koira pitkälle lenkille

mennä pubiin

mennä urheilemaan

lähteä kävelylle

pestä pyykkiä

tavata kavereita

Harjoitus 16

Kerro sama tarina puhekielellä. Käytä passiivin preesenssiä. Muista objektin muodot!

Huomenna me aiomme lähteä Suomenlinnaan. Me emme ota Ullan koiraa mukaan, vaan me jätämme sen kotiin.

Me emme aio syödä siellä ravintolassa, vaan me laitamme vähän evästä, teemme voileipiä ja keitämme kahvia. Me

panemme sen kahvin termospulloon ja ne voileivät johonkin rasiaan. Me otamme mukaan myös jonkin sellaisen

ison peiton, jolla voi istua. Ja sitten me lähdemme! Me emme mene autolla, vaan me ajamme ensin metrolla keskus-

taan. Me jäämme pois Kaisaniemen pysäkillä ja kävelemme torin läpi satamaan. Ehkä me ostamme torilta kirsikoita

tai jotakin muuta hyvää. Sitten me vain odotamme sitä lauttaa rannalla, syömme kirsikoita ja katselemme ihmisiä

jonkin aikaa, kunnes se lautta saapuu.

Suomenlinnassa me käymme ensin parissa näyttelyssä, maistamme saaren omaa olutta ja tutustumme Suomen-

linnan historiaan. Sitten me kävelemme saaren ympäri, ihailemme maisemia, ihanaa merta ja upeita aluksia. Sen

jälkeen me menemme uimarannalle ja levitämme sen huovan hiekalle, syömme ja alamme ottaa aurinkoa. Me katselemme lokkeja ja lapsia, jotka leikkivät vedessä. Sitten me luemme lehtiä tai pelaamme korttia. Me vietämme koko päivän yhdessä, juttelemme ja nauramme. Me uimme kilpaa, sukellamme ja lämmittelemme sitten kallioilla. Illalla, kun viilenee, me pakkaamme kaikki tavarat ja lähdemme kotiin.

Harjoitus 17

Kerro puhekielellä, mitä te teette yleensä ...

a) viikonloppuisin. Kurssikaveri kuuntelee ja kysyy.

b) kesäisin tai jouluna. Kurssikaveri kuuntelee ja kysyy.

KAPPALE 10

- Suomen historiaa
- Suomen sota (1808–1809)
- Kurssilla opiskeltiin, mutta lomalla ei opiskeltu.
- Mitä lomalla tehtiin?
- Me lähdettiin matkalle Etelä-Eurooppaan.
- Anne puhelimesta
- Viikonloppuna maalla
- Myydään vanha talo
- Talo on remontoitu.
- Kun oli syöty, juotiin kahvit.
- puhelimesta puhuminen
- kesämökillä käyminen
- kiinteistön myynti-ilmoitus
- passiivin imperfekti, perfekti ja pluskvamperfekti
- puhekielen me + passiivi
- puhekieltä

SUOMESTA TULEE RUOTSIN OSA

1200-luvulla	kehittyi Suomen vanhin kaupunki eli Turku. Suomeen siirtyi saksalaisia kauppiaita. 1500-luvun alussa luotiin suomen kirjakielen pohja. Mikael Agricola käänsi <i>Uuden testamentin</i> suomeksi (1548).
1550	perustettiin Helsinki.
1618–1648	käytiin Euroopassa, lähinnä nykyisen Saksan alueella, <i>30-vuotinen sota</i> .
1638–40	perustettiin Turun Akatemia.
1642	koko Raamattu ilmestyi suomeksi.
1700–1721	oli <i>Suuri Pohjan sota</i> eli sota Venäjää vastaan.
1748	aloitettiin <i>Viaporin</i> (eli Suomenlinnan) rakentaminen.
1779	perustettiin Tampere.
1808–09	oli <i>Suomen sota</i> . Ruotsi hävisi sodan Venäjää vastaan ja luovutti Suomen Venäjälle.

AUTONOMIAN AIKA

1809	Venäjän keisari piti Porvoon valtiopäivät. Suomelle annettiin autonomia.
1812	Helsingistä tuli pääkaupunki.
1827	Turku paloi. Yliopisto päätettiin siirtää Helsinkiin.
1835	julkaistiin Elias Lönnrotin <i>Kalevala</i> .
1853–1856	oli Venäjän ja Turkin välinen sota, ns. <i>Krimin sota</i> .
1862	aloitettiin junaliikenne Helsingin ja Hämeenlinnan välillä.
1867–68	oli suuret nälkävuodet. Monet lähtivät Amerikkaan.
1870	ilmestyi Aleksis Kiven <i>Seitsemän veljestä</i> .
1898–1901	Suomi pyrittiin sulattamaan Venäjään. Suomen oma armeija lopetettiin.
1906	Suomessa oli erilaisia levottomuuksia: valkoinen ja punainen Suomi alkoivat olla vastakkain. Naisille annettiin äänioikeus ja oikeus asettua ehdokkaaksi.
1914	alkoi ensimmäinen maailmansota. Suomalaiset eivät kuitenkaan osallistuneet sotaan.
1917	Venäjällä oli ensin maaliskuun vallankumous ja sitten lokakuun vallankumous. Suomessa oli suurlakko.
6.12. 1917	Suomi julistettiin itsenäiseksi.

ITSENÄINEN TASAVALTA

1918	syttyi kansalaissota. Kansa oli jakautunut kahteen leiriin: punaisiin ja valkoisiin. Sota päättyi toukokuussa punaisten häviöön.
1919	hyväksyttiin Suomen uusi perustuslaki.
1.9.1939	alkoi toinen maailmansota.
1939–1940	Neuvostoliitto hyökkäsi Suomeen 30.11.1939. Alkoi ns. talvisota. Suomen ja Neuvostoliiton rauhansopimus allekirjoitettiin 13.3.1940 Moskovassa. Suomi joutui luovuttamaan Neuvostoliitolle laajoja alueita mm. Karjalasta.
1941–44	Suomi taisteli yhdessä Saksan kanssa Neuvostoliittoa vastaa (jatkosota). Sota päättyi aselepoon ja välirauhaan. Sotakorvaussopimus allekirjoitettiin 17.12.1944.
1944–1945	oli Lapin sota. Saksan armeija ajettiin pois Suomesta.
1947	allekirjoitettiin Pariisissa Suomen ja Neuvostoliiton välinen rauhansopimus.

SOTIENJÄLKEINEN AIKA

40-luvulla	Suomen täytyi maksaa raskaat sotakorvaukset. Teollisuutta – erityisesti metalliteollisuutta – kehitettiin voimakkaasti.
1952	järjestettiin Helsingissä olympiakisat. Seutulan (Helsinki-Vantaan) lentoasema avattiin liikenteelle.
1954	ilmestyi Väinö Linnan <i>Tuntematon sotilas</i> .
1960-luvulla	siirryttiin maataloudesta teollisuuteen. Maaseuduilta muutettiin kaupunkeihin. Noin 300 000 suomalaista muutti Ruotsiin.
1985	Suomesta tuli EFTA:n eli Euroopan vapaakauppa-alueen täysjäsen.
1990	Suomeen syntyi syvä lama ja ennätysmäinen työttömyys.
1992	Suomi jätti EY-jäsenhakemuksensa.
1995	alkoi Euroopan unionin jäsenyys. Suomi päättää liittyä Euroopan rahaunioniin.
2002	otettiin Suomessa käyttöön eurokolikot ja -setelit.

SUOMEN SOTA (1808–09)

Ruotsi joutui luovuttamaan Suomen Venäjälle Suomen sodassa 1808–09. Suomea ei kuitenkaan liitetty suoraan Venäjään, vaan Suomelle annettiin itsehallinnollinen asema.

Sota sai alkunsa, kun Venäjän keisari Aleksanteri I solmi rauhan Ranskan keisarin Napoleon Bonaparten kanssa heinäkuussa 1807. Tilsitin rauhansopimuksessa sovittiin, että Venäjä pakottaisi Ruotsin liittymään Englannin vastaiseen rintamaan. Ruotsin kuningas ei kuitenkaan suostunut siihen, ja Aleksanterin oli pakko hyökätä Ruotsiin. Alkoi Suomen sota. Ruotsin mahdollisuudet puolustaa Suomea talven aikana olivat heikot. Huhtikuun puolivälissä 1808 käytiin sodan ensimmäiset varsinaiset taistelut. Paha takaisku oli Viaporin linnoituksen menettäminen venäläisten käsiin. Syksyllä alkoi olla selvää, että Ruotsi menettäisi Suomen Venäjälle.

Suomessa ei oikein tiedetty, miten valloittajaan tulisi suhtautua. Venäjän keisari pyrki rauhoittamaan tilannetta. Hän kutsui Pietariin lähetystön, joka oli koottu Suomen neljästä säädystä. Lähetystö neuvotteli keisarin kanssa Suomen uudesta valtiollisesta asemasta. Suomen kehitykselle onnistuttiin luomaan vahva perustus, sillä suomalaisten vanhat oikeudet ja omat lait säilytettiin entisellään.

Porvoon maapäivät (tai valtiopäivät) pidettiin jo 28. maaliskuuta 1809, jolloin Ruotsin ja Venäjän välinen sota oli vielä käynnissä. Rauhansopimus allekirjoitettiin vasta syyskuussa 1809. Suomeen luotiin oma keskushallintojärjestelmä, jonka lisäksi maamme sai oman valtiontalouden. Suomen aatelisto alkoi tuntea uskollisuutta ja velvollisuutta ennen kaikkea Suomea kohtaan. Tavallinen kansa ei pystynyt vielä pitkään aikaan vaikuttamaan Suomen asioihin. Voidaankin todeta, että autonomian alussa suomalaista identiteettiä rakennettiin ruotsinkielisten aatelismiesten johdolla.

(Lähde: Kati Katajisto, *Suomen sodasta Suomen alku – sotilaallinen tappio kääntyi poliittiseksi voitoksi*. Mitä missä milloin 2009, Otava.)

KURSSILLA OPISKELTIIN, MUTTA LOMALLA EI OPISKeltu

– PASSIIVIN IMPERFEKTI

Passiivin positiivinen imperfekti:			-ttiin, -tiin	
Passiivin negatiivinen imperfekti:			ei	-ttu/-tty, -tu/-ty
Verbityyppi 1			negatiivinen:	
yksikön 1. persoonan vartalo + -ttiin			yksikön 1. persoonan vartalo + -ttu/-tty	
kertoa	<u>kerro</u> /n	→ kerrottiin	ei	kerrottu
lukea	<u>lue</u> /n	luettiin	ei	luettu
vartalon				
	a	→ e		
	ä			
antaa	<u>anna</u> /n	annettiin	ei	annettu
jakaa	<u>jaa</u> /n	jaettiin	ei	jaettu
tietää	<u>tiedä</u> /n	tiedettiin	ei	tiedetty
Verbityypit 2, 3, 4, 5				
infinitiivin vartalo + -tiin/-ttiin			infinitiivin vartalo + -tu/-ty/-ttu/-tty	
syö dä	→	syötiin	ei	syöty
ol la		oltiin	ei	oltu
men nä		mentiin	ei	menty
nous ta		noustiin	ei	noustu
tava ta		tavattiin	ei	tavattu
häiri tä		häirittiin	ei	häiritty

Kurssilla opittiin monia asioita.	Kurssilla ei opiskeltu koko kirjaa.
Mitä kurssilla tehtiin?	Mitä ei tehty?
Puhuttiin ja juteltiin,	Kurssilla ei katsottu elokuvia.
opiskeltiin ja harjoiteltiin,	Harjoituksia ei tarkastettu.
kysyttiin ja vastattiin.	Sitä asiaa ei opetettu.
Minulta varastettiin eilen lompakko	Puhelimeen ei vastattu.
ravintolassa. Onneksi varas saatiin	Ovea ei avattu.
kiinni ja lompakko löydettiin vessasta.	Asiasta ei tiedetty mitään.

Harjoitus 1

Pane verbi passiivin imperfektiin.

Mitä kurssilla tehtiin?

Kurssilla ...

- 1. (opiskella) suomea.
- 2. (jutella ja keskustella)
- 3. (kuunnella) opettajaa.
- 4. (harjoitella) uusia asioita.
- 5. (tehdä)..... harjoituksia.
- 6. (tarkistaa) kotitehtävät.
- 7. (lukea)ääneen.
- 8. (kysyä ja vastata).....
- 9. (katsoa) sanat sanakirjasta.
- 10. (oppia).....uusia sanoja.
- 11. (opetella)..... lauseet ulkoa.
- 12. (kerrata)kielioppia.
- 13. (kertoa) tarinoita ja juttuja.
- 14. (kirjoittaa) omia tekstejä.
- 15. (katsoa) videoita.
- 16. (käyttää) suomen kieltä.
- 17. (tutustua) muihin opiskelijoihin.

Harjoitus 2

Pane verbi passiivin imperfektiin ja jatka lausetta.

Mitä maalla tehtiin?

Maalla ...

- 1. (saunoa ja uida)
- 2. (ottaa – aurinko)
- 3. (poimia – marja)
- 4. (kerätä – sieni)
- 5. (puhdistaa – sieni)
- 6. (kalastaa)
- 7. (grillata)
- 8. (käydä – kyläkauppa)

9. (soutaa)
10. (purjehtia)

Harjoitus 3
Pane verbi passiivin imperfektiin.
Mitä lomalla tehtiin?
Lomalla ...

1.
2.
3.
4.

Mitä lomalla ei tehty?
Lomalla ei ...

5.
6.
7.
8.

Harjoitus 4
Sano verbi passiivin negatiivisessa imperfektissä.

Nykyään asutaan kaupungissa.
Ennen ei asuttu.

1. Nykyään matkustetaan paljon.
2. Nykyään syödään paljon vihanneksia.
3. Nykyään katsotaan paljon elokuvia.
4. Nykyään opiskellaan paljon.
5. Nykyään kirjoitetaan tietokoneilla.
6. Nykyään tehdään paljon työtä koneilla.
7. Nykyään puhutaan vieraita kieliä.
8. Nykyään ostetaan paljon vaatteita.
9. Nykyään juodaan paljon kahvia.
10. Nykyään eletään kauan.

Harjoitus 5

Vastaa kysymykseen. Sanat ovat *sekaisin*. Pane ne oikeaan järjestykseen ja oikeaan muotoon.
Käytä passiivin positiivista ja negatiivista imperfektiä.

Malli: (viime kesänä – kaikki – seinä – maalata) (Mitkä?) > Viime kesänä maalattiin kaikki seinät.
 (viime kesänä – kaikki – seinä – maalata) (Milloin?) > Kaikki seinät maalattiin viime kesänä.
 (antaa – ei – paperi – hän) (Mitä?) > Hänelle ei annettu paperia.
 (antaa – ei – paperi – hän) (Kenelle?) > Paperia ei annettu hänelle.

1. (talo – remontoida – viime vuonna) (Milloin?) >

2. (puutarha – istuttaa – kukka) (Mihin?) >

3. (kahvi – ei – muistaa – ostaa – kauppa) (Mitä?) >

4. (lähettää – lasku – eilen) (Milloin?) >

5. (ei – harjoitella – asia – tarpeeksi) (Miten?) >

6. (pitää – eilen – kokous) (Mikä?) >

7. (sopimus – allekirjoittaa – viime viikolla) (Milloin?) >

8. (matkavakuutus – ottaa – ennen lähtöä) (Mikä?) >

9. (tarjota – ei – lentokone – ruoka) (Mitä?) >

Harjoitus 6
Sano puhekielellä. Käytä passiivin preesenssiä ja passiivin imperfektiä.

	Mitä te teette huomenna? Huomenna me ...	Mitä te teitte eilen? Eilen me ...
1.	NUKKUA myöhään	
2.	NUKUTTAA lapsia	
3.	HERÄTÄ aikaisin	
4.	HERÄTTÄÄ lapset	
5.	KÄYDÄ kaupassa	
6.	KÄYTTÄÄ tietokonetta	
7.	LEIKKIÄ lasten kanssa	
8.	LEIKATA omenapuiden oksia	
9.	UIDA 800 m	
10.	UITTAA koiraa	
11.	LÄHTEÄ elokuviin	
12.	LÄHETTÄÄ paketti Saksaan	
13.	VIEDÄ paketti postiin	
14.	VIETTÄÄ koko päivän kotona	
15.	PÄÄSTÄ aikaisin koulusta	
16.	PÄÄSTÄÄ lapset discoon	
17.	KERRATA kielioppia	
18.	KERTOJA asia hänelle	
	Mitä te teette lomalla? Lomalla me ...	Mitä te teitte lomalla? Lomalla me ...
19.	GRILLATA makkaraa	
20.	JUODA vähän viiniä	
21.	JUTELLA	
22.	KÄVELLÄ	
23.	PESTÄ pyykkiä	
24.	MATKUSTAA Tukholma	
25.	SYÖDÄ seisovassa pöydässä	
26.	TANSSIA	
27.	KATSELLA merimaisemia	

Harjoitus 7

Kerro sama tarina puhekielellä.

Me emme menneet viime kesälomalla vanhempien kanssa mökille, vaan me lähdimme interrailille Etelä-Eurooppaan. Me emme lentäneet, vaan me matkustimme koko matkan junalla. Ensin me menimme laivalla Ruotsiin. Tukholman satamasta me ajoimme bussilla rautatieasemalle. Me emme tietäneet, milloin seuraava juna Venetsiaan lähtee, ja siksi meidän täytyi odottaa asemalla monta tuntia. Me emme ostaneet paikkalippuja. Mutta koska juna tuli aivan täyteen ihmisiä, me emme päässeet istumaan. Meidän täytyi seisoa monta tuntia junan käytävällä. Me emme voineet istua edes käytävän lattialla, koska junassa oli niin paljon ihmisiä. Lopulta me saimme istumapaikat ja pääsimme lepäämään. Me emme nukkuneet kovin hyvin. Aamulla, kun me olimme Venetsiassa, me emme löytäneet mistään nuorisohotellia, emmekä me päässeet suihkuun. Me emme osanneet puhua italiaa, emmekä me ymmärtäneet, mitä ihmiset oikein yrittivät meille sanoa. Meillä ei ollut sanakirjaa. Me emme muistaneet, mitä "nuorisohotelli" on englanniksi tai saksaksi, ja me emme osanneet selittää sitä käsin. Kun me sitten kävelimme siinä rannalla, me kuulimme, kun joku yhtäkkiä sanoi meille jotakin suomeksi. Me emme tunteneet sitä poikaa, mutta hän vaikutti mukavalta. Me kysyimme, osasiko hän puhua italiaa, mutta hänkään ei osannut. Mutta hänellä oli kartta ja nuorisohotellin osoite. Ja niin me katsoimme siitä kartasta, missä se oli. Me emme olleet kovin kaukana: se nuorisohotelli sijaitsi aivan viereisellä kadulla! Niin me lähdimme kaikki yhdessä sinne, saimme makuupaikat ja veimme tavarat sinne. Sitten me kävimme suihkussa, vaihdoimme vaatteet ja lähdimme syömään. Illalla me pidimme hauskaa yhdessä. Me emme nukkuneet 24 tuntiin!

Harjoitus 8

Toinen kysyy ja toinen vastaa positiivisesti tai negatiivisesti. Käyttäkää puhekieltä.

Ostitteks te sen auton?

– Joo, me ostettiin (se)./ – Ei, ei me ostettu (sitä).

(nukkua eilen myöhään, herätä keskellä yötä, kuulla se räjähdys, käydä ravintolassa, syödä kotona, juoda eilen viiniä, lähettää eilen se paketti, tilata pizza, varata pöytä ravintolasta, saada eilen se kirje, katsoa eilen se filmi, lukea eilen sanomalehti, maksaa eilen kaikki laskut, kuunnella eilen tämä levy, pedata eilen sängyt, pestä eilen pyykkiä, viedä matot ulos, tiskata kaikki astiat, tehdä illalla salaattia, laittaa illalla pitsaa)

Harjoitus 9

Kerro puhekielellä kurssikaverillesi, mitä te teitte eilen. Sitten myös toinen kertoo, mitä he tekivät. Käytä puhekieltä (me + passiivin imperfekti). Muista objektin muodot!

Mitä te teitte eilen?

Entä te? Mitä te teitte eilen?

Eilen me lähdettiin kavereiden kanssa ulos. Eilen me pelattiin tennistä.

(nousimme myöhään, opiskelimme, kävimme leffassa, tapasimme tuttuja, katsoimme elokuvan, luimme kirjoja, siivosimme, olimme kävelyllä, veimme koiran ulos, kävimme kaupassa, laitoimme yhdessä ruokaa, kuorimme perunat, katoimme pöydän, teimme salaattia, söimme, pesimme pyykkiä, teimme puutarhatöitä, leikkasimme ruohon, kävimme kirjastossa, varasimme lomamatkan, kävimme uimassa, menimme aikaisin nukkumaan)

Anne: *No hei! Mitäs kuuluu?*

Henna: *No, ei täs mitään ihmeitä. Me oltiin Paulin kanssa viikonloppuna Tallinnassa risteilyllä.*

Anne: *Ihanks totta? Millä laivalla te menitte? Menitteks te Estoorialla?*

Henna: *Ei, ku me mentiin Preluudialla. Preluudialla on yleensä niin hyvä ruoka. Siel on hyvä kokki. Siks mä tykkään mennä sillä. Pöydät on aina katettu kauniisti, ja palvelu on hyvää ja ystävällistä. On oikea ilo syödä siellä!*

Anne: *Voi, ku toi kuulostaa kivalta! Olis kiva itsekin joskus lähtee, mut ku koskaan ei o tarpeeks aikaa. No, mitä te söitte siellä? Söitteks te jotain liharuokaa? Härkää tai jotain?*

Henna: *Ei me otettu nyt lihaa. Me syötiin rapuja, ku nyt on tää rapuaika.*

Anne: *Mitäs juotavaa te otitte? Vai joitteks te olutta?*

Henna: *Eihän me nyt olutta juotu! Me otettiin tietysti pullo viiniä... Muistaakseni se oli jotain ranskalaista... Se oli jotain Chinonia tai jotain sellaista...*

Anne: *No, kävitteks te tanssimassa?*

Henna: *Ei, ei me tanssittu, mut me istuttiin vähän aikaan siellä ja katseltiin, ku muut tanssivat. Oli se ihan kivaa. Siel oli kyllä aika huono orkesteri. Sitten me juteltiin, käveltiin kannella, katseltiin merta ja upeaa auringonlaskua. Mentiin aikaisin nukkumaan.*

Anne: *Oliks teillä hyvä hytti?*

Henna: *Joo, me ei haluttu ottaa mitään sellasta halpaa hyttiä autokannen alta. Me otettiin semmonen tilava A-luokan hytti, jossa oli ikkunakin.*

Anne: *Te kävitte tietysti Tallinnassa?*

Henna: *No, totta kai!*

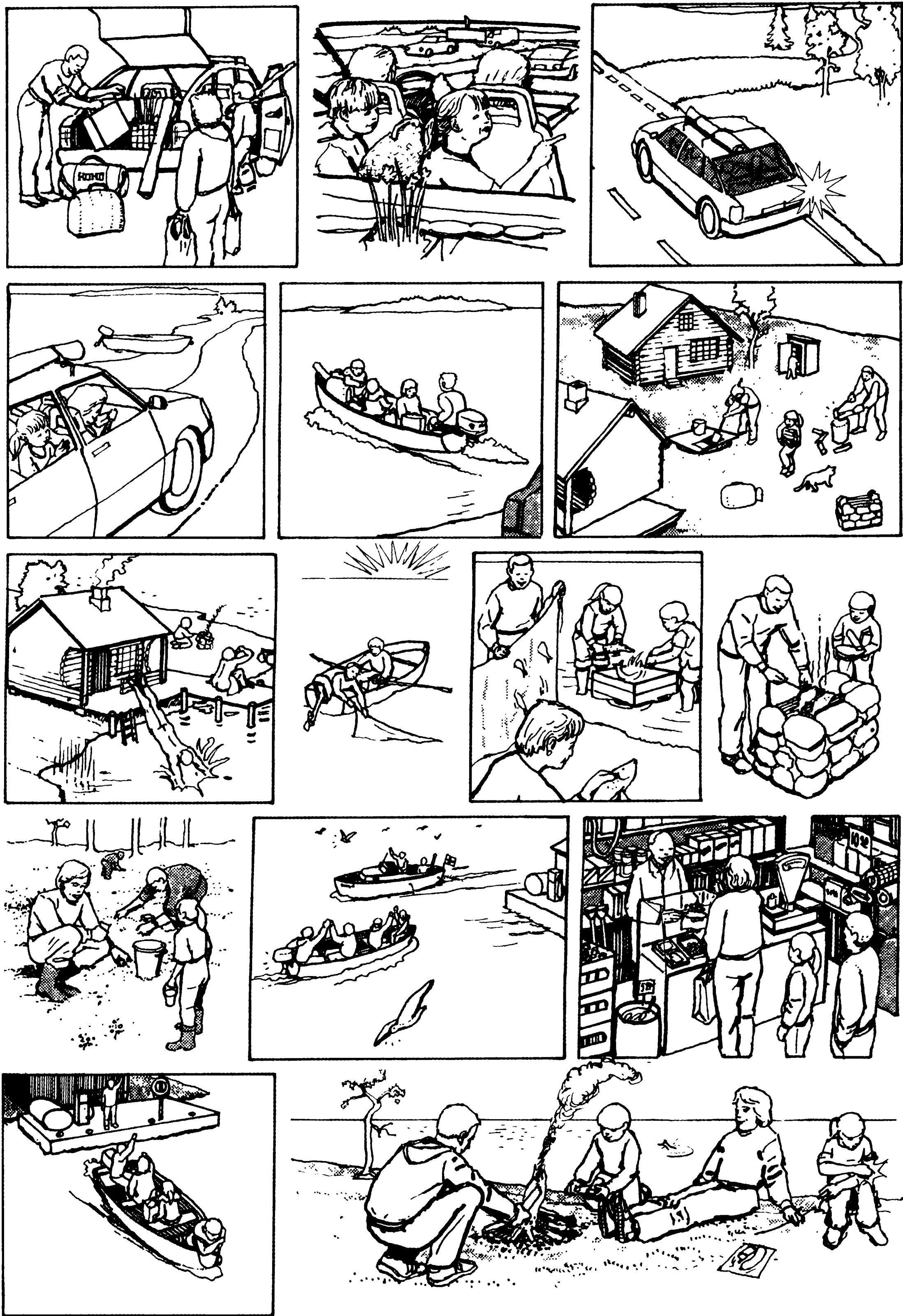
Anne: *Missä te kävitte Tallinnassa? Kävitteks te Kadriorgin puistossa?*

Henna: *Ei me käyty. Meil oli liian vähän aikaa, ku laiva lähti takasinpäin jo neljän aikaan. Me käveltiin vaan pitkin niitä Tallinnan kapeita katuja, ihasteltiin vanhoja taloja, nautittiin vanhan hansakaupungin tunnelmasta ja historiasta. Me käytiin Toompean mäellä, merimuseossa ja parissa galleriassa.*

Anne: *Ostitteks te sieltä jotakin? Jonkin taulun?*

Henna: *Ei me nyt ostettu. Meil oli niin vähän aikaa. Me juotiin vaan kahvit yhdessä ihanassa vanhassa kahvilassa. Ne virolaiset on sitten niin mukavia. Ne on niin iloisia ja ystävällisiä. Olis kiva opetella sitä viron kieltä hiukan! Se muistuttaa niin kovasti suomea! Tuntuu ihan siltä kuin sitä ymmärtäisi. No, mitäs te ootte puuhanneet? Mitä te teitte viikonloppuna?*

Anne: *Me ei tehty mitään. Me oltiin Pyn kanssa vaan leikkikentällä, ja Ilpo kävi pelaamassa lentopalloa. Lauantaina me käytiin saunassa, tilattiin pitsat ja katsottiin telkkaria. Me ei viitsitty edes siivota. Mä oon nykyään niin väsyny töiden jälkeen. Pynykin on vielä niin pieni! Me ei jaksettu tehdä yhtään mitään. Me vaan levättiin.*

- Leena: *Terve! Kiva nähdä! No, mitäs te ootte puuhanneet?*
- Saija: *Onpa mukava nähdä sua! No, ei mitään ihmeellistä. Oltiin vaan maalla viikonloppuna.*
- Leena: *Ai jaa. Onks se kaukanakin?*
- Saija: *Joo, on sinne aika pitkä matka. Se on noin 200 km autolla, ja sit pitää mennä vielä veneelläkin. Me pakattiin jo illalla kaikki tavarat autoon, niin että me päästiin sit heti aamulla aikasin lähtemään. Me ajettiin Salon kautta, ja moottoritiellä oli kyllä aika paljon liikennettä. No, me ajettiin ihan rauhassa, katseltiin vähän maisemia ja pysähdyttiin aina välillä, syötiin jäätelöä ja juotiin kahvia. Me pysähdyttiin bensa-asemalle syömään ja jatkettiin sit matkaa, kunnes käännettiin sille pikkutielle. Meillähän on siellä rannassa semmonen pieni soutuvene, jossa on perämoottori. Me siirrettiin kaikki tavarat autosta veneeseen ja ajettiin saareen.*
- Leena: *No, mitäs te teitte siellä saarella?*
- Saija: *No, ensiksi me purettiin kaikki tavarat laukuista ja laatikoista ja alettiin lämmittää saunaa. Jarkko pilkkoi puita, ja Linnea ja Aleksi auttoivat isäänsä. Mä hain kaivosta vettä ja kannoin vedet saunaan. Sitten me saunottiin, hypättiin suoraan saunasta veteen uimaan, juotiin olutta ja grillattiin.*
- Leena: *Kävitteks te kalassa?*
- Saija: *Joo, me laskettiin verkot illalla veteen ja käytiin sit aamulla nostamassa ne. Me saatiin ahvenia ja pari sii-kaa. Suurin osa kaloista me pantiin sumppuun, mut mä perkasin pari ahventa, ja Jarkko paistoi ne grillissä. Sit me käytiin marjassa, poimittiin marjoja ja putsattiin ne sit mökillä. Sen jälkeen me käytiin veneellä kylä-kaupassa. Me ostettiin vähän lihaa, maitoa, leipää ja bensiiniä ja ajettiin takaisin mökille. Illalla me käytiin yhdellä pienellä saarella, joka kuuluu vielä meille, ja laitettiin nuotio sinne rantaan ja paistettiin makkaraa. Sit me vaan katseltiin ihanaa auringonlaskua. Kalat polskivat siinä rannassa niin kovasti. Meillä oli muuten ihan mukavaa, mutta itikat vaan kiusasivat Linneaa. Linnea on vähän allerginen hyönteisten pistoille. Mutta mitäs sä teit viikonloppuna?*
- Leena: *Mä en tehny mitään erikoista. Olin vaan kotona ja laitoin ruokaa. Mä kokeilin yhtä uutta reseptiä, mut ei se maistunu miltään. Sit mä yritin lukea sitä Tero Suomaan uutta romaania, mut mä en jaksanu millään edes lukea. Mä olin niin väsyny. Mä en käyny missään, ja kukaan ei pyytäny mua mihinkään. Kukaan ei edes soittanu. Enkä mä viitsiny itse soittaa kenellekään. Mä en oikeastaan puhunu kenenkään kanssa koko viikonloppuna. Mä en tavannu ketään, enkä mä lähteny minnekään. Mä yritin levätä viikonloppuna.*

Selityksiä:

<i>puuhata (4)</i>	tehdä jotakin kivaa
<i>purkaa (1)</i>	a) ottaa tavarat pois laukusta tai autosta b) rikkoa, hajottaa jokin rakennus
<i>pilkkoa (1)</i>	hakata puita pieniin osiin
<i>sumppu</i>	verkkopussi tai puulaatikko, jossa säilytetään eläviä kaloja vedessä
<i>perata (4)</i>	puhdistaa kaloja
<i>putsata (4)</i>	puhdistaa
<i>nuotio</i>	puista, oksista ja risuista tehty avotuli rannassa tai metsässä
<i>polskia (1)</i>	liikkua vedessä niin, että kuuluu voimakas ääni, hypätä vedessä
<i>itikka</i>	hyttynen, sääski
<i>kiusata (4)</i>	häiritä, tehdä kiusaa, ahdistella

Raikkalassa omalla kauniilla 1350 m² tontilla omakotitalo

Talo on rakennettu vuonna 1928. Talon sisääntulokerros on remontoitu hiljattain kauttaaltaan. Käyttövesiputket on uusittu remontin yhteydessä. Julkisivut on kunnostettu ja maalattu. Piha-alueet on laitettu kauniisti ja niistä on pidetty hyvää huolta. Taloa on mahdollista laajentaa; suunnitelmat on jo tehty ja luvat on haettu viranomaisilta. Lisätietoja ensiesittelyssä keskiviikkona 10.8. kello 19.00–19.45.

Harjoitus 10

Etsi netistä itsellesi sopiva talo ja kerro talosta kurssikaverillesi.

1. Miksi juuri sellainen talo sopisi sinulle?
2. Missä se sijaitsee? Mitä se maksaa?
3. Millaisessa kunnossa talo on? Mitä remontteja talossa on tehty? Mitä täytyisi vielä tehdä?
4. Miten remontoisit talon? Osaatko itse tehdä remonttia?
5. Voisitko oikeasti ajatella, että ostaisit vanhan talon? Mikä vanhassa talossa voisi olla mukavaa?
6. Mitä ongelmia vanhassa talossa on?

TALO ON REMONTOITU – PASSIIVIN PERFEKTI

Mitäs täällä *on* tehty?

Verbityyppi 1
yksikön 1. persoonan vartalo
a, ä → e

on nukuttu	ei ole nukuttu
on otettu	ei ole otettu
on tiedetty	ei ole tiedetty
on ostettu	ei ole ostettu

Verbityypit 2, 3, 4, 5
infinitiivin vartalo

on syöty	ei ole syöty	Katto on nyt korjattu.
on tehty	ei ole tehty	Seinät on maalattu.
on opiskeltu	ei ole opiskeltu	
on menty	ei ole menty	
on pesty	ei ole pesty	
on vastattu	ei ole vastattu	Rakennusta ei ole purettu vielä.
on tarvittu	ei ole tarvittu	

PASSIIVIN PLUSKVAMPERFEKTI

Pöytä *oli* katettu kauniisti, kun me tulimme.

Verbityyppi 1
yksikön 1. persoonan vartalo
a, ä → e

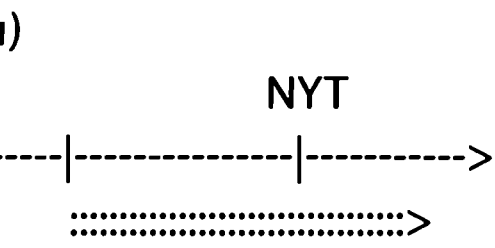
oli nukuttu	ei ollut nukuttu	Kun oli syöty, juotiin kahvia.
oli otettu	ei ollut otettu	Kun oli juteltu vähän aikaa,
oli tiedetty	ei ollut tiedetty	mentiin saunaan.
oli ostettu	ei ollut ostettu	

Verbityypit 2, 3, 4, 5
infinitiivin vartalo

oli syöty	ei ollut syöty	Koska koiralle ei ollut annettu
oli tehty	ei ollut tehty	ruokaa, sillä oli hirveä nälkä.
oli opiskeltu	ei ollut opiskeltu	
oli menty	ei ollut menty	
oli pesty	ei ollut pesty	
oli vastattu	ei ollut vastattu	
oli tarvittu	ei ollut tarvittu	

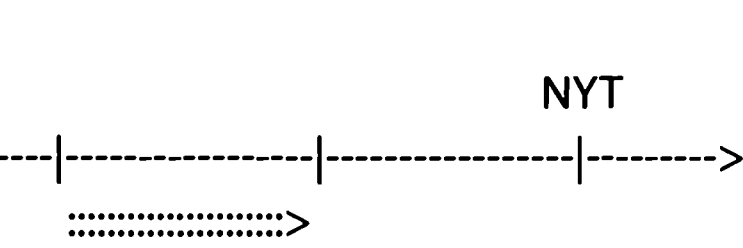
MILLOIN KÄYTÄT PASSIIVIN PERFECTIÄ?

PASSIIVIN PERFECTI

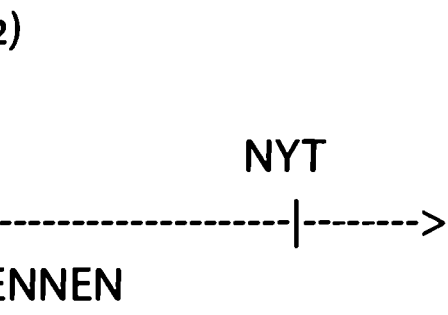

Taloa **on** remontoitu jo kaksi vuotta.
(Remontointi jatkuu vielä.)

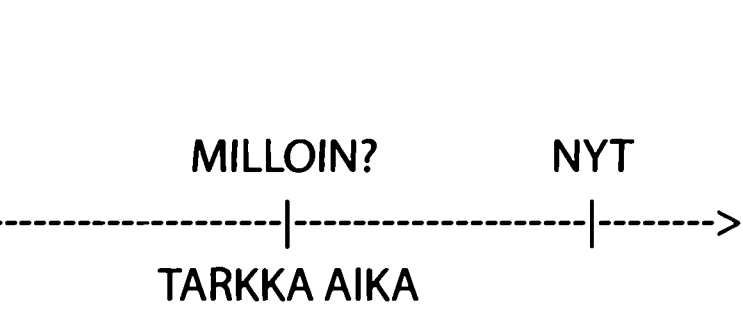
PASSIIVIN IMPERFECTI

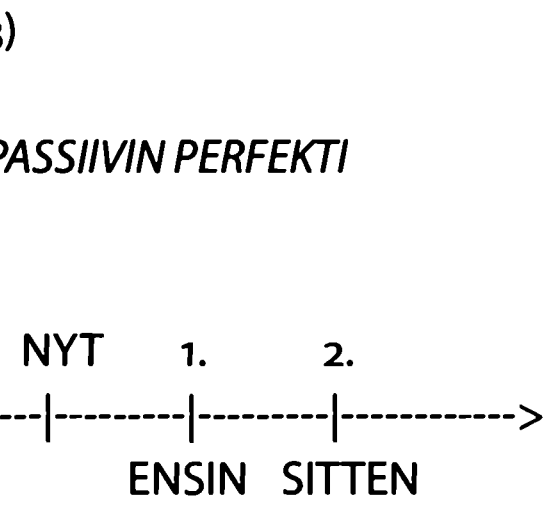
Taloa remontoitiin kaksi vuotta.
(Remontointi on loppunut. Remontointi kesti kaksi vuotta.)

Talo **on** remontoitu.
(Ei sanota tai tiedetä, milloin remontti oli.)

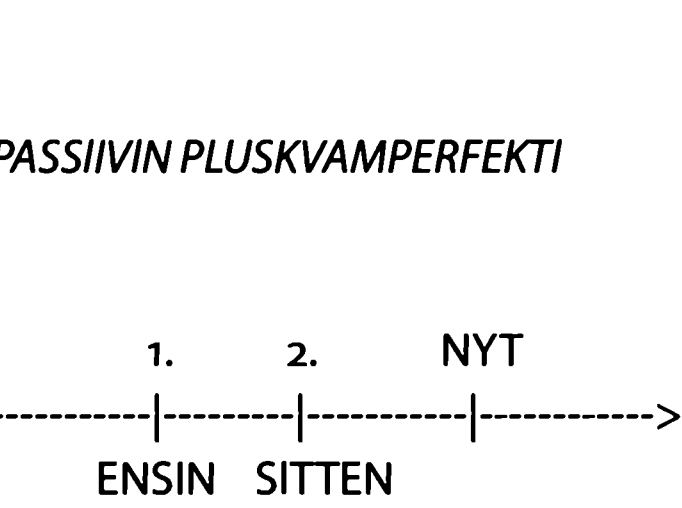

Talo remontoitiin viime vuonna.
(Sanotaan, milloin remontti tehtiin.)

Kun katto **on** korjattu, maalataan seinät.
(Asia tapahtuu tulevaisuudessa: kun yksi asia on valmis, tehdään toinen.)

passiivin perfecti
+ *passiivin preesens*

Kun katto **oli** korjattu, maalattiin seinät.
(Asia tapahtui menneisyydessä: kun yksi asia oli valmis, tehtiin toinen.)

passiivin pluskvamperfecti
+ *passiivin imperfecti*

Harjoitus 11

Käytä passiivin positiivista ja negatiivista perfectiä.

- 1. Pesäpalloa (pelata) Suomessa jo kauan.
- 2. Verkkofootbagia ei (pelata) vielä kauan.
- 3. Vehnää (viljellä) Suomessa jo kauan.
- 4. Pensasmustikkaa ei (kasvattaa) kauan.
- 5. Avaruuteen ei (lentää) vielä kauan.
- 6. Ulkomaille (viedä) Suomesta turkiksia jo kauan.
- 7. Laivoja (rakentaa) Suomessa jo kauan.
- 8. Tätä taloa (korjata) jo kaksi vuotta.
- 9. Kopiokonetta ei (korjata) vielä.

Harjoitus 12
Käytä passiivin positiivista perfektiiä.

- 1. Kun (imuroida – huoneet) , käydään kaupassa.
- 2. Kun (pestä – pyykit) , aletaan laittaa ruokaa.
- 3. Kun (kattaa – pöytä) , kutsutaan kaikki syömään.
- 4. Kun (korjata – kupit) pois pöydästä, tiskataan.
- 5. Kun (tiskata – tiskit)..... , mennään päiväunille.
- 6. Kun (nukkua – päiväunet) , keitetään kahvit.
- 7. Kun (juoda – kahvit) , lähdetään ulos.
- 8. Kun (pakata – matkalaukut) , tilataan taksi.
- 9. Kun (jättää – matkatavarat) , saadaan liput.
- 10. Kun (viedä – laukut) lentokoneeseen , lähdetään.

Harjoitus 13
Vastaa kysymykseen passiivin negatiivisella perfektillä.

Onko auto jo pesty?
– Sitä ei ole pesty vielä.

- 1. Onko tämä lasku jo maksettu?
- 2. Onko ruoka jo laitettu?
- 3. Onko kaupassa jo käyty?
- 4. Onko koira viety jo ulos?
- 5. Onko koiralle annettu ruokaa?
- 6. Onko kukat jo kasteltu?
- 7. Onko Kaarinalle soitettu?
- 8. Onko hänet jo kutsuttu?

Harjoitus 14
Vastaa ensin passiivin positiivisella perfektillä ja sen jälkeen passiivin positiivisella imperfektillä.

Onko auto jo pesty?	– On pesty. Se pestiin jo eilen.
1. Onko koira viety jo ulos?	–
Se ulos puoli tuntia sitten.
2. Onko ovi jo suljettu?	–
Se kello 20.00.
3. Onko liput jo varattu?	–
Ne jo viime viikolla.
4. Onko lapset jo haettu päiväkodista?	–
Heidät jo kello 15.00.
5. Onko kirja jo palautettu kirjastoon?	–
Se jo viime viikolla.

Harjoitus 15

Käytä passiivin pluskvamperfektiä ja passiivin imperfektiä.

Kun kirja oli luettu, se palautettiin kirjastoon.

Koska roskia ei ollut viety ulos, huoneessa haisi pahalta.

- 1. Kun (perunat – kuoria), ne (keittää)
- 2. Kun (pöytä – kattaa)....., (nostaa) pata keskelle pöytää.
- 3. Kun (tiskikone – tyhjentää), (viedä) roskat ulos.
- 4. Koska (ruoka – ei – laittaa), täytyi ostaa jotakin valmisruokaa.
- 5. Koska (tie – ei – hiekoittaa)....., se oli liukas.

Harjoitus 16

Valitse oikea aikamuoto. Käytä passiivimuotoja (positiivisia ja negatiivisia).

Eilen (siivota) vaatekaappeja. Kaappeja ei (siivota)

pitkään aikaan, ja ne olivat ihan täynnä vanhoja ja pieniä vaatteita.

Kaikki vanhat vaatteet (pakata) eilen illalla noihin pahvilaatikoihin. Osa niistä

(viedä) hetken kuluttua vintille, osa (antaa)

vaatekeräykseen. Vaatteet, jotka (panna) vaatekeräykseen,

viedään kehitysmaihin. Vanhat vaatteet täytyi ensin pestä ja silittää.

Eilen illalla niitä myös (korjata) vähän. Monet vaatteet olivat aika huonossa

kunnossa. Niitä (käyttää) jo aika kauan.

Mutta toisia vaatteita ei (käyttää) koskaan, niissä oli vielä hintalaputkin! Ne

(ostaa) alennusmyynnistä! Kun vaatteet (pestä),

(silittää) ja (korjata), ne työnnetään kerä-

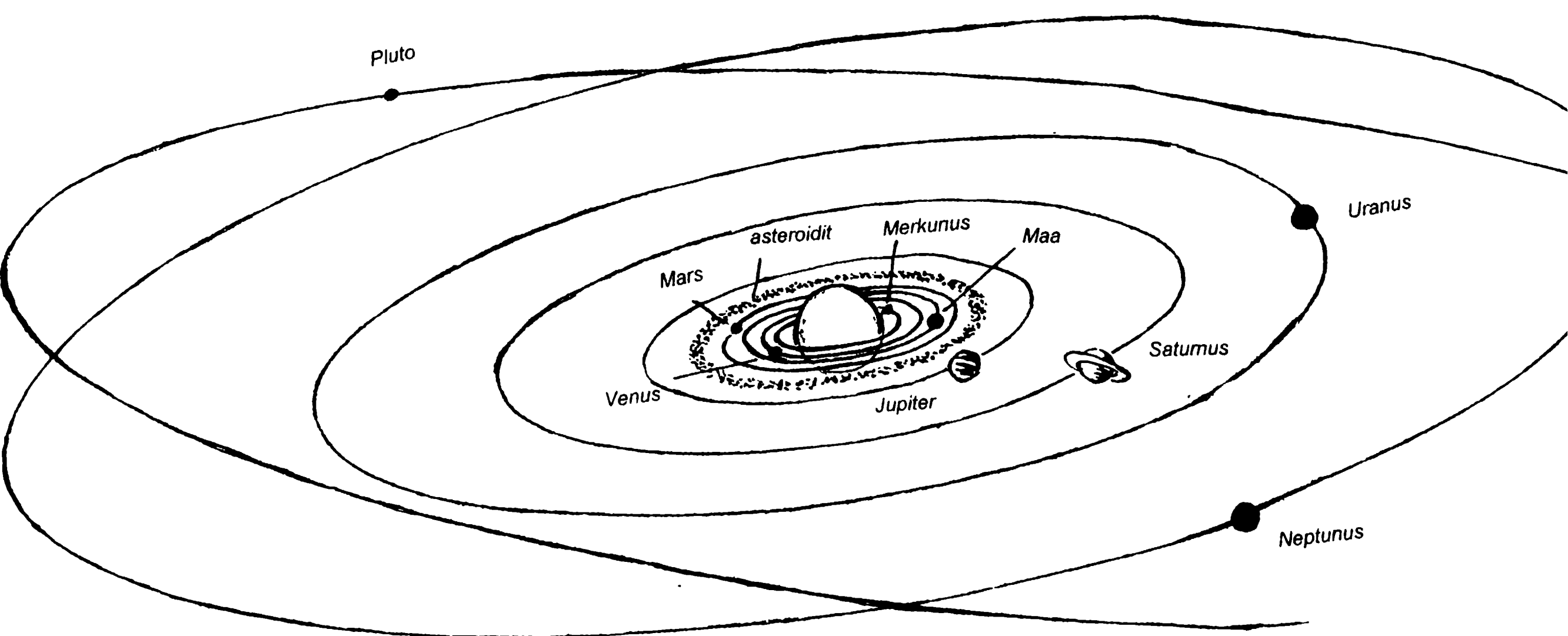
yslaatikkoon. Keräyslaatikko (tyhjentää) tavallisesti joka viikko.

Joskus sitä ei (tyhjentää), ja silloin se keräyslaatikko on niin täynnä, että sinne

ei mahdu enää yhtään vaatteita!

KAPPALE 11

- Aurinkokuntamme
- suuri, suurempi, suurin
- Elämää kerrostaloalueella
- Kummalla menet kotiin: bussilla vai junalla?
- Kumpi teistä kahdesta on pitempi?
- Sami on vähän pitempi kuin Joonas.
- asuminen
- oma asuinalue
- asunnon vuokraaminen
- adjektiivin komparatiivi
- predikatiivilause
- kumpi?

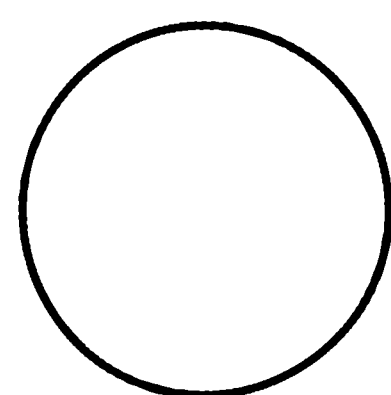

pieni	suuri	kuuma	kirkas
pienempi	suurempi	kuumempi	kirkkaampi
pienin	suurin	kuumin	kirkkain

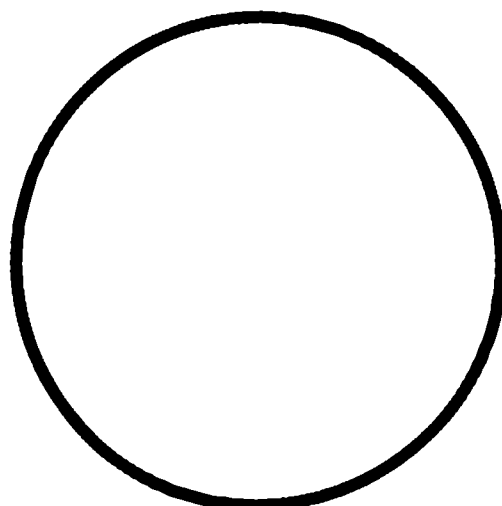
Maa on melko suuri planeetta.
Mars on vähän pienempi kuin Maa.
Saturnus on paljon suurempi kuin Maa.
Jupiter on valtava. Se on aurinkokuntamme suurin planeetta.

Aurinkokuntamme tunnetuin kääpiöplaneetta on pikkuinen Pluto.
Se on myös aurinkokuntamme kylmin (-230 °C) pikku planeetta.
Venus on aurinkokuntamme kuumin (+485 °C) planeetta.
Aurinkokuntamme nopein planeetta on Mercurius.
Sen keskinopeus on 172 248 km/h.

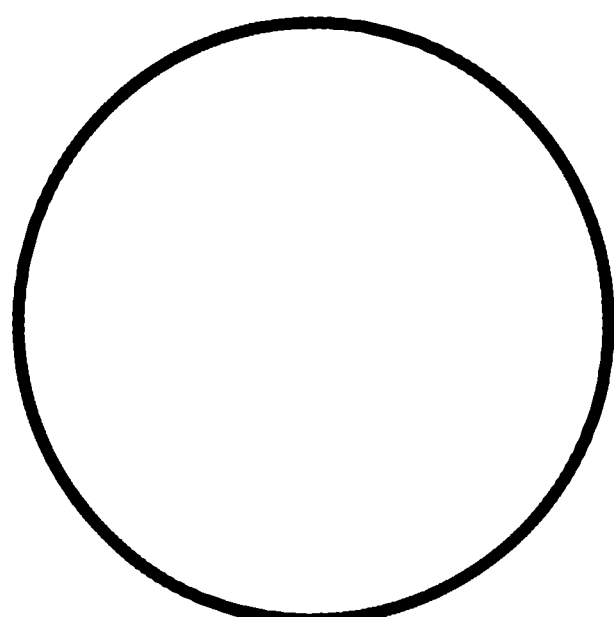
Pohjantähti on hyvin kirkas tähti.
Lyyra-tähdistön Vega on vielä kirkkaampi kuin Pohjantähti.
Kaikkein kirkkain taivaan tähdistä on kuitenkin Sirius.

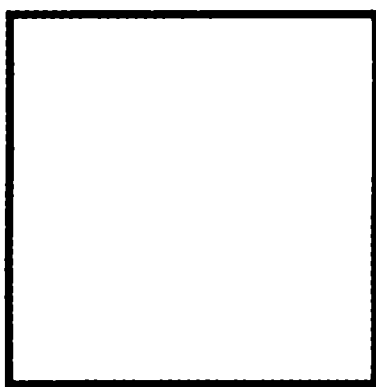
suuri

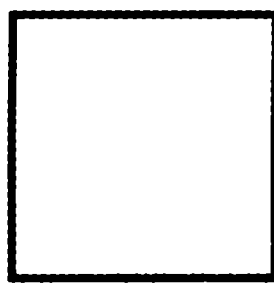
suurempi

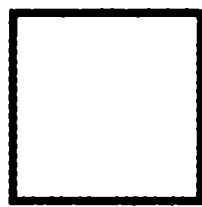
suurin

pieni

pienempi

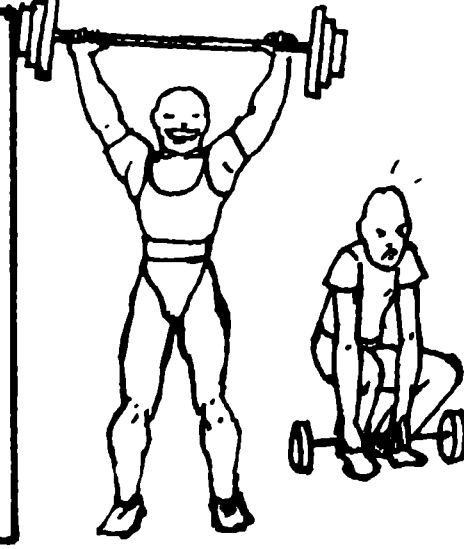
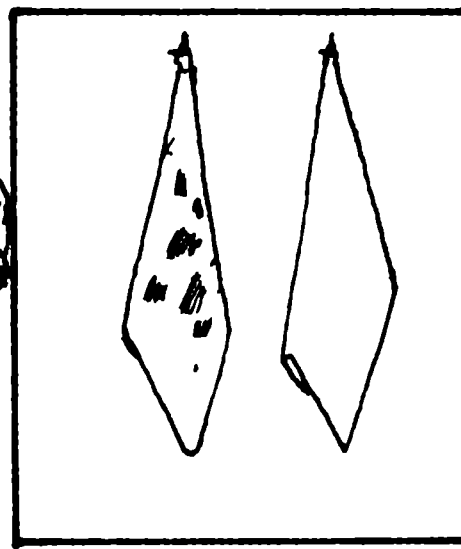
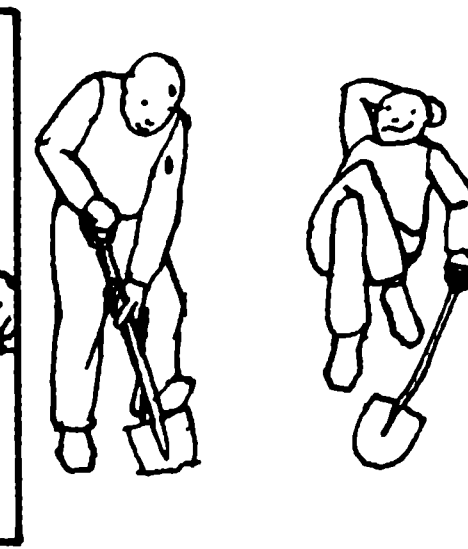
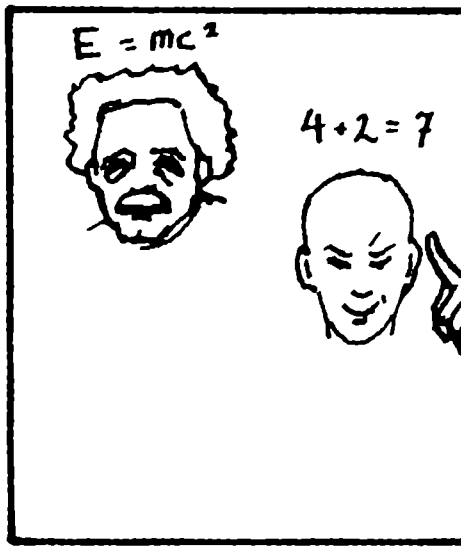
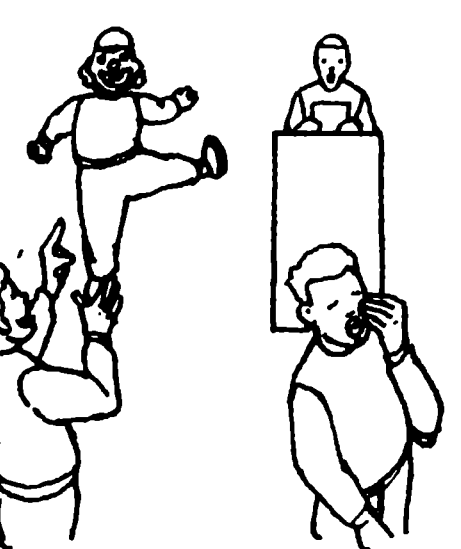
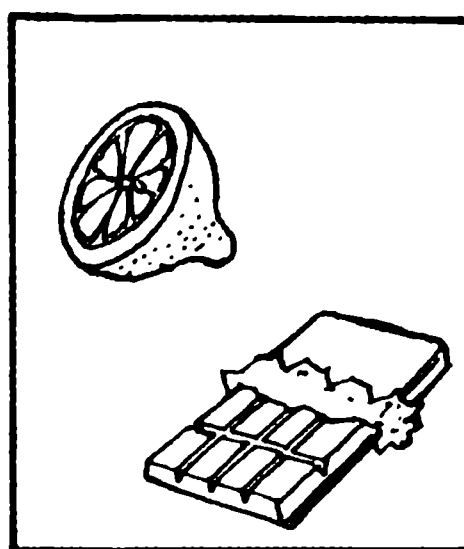
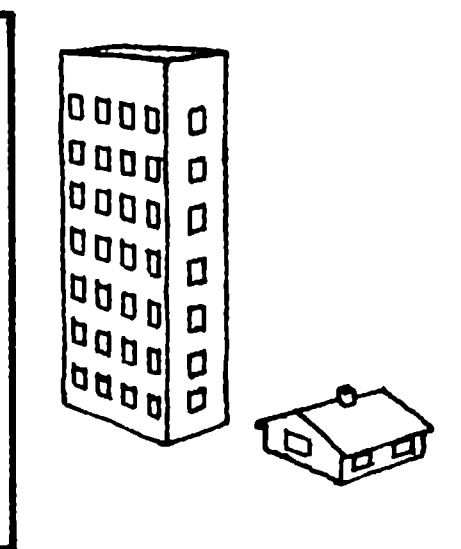
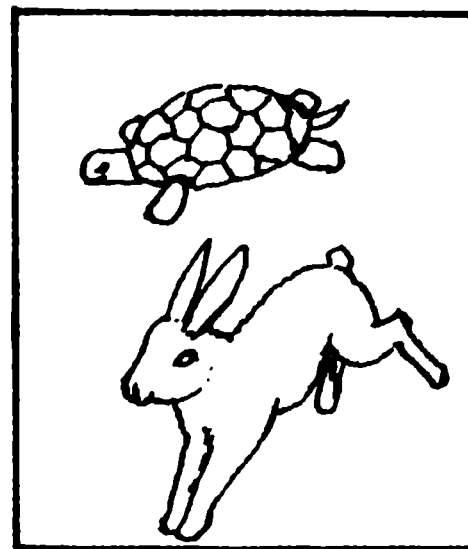
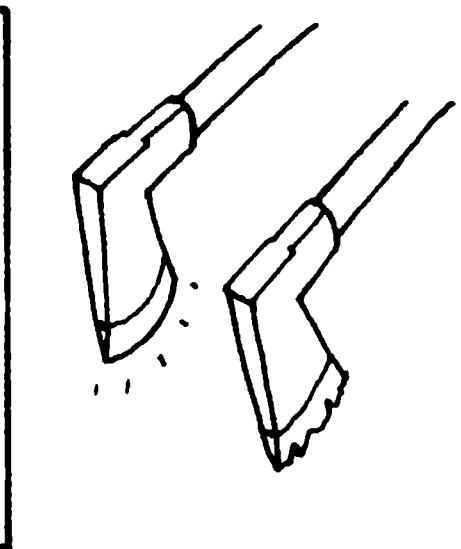
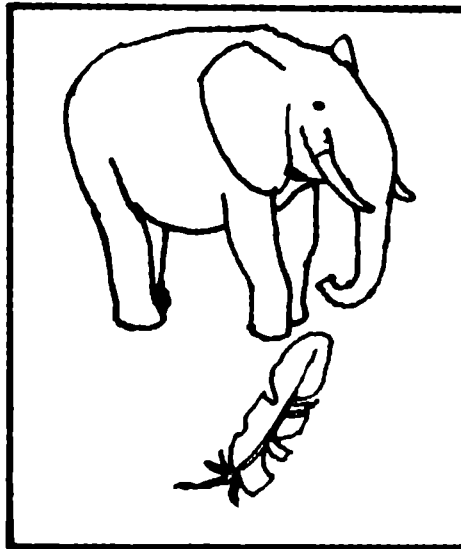
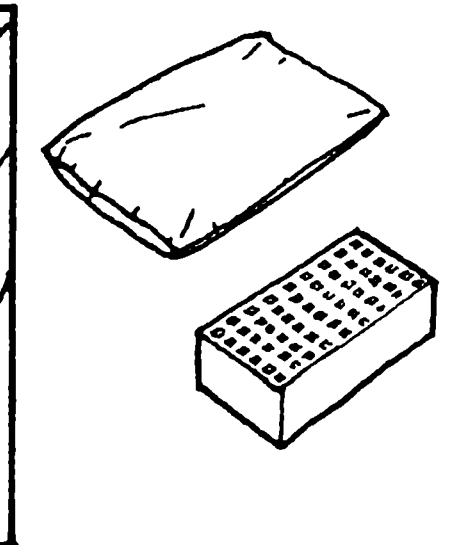
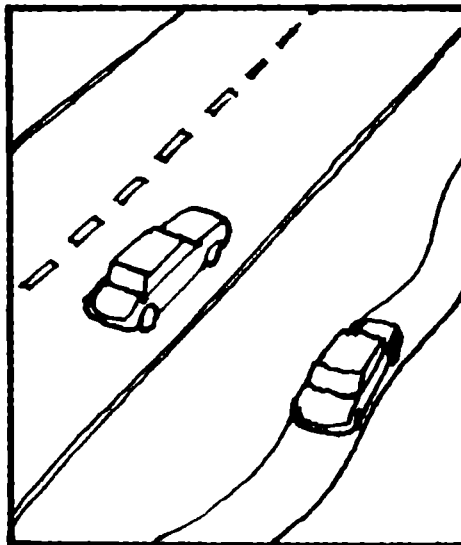
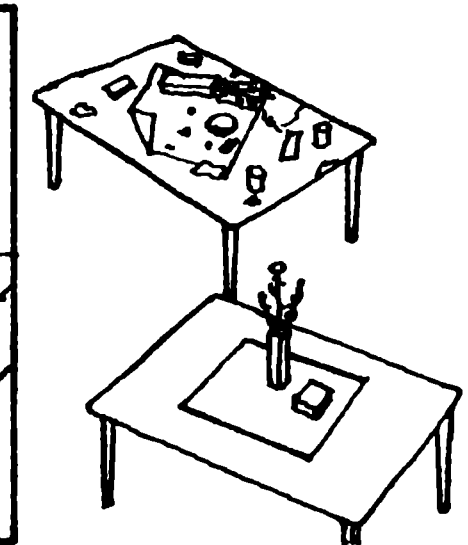
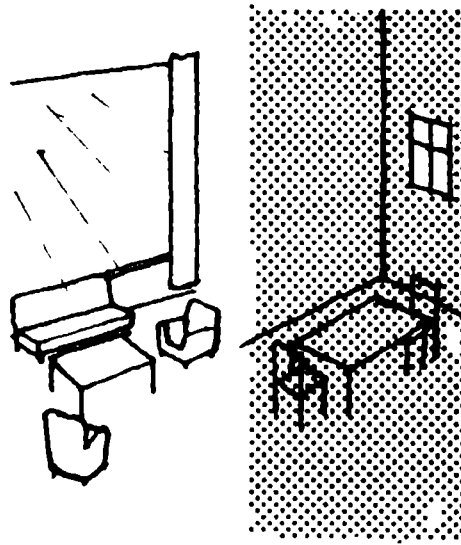
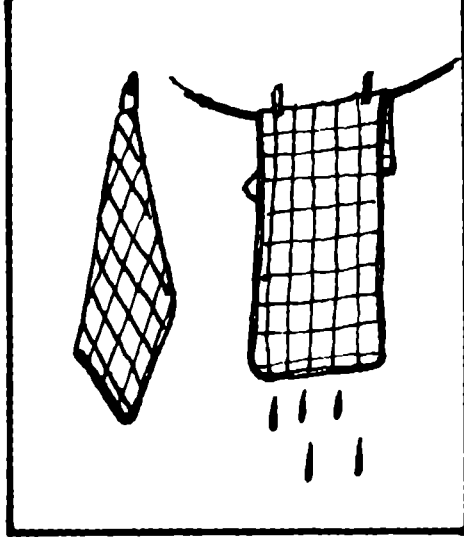
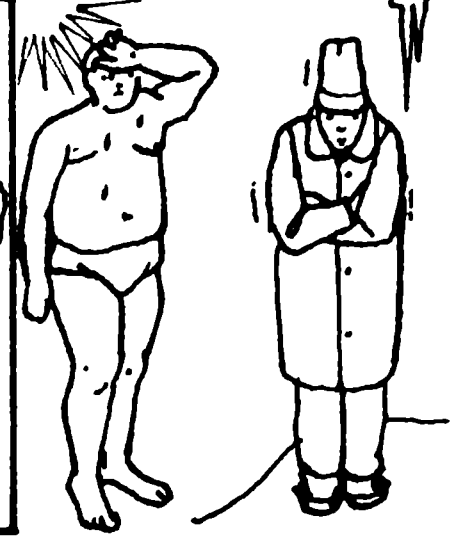
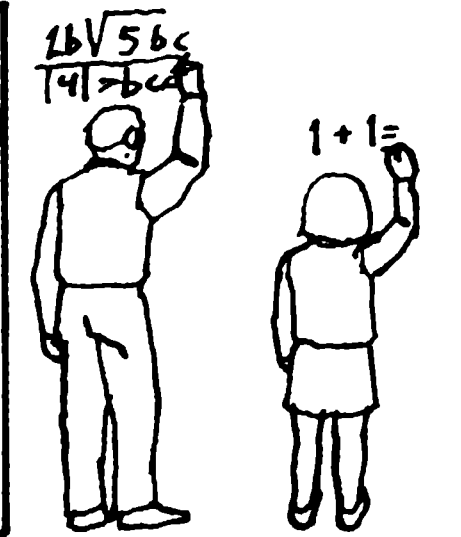
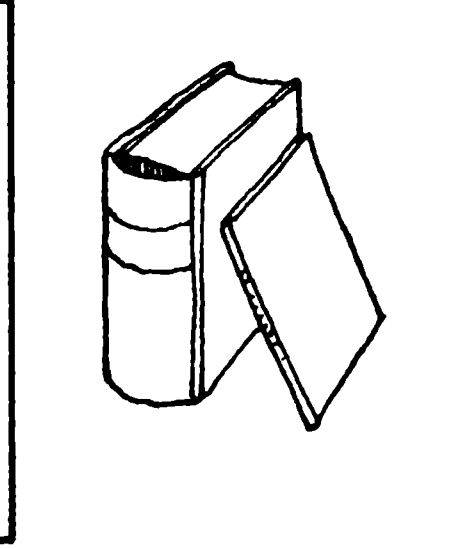
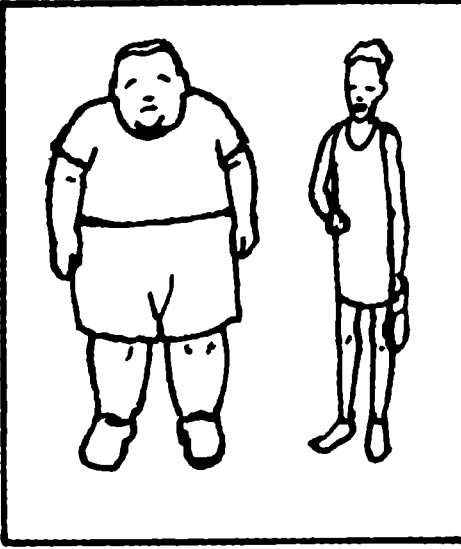
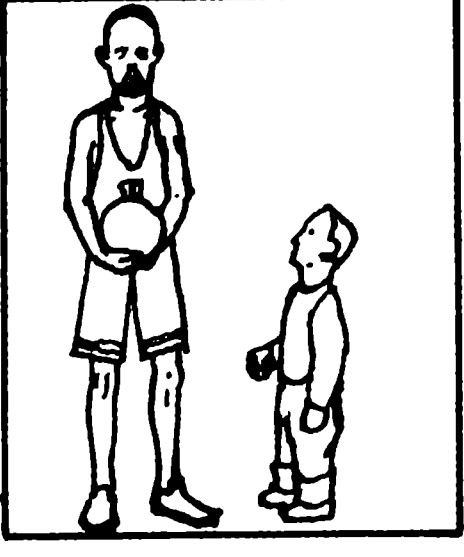
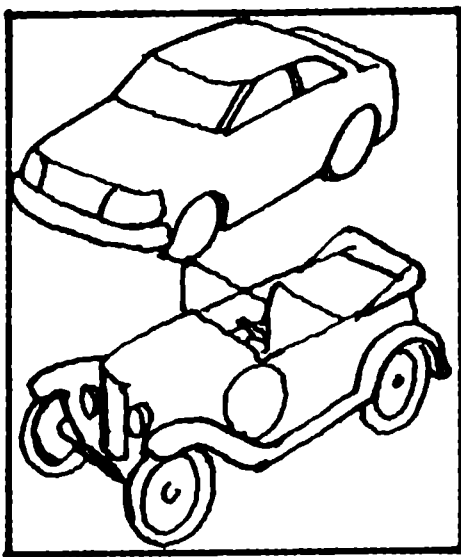
pienin

Harjoitus 1

Kysy kurssikaveriltasi.

1. Onko sinun kotikaupunkisi pienempi kuin tämä? Kerro kotikaupungistasi.
2. Onko sinun nykyinen asuntosi suurempi kuin edellinen? Kerro asunnostasi.
3. Haluaisitko asua lämpimämmässä maassa kuin tämä? Miksi?
4. Onko täällä kalliimpaa kuin kotimaassasi? Mitkä asiat ovat kalliimpia? Onko jotakin, mikä on halvempaa?
5. Onko sinulla nyt kivempi työpaikka kuin ennen? Miksi se on kivempi? / Miksi se on ikävämpi?
6. Oletko sinä nuorempi kuin minä? Minä vuonna sinä olet syntynyt?
7. Oletko sinä pitempi kuin minä? Kuinka pitkä sinä olet?
8. Onko huomenna kylmempi ilma kuin tänään? Tiedätkö? Oletko jo katsonut säätiedotuksen?
9. Luuletko, että tämä kurssi on vaikeampi kuin edellinen? Miksi luulet niin?
10. Onko suomen kielen opiskeleminen vaikeampaa kuin englannin? Miksi ajattelet niin?
11. Onko englannin kielen opiskeleminen hyödyllisempää kuin suomen kielen? Miksi ajattelet niin?
12. Kumpi on sinusta kiinnostavampaa: urheilu vai politiikka? Miksi?
13. Onko nykyinen työsi mielenkiintoisempaa kuin edellinen työsi? Miksi?
14. Onko lentäminen sinusta pelottavampaa kuin moottoripyörällä ajaminen? Miksi?
15. Onko sinulla hankalampi työmatka kuin minulla? Miten menet töihin? Kuinka kauan työmatkasi kestää?
16. Onko tämä päivä sinusta tylsempi kuin eilinen? Miksi?
17. Ovatko kulkukoirat kotimaassasi tavallisempia kuin täällä? Miksi?
18. Sataako kotimaassasi koskaan lunta? Onko lumi harvinaisempaa kotimaassasi kuin Suomessa? Miksi?

Millainen? = Minkälainen?

		-mpi
Adjektiivi	vartalo	
heikko	heiko-	heikompi
kömpelö	kömpelö-	kömpelömpi
tuttu	tutu-	tutumpi
kesy	kesy-	kesympi
vaikea	vaikea-	vaikeampi
mukava	mukava-	mukavampi
kiltti	kilti-	kiltimpi
nuori	nuore-	nuorempi
terve	tervee-	terveempi
iloinen	iloise-	iloisempi
uusi	uude-	uudempi
kallis	kallii-	kalliimpi
raitis	raittii-	raittiimpi
puhdas	puhtaa-	puhtaampi
miehekäs	miehekkää-	miehekkäämpi
väsynyt	väsynee-	väsyneempi
ohut	ohue-	ohuempi
hapan	happama-	happamampi
lämmin	lämpimä-	lämpimämpi
levoton	levottoma-	levottomampi

Kaksitavuisten sanojen vartalon

a → e

ä

kuiva	kuiva-	kuivempi
märkä	märä-	märempi
halpa	halva-	halvempi
laiska	laiska-	laiskempi
syvä	syvä-	syvempi

HUOMAA! kolme tavua

ahkera	ahkera-	ahkerampi
matala	matala-	matalampi
terävä	terävä-	terävämpi

HUOMAA!

hyvä		parempi
pitkä		pitempi

Tämä matto on 100;- **kalliimpi kuin** tuo.

Tuo takki on **paljon ohuempi kuin** tämä.
Tämä on **paljon lämpimämpi**. Ota tämä!

Tässä huoneessa on **paljon puhtaampi ilma kuin** tuossa toisessa.

Minä olen ollut **paljon väsyneempi viime aikoina**. En oikein tiedä, mistä se johtuu.

Ville on ollut **vähän kiltimpi** viime aikoina.

Tämä tehtävä on **vielä vaikeampi kuin** tuo.

Isoäiti on **jo terveempi**. Hän voi jo paremmin.

Isoisä on **yhä heikompi ja heikompi**.
Mitä vanhempi sitä heikompi hän on.
Yhä useampi on nykyään sinkku.

Hanna on **vanhempi kuin** Kari.
= Hanna on **Karia vanhempi**.

Ville on **lyhyempi kuin** Vilma.
= Ville on **Vilmaa lyhyempi**.

Kumpi teistä kahdesta on pitempi? Kari vai Timo?
Kari on **vähän pitempi kuin** Antero.
Teemu taitaa olla **yhtä pitkä kuin** Kari.

Tämä imuri ei ole **yhtään kalliimpi kuin** tuo.
Ja kuitenkin se on **paljon parempi**.

Harjoitus 2
Pane sana komparatiiviin.

- 1. Meidän edellinen auto oli vanha. Tämä auto on paljon (uusi) kuin se.
- 2. Leena oli viime viikolla niin surullinen ja masentunut. Nyt hän on paljon

(iloinen) kuin viime viikolla.
- 3. Vaari on nyt 75. Mummo on häntä kaksi vuotta(vanha).
- 4. Tämä huone oli ennen ruma. Nyt se on paljon (kaunis).
- 5. Peter on (pitkä) kuin Matti.
- 6. Matti on Peteriä (lyhyt).
- 7. Pekka oli sairas, mutta nyt hän voi paremmin. Nyt hän on jo (terve).
- 8. Samilla oli kova kuume, hän oli Pekkaa (sairas). Pekalla oli vain nuha.
- 9. Olen liian laiha. Haluaisin olla vähän (lihava).
- 10. Nikon tehtävä oli helppo. Jarin tehtävä on (vaikea) kuin Nikon.
- 11. Edellinen talvi oli lämmin. Tämä talvi on paljon(kylmä).
- 12. Tämä pyyheliina on kuiva. Tuo toinen pyyhe on (märkä) kuin se.
- 13. Tämä huone on pimeä. Tuo toinen huone on (valoisa).
- 14. Pöytä on aivan sotkuinen. Tuo toinen pöytä on (siisti).
- 15. Mian sänky on liian pehmeä. Tuomaksen sänky on paljon (kova).
- 16. Toinen kirves on hyvä ja terävä. Tämä kirves on paljon (tylsä) kuin se.
- 17. Metro on nopea. Bussi on (hidas) kuin se.
- 18. Vuori on korkea. Tunturi on (matala).
- 19. Eilinen elokuva oli (hauska) kuin tämä.
- 20. Paavo on laiska. Ville on häntä (ahkera).

Harjoitus 3

Täydennä sopivalla adjektiivilla. Pane adjektiivi oikeaan muotoon.

Valitse näistä: arka, hauska, hiljainen, luotettava, nuori, reilu, suurpiirteinen, ujo, vanha.

Mulla on yksi sisko ja kaksi veljeä.

Mun sisko ei ole kauhean puhelias, se on kuin minä.

Mä olen aika rohkea, se on paljonja kuin minä.

Mun toinen veli on aina täsmällinen ja huolellinen. Toinen on paljon

Siihen toiseen veljeen voi aina luottaa, se on kuin se toinen.

Mutta sen toisen kanssa on aina hauskaa. Se on paljon ja

kuin se toinen. Kuitenkin mä rakastan molempia. Ja mun sisko on mun paras ystävä.

Harjoitus 4

Kysy kurssikaveriltasi.

Millainen sinun paras ystäväsi on?

Millainen sinun siskosi/veljesi/serkkusi on?

Millainen sinun äitisi/isäsi/tätisi/setäsi on?

Millainen sinun naapurisi on?

Millainen sinun työkaverisi on?

Millainen sinun pomosi on?

Millainen sinä olet?

Mitä seuraavat adjektiivit tarkoittavat? Katso sanakirjasta.

Mieti sitten parin kanssa, onko kyseessä positiivinen vai negatiivinen ominaisuus.

arka	masentunut
avoin	miellyttävä
avulias	mukava
epäluotettava	pahantuulinen
epäystävällinen	pelokas
fiksu	pirteä
herkkä	puhelias
hermostunut	rehellinen
hillitty	reilu
huolellinen	rento
huonokuntoinen	rohkea
hurmaava	sulkeutunut
hyväkuntoinen	suurpiirteinen
hyväkäyttöksinen	taitava
hyvännäköinen	tarkka
hyväntuulinen	tyhmä
hyväsydäminen	tylsä
ilkeä	täsmällinen
innostunut	ujo
itsekäs	utelias
kateellinen	vaativa
kiltti	viehättävä
kiva	viisas
kohtelias	vilkas
komea	väsynyt
lahjakas	älykäs
luotettava	ärsyttävä

KOMPARATIIVIN TAIVUTUS

Harjoitus 5

Peitä paperilla **uudempi**-sanan muodot (sekä yksikön että monikon muodot). Sano sitten muodot yhdessä parin kanssa. Tarkista siirtämällä paperia ylhäältä alas.

-mpi:	-mma-/-mmä- -mpa-/-mpä-		-mmi- -mpi-	
	<i>Yksikkö</i>		<i>Monikko</i>	
<i>nominatiivi</i>	isompi	uudempi	isommat	uudemmat
<i>partitiivi</i>	isompaa	uudempaa	isompia	uudempia
<i>vartalo</i>	isomma-	uudemma-	isommi-	uudemmi-
<i>totaaliobjekti</i>	isomman	uudemman	isommat	uudemmat
<i>genetiivi</i>	isomman	uudemman	isompien	uudempien
<i>adessiivi</i>	isommalla	uudemmallalla	isommilla	uudemmillä
<i>ablatiivi</i>	isommalta	uudemmalta	isommilta	uudemmilta
<i>allatiivi</i>	isommalle	uudemmalle	isommille	uudemmile
<i>inessiivi</i>	isommassa	uudemmassa	isommissa	uudemmissä
<i>elatiivi</i>	isommasta	uudemmosta	isommista	uudemmistä
<i>illatiivi</i>	isompaan	uudempaan	isompiin	uudempiin

Harjoitus 6

Katri on lähdössä matkalle. Nyt hän pakkaa matkalaukkua ja juttelee Antin kanssa.
Pane sana komparatiivin oikeaan muotoon.

Katri: Minun täytyy pakata nämä matkatavarat vähän (suuri) laukkuun.
Eivät ne mahdu tähän (pieni).

Antti: Ota tämä (uusi) laukku!

Katri: Minä en tykkää tuosta (uusi) laukusta.

Antti: Muista sitten, että siellä on paljon (lämmين)!

Katri: Joo, joo. Minä otankin mukaan joitakin vähän (ohut) vaatteita.
Sitten voisin ottaa mukaan myös jotkut vähän (hyvä)
vaatteet. Minä otan tämän(lyhyt) hameen.

Antti: Ota tuo (pitkä)! Se on paljon (tyylikäs).

Katri: Minä otan mukaan nämä (vanha) sandaalit.
Nämä ovat paljon (mukava) kuin ne uudet.

Harjoitus 7

Pane sana komparatiivin oikeaan muotoon.

Tämä auto on (hyvä), koska se on (uusi).

Se oli kyllä paljon (kallis) kuin meidän edellinen automme. Meidän edellinen automme oli paljon (vanha). Tätä uutta autoa on paljon
(helppo) ajaa. Vakuutusmaksu on kyllä nyt (kallis). Tämä auto on

myös (turvallinen) kuin se edellinen. Ajoin nimittäin kolarin viime talvena. Bensiini on muuten nyt (halpa) kuin viime viikolla. Mistähän se johtuu? Viime viikolla bensiini oli paljon (kallis). Minun täytyy ostaa tuulilasinpesu- nestettä. Ostan yleensä tätä (halpa) tuulilasinpesunestettä. Mutta ehkä tuo toinen tuulilasinpesuneste olisi kuitenkin..... (hyvä).

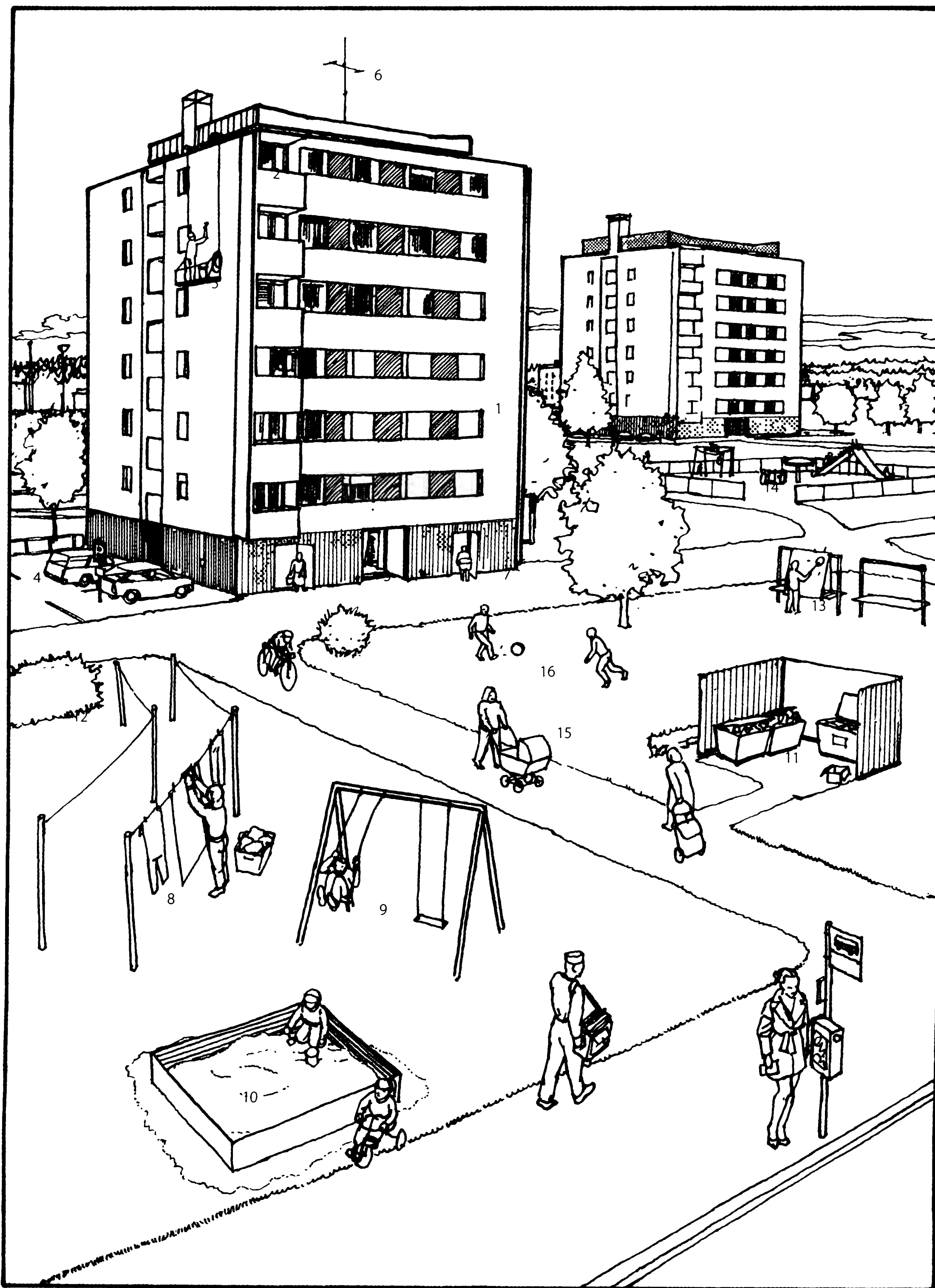
Harjoitus 8
Jatka lausetta samalla adjektiivilla.

- 1. Kattila on kuuma, mutta paistinpannu on vielä
- 2. Kastike on kuumaa, mutta keitto on vielä
- 3. Tämä huone on kylmä, mutta tuo toinen on vielä
- 4. Limsa on kylmää, mutta jäätelö on vielä
- 5. Tämä takki on lämmin, mutta tuo toinen on vielä
- 6. Tämä vesi on lämmintä, mutta tuo vesi on vielä
- 7. Tämä omena on hapan, mutta tuo toinen on vielä
- 8. Tämä maito on vähän hapanta, mutta jukurtti on paljon
- 9. Tämä CD-levy on hyvä, mutta se edellinen oli vielä
- 10. Tämä ruoka on ihan hyvää, mutta se eilinen ruoka oli vielä

Muistathan predikatiivilauseen!			
Subjekti	Verbi	Predikatiivi	
Kuka? Mikä?	olla-verbi	Millainen? Millaisia? Millaista? Mitä?	
Auto	on	kallis.	Konkreettinen subjekti
Auto	ei ole	kallis.	
Autot	ovat	kalliita.	
Autot	eivät ole	kalliita.	
Meidän lapset	ovat	vielä pieniä.	
Minun kengät	ovat	pienet.	
Bensiini	oli	kallista.	Subjekti on ainesana.
Bensiini	ei ollut	kallista.	
Sormus	on	kultaa.	
Elokuissa käyminen	on	mukavaa.	Subjekti on abstrakti sana.
Opiskelu	on	hauskaa.	

Siellä	olisi	ihanaa.	Subjektia ei ole.
Suomessa	on	kaunista.	

Predikatiivilauseen subjekti on aina nominatiivissa.			
Kieltosana ei muuta predikatiivin sijamuotoa.			

1. kerros 2. parveke 3. rappu 4. parkkipaikka 5. maalausteline 6. antenni 7. piha 8. pyykinkuivatusteline
9. keinu 10. hiekkalaatikko 11. roskalaatikot 12. pensas 13. tamppausteline 14. leikkikenttä 15. lastenvaunut
16. nurmikko

ELÄMÄÄ KERROSTALOALUEELLA

Viime keväänä me muutimme suurempaan asuntoon, koska meille tuli viime talvena vähän perheenisäystä ja tarvitsimme enemmän tilaa. Perheemme on nyt suurempi. Nyt meitä on kolme. Meidän uusi asuntomme sijaitsee eräässä lähiössä keskustan ulkopuolella. Matka keskustaan on ikävä kyllä nyt paljon pitempi. Juna-matka kestää paljon kauemmin. Onneksi junat kulkevat usein – noin 10 minuutin välein. Tänne pääsee monella junalla, esimerkiksi T- ja S-junalla. S-juna on nopeampi kuin T-juna, mutta se ei kulje enää kello 21.00 jälkeen.

Meidän nykyisen asuntomme huoneet ovat paljon kauniimpia ja valoisampia kuin edellisen asuntomme huoneet. Huoneisto on myös paremmassa kunnossa. Talossa on kaksi rappua: A- ja B-rappu. Me asumme A-rapussa toisessa kerroksessa. Asunnossa on kolme huonetta, keittiö, eteinen, kylpyhuone ja parveke – yhteensä 80 m². Me emme omista tätä asuntoa. Asumme vuokralla. Tämän nykyisen asunnon vuokra on muuten halvempi kuin meidän edellisen asunnon vuokra. Se johtuu siitä, että nyt me asumme paljon kauempana keskustasta. Vuokran lisäksi on sähkö- ja vesimaksu. Talossa on neljä autotallia, kellari, pesutupa ja sauna. Meillä on saunavuoro perjantaisin kello 18.00.

Tässä lähiössä asuu yli 10 000 ihmistä. Alueella on paljon kerrostaloja. Noin viiden minuutin kävelymatkan päässä sijaitsee iso kauppakeskus. Siellä on paljon ravintoloita, kahviloita, vaatemyymälöitä, ruokakauppoja, pankkeja, kampaamoja ja parturiliikkeitä, valokuvausliike, posti ja kirjakauppa. Kauppakeskuksen vieressä on tämän alueen terveyskeskus. Terveyskeskuksessa on myös neuvola ja hammashoitola. Vähän kauempana on suuri koulu ja sen sivurakennuksessa on kirjasto. Kirjasto on auki kello 10.00– 20.00 arkisin paitsi lauantaisin. Lauantaisin se on auki kello 10–16.

Minusta tällä alueella on mukavampi asua kuin keskustassa. Täällä on rauhallisempaa ja hiljaisempaa. Sen lisäksi täällä on enemmän luontoa. Palvelutkin riittävät. Oikeastaan täältä ei puutu mitään. Ainoa asia, mitä joskus kaipaam, on uimahalli. Ja täytyy kai myöntää, että keskustaan on aika pitkä matka. Onneksi liikenneyhteydet ovat kuitenkin melko hyvät.

Tässä on kuva talostamme. Piha on aika suuri. Näyttää siltä, että tänään ei ole koulua, koska pihalla on paljon lapsia. Naapurini, Silja Pentikäinen, on juuri lähdössä kävelylle. Hänellä on pieni viiden viikon ikäinen vauva. Siljan vauva on jopa meidän vauvaamme nuorempi. Häntä vastaan tulee Martta Piironen, joka on tulossa kaupasta. Hän taitaa olla talomme vanhin asukas. Nuori tyttö, joka asuu yläpuolellamme, seisoo bussipysäkillä ja odottaa bussia. Hän on menossa kaupunkiin. Joku, jota en tunne, tamppaa mattoa vähän kauempana. Ehkä tutustun häneen joskus myöhemmin. Kello ei ole vielä kovin paljon, koska postinkantaja jakaa vielä postia.

HALUAISIN VUOKRATA ASUNNON

Oliver: Päivää, täällä on Oliver Viljakainen. Olisin kiinnostunut siitä teidän vuokra-asunnostanne. Kuulin siitä työkaveriltani. Onkohan se vielä vapaa?

Vuokranantaja: On kyllä. Se on kaksio, ja se sijaitsee Myyrmäessä.

Oliver: Mikähän on tarkka osoite?

Vuokranantaja: Osoite on Raikurinne 3 E 86, 01620 Vantaa.

Oliver: Ai niin, se on Vantaan puolella. Pääseekö sieltä muuten junalla keskustaan?

Vuokranantaja: Joo, kyllä pääsee. Junamatka kestää noin 25 minuuttia. Junat kulkevat aika usein. Bussillakin pääsee.

Oliver: Kuinka suuri se on?

Vuokranantaja: No, siinä on kaksi huonetta, keittiö ja vessa ... niin ja sitten on myös parveke. Siinä on yhteensä 53 neliötä. Asunto on hyvässä kunnossa ja heti vapaa.

Oliver: Kuinkahan suuri se vuokra on?

Vuokranantaja: Vuokra on 850 euroa kuukaudessa ja sitten tietysti on ... kahden kuukauden vuokravakuus. Luototiedothan joudun myös tarkistamaan.

Oliver: Niin, totta kai! Tietysti. Ihan kiinnostavalta se vaikuttaa ... tota noin ... Milloin sitä voisi tulla katsomaan?

Vuokranantaja: No vaikka tänään. Mihin aikaan sinulle sopisi?

Oliver: Sopiiko teille noin kello 14.00 aikaan?

Vuokranantaja: Valitettavasti se ei sovi. Olen juuri silloin eräässä kokouksessa, mutta pääsisitkö tulemaan kello 16 jälkeen.

Oliver: Pääsen kyllä.

Vuokranantaja: Tervetuloa! Ja jos haluat, voit etsiä lisätietoja talosta ja asunnosta verkkosivulta www.vuokra-asunnot.fi. Asunto löytyy numerolla 3576. Kuulemiin!

Oliver: Siis 3576. Kiitokset! Kuulemiin!

Harjoitus 9
Etsi netistä vuokra-asunto. Olet asunnon välittäjä tai vuokranantaja.
Kurssikaverisi haluaa vuokrata asunnon. Hän soittaa ja kysyy asunnosta.
Sovitte tapaamisen. Vaihtakaa sitten roolia.

Harjoitus 10
Pane adjektiivin vastakohta komparatiiviin.
Malli: Olen jo virkeä. Eilen olin paljon **väsyneempi**.

- 1. Tämä auto on hyvin kallis. Tuo on paljon
- 2. Tuo sanakirja on ohut. Tämä on paljon
- 3. Minulla on lyhyt työmatka. Annella on paljon
- 4. Jenni sanoo, että hän on liian lihava. Hän haluaisi olla paljon
- 5. Heidän talonsa on hyvin uusi. Meidän talomme on paljon
- 6. Miksi tämä kaappi on ihan sekaisin? Eilen se oli paljon
- 7. Minä en halua näitä pieniä tomaatteja. Haluan noita
- 8. Älä osta niitä kalliita omenoita, osta noita omenoita!
- 9. Nämä ovat huonoja omenoita. Nuo toiset ovat paljon

Harjoitus 11

Pane sopiva vastakohta komparatiiviin.
Malli: Nämä kukat ovat ihan kuolleita. Nuo toiset ovat **parempia/kauniimpia**.

- 1. Nämä leivät ovat kovia ja vanhoja. Nuo ovat
- 2. Nämä kynttilät ovat liian pitkiä. Nuo toiset ovat
- 3. Tämä kahvi on liian laihaa. Tässä pannussa on kahvia.
- 4. Tämä viini on liian makeaa. Tuo toinen on
- 5. Järven vesi on tänään hyvin kylmää. Viikko sitten se oli paljon
- 6. Tänään on lämmin ja kaunis ilma. Eilen oli paljon ilma.
- 7. Tänään on lämmintä ja kaunista. Eilen oli paljon
- 8. Tänään on pilvinen ja sateinen päivä. Eilen oli paljon
- 9. Kirjoittaminen on hidasta. Puhuminen on paljon
- 10. Siivoaminen on tylsää. Musiikin kuuntelu on paljon
- 11. Mattojen tamppaaminen on raskasta. Imuroiminen on
- 12. Moottoripyörän korjaaminen on likaista hommaa. Ikkunoiden pesu on

Harjoitus 12

Valitse oikea sana ja pane se komparatiivin oikeaan muotoon.
suuri, pieni, hyvä, kallis, mukava, tilava, valoisa, pitkä, lyhyt, kiireinen, stressaantunut, paljon, vähän

Anne ja Ilpo muuttavat ensi viikolla vähän asuntoon. Uuden asunnon huoneet ovat ja Mutta vuokra on Onneksi Ilpolla on nyt työpaikka ja hän saa palkkaa. Työmatka on nyt Annella on työmatka kuin Ilpolla. Anne työskentelee nykyään paljon toimistossa kuin aikaisemmin. Hänellä on nyt työtä kuin aikaisemmin, mutta nyt hänellä on työkaverit kuin edellisessä työpaikassa. Edellisessä paikassa ihmiset olivat paljon..... ja Annen työpäivä on nyt, ja palkka on nyt

Harjoitus 13

Tee sanoista lauseita.

Malli:

Poika, pieni, tyttö
Pojat, pieni, tytöt
Jää, kylmä, vesi

> Poika on pienempi kuin tyttö. Poika on tyttöä pienempi.
> Pojat ovat pienempiä kuin tytöt. Pojat ovat tyttöjä pienempiä.
> Jää on kylmempää kuin vesi. Jää on vettä kylmempää.

1. Talvi, pitkä, kesä
2. Sudan, suuri, Suomi
3. Tämä takki, halpa, tuo
4. Turku, vanha, Porvoo
5. Päivät, lämmin, yöt
6. Nämä, kaunis, nuo
7. Viini, kallis, kahvi
8. Jukurtti, hapan, maito

Harjoitus 14

Tee sanoista kysymyksiä ja kysy sitten naapurilta.

Malli:

Turku, suuri, Vaasa?
omenat, hyvä, päärynät?
matkustaminen, hauska, opiskelu?

> Onko Turku suurempi kuin Vaasa?
> Ovatko omenat parempia kuin päärynät?
> Onko matkustaminen hauskempaa kuin opiskelu?

1. sinun maasi, kaunis, Suomi?
2. heinäkuu, sateinen, elokuu?
3. joulukuu, pimeä, marraskuu?
4. talvi, kiva, kesä?
5. metro, nopea, juna?
6. Englanti, lämmin maa, Suomi?
7. suomalaiset, hidas, japanilaiset?
8. porkkanat, terveellinen, tomaatit?
9. leijonat, vaarallinen, norsut?
10. laivamatkat, kiva, lentomatkat?
11. uiminen, kiva, juokseminen?
12.
13.
14.
15.

Harjoitus 15

Mikko ja Antti grillaavat pihalla. Pane sana komparatiivin oikeaan muotoon.

Mikko: Minä panen päälle tämän (paksu) takin. Siellä on vähän kylmä.

Antti: Joo. Eilen oli paljon (lämmin) päivä.

Mikko: Otatko sinä tämän (suuri) makkaran?

Minä voin ottaa tämän (pieni).

Antti: Tämä on paljon (hyvä) makkaraa kuin se ”Wörsti”.

Se ”Wörsti” on (suolainen) makkaraa kuin tämä.

Mikko: Tämä punainen sinappi on (vahva) kuin tuo keltainen.

Tuo keltainen on (mieto).

Antti: Minä tykkään vähän (vahva) sinapista.

Mikko: Tämä olut on liian lämmintä. Jääkaapissa on (kylmä) olutta.

Käyn hakemassa.

Mikko: Tämä lautanen on (puhdas) kuin se. Pane ne loput makkarat tähän!

Ne voi paistaa myöhemmin. Otatko tätä (kuiva) valkoviiniä?

Antti: Ei kun, minä otan tuota vähän (makea) valkoviiniä.

Sitten voisin syödä yhden tuollaisen omenan.

Mikko: Nuo omenat ovat paljon (hapan) kuin nämä.

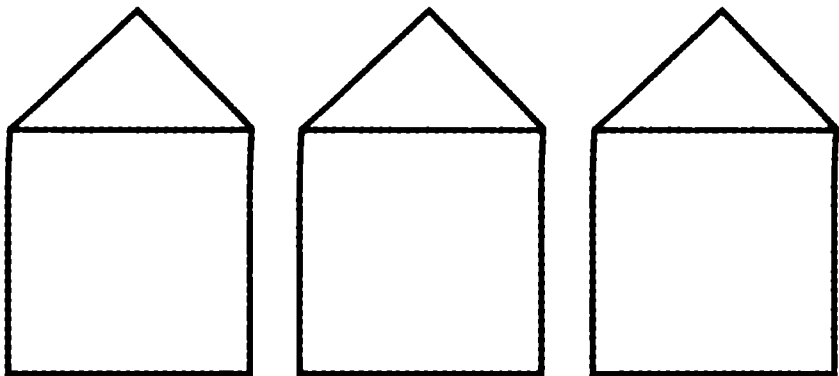
Nämä ovat (hyvä). Ota näitä!

Antti: Hei näetkö? Tuo yksi tähti on paljon (suuri) ja

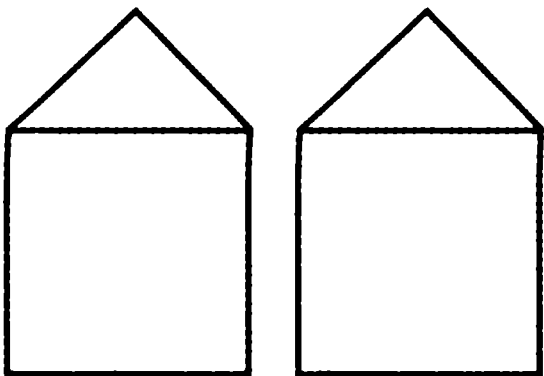
(kirkas) kuin nuo muut. Nuo muut ovat paljon (pieni).

MIKÄ?

KUMPI?

Missä talossa Leena asuu?
Missä talossa näistä kolmesta?

Kummassa talossa Leena asuu?
Kummassa talossa näistä kahdesta?

<i>nominatiivi</i>	Kumpi?	kumpikin	ei kumpikaan
<i>partitiivi</i>	Kumpaa?	kumpaakin	ei kumpaakaan
<i>totaaliobjekti</i>	Kumman?	kummankin	-----
<i>genetiivi</i>	Kumman?	kummankin	ei kummankaan
<i>adessiivi</i>	Kummalla?	kummallakin	ei kummallakaan
<i>ablatiivi</i>	Kummalta?	kummaltakin	ei kummaltakaan
<i>allatiivi</i>	Kummalle?	kummallekin	ei kummallekaan
<i>inessiivi</i>	Kummassa?	kummassakin	ei kummassakaan
<i>elatiivi</i>	Kummasta?	kummastakin	ei kummastakaan
<i>illatiivi</i>	Kumpaan?	kumpaankin	ei kumpaankaan

Tätä pronominia käytetään, kun puhutaan kahdesta.

Kumpi tulee illalla? Kumpikin. / Ei kumpikaan. Kumpikaan ei voi tulla.

Kumpaa kieltä Maria puhuu, italiaa vai espanjaa? Kumpaakin./Ei kumpaakaan.
Kumpaa Markus odottaa, Miaa vai Lauraa? Kumpaakin./Hän ei odota kumpaakaan vaan Mariaa.

Kumman takin otat, tämän paksumman vai tuon ohuemman? Kummankin./En kumpaakaan.
Kumman kanssa lähdet ulos, Laurin vai Mikon? Kummankin./En kummankaan.

Kummalla on silmälasit, Antilla vai Markuksella? Kummallakin./Ei kummallakaan.
Kummalta sait kukkia, Leenalta vai Katrilta? Kummaltakin./En kummaltakaan. Ostin ne itse.
Kummalle te soititte, Katrille vai Mikolle? Kummallekin./Emme kummallekaan. Soitimme Marialle.

Kummassa kaupungissa Katri ja Antti ovat asuneet, Vaasassa vai Porissa? Kummassakin./Eivät kummassakaan.
Kummasta pidät enemmän, puna- vai valkoviinistä? Kummastakin./En kummastakaan. Pidän oluesta.
Kumpaan ravintolaan te lähdette, Ursukseen vai Helmeen? Kumpaankin. Ensin menemme Ursukseen ja sitten Helmeen./Emme kumpaankaan. Menemme ravintola Restroon.
Kummassa ravintolassa, Ursuksessa vai Restrossa, on hyvä ruoka? Kummassakin./Ei kummassakaan.

Harjoitus 16

Kysy kurssikaveriltasi.

1. Kumpi on sinusta kivempaa: syödä ravintolassa vai laittaa ruokaa kotona? Miksi?
2. Kumpi on sinusta kiinnostavampaa: historia vai biologia? Miksi?
3. Kummalla haluaisit ajaa: moottoripyörällä vai rekalla? Miksi?
4. Kumpaan maahan haluaisit muuttaa: Islantiin vai Saudi-Arabiaan? Miksi?
5. Kummassa kaupungissa haluaisit asua: Nizzassa vai Berliinissä? Miksi?
6. Kumpi on sinusta tärkeämpää: työnteke vai vapaa-ajan vietto? Miksi?
7. Kummalla menet kotiin: bussilla vai metrolla? Miksi?
8. Kummassa sinusta on kivempaa uida: meressä vai järvessä? Miksi?
9. Kummassa sinusta on mukavampaa asua: kerrostalossa vai omakotitalossa? Miksi?
10. Kummalla kädellä kirjoitat: oikealla vai vasemmalla?

Harjoitus 17
Kysy kurssikaveriltasi.

- Kumpi on sinusta kivempaa? Miksi?
- bileissä oleminen vai kotona lepääminen
 - elokuvissa käyminen vai teatterissa käyminen
 - metsässä marjojen poimiminen vai tavaratalossa ostoksilla käyminen
 - sähköpostin vai kirjeen saaminen
 - ravintolassa syöminen vai ruoan laittaminen
 - vaatteiden ostaminen vai vaatteiden tekeminen itse (eli esimerkiksi ompeleminen)
 - tanssiminen vai laulaminen

Harjoitus 18

- 1. (kumpi) on pitempi, Antti vai Juhani?
- 2. (kumpi) on siniset silmät, Leenalla vai Katrilla?
- 3. (kumpi) puseron otat, tämän paksumman vai tuon ohuemman?
- 4. (kumpi) te odotatte, bussia vai raitiovaunua?
- 5. (kumpi) te aiotte mennä sinne, bussilla vai raitiovaunulla?
- 6. (kumpi) museossa te käytte, Kiasmassa vai Ateneumissa?
- 7. (kumpi) ravintolaan te menette, Kellariin vai Vanhaan tupaan?
- 8. (kumpi) sinä pidät enemmän, Kellarista vai Vanhasta tuvasta?
- 9. (kumpi) ravintolassa on parempi ruoka?
- 10. (kumpi) luokse te menette jatkoille, Antin vai Markuksen?
- 11. (kumpi) te nyt soitatte, Antille vai Markukselle?
- 12. (kumpi) täytyy mennä huomenna töihin, Antin vai Markuksen?

Harjoitus 19
Vastaa kysymyksiin pronominiilla kumpikin.
Malli: Kumpi teistä kahdesta tulee huomenna? > Kumpikin.

- 1. Kummalla teistä on aikaa?
- 2. Kummasta konsertista olet kiinnostunut?
- 3. Kumpaan maahan haluaisit lähteä lomalle, Islantiin vai Norjaan?
- 4. Kummassa ravintolassa tykkäät käydä, Restrossa vai Vanhassa tuvassa?

Harjoitus 20

Vastaa kysymyksiin negatiivisella pronominilla ei kumpikaan.
Malli: Kumpi teistä kahdesta tulee huomenna? > Ei kumpikaan.

- 1. Kumpaa sinä odotat, Leenaa vai Anttia?
- 2. Kumman tämä ehdotus oli, Joonaksen vai Timon?
- 3. Kummalla on lomaa ensi viikolla, Joonaksella vai Timolla?
- 4. Kummalta sinä sait tekstiviestin, Leenalta vai Katrilta?
- 5. Kummalle sinä ilmoitit asiasta, Leenalle vai Katrille?

Harjoitus 21

Pane sana komparatiivin oikeaan muotoon. Katso kysymyssanaa kumpi, sillä komparatiivista tulee samanlainen.
Malli: Kumman pojan tämä lakki on? NUORI > nuoremman

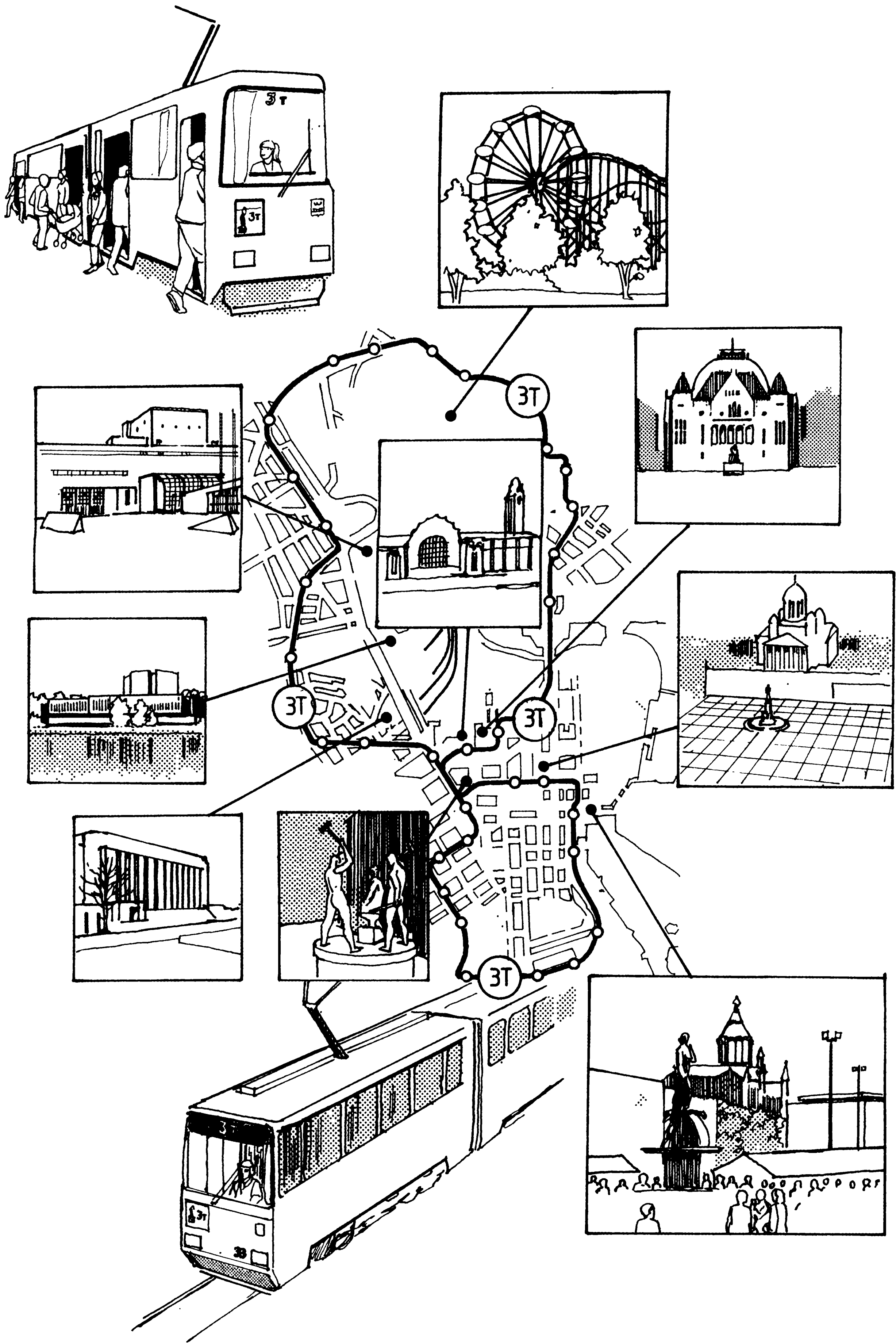
- 1. Kummalle veljellesi annoit sen? VANHA
- 2. Kummalla sisarellasi on ranskalainen mies? NUORI
- 3. Kumpaa konetta käytät enemmän? UUSI
- 4. Kummassa talossa he asuvat? TUO KORKEA
- 5. Kummat kengät ovat paremmat? NUO VANHA
- 6. Kummalla junalla menet töihin? SE AIKAINEN
- 7. Kummasta elokuvasta tykkäsit enemmän? SE JÄNNITTÄVÄ
- 8. Kumpaan ravintolaan menette? SE KALLIS
- 9. Kummalta ostajalta saitte tarjouksen? SE KIINNOSTUNUT

Harjoitus 22

Vertaa nykyistä ja edellistä työpaikkaasi.

KAPPALE 12

- Helsingin tärkeimpiä nähtävyyksiä
- Mikä on Euroopan korkein vuori?
- Ilma oli mitä ihanin.
- Tupaantuliaiset
- Miten sinne parhaiten pääsee?
- Te pääsette sinne helposti junalla, mutta bussilla te pääsette sinne vielä helpommin.
- lomaohjelman suunnitteleminen vieraille
- vertaileminen ja ihastelu
- kutsun esittäminen
- tien kysyminen ja neuvominen
- adjektiivin superlatiivi
- parempi ja paras
- adverbien komparatiivi ja superlatiivi
- postpositiot
- puhekieltä

HELSINGIN TÄRKEIMPIÄ NÄHTÄVYYKSIÄ

Helsingin kauppatori on kaupungin sydän. Kauppatori on aina täynnä väkeä. Torilta voi ostaa tuoretta kalaa, vihanneksia, hedelmiä, kukkia ja erilaisia matkamuistoja. Kauppatorilla voi nähdä Helsingin vanhimman julkisen muistomerkin, Keisarinna kiven. Se pystytettiin Nikolai I:n ja hänen puolisonsa vierailun muistoksi. Kauppatorin ja Esplanadin puiston välissä on Havis Amandan patsas. Veistos on Helsingin suosituin ja tunnetuin taideteos. Kauppatorin vieressä sijaitsevat Helsingin kaupungintalo ja Presidentinlinna. Torin lähellä on myös Uspenskin katedraali, Helsingin ortodoksinen tuomiokirkko. Se on pohjoismaiden suurin ortodoksinen kirkko.

Senaatintorin ympärillä ovat Helsingin vanhimmat empire-rakennukset (C.L. Engel 1778– 1840) ja torin keskellä on Venäjän keisari Aleksanteri II:n patsas. Tärkein rakennus torilla on Tuomiokirkko (1830–40). Torin oikealla puolella on Helsingin yliopiston päärakennus ja torin vasemmalla puolella on Valtioneuvoston linna. Yliopiston päärakennuksen ja Tuomiokirkon vieressä on Kansalliskirjasto. Kansalliskirjasto on Suomen suurin ja vanhin tieteellinen kirjasto. Tuomiokirkon takana on Suomen Pankki, jonka edessä on Snellmannin patsas. Pankkia vastapäätä on Säädytalo. Senaatintorin kulmassa on Helsingin vanhin kivirakennus: sininen Sederholmin talo, joka kuului kauppias Sederholmille 1700-luvulla. Nyt se toimii museona.

Aleksanterinkadulla, keskustan vilkkaimmalla liikekadulla on runsaasti kauppoja, tavarataloja ja pankkeja. Aleksanterinkatu alkaa Kolmen sepän patsaalta Stockmannin tavaratalon läheltä. Helsingin pisin katu on Mannerheimintie. Mannerheimintien varrella sijaitsevat Pääposti, Eduskuntatalo (1931), Kansallismuseo (1919), modernin taiteen museo Kiasma (1998), Helsingin musiikkitalo (2011) ja Finlandia-talo (1971). Töölönlahden rannalla, kauniin puiston laidassa, sijaitsee Oopperatalo (1993). Ehkä kuuluisimman suomalaisen urheilijan – juoksija Paavo Nurmen (1897–1973) – patsas sijaitsee Olympiastadionin edustalla. Olympiastadionin lähellä on myös Linnanmäen huvipuisto.

Suomen Kansallisteatteri (1902) sijaitsee Helsingin päärautatieaseman (1914) vieressä. Teatterin edessä on Suomen ehkä tunnetuimman kirjailijan – Aleksis Kiven – patsas. Kansallisteatteria vastapäätä on Ateneum. Ateneumin taidemuseossa voit tutustua Suomen tärkeimpiin taideaihteisiin.

Muuta nähtävää Helsingin seudulla:

Suomenlinna eli Viapori (1748)
Hakaniemen tori
Kaupunginteatteri (1967)
Temppeliaukion kalliokirkko (1969)
Säveltäjä Jean Sibeliuksen (1865–1957) muistomerkki
Katajanokan kaupunginosa
Kaivopuisto

Gallen-Kallelan museo (1911–13) Espoossa
Hvitträsk (1902) Kirkkonummella
Ainola (1904) Järvenpäässä
Halosenniemi (1902) Tuusulassa
Tiedekeskus Heureka (1989) Vantaalla
Nuuksion kansallispuisto Espoossa
Korkeasaaren eläintarha

Harjoitus 1

Kysy kurssikaveriltasi.

1. Mikä kaupunki on mielestäsi maailman kaunein? Miksi?
2. Missä maassa olisi mielestäsi hauskinta asua? Miksi?
3. Mikä ravintola on tämän kaupungin paras? Miksi?
4. Mikä kauppa on sinusta tämän kaupungin paras? Miksi?
5. Mikä ruoka on parasta, mitä tiedät?
6. Minkä maalainen punaviini tai valkoviini on sinusta parasta?
7. Mikä olut on sinusta parasta?
8. Mikä on mielestäsi paras automerkki?
9. Mikä on tämän kaupungin kaunein paikka?
10. Mikä on paras elokuva, jonka tiedät?
11. Mikä on mielestäsi paras kirja, jonka olet lukenut?
12. Kuka on vanhin teidän perheessänne? Kuinka vanha hän on?
13. Mikä on paras matka, millä olet ollut?
14. Mikä on tämän kaupungin paras disco?
15. Mikä on paras teatteriesitys, jonka olet nähnyt?
16. Kuka oli paras ystäväsi, kun olit lapsi? Millainen hän oli?
17. Mikä on korkein paikka, missä olet ollut?
18. Mikä on kuumin paikka, missä olet ollut? Entä kylmin?
19. Mikä on ollut hauskin työpaikkasi?
20. Mikä on ollut vaikein työtehtäväsi?

			-in
	<i>Adjektiivi</i>	<i>vartalo</i>	
o	helppo	helpo-	helpoin
ö	hölmö	hölmö-	hölmöin
u	tunnettu	tunnetu-	tunnetuin
y	tyly	tyly-	tylyin
a	halpa	halva-	halvin
	hapan	happama-	happamin
	rauhaton	rauhattoma-	rauhattomin
	vaikea	vaikea-	vaikein
ä	kylmä	kylmä-	kylmin
	syvä	syvä-	syvin
	pimeä	pimeä-	pimein
e	pieni	piene-	pienin
	iloinen	iloise-	iloisin
	kevyt	kevye-	kevyin
i	siisti	siisti-	siistein
→e	nätti	näti-	nätein
ii	kaunis	kaunii-	kaunein
VV →V	vakaa	vakaa-	vakain
	puhdas	puhtaa-	puhtain
	iäkäs	iäkkää-	iäkkäin
	hidas	hitaa-	hitain
	tuore	tuoree-	tuorein
	väsynyt	väsynee-	väsynein
HUOMAA!	hyvä		paras/parhain
	uusi		uusin
	pitkä		pisin
	kiva		kivoin

Tämä oli helpoin tehtävä.

Tämä takki on kaikkein halvin.

Kuka teistä kolmesta on vanhin?

Antti oli meistä kaikista nopein.
Kuka oli toiseksi nopein?

McLarenin tallin ajaja oli tällä kertaa kolmanneksi paras.
Kilpailun voitti skotlantilainen tallitoveri.

Ilma oli mitä ihanin.
= Ilma oli todella ihana.

Hotelli oli mitä parhain.
= Hotelli oli todella hyvä.

Genetiivi + superlatiivi:

Se on kaupungin vanhin apteekki.
Mikä on Helsingin paras ravintola?
Mikä on Euroopan korkein vuori?

Suomen pohjoisin kaupunki on Kemijärvi.
Suomen tunnetuin kirjailija on ehkä Aleksis Kivi.

Mikä kaupunki on sinusta maailman kaunein?
Mikä on maapallon syvin kohta?

Harjoitus 2

Peitä paperilla **kirkkain**-sanan muodot (sekä yksikön että monikon muodot). Sano sitten muodot yhdessä parin kanssa. Tarkista siirtämällä paperia ylhäältä alas.

-in:	-imma-/-immä- -impa-/-impä-	-immi- -impi-		
	<i>Yksikkö</i>	<i>Monikko</i>		
<i>nominatiivi</i>	isoin	kirkkain	isoimmat	kirkkaimmat
<i>partitiivi</i>	isointa	kirkkainta	isoimpia	kirkkaimpia
<i>vartalo</i>	isoimma-	kirkkaimma-	isoimmi-	kirkkaimmi-
<i>totaaliobjekti</i>	isoimman	kirkkaimman	isoimmat	kirkkaimmat
<i>genetiivi</i>	isoimman	kirkkaimman	isoimpien	kirkkaimpien
<i>adessiivi</i>	isoimmalla	kirkkaimmalla	isoimmilla	kirkkaimmilla
<i>ablatiivi</i>	isoimmalta	kirkkaimmalta	isoimmilta	kirkkaimmilta
<i>allatiivi</i>	isoimmalle	kirkkaimmalle	isoimmille	kirkkaimmille
<i>inessiivi</i>	isoimmassa	kirkkaimmassa	isoimmissa	kirkkaimmissa
<i>elatiivi</i>	isoimmasta	kirkkaimmasta	isoimmista	kirkkaimmista
<i>illatiivi</i>	isoimpaan	kirkkaimpaan	isoimpiin	kirkkaimpiin
HUOMAA!				
<i>komparatiivi</i>	isommassa	isommissa		
<i>superlatiivi</i>	isoimmassa	isoimmissa		

Purjehdimme nyt maailman suurimmassa saaristossa eli Saaristomerellä.

Me matkustamme ensi viikolla maailman kuumimpaan paikkaan.
Se sijaitsee Libyassa. Siellä voi olla varjossa jopa 58 °C.

Maailman kuivimpia paikkoja on Atacaman autiomaan Chilessä.
Atacamassa sataa vain muutaman kerran sadassa vuodessa.

Suomen pisimmän joen nimi on Kemijoki. Se on 552 km pitkä.
Maailman kaksi pisintä jokea ovat Amazon ja Niili. Kumpi niistä on pitempi?

Tämä elokuva kertoo maailman suurimmista vesiputouksista.
Boyoman putoukset Zairen Kongojoessa lienevät (= ovat ehkä) maailman suurimmat.

Maailman syvimmän järven, Baikaljärven syvyys on 1637 m.
Suomen syvimmän järven – Päijänteen – syvyys on 95,3 m.

Muista myös seuraavat adjektiivit!

ylimmäinen	Asun ylimmäisessä kerroksessa. Missä kerroksessa sinä asut?
alimmainen	Missä ne paperit ovat? Ne ovat alimmaisessa laatikossa.

Harjoitus 3

Harjoittele parin kanssa. Peitä komparatiivi ja superlatiivi paperilla ja sano muodot parin kanssa. Tarkista siirtämällä paperia ylhäältä alas rivi riviltä.

<i>Positiivi</i>	<i>Komparatiivi</i>	<i>Superlatiivi</i>
helppo	helpompi	helpoin
tyly	tylympi	tylyin
hauska	hauskempi	hauskin
kylmä	kylmempi	kylmin
mukava	mukavampi	mukavin
ikävä	ikävämpi	ikävin
nopea	nopeampi	nopein
pehmeä	pehmeämpi	pehmein
nätti	nätimpi	nätein
kallis	kalliimpi	kallein
hidas	hitaampi	hitain
tehokas	tehokkaampi	tehokkain
vakaa	vakaampi	vakain
väsynyt	väsyneempi	väsynein
ohut	ohuempi	ohuin
rauhallinen	rauhallisempi	rauhallisin
pieni	pienempi	pienin
uusi	uudempi	uusin
pitkä	pitempi	pisin
hyvä	parempi	paras

Harjoitus 4

Täydennä kysymys ja kysy naapuriltasi kanssa. Käytä superlatiivia.

1. Mikä on Suomen paikka?
2. Mikä on Euroopan paikka?
3. Mikä on maailman joki?
4. Mikä on kotimaasi joki?
5. Mikä on Suomen kaupunki?
6. Mikä on kotimaasi kaupunki?
7. Kuinka on päivä Suomessa?
8. Kuinka on päivä sinun kotimaassasi?
9. Kuinka on maailman ihminen?
10. Missä on maailman rakennus?
11. Mikä on suomalainen tyttönnimi?
12. Mikä on tyttönnimi omassa maassasi?
13. Mikä on sukunimi Suomessa?
14. Mikä on sukunimi omassa maassasi?

Komparatiivi					
	Yksikkö		Monikko		
nominatiivi	parempi		paremmat		
partitiivi	parempaa		parempia		
totaaliobjekti	paremman		paremmat		
genetiivi	paremman		parempien		
adessiivi	paremmalla		paremmilla		
ablatiivi	paremmalta		paremmilta		
allatiivi	paremmalle		paremmille		
inessiivi	paremmassa		paremmissa		
elatiivi	paremmasta		paremmista		
illatiivi	parempaan		parempiin		
Superlatiivi					
	Yksikkö		Monikko		
nominatiivi	paras	= parhain	parhaat	= parhaimmat	
partitiivi	parasta	= parhainta	parhaita	= parhaimpia	
totaaliobjekti	parhaan	= parhaimman	parhaat	= parhaimmat	
genetiivi	parhaan	= parhaimman	parhaiden	= parhaimpien	
adessiivi	parhaalla	= parhaimmalla	parhailla	= parhaimmilla	
ablatiivi	parhaalta	= parhaimmalta	parhailta	= parhaimmilta	
allatiivi	parhaalle	= parhaimmalle	parhaille	= parhaimmille	
inessiivi	parhaassa	= parhaimmassa	parhaissa	= parhaimmissa	
elatiivi	parhaasta	= parhaimmasta	parhaista	= parhaimmista	
illatiivi	parhaaseen	= parhaimpaan	parhaisiin	= parhaimpiin	

Harjoitus 5

Täydennä superlatiivilla. Käytä samaa adjektiivia. Täydennä sitten lause saman adjektiivin superlatiivimuodolla.

1.

hauska

hauskempi

..... (superlatiivi)

Juhlien järjestäminen on, mitä tiedän.
2.

kaunis

kauniimpi

..... (superlatiivi)

Kävimme Suomen paikassa.
3.

mukava

mukavampi

..... (superlatiivi)

Hän valitsee aina kaikkein paikan.
4.

halpa

halvempi

..... (superlatiivi)

Söimme kaikkein ravintolassa.
5.

kallis

kalliimpi

..... (superlatiivi)

He asuivat kaupungin hotellissa.
6.

vanha

vanhempi

..... (superlatiivi)

He muuttivat kaupungin taloon.

Harjoitus 6
Täydennä superlatiivilla. Käytä samaa adjektiivia.

- 1. Teemu on *nopea* juoksemaan, mutta Antti on vielä *nopeampi*. Markus oli kuitenkin kilpailussa kaikkein
- 2. Mikko ajaa *vanhalla* Volvolla. Leena ajaa vielä *vanhemmalla* autolla, vanhalla Volkswagenilla. Mutta Katri ajaa ehkä kaupungin Fordilla.
- 3. Tämä hotelli on aika *kallis*. Se edellinen hotelli oli kyllä vielä *kalliimpi*. Mitäköhän mahtaa maksaa yö maailman hotellissa?
- 4. Bensiinimoottorit ovat *tehokkaita*. Suihkumoottorit ovat vielä *tehokkaampia*. Mutta rakettimoottorit ovat kaikkein moottoreita.
- 5. Mia ja Stefan vihittiin hyvin *kauniissa* kirkossa. Saimi ja Hannes vihittiin vielä *kauniimmassa*. Mutta Katri ja Daniel vihitään minusta Suomen kirkossa.
- 6. Tämä ruoka on aika *tulista*, mutta se eilinen ruoka oli vielä *tulisempaa*. Ja se ruoka, jota sinä teit viime viikonloppuna, oli kyllä, mitä olen maistanut.
- 7. Tapasin eilen erään *kuuluisan* laulajan. Hän on *kuuluisampi* kuin Karita Mattila. Olisi mukava tutustua maailman laulajiin ja kuunnella heidän lauluaan.

Harjoitus 7
Vastaa kysymyksiin superlatiivilla.

- 1. Kenet haluaisit tavata?
Haluaisin tavata maailman
- 2. Kenen kanssa haluaisit puhua?
Haluaisin puhua maailman kanssa.
- 3. Mihin haluaisit matkustaa?
Haluaisin matkustaa maailman
- 4. Missä haluaisit käydä?
Haluaisin käydä maailman
- 5. Mistä eilinen elokuva kertoi?
Eilinen elokuva kertoi maailman
- 6. Keillä on eniten valtaa?
Maailman ihmisillä on eniten valtaa.
- 7. Keihin haluaisit tutustua?
Haluaisin tutustua maailman

Harjoitus 8

Saat vieraita Suomeen. He aikovat olla Suomessa kaksi viikkoa. Suunnittele vieraillesi lomaohjelma. Mitä haluaisit näyttää heille Suomesta? Mihin haluaisit viedä heidät? Käytä komparatiivia ja superlatiivia.

Harjoitus 9

Kirjoita Kotikaupunkini nähtävyyksiä. Käytä komparatiivia ja superlatiivia.

HUOMAA!

positiivi

Se talo on **yhtä suuri** kuin tämä.

Meidän talo on **kaksi kertaa niin suuri** kuin teidän.

komparatiivi

Se hotelli oli **suurempi** kuin tämä.

Tämä kaupunki on **paljon suurempi** kuin minun kotikaupunkini.

Tuo laatikko on **vähän suurempi** kuin tämä.

Tuo laatikko on **tätä suurempi**.

Tämä laukku on **tavallista kalliimpi**.

Tuo laukku on **vielä kalliimpi** kuin se.

Tuo puhelin on **kaksi kertaa kalliimpi** kuin tämä minun.

superlatiivi

Tämä taulu oli **huutokaupan kallein**.

Tuo toinen taulu oli **toiseksi kallein**.

Tämä koulu on **kaikkein suurin**.

Se ravintola on **kaikista hienoin**.

Valmistujaisjuhlassa oli **mitä kauneimpia** naisia.

Yliopistomme on **yksi Euroopan parhaimmista** yliopistoista.

Tämä yliopisto on **maailman parhaita** yliopistoja.

Harjoitus 10

Positiivi, komparatiivi vai superlatiivi? Pane sana oikeaan muotoon.

1.

Kumpi on (suuri)

maa, Kiina vai Yhdysvallat?
2.

Onko Tanska yhtä (suuri)

maa kuin Suomi?
3.

Kummassa noista taloista asut, (korkea)

vai (matala)?
4.

Uskotko, että Suomi on maailman (rikas)

maita?
5.

Tiedätkö, missä asuvat kaikkein (vanha)

ihmiset?
6.

Onko jossain maassa vielä (kallis)

kuin Sveitsissä?
7.

Sveitsissä on mitä (kaunis)

maisemia.
8.

Missä on Euroopan (korkea)

verot?
9.

Tämä kesä oli ehkä vuosikymmenen (huono)
10.

Edellinen kesä taas oli mitä (ihana)

Harjoitus 11

Käytätkö positiivia, komparatiivia vai superlatiivia? Pane sana oikeaan muotoon.

- Anne: Tämä kauppa on liian (kallis), vielä Pikamarketiakin (kallis).
- Koska se kuitenkin on kaikkein lähin ja minulla on aina kiire, joudun usein käymään ostoksilla tässä kaupungin ehkä (kallis) kaupassa.
- Laura: Kuule – tuo viereinen tavaratalo on kyllä vielä (kallis). Mutta se on ehkä jopa kolme kertaa (hyvä) kuin tämä kauppa. Joskus on kuitenkin mukavaa käydä ostoksilla sielläkin.
- Anne: Joo, niin on. Varsinkin jos sattuu tarvitsemaan joitain vaatteita. Hei, tuolla taitaa olla myyjä! Anteeksi, saanko kysyä? Eikö teillä ole yhtään (hyvä) sitruunoita kuin nämä? Nämä ovat tavallista (huonokuntoinen).
- Laura: Ne saisivat olla myös vähän (halpa), sillä nämä ovat kyllä tavallista (kallis).
- Myyjä: Käyn katsomassa varastosta. Jospa sieltä löytyisi vähän (hyvä).
- Laura: Meidän kauppa on yhtä (suuri) kuin tämä, mutta minusta se on tätä (halpa). Meidän kaupassa on muuten paljon (hyvä) perunaa kuin muissa lähikaupoissa.
- Anne: Muihin kauppoihin verrattuna siinä teidän kaupassanne leivät ovat aina kaikkein (tuore) ja hedelmät kaikista (raikas). Teidän kauppanne on kyllä yksi kaupungin (hyvä) kaupoista.
- Laura: Ja palvelu on siellä mitä (ystävällinen).
- Anne: (kuiskaa) Jonotkin ovat siinä teidän kaupassanne (lyhyt) ja kassat ovat (nopea) kuin täällä.

Harjoitus 12

Kerro missä kaupassa käyt ostoksilla ja miksi juuri siellä.

Harjoitus 13
Anni, Mia ja Selma olivat yhdessä lomamatkalla ja kertovat nyt matkastaan Leenalle, Annin siskolle. Pane sana komparatiivin tai superlatiivin oikeaan muotoon.

Anni: Tutustuimme kaupungin kaikkein (vanha) rakennuksiin ja kirkkoihin.

Siinä kaupungin (suuri) ja (vanha)

kirkossa oli niin kauniita lasimaalauksia ikkunoissa.

Selma: Kävimme kaikkein (hyvä) ja..... (kallis)

ravintolassa syömässä. Ruoka oli siellä paljon (hyvä) kuin

meidän hotellin ravintolassa.

Mia: Seuraavana päivänä olikin sitten vähän (sateinen) ilma.

Anni: Me ajoimme bussilla kaikkein (korkea) vuoren huipulle.

Mia: Ilma oli mitä (harmaa)! Satoi kaatamalla! Minun jalkani olivat

paljon..... (märkä) kuin Annilla. Anni oli

(viisas) kuin minä. Annilla oli kumisaappaat jalassa.

Anni: Jos ei olisi satanut, näkymä olisi ollut mitä (ihana)!

Selma: Paluumatka takaisin hotelliin tuntui paljon (lyhyt) kuin meno-

matka sinne vuorelle. Menomatka sinne vuorelle tuntui paljon

(pitkä).

Mia: Sateesta huolimatta se oli kyllä (hauska) ja

(mukava) matka, jolla olen ollut. Se oli paljon (hauska) ja

..... (mukava) matka kuin se viimekesäinen lomamatkani. Ja kuitenkin tämä

matka oli paljon (halpa) ja (pitkä)

kuin se edellinen lomamatkani.

Anni: Ihmiset ovat siellä paljon (ystävällinen) ja

..... (iloinen) kuin täällä.

Selma. Ja ravintolassa käyminen on paljon (halpa).

Leena: Sinä oletkin, Anni, nyt paljon (ruskea) ja

..... (iloinen) kuin ennen matkaa. Ennen matkaa sinä vaikutit paljon

..... (masentunut).

Anni: Niin, kyllä tämä matka meitä kaikkia piristi. Meillä oli niin hauskaa yhdessä. Aurinkokin paistoi välillä.

Minusta Mia on meistä kaikkein (RUSKEA).

ADJEKTIIVI JA ADVERBI

Adjektiivi

Millainen?

Minkälainen?

Nainen oli hyvin kaunis.

Isoisä on aina niin hidas.

Markus on aina niin nopea.

Laura on aina niin iloinen.

Antero on hyvin huolellinen.

Adverbi

Miten?

Millä tavalla?

-sti

Hän lauloi hyvin kauniisti.

Hän kävelee niin hitaasti.

Hän puhuu niin nopeasti.

Hän nauraa aina niin iloisesti.

Hän tekee kaiken huolellisesti.

Adjektiivi	vartalo	Adverbin positiivi
		-sti
helppo	helpo-	helposti
kaunis	kaunii-	kauniisti
hidas	hita-	hitaasti
nopea	nopea-	nopeasti
iloinen	iloi-	iloisesti
vihainen	viha-	vihaisesti
tarkka	tarka-	tarkasti
selvä	selvä-	selvästi
tylsä	tylsä-	tylsästi
lämmin	lämpimä-	lämpimästi
HUOMAA poikkeus!		
hyvä	hyvä-	hyvin

Harjoitus 14

Tee adjektiivista adverbi ja täydennä sillä lause.

Sami on aina niin hidas. Hän tekee aina kaiken niin

Anna on aina niin iloinen. Hän vastaa puhelimeen aina niin

Tuula on kaunis nainen. Hän hymyilee niin

Täydennä sopivalla adverbilla.

Miten koira juoksee? Koira juoksee

Miten sinä tanssit? Minä tanssin

Miten sinä opiskelet? Minä opiskelen

Miten ajat autoa? Ajan

Miten tervehdit hyvää ystävääsi? Halaan häntä

<i>Adverbin positiivi</i>	<i>Adverbin komparatiivi</i>	<i>Adverbin superlatiivi</i>
-sti	-mmin	-immin
helposti	helpommin	helpoimmin
kauniisti	kauniimmin	kauneimmin
hitaasti	hitaammin	hitaимmin
nopeasti	nopeammin	nopeimmin
iloisesti	iloisemmin	iloisimmin
vihasesti	vihasemmin	vihasimmin
tarkasti	tarkemmin	tarkimmin
selvästi	selvemmin	selvimmin
tylsästi	tylsemmin	tylsimmin
lämpimästi	lämpimämmін	lämpimimmin
HUOMAA poikkeukset!		
hyvin	paremmin	parhaiten
pitkästi	pitemmän	pisimmin

Harjoitus 15

Tee adverbін positiivista adverbін komparatiivi ja superlatiivi ja täydennä lauseet.

Te pääsette sinne ihan **helposti** junalla.

Bussilla te pääsette kyllä vielä

Omalla autolla te pääsisitte sinne tietysti kaikkein

Tommi lukee melko **hitaasti**.

Kuule! Suvi lukee vielä

Mutta Aino lukee näistä lapsista kyllä kaikkein

Tuuli puhaltaa rannikolla usein hyvin **voimakkaasti**.

Saaristossa se puhaltaa vielä

Aavalla merellä se puhaltaa kaikkein

Harjoitus 16

Sano **sama** adverbi komparatiivissa.

1. Mikko ajaa aina niin **nopeasti**. Antti ajaa vielä

2. Kari laulaa niin **huonosti**. Ilpo laulaa vielä

3. Satu opiskelee **ahkerasti**. Minna opiskelee vielä

4. Vilma yrittää niin **kovasti**. Ville yrittää vielä

5. Timo selittää niin **tarkasti**. Hannes selittää vielä

6. Nuoret käyttäytyvät niin **epäkohteliaasti**. Aikuiset käyttäytyvät joskus vielä

Harjoitus 17

Sano adverbien vastakohta adverbien komparatiivissa!

Malli: Tämä bussi ajaa niin hitaasti. Tuo toinen bussi ajaa paljon nopeammin.

- 1. Älä pyydä niin rumasti! Pyydä
- 2. Älä puhu niin nopeasti! Puhu vähän
- 3. Sinä kirjoitit tämän liian sotkuisesti. Kirjoita se
- 4. Tämä työ on tehty huonosti. Se täytyy tehdä paljon
- 5. Sinä puhut niin epäselvästi. Puhu
- 6. Sinä kirjoitat aina niin huolimattomasti. Kirjoita

Opettele seuraavat sanat oikein hyvin. Peitä komparatiivi ja superlatiivi paperilla ja sano ne kurssikaverin kanssa. Tarkista siirtämällä paperia ylhäältä alas.		
Positiivi	Komparatiivi	Superlatiivi
paljon	enemmän	eniten
vähän	vähemmän	vähiten
hyvin	paremmin	parhaiten
usein	useammin	useimmin
harvoin	harvemmin	

Harjoitus 18

Sano sama adverbi komparatiivissa.

- 1. Mikko lukee paljon. Antti lukee vielä
- 2. Satu syö niin vähän. Minna syö vielä
- 3. Nämä bussit kulkevat niin harvoin. Nuo bussit kulkevat vielä
- 4. Sonja soittaa minulle aika usein, mutta Heidi soittaa vielä

Sano adverbien vastakohta komparatiivissa!

- 5. Sinä soitat niin harvoin. Soita vähän
- 6. Älä puhu niin paljon! Puhu
- 7. Sinä puhut liian vähän lasten kanssa. Puhu heidän kanssaan vähän

Harjoitus 19

Tee adverbien superlatiivi.

- 1. Anna soittaa pianoa kaikkein (hyvin).
- 2. Miten sinne (nopeasti) pääsisi?
- 3. Miten sinne kaikkein (mukavasti) ja (helposti) pääsisi?
- 4. Kuka teistä tietää (paljon) tästä asiasta?
- 5. Minä tiedän tästä asiasta kaikkein (vähän).
- 6. Mitkä bussit menevät sinne kaikkein (usein)?

Opettele hyvin nämäkin sanat. Peitä komparatiivi ja superlatiivi paperilla ja sano muodot kurssikaverin kanssa. Tarkista siirtämällä paperia ylhäältä alas.

Positiivi	Komparatiivi	Superlatiivi
mielellään	mieluummin	mieluiten
aikaisin	aikaisemmin	
myöhään	myöhemmin	
kauan	kauemmin	
lähellä	lähempänä	lähimpänä
kaukana	kauempana	kauimpana
alhaalla	alempana	alimpana
ylhäällä	ylempänä	ylimpänä
takana	taempana	taimpana
edessä	edempänä	
illalla	illemmalla	
keväällä	keväämmällä	
kesällä	kesemmällä	
syksyllä	syksymmällä	
talvella	talvemmalla	

Harjoitus 20

Käytä samaa sanaa ja pane se oikeaan muotoon.

1. Minä tiedän aika **vähän** tästä asiasta, mutta Laura tietää siitä vielä

Marko tietää siitä kyllä kaikkein
2. Minä herään yleensä aika **aikaisin**, mutta siskoni herää vielä
3. Sisareni laittaa **mielellään** ruokaa. Minä en laita mielelläni,syön päivällä
työpaikalla ja kaikkein.....käyn joskus syömässä jossakin hienossa ravintolassa.
4. Antti on hyvä kertomaan vitsejä. Hän kertoo tosi **hyvin**. Mutta hänen veljensä – hän on tosi hauska!

Hän kertoo vielä.....
5. Tulin eilen **myöhään** kotiin, mutta veljeni tuli vielä
6. Voisimme puhua tästä asiasta **illalla**. Tavataanko vielä?
7. Kesätöistä tiedämme tarkemmin vasta **keväällä**. Voisitte ottaa yhteyttä meihin

Harjoitus 21

Täydennä lauseet.

1. Veljeni soittaa minulle aika harvoin. Olisi kiva jos hän soittaisi
2. Valvot liian myöhään. Mene nukkumaan vähän!
3. Sisareni asui ennen aika lähellä minua. Nykyään hän asuu paljon
4. Ei se kirja sillä hyllyllä ole. Se on vielä
5. Minua harmittaa tänään moni asia. Kaikkein minua harmittaa se,

että ajoin tänään kolarin.
6. Sain vasta ajokortin. En ole vielä kovin kauan ajanut autoa. Sisareni on ajanut paljon

Tervetuloa Mikin ja Andersin tupareihin!

*Olemme muuttaneet uuteen asuntoon, ja ajattelimme järjestää
tupaantuliaiset lauantaina 26. marraskuuta klo 18 alkaen.*

*Tarjolla on boolin lisäksi piirakoita, salaatteja ja hedelmiä.
Jos haluat, voit tuoda lisäksi jotakin muuta juotavaa ja pientä syötävää.*

*Uusi osoitteemme on Puistokaari 17 B 2, 0240 Siiliniemi.
Meille pääsee parhaiten S-junalla. Jääkää Siiliniemen asemalla pois.
Siitä on meille viiden minuutin kävelymatka.*

Jos sinun on vaikea löytää, soita, niin tulen sinua vastaan.

Tervetuloa ja nähdään lauantaina!

Ilmoitatko, jos et pääse?

Terveisin

Miki ja Anders

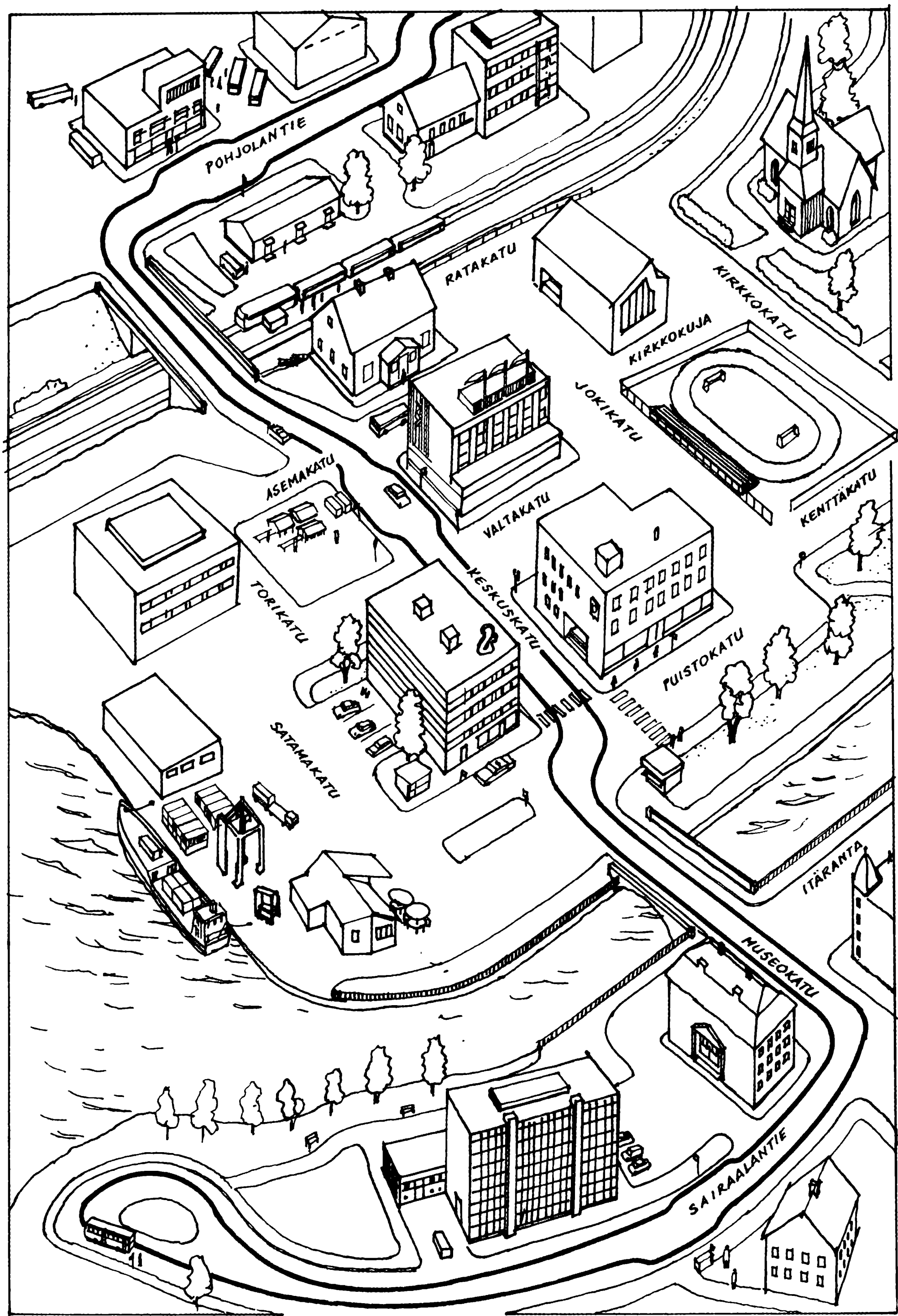
- *No, mis sä oot?*
- *Mä oon sen kadun kulmassa, jossa on sellainen koirapuisto.*
- *Sä oot ihan lähellä. Kävele vähän eteenpäin, niin ensin tulee Kaarisillantie ja sit Puistokaari.
Meidän talo on Puistokaaren päässä. Mä voin tulla sua vähän vastaan.*

Harjoitus 22

*Olet muuttanut uuteen asuntoon. Kutsu ystäväsi tupaantuliaisiin eli tupareihin. Kirjoita ystävillesi tupaantuliais-
kutsu ja ohjeet, miten he pääsevät luoksesi.*

MITEN SINNE PÄÄSEE PARHAITEN?

Kysy kurssikaverilta, miten eri paikkoihin pääsee parhaiten.

HUOMAA!

kirkon edessä
kirkon takana
tavaratalon oikealla puolella
tavaratalon vasemmalla puolella
sillan vieressä
aseman lähellä
aseman luona
sillan alla
sillan päällä

urheilukentän ympärillä
urheilukentän keskellä
puiston laidassa
torin poikki
kadun yli
kadun tällä puolella
kadun toisella puolella
risteyksen jälkeen
kadunkulman jälkeen

rantaa pitkin
suojatietä pitkin
Keskuskatua pitkin
pankkia vastapäätä
kirkkoa ennen
satamaan asti
päätepysäkille asti
asemalle saakka

- *Päivää. Anteeksi, mutta tietäisitteköhän te, missä on Satamakatu?*
- *Joo... täältä on kyllä aika pitkä matka sinne. No, jos te meette sinne kävellen, se kestää ehkä noin 15 minuuttia. Bussilla sinne pääsis nopeammin, mutta kun bussi tais mennä just äsken. Seuraava taitaa tulla vasta 20 minuutin kuluttua. Bussit kulkee näin iltaisin vähän harvemmin. Mutta kyllä te sinne jalankin pääsette. Menkää vaan tästä suoraan eteenpäin, linja-autoaseman ohi. Linja-autoaseman jälkeen käännytte vasemmalle, Keskuskadulle. Menkää sillan yli. Sillan jälkeen tulee tori. Menkää torin läpi. Satama oikeastaan näkyykin jo silloin. Siellä se Satamakatu on.*
- *Ööh... tota noin... kiitos vaan. Eli siis tätä Pohjolantietä vaan eteenpäin ja sit vasemmalle.*
- *Niin. Kyllä sinne on helppo löytää.*

- *Anteeks, mis tääl on urheilukenttä? Meil olisi siel futismatsi.*
- *No, ajakaa tätä Sairaalatietä suoraan eteenpäin, kunnes tuutte Museokadun risteykseen. Kääntykää siinä vasempaan. Menkää sillan yli. Siinä on kioski heti siinä oikealla. Kioskia vastapäätä on postitalo. Kääntykää kioskin jälkeen oikealle ja ajakaa sit sitä Puistokatua pitkin jonkin matkaa. Puistokadun päässä näkyykin jo kirkon torni. Urheilukenttä on kirkon vieressä. Kenttäkadun puolelta pääsee parhaiten sisälle.*
- *Joo, kiitoksia vaan.*

- *Mun täytyis mennä keskusairaalaan. Mitenköhän mä pääsisin sinne parhaiten? Menisinks mä 86:lla (kasikutosella)? Sen päätepysäkkihän on ihan siinä vieressä. Se ajaa Marian puistoon asti.*
- *Ei sun sillä kannata mennä. Se kulkee niin harvoin. Koko matka kestää sillä paljon kauemmin. Mee 82:lla (kasi-kakkosella). Se ajaa paljon useammin. Se ajaa kovempaakin, ku se menee osan matkasta moottoritietä pitkin. Sillä sä pääset paljon nopeemmin. Sähän voit jäädä Museokadun pysäkillä pois ja kävellä sit vähän matkaa. Entä jos sä ottaisit taksin? Sillä tavalla sä pääsisit sinne kaikkein nopeimmin.*

Selityksiä:

<i>bussi tais mennä just äsken</i>	= minusta bussi meni juuri äsken
<i>menette kävellen</i>	= menette jalan, kävelette
<i>pääsette jalan</i>	= voitte kävellä

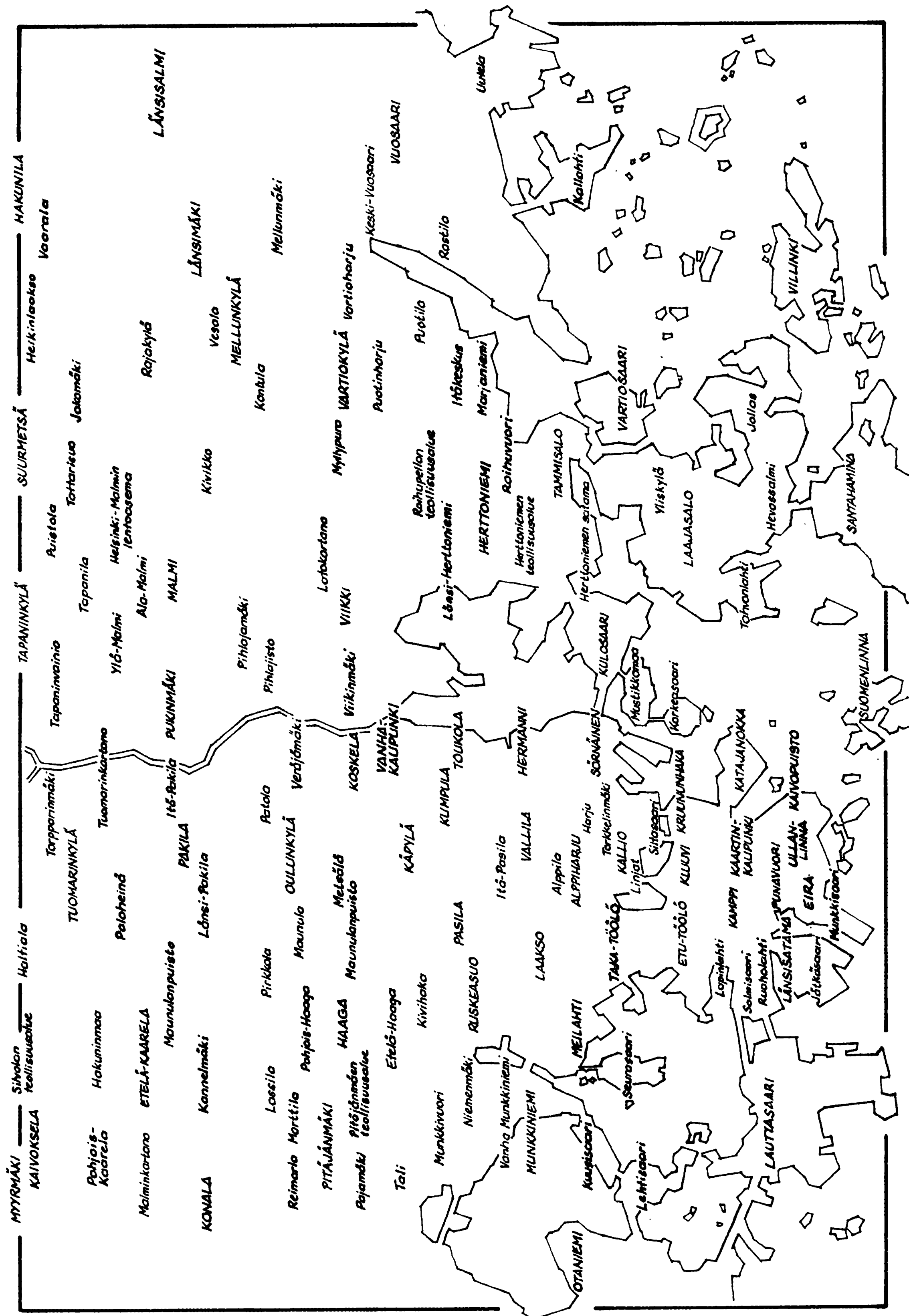
Harjoitus 23

Menet ulos täältä ja seisot kadulla tämän talon ulko-oven edessä. Kysyt ohikulkijalta, tietääkö hän, missä on ... (Mikä?) tai miten parhaiten pääsisi ... (Mihin?). Ohikulkija (eli kurssikaverisi) neuvo.

Mallit: *Anteeksi, missähän on ...?* *Anteeksi, tietäisittekö te, miten pääsee ...?*

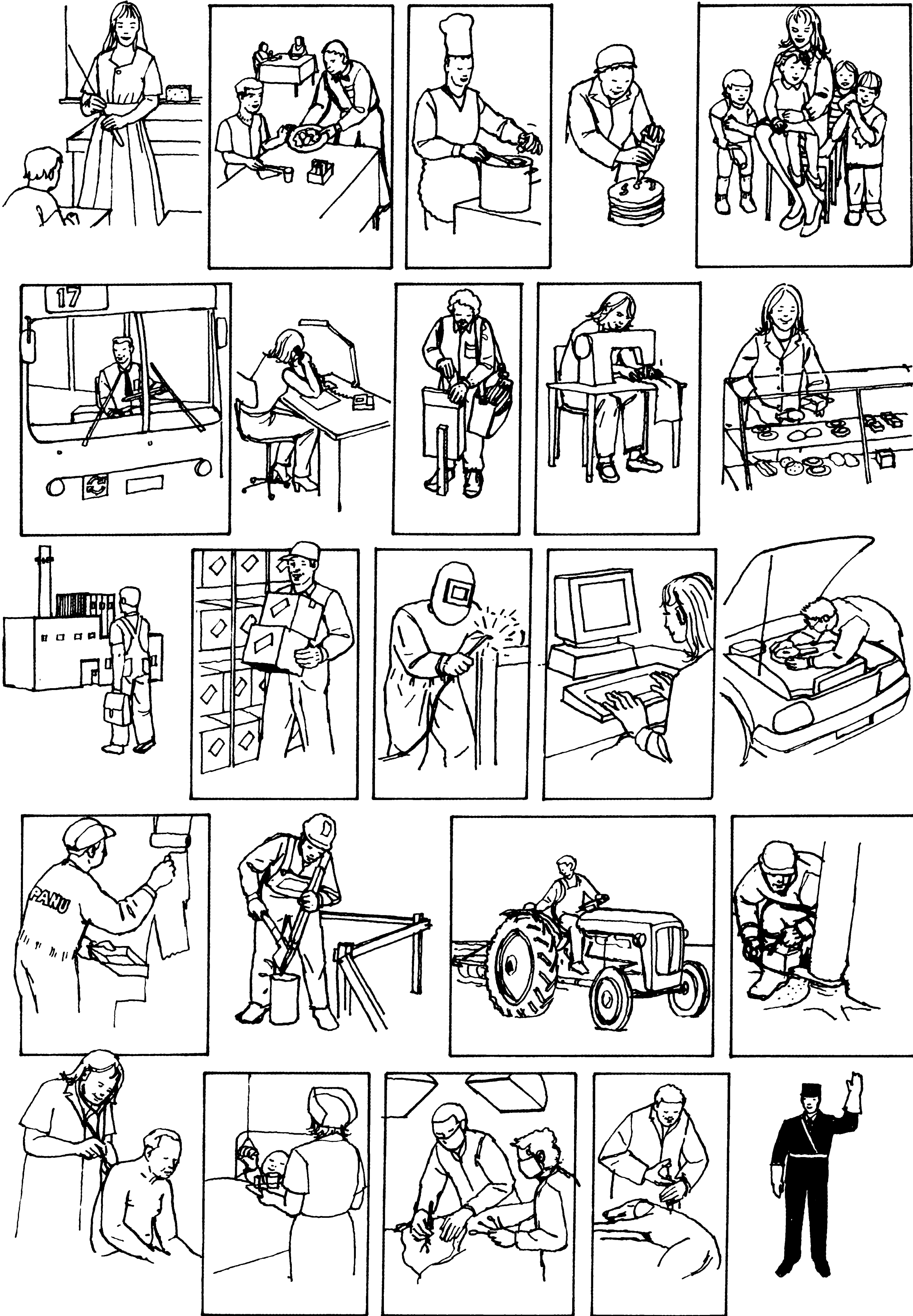
Voit kysyä esimerkiksi seuraavia paikkoja:

juna-asema, kahvila, lähin pankkiautomaatti, MacDonalds, Alko, kirjasto, Kaupunginmuseo, Kaupunginteatteri, hotelli Arthur, ravintola Raffaello, elokuvateatteri Kinopalatsi, Marian sairaala, uimahalli, urheiluhalli, lähin taksiasema, lähin uimaranta, lähin bensiiniasema.

KAPPALE 13

- Ammatit
- Illanvietto
- Kampaajalla ja parturissa
- Ilma pysyi lämpimänä koko viikon.
- Ilma muuttui kylmäksi ja tuuliseksi.
- Linnea valmistuu arkkitehdiksi.
- Hänestä tulee arkkitehti.
- ystävien kanssa juttelua
- mielipiteen ilmaiseminen
- opiskelu ja valmistuminen
- työpaikan hakeminen
- essiivi
- translatiivi
- muutos + tulos -lauseet
- säätiedotus
- verbityyppi 6: kylmenee ja lämpenee
- puhekieltä

AMMATIT

Opettaja

opettaa koulussa, opistossa tai yliopistossa.

Kondiittori

leipoo kakkuja, pullia ja leipiä leipomossa.

Bussinkuljettaja

ajaa bussia.

Kuorma-autonkuljettaja

ajaa rekkaa.

Postinkantaja

jakaa kirjeitä, kortteja, laskuja ja monia lehtiä.

Ompelija

ompelee vaatteita ompelimossa tai tekstiilitehtaassa.

Tehdastyöntekijä

työskentelee tehtaassa.

Hitsaaja

hitsaa konepajassa tai telakalla.

Autonasentaja

on työssä autokorjaamossa.

Kirvesmies

sahaa, höylää, hioo ja naulaa.

Metsuri

kaataa puita metsässä.

Kirurgi

leikkaa potilaita.

Eläinlääkäri

hoitaa sairaita eläimiä.

Merimies

työskentelee merellä.

Parturi

leikkaa miesten hiukset.

Kampaaja

leikkaa, värjää ja föönaa naisten hiuksia ja laittaa hiuksiin raidat tai permanentin.

Uutistoimittaja

raportoi eri tapahtumista.

Tarjoilija ja kokki

työskentelevät ravintolassa.

Lastenhoitaja

hoitaa lapsia päiväkodissa.

Toimistosihteeri

on työssä toimistossa. Hän vastaa puhelimeen ja keskustelee asiakkaiden kanssa. Hän huolehtii monista asioista.

Toimistovirkailija

on työssä kunnan tai valtion virastossa.

Myyjä

on työssä kaupassa tai myymälässä.

Varastomies

on työssä varastossa.

Ohjelmoija

suunnittelee tietokoneohjelmia.

Maalari

maalaa, kaakeloi ja tapetoi.

Maanviljelijä

kasvattaa viljaa, rehua ja vihanneksia.

Lääkäri ja sairaanhoitaja

hoitavat potilaita.

Kätilö

auttaa äitiä synnytyksessä.

Poliisi valvoo järjestystä. Hän sakottaa, pidättää ja vie putkaan. Hän auttaa ja suojelee ihmisiä.

Näyttelijä

näyttelee teatterissa.

Lentokapteeni

ohjaa lentokonetta.

Taiteilija tekee taidetta.

Taidemaalari maalaa tauluja.

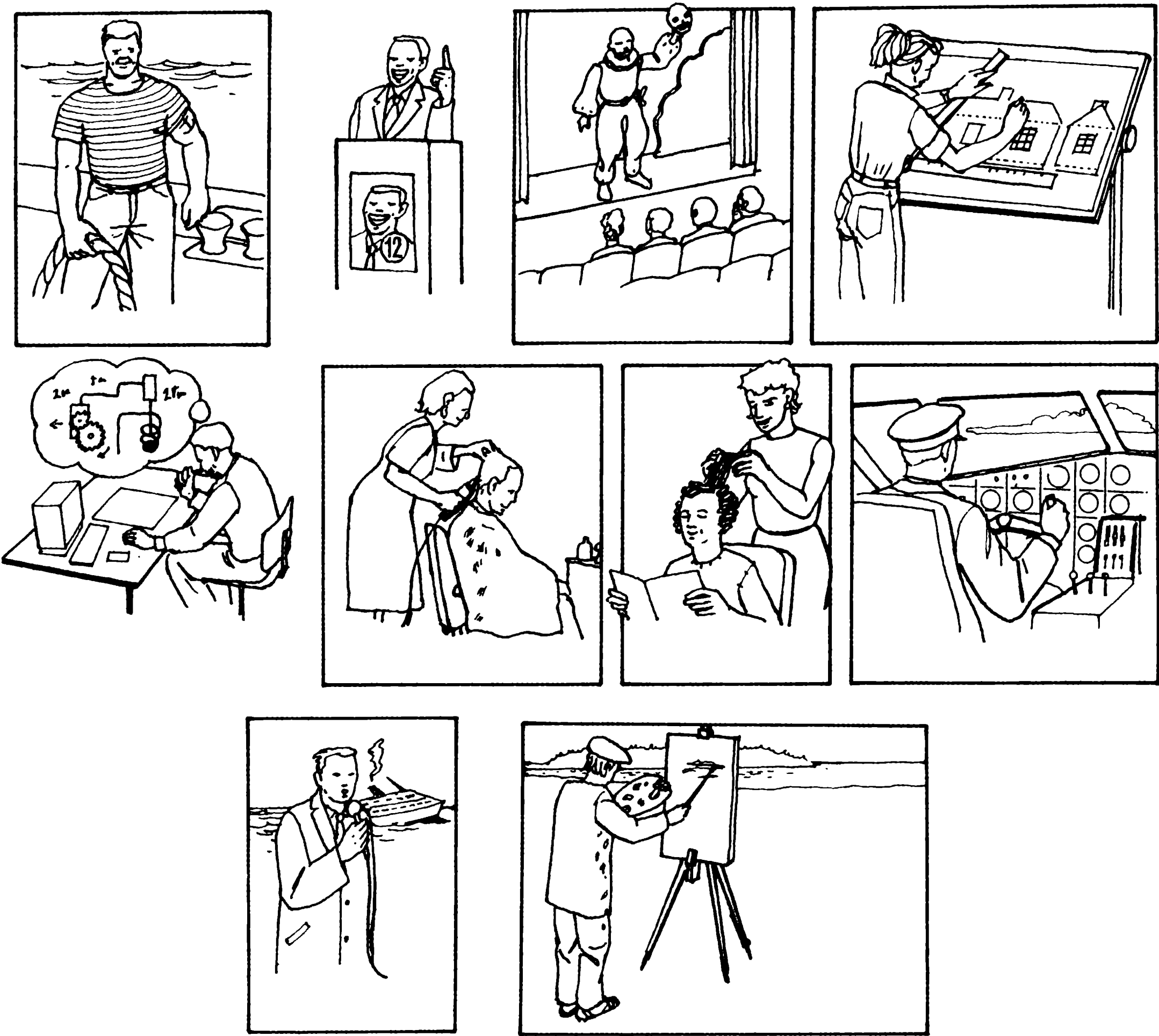
Kuvanveistäjä tekee veistoksia.

Valokuvaaja ottaa kuvia.

Ohjaaja ohjaa elokuvia.

Säveltäjä säveltää.

Muusikko soittaa.

Harjoitus 1

Kysy kurssikaveriltasi.

1. Minä sinä olet työskennellyt? (esimerkiksi kaupan kassana, sairaala-apulaisena, tarjoilijana, opettajana)
2. Missä olit töissä? Mitä teit työssäsi?
3. Oliko sinulla paljon työkavereita?
4. Oliko sinulla erityiset työvaatteet?
5. Teitkö vuorotyötä (aamu-, päivä-, ilta-, yövuoroa)?
6. Olitko paljon ihmisten kanssa?
7. Teitkö töitä koneilla? Oliko työ vaarallista?
8. Saitko hyvää palkkaa?
9. Kuinka kauan olit töissä siinä työpaikassa?

Harjoitus 2

Muodostakaa ryhmät. Kussakin ryhmässä on 3–4 opiskelijaa. Yksi opiskelija ryhmästä menee hieman kauemmaksi. Sillä aikaa muut ryhmän jäsenet päättävät yhdessä, mitä poissaoleva opiskelija tekee työkseen. Poissaoleva palaa ja yrittää kyselemällä saada selville oman ammattinsa.

Harjoitus 3

Haastattele jotakuta työtoveriasi, ystävääsi tai sukulaistasi. Käytä essiivi- ja translatiivimuotoja sekä komparatiivia ja superlatiivia.

Markus ja Susanna olivat kutsuneet muutamia ystäviä luokseen lauantai-illaksi syömään ja viettämään iltaa yhdessä. Perjantai-iltana he kävivät ostoksilla.

- Susanna: *Mitä me voitais (= voisimme) tarjota alkuruoaksi? Kävisikö (= sopisiko) jokin keitto? Tai ehkä sittenkin jokin salaatti?*
- Markus: *Tehdään jotain salaattia. Pääruoaksi voitais laittaa jotain kalaa.*
- Susanna: *Ja jälkiruoaksi mä voisin tehdä suklaakakun.*
- Markus: *Ostetaan joitain juomiakin, mut haetaan ne sit lopuksi.*
- Susanna: *Mä haluaisin ostaa Irinalle jotain lahjaksi, vaikka jonkin huivin. Irina lähtee ensi perjantaina kahdeksi vuodeksi Yhdysvaltoihin. Se pääsi tutkijaksi Stanfordin yliopistoon.*
- Markus: *Ohhoh! Ihanks totta? Stanfordia pidetään yhtenä maailman parhaimmista yliopistoista. Entäs Tuomas? Lähteeks sekin sinne?*
- Susanna: *Ei, se jää Suomeen. Se työskentelee yliopistossa tutkijana. Se haluaa saada väitöskirjansa valmiiksi ensi vuonna.*
- Markus: *Niin, se on kyllä tärkeää. Mut on ikävää, et ne joutuu olemaan erossa niin kauan.*
- Susanna: *Joo, niin on, mutta onneksi sinne on helppo lentää ja lentoliputkin ovat tulleet halvemmiksi.*
- Markus: *Tuomaksena mä kuitenkin yrittäisin päästä sinne töihin.*
- Susanna: *Niin, mut Tuomas pitää omaa työtään tärkeänä. Tutkimusryhmän johtajana sen on vaikea lähteä muualle pitkäksi aikaa.*
- Markus: *Hänenä mä kuitenkin hakisın virkavapaata ja kirjoittaisin väitöskirjan valmiiksi Yhdysvalloissa.*
- Susanna: *No, sehän voi olla, et se vielä lähteekin sinne. Hei, katos kuka tuolla on!*
- Markus: *Kuka? Missä?*
- Susanna: *No, toi nainen tuolla lihatiskillä. Ei ku ... eihän se ollutkaan Anne. Mä luulin sitä Anneksi. Se oli niin samannäköinen takaapäin. Sillä oli samanlainen punainen tukka.*
- Markus: *No niin, käydään nyt hakemassa se kala ja sit ne juomat.*

Lauantaipäivänä Markus ja Susanna tekivät salaatin valmiiksi. He panivat salaatin kylmään, jotta se säilyisi hyvänä vieraiden tuloon asti. Kalan he paistoivat vasta vähän ennen vieraiden tuloa. He jättivät sen uuniin, jotta se pysyisi lämpimänä. Sitten he odottivat vieraitaan hieman jännittyneinä. Vieraat alkoivat saapua. He toivat tuliaisiksi kukkia, viiniä ja hedelmiä. Kaikki tervehtivät toisiaan hyväntuulisina. Irina tuli iloiseksi huivista, jonka Susanna antoi hänelle lahjaksi. Sitten Mia ja Stefan tulivat sisään pienen vastasyntyneen vauvansa kanssa. Kaikki ihastelivat vauvaa. Isäntänä Markus kutsui vieraat pöytään. Kukin istui omalle paikalleen, ja keskustelu jatkui pöydässä vilkkaana.

- Susanna: *Anne, mitä sun siskolle Hennalle kuuluu?*
- Anne: *Henna on valittu markkinointipäälliköksi! Se pääsi viime vuonna Roimaan markkinointiassistentiksi. Roiman markkinointipäällikkö jää ensi kesänä äitiyslomalle. Henna on nimitetty markkinointipäällikön sijaiseksi.*
- Susanna: *Sehän on hienoa! Entäs Tuula? Tuulahan oli vaihto-oppilaana Yhdysvalloissa.*
- Anne: *Niin oli ja tykkäsi paljon vaihto-oppilasvuodesta. Se sai paljon kavereita. Viime syksynä Tuula pääsi ylioppilaaksi. Talven se työskenteli yhdessä sairaalassa hoitoapulaisena. Nyt se valmistautuu pääsyko-keisiin. Se haluaisi opiskella lääkäriksi.*
- Susanna: *Tuulahan halusi aina tulla isona lääkäriksi. Entäs Teemu? Onks sillä vielä se oma yritys?*

Anne: *On, ja se menestyy hyvin. Mutta tiedätkö – Teemusta tulee isä! Rita on raskaana. Ensi syksynä Rita ja Teemu saavat ensimmäisen lapsensa.*

Susanna: *Paljon onnea heille! Entäs Mia? Aiot sä jäädä kotiäidiksi nyt, ku te saitte kolmannen lapsen?*

Mia: *Mä jään kotiin muutamaksi vuodeksi, mut mä meen sit takasin töihin, ku lapset ovat kasvaneet vähän isommiksi.*

Markus: *Kuinkas vanha tämä pikkuinen nyt on? Onkos hänellä vielä nimeä?*

Mia: *Hän on vasta kaksi kuukautta. Stefan ja minä kutsutaan häntä Bosseksi. Me ei olla vielä päätetty nimeä. Bo voisi kyllä olla ihan kiva nimi. Vai mitä, pikku Bosse? (Juttelee vauvalleen.)*

Markus: *Onko hän pysynyt terveenä?*

Mia: *Kyllä, vaikka me muut ollaan oltu sairaina. Nora tuli sairaaksi viime viikolla, ja Lasse yskii vieläkin.*

Susanna: *Siksi te ette tulleet muiden lasten kanssa.*

Mia: *Niin – isoäiti tuli meille lastenvahdiksi.*

Susanna: *Oot sä itse pysynyt terveenä?*

Mia: *En, mäkin tulin sairaaksi, mutta nyt mä tunnen itseni jo terveeksi.*

Markus: *Mitäs sun veljelle Andersille kuuluu?*

Mia: *Se valmistui luonnontieteiden maisteriksi pari vuotta sitten. Nyt se työskentelee tutkimusassistenttina yhdessä tutkimusryhmässä. Sitä tutkimusprojektia pidetään aika tärkeänä. Se on saanut paljon huomiota, jopa ulkomailla. Ne muutti Mikin kanssa vähän aikaa sit Siiliniemeen. Mutta nyt pikku Bossella alkaa olla nälkä. Missä mä voisin imettää häntä?*

Susanna: *Sä voisit imettää häntä vaikka tässä pienessä huoneessa. Me käytetään tätä huonetta työhuoneena. Te voitte olla ihan rauhassa täällä. Tarvitset sä jotain?*

Mia: *Voisit sä tuoda mulle yhden pyyheliinan?*

Susanna: *Joo, mä tuon.*

Markus jutteli sillä aikaa muiden vieraiden kanssa. Tuomas kertoi tutkimuksestaan, ja Irina tulevasta työstään Stanfordin yliopistossa. José ja Niko kertoivat, että aikoivat lähteä yhdessä kahdeksi kuukaudeksi Etelä-Amerikkaan. José aikoo kerätä tutkimusaineistoa väitöskirjaansa varten, ja Niko haluaa opiskella espanjaa ja portugalia. Niko puhuu espanjaa jo melko hyvin. José kertoi muille, miten jotkin ilmaukset sanotaan Espanjan espanjaksi, latinalaisen Amerikan espanjaksi, katalaaniksi ja portugaliksi.

Sitten tuli jo myöhä. Oli aika lähteä kotiin. Ensimmäiseksi lähtivät Stefan ja Mia ja viimeiseksi Tuomas ja Irina. Irina ja Susanna halasivat lämpimästi. Susanna tunsu itsensä vähän surulliseksi. Hänen tulisi ikävä Irinaa. Irina oli Susannan parhaimpia ystäviä.

ILMA ON PYSYNYT LÄMPIMÄNÄ – ESSIIVI

Stefan tuli kotiin niin iloisena. -na /-nä
Natalia toimii yliopiston opettajana.
Ilma pysyi lämpimänä ja kauniina koko viikon.

*Essiivi ilmaisee subjektin tai objektin senhetkistä mielentilaa, olotilaa, asemaa tai tehtävää.
Muutoksen mahdollisuus on olemassa.*

Harjoitus 4

Peitä vartalo ja yksikön ja monikon essiivi-muodot paperilla. Sano sitten muodot kurssikaverin kanssa. Tarkista siirtämällä paperia.

		Yksikkö	Monikko
kirkko	<i>kirko-</i>	kirkkona	kirkkoina
mukava	<i>mukava-</i>	mukavana	mukavina
poika	<i>poja-</i>	poikana	poikina
kylmä	<i>kylmä-</i>	kylmänä	kylminä
lapsi	<i>lapse-</i>	lapsena	lapsina
kiltti	<i>kilti-</i>	kilttinä	kiltteinä
äiti	<i>äidi-</i>	äitinä	äiteinä
terve	<i>tervee-</i>	terveenä	terveinä
mies	<i>miehe-</i>	miehenä	miehinä
onnellinen	<i>onnellise-</i>	onnellisena	onnellisina
uusi	<i>uude-</i>	uutena	uusina
kaunis	<i>kaunii-</i>	kauniina	kauniina
vapaa	<i>vapaa-</i>	vapaana	vapaina
pimeä	<i>pimeä-</i>	pimeänä	pimeinä
yö	<i>yö-</i>	yönä	öinä
kysymys	<i>kysymyксе-</i>	kysymyksenä	kysymyksinä
sairaus	<i>sairaude-</i>	sairautena	sairauksina
lyhyt	<i>lyhye-</i>	lyhyenä	lyhyinä
väsynyt	<i>väsynee-</i>	väsyneenä	väsyneinä
työtön	<i>työttömä-</i>	työttömänä	työttöminä
tytär	<i>tyttäre-</i>	tyttärenä	tyttärinä
jäsen	<i>jäsene-</i>	jäsenenä	jäseninä
lämmin	<i>lämpimä-</i>	lämpimänä	lämpiminä
kiva	<i>kiva-</i>	kivana	kivoina
kamala	<i>kamala-</i>	kamalana	kamalina
kirjailija	<i>kirjailija-</i>	kirjailijana	kirjailijoina
kuljettaja	<i>kuljettaja-</i>	kuljettajana	kuljettajina
halvempi	<i>halvemma-</i>	halvempana	halvempina
halvin	<i>halvimma-</i>	halvimpana	halvimpina

Essiivissä on vartalossa vahva aste!

Esimerkiksi seuraavat verbit voivat esiintyä essiivin kanssa:
olla, maata, istua, odottaa / pysyä, säilyä / toimia, työskennellä / käyttää / pitää ...

Verbit ovat staattisia.

olla, maata, istua, odottaa

Vilma tuli koulusta niin iloisena.
Jenni odotti puhelinsoittoa hermostuneena.
Isä istui väsyneenä nojatuolissa.
Isoisä on ollut jo kauan sairaana.

*Millaisella mielellä?
Millä tuulella?
Millaisena?*

pysyä, säilyä

Vihannekset säilyvät tuoreina kylmässä.
Ilma pysyi kirkkaana koko viikon.

Millaisena? Millaisina?

toimia, työskennellä

Hän toimii opettajana peruskoulussa.
Hän on lääkärinä Vaasassa.
Anna työskentelee nykyään oppaana Italiassa.

*Missä asemassa?
Missä tehtävässä?*

käyttää

Me käytämme vaatehuonetta työhuoneena.
Minä käytän postikortteja kirjanmerkkeinä.

pitää + partitiiviobjekti + essiivi

Hän piti minua ihan hulluna. (= Hänestä olin ihan hullu.)
He pitivät tätä asiaa melko vaikeana. (= Heistä tämä asia oli melko vaikea.)
Me pidimme heitä mukavina naapureina. (= Meistä he olivat mukavia naapureita.)
Hän piti koko asiaa leikkinä. (= Hän ajatteli, että koko asia oli leikkiä.)
Me pidämme tätä asiaa hyvin tärkeänä. (= Meistä tämä asia on hyvin tärkeä.)
Ministeri piti koko kysymystä turhana. (= Ministeristä koko kysymys oli turha.)

mielipide

Essiivi voi vastata myös sivulausetta, esimerkiksi

a) koska-lausetta (syy)

Äitinä hänen täytyisi ymmärtää toisia vanhempia paremmin.
= Koska hän on äiti, hänen täytyisi ymmärtää toisia vanhempia paremmin.
Ministerinä hänen tulisi tietää enemmän tästä asiasta.
= Koska hän on ministeri, hänen tulisi tietää enemmän tästä asiasta.

koska

b) jos-lausetta (ehto)

Sinuna minä en tekisi noin.
= Jos minä olisin sinä, en tekisi noin.
Johtajana minä ottaisin paremmin selvää asioista.
= Jos minä olisin johtaja, ottaisin paremmin selvää asioista.

jos

c) kun-lausetta (aika)

Nuorena olin kiinnostunut monista asioista.
= Kun olin nuori, olin kiinnostunut monista asioista.
Mikä sinusta tulee isona?
= Mikä sinusta tulee, kun olet iso?
Eläkeläisinä me muutamme Espanjaan.
= Kun me olemme eläkeläisiä, muutamme Espanjaan.

kun

ESSIIVI

Muistathan ajan- ja paikanilmaukset!

maanantaina	jouluna	uutenavuotena	Milloin?		
tiistaina	pääsiäisenä	toissapäivänä	Minä päivänä?		
keskiviikkona	vappuna	vuonna 1917	Minä vuonna?		
viikonloppuna	juhannuksena	vuosina 1826–1860	Minä vuosina?		

tänä aamuna	lauantai-iltana	kahtena iltana	mutta:	aamulla	keväällä
eräänä päivänä	ensi kesänä	kauniina iltana		päivällä	kesällä
sinä iltana	viime talvena	seuraavana yönä		illalla	syksyllä
sinä pimeänä yönä	viime yönä	kylminä talvina		yöllä	talvella

kotona, ulkona, takana, kaukana, luona, siinä				Missä?	
---	--	--	--	--------	--

HUOMAA pronominit!						
Mikä?	tämä	tuo	se	nämä	nuo	ne
Minä?	tänä	tuona	sinä	näinä	noina	niinä

Harjoitus 5

Mieti miksi näissä lauseissa on essiivi.

- Ilma pysyi **kauniina** koko lomamme ajan.
- Pidimme matkaa hyvin **onnistuneena**.
- Sisareni on **raskaana**.
- Hän toimii **sairaanhoitajana** Marian sairaalassa.
- Ensi **lauantaina** aion rentoutua pelaamalla futista.
- Unohdin pyyhkeen kotiin. Käytin puhdasta paitaa **pyyhkeenä**, kun kävin suihkussa.
- Ystäväni on työskennellyt Sibelius-Akatemiassa **pianonsoiton opettajana**.
- Ystäväni on ostanut talon Kreikasta. Talo on **tyhjänä** suurimman osan vuodesta.
- Hänenä** myisin talon ja maksaisin kaikki velat.
- Lapsena** kävin joka vuosi lomalla Kreikassa.
- Naisena** joudun miettimään miestä enemmän perheen ja työn yhteensovittamista.
- Miehenä** voisin keskittyä enemmän uran luomiseen.
- Opiskelijana** jouduin välillä asumaan sukulaisten ja tuttavien luona, koska opiskelija-asuntoja ei siihen aikaan ollut tarpeeksi.
- On ajateltu, että uusi museo sijoitettaisiin satamaan. Paikkaa pidetään kuitenkin **huonona**, koska alueella on pulaa parkkipaikoista.

Harjoitus 6

Käytä essiiviä.

- Lauri toimii (lääkäri) Vaasassa.
- Jarmo työskentelee (taksinkuljettaja).
- Anni on ollut jo kauan (opettaja) Rovaniemellä.
- Kaarina työskentelee (toimittaja) Yleisradiossa.

Harjoitus 7
Käytä essiiviä.

- 1. Liisa on tyytyväinen. Hän hymyilee
- 2. Vilma oli vihainen. Hän paiskasi ovensa kiinni
- 3. Antti on mustasukkainen. Hän seuraa vaimoaan
- 4. Jenni oli hermostunut. Hän odotti Alexia

Harjoitus 8
Käytä essiiviä.

- 1. Lauri katseli Ullaa. Lauri oli rakastunut. Lauri katseli Ullaa
- 2. Minä kuuntelin häntä. Olin hämmästynyt. Minä kuuntelin häntä
- 3. Suvi itki. Hän oli pettynyt. Suvi itki
- 4. Krista kyseli kaikkea. Krista oli utelias. Krista kyseli kaikkea

Harjoitus 9
Vastaa kysymyksiin. Käytä essiiviä.

- 1. Milloin Suomessa poltetaan kokkoja?
- 2. Milloin Suomessa syödään mämmiä?
- 3. Milloin ammutaan ilotulitusraketteja ja valetaan tinaa?
- 4. Milloin Suomessa voi saada ajokortin?

Harjoitus 10
Korvaa sivulause essiivillä.

Malli: Kun olin lapsi, halusin tulla eläinlääkäriksi. —> **Lapsena** halusin tulla eläinlääkäriksi.

- 1. Koska olet opiskelija, saat alennusta lipuista.
- 2. Jos minä olisin hän, en tekisi niin.
- 3. En ymmärtänyt tätä asiaa, kun olin nuori.
- 4. Mikä sinusta tulee, kun olet iso?
- 5. Jos minä olisin sinä, en kertoisi asiasta kenellekään.
- 6. Kun ihminen on nuori, hän tekee paljon tyhmyyksiä.
- 7. Koska hän on EU-kansalainen, hän ei tarvitse viisumia Suomeen.

Harjoitus 11
Käytä essiiviä.

- 1. Vilma oppi lukemaan jo (5-vuotias).
- 2. Aino haluaa elää (vapaa). Hän ei halua mennä naimisiin.
- 3. Olet niin ihana! Pysy aina (sellainen) kuin olet!
- 4. Henrik Borgström syntyi melko (köyhä), mutta kuoli hyvin (varakas).

Harjoitus 12

Muuta lauseet mallin mukaan.

Malli: Minun mielestäni se on liian kallis. —> **Pidän sitä liian kalliina.**

- 1. Minusta tämä kaupunki on liian hiljainen. = Pidän
- 2. Minun mielestäni tämä asia on hyvin tärkeä. = Pidän
- 3. Heidän mielestään hän on vähän outo. = He pitävät
- 4. Danielin mielestä tehtävä oli vaikea. = Daniel piti

Harjoitus 13

Sano yksikön essiivissä. Mieti miksi lauseissa on essiivi.

(eräs päivä) lähdimme retkelle läheiseen kaupunkiin.
(matkan aika) juttelimme ja nauroimme.
(nuorempi) aina ajattelin, että haluaisin asua tässä kaupungissa.
Pidin sitä niin (kaunis). (vanhempi) en
enää ajatellut niin. Aloin pitää tätä kaupunkia liian (pieni) ja
..... (hiljainen). Tapasimme Markon. Hän työskentelee siellä
..... (lääkäri). (lääkäri) hän tuntee
kaupungin kaikki asukkaat. Minä pidän Markoa hyvin (luotettava)
ja (lämmin mies). (sama ilta)
me ajoimme vielä takaisin kotiin.

Harjoitus 14

Sano monikon essiivissä. Mieti miksi lauseissa on essiivi.

- 1. (lämmin sateeton ilta) istuimme puutarhassa.
- 2. (pimeä yö) tähdet tuikkivat taivaalla.
- 3. (lapsi) me aina kiipesimme noihin puihin.
- 4. Hyeenoja pidetään (ilkeä) ja (vaarallinen).
- 5. Delfinejä pidetään (kiltti) ja (viisas).
- 6. Hedelmät pysyivät viikon (tuore) ja (hyvä).
- 7. Me pidimme heitä hyvin (mukava naapuri).
- 8. Pidän teitä erittäin(kiva) ja (ahkera opiskelija).

MITÄ ME OTETAAN JÄLKIRUOAKSI? (pääkaupunkiseudun puhekieltä)

Anne ja Katri olivat sopineet, että tapaavat eräässä ravintolassa. Anne on tullut ajoissa ja odottelee jo Katria. Pian Katri tuleeekin ravintolaan.

- Katri: *Hei Anne. Anteeks, et mä oon vähän myöhässä, mut Daniel ei tullutkaan ajoissa töistä ja mä jouduin odottamaan sitä vähän aikaa. Sen piti tulla kotiin viideksi, mut ei se tullutkaan. Mä meinasin jo ihan hermostua. No, se tuli puol kuudelta. Sillä oli ollu vähän ongelmia töissä.*
- Anne: *No, ei se mitään haittaa. Mä luin tätä lehteä sillä aikaa. Ei mul ollu täs mitään hätää. Mut ... mitä on sattunu? Mitä ongelmia Danielilla oli?*
- Katri: *Niiden firma ei o saanu tilauksia moneen viikkoon, ja omistajat meinaavat lakkauttaa koko yksikön ens talvena. Kaikki saavat potkut! Mitä me sit tehään, jos Daniel jää työttömäksi? Daniel tuli niin masentuneeksi, ku se sai kuulla, et se saa ehkä lopputilin.*
- Anne: *Sehän vois alkaa opiskella. Siten se sais helpommin töitä. Danielin kannattais pyrkiä opiskelemaan jo tänä keväänä. Miettikää sitä! Mut mitäs me syödään?*
- Katri: *Mä voisin ottaa jonkin pitsan tai salaatin...*
- Anne: *Kuule, mä voin tarjota sulle! Otetaan vaikka jotain pastaa ja isot jäätelöannokset jälkiruoaksi! Vai mitä?*
- Katri: *Ihanks totta? Kiitos. Mä tarjoon sit sulle vaik ens kerralla. Ihanaa! Mul onki kova nälkä.*

KAMPAAJALLA JA PARTURISSA (pääkaupunkiseudun puhekieltä)

Jenni on varannut ajan kampaajalta kello kolmeksi. Hän saapuu parturi-kampaamoon vähän ennen kolmea:

- Jenni: *Hei, mulla oli aika varattuna, nimellä Kuusinen.*
- Kampaaja: *Joo, istukaa vaan tähän tuoliin vähäksi aikaa. Tulen pian takaisin.* (Järjestele joitain tavaroita ja tulee sitten Jennin luokse.) *Teillehän tulee raidat ja leikkaus. Millaiset raidat haluaisitte? Haluaisitteko ihan vaaleita raitoja vai vähän tummempia?* (Näyttää värivalikoimaa.)
- Jenni: *Musta ne raidat vois olla vähän tummempia. Tää sävy on musta paras.*

Kampaaja alkaa laittaa raitoja. Yhtäkkiä ovi avautuu, ja Alex astuu sisälle.

- Jenni: *No, miten sä tänne tulit? Mistä sä tiesit, et mä oon täällä?*
- Alex: *En mä tiennytkään. Mä tulin itse tänne parturiin. Kiva juttu, et sä oot täällä. Sähän voit tulla mun kyydissä kotiin, jollei sulla oo muuta menoa.* (Alexin parturi tulee.)
- Parturi: *Voisitteko tulla tuonne, niin pestään ensiksi hiukset? Onko tämä vesi sopivan lämmintä?* (Pesee Alexin hiukset.) *Ja miten lyhyiksi nämä hiukset leikataan?*
- Alex: *Ne vois leikata sivuilta lyhyiksi, mut tästä päältä vois jättää aika pitkiksi. Otsatukka saa jäädä melko pitkäksi.* (Parturi leikkaa Alexin hiukset.)

Sillä aikaa Jennin kampaaja pesee Jennin hiukset ja leikkaa ne. Sitten hän vielä föönaa hiukset kuiviksi. Alex odottelee Jenniä. He maksavat ja lähtevät iloisina kotiin. Jenni on tyytyväinen hiuksiinsa, ja niin on Alexkin omiinsa. Jenni on iloinen myös siitä, että pääsee Alexin kyydissä kotiin. Tyytyväisenä hän istuu autoon.

Hän tuli iloiseksi, kun näki meidät.

-ksi

Linnea valmistuu arkkitehdiksi.

Aion värjätä tukkani punaiseksi.

Ilma muuttui kylmäksi, sateiseksi ja tuuliseksi.

Translatiivi ilmaisee muutoksen tuloksen, miksi tai millaiseksi subjekti tai objekti muuttuu tai on jo muuttunut.

Harjoitus 15

Peitä vartalo ja yksikön ja monikon translatiivi-muodot paperilla. Sano sitten muodot kurssikaverisi kanssa. Tarkista siirtämällä paperia.

		Yksikkö	Monikko
helppo	helpo-	helpoksi	helpoiksi
viikko	viiko-	viikoksi	viikoiksi
hullu	hullu-	hulluksi	hulluiksi
hölmö	hölmö-	hölmöksi	hölmöiksi
lihava	lihava-	lihavaksi	lihaviksi
poika	poja-	pojaksi	pojiksi
kylmä	kylmä-	kylmäksi	kylmiksi
pitkä	pitkä-	pitkäksi	pitkiä
suuri	suure-	suureksi	suuriksi
lääkäri	lääkäri-	lääkäriksi	lääkäreiksi
dollari	dollari-	dollariksi	dollareiksi
terve	tervee-	terveeksi	terveiksi
mies	miehe-	mieheksi	miehiksi
punainen	punaise-	punaiseksi	punaisiksi
uusi	uude-	uudeksi	uusiksi
kaunis	kaunii-	kauniiksi	kauniiksi
sairas	sairaa-	sairaaksi	sairaiksi
vapaa	vapaa-	vapaaksi	vapaiksi
makea	makea-	makeaksi	makeiksi
tulos	tulokse-	tulokseksi	tuloksiksi
rikkaus	rikkaude-	rikkaudeksi	rikkauksiksi
lyhyt	lyhye-	lyhyeksi	lyhyiksi
väsynyt	väsynee-	väsyneeksi	väsyneiksi
työtön	työttömä-	työttömäksi	työttömiksi
kuningatar	kuningattare-	kuningattareksi	kuningattariksi
jäsen	jäsene-	jäseneksi	jäseniksi
vanha	vanha-	vanhaksi	vanhoiksi
velka	vela-	velaksi	veloiksi
ahkera	ahkera-	ahkeraksi	ahkeriksi
asiantuntija	asiantuntija-	asiantuntijaksi	asiantuntijoiksi
hoitaja	hoitaja-	hoitajaksi	hoitajiksi
kauniimpi	kauniimma-	kauniimmaksi	kauniimmiksi
kaunein	kauneimma-	kauneimmaksi	kauneimmiksi

Esimerkiksi seuraavat verbit voivat esiintyä translatiivin kanssa:

tulla, muuttua, vaihtaa, vaihtua / opiskella, valmistua, päästä, lähteä / valita, nimittää, joutua, ehdottaa / julistaa / kutsua, sanoa / jäädä, jättää / saada / luulla, kuvitella / tuntea ...

Verbit ovat dynaamisia.

tulla, muuttua, vaihtaa, vaihtua

Isoisä on tullut jo vanhaksi.
Isoäiti tuli lastenvahdiksi.
Ilma on muuttunut niin kylmäksi.
Vesi muuttui höyryksi.
Haluaisin vaihtaa nämä kolikot seteleiksi.
Liikennevalo vaihtui vihreäksi.

Millaiseksi?

Miksi (tarkoitus)?

Miksi (aineeksi)?

tulla, opiskella, valmistua, päästä, lähteä

Lapsena (= *Kun oli lapsi*) Niilo halusi tulla palomieheksi.
Miksi sinä halusit tulla lapsena (= *kun olit lapsi*)?
Niilo opiskelee nyt lääkäriksi.
Kari valmistui kirurgiksi pari vuotta sitten.
Tuula pääsi ylioppilaaksi viime vuonna.
Taina lähti ulkomaille suomen kielen opettajaksi.

ehdottaa, valita, nimittää, joutua

Pekka nimitettiin osastopäälliköksi viime viikolla.
Ehdotan Leena Mäkistä puheenjohtajaksi.
Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Leena Mäkinen.
Sihteeriksi valittiin Matti Jokinen.
Matti joutui kokouksen sihteeriksi.

julistaa

Suomi julistettiin itsenäiseksi 1917.

kutsua, sanoa

Mattia kutsutaan Masaksi.

jäädä, jättää, saada

Anna jäi kotiäidiksi.
Jätin vihannekset hieman raaoiksi.
Minä saan tämän tekstin pian valmiiksi.

luulla, kuvitella + partitiiviobjekti + -ksi

Luulin koetta paljon vaikeammaksi.
Kuvittelin häntä paljon vanhemmaksi.

tuntea + itse- + possessiivisuffiksi + -ksi

Tunsin itseni sairaaksi.
Susanna tunsu itsensä surulliseksi.

Millaiseksi sinä tunsit itsesi?

Translatiivia käytetään ajanilmauksissa:

Me lähdemme lomalle viikoksi. (= *Olemme lomalla viikon.*)
Minä jään Suomeen ehkä kahdeksi vuodeksi.
(= *Olen Suomessa ehkä kaksi vuotta.*)
Vuokrasimme mökin kuukaudeksi.
(= *Meillä on vuokramökki koko kuukauden ajan.*)
Me menemme mökille pääsiäiseksi.
(= *Menemme mökille ja vietämme siellä pääsiäisen.*)

Miksi ajaksi?
Kuinka pitkäksi ajaksi?

Minä menen yhdeksäksi töihin.
(= *Olen työpaikalla viimeistään kello yhdeksän.*)
Kääntäkää tämä teksti maanantaiksi!
(= *Kääntäkää tämä teksti niin, että se on valmis maanantaina.*)
Varasin kampaajan kello kolmeksi.
(= *Varasin ajan kampaajalta, ja aikani alkaa kello kolme.*)
Minä olen varannut parturin huomiseksi.
(= *Minulla on parturiaika huomenna.*)
Varasin meille teatteriliput ensi lauantaiksi.
(= *Varasin meille teatteriliput ensi lauantain esitykseen.*)

Miksi ajankohdaksi?

Muita ilmauksia, joissa käytetään translatiivia:

Mitä se on ruotsiksi?
Sano se suomeksi! (*Mutta: Puhu suomea!*)

Miksi kieleksi?

Mitä sinä ostat Jannelle joululahjaksi?
Annoin hänelle taulun muistoksi.

ostaa/antaa lahjaksi/muistoksi

Mitä me otamme alkuruoaksi ja pääruoaksi?
Entä jälkiruoaksi?

*alkuruoaksi, pääruoaksi,
jälkiruoaksi*

Aluksi hän pesi hiukset, sitten hän leikkasi ne,
lopuksi hän vielä föönasi ne.

*aluksi – lopuksi
ensiksi – seuraavaksi – viimeksi
ensimmäiseksi – toiseksi -
kolmanneksi jne. – viimeiseksi*

HUOMAA pronominit!						
Mikä?	tämä	tuo	se	nämä	nuo	ne
Miksi?	täksi	tuoksi	siksi	näiksi	noiksi	niiksi

Harjoitus 16

Täydennä lauseet translatiivissa. Mieti miksi tulee translatiivi.

- 1. Ilma on muuttunut niin ja
- 2. Tulen aina niin, kun syksy alkaa.
- 3. Päivät ovat tulleet paljon
- 4. Sää on vaihtunut.....
- 5. Tulen kotiin kello
- 6. Tulin niin , kun hän soitti.
- 7. Hän oli varannut meille teatteriliput
- 8. Olen varannut kampaajan
- 9. Hanna tuli meille hoitamaan lapsia. Hän tuli meille
- 10. Tunsin itseni teatteriesityksen jälkeen.
- 11. Luulin tuota ihmistä

Harjoitus 17

Sano translatiivissa tai essiivissä. Mieti miksi tulee translatiivi tai essiivi.

- 1. Katri valmistui (ekonomi) viime keväänä.
- 2. Hän lähti Lontooseen (markkinointikoordinaattori).
- 3. Hän lähti sinne (kaksi, vuosi).
- 4. Laura aikoo toimia koko vuoden (opas) Italiassa.
- 5. Kun hän muutti, tunsin itseni pitkään vähän (yksinäinen).
- 6. Sain häneltä tämän kirjanmerkin (muisto).
- 7. (ensi, kevät) aion matkustaa katsomaan häntä.
- 8. Ehkä jään sinne (pari, kuukausi).
- 9. Pidän häntä minun (paras ystävä).
- 10. Tunnen itseni hieman (masentunut).
- 11. (väsynyt) on vaikea keskittyä mihinkään.

Harjoitus 18

Sano translatiivissa tai essiivissä. Kysy sitten kysymykset kurssikaveriltasi.

- 1. Mitä teet, jotta pysyt (terve)?
- 2. Mitä sanoisit, jos kertoisin, että olen varannut meille oopperaliput (ensi lauantai)?
- 3. Kun opiskelet suomea, käännätkö tekstin yleensä (englanti)?
- 4. Kuinka (vanha) luulet naapuriasi?

- 5. Mitä aiot tehdä (ensi kesä)?
- 6. Voisitko ajatella, että menisit töihin (viisi) aamulla?
- 7. Tunnetko itsesi nyt (väsynyt)?
- 8. Miksi sinä halusit tulla (nuori)? Mihin ammattiin halusit valmistua?
- 9. Oletko koskaan haaveillut, että opiskelisit (lääkäri)?

Harjoitus 19

Sano translatiivissa tai essiivissä. Kysy sitten kysymykset kurssikaveriltasi.

- 1. Mitä yleensä tilaat ravintolassa (jälkiruoka)?
- 2. Jätätkö pihvin yleensä vähän (raaka), kun paistat sen, vai paistatko sen ihan(kypsä)?
- 3. Oletko koskaan työskennellyt (opettaja)?
- 4. Saatko aina kaikki työt (valmis)?
- 5. Onko sinua koskaan valittu kokouksen (puheenjohtaja)?
- 6. Mitä yleensä teet (kylmä syysilta) (monikko)?
- 7. Föönaatko hiuksesi aina (kuiva) (monikko), kun olet pessyt ne?
- 8. Voisitko ajatella, että värjäisit hiuksesi (vihreä)?
- 9. Voisitko ajatella, että lähtisit merelle (koko vuosi)?
- 10. Missä te olitte(uusivuosi)?

Harjoitus 20

Sano translatiivissa tai essiivissä. Kysy sitten kysymykset kurssikaveriltasi.

- 1. Oletko koskaan käyttänyt juomalasia (kukkamaljakko)?
- 2. Luulitko tätä kurssia (vaikeampi)?
- 3. Mitä tekisit, jos joutuisit (työtön)?
- 4. Mitä ostaisit ystävällesi (lahja), jos hänellä olisi pian syntymäpäivä?
- 5. Tuletko sinä (iloisempi) (yksikkö), kun päivät tulevat (valoisampi) (monikko)?
- 6. Mitä aiot tehdä (ensi viikonloppu)?
- 7. Minkä asian ottaisit (muisto), jos muuttaisit pois Suomesta?
- 8. Haluaisitko jäädä Suomeen (koko elämä)?
- 9. Tunnetko itsesi yleensä (pirteä) ja (iloinen)?
- 10. Oletko koskaan luullut jotakuta vierasta ihmistä (tuttu)?

Harjoitus 21

Sano translatiivissa tai essiivissä. Kysy sitten kysymykset kurssikaveriltasi.

- 1. Voisitko lähteä Etelämantereelle pingviinien luokse
(kokonainen vuosi)? (Etelämanner = etelänapaa ympäröivä manner, yksi maanosista)
- 2. Tiedätkö milloin raamattu on käännetty (suomi)?
- 3. Pidätkö siitä, jos sinua kutsutaan (kulta)?
- 4. Minua kutsutaan joskus
- 5. (Mikä) sinua kutsutaan? Millä lempinimellä?
- 6. Mitä asioita sinä pidät suomen kielessä (helppo) (monikko)?
- 7. Mitä asioita sinä pidät suomen kielessä (vaikea) (monikko)?
- 8. Mitä asioita sinä pidät ystävydessä (tärkein) (monikko)?
- 9. Mihin asioihin sinä keskittyisit (kansanedustaja)?

Harjoitus 22

Pane verbit lauseisiin oikeassa muodossa. Verbit ovat ehdottaa, joutua, kutsua, luulla, maalata, muuttua, opiskella, päästä, tulla, tuntea ja valmistua.

- 1. Hän iloiseksi, kun kuuli uutisen.
- 2. Ilmat syksyllä sateisiksi.
- 3. He työttömiksi, kun firma meni konkurssiin.
- 4. Hän on kesätöihin torimyyjäksi.
- 5. He viime keväänä lääkäreiksi.
- 6. Suvi psykologiksi.
- 7. Minkä väriseksi te aiotte talonne?
- 8. Laura on italialainen, mutta kaikki häntä suomalaiseksi.
- 9. Tiedätkö, että Markkua Makeksi?
- 10. Me olemme Katria kokouksen sihteeriksi.
- 11. sinä itsesi vielä sairaaksi?

Harjoitus 23
Millaisiksi nämä muuttuvat tai ovat muuttuneet?

- 1. Vesi muuttuu , kun on pakkasta.
- 2. Vesi muuttuu , kun se kiehuu kattilassa.
- 3. Hiukset tulevat , kun vanhenemme.
- 4. Jäsenet tulevat , kun vanhenemme.
- 5. Ylioppilaslakki muuttuu ajan myötä.
- 6. Lehdet muuttuvat syksyllä
- 7. Heinäkuussa marjat tulevat
- 8. Maito tulee , jos se unohdetaan pöydälle.
- 9. Ruoka on tullut **kuin ennen.**
- 10. Kirjat ovat tulleet **kuin ennen.**
- 11. Lentomatkat ovat tulleet **kuin ennen.**
- 12. Vaatteet ovat tulleet **kuin ennen.**
- 13. Ihmiset ovat tulleet **kuin ennen.**
- 14. Naiset ovat tulleet **kuin ennen.**
- 15. Miehet ovat tulleet **kuin ennen.**
- 16. Elämä on muuttunut **kuin ennen.**

HÄNESTÄ TULEE PRESIDENTTI – MUUTOS + TULOS -LAUSEET

A) **Translatiivirakenne** ilmaisee äkillistä, nopeaa tai väliaikaista (= tilapäistä) **muutosta**.
Asia muuttuu erilaiseksi. Muutos ei ehkä ole pysyvä.

Kuka? Mikä? Subjekti	Tulla/muuttua-verbi	Millaiseksi? Translatiivi
Minä	tulin	niin iloiseksi, kun soitit.
He	tulivat	onnellisiksi, kun kuulivat uutisen.
Miehen kasvot	tulivat	ihan punaisiksi.
Hänen kätensä	tulivat	hikisiksi.
Ilma	on muuttunut	kylmäksi ja sateiseksi.
Lehdet	muuttuivat	keltaisiksi ja punaisiksi.
Isä	on tullut	vanhaksi ja hajamieliseksi.
Hänen hiuksensa	ovat tulleet	harmaiksi.

Jos lauseen verbi on **muuttua** tai **valmistua**, käytetään aina translatiivirakennetta:
Hänen ihonsa **on muuttunut** ryppyiseksi.
Laura **valmistui** lääkäriksi viime vuonna.

B) **Elatiivirakenne** ilmaisee vähitellen tapahtuvaa, hidasta **kehitystä** tai **muutosta**.
Asiasta syntyy **jotakin muuta, jotakin uutta**. Kehitys tai muutos on mahdollisesti **pysyvää**.

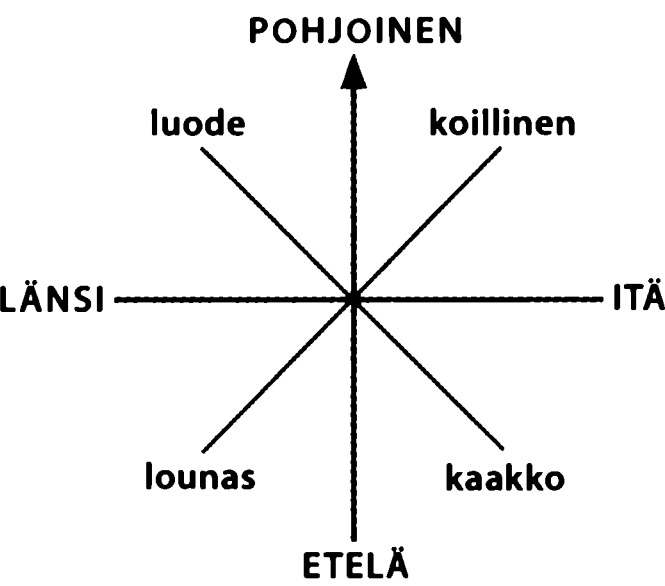
Kenestä? Mistä? Elatiivi	Tulla-verbi yks. 3. pers.	Mikä? Mitä? Subjekti
Tytöistä	tulee	naisia.
Pojista	tulee	miehiä.
Toukista	tulee	perhosia.
Siemenestä	tuli/ kasvoi	kaunis kukka.
Minusta	tuli	opettaja.
Tuulasta	tulee	lääkäri.
Suomesta	tuli	itsenäinen.
Helsingistä	tuli	pääkaupunki.
Vilmasta	tulee	kaunis nainen.
Mikosta	tuli	pitkä.
Ruoasta	tuli	suolaista.
Tästä	ei tule	mitään.

Harjoitus 24

Tee sanoista lauseita. Valitse, käytätkö translatiivi- vai elatiivirakennetta.

1. Anne – tulla – iloinen – kun – nähdä – meidät
2. Anne – tulla – tasapainoinen – ihminen
3. hän – tulla – sijainen – koska – meidän – oma – opettaja – olla – tänään – sairas
4. Kirsi – valmistua – arkkitehti
5. Ulla – tulla – meille – lastenvahti
6. Markus – tulla – lääkäri
7. Sauli Niinistö – tulla – presidentti
8. kahvi – tulla – vahva
9. ilma – muuttua – lämmin
10. tämä – tulla – hyvä – projekti

KYLMENEE JA LÄMPENEE

*Pohjois-Suomessa sää kylmenee, pohjoistuulta.
Koillis-Suomessa sää viilenee, koillistuulta.
Kaakkois-Suomessa tuuli heikkenee, heikkoa kaakkoistuulta.
Lounais-Suomessa sää lämpenee, lounaistuulta.
Luoteis-Suomessa sää selkenee, luoteistuulta.*

Korkeapaine on siirtymässä Suomen yläpuolelta, ja laaja matalapaineen alue leviää lännestä Suomeen. Loppuviikolla tuulet voimistuvat ja sää muuttuu pilviseksi ja epävakaiseksi.

Odotettavissa huomiseen iltapäivään asti:

Maan länsiosassa

Heikkoa tai kohtalaista etelän ja lounaan välistä tuulta, yöstä alkaen pohjoisenpuoleista tuulta. Pilvistä ja etelässä paikoin tihkusadetta ja sumua. Aamulla lännestä alkaen vähitellen selkenevää ja poutaa. Päivän ylin lämpötila tänään +7 astetta, huomenna vähän alempi. Yölämpötila nollan tienoilla.

Maan itäosassa

Enimmäkseen heikkoa tuulta. Pilvistä ja koleaa. Illasta alkaen monin paikoin sadekuuroja. Huomenna päivällä pilvipeite rakoilee ja poutaa. Ylin lämpötila huomenna +2 astetta. Yölämpötila o ...-3.

Maan pohjoisosassa

Heikkoa tai kohtalaista etelänpuoleista tuulta. Osaksi selkeää ja poutaa, idässä pilvisempää ja räntäsateita. Huomenna päivällä pilvipeite rakoilee. Päivälämpötila tänään ja huomenna nollan vaiheilla, yöllä -4...-10 astetta.

Kovan tuulen varoitus:

Saaristomeri ja Selkämeri:

Yöllä pohjoisen ja luoteen välistä tuulta 15 m/s. Skandinaviassa ja Suomessa oleva laaja matalapaineen alue liikkuu hitaasti itään.

Odotettavissa huomiseen keskipäivään asti:

Lännen ja lounaan välistä tuulta 4–8 m/s. Myöhemmin illalla tuuli voimistuu, aamuyöllä luoteistuulta 12–17 m/s. Aamupäivällä tuuli heikkenee vähän. Ajoittain vesisadetta, paikoin sumua.

Ajokeli muuttuu huonoksi maan pohjoisosassa lumi- ja räntäsateiden vuoksi.

VERBITYYPPI 6

6	- (e)TA/TÄ	EDETÄ	<i>minä</i> <i>sinä</i> <i>hän</i>	<i>etenen</i> <i>etenet</i> <i>etenee</i>	<i>me</i> <i>te</i> <i>he</i>	<i>etenemme</i> <i>etenette</i> <i>etenevät</i>
		KYETÄ	<i>minä</i> <i>minä</i> <i>minä</i> <i>minä</i>	<i>kykenen</i> <i>kykenin</i> <i>olen kyennyt</i> <i>olin kyennyt</i>	<i>minä</i> <i>minä</i> <i>minä</i> <i>minä</i>	<i>en kykene</i> <i>en kyennyt</i> <i>en ole kyennyt</i> <i>en ollut kyennyt</i>

Yleensä nämä verbit ovat syntyneet adjektiivista tai substantiivista:

<i>vanha</i>	→	VANHETA
<i>pako</i>	→	PAETA
KOVETA		<i>Leipä kovenee kaapissa.</i>
KYLMETÄ		<i>Ruoka kylmenee.</i>
LÄMMETÄ		<i>Ilma lämpeni.</i>
PAHETA		<i>Sairaus paheni.</i>

Harjoitus 25

Pane verbi verbityypin 6 oikeaan muotoon. Käytä **preesensiä**.

1. Ilma (kylmetä) syksyllä.
2. Illat(pimetä).
3. Tulee kevät. Päivät pidetä) jo.
4. Aamu (valjeta). Tulee valoisaa.
5. Sää(lämmetä). Pian voimme ottaa taas aurinkoa.
6. Otsonikerros (oheta). Meidän täytyy käyttää aurinkovoidetta.
7. Meri (syvetä) tässä nopeasti. Varo, että et huku!
8. Hiukset(vaaleta) kesällä.
9. Juhannuksena kaupunki (tyhjetä) ja(hiljetä).
10. (tarjeta) sinä noin ohuella takilla? Eikö sinulle tule vähän kylmä?

Harjoitus 26

Pane verbi verbityypin 6 oikeaan muotoon. Käytä **imperfektiä**.

1. Työmatkani (lyhetä), kun muutin keskustaan.
2. Työttömien määrä (vähetä) viime kuussa.
3. Jono (edetä) hitaasti.
4. Mikko (yletä) työssään. Hänet nimitettiin osastopäälliköksi.
5. Metsäpalo (laajeta) nopeasti.
6. Ihmiset (paeta) maasta.
7. Hänen kuntosensa (koheta). Hän voi nyt paremmin ja jaksaa jo kävellä.
8. Isoisä (vanheta) ihan yhtäkkiä.

TYÖPAIKKAHAKEMUS

Lähettilä: Henna Koskinen [mailto: henna.koskinen@neb.fi]

Vastanottaja: kirsi.laine@roima.fi

Aihe: Markkinointiassistentti-hakemus

Hei!

Kiinnostuin yrityksessänne olevasta markkinointiassistentin paikasta (www.job.net/15.1.). Olen 25-vuotias tradenomi Saarilinnasta. Valmistuin tradenomiksi Levelin ammattikorkeakoulusta syksyllä 2016. Suuntautumisenani oli kansainvälinen yritysmarkkinointi ja yritysviestintä. Osallistuin opintojen aikana erilaisten markkinointitapahtumien toteutukseen ja opinnäytetyönäni tein Valor-brandin markkinointitutkimuksen. Kaupallisen koulutuksen lisäksi halusin erikoistua ja lähdin opiskelemaan Saarilinnan Elokuvaopistoon elokuva- ja televisiotuotantoa. Pääpaino opiskeluissani oli kuvaussihteerin ja tuotantosihteerin tehtävissä.

Työkokemusta olen hankkinut monipuolisesti. Olen toiminut haastavissa toimistosihteerin ja Key Account Assistentin tehtävissä sekä tehnyt paljon erilaisia asiakaspalvelutehtäviä, mm. toiminut esimiehenä Saarilinnan Messuilla. Olen työskennellyt ja opiskellut myös ulkomailla ja tottunut toimimaan erilaisten ihmisten kanssa. Minulta löytyy Photoshop-osaamista, ja InDesign-ohjelmaan olen tutustunut hyvin.

Olen kiinnostunut markkinointiassistentin paikasta, sillä uskon, että pärjään tehtävässä erinomaisesti. Olen positiivinen ja iloinen ihminen sekä aktiivinen työssäni. Otan mielelläni vastaan vaikeita tehtäviä, mutta en pelkää rutiineja enkä kiirettä. Viihdyn haasteellisissa tehtävissä ihmisten parissa ja haluan, että onnistun työssäni. Minulta löytyy tarvittavaa kokemusta ja koulutusta tehtävään. Roima Oy tuli minulle yrityksenä hyvin tutuksi, kun työskentelin esimiehenä Saarilinnan Messuilla.

Olen erittäin kiinnostunut yrityksestänne ja toivon, että otatte minuun yhteyttä. Ohessa CV:ni.

Ystävällisin terveisin

Henna Koskinen

050-2673426

Harjoitus 27

Katso netistä kiinnostava työpaikka ja kirjoita työpaikkahakemus ja CV.

Harjoitus 28

Tee parin kanssa työpaikkahaastattelu.

1. Miksi sinä olisit sopivin henkilö tähän tehtävään?
2. Oletko luova? Oletko analyyttinen?
3. Pystytkö työskentelemään paineen alla?
4. Kuvaile itseäsi.
5. Miksi olet työnhakijana?
6. Millaista työpaikkaa etsit?
7. Mitä tiedät organisaatiostamme /yrityksestämme?
8. Millä perusteella sinä valitsisit henkilön tähän tehtävään?
9. Mitkä ovat lyhyen tähtäimen tavoitteesi?
10. Mitkä ovat vahvuutesi?
11. Miksi et ole löytänyt sopivaa työpaikkaa aikaisemmin?
12. Mitkä ovat pitkän tähtäimen tavoitteesi?
13. Mitä haluaisit tehdä viiden vuoden kuluttua?
14. Miten paljon haluat palkkaa?
15. Miksi luulet, että sovit ksi?
16. Mitä yrityksellämme on tarjota sinulle?

CURRICULUM VITAE

HENKILÖTIEDOT

Nimi: Koskinen, Henna Kaarina
Osoite: Viitasaarentie 7 A, 15800 Vapaaniemi
Puhelin: +358502673426
Sähköposti: henna.koskinen@neb.fi
Kansalaisuus: Suomi
Syntymäaika: 5.6.1993
Siviilisäät: naimaton, ei lapsia

TYÖKOKEMUS

4/2018 – 9/2018 **Kuvaussihteeri**
YLE Draama, televisioelokuva *Huipulla tuulee*
palkittu vuoden 2018 parhaana TV-elokuvana, ohjaaja Pyry Luminen
Työtehtävät:
• jatkuvuuden seuraaminen
• kuvausmuistiinpanot
• avustajista vastaaminen

51/2017 – 6/2017 **Key Account Assistant**
Tradecom Inc. London
Työtehtävät:
• myyntisihteerin tehtävät
• sopimushallinto
• avustavat koulutus- ja rekrytointitehtävät
• puhelinvaihde

6/2012 – 12/2016 **Asiakaspalvelija**
Koti ja sisustus Oy
Työtehtävät:
• kassanhoito
• puhelinvaihde
• laskutusasiakkaat

KOULUTUS

2017 – 2019	Saarilinnan radio- ja televisio-opisto Elokuva- ja televisiotekniikan ja -tuotannon koulutusohjelma Suuntautumisopinnot: tuotanto
2012 – 2016	Levelin ammattikorkeakoulu, liiketalouden koulutusohjelma Tutkinto: tradenomi Suuntautumisopinnot: kansainvälinen yritysmarkkinointi ja yritysviestintä
1/2016 – 9/2016	Hogeschool Zeeland, Alankomaat Liiketalouden koulutusohjelma Vaihto-opiskelu
2009 – 2012	Raikkalan lukio Ylioppilastutkinto

KIELITAITO	Kirjallinen	Suullinen
suomi	äidinkieli	äidinkieli
englanti	erinomainen	erinomainen
saksa	hyvä	hyvä
ruotsi	tydyttävä	hyvä

TIETOTEKNISEET TAIDOT

Microsoft Office -ohjelmat, InDesign, Photoshop, Illustrator

AJOKORTTI

B-ajokortti

KIINNOSTUKSEN KOHTEET

Musiikki, liikunta, matkailu ja sisustaminen

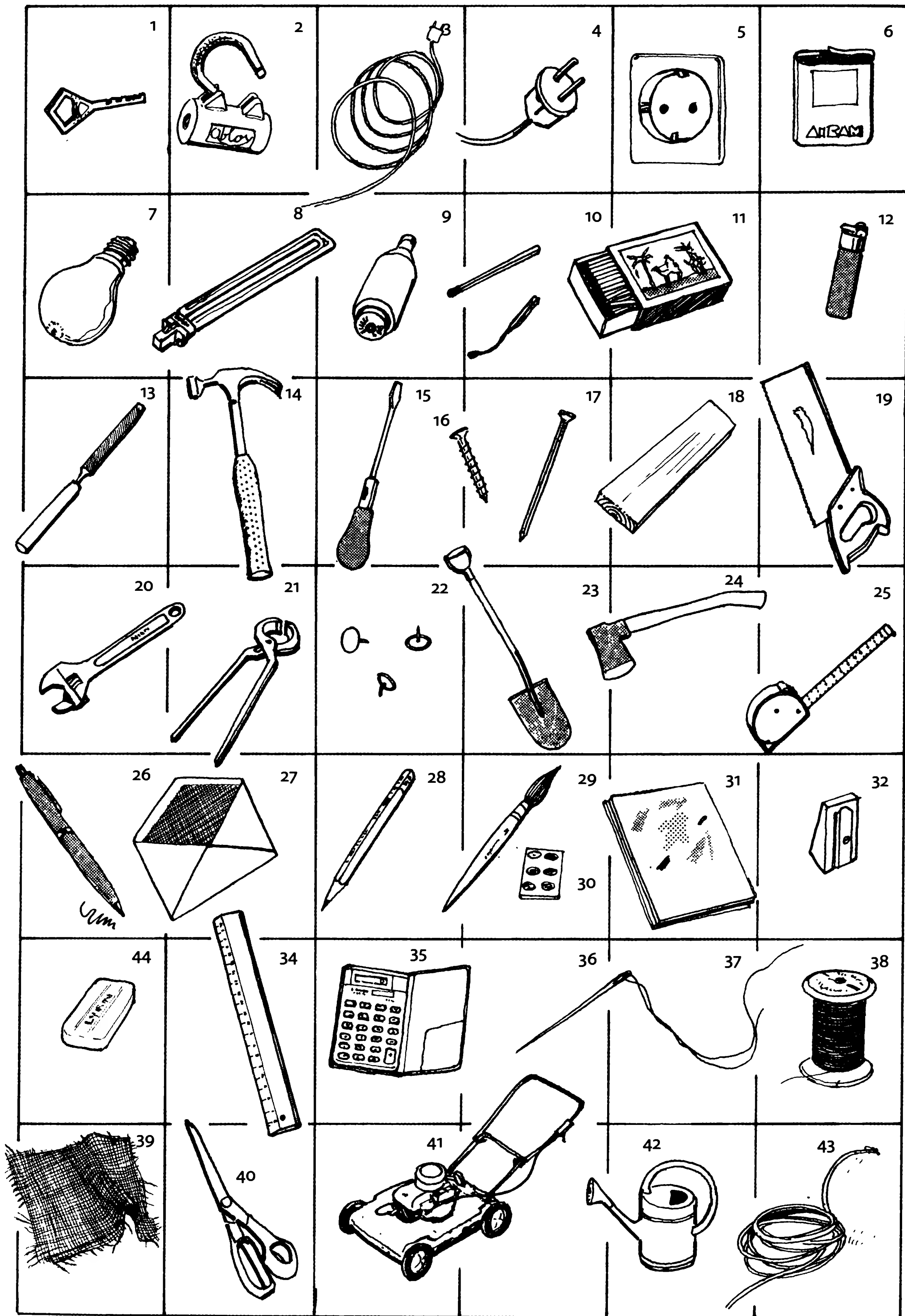
SUOSITTELIJA

Kaarina Hertz, Koti ja sisustus Oy, kaarina.hertz@ks.fi, +35850785402

KAPPALE 14

- Kalevala
- Erilaisia tarvikkeita ja työkaluja
- Monet aasialaiset syövät puikoilla.
- Suomen kielen oppii puhumalla, kuuntelemalla ja lukemalla.
- Hän lähti sanomatta sanaakaan.
- neuvojen antaminen
- välineen adessiivi
- -malla/-mällä
- -matta/-mättä

ERILAISIA TARVIKKEITA JA TYÖKALUJA

1. avain 2. lukko 3. sähköjohto 4. pistoke 5. pistorasia 6. patteri 7. sähkölamppu 8. loisteputki 9. sulake
10. tulitikku 11. tikkuaski 12. sytytin 13. viila 14. vasara 15. ruuvimeisseli 16. ruuvi 17. naula 18. lauta
19. saha 20. jakoavain 21. hohtimet 22. nasta 23. lapio 24. kirves (kirvee-) 25. mitta 26. kuulakärkikynä
27. kirjekuori 28. lyijykynä 29. pensseli 30. vesivärit 31. pahvi 32. teroitin 33. kumi 34. viivoitin 35. taskulaskin
36. neula 37. lanka 38. lankarulla 39. harsokangas 40. sakset 41. ruohonleikkuri 42. kastelukannu 43. letku

MINÄ PESEN HIUKSET SAMPOOLLA

Me menemme sinne metrolla.
Anne ja Ilpo matkustavat Ouluun junalla.

- LLA / -LLÄ
Millä? Minkä avulla?
Millä tavalla?

Monet aasialaiset syövät puikoilla.
Maksattekko käteisellä vai luottokortilla?
Myin vanhan autoni tuhannella eurolla.
Kirjoita tämä teksti puhtaaksi selvällä käsialalla!

Harjoitus 1

Valitse sopiva sana ja pane sana oikeaan muotoon.

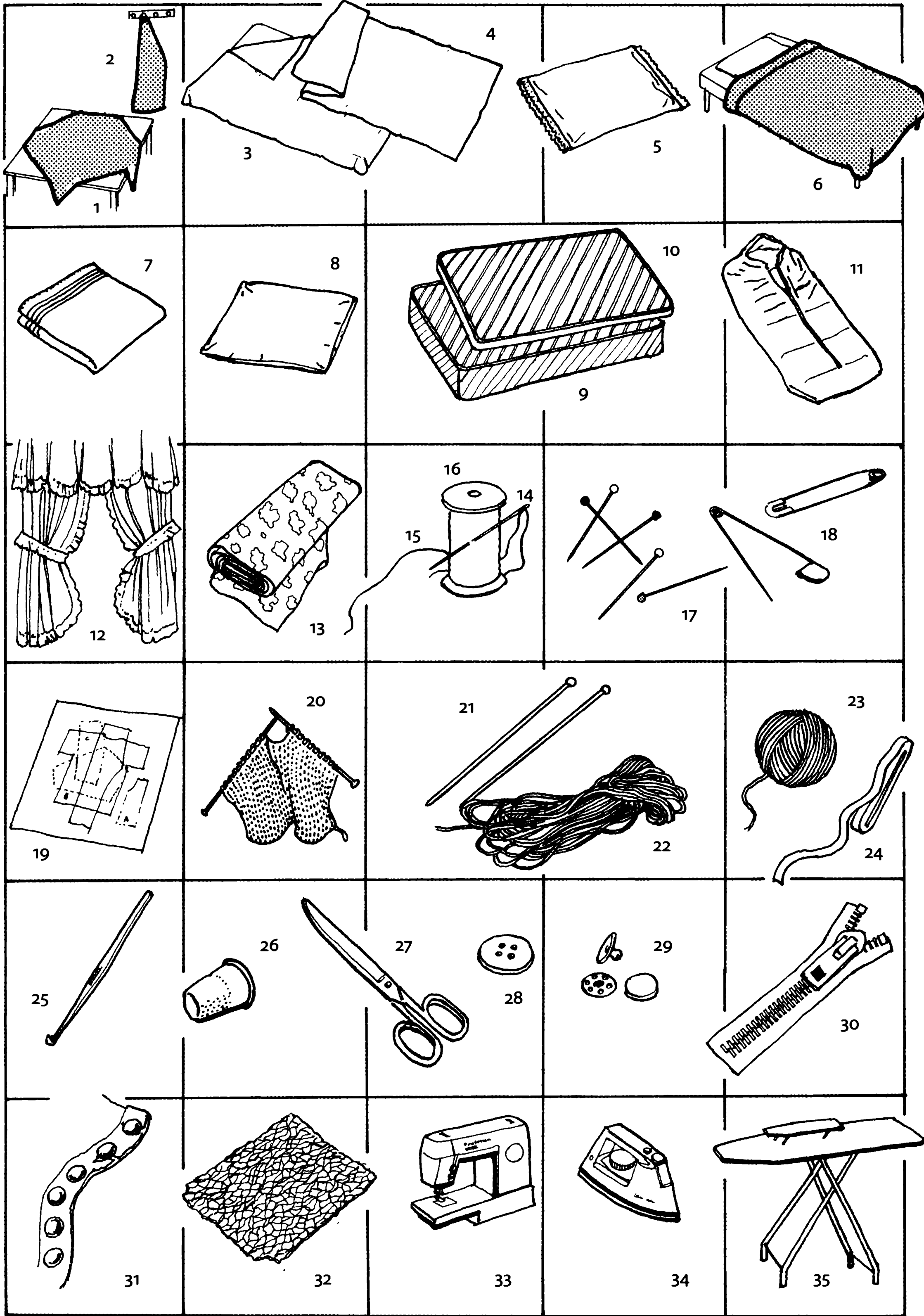
(pölynimuri) lennetään.
(silitysrauta) ajetaan parta.
(vasara) pestään kädet ja kasvot.
(lentokone) imuroidaan lattiat.
(partakone) lyödään naula seinään.
(avain) pilkotaan puita.
(korkkiruuvi) pestään tukka.
(vesivärit) silitetään vaatteita.
(kirves: kirvee-) avataan ovi.
(saippua ja vesi) avataan viinipullo.
(hiustenkuivaaja) kuivataan hiukset.
(sampoo) maalataan akvarelleja.
(neula ja lanka) pestään astioita.
(sakset) ommellaan.
(veitsi) avataan säilykepurkit.
(astianpesukone) leikataan leipää.
(purkinavaaja) leikataan paperia.

Harjoitus 2

Jutelkaa yhdessä eri ammateista ja kertokaa sitten, mitä työkaluja missäkin ammatissa tarvitaan. Entä sinä itse?
Mitä työkaluja, laitteita ja koneita tarvitset omassa työssäsi?

Harjoitus 3

Tarkastelkaa yhdessä erilaisia tarvikkeita, välineitä ja työkaluja. Mitä työkalua tai välinettä tarvitset usein? Entä oletko koskaan käyttänyt esimerkiksi ruohonleikkuria?

1. pöytäliina 2. pyyheliina 3. aluslakana 4. pussilakana 5. tyynyliina 6. peitto 7. huopa 8. tyyny 9. patja
10. petauspatja 11. makuupussi 12. verhot 13. kangas 14. neula 15. lanka 16. lankarulla 17. nuppineula
18. hakaneula 19. kaava-arkki 20. kudin 21. neulepuikko 22. vyyhde 23. lankakerä 24. nauha 25. virkkuukoukku
26. sormustin 27. sakset 28. nappi 29. neppari 30. vetoketju 31. niitti 32. vuorikangas 33. ompelukone
34. silitysrauta 35. silityslauta

Harjoitus 4

Täydennä lauseet. Kerro millä jokin asia tehdään.

- 1. Maksoin kaikki ostokset (Millä?)
- 2. Laura kampasi hiuksensa (Millä?)
- 3. Leena silitti paidan (Millä?)
- 4. Aino leikkasi paperia (Millä?)
- 5. Suvi piirteli (Millä?)
- 6. Vilma leikkii vielä (Millä?)
- 7. Lapsen täytyy oppia syömään (Millä?)
- 8. Sekoita vähän tuota kastiketta (Millä?)
- 9. Kannoimme vettä (Millä?)
- 10. Saimme kalaa (Millä?)

Harjoitus 5

Millä tehdään mitä?

- 1. sytytetään tuli.
- 2. lasketaan.
- 3. maalataan.
- 4. pestään hampaat.
- 5. paistetaan lihaa.
- 6. hiihdetään.
- 7. ommellaan.

Harjoitus 6

Selittäkää, mitä lauseet tarkoittavat? Tehkää suullisesti ryhmissä.

Malli: Voitko selittää tämän toisella tavalla? —> **Voitko kertoa jotenkin muuten, miksi se on niin?**
/ Voitko tehdä asian selemmäksi jollakin muulla tavalla?

- 1. Kastike saa kiehua hetken aikaa hiljaisella tulella.
- 2. Suvi piirsi vasemmalla kädellä.
- 3. Selviätkö yhden viikon kahdella sadalla eurolla?
- 4. Niin pienellä palkalla on vaikea tulla toimeen.
- 5. Hän viihdytti meitä hauskoilla vitseillä.
- 6. Paul piti esitelmän suomen kielellä.
- 7. Hän puhui kovin hiljaisella äänellä.

-MALLA /-MÄLLÄ 3. *infinitiivin adessiivi*

Suomen kielen oppii puhumalla,
kuuntelemalla ja lukemalla.
Lapsi oppii leikkimällä.
He häiritsivät meitä puhumalla koko ajan.
Voisitko auttaa minua tiskaamalla nämä astiat?
Hän auttoi minua korjaamalla tämän koneen.

*Millä tavalla?
Miten? Kuinka?*

-MATTA /-MÄTTÄ 3. *infinitiivin abessiivi*

Hän lähti ulos sanomatta sanaakaan.
Hän matkusti ulkomaille ilmoittamatta siitä kenellekään.
On vaikea olla syömättä, vaikka haluaisikin laihtua.
Voisitko olla hetken aikaa puhumatta?
Hän jättää aina kaikki työt tekemättä.
Tämä ikkuna jäi pesemättä.

ilman että tekee, ei tee

*olla + -matta/-mättä
jättää + -matta/-mättä
jääda + -matta/-mättä*

HUOMAA!

En voi olla syömättä suklaata = Minun on pakko syödä suklaata.
Voit laihtua olemalla syömättä rasvaista ruokaa.

he <u>nukku</u> vat	—>	nukkumalla	nukkumatta
he <u>juo</u> vat	—>	juomalla	juomatta
he <u>teke</u> vät	—>	tekemällä	tekemättä
he <u>pese</u> vät	—>	pesemällä	pesemättä
he <u>lepää</u> vät	—>	lepäämällä	lepäämättä
he <u>häiritse</u> vät	—>	häiritsemällä	häiritsemättä
he <u>pakene</u> vat	—>	pakenemalla	pakenematta
OLLA	<u>ole</u> - —>	olemalla	olematta

Harjoitus 7

-malla/-mällä vai -matta/-mättä? Pane verbi oikeaan muotoon.

1.

Puhumaan oppii

(puhua).
2.

Lukemaan oppii

(lukea).
3.

Kirjoittamaan oppii

(kirjoittaa).
4.

Tämä harjoitus on vielä

(tehdä). Sitä ei ole tehty vielä.
5.

Sen voi ihan hyvin jättää.....

(tehdä). Sitä ei tarvitse tehdä.
6.

Tämä teksti on vielä

(lukea). Sitä ei ole luettu vielä.
7.

He häiritsivät meitä

(puhua) koko ajan.
8.

Ettekö te voisi olla

(häiritä) meitä?
9.

He eivät odottaneet minua.

He lähtivät (odottaa) minua.
10.

Halusin kovasti lukea tämän kirjan loppuun. En voinut olla

(lukea)

tätä kirjaa loppuun!

Harjoitus 8

-malla/-mällä vai -matta/-mättä? Täydennä sopivalla verbillä.

- 1. Laihdut vähemmän ja enemmän.
- 2. Hän ei koputtanut oveen. Hän tuli sisään
- 3. Hän ei huomannut minua. Hän tuli sisään minua.
- 4. Minä istuin nojatuolissa yhtään mitään.
- 5. Hän viihdytti aina vieraita hauskoja juttuja.
- 6. Naapurit häiritsivät meitä musiikkia keskellä yötä.
- 7. En nukkunut silmänräpäystäkään viime yönä. Olin koko yön
- 8. Älä ajattele asiaa. On parempi olla asiaa.

Harjoitus 9

-malla/-mällä vai -matta/-mättä? Täydennä sopivalla verbillä.

- 1. Voit voittaa risteilymatkan näihin kysymyksiin!
- 2. Matkalaukkuja ei ole vielä pakattu. Matkalaukut ovat vielä
- 3. Taksia ei ole vielä tilattu. Taksi on vielä
- 4. Voit parantaa kuntoasisäännöllisesti,
aina portaat ylös ja tennistä tai sulkapalloa.
- 5. Olohuonetta ei imuroitu. Olohuone jäi
- 6. En halunnut häiritä häntä. Yritin olla häntä.
- 7. Me erosimme vihaisina. Me lähdimme toisiamme silmiin.
- 8. Kukaan ei huomannut, kun hän lähti ulos. Hän lähti ulos kenenkään
- 9. Ei kerrota tästä muille. Ehkä on paras olla tästä muille.
- 10. Voit säästää luontoajätepaperit paperikeräykseen,
..... ekotuotteita ja energiankulutusta.

Harjoitus 10

-malla/-mällä, -matta/-mättä, -maan/-mään, -masta/-mästä vai -massa/-mässä?
Täydennä sopivalla verbillä.

- 1. Susanna meni sisälle ja jätti lapset pihalle
- 2. Lapset eivät petaa sänkyjä. Lapset jättivät sängyt usein
- 3. Ruokaa ei ole laitettu vielä. Ruoka on vielä
- 4. Laitetaan yhdessä ruokaa! Minä voin auttaa sinua

- 5. Vilma oppi jo 5-vuotiaana.
- 6. Lapset oppivat monia asioita
- 7. Hampaista ei ole pesty vielä. Hampaat ovat vielä
- 8. Ville on kylpyhuoneessa hampaita.

Harjoitus 11

-malla/-mällä, -matta/-mättä, -maan/-mään, -masta/-mästä vai -massa/-mässä?
Täydennä sopivalla verbillä.

Annella oli paljon töitä. Hän jäi vielä toimistoontöitä ja ryhtyi
..... raporttia. Sitten hän soitti Ilpolle ja pyysi Ilpoakaupassa.
Hän sanoi Ilpolle: ”Mulla on niin paljon töitä. Sähän voisit tehdä mun puolesta yhden asian. Sä voisit auttaa
mua lahjan Teemulle.” Ilpo lähti kauppakeskukseen.....
lahjaa, mutta ei löytänyt mitään sopivaa. Hän lähti kaupasta mitään. Hän joutui
..... Annelle, ettei ollut löytänyt mitään sopivaa. Sitten hän kysyi Annelta:
”Pystyt säkukkakaupassa kotimatalla?” Annestakin kukkakimppu oli hyvä
idea. He onnittelisivat Teemua kauniilla kukilla.

Harjoitus 12

Vastaa. Käytä -malla/ -mällä tai -matta/ -mättä -muotoa.

- 1. Miten voi laihtua?
- 2. Millä tavalla voisin auttaa sinua?
- 3. Millä tavalla voi oppia suomen kielen?
- 4. Millä tavalla saat helposti unta?
- 5. Millä tavalla te valmistelette joulua?
- 6. Millä tavalla tämän koneen saa käyntiin?
- 7. Miten tämän koneen voi sammuttaa?
- 8. Miten tämän oven saa auki?
- 9. Millä tavalla voi hoitaa hampaita?
- 10. Millä tavalla voi hoitaa kuntoa?
- 11. Millä tavalla voi saada ystäviä vieraassa maassa?
- 12. Millä tavalla voi ilahduttaa vanhempia?
- 13. Millä tavalla voi löytää työpaikan?
- 14. Millä tavalla voi osoittaa rakkautta?

Kalevala sisältää vanhoja suomalaisia kansanrunoja. Runot ovat eri-ikäisiä. Vanhimmat kertovat maailman synnystä ja nuorimmat kristinuskon ajasta. Kalevalan kokoaja *Elias Lönnrot* huomasi, että parhaimmat runonlaulajat yhdistivät vanhoja kansanrunoja tarinoiksi. Lönnrot ryhtyi muokkaamaan runoja liittämällä yhteen runot, jotka kertoivat samoista sankareista. Hän yhdisti runot toisiinsa joko lainaamalla osia toisista runoista tai uutta tekstiä kirjoittamalla. Keskeisenä juonena on Kalevalan ja Pohjolan välinen taistelu sammon omistamisesta. Kalevala alkaa maailman luomisesta ja Väinämöisen syntymisestä ja päättyy Väinämöisen lähtöön.

Väinämöinen ja Ilmarinen

Väinämöinen on maailman luoja. Toisissa runoissa hän on kulttuurin ja sivistyksen tuoja. Hän saattaa olla myös shamaani, joka lähtee Tuonelaan (= paikka, jossa kuolleet ovat) hakemaan tietoja, tai hän voi olla suuri merisankari. Joissakin runoissa hän on epäonninen kosija ja vanha mies, jolle ihmiset naureskelevat. Väinämöisestä sanotaan kuitenkin aina, että hän oli *tietäjä iänikuinen*.

Seppä Ilmarinen on taivaan ja sammon rakentaja. Myyttinen sampo on taikaesine, joka tuo omistajilleen onnea ja varallisuutta.

Väinämöinen, Joukahainen ja Aino

Joukahainen on nuori mies, joka haluaa kilpailla Väinämöisen kanssa. Väinämöinen, vanhempi ja kokeneempi tietäjä, laulaa nuoren Joukahaisen suohon, jolloin tämä hädissään lupaa sisarensa Ainin Väinämöiselle puolisosiksi. Kun Väinämöinen tapaa Ainin metsässä, hän pyytää tätä puolisoseseen. Aino ei kuitenkaan halua vanhan Väinämöisen vaimoksi vaan tekee mieluummin itsemurhan hukuttautumalla. Joukahainen pitää vanhaa Väinämöistä syyllisenä Ainin kuolemaan ja yrittää surmata tämän ampumalla. Siinä hän ei kuitenkaan onnistu.

Louhi – Pohjolan emäntä

Pohjolan emäntä lupaa tyttärensä puolisosiksi sille, joka hankkii sammon Pohjolaan. Seppä Ilmarinen rakentaa sammon, ja pian Pohjolassa pidetään häät. Ilmarinen vie morsiamen kotiinsa. Kovin kauan onnea ei kuitenkaan kestä, sillä vaimo surmataa. Ilmarinen suree häntä, mutta päättää lähteä Pohjolaan vaimonsa nuorempaa sisarta kosimaan. Häntä kohdellaan kuitenkin huonosti Pohjolassa. Silloin Ilmarinen suuttuu, ryöstää tyttären ja lähtee kotiin päin. Matkalla neito haukkuu Ilmarista niin kovasti, että Ilmarinen muuttaa hänet lokiksi. Kotona hän kertoo Väinämöiselle Pohjolan helposta elämästä. Väinämöinen ja Ilmarinen päättävät lähteä ryöstämään sampoa takaisin itselleen. Matkalla Väinämöinen rakentaa kanteleen, jota soittaa niin kauniisti, että saa kaikki itkemään. Miehet saapuvat Pohjolaan ja vaativat sampoa itselleen. Pohjolan emäntä kokoaa väkensä Väinämöistä vastaan. Silloin Väinämöinen nukuttaa kanteleen soitolla koko Pohjolan väen. Sampo veneessään miehet kulkevat onnellisesti kotiin päin.

Kun Pohjolan emäntä huomaa, että sampo on ryöstetty, hän lähtee heitä seuraamaan. Merellä syntyy taistelu, jossa kalevalaiset voittavat. Taistelussa sampo kuitenkin putoaa veneestä mereen ja särkyä. Pohjolan emäntä palaa tyhjin käsin kotiinsa. Väinämöinen sen sijaan kerää sammon palaset tarkasti rannalta, laittaa ne kasvaamaan ja toivottaa ikuista onnea. Pohjolan emäntä yrittää vahingoittaa Kalevalaa lähettämällä pahoja tauteja ja vaarallisia eläimiä Kalevalaan, piilottamalla jopa auringon ja kuun vuoren sisään ja varastamalla tulenkin Kalevalan tuvista. Väinämöistä ja Ilmarista hän ei kuitenkaan pysty voittamaan.

Lemminkäinen ja Kyllikki

Lemminkäistä ei edes vaimo pysty pitämään kotona, niin kovasti häntä kiinnostavat seikkailumatkat, juhlat, kaksintaistelut ja naiset. Kyllikki, Lemminkäisen vaimo, on pahoillaan, koska Lemminkäinen haluaa lähteä sotaan. Lemminkäinen lupaa olla lähtemättä sotaan, jos Kyllikki lupaa olla menemättä kylään. Kun Kyllikki kuitenkin rikkoo lupauksensa, Lemminkäinen suuttuu ja päättää hylätä hänet ja lähteä Pohjan neitoa kosimaan. Äiti yrittää estää poikaansa lähtemästä. Lemminkäinen lähtee Pohjolaan ja laulaa jokaisen miehen Pohjolan tuvasta ulos. Vain yhden hän jättää laulamatta, ilkeän karjapaimenen. Pohjan akka määrää Lemminkäisen ampumaan joutsenen Tuonelan joelta. Kun Lemminkäinen saapuu Tuonelan joelle, ilkeä karjapaimen surmaa hänet ja työntää hänet Tuonelan koskeen. Lemminkäisen äiti lähtee Pohjolaan poikaansa etsimään. Hän haravoit Tuonelan joesta poikansa palaset ja saa poikansa elämään.

Kullervo

Kullervojakso on Kalevalan voimakkaimpia tarinoita. Hurja ja vahva Kullervo joutuu jo nuorena orjaksi. Hänet myydään Ilmariselle, jonka luona häntä kohdellaan huonosti. Kun Kullervo paimenessa alkaa syödä eväisleipäänsä, hänen puukkonsa menee poikki, koska emäntä on leiponut leivän sisään kiven. Kullervo suuttuu, tuhoaa Ilmarisen karjan, surmaa emännän ja hävittää koko talon. Lopulta hän tekee itsemurhan iskemällä miekan rintaansa.

Kalevala on täynnä eläviä henkilökuvia, konflikteja, dramatiikkaa, elämää ja liikettä. Teoksen kokonaisuus on suurimmaksi osaksi Lönnrotin työtä. Kalevalan merkitys oli valtava. Teos vahvisti suomalaisten kansallista itsetuntoa. Se synnytti innostuksen sekä suomen kieltä että eri tieteitä ja etenkin taidetta kohtaan. Kalevalasta ovat saaneet vaikutteita sekä *Aleksis Kivi* että myöhemmin *Eino Leino* ja *Juhani Aho*, musiikissa mm. (= muun muassa) *Jean Sibelius* ja *Oskar Merikanto*, kuvataiteissa *Akseli Gallen-Kallela* ja *Wäinö Aaltonen*.

Kalevala

Ensimmäisen runon alku

Mieleni minun tekevi
aivoni ajattelevi
lähteäni laulamahan,
saa’ani sanelemahan,
sukuvirttä suoltamahan,
lajivirttä laulamahan.
Sanat suussani sulavat,
puhe’et putoelevat,
kielelleni kerkiävät,
hampahilleni hajoovat.

Veli kulta, veikkoseni,
kaunis kasvinkumppalini!
Lähe nyt kanssa laulamahan,
saa kera sanelemahan
yhtehen yhyttyämme,
kahta’alta käytyämme!
Harvoin yhtehen yhymme,
saamme toinen toisihimme
näillä raukoilla rajoilla,
poloisilla Pohjan mailla.

KAPPALE 15

- Ilmasto lämpenee
- Haastattelemmme ohikulkijoita
- Miten luontoa voitaisiin suojella?
- Ihminen ja luonto
- ympäristösanastoa
- mielipiteen esittäminen ja sen perusteleminen
- ehdottaminen
- ehdotuksen hyväksyminen tai torjuminen
- kahvilassa käyminen
- tapaamisesta sopiminen
- passiivin konditionaali
- passiivin konditionaalin perfekti
- sanomalehtikieltä
- puhekieltä

Suomalaiset pitävät ilmastonmuutosta uhkana

Ilmastonmuutosta pidetään joko hyvin suurena tai melko suurena uhkana. Vajaa 10 % katsoo, että ilmastonmuutos on pysäytettävissä, ja vähän alle 75 % katsoo, että se on ainakin hidastettavissa. Noin 15 % katsoo, että ilmastonmuutokseen täytyy vain sopeutua, koska se tulee kuitenkin tapahtumaan.

Yli 60 % ottaa ilmastonmuutoksen huomioon omassa arjessaan ja pyrkii tekemään asioita ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Noin 30 % ottaa ilmastonmuutoksen huomioon jonkin verran. 4 % ei ota sitä lainkaan huomioon.

Selityksiä:	
<i>Ilmastonmuutos on pysäytettävissä.</i>	= Ilmastonmuutos voidaan pysäyttää.
<i>Ilmastonmuutos on hidastettavissa.</i>	= Ilmastonmuutosta voidaan hidastaa.
<i>arjessa</i>	= arkielämässä, jokapäiväisessä elämässä
<i>hillitsemiseksi</i>	= jotta se hidastuisi, jotta sitä voitaisiin hidastaa, estää, vähentää

Mitä kansalaiset ovat valmiita tekemään ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi?

	<i>prosenttia</i>		
	Nainen	Mies	Kaikki
Kierrättämään ja lajittelemaan jätteitä ja tavaroita	97	94	95
Ostamaan vanhojen toimivien tilalle energiaa säästäviä tuotteita	85	78	82
Tinkimään omasta kulutuksestaan	85	77	81
Siirtymään joukkoliikenteen käyttäjäksi aina kun se on mahdollista	83	72	77
Maksamaan enemmän vähäpäästöisestä energiasta	73	67	70
Alentamaan asunnon lämpötilaa	72	65	69
Vähentämään yksityisautoilua	67	58	63
Vähentämään lentomatkustamista	62	54	58
Maksamaan kaikkien tuotteiden ja palvelujen hinnassa ns. (= niin sanottua) ilmastoveroa	45	38	42
Maksamaan energiasta tuntuvasti nykyistä enemmän	22	23	23
Jotain muuta	7	6	6
Ei mitään	1	1	1

HAASTATTELEMME OHIKULKIJOITA

Pieniä ekotekoja

– lyhyet matkat jalan tai pyörällä, jätteiden lajittelua

Kadunmies haastatteli ohikulkijoita ja kysyi heiltä:

1. Mikä on sinun ekotekosi?
2. Mitä päättäjien pitäisi tehdä ympäristön suojelemiseksi?

Hannu Koskivirta, 54, Lippo

1. Kävelen lyhyet matkat. Kierrätän ja lajittelen jätteet.
2. Kierrätystä pitäisi tehostaa niin, että se olisi ihmisille helpompaa. Kierrätystavarat täytyy viedä autolla keräyspisteisiin, mikä on älytöntä!

Paul Mickelsson, 35, Bronäs

1. Ostan energiaa säästäviä tuotteita ja lajittelen roskat.
2. Yksityisautoilua ei saa hankaloittaa, koska ihmiset tarvitsevat autoja joka tapauksessa.

Mirjam Lahtinen, 43, Kuusto

1. Kuljen julkisilla kulkuvälineillä. Lajittelen jätteet tarkasti – pahvit, metallit ja vaatteet. Käyn kirpputoreilla. Käytän mahdollisimman vähän kemikaaleja kotona.
2. Olisi tärkeää, että tuotantolaitoksia, esimerkiksi kaivosyhtiöitä, valvottaisiin tarkemmin. On törkeää, että ne saavat saastuttaa lähijärviä, myrkyttää lintuja ja aiheuttaa hajuhaittoja ympäristöön. Ympäristörikoksista pitäisi rangaista kovemmin. Lakeja täytyy noudattaa.

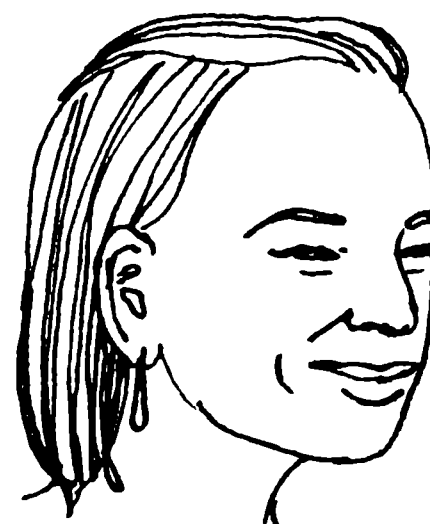
Markus Nikander, 32, Näykkiö

1. Lajittelen jätteet ja kompostoin. Kuljen töihin pyörällä. Olen vähentänyt turhaa sähkönkulutusta ja alentanut asunnon lämpötilaa. En tuhlaa vettä. Olen kasvissyöjä.
2. Yksityisautoilua pitää vähentää. Kaikkia autoiluun liittyviä maksuja voitaisiin nostaa.

Katri Nieminen, 27, Sauhola

1. Lajittelen ja vien jätteet keräyspisteisiin. Säästän sähköä.
2. En hyväksy pakkoja. Ekomaksuilla ja -veroilla vain kerättäisiin varoja valtion pohjattomaan kassaan. Uskon tiedottamiseen.

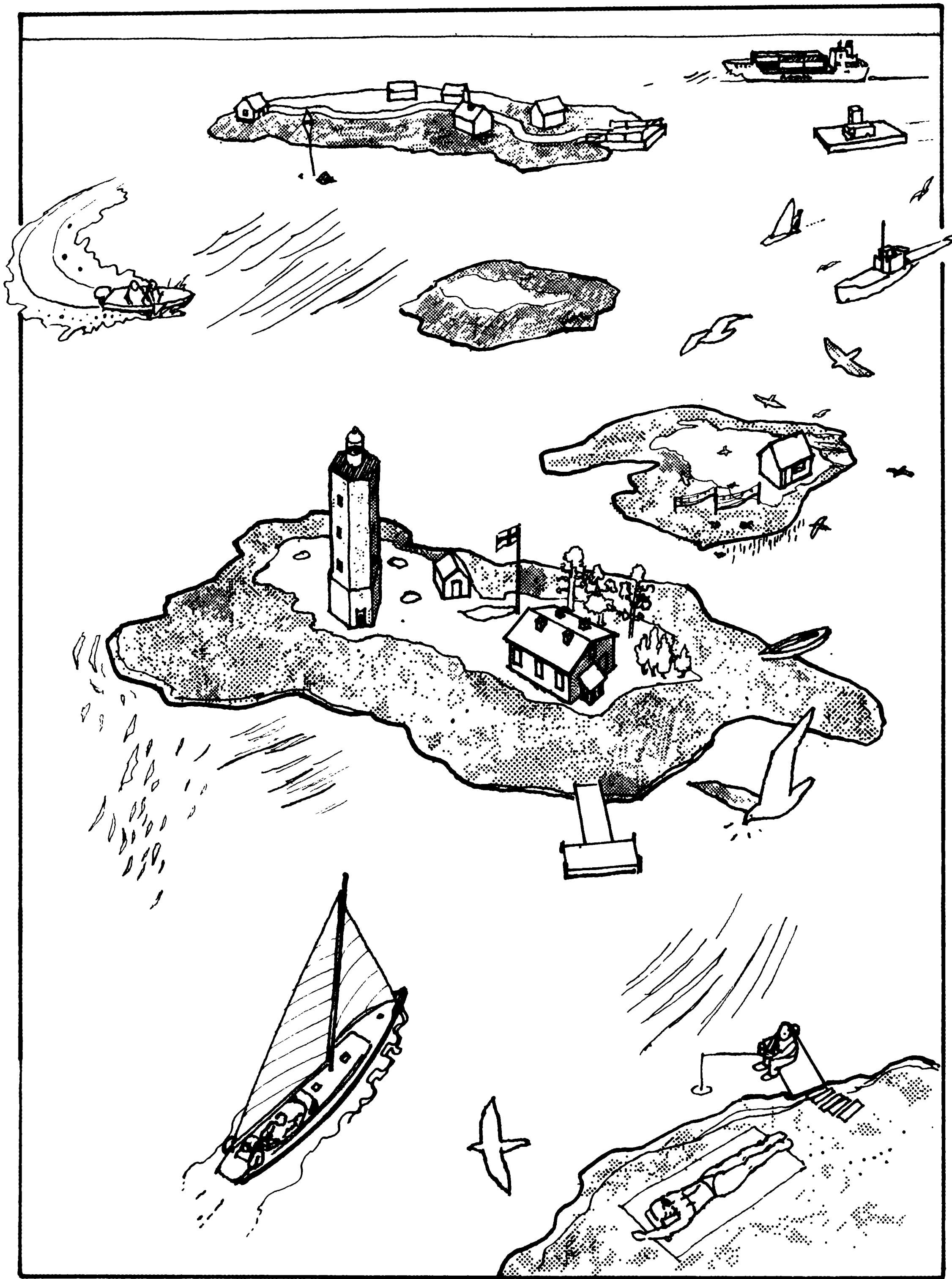
Kirsi Vuorinen, 28, Huhma

1. Liikun pyörällä tai julkisilla. Lajittelen jätteet ja vältän turhaa ostamista. Harrastan ekomatkailemista. En syö lihaa.
2. Julkiseen liikenteeseen pitäisi antaa lisää rahaa. Nyt ihmisten on pakko käyttää yksityisautoja harvaan asutuilla alueilla.

MITEN LUONTOA VOITAIISIIN SUOJELLA? (pääkaupunkiseudun puhekieltä)

- Raimo: *Aina vain puhutaan ilmaston lämpenemisestä. Mä en usko, et ilmastonmuutos muuttais ihmisten elämää vielä pitkään aikaan.*
- Leena: *No, en mäkään. Kuitenkin must ois tärkeää, et ilmaston lämpenemistä edes yritettäisiin ehkäistä. Meidän on pakko tinkiä vähän elintasosta.*
- Daniel: *Autojen lisääntyminen on paha ongelma. Autoilua voitaisiin musta rajoittaa erilaisilla maksuilla.*
- Mikko: *Musta yksityisautoilua ei pitäis rajoittaa ylimääräisillä maksuilla ja veroilla. Jos joukkoliikennettä kehitettäisiin paremmaksi, sitä käytettäisiin enemmän.*
- Kirsi: *Mustakin on aika typerää, et joka paikkaan pitää mennä autolla. Monet käyvät lähikaupassakin omalla autolla. Kukaan ei viitsi enää kävellä ja kantaa ostoksia, vaikka se ois samalla terveellistä hyötyliikuntaa.*
- Daniel: *Bensiini- ja dieselautojen käyttö saastuttaa aivan hirveästi. Lisäksi autojen valmistaminen vaatii valtavasti energiaa ja luonnonvaroja.*
- Leena: *Ympäristön saastuminen on vakava ongelma etenkin kehittyvissä maissa. Kansainväliset yhtiöt eivät välitä ympäristön suojelemisesta vaan tavoittelevat vain maksimaalista voittoa.*
- Anne: *Jos kansainvälistä ympäristölainsäädäntöä kehitettäisiin, kansainvälisten yhtiöiden ois pakko ottaa ympäristönäkökohdat huomioon. Ja jos tuotteiden ympäristörasituksista tiedotettaisiin tarkemmin, valitaisiin ehkä enemmän sellaisia tuotteita, joiden tuottaminen ei vaadi niin paljon energiaa eikä luonnonvaroja.*
- Kirsi: *Ja jos elettäisiin yksinkertaisemmin ja vaatimattomammin, säästettäisiin paljon luonnonvaroja. Suosittaisiin esimerkiksi ekomatkailua. Lomilla retkeiltäisiin lähiluonnossa sen sijaan että lennettäisiin aina jonnekin kauas ulkomaille. Syötäisiin enemmän kasvisruokaa ja paljon vähemmän lihaa. Lihantuotanto han rasittaa paljon luontoa.*

Ympäristön **saastuminen** on vakava ongelma.
Lääketehtas **saastuttaa** jokea.
Joki **saastuu**.
Tehtas laskee jotakin **saastetta** jokeen.

Ilmasto lämpenee

Maapallon ilmasto on muuttunut. Maapallon keskilämpötila on kohonnut noin 0,8 astetta viimeisen sadan vuoden aikana, ja jää- ja lumialueet ovat pienentyneet. Lämpeneminen johtuu kasvihuoneilmiön voimistumisesta. Ilmaston lämpeneminen aiheuttaa sen, että kovat myrskyt, rankkasateet ja tulvat yleistyvät. Toisilla alueilla esiintyy ankaraa kuivuutta. Vaikka uusien päästöjen tuottaminen lopetettaisiin, ilmastonmuutoksen pysäyttäminen on mahdotonta. Ilmastonmuutosta voitaisiin kuitenkin hidastaa.

Rehevöityminen

Vesien rehevöityminen koetaan usein ongelmaksi. Rantakasvillisuus on liian runsasta, kalalajeja on vähän ja myrkylliset sinilevät estävät toisinaan uimisen. Maanviljelyssä käytettävät lannoitteet ovat suurin syy vesistöjen rehevöitymiseen.

Jätteiden hyötykäyttö

Jos jätteet lajiteltaisiin ja hyödynnettäisiin teollisuudessa, säästettäisiin luonnonvaroja. Jätteistä lähes 60 % viedään edelleen kaatopaikoille. Jätteiden hyötykäytön lisääminen ei kuitenkaan ratkaise koko jäteongelmaa. On tärkeää, että käytettäisiin vähemmän sellaisia tuotteita, joiden valmistaminen synnyttää paljon jätettä.

Ilmanlaatu

Epäpuhtauksien lisääntyminen ilmassa eli ilmanlaadun heikkeneminen vaikuttaa ihmisten terveyteen. Suomessa ilmanlaatu on keskimäärin hyvä. Talvisin ja keväisin ilmanlaatu kuitenkin heikkenee useissa kaupungeissa niin paljon, että pitoisuudet voivat kohota samalle tasolle kuin Keski-Euroopan kaupungeissa.

Luonnon monimuotoisuuden väheneminen

Luonnon monimuotoisuudella eli biodiversiteetillä tarkoitetaan lajien runsautta ja elinympäristöjen monimuotoisuutta. Yhä useampi laji on nykyään uhanalainen. Luonnon monimuotoisuuden väheneminen on yksi keskeisimmistä ympäristöongelmista.

Itämeri – herkkä merialue

Itämeren lajisto on hyvin herkkä. Veden hitaan vaihtuvuuden vuoksi vahingolliset aineet, kuten myrkyt, jäävät Itämereen pitkiksi ajoiksi. Tämän lisäksi kylmyys ja jää hidastavat vahingollisten aineiden, mm. (= muun muassa) öljyn, hajoamisprosesseja. Lisääntyvä meriliikenne aiheuttaa suuria riskejä Itämerelle.

(Lähde: www.ymparisto.fi)

<i>Passiivin konditionaalin preesens:</i>	-ttaisiin / -ttäisiin -taisiin / -täisiin
---	--

Jos tämä talo **korjattaisiin**, se voisi olla aika kivan näköinen.
Jos pihalle **tuotaisiin** uutta multaa, ruoho kasvaisi paremmin.

Ostettaisiinko vanha maalaistalo? Mitäs sanot?
Mitä jos muutettaisiin maalle?

Mentäisiinkö kahville?
Käytäisiinkö jossakin syömässä?

Verbityyppi 1			
<i>Yksikön 1. persoonan vartalo + -ttaisiin / -ttäisiin</i>			
<i>kertoa</i>	<i><u>kerro</u>/n</i>	→	<i>kerrottaisiin</i>
<i>lukea</i>	<i><u>lue</u>/n</i>		<i>luettaisiin</i>
<i>vartalon</i>	<i>a</i>	→	<i>e</i>
	<i>ä</i>		
<i>antaa</i>	<i><u>anna</u>/n</i>		<i>annettaisiin</i>
<i>jakaa</i>	<i><u>jaa</u>/n</i>		<i>jaettaisiin</i>
<i>tietää</i>	<i><u>tiedä</u>/n</i>		<i>tiedetäisiin</i>

Verbityypit 2, 3, 4, 5, 6		
<i>Infinitiivin vartalo + -taisiin / -täisiin / -ttaisiin / -ttäisiin</i>		
<i>syödä</i>	→	<i>syötäisiin</i>
<i>olla</i>		<i>oltäisiin</i>
<i>mennä</i>		<i>mentäisiin</i>
<i>nousta</i>		<i>noustäisiin</i>
<i>tavata</i>		<i>tavattäisiin</i>
<i>häiritä</i>		<i>häirittäisiin</i>
<i>paeta</i>		<i>paettäisiin</i>

Passiivin negatiivinen konditionaalin preesens:		
<i>ostettaisiin</i>	→	<i>ei ostettaisi</i>
<i>annettaisiin</i>		<i>ei annettaisi</i>
<i>syötäisiin</i>		<i>ei syötäisi</i>
<i>opiskeltaisiin</i>		<i>ei opiskeltäisi</i>
<i>tavattaisiin</i>		<i>ei tavattäisi</i>
<i>valittaisiin</i>		<i>ei valittäisi</i>
<i>kyettäisiin</i>		<i>ei kyettäisi</i>

ei -ttaisi / -ttäisi
ei -taisi / -täisi

PASSIIVIN KONDITIONAALIN PREESENSIN KÄYTTÖ

- 1) **Ehdollinen tapahtuma (Jos ... niin ...)**
Jos bensiini- ja dieselautojen käyttöä vähennettäisiin, ilma puhdistuisi vähitellen.
Jos taloja lämmitettäisiin maalämmöllä, säästettäisiin paljon energiaa.
Vaikka asiasta tiedotettaisiin enemmän, ihmiset eivät välittäisi siitä.
- 2) **Toivomus**
Voi kun veroja joskus alennettaisiin!
Kunpa autoilla ajettaisiin vähän hiljemmin!
- 3) **Ehdotus**
Kirjakiielellä:
Mitä jos mentäisiin illalla teatteriin!
Mitä jos ei lähdettäisi minnekään! Oltaisiin vain kotona!
Laitettaisiin vaikka pizzaa!
Entä jos ei sittenkään laitettaisi pizzaa? Laitettaisiin vaan jotain salaattia!
Puhekiielellä:
Mitä me nyt tehtäis? Juotaisko kahvii? Mitä jos keitetäis kahvii!
Syötäis jo!
Avattaisko ikkuna?
Suljettaisko ovi?
Mitäs sä sanot, jos me lähettäis maalle ens viikonloppuna?
Lähettäiskö jo kotiin? Mitäs sanot?
Ei lähettäis vielä. Jäätäis vielä vähäks aikaa!
Ei katottais aina telkkaria näin myöhään!
- 4) **Me+passiivi (puhekielessä):**
Jos me tiedettäis, millon se tulee takasin, niin me odotettais sitä viel vähän aikaa.
Jos meil olis/ois nyt aikaa, me kuunneltais viel tää kappale.
Jos meil olis/ois tarpeeks rahaa, me ostettais uus auto. Me ei korjattais enää tätä vanhaa.

HUOMAA!			
Passiivin imperfekti	-iin	+ -aisiin / -äisiin	= passiivin konditionaali
<i>puhutt / iin</i>	→	<i>puhuttaisiin</i>	
<i>annett / iin</i>		<i>annettaisiin</i>	
<i>syöt / iin</i>		<i>syötäisiin</i>	
<i>tult / iin</i>		<i>tultaisiin</i>	
<i>pant / iin</i>		<i>pantaisiin</i>	
<i>pest / iin</i>		<i>pestäisiin</i>	
<i>pakatt / iin</i>		<i>pakattaisiin</i>	
<i>valitt / iin</i>		<i>valittaisiin</i>	
<i>kyett / iin</i>		<i>kyettäisiin</i>	

Harjoitus 1

Käytä passiivin konditionaalin preesenssiä.

- Marko: Mitä jos (lähteä) lomalla jonnekin etelään? (uida)
....., (syödä) hyvää ruokaa ja (juoda)
..... hyviä viinejä
- Laura: (käydä) uimarannalla ja (ottaa) aurinkoa
ja (tulla) ihan ruskeiksi. Iltaisin (kävellä)
kaupungin keskustassa ja (ostaa)vaatteita ja vähän matkamuistojaakin.
- Marko: Matkalla (tutustua) moniin ihmisiin ja (osallistua)
..... kiertoajeluihin ja (nähdä) monia
kiinnostavia paikkoja.
- Laura: (katsella) nähtävyyksiä. (ottaa)
niistä valokuvia ja (näyttää)niitä sitten kotona sukulaisille ja
ystävälle ja (kertoa) heille matkasta.
- Marko: (levätä)oikein kunnolla.
- Laura: Ei (laittaa) ruokaa, ei
(imuroida), ei (siivota), ei (pestä) pyykkiä,
ei (viedä) roskia ulos, eikä (käydä) kaupassa.
Ei (katsoa) televisiota, vaan (tanssia) ja
..... (pitää) hauskaa.
- Marko: Viikon kuluttua (lentää) takaisin kotiin.
- Laura: Kuule! Mitä jos (katsoa) netistä, olisiko siellä halpoja matkoja?
- Marko: Mitä jos (lähteä) Kanarian saarille?
- Laura: (ottaa) tämä matka? Tämä on edullinen.
- Marko: (varata) se? Pitäisiköhän se maksaa heti?
- Laura: Mitä jos (soittaa) sinne matkatoimistoon?
- Marko: Matka täytyisi maksaa ihan heti. Mitä jos (maksaa) se nyt heti?
Onkohan meillä matkavakuutukset kunnossa?
- Laura: En muista. Mitä jos (ottaa) varmuuden vuoksi matkavakuutuskin?

Harjoitus 2

Käytä passiivin konditionaalin preesenssiä.
Mallit: *Keitettäiskö kahvia? – Joo, keitetään vaan.*
Mitä jos keitettäis kahvia? – Ei keitetä vielä. Keitetään myöhemmin.

Mitä sanot, jos haluaisit ... (yhdessä) ystäväsi kanssa? Keksi itse lisää ehdotuksia. Ystävä vastaa.

- lähteä elokuviin
- käydä Mustion linnassa
- ostaa uuden auton
- laittaa tänään kasvisruokaa
- maalata eteisen seinän
- vaihtaa olohuoneen verhot
- muuttaa Etelä-Ranskaan
- mennä junalla Lappiin

Harjoitus 3

Juttele kurssikaverisi kanssa ja ehdota hänelle erilaisia matkakohteita. Kurssikaverisi ei ole oikein kiinnostunut lähtemään minnekään. Käyttäkää passiivin konditionaalin preesenssiä.
Mitä jos mentäis Pariisiin? Ei mennä sinne. Siellä on ...
Lähetttäiskö ...?
Entä jos vuokrattais huvila Italiasta?
No, jos mentäis sitten Suomenlinnaan.

Harjoitus 4

Antti on saanut ylimääräistä rahaa ja miettii yhdessä Pekan kanssa, miten sijoittaisi rahat. Käytä passiivin konditionaalin preesenssiä.

- Antti: Mitä jos (ostaa) jokin liikehuoneisto keskustasta? Nämä rahat
eivät ihan riitä siihen, mutta jos (ottaa) pankista vähän lainaa lisäksi.
- Pekka: Sitten (remontoida) ja (kunnostaa) tila.
(maalata)seinät ja ovet.
- Antti: Sen jälkeen (vuokrata)tila jollekin firmalle tai yrittäjälle.
- Pekka: (hankkia) hyvät vuokralaiset.
- Antti: Mitä jos (käyttää) kiinteistövälittäjää vuokralaisten hankkimiseksi?

Harjoitus 5

Katri suunnittelee yhdessä ystävänsä Ninan kanssa oman yrityksen perustamista. Käytä passiivin konditionaalin preesensiä.

Katri: Mitä jos (perustaa) oma yritys! (tuoda) Suomeen
esimerkiksi eläintarvikkeita ja(myydä) niitä netissäkin.
(hankkia) paljon vakituisia asiakkaita.

Nina: (matkustaa) eläintarvikemessuille ja
..... (tilata) uusia tuotteita.

Katri: (käydä) kauppaa ympäri maailman.

Nina: Sitten (rakentaa)..... oma ketju ja
..... (etsiä) fransisiyrittäjiä ympäri maailmaa.

Harjoitus 6

Jutelkaa siitä, millaisen yrityksen perustaisitte yhdessä. Käyttäkää passiivin konditionaalin preesensiä.
Mitä jos me perustettais vaikka ...?
Me voitais ...

PASSIIVIN KONDITIONAALIN PERFEKTI

Verbityyppi 1 Yks.1. persoonan vartalo a/ä → e		Jos kutsut olisi lähetetty aikaisemmin, juhliin olisi saatu enemmän vieraita.
<i>olisi nukuttu</i>	<i>ei olisi nukuttu</i>	Jos asia olisi esitetty toisella tavalla, olisimme ymmärtäneet sen paremmin. Jos huumeongelmiin olisi kiinnitetty huomiota jo aikaisemmin, rikollisuus ei olisi lisääntynyt näin kovasti.
<i>olisi otettu</i>	<i>ei olisi otettu</i>	
<i>olisi tiedetty</i>	<i>ei olisi tiedetty</i>	
<i>olisi ostettu</i>	<i>ei olisi ostettu</i>	
Verbityypit 2, 3, 4, 5, 6 Infinitiivin vartalo		
<i>olisi syöty</i>	<i>ei olisi syöty</i>	Voi kun tästä asiasta olisi kerrottu jo eilen!
<i>olisi tehty</i>	<i>ei olisi tehty</i>	
<i>olisi opiskeltu</i>	<i>ei olisi opiskeltu</i>	
<i>olisi menty</i>	<i>ei olisi menty</i>	
<i>olisi pesty</i>	<i>ei olisi pesty</i>	Jos me oltais tiedetty, ettei se ole täällä, me ei oltais tultu tänne.
<i>olisi vastattu</i>	<i>ei olisi vastattu</i>	
<i>olisi tarvittu</i>	<i>ei olisi tarvittu</i>	Me oltas/ois käyty elokuvissa, jos meill ois ollu rahaa. Me ei oltais menty viel kotiin.
<i>olisi paettu</i>	<i>ei olisi paettu</i>	

Harjoitus 7

Käytä puhekielen passiivin konditionaalin perfektiä.
Malli: *me oltais tehty / me ei oltais tehty*

Henna: Jos me (lähteä) sinne matkalle, me
..... (joutua) olemaan poissa töistä. Ja juuri nyt töissä on niin kova kiire!

Tuula: Me (lentää) Finnairin koneella.
Me ei (saada) mitään alennusta matkasta.

Henna: Ja sitten me ei (päästä) äidin syntymäpäiville. Ja se olisi ollut ikävää!

Tuula: Mutta jos me (päästä) sinne matkalle, me varmasti
..... (levätä) ja (nauttia) auringosta.
Varmasti me (tavata) uusia ihmisiä.

Henna: Me ei (hoitaa) työasioita.
Me ei (ottaa) läppäriä mukaan.

Tuula: Me (nukkua) aamulla pitkään, ja illalla me
..... (käydä) yökerhossa.

Harjoitus 8

Käytä passiivin konditionaalin preesenssiä.

- 1. Ilma puhdistuisi, jos autojen käyttöä (rajoittaa).
- 2. Jos joukkoliikenne (suunnitella) paremmin,
sitä (käyttää) myös enemmän.
- 3. Jos ongelmaa (tarkastella) kokonaisuutena,
..... (tehdä) parempia ratkaisuja.
- 4. Jos vanhoja tavaroita..... (kierrättää) enemmän,
..... (säästää) paljon raaka-aineita.
- 5. Jos jätteet (lajitella) tarkemmin, kaatopaikoille ei
vietäisi niin paljon myrkyllisiä aineita.
- 6. Kunpa ympäristökysymyksiin (kiinnittää) enemmän huomiota!
- 7. Kunpa niistä ei aina (puhua)!

Harjoitus 9

Käytä passiivin konditionaalin perfektiiä.

Malli: Jos ongelmaan olisi suhtauduttu (suhtautua) vakavasti, vesistön tila olisi nyt parempi.

- 1. Jos ympäristölait (säättää) aikaisemmin, Itämeren tilaan
..... (pystyä) vaikuttamaan.
- 2. Jos ongelman vakavuus (ymmärtää), siihen
..... (puuttua) jo aikaisemmin.
- 3. Jos uutta ympäristönsuojelulakia ei (hyväksyä),
olisimme järjestäneet mielenosoituksen.
- 4. Jos asiasta (tiedottaa) paremmin, se olisi
saanut enemmän huomiota.
- 5. Jos lain perusteet (selvittää) kansalaisille,
lakia (noudattaa).
- 6. Kuule! Vaikka lain perusteista (kertoa),
lakia ei (noudattaa).
- 7. Tilastoja ja taulukoita ei (käsittää)!
- 8. Niitä ei (ymmärtää).

MITÄ ME TEHTÄIS?

Anne ja Laura ovat ostoksilla yhdessä. He kävelevät pitkin keskustan katuja, katselevat näyteikkunoita ja käväisevät aina välillä jossakin pikku kaupassa. Eräästä kaupasta Anne löytää edullisen kauniin neulepuseron. Sitä voi käyttää sekä työssä että kotona. Hän päättää ostaa sen. Laurakin löytää samasta kaupasta sopivat housut, ja tyytyväisinä naiset lähtevät kaupasta.

- *Mitäs me nyt tehtäs? Käytäskö vielä kahvilla? Olisko sulla vielä aikaa?*
- *Mennään vaan kahville! Mun juna lähtee vasta puolen tunnin kuluttua. Mihin me mentäs?*
- *Mentäskö tohon kahvilaan, joka on tossa kulman takana. Se on ihan viihtyisä.*
- *Mennään vaan! Se on niin lähelläkin.*

Naiset avaavat oven ja menevät sisään.

- *Jätettäiskö nää takit tähän naulakkoon?*
- *Mä en uskalla jättää. Multa varastettiin huivi viime viikolla ravintolan naulakosta. Arvaa, et mua harmitti. Mä olin saanu sen mun enolta Ranskasta, ja mä tykkäsin siitä tosi paljon. Mä ainakin paan mun takin tuolille.*
- *Otettaisko jotkin leivokset kahvin kanssa?*
- *Joo, otetaan vaan. Otettasko kaks tollasta suklaaleivosta?*
- *Joo, otetaan vaan!*
- *Mihin me istuttais? Istuttasko tonne ikkunan viereen?*
- *No täs on hyvä paikka. Istuttaisko tähän?*
- *Kuule, mentäskö huomenna elokuvaan? Lähtisit sä mun kanssa?*
- *Joo, mennään vaan! Mitä me mentäis katsomaan?*
- *Mentäskö kattoon sitä uutta filmiä --- Mikä sen nimi nyt oli? --- Marie ja minä --- Se se oli! Se sai aika hyvät arvostelut. Mä luin siitä lehdestä viime viikolla.*
- *Joo, mennään vaan. Missä se menee?*
- *En mä muista. Täytyy kattoo viel lehdestä. Mihin aikaan me tavattais? Mentäskö me yheksän näytökseen? Missä me tavattas?*
- *Tavattaisko tossa aseman kellon alla? Sovittasko vaikka kello kaheksan?*
- *Joo, tavataan vaan sillon! Se on ihan sopiva aika.*

KAPPALE 16

- Loma
- Tanssiesitystä katsomassa
- Sanomalehtijuttuja
- Pensaikossa piilevä vaara
- Saksofonia soittava mies
- Etelään matkustavat turistit odottivat konettaan.
- matkustaminen
- mielipiteen esittäminen
- partisiippien esittely
- VA-partisiippi ja -va/-vä-adjektiivi
- sanomalehtikieltä
- puhekieltä

Anne oli palannut lomamatkalta ja kirjoitti sähköpostin ystävilleen:

Hei kaikki,

meillä oli todella ihana matka, mutta oli meillä ongelmiaakin. Ilpohan ei halunnut lähteä valmismatkalle, vaan halusi suunnitella koko matkan itse. Hän oli niin innoissaan, että mä annoin hänen järjestää koko matkan.

Valitettavasti mä satuin sairastumaan juuri ennen lähtöä, mutta me ei haluttu eikä me voitu peruuttaa netistä varaamiamme lentolippuja. Mä jouduin lähtemään matkalle kuumeisena ja yskivänä. Mä pelkäsin koko lennon ajan, että mun flunssa tarttuisi kaikkiin koneessa oleviin matkustajiin.

Meillä piti olla jatkolento Heathrow'n kentältä, mutta lento olikin ylibuukattu. Meidän oli odotettava kentällä yli kahdeksan tuntia, ennen kuin meille löydettiin uudet paikat. Aivan uskomatonta! Lopulta me päästiin lähtemään. Mä olin niin väsynyt, etten mä jaksanut syödä lentoemäntien tarjoilemaa ateriaakaan.

Kun me oltiin perillä, me otettiin kentältä taksi ja lähdettiin ajamaan lähellä sijaitsevaan hotelliimme. Matka tuntui oudon pitkältä. Vihdoin koliseva taksimme saapui hotellin edustalle. Myöhemmin me saatiin tietää, että se kuljettaja oli ihan tahallaan kierrellyt turhaan ympäri kaupunkia ja että me oltiin maksettu taksimatkasta aivan liikaa.

Meidän hotelli oli edullinen, mutta voi, miten vanha ja huonosti rakennettu se oli! Kaikki äänet kuuluivat ohuiden seinien läpi. Pahinta oli öiseltä kadulta kuuluva meteli. Viereisestä baarista lähtevät ulkomaalaiset asiakkaat lauloivat iloisina ja huusivat kovalla äänellä. Kylpyhuone oli huonossa kunnossa. Kun Ilpo kävi ammeessa, se sai jalkaansa ikävän haavan rikkoutuneesta kaakelist.

Koska Ilpon oli vaikea kävellä, me päätettiin tilata hotellin keittiöstä meidän huoneeseen jotakin syötävää ja juotavaa. Sillä aikaa kun mä kävin suihkussa, Ilpo tilasi ruoat. Ilpon tilaama ateria olikin iloinen yllätys! Kauniisti katetulla tarjoiluvaunulla oli keitettyä riisiä, kevyesti paistettuja mereneläviä, täytettyjä tomaatteja ja marinoituja herkkusieniä. Jälkiruoaksi oli rommilla maustettua mantelikakkua. Aivan mahtava ateria!

Seuraavana päivänä me lähdettiin kaupungille. Kapeat kadut olivat täynnä hitaasti käveleviä turisteja. Aurinko paistoi kuumasti. Meillä ei ollut juotavaa eikä aurinkohattuja. Siksi me käännuttiin varjoisalle sivukadulle. Me toivottiin, että me löydettäisiin sieltä rauhallinen kahvila tai ravintola. Kadun päässä oli joukko metelöiviä nuoria. Joku nuorista törmäsi minuun, ja mun aurinkolasit putosivat maahan. Kun mä yritin nostaa niitä maasta, joku nuorista tarttui mun käsilaukkuun, nappasi sen ja lähti juoksemaan pitkin kapeaa katua. Ilpo yritti juosta varkaan perään, mutta ne muut nuoret estivät hänen menonsa. Näin varas pääsi meitä karkuun.

Me kiirehditettiin pois siltä kapealta kujalta ja mietittiin, mennäänkö me tekemään ilmoitus varkaudesta poliisiasemalle. Taskuvarkaita on kuitenkin niin paljon, etteivät poliisit edes ryhdy tutkimaan tällaista tapausta. Varastuksessa laukussani oli onneksi vain vähän rahaa. Luottokortit ja passit olivat turvassa hotellihuoneen kassakaapissa.

Loppuosa matkastamme sujui ilman ongelmia. Me vuokrattiin auto ja ajettiin pitkin vuoristoteitä. Pienissä kylissä asuvat ihmiset olivat niin ystävällisiä ja rauhallisia. Me käytiin monissa kiinnostavissa paikoissa ja nähtiin uskomattoman kauniita maisemia. Oli mukavaa katsella sinisenä kimaltelevaa merta, rantaan iskeytyviä aaltoja

ja korkeilla kallioilla lenteleviä lintuja. Harmi, että ette voi haistaa meren tuoksua ettekä kuulla luonnon ääniä ottamistani valokuvista, mutta ehkäpä liitteessä olevat kuvat kuitenkin ilahduttavat teitäkin. Muutamista ongelmista huolimatta mä voin suositella kaikille tätä ihastuttavaa maata.

Selityksiä:

etten = **että en**

ettet = **että et**

etteivät = **että eivät**

muttemme = **mutta emme**

meillä piti olla jatkolento = oli sovittu, **että** meillä olisi jatkolento; meille oli varattu jatkolento

meidän oli odotettava = meidän täytyi odottaa

mereneläviä = simpukoita, katkarapuja, mustekaloja

ylibuukattu = jotkin paikat oli myyty kahteen kertaan; matkustajia oli otettu liian paljon

yskivänä = niin sairaana, **että** yskin (paljon)

Kysy kurssikaveriltasi:

1. Kun matkustat, lähdetkö mieluummin omatoimimatkalle kuin jollekin valmismatkalle? Miksi?
2. Missä olit viimeksi lomamatkalla? Lensitkö vai menitkö sinne jollakin muulla kuluvälineellä? Millä?
3. Tykkäätkö matkustaa lentokoneella? Miksi? Miksi et?
4. Ovatko taksinkuljettajat koskaan huijanneet sinua? Entä ajatko Suomessa usein taksilla?
5. Mikä on huonoin hotelli, jossa olet yöpynyt? Millainen se oli?
6. Millaisesta ruoasta sinä pidät? Mikä on sinun mieliruokaasi? Miten se valmistetaan?
7. Onko sinulta tai ystävältäsi koskaan varastettu mitään? Mitä? Miten se tapahtui?
Saatiinko varas kiinni vai pääsikö hän karkuun? Menitkö tekemään ilmoituksen poliisiasemalle?
8. Oletko koskaan vuokrannut autoa lomamatkallasi? Missä ajelitte?
9. Millainen lomamatka on sinusta onnistunut? Mitä sinä odotat lomaltasi?

Harjoitus 1

Mitä alleviivatut kohdat tarkoittavat? Peitä vastaus paperilla ja tee tehtävä suullisesti kurssikaverin kanssa.

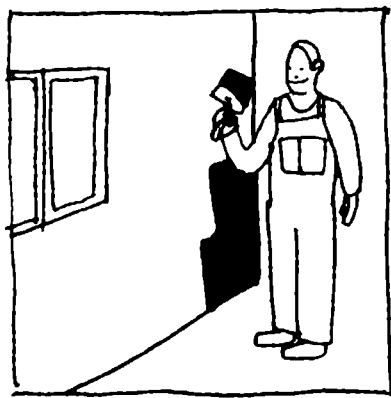
Malli:

Lähdimme Ilpon suunnittelemaalle matkalle. Mihin lähdimme? Kuka oli suunnitellut matkan, jolle lähdimme?

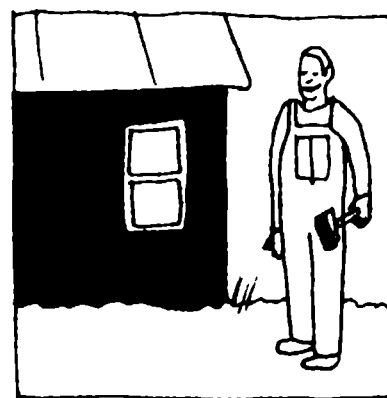
—> Lähdimme matkalle, jonka Ilpo oli suunnitellut.

1. Emme voineet peruuttaa netistä varaamiamme lentolippuja. Mitä emme voineet peruuttaa? Kuka oli varannut lentoliput?
—> Emme voineet peruuttaa lentolippuja, jotka olimme varanneet.
2. Flunssani tarttui kaikkiin koneessa oleviin matkustajiin. Keihin flunssani tarttui?
—> Flunssani tarttui kaikkiin matkustajiin, jotka olivat koneessa.
3. En jaksanut syödä lentoemäntien tarjoilemaa ateriaa. Mitä en jaksanut syödä? Ketkä tarjoilivat aterian?
—> En jaksanut syödä ateriaa, jonka lentoemännät tarjoilivat.
4. Lähdimme ajamaan lähellä sijaitsevaan hotelliimme. Mihin lähdimme ajamaan?
—> Lähdimme ajamaan hotelliimme, joka sijaitsi lähellä.
5. Vihdoin koliseva taksimme saapui hotellin edustalle. Mikä saapui hotellin edustalle?
—> Vihdoin taksimme, joka kolisi, saapui hotellimme edustalle.
6. Pahinta oli öiseltä kadulta kuuluva meteli. Mikä oli pahinta?
—> Pahinta oli meteli, joka kuului öiseltä kadulta.
7. Viereisestä baarista lähtevät ulkomaalaiset asiakkaat lauloivat iloisina. Ketkä lauloivat iloisina?
—> Ulkomaalaiset asiakkaat, jotka lähtivät viereisestä baarista, lauloivat iloisina.
8. Ilpo sai jalkaansa haavan rikkoutuneesta kaakelistä. Mistä Ilpo sai jalkaansa haavan?
—> Ilpo sai jalkaansa haavan kaakelistä, joka oli rikkoutunut.

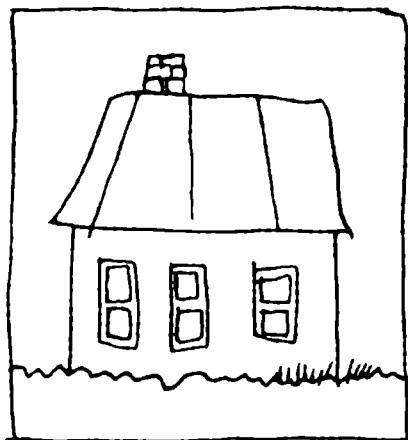
9. Päätimme tilata huoneeseemme jotakin syötävää ja juotavaa. Mitä päätimme tilata?
—> Päätimme tilata huoneeseemme jotakin, mitä voi syödä ja juoda.
10. Ilpon tilaama ateria oli iloinen yllätys! Mikä oli iloinen yllätys? Kuka tilasi aterian?
—> Ateria, jonka Ilpo tilasi, oli iloinen yllätys!
11. Kauniisti katetulla tarjoiluvaunulla oli herkkuja. Missä oli herkkuja?
—> Tarjoiluvaunulla, joka oli katettu kauniisti, oli herkkuja.
12. Tarjoiluvaunulla oli keitettyä riisiä, kevyesti paistettuja mereneläviä, täytettyjä tomaatteja ja marinoituja herkkusieniä. Mitä oli tarjoiluvaunulla?
—> Tarjoiluvaunulla oli riisiä, joka oli keitetty, mereneläviä, jotka oli paistettu kevyesti, tomaatteja, jotka oli täytetty ja herkkusieniä, jotka oli marinoitu.
13. Jälkiruoaksi oli rommilla maustettua mantelikakkua. Mitä oli jälkiruoaksi?
—> Jälkiruoaksi oli mantelikakkua, joka oli maustettu rommilla.
14. Kapeat kadut olivat täynnä hitaasti käveleviä turisteja. Mitä kapeat kadut olivat täynnä?
—> Kapeat kadut olivat täynnä turisteja, jotka kävelivät hitaasti.
15. Kadun päässä oli joukko metelöiviä nuoria. Mitä oli kadun päässä?
—> Kadun päässä oli joukko nuoria, jotka metelöivät.
16. Varastetussa laukussani oli onneksi vain vähän rahaa. Missä oli onneksi vain vähän rahaa?
—> Laukussani, joka varastettiin, oli onneksi vain vähän rahaa.
17. Pienissä kylissä asuvat ihmiset olivat niin ystävällisiä. Ketkä olivat ystävällisiä?
—> Ihmiset, jotka asuivat pienissä kylissä, olivat niin ystävällisiä.
18. On mukavaa katsella sinisenä kimaltelevaa merta ja korkeilla kallioilla lenteleviä lintuja. Mitä on mukavaa katsella?
—> On mukavaa katsella merta, joka kimaltelee sinisenä, ja lintuja, jotka lentelevät korkeilla kallioilla.
19. Hän piti ottamistani valokuvista. Mistä hän piti? Kuka oli ottanut valokuvat?
—> Hän piti valokuvista, jotka olin ottanut.

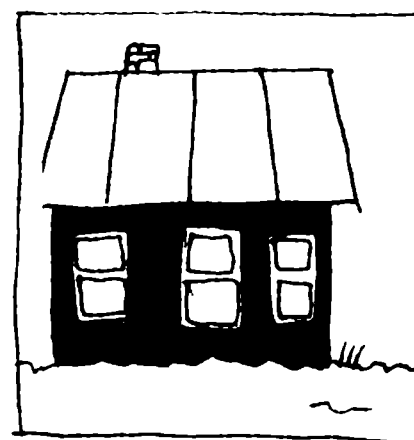
Taloa maalaava mies
työskentelee ahkerasti.

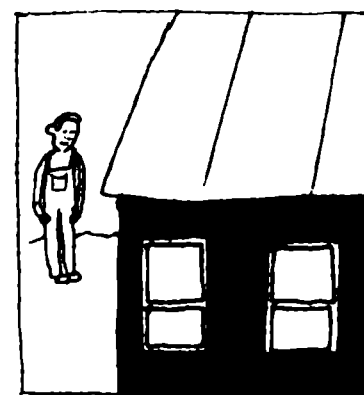
Talon maalannut mies
katselee tyytyväisenä taloa.

Maalattava talo on hyvin vanha.

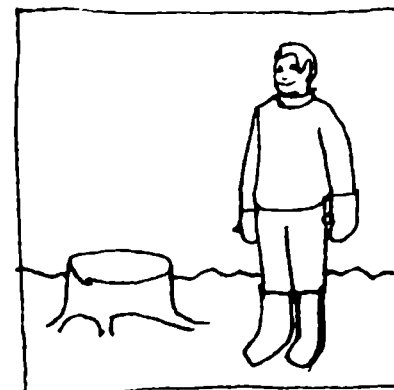
Maalattu talo näytti hienolta.

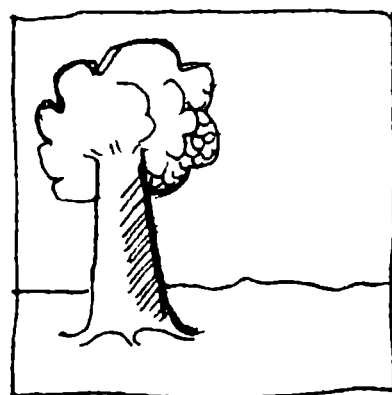
Miehen maalaama talo myytiin hyvällä hinnalla.

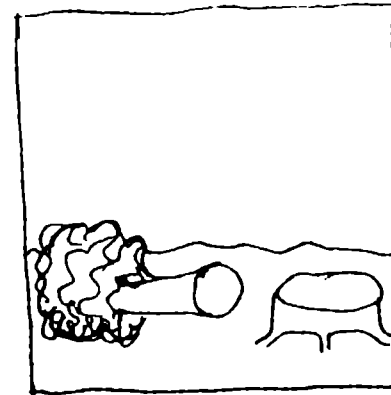
Puuta kaatava mies on varovainen.

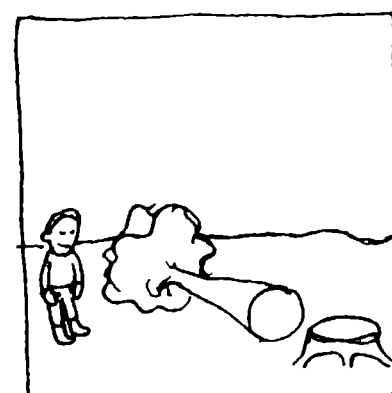
Puun kaatanut mies päättää lähteä kahville.

Kaadettava puu on liian lähellä taloa.

Kaadettu puu aiotaan viedä polttopuiksi.

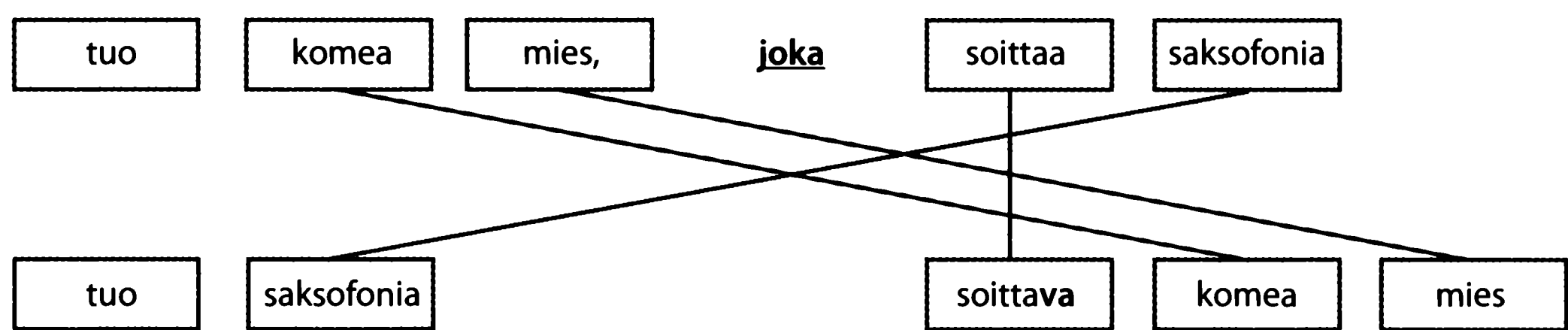

Miehen kaatama puu oli valtavan suuri.

SAKSOFONIA SOITTAVA MIES

tämä hiuksiaan kampaava nainen = tämä nainen, **joka** kampa **hiuksiaan**
tuo metsässä kävelevä nainen = tuo nainen, **joka** kävelee **metsässä**
nuo jalkapalloa pelaavat pojat = nuo pojat, **jotka** pelaavat **jalkapalloa**

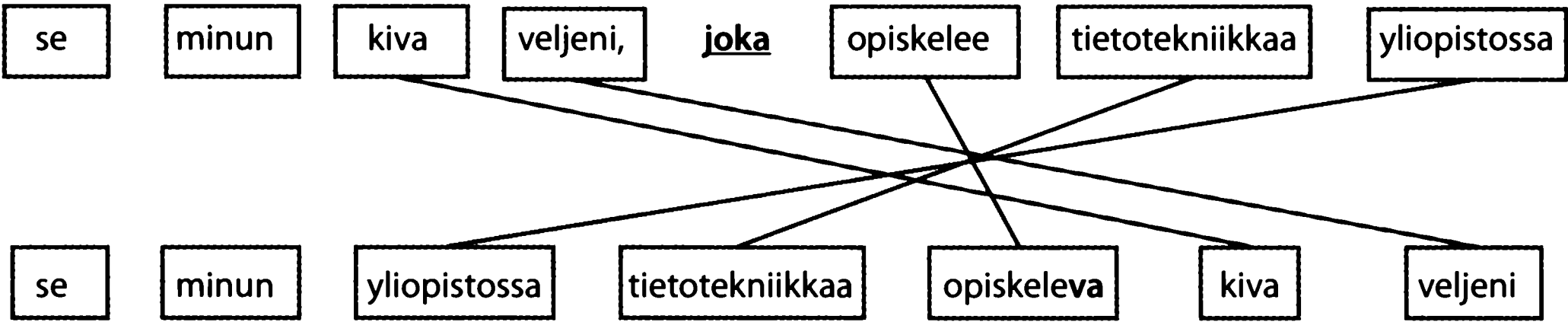

VA-PARTISIIPPI

			-va /-vä
LUKEA	he <u>luke</u> vat	→	lukeva
SYÖDÄ	he <u>syö</u> vät	→	syövä
TEHDÄ	he <u>teke</u> vät	→	tekevä
TULLA	he <u>tule</u> vat	→	tuleva
PESTÄ	he <u>pese</u> vät	→	pesevä
AJATELLA	he <u>ajattele</u> vat	→	ajatteleva
PAKATA	he <u>pakkaa</u> vat	→	pakkaava
TARVITA	he <u>tarvitse</u> vat	→	tarvitseva
PAETA	he <u>pakene</u> vat	→	pakeneva
OLLA	! <u>ole</u> -	→	oleva

Partisiipiksi sanotaan sellaista rakennetta, jota voi käyttää kuin adjektiivia. VA-partisiippi vastaa usein joka-lauseetta, jossa joka-pronomini on joka-lauseen **subjektina**:

Penkillä istuu <u>puhelintaan selaileva</u> nuori mies.	↔	Penkillä istuu nuori mies, <u>joka</u> selailee puhelintaan.
<u>Pöydällä oleva</u> kirja käsittelee Kreikan historiaa.	↔	Kirja, <u>joka</u> on pöydällä, käsittelee Kreikan historiaa.
Mikko tapasi <u>suomea hyvin puhuvan</u> korealaisen tytön.	↔	Mikko tapasi korealaisen tytön, <u>joka</u> puhui hyvin suomea.
<u>Etelään matkustavat</u> turistit odottivat konettaan.	↔	Turistit, <u>jotka</u> matkustivat <u>etelään</u> , odottivat konettaan.

	<i>Yksikkö</i> (<i>partisiippi, pääsana</i>)	<i>Monikko</i> (<i>partisiippi, pääsana</i>)
<i>nominatiivi</i>	odottava nainen	odottavat naiset
<i>partitiivi</i>	odottavaa naista	odottavia naisia
<i>vartalo</i>	odottava- naise-	odottavi- naisi-
<i>totaaliobjekti</i>	odottavan naisen	odottavat naiset
<i>genetiivi</i>	odottavan naisen	odottavien naisten
<i>adessiivi</i>	odottavalla naisella	odottavilla naisilla
<i>ablatiivi</i>	odottavalta naiselta	odottavilta naisilta
<i>allatiivi</i>	odottavalle naiselle	odottaville naisille
<i>inessiivi</i>	odottavassa naisessa	odottavissa naisissa
<i>elatiivi</i>	odottavasta naisesta	odottavista naisista
<i>illatiivi</i>	odottavaan naiseen	odottaviin naisiin
<i>translatiivi</i>	odottavaksi naiseksi	odottaviksi naisiksi
<i>essiivi</i>	odottavana naisena	odottavina naisina
HUOMAA!		
<i>Partisiippi voi esiintyä joskus myös substantiivisesti eli ilman pääsanaa:</i>		
tupakoiva	=	se, joka tupakoi
kansalaisuutta hakeva	=	se, joka hakee kansalaisuutta
ulkomaille muuttavat	=	ne, jotka muuttavat ulkomaille
opintolainaa pankista hakevat	=	ne, jotka hakevat opintolainaa pankista
Tupakoiville on hotelleissa omat huoneet.		
Suomen kansalaisuutta hakevan täytyy osallistua YKI-testiin.		

Haluaisin ilmoittautua ensi viikolla alkavalle kurssille.
= Haluaisin ilmoittautua kurssille, joka alkaa ensi viikolla.

Kurssille ilmoittautuva nainen etsii kalenteriaan.
= Nainen, joka ilmoittautuu kurssille, etsii kalenteriaan.

Kurssille ilmoittautuva nainen etsi kalenteriaan.
= Nainen, joka ilmoittautui kurssille, etsi kalenteriaan.

Toimistossa työskentelevä sihteeri on erittäin mukava.
= Sihteeri, joka työskentelee toimistossa, on erittäin mukava.

Toimistossa työskentelevä sihteeri oli erittäin mukava.
= Sihteeri, joka työskentelee toimistossa, oli erittäin mukava.

PENSAIKOSSA PIILEVÄ VAARA

Lämpimissä maissa on miljoonia käärmeitä. Vaikka tavalliset matkailijat näkevät käärmeitä hyvin harvoin, käärmeistä kerrotaan erilaisia kauhutarinoita:

Lehtiä lukevat auringonottajat saavat melkein sydänkohtauksen, kun huomaavat yhtäkkiä kymmenen metrin päässä liikkuvan kuningaskobran. Onneksi se ei ole kiinnostunut ihmisistä vaan lähellä loikkivasta sammakosta. Pian sammakko katoaa kobran suuhun, minkä jälkeen käärme häviää pensaikkoon.

Suomalainen rouva tulee aamulla ulos meren rannalla olevasta huvilastaan. Rouva alkaa siivota pensasaitaa ja poistaa siitä kuolleita oksia. Pensasaidalla makaava vihreä käärme nostaa päätään ja tuijottaa naista. Molemmat pelästyvät ja pakenevat kauhuissaan eri suuntiin. Onneksi käärme ei ehdi pistää.

Todellisuudessa käärme puree ihmisiä hyvin harvoin. Käärmeet ovat arkoja eläimiä, eivätkä ole kiinnostuneita ihmisistä. Mutta uhattuina ne voivat olla vaarallisia.

Eniten kuolemantapauksia aiheuttavat kyyt. Kyyt eivät viihdy asutuksen lähellä, joten turistit kohtaavat näitä eläimiä hyvin harvoin. Kyiden lempipaikkoja ovat pellot ja metsät. Tällaisilla alueilla työskentelevät paikalliset asukkaat joutuvat olemaan aina varuillaan.

Toinen vaarallisten käärmeiden ryhmä ovat kobrat. Kobrat viihtyvät asutuksen lähellä. Vaarallisin on ns. (= niin sanottu) sylkevä kobra, joka uhattuna yrittää sylkeä vihollista silmiin ja sokeuttaa ihmisen jopa kolmen metrin päästä.

Muista siis tropiikissa:

1. Kun kävelet metsässä, ole tarkkana maassa olevien esineiden kanssa. Käärmeet piiloutuvat usein lehtien, oksien ja pensaikkojen alle. Puiden oksillekin kannattaa välillä katsoa.
2. Golfkentillä näkee usein käärmeitä. Ei siis kannata mennä ruohikkoihin kadonnutta palloa etsimään. Palloja etsivät pallopojat osaavat olla varuillaan käärmeiden varalta.
3. Maan tasalla olevassa asunnossa kannattaa pitää ovet ja ikkunat kiinni tai käyttää suojaverkkoa. Parvekkeelle ulottuvat puunoksat voivat olla käärmeiden kulkutienä.
4. Vaikka käärmeistä kerrotaan kauhutarinoita, ei niitä tarvitse pelätä. Jos kohtaat käärmeen, peräänny hitaasti. Sitä ei kannata yrittää tappaa. ”Jos sinä lyöt ohi, kuningaskobra ei sitä tee”, totesi eräs Thaimaassa asuva suomalainen, kun kobra tuli puutarhaan sammakoita syömään.

Kysy kurssikaveriltasi:

1. Pelkäätkö käärmeitä? Miksi?
2. Onko kotimaassasi käärmeitä? Millaisia käärmeitä?
3. Oletko nähnyt Suomessa käärmeitä? Missä? Milloin?
4. Mitä tekisit, jos näkisit pihallasi käärmeen? Miksi tekisit niin?
5. Milloin käärme voi olla vaarallinen?
6. Kun liikut metsässä, oletko varuillasi käärmeiden varalta?
7. Mihin käärmeet piiloutuvat?
8. Miten voit suojautua käärmeiltä tropiikissa? Mitä kannattaa tehdä?
9. Miten kannattaa toimia, jos kohtaa käärmeen? Miksi?

Harjoitus 2

Mitä alleviivatut kohdat tarkoittavat? Vastaa kysymyksiin täydentämällä lauseet.

Malli: Lehtiä lukevat auringonottajat saavat melkein sydänkohtauksen.

Ketkä saavat melkein sydänkohtauksen?

Auringonottajat, jotka lukevat lehtiä, saavat melkein sydänkohtauksen.

1. Matkailijat huomaavat kymmenen metrin päässä liikkuvan kobran. **Minkä matkailijat huomaavat?**

Matkailijat huomaavat,joka
2. Käärme on kiinnostunut lähellä loikkivasta sammakosta. **Mistä käärme on kiinnostunut?**

Käärme on kiinnostunut,joka
3. Suomalainen rouva tulee ulos meren rannalla olevasta huvilastaan. **Mistä suomalainen rouva tulee ulos?**

Suomalainen rouva tulee ulos,joka
4. Pensasaidalla makaava vihreä käärme nostaa päätään. **Mikä nostaa päätään?**

.....,joka, nostaa päätää.
5. Tällaisilla alueilla työskentelevät paikalliset asukkaat joutuvat olemaan varuillaan. **Ketkä joutuvat olemaan varuillaan?**

.....,jotka

joutuvat olemaan varuillaan.
6. Vaarallisin kobrista on ns. (= niin sanottu) sylkevä kobra. **Mikä on vaarallisin kobrista?**

Vaarallisin kobrista on,joka
7. Maan tasalla olevassa asunnossa kannattaa pitää ovet ja ikkunat kiinni. **Missä kannattaa pitää ovet ja ikkunat kiinni?** ,joka

kannattaa pitää ovet ja ikkunat kiinni.
8. Parvekkeelle ulottuvat puun oksat voivat olla käärmeiden kulkutienä. **Mitkä voivat olla käärmeiden kulkutienä?** ,jotka ,voivat olla käärmeiden kulkutienä.
9. "Jos sinä lyöt ohi, kuningaskobra ei sitä tee", totesi eräs Thaimaassa asuva suomalainen. **Kuka totesi?**

.....,joka....., totesi:

"Jos sinä lyöt ohi, kuningaskobra ei sitä tee."

Harjoitus 3

Mitä näet ikkunastasi?

Malli: Näen kaupasta tulevan naapurin. = Näen naapurin, joka tulee kaupasta.

- Näen taivaalla lentäviä lintuja. =
- Näen pihalla loikkivan jäniksen. =
- Näen taivaalla tuikkivia tähtiä. =
- Näen bussia odottavia ihmisiä. =
- Näen kouluun meneviä lapsia. =
- Näen jalkapalloa pelaavia poikia. =
- Näen parvekkeella istuvan miehen. =
- Näen pihaan ajavan taksin. =
- Näen parkkipaikalla olevia autoja. =

Harjoitus 4

Alleviivaa seuraavista lauseista VA-partisiipit! Kerro, mitä lauseet tarkoittavat!

1. Ulkomailla työskentelevä ystäväni on huolissaan lentäjien lakosta. **Kuka on huolissaan lentäjien lakosta?**
Ystäväni, joka
2. Auton etupenkiltä on mukava katsella ohi viliseviä maisemia. **Mitä on mukava katsella auton etupenkiltä?**
Maisemia, jotka
3. Tämä keittokirja sopii hyvin aloitteleville kokkaajille (= ruoanlaittajille). **Keille tämä keittokirja sopii hyvin?**
Kokkaajille, jotka.....
4. Odottavien naisten ei kannata juoda alkoholia. **Keiden ei kannata juoda alkoholia?** Naisten, jotka
5. Ensi viikolla alkavilla kirjamessuilla on paljon erilaisia tapahtumia. **Missä on paljon erilaisia tapahtumia?**
Kirjamessuilla, jotka
6. Nainen yritti rauhoitella kahta tappelevaa miestä. **Keitä nainen yritti rauhoitella?**
Kahta miestä, jotka
7. Pelastusyksiköt yrittivät sammuttaa palavaa rakennusta. **Mitä pelastusyksiköt yrittivät sammuttaa?**
Rakennusta, joka

Harjoitus 5

Alleviivaa seuraavista lauseista VA-partisiipit! Korvaa partisiipit joka-lauseella!

*Malli: Tuo kadulla kävelevä pitkä nainen on joku malli. = Tuo **pitkä nainen**, joka kävelee kadulla, on joku malli.*

1. Oulusta tuleva **juna** on myöhässä.
2. Koira ulkoiluttava **tyttö** on naapurin Ulla.
3. Näetkö **tuon** bussia odottavan **miehen**?
4. Antaisitko tämän paperin **tuolle** takana istuvalle **tytölle**?
5. Osallistutko sinä **siihen** huomenna alkavaan **kurssiin**?
6. Haluaisin ilmoittautua **tälle** ensi kuussa alkavalle **kurssille**.

Harjoitus 6

Alleviivaa seuraavista lauseista VA-partisiipit! Korvaa partisiipit joka-lauseella!

*Malli: Pihalla oli kaksi jalkapalloa pelaavaa poikaa. = Pihalla oli **kaksi poikaa**, jotka pelasivat jalkapalloa.*

1. Laivan lähtöä katsovat **ihmiset** vilkuttivat iloisesti.
2. Harmonikkaa soittava **mies** tervehti ystävällisesti kaikkia ohikulkijoita.
3. Kalaa myyvä **vanha ukko** vihelteli hyväntuulisena.
4. Ranta oli täynnä aurinkoa ottavia **turisteja**.
5. Metroon astui humalassa oleva **mies**.
6. Vasemmalle kääntyvä **auto** hiljensi vauhtiaan.
7. Katua ylittävä **vanhus** kaatui liukkaalla tiellä.

Harjoitus 7

Tee VA-partisiippi! Pane partisiippi oikeaan muotoon!

1. Kadulla on karhu, joka tanssii.
2. Ihmiset tulevat katsomaan karhua, joka tanssii.
3. Sirkuksessa on karhuja, jotka tanssivat.
4. Nämä häkit ovat noiden karhujen, jotka tanssivat.
5. Annoin pähkinöitä tuolle karhulle, joka tanssii.
6. Eilen tullut dokumentti kertoi karhuista, jotka tanssivat.
7. Karhulla, joka tanssii, on raskas elämä.
8. Pienet karhunpoikaset kasvatettiin karhuiksi, jotka tanssivat.

Harjoitus 8

Tee VA-partisiippi! Pane partisiippi oikeaan muotoon!

1. Tunnetko sinä nuo miehet, jotka rakentavat taloa?
2. Minä en tunne noita miehiä, jotka rakentavat taloa.
3. Noilla miehillä, jotka rakentavat taloa, on kypärä päässä ja haalarit päällä.
4. Me puhumme noista miehistä, jotka rakentavat taloa.

TANSSIESITYSTÄ KATSOMASSA

Anne ja Ilpo olivat katsomassa uutta tanssiesitystä ja juttelevat esityksen jälkeen.

- Ilpo: *No, mitäs sä tykkäsit esityksestä? Se oli aika yllättävä. Vai mitä?*
- Anne: *Se oli järkyttävä! Koko tarina oli kammottava! Must se oli suorastaan inhottava.*
- Ilpo: *Mut olihan se hyvin vaikuttava esitys. Tanssijatkin olivat erittäin taitavia. Tällanen esitys on aika vaativa. Sen lisäksi ne laatikot olivat painavia.*
- Anne: *Mut monet kohtaukset olivat kuitenkin ällöttäviä. Mun mielestä ohjaaja yritti vain ärsyttää: tuoda nyt eläviä kaneja näyttämölle! Se oli hirvittävää!*
- Ilpo: *Ehkäpä ne kanit eivät sittenkään kärsineet siitä. Must se oli kiinnostava esitys. Siinä oli loistavat lavasteet ja mahtava musiikki. Ja se pääosan tanssija oli taitava ja viehättävä. Must se oli koskettava esitys.*
- Anne: *No, kyllä mustakin se miespääosan esittäjä oli komea ja miellyttävä, mut en mä silti mieltyny tähän esitykseen. Mä haluun, et tarina on innostava ja jotenkin mieltä kohottava.*
- Ilpo: *Me ollaan nyt tästä esityksestä eri mieltä, mut sehän on vain hyvä, et on erilaisia mielipiteitä. Kuule – ens viikolla on Teatro Navessa yks toinen esitys. Lähetäänks sinne? Siinä on näyttämöllä moottoripyöriä.*

Monet VA-partisiipit ovat muuttuneet itsenäisiksi sanoiksi. Tällaista va/vä-loppuista adjektiivia ei aina voi korvata joka-lauseella (eli relatiivilauseella). Partisiipeista syntyneitä va/vä-adjektiiveja ovat mm. (= muun muassa) seuraavat sanat:

elävä, hirvittävä, hurmaava, ihastuttava, inhottava, innostava, järkyttävä, kannattava, kammottava, kiihottava, kiinnostava, koskettava, loistava, luotettava, mahtava, miellyttävä, oksettava, painava, ratkaiseva, taitava, tukeva, uhkaava, vaativa, vaikuttava, viehättävä, yllättävä, ällöttävä, ärsyttävä

HUOMAA!

va/vä-adjektiivilla voi olla komparatiivi ja superlatiivimuodotkin:

(VAATIA)	vaativa	vaativampi	vaativin
(RATKAISTA)	ratkaiseva	ratkaisevampi	ratkaisevin

Kysy kurssikaveriltasi:

1. Käytkö katsomassa tanssiesityksiä?
2. Kummasta pidät enemmän: baletista vai modernista tanssista?
3. Kerro jostakin esityksestä, joka on sinusta ollut vaikuttava.
4. Millaiset asiat voivat olla yllättäviä?
5. Millainen asia voi olla järkyttävä?
6. Mikä on sinusta kammottavaa?
7. Mikä on inhottavinta, mitä tiedät?
8. Oletko taitava ihminen? Mitä osaat tehdä?
9. Mikä on sinusta ällöttävää?
10. Mikä on sinusta ärsyttävää Suomessa?
11. Mikä on sinusta kiinnostavaa?
12. Mistä unelmoit? Mikä voisi olla mahtavin juttu, mitä voisit ajatella?
13. Millainen ihminen on sinusta viehättävä?
14. Mikä on ollut koskettavin tilanne, missä olet ollut?
15. Millainen ihminen on miellyttävä?
16. Mistä olet kiinnostunut? Mikä on ollut innostavin asia elämässäsi?
17. Millainen musiikki on sinusta mieltä kohottavaa?

a) Suomalaislapset syövät liian vähän hedelmiä ja kasviksia

Suomalaiset lapset ovat keskenään hyvin epätasa-arvoisia, kun on kysymys ruoasta. Osa lapsista syö terveellisesti, mutta ero hyvin ja huonosti syövien välillä on iso verrattuna muihin rikkaisiin valtioihin. Suomalaiset koululaiset syövät hedelmiä ja kasviksia selvästi vähemmän kuin muissa maissa. Esimerkiksi 15-vuotiaista pojista vain 14 prosenttia syö päivittäin hedelmiä ja kasviksia. Suositusten mukaan hedelmiä ja kasviksia tulisi syödä vähintään 500 grammaa päivässä.

Taloudellisesti tiukoilla olevat perheet tinkivät erityisesti hedelmien ja kasvien ostoista. Syy hedelmien ja kasvien vähäiseen käyttöön on selvästi se, että ne ovat liian kalliita. Terveelliset elintarvikkeet tulisi saada halvemmiksi. Siten voitaisiin tehokkaasti vähentää eriarvoisuutta.

(Lähde: Helsingin Sanomat)

Selityksiä:

verrattuna = kun/jos verrataan

päivittäin = joka päivä

tulisi syödä = pitäisi syödä, täytyisi syödä

tinkivät = säästävät, pienentävät kulutustaan

tulisi saada = pitäisi saada, täytyisi saada

taloudellisesti tiukoilla olevat perheet = köyhät, pienellä toimeentulolla elävät perheet

b) Matkailuala panostaa yhä enemmän ekologisuuteen

Moni matkailuyritys panostaa kestävään matkailuun. Kestävä matkailu on taloudellisesti kannattavaa vahingoittamatta ympäristöä ja paikalliskulttuureita. Kestävään matkailuun pyritään kouluttamalla henkilökuntaa ja valitsemalla yhteistyökumppaneiksi vastuullisia, ympäristöstä välittäviä toimijoita. Kun kuluttajat vertaavat kahta samanlaista matkaa, he päättävät usein valita ympäristöystävällisemmän vaihtoehdon. Matkustajat toimivat mielellään vastuullisesti, kun se tehdään heille helpoksi ja jopa hauskaksi. Monet matkustajat osallistuvat ympäristötalkoisiin esimerkiksi siivoamalla rantoja matkakohteissaan.

Matkailualan oppilaitoksissa tulevaisuuden ammattilaisia koulutetaan vastuullisuuteen ja ympäristökysymysten huomioon ottamiseen. Matkailualan ammattilaisen tulee ottaa huomioon seuraavat viisi asiaa: palvelun esteettisyys, eettisyys, esteettömyys, ekologisuus ja ekonomisuus.

(Lähde: Kauppalehti)

Kysy kurssikaveriltasi:

a)

1. Miksi osa lapsista syö epäterveellisesti? Mistä se johtuu?
2. Miten eriarvoisuutta voitaisiin vähentää?
3. Millaisia seurauksia on siitä, että osa lapsista syö epäterveellisesti?
4. Miten Suomi eroaa muista rikkaista valtioista?
5. Miksi nuoret eivät syö vihanneksia ja hedelmiä?

b)

1. Mitä tarkoittaa kestävä matkailu?
2. Millä tavalla matkatoimistot pyrkivät kestävään matkailuun?
3. Miksi se on taloudellisesti kannattavaa?
4. Milloin matkustajat toimivat mielellään vastuullisesti?
5. Mitä matkustajat voivat esimerkiksi tehdä?
6. Mihin matkailualan oppilaitokset kouluttavat nykyään oppilaitaan?
7. Mitä matkailualan ammattilaisen tulee ottaa huomioon?

Harjoitus 9

Etsi seuraavista joka-lauseista

A) ne, jotka tapahtuivat ennen päälausetta,

B) ne, jotka tapahtuvat samaan aikaan, myöhemmin tai aina yleensä kuin päälauseen tapahtuma.

Malli:

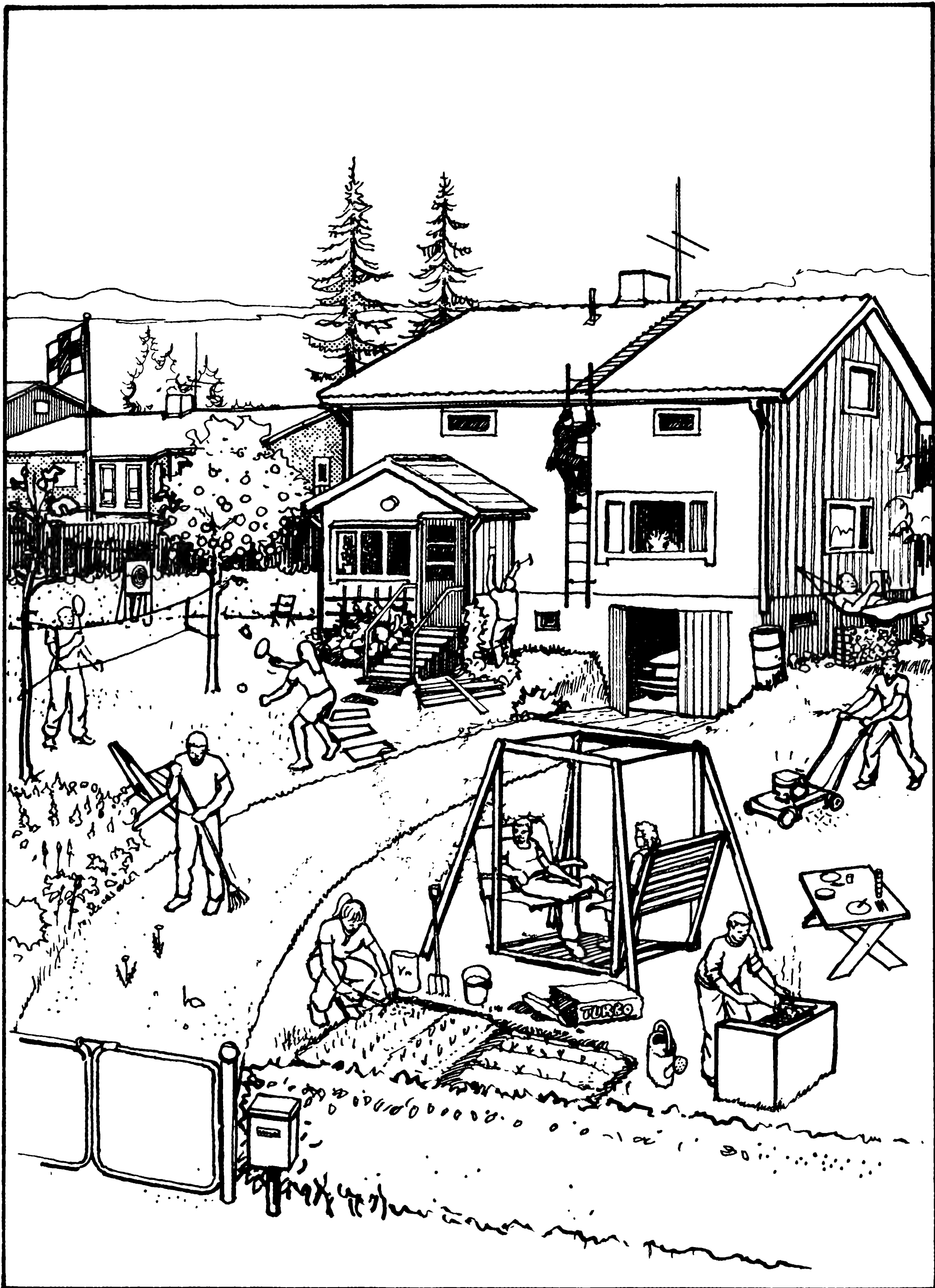
ennen Ihmiset, jotka juoksivat kiireesti rantaan, **ehtivät vielä laivaan.**

samaan aikaan Turistit, jotka makasivat rannalla, **halusivat ruskettua.**

- 1. Tytär, joka käy lukion viimeistä luokkaa, **on elokuvissa.**
- 2. Poliisi nappasi miehen, joka oli murtautunut apteekkiin.
- 3. Ohikulkija, joka löysi lompakon, **otti yhteyttä poliisiin.**
- 4. Saksalaiset lentäjät, jotka katosivat kaksi päivää sitten, **löydettiin.**
- 5. Autovarkauden huomasi bussinkuljettaja, joka asuu samalla kadulla.
- 6. Poliisi vangitsi miehen, joka oli syntynyt vuonna 1983.
- 7. Bussi, joka savusi, **pysähtyi tien viereen**, ja kuljettaja päästi matkustajat ulos.
- 8. Hälytys naisesta, joka oli joutunut mereen, **saatiin kello 12.05.**
- 9. Mielenosoitus, joka alkoi rauhallisesti, **päättyi mellakointiin.**
- 10. Pariisin Eiffel-torni ja puisto, joka sitä ympäröi, **evakuoitiin pommiuhkauksen vuoksi.**
- 11. Vanhemmillani, jotka asuvat Ranskassa, **on kova halu nähdä vauvaamme.**
- 12. Mummot ja vaarit, jotka huolehtivat lapsenlapsistaan, **halutaan ammattiliiton jäseniksi.**
- 13. Moni, joka käy työssä, **ei näe luonnonvaloa kuin työpaikan ikkunasta tai lounastauolla.**
- 14. Mieskuljettaja, joka ajoi toisen auton perään, **hylkäsi autonsa ja pakeni onnettomuuspaikalta jalan.**
- 15. Poliisi epäilee miestä, joka ajoi autoa, **törkeästä rattijuopumuksesta.**
- 16. Suomalainen rauhanturvaaja, joka oli haavoittunut Afganistanissa, **tuotiin lauantaina Suomeen sairaalahoitoon.**

KAPPALE 17

- Pihatalkoot
- Aino Egyptissä
- Sanomalehtijuttuja
- Intiassa käyneet Klaus ja Maria kertoivat matkastaan.
- Pankin ryöstäneet pakenivat mustalla pakettiautolla.
- ystävien kanssa jutteleminen
- uutiset
- NUT-partisiippi ja -nut/-nyt-adjektiivi
- sanomalehtikieltä
- puhekieltä

Harjoitus 1

Tee kuvan perusteella partisiippeja.

Malli:

Mies, joka kiipeää katolle, aikoo puhdistaa savupiipun
 = Katolle kiipeävä mies aikoo puhdistaa savupiipun.

PIHATALKOOT

- Ilpo: *Onpa hyvä, että näihin talkoisiin tuli näin paljon väkeä! Me saadaan nyt kaikki tehtyä. Täällä on aina niin paljon tehtävää. Esimerkiksi toi aita on leikattava joka kesä. Kiva, että tulitte auttamaan.*
- Katri: *No tietysti tultiin. Teillä on aina niin mukavat talkoot. Kaikki aina odottavat näitä.*
- Ilpo: *Kiitokset! Onks siel jääkaapis muuten tilaa? Pitäiskö laittaa lisää juotavaa kylmään?*
- Katri: *Mä voin laittaa. Sä voit sillä aikaa vahtia näitä kesäkurpitsoja.*
- Ilpo: *Joo, mä voin paistaa ne.*
- Daniel: *No, nyt mä oon leikannu ruohon. Mihin mä jätän tän ruohonleikkurin?*
- Ilpo: *Sä voit jättää sen tohon autotallin oven viereen. Mä pistän sen sitten myöhemmin sinne autotalliin. Kiitokset avusta!*
- Daniel: *Eipä kestä. Oisko tääl viel jotain tehtävää?*
- Ilpo: *Ei sun tartte enää mitään tehdä. Lepää ja ota aurinkoa vähän aikaa!*
- Daniel: *Mä voisin auttaa tota Anttia kuistin korjaamisessa.*
- Ilpo: *No, auta vaan. Antti onkin yksin siellä. Mut tää ruoka on kyl kohta valmista.*

Pian ateria onkin valmis, ja kaikki istuvat pöytään. Pöydässä on kaikenlaista syötävää ja juotavaa. Uusia kukkia pihalle istuttanut Anne kertoo, minkälaisia kukkia on valinnut ja miksi. Hän antaa hyviä puutarhanhoitovinkkejä ja neuvoa, mistä puutarhamyymälästä saa parhaimpia taimia.

Jenni kertoo ensimmäisestä opiskeluvuodestaan. Muita kiinnostaa kuulla, aikooko Jenni lähteä ulkomaille vaihto-opiskelijaksi. Kaikki kannustavat Jenniä lähtemään. On tärkeää opiskella jonkin aikaa ulkomaillakin.

Autonsa juuri vaihtanut Antti kertoo autokaupastaan, ja siitä miten noloa oli, kun ei saanut katsastusasemalla vanhaa autoaan käyntiin, vaan joutui työntämään autonsa ulos hallista. Oli todellakin aika vaihtaa autoa!

Intiassa käyneet Klaus ja Maria kertoivat matkastaan Intian halki. He suosittelevat kaikille matkaa Intiaan. Intia on hyvin erikoislaatuinen maa. Monet Intiassa käyneet palaavat sinne yhä uudestaan.

Työpaikkaansa vaihtanut ja uuden yrityksen palvelukseen viime viikolla siirtynyt Laura kertoo uudesta työstään, ja siitä että yritys suunnittelee tehtaan rakentamista Etelä-Intiaan. Ensi kuussa Laurakin lähtee Intiaan kahdeksi viikoksi.

Pian Ilpo, joka on lämmittänyt saunan, kehottaa naisia menemään saunaan. Miehet jäävät puutarhaan istumaan ja juttelemaan. Kun naiset ovat käyneet saunassa, on miesten vuoro mennä saunaan. Alkaa olla hämärää. Pihavalot syttyvät ja valaisevat pihan. Saunassa käyneet juttelevat vielä pitkään pihalla.

Kysy kurssikaveriltasi:

1. Järjestetäänkö kotimaassasi talkoita?
2. Oletko kiinnostunut puutarhanhoidosta?
3. Mistä ostat yleensä kukkia?
4. Oletko ollut vaihto-opiskelijana? Missä? Milloin?
5. Kannustaisitko nuorta lähtemään ulkomaille?
6. Minkäikäinen nuori voi sinusta lähteä?
7. Onko sinulla auto? Milloin seuraavan kerran katsastat sen?
8. Millaisia harmejä vanhasta autosta on?
9. Oletko koskaan käynyt Intiassa? Missä päin siellä?
10. Kerro jostakin matkastasi. Voisitko suositella sitä muille?
11. Milloin viimeksi vaihdoit työpaikkaa? Oliko se helppoa?
12. Joudutko matkustamaan paljon työssäsi?
13. Mitä tekisit, jos sinua kehoitettaisiin menemään saunaan?

Harjoitus 2

Mitä alleviivatut kohdat tarkoittavat? Vastaa kysymyksiin täydentämällä lauseet.

Malli: Ruohon leikannut Daniel jättää ruohonleikkurin autotallin oven viereen.

Kuka jättää ruohonleikkurin autotallin oven viereen?

Daniel, joka on leikannut ruohon, jättää ruohonleikkurin autotallin oven viereen.

1. Uusia kukkia pihalle istuttanut Anne antaa hyviä puutarhanhoitovinkkejä.

Kuka antaa hyviä puutarhanhoitovinkkejä?

....., joka, antaa

hyviä puutarhanhoitovinkkejä.

2. Opintonsa vasta aloittanut Jenni kertoo ensimmäisestä opiskeluvuodestaan.

Kuka kertoo ensimmäisestä opiskeluvuodestaan?

....., joka, kertoo

ensimmäisestä opiskeluvuodestaan.

3. Autonsa juuri vaihtanut Antti ei saanut katsastusasemalla vanhaa autoaan käyntiin.

Kuka ei saanut vanhaa autoaan käyntiin?

....., joka, ei saanut katsastus-

asemalla vanhaa autoaan käyntiin.

4. Intiassa käyneet Klaus ja Maria kertoivat matkastaan Intian halki.

Ketkä kertovat matkastaan Intian halki?

....., jotka, kertovat matkastaan Intian halki.

5. Uuden yrityksen palvelukseen viime viikolla siirtynyt Laura kertoo uudesta työstään.

Kuka kertoo uudesta työstään?

....., joka, kertoo

uudesta työstään.

6. Saunan lämmittänyt Ilpo kehottaa naisia menemään ensin saunaan.

Kuka kehottaa naisia menemään ensin saunaan?

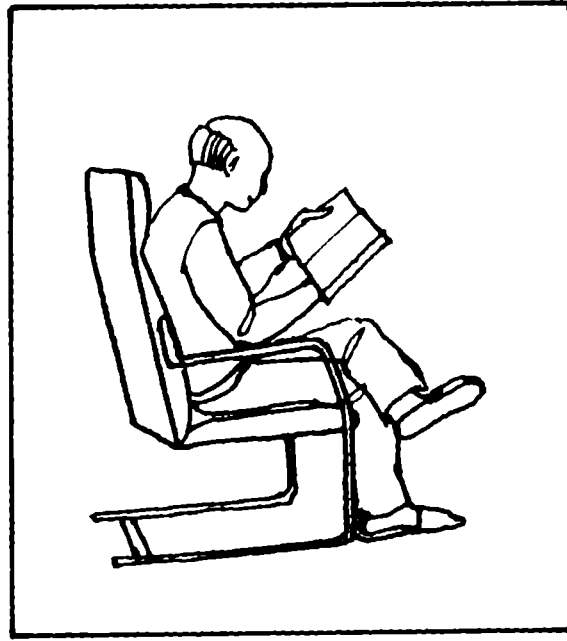
....., joka, kehottaa naisia menemään ensin saunaan.

7. Saunassa käyneet juttelevat vielä pitkään pihalla.

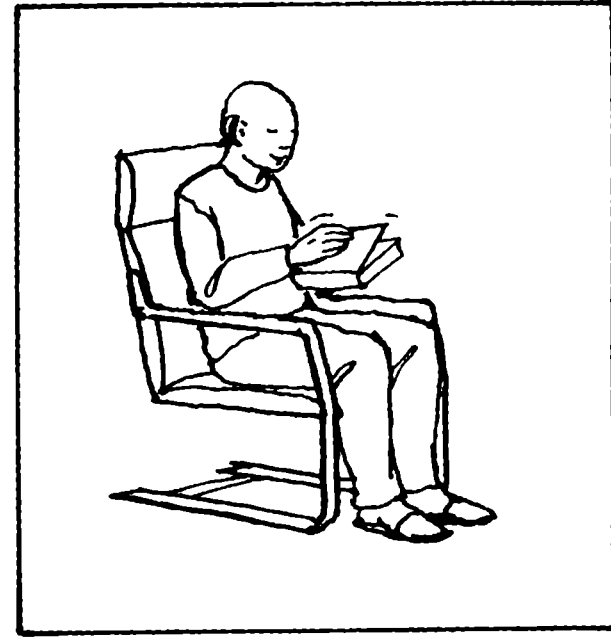
Ketkä juttelevat vielä pitkään pihalla?

Ne, jotka, juttelevat vielä pitkään pihalla.

KIRJAN LUKENUT MIES

Kirjaa lukeva mies kuuntelee samalla musiikkia.

Kirjan **lukenut** mies suositteli kirjaa ystävilleen.

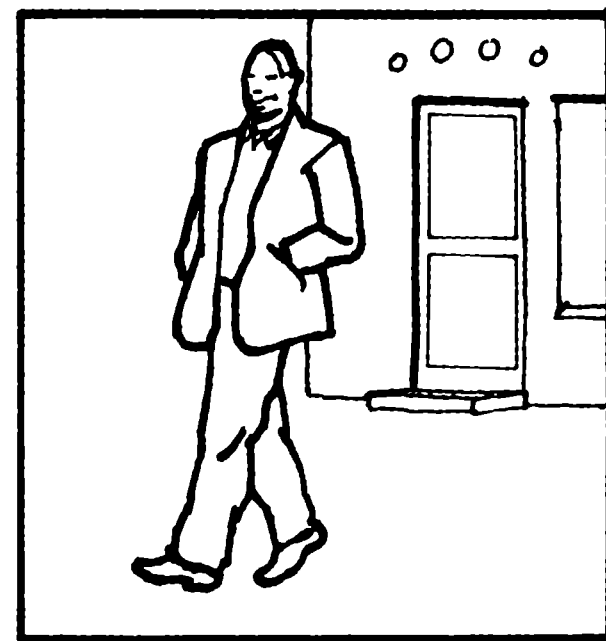
Uimahallissa käyvä mies aikoo uida kaksi kilometriä.

Uimahallissa käynyt mies lähti töihin.

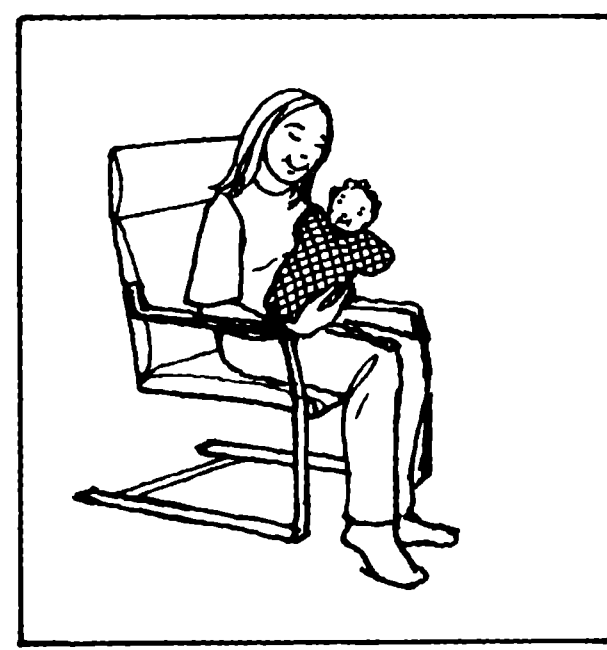
Ravintolassa istuva mies aikoi tilata lisää juotavaa.

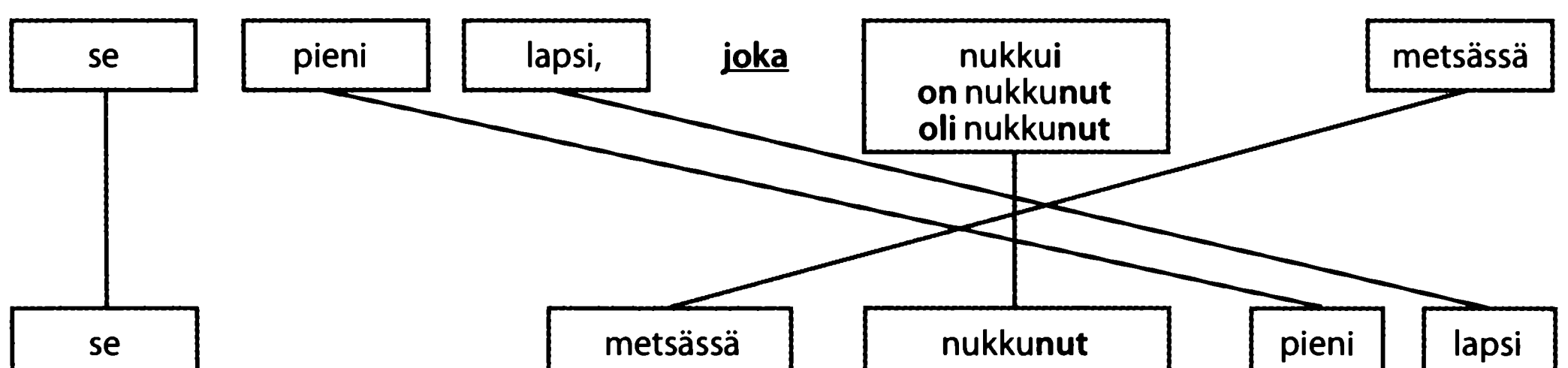
Ravintolassa istunut mies päätti kävellä kotiin.

Lasta odottava nainen kävi neuvolassa.

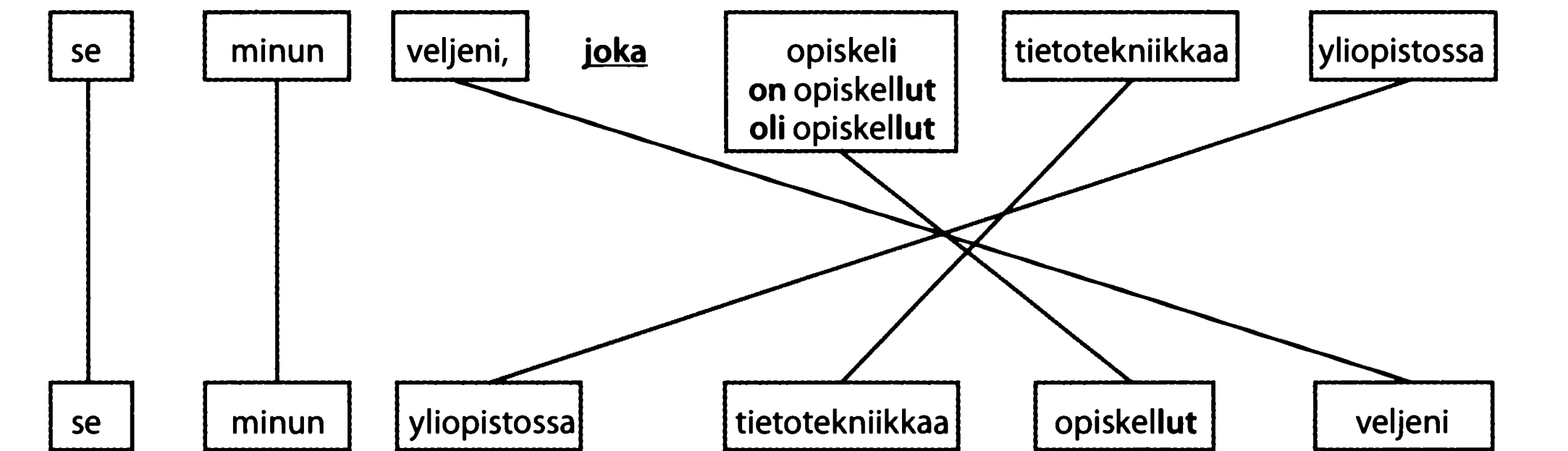

Lapsen saanut nainen jäi äitiyslomalle.

NUT-PARTISIIPPI

		-nut / -nyt
		-nnut / -nnyt
NUKKUA	→	nukkunut
PYYTÄÄ	→	pyytänyt
SYÖDÄ	→	syönyt
NÄHDÄ	→	nähty
KUOLLA	→	kuollut
PURRA	→	purrut
MENNÄ	→	mennyt
PESTÄ	→	pessyt
LEVÄTÄ	→	levännyt
HÄIRITÄ	→	häirinnyt
PAETA	→	paennut

Kadulla makaa <u>auton alle jäänyt</u> vanha mies.	↔	Kadulla makaa vanha mies, <u>joka on jäänyt auton alle.</u>
<u>Ongelman ratkaissut</u> fyysikko asuu nykyään Yhdysvalloissa.	↔	Fyysikko, <u>joka ratkaisi ongelman,</u> asuu nykyään Yhdysvalloissa.
<u>Eilen tullut</u> televisio-ohjelma oli uusinta.	↔	Televisio-ohjelma, <u>joka tuli eilen,</u> oli uusinta.

		vartalo
Verbityyppi 1 ja 2	-nut / -nyt	-nee-
Verbityyppi 3	-lut / -lyt	: -lee-
	-rut / -ryt	: -ree-
	-sut / -syt	: -see-
	-nut / -nyt	: -nee-
Verbityyppi 4, 5 ja 6	-nnut / -nnyt	: -nnee-

	Yksikkö (partisiippi, pääsana)	Monikko (partisiippi, pääsana)
nominatiivi	kuollut lehti	kuolleet lehdet
partitiivi	kuollutta lehteä	kuolleita lehtiä
vartalo	kuollee- lehde-	kuollei- lehdi-
totaaliobjekti	kuolleen lehden	kuolleet lehdet
genetiivi	kuolleen lehden	kuolleiden lehtien
adessiivi	kuolleella lehdellä	kuolleilla lehdillä
ablatiivi	kuolleelta lehdeltä	kuolleilta lehdiltä
allatiivi	kuolleelle lehdelle	kuolleille lehdille
inessiivi	kuolleessa lehdessä	kuolleissa lehdissä
elatiivi	kuolleesta lehdestä	kuolleista lehdistä
illatiivi	kuolleeseen lehteen	kuolleisiin lehtiin
translatiivi	kuolleeksi lehdeksi	kuolleiksi lehdeksi
essiivi	kuolleen lehtenä	kuolleen lehtinä

HUOMAA!
Partisiippi voi esiintyä joskus myös substantiivisesti eli ilman pääsanaa:

kotiin lähtenyt	= se, joka lähti kotiin
vankilasta karannut	= se, joka karkasi vankilasta
rikollisia auttaneet	= ne, jotka auttoivat rikollisia
pankin ryöstäneet	= ne, jotka ryöstivät pankin

Juhlista kotiin lähteneet huomasivat tien vieressä oudon matkalaukun.
Vankilasta karannut saatiin eilen kiinni.
Pankin ryöstäneet pakenivat mustalla pakettiautolla.

Harjoitus 3
Tarkastelkaa ryhmissä seuraavissa lauseissa ilmaistuja aikasuhteita. Miettikää yhdessä, mitä lauseet tarkoittavat.

Markku tapaa bileissä tähtitiedettä opiskelevan kiinalaisen tytön.	Pekka tapaa konferenssissa tähtitiedettä opiskelleen kiinalaisen naisen.
Markku tapasi bileissä tähtitiedettä opiskelevan kiinalaisen tytön.	Pekka tapasi konferenssissa tähtitiedettä opiskelleen kiinalaisen naisen.
Joonaskin on tavannut sen tähtitiedettä opiskelevan kiinalaisen tytön.	Raimokin on tavannut sen tähtitiedettä opiskelleen kiinalaisen naisen.
Joonas kertoi Markulle, että oli tavannut sen tähtitiedettä opiskelevan kiinalaisen tytön jo viime vuonna.	Raimo kertoi Pekalle, että oli tavannut sen tähtitiedettä opiskelleen kiinalaisen naisen jo viime vuonna.

Harjoitus 4

Alleviivaa seuraavista lauseista NUT-partisiipit. Korvaa partisiipit joka-lauseella.

Malli: Lasta purrut koira jouduttiin lopettamaan. **Mikä jouduttiin lopettamaan?**
 Koira, joka puri lasta, jouduttiin lopettamaan.

1. Viime viikolla alkanut kurssi on mielenkiintoinen. **Mikä on mielenkiintoinen?**

....., joka, on mielenkiintoinen.
2. Tontilla sijainnut vanha talo purettiin. **Mikä purettiin?**

....., joka, purettiin.
3. Eilen tulleet kirjeet ovat kaapin päällä. **Mitkä ovat kaapin päällä?**

....., jotka, ovat kaapin päällä.
4. Toissapäivänä metsään kadonneet turistit löytyivät eilen illalla. **Ketkä löytyivät eilen illalla?**

....., jotka, löytyivät eilen illalla.
5. Toimittaja haastatteli sukellusveneessä käyneitä ihmisiä. **Keitä toimittaja haastatteli?**

Toimittaja haastatteli, jotka
6. Dokumenttifilmi kertoi huipulla käyneistä vuorikiipeilijöistä. **Keistä dokumenttifilmi kertoi?**

Dokumenttifilmi kertoi, jotka
7. Poliisi haastatteli onnettomuuden nähneitä ohikulkijoita. **Keitä poliisi haastatteli?**

Poliisi haastatteli, jotka
8. Ouluun lähteneessä junassa oli paljon matkustajia. **Missä oli paljon matkustajia?**

....., joka, oli paljon matkustajia.
9. Jouduin heittämään pois sen kattelassa olleen keiton. **Minkä jouduin heittämään pois?**

Jouduin heittämään pois sen, joka

Harjoitus 5

Tee NUT- partisiippi. Pane partisiippi oikeaan muotoon.

Malli: **Annella, joka oli käynyt Ruotsissa sukulaisten luona, oli painava matkalaukku.**

—> **Sukulaisten luona Ruotsissa käyneellä Annella oli painava matkalaukku.**

1. Toimittaja haastatteli kirjailijaa, joka oli saanut palkinnon.

2. **Pojat, jotka olivat valvoneet myöhään illalla, nukkuivat aamulla pitkään.**

3. **Lapset, jotka olivat käyneet Korkeasaarella, olivat väsyneitä.**

4. **Laivassa, joka lähti Kauppatorilta, oli paljon ihmisiä.**

5. **Taloa, joka paloi pahasti, ei pystytä enää korjaamaan.**

6. **Taksit, jotka odottivat satamassa laivaa, saivat paljon asiakkaita.**

7. **Niillä, jotka olivat olleet risteilyllä, oli paljon tuliaisia.**

Harjoitus 6

Alleviivatkaa seuraavasta tekstistä VA- ja NUT-partisiipit. Keskustelkaa siitä, mitä lauseet tarkoittavat ja korvatkaa partisiipit joka-lauseilla. Tehkää tehtävä suullisesti yhdessä.

Junaonnettomuus Raikkalassa

Eilen illalla sattui tuhoisa junaonnettomuus Raikkalan asemalla. Ouluun matkalla ollut juna suistui raiteiltaan juuri ennen asemaa. Loukkaantuneita oli useita. Junaonnettomuudessa vakavasti loukkaantuneet kuljetettiin nopeasti sairaalaan saamaan hoitoa vammoihinsa. Poliisi pyytää kaikkia junassa matkustaneita ilmoittautumaan, jotta tapahtumien kulusta saataisiin lisätietoja.

Junaa ohjannut kuljettaja ehti hypätä ulos liikkuvasta veturista ennen törmäystä. Veturista hypännyt kuljettaja on vakavasti loukkaantunut, eikä kykene muistamaan mitään tapahtumien kulusta. Silminnäkijöiden mukaan vahingossa väärälle sivuraiteelle ajanut juna oli jarruttanut ensin kiivaasti, mutta suistunut sitten raiteiltaan.

Onnettomuudessa loukkaantuneita oli paljon, koska juna oli juuri saapumassa asemalle. Pahiten loukkaantuivat käytävillä seisoneet matkustajat. Valtion rautateiden virkailijan mukaan onnettomuuden todennäköisin syy on inhimillinen virhe.

Harjoitus 7

Kumpi tulee: VA- vai NUT- partisiippi? Tee partisiippi ja pane se oikeaan muotoon.

Mallit:

Soitan usein ystäväilleni, jotka asuvat Unkarissa.

—> Soitan usein Unkarissa asuville ystäväilleni.

Oletko kuullut mitään uutta niistä naapureistasi, jotka muuttivat Australiaan?

—> Oletko kuullut mitään uutta niistä Australiaan muuttaneista naapureistasi?

1. Tytär, joka käy lukion viimeistä luokkaa, on elokuvissa.
2. Poliisi nappasi miehen, joka oli murtautunut apteekkiin.
3. Ohikulkija, joka löysi lompakon, otti yhteyttä poliisiin.
4. Saksalaiset lentäjät, jotka katosivat kaksi päivää sitten, löydettiin.
5. Autovarkauden huomasi bussinkuljettaja, joka asuu samalla kadulla.
6. Poliisi vangitsi miehen, joka oli syntynyt vuonna 1983.
7. Bussi, joka savusi, pysähtyi tien viereen, ja kuljettaja päästi matkustajat ulos.
8. Mielenosoitus, joka alkoi rauhallisesti, päättyi mellakointiin.
9. Vanhemmillani, jotka asuvat Ranskassa, on kova halu nähdä vauvaamme.
10. Mieskuljettaja, joka ajoi toisen auton perään, hylkäsi autonsa ja pakeni onnettomuuspaikalta jalan.
11. Suomalainen rauhanturvaaja, joka oli haavoittunut Afganistanissa, tuotiin lauantaina Suomeen sairaala-
hoitoon.

AINO EGYPTISSÄ

Anne: *Mä oon niin huolissani. Aino ei vastaa puhelimeen. Tiedät sä mitään siitä?*
Laura: *Aino on Egyptissä. Se oli niin väsyny ja kyllästyny tähän talveen, et se päätti ottaa äkkilähdön ja lentää aurinkoon.*
Anne: *Sehän on mukava kuulla. Mä pelkäsin, et se oli loukkaantunu mulle jostakin syystä. Mä en nimittäin jak-sanu lähtee viime kerralla ulos, ku se pyysi mua mukaan. Onpa yllättävää, et se on lähteny Egyptiin.*
Laura: *Joo, mekin oltiin aika yllättyneitä. Eihän Aino oo koskaan aikasemmin lähteny matkalle yksin. Ja mä olin aika kauhistunu ja pelästynytkin, ku uutisissa kerrottiin niistä Kairon levottomuuksista.*
Anne: *Toivottavasti mitään ei oo vaan sattunu. Kunpa sen matkasta tulisi onnistunu!*
Laura: *No, kyl mä luulen.*

Kuten monet VA-partisiipit myös monet NUT-partisiipit ovat muuttuneet itsenäisiksi sanoiksi. Tällaista nut/nyt-loppuista adjektiivia ei aina voi korvata joka-lauseella (eli relatiivilauseella). Partisiipeista syntyneitä nut/nyt-adjektiiveja ovat mm. (= muun muassa) seuraavat sanat:

hämmästynyt, ilahtunut, innostunut,
juopunut, kauhistunut, kiinnostunut,
kokenut, kulunut, kyllästynyt, liikuttunut,
loukkaantunut, masentunut, onnistunut,
pelästynyt, raivostunut, rakastunut,
saastunut, suuttunut, säikähtänyt,
väsynyt, yllättynyt, ärtynyt

HUOMAA!

nut/nyt-adjektiivilla voi olla komparatiivi ja superlatiivimuodotkin:

(KOKEA)	kokenut	kokeneempi	kokenein
(INNOSTUA)	innostunut	innostuneempi	innostunein
(MASENTUA)	masentunut	masentuneempi	masentunein

Kysy kurssikaveriltasi:

1. Kenestä olet huolissasi? Miksi?
2. Olisitko huolissasi ystävästäsi, jos hän ei vastaisi puhelimeen?
3. Kenelle soittaisit ja kysyisit hänestä?
4. Miksi ihmiset ottavat äkkilähtöjä?
5. Jos ystäväsi on loukkaantunut sinulle, mitä teet?
6. Mistä syistä ihmiset loukkaantuvat toisilleen?
7. Jaksatko lähteä tänään ulos?
8. Mitkä asiat ovat sinusta yllättäviä Suomessa? Mitä et osannut odottaa?
9. Matkustatko mielelläsi yksin? Miksi?
10. Missä päin maailmaa on nyt levottomuuksia?
11. Onko siitä kauan, kun pelästyit viimeksi?
12. Millainen matka on sinusta onnistunut?
13. Mistä olet kiinnostunut?
14. Mihin olet kyllästynyt?

a) Lumi putosi auton katosta läpi

Katoilta putoavaa lunta ja jäätä kannattaa nyt toden teolla varoa. Eilen illalla sattui lumenpudottajille erikoinen vahinko. Kerrostalon katolta lunta pudottaneet osuivat kadulle pysäköityyn autoon. Jäinen lumi oli sen verran painavaa, että lumi meni auton katosta läpi. Kiinteistöliiton mukaan päävas-
tuu omaisuuden siirtämisestä pois pudotettavien lumien alta on kiinteistön omistajalla tai käyttäjillä.

b) Tielle juossut poika jäi auton alle

9-vuotias poika loukkaantui lievästi viime sunnun-
taina kello puoli kuuden aikaan. Poika oli menossa kaverinsa kanssa toisella puolella tietä sijaitsevaan taloon ja juoksi yllättäen ajotielle. Tiellä ajava hen-
kilöauto törmäsi tielle juosseeseen poikaan. Onnet-
tomuuspaikalla ei ole suojatietä. Poika kuljetettiin ambulanssilla sairaalaan. Onnettomuuspaikalla on
40 kilometrin nopeusrajoitus. Poikaa epäillään liiken-
neturvallisuuden vaarantamisesta.

c) Kaasuräjähdyks hotellissa

Kanariansaarilla ainakin viisi ihmistä loukkaantui kaasuräjähdyksessä pohjoismaisten turistien suo-
simassa hotellissa keskiviikkona. Ulkoministeriön mukaan kaikki hotellissa asuneet suomalaiset tavoit-
tettiin eikä kukaan heistä ollut saanut vammoja.
– Tokihan tällainen tapaus on järkyttänyt. Oppaat ovat olleet matkustajien kanssa ja tarjonneet apua, matkatoimiston tiedottaja sanoi.

d) Karannut koira matkusteli raitiovaunulla

Raitiovaunun matkustajat pääsivät seuraamaan yksinäisen koiran raitiovaunumatkaa maanantaina kello 8:n jälkeen linjan 7B raitiovaunussa. Raitiova-
nuun tuli koululaisten perässä koira, jolla ei ollut kaulapantaa. Koululaiset arvelivat, että koira olisi ehkä karannut läheisestä koirapuistosta. Matkaa päätettiin jatkaa koira kyydissä. Koira näytti aluksi pelästyneeltä, mutta kun kuski jutteli sille lempeästi, se näytti lopulta ihan tyytyväiseltä. Raitiovaunuun nousseet uudet matkustajat naureskelivat ikkunalla matkustaneelle koiralle. Jotkut taisivat luulla, että kuljettaja oli ottanut koiransa mukaan töihin. Koira luovutettiin poliisille, ja sen omistaja haki aamulla koiransa takaisin kotiin.

e) Bussi törmäsi katokseen. Lasiseinät hajosivat.

Pysäkillä linja-autoa odottaneet kokivat järkytyk-
sen perjantaina, kun bussi törmäsi lasiseinäiseen pysäkkiin. Bussia oli odottamassa kolme nuorta ja noin 30-vuotias nainen. Pysäkiltä liikkeelle lähtenyt bussi kääntyi ilmeisesti liian jyrkästi, jolloin auton takaosa törmäsi pysäkkiin. Pysäkin seinät hajosivat kyytiä odottaneiden päälle. Osa bussia odottaneista selvisi tilanteesta säikähdyksellä, mutta yksi heistä sai käteensä verta vuotavan haavan.

(Lähde: Metro)

Kysy kurssikaveriltasi:

- a)
1. Muistatko itse varoa katolta putoavaa lunta ja jäätä?
 2. Millainen vahinko lumenpudottajille sattui?
 3. Miten lumi vaurioitti autoa? Miksi kävi niin?
 4. Kuka on vastuussa asiasta?
- b)
1. Miksi poika jäi auton alle?
 2. Ajoiko auto liian kovaa?
 3. Mistä poikaa epäillään?
- c)
1. Mitä hotellissa tapahtui?
 2. Keitä hotellissa on yleensä paljon? Miksi?
 3. Mitä ulkoministeriöstä kerrottiin?
 4. Pelästyivätkö ihmiset?
 5. Ketkä auttoivat heitä?

- d)
1. Mitä tapahtui linjan 7B raitiovaunussa?
 2. Miksi koira seurasi lapsia?
 3. Miksi koiralla ei ollut kaulapantaa?
 4. Mitä päätettiin tehdä?
 5. Oliko koira pelokas?
 6. Miten se rauhoittui?
 7. Miksi uudet matkustajat naureskelivat?
 8. Miten omistaja sai koiransa takaisin?
- e)
1. Millaisen järkytyksen pysäkillä bussia odottaneet kokivat?
 2. Mikä oli onnettomuuden syy?
 3. Loukkaantuivatko ihmiset?
 4. Pelästyivätkö he?

KAPPALE 18

- Kesäjuhlat
- Daniel on sairaana
- Suomen kansalaisuuden hakeminen
- Opiskelijan oleskelulupa
- Tenttiin opiskeltavat asiat olivat vaikeita.
- Meidän on lähetettävä kutsut kaikille sukulaisille.
- Mitä syötävää ja juotavaa tarjottaisiin?
- Mitä sinun on tehtävä?
- Onko sinulla mitään luettavaa?
- juhlien suunnitteleminen
- lääkärissä käyminen
- ohjeiden ja neuvojen saaminen
- uutiset ja sää
- TAVA-partisiippi
- virkakieltä
- puhekieltä

KESÄJUHLAT

Anne: *Ens kuun lopussa pidetään ne suvun kesäjuhlat, joista on puhuttu. Me voitais pitää ne juhlat vaikka lauantaina 26. päivä. Missäs me pidettäis ne?*

Katri: *Mun mielestä ne voitais pitää teillä. Se ois kodikkaampaa kuin jossain ravintolassa.*

Anne: *Mut meitähän on ainakin 50 henkeä! Miten me mahdutaan meille?*

Katri: *Kyl me mahdutaan. Osahan voi olla pihallakin. Ja ihmisiä tulee ja menee. Ei ne oo kaikki samaan aikaan paikalla.*

Anne: *No ehkä me mahdutaan. Oishan se mukavaa. Mitäs me tarjottas?*

Kari: *Me voitais tilata kaikki makeet kakut jostakin konditoriasta, mut salaattit ja voileipäkakut me voitais tehdä itse. Vai mitä?*

Anne: *Joo, se vois olla hyvä niin. Mut tilataan vähälaktoosisia kakkuja.*

Katri: *Ja sit me voitais ostaa niitä uunissa paistettavia puolivalmiita piirakoita. Ne on must aika hyvii.*

Anne: *Kaikki tarjottavat voitais laittaa sille ruokasalin pöydälle. Se ois noutopöytä, josta kaikki vois itse hakea, mitä haluaisivat.*

Katri: *Sit ois ostettava kuohuviini – ainakin 10 pulloa. Ja siideriä ja olutta.*

Anne: *No, vanhukset ei alkoholista välitä, mut ostetaan vähän meille nuoremmille.*

Katri: *Sit meidän on lähetettävä kutsut kaikille sukulaisille ja muutamille ystävillekin. Joillekin vanhoille ihmisille on kai soitettavakin.*

Anne: *Niin, ois kiva, jos mahdollisimman moni pääsis tulemaan.*

Katri: *Meidän on pyydyttävä Lauralta ja Ainolta patjoja lainaksi. Monethan jää yöksi. Ja muuten – kahvikuppeja-kin tarvitaan lisää.*

Anne: *Joo, meidän on ostettava lisää kuppeja ja lautasia.*

Ilpo: *Mitäs täällä suunnitellaan?*

Anne: *Suvun kesäjuhlia vaan.*

Ilpo: *Jaaha, siinä onkin paljon tehtävää. Millon ne on päätetty pitää?*

Katri: *Ens kuun lopussa, lauantaina 26. päivä. Pidetäänkin hauskat juhlat! Sä saat hoitaa musiikkipuolen.*

Ilpo: *Aha. Mitä jos me tilattas orkesteri?*

Anne: *No, eihän tänne meille orkesteria mahdu!*

Ilpo: *Ai, ne pidetäänkin meillä? Taitaakin tulla aika paljon järjesteltävää.*

Katri: *Joo, niin tulee, mut onneks sä oot auttamassa meitä.*

Anne: *Niin, sun on käytävä Alkossa ostamassa juotavaa, haettava varapatjoja Lauralta ja Ainolta, noudettava lisätuoleja vintiltä ja hankittava jostakin viulun- tai harmonikansoittaja ja autettava järjestelyssä.*

Ilpo: *No, onneks täs on vielä aikaa. Kyl me ehditään hankkia kaikki tarvittavat tavarat ja ruoat. Mut hei, te hoidatte sitten sen ruoanlaiton ja kattauksen. Ja juhlien jälkeen on aika paljon siivottavaakin.*

Anne: *Joo. Tärkeintä oli sopia, millon ne juhlat pidetään, jotta kutsut saadaan lähetettyä ajoissa.*

Selityksiä:

vaik = vaikka, esimerkiksi
kodikkaampaa = viihtyisämpää, kotoisampaa
Miten me mahdutaan meille? = Onko meillä tarpeeksi tilaa kaikille vieraille?
Voileipäkakut me voitais tehdä itse. = Voileipäkakut voisimme tehdä itse.
mahdollisimman moni = niin moni kuin mahdollista
jäädyä yöksi = yöpyä, nukkua jonkun luona
Sä saat hoitaa musiikkipuolen. = Sinä voit huolehtia, olla vastuussa musiikista.
varapatja = lisäpatja, vieraspatja
Kyllä me ehditään hankkia kaikki tavarat. = Kyllä meillä on tarpeeksi aikaa ostaa ja hakea kaikki tavarat.
ajoissa = tarpeeksi aikaisin

Kysy kurssikaveriltasi:

1. Milloin viimeksi olit sukujuhlissa? Onko siitä kauan?
2. Millaiset juhlat ne olivat? Keitä sinne tuli?
3. Kuka järjesti juhlat? Miksi ne järjestettiin?
4. Missä juhlat pidettiin?
5. Mitä juhlissa tehtiin?
6. Oliko siellä musiikkia? Millaista?
7. Mitä tarjottavaa juhlissa oli?
8. Missä vieraat yöpyivät? Jäivätkö monet yöksi?
9. Kuka huolehti siivouksesta?
10. Onko kotona pidetty juhla sinusta kivempi kuin ravintolassa pidetty?
11. Kummassa järjestäisit itse mieluummin juhlia: kotona vai ravintolassa?
12. Kuinka monta henkeä luoksesi mahtuu?
13. Mitä yleensä tarjoat vieraillesi?
14. Mitä tarjottavista tilaat yleensä valmiina ja mitä teet itse?
15. Mitä juotavaa tarjoat?

Harjoitus 1

Mitä alleviivatut kohdat tarkoittavat? Vastaa kysymyksiin täydentämällä lauseet.

Malli: Kuun lopussa järjestettäviin juhliin tulee paljon väkeä. **Mihin tulee paljon väkeä?**
Juhliin, jotka järjestetään kuun lopussa, tulee paljon väkeä.

1. Kaikki sukulaiset tulevat varmasti ensi kuun lopussa pidettäviin kesäjuhliin.

Mihin kaikki sukulaiset tulevat varmasti?

Kaikki sukulaiset tulevat varmasti , jotka
ensi kuun lopussa.

2. Kotona vietettävä juhla on kodikkaampi kuin ravintolassa vietettävä. **Kumpi juhla on kodikkaampi?**

Juhla, joka , on kodikkaampi kuin ravintolassa vietettävä.

3. Juhlissa tarjottavat voileipäkakut tehdään itse. **Mitkä tehdään itse?**

..... , joita , tehdään itse.

4. Voisimme ostaa niitä uunissa paistettavia piirakoita. **Mitä voisimme ostaa?**

Voisimme ostaa niitä , jotka uunissa.

5. Ehdimme kyllä vielä hankkia kaikki tarvittavat tavarat ja ruoat. **Mitkä ehdimme kyllä vielä hankkia?**

Ehdimme kyllä vielä hankkia kaikki , joita

6. Juhliin tilattava harmonikansoittaja on Ilpon tuttu. **Kuka on Ilpon tuttu?**

..... , joka juhliin, on Ilpon tuttu.

Harjoitus 2

Mitä alleviivatut kohdat tarkoittavat? Vastaa kysymyksiin täydentämällä lauseet.

Mallit: Meidän on lähetettävä kutsut kaikille sukulaisille. Mitä meidän täytyy/pitää/on pakko tehdä?
Meidän täytyy/pitää/on pakko lähettää kutsut kaikille sukulaisille.

On lähetettävä kutsut kaikille sukulaisille. Mitä täytyy/pitää/on pakko tehdä?
Kaikille sukulaisille täytyy/pitää/on pakko lähettää kutsut.

1. Meidän on pyydettyävä Lauralta ja Ainolta patjoja lainaksi. Mitä meidän täytyy tehdä?

Meidän Lauralta ja Ainolta patjoja lainaksi.
2. Meidän on ostettava lisää kuppeja ja lautasia. Mitä meidän on pakko tehdä?

Meidän lisää kuppeja ja lautasia.
3. Sinun on käytävä Alkossa ostamassa juotavaa. Mitä sinun pitää tehdä?

Sinun Alkossa ostamassa juotavaa.
4. Ilpon on haettava varapatjoja Lauralta ja Ainolta. Mitä Ilpon täytyy tehdä?

Ilpon varapatjoja Lauralta ja Ainolta.
5. Sitten on ostettava kuohuviiniä. Mitä pitää ostaa?

Sitten
6. On soitettava vanhoille ihmisille. Mitä täytyy tehdä?

Vanhoille ihmisille soittaa.
7. On hankittava jostakin viulun- tai harmonikansoittaja. Mitä pitää tehdä?

Jostakin viulun- tai harmonikansoittaja.

Harjoitus 3

Mitä alleviivatut kohdat tarkoittavat? Vastaa kysymyksiin täydentämällä lauseet.

Mallit: Juhlissa oli paljon syötävää ja juotavaa. Mitä juhlissa oli paljon?
Juhlissa oli paljon, mitä voi syödä ja juoda.

Meillä on paljon tehtävää. Mitä meillä on paljon?
Meillä on paljon, mitä pitää tehdä.

1. Ennen juhlia on paljon suunniteltavaa. Mitä on ennen juhlia?

Ennen juhlia on paljon, mitä
2. Annella on paljon muistettavaa. Mitä Annella on paljon?

Annella on paljon, mitä
3. Kaikilla oli paljon kerrottavaa. Mitä kaikilla oli paljon?

Kaikilla oli paljon, mitä he halusivat
4. Juhlien jälkeen on aika paljon siivottavaa. Mitä juhlien jälkeen on?

Juhlien jälkeen on paljon, mitä

TAVA-PARTISIIPPI

-ttava/-ttävä
-tava/-tävä

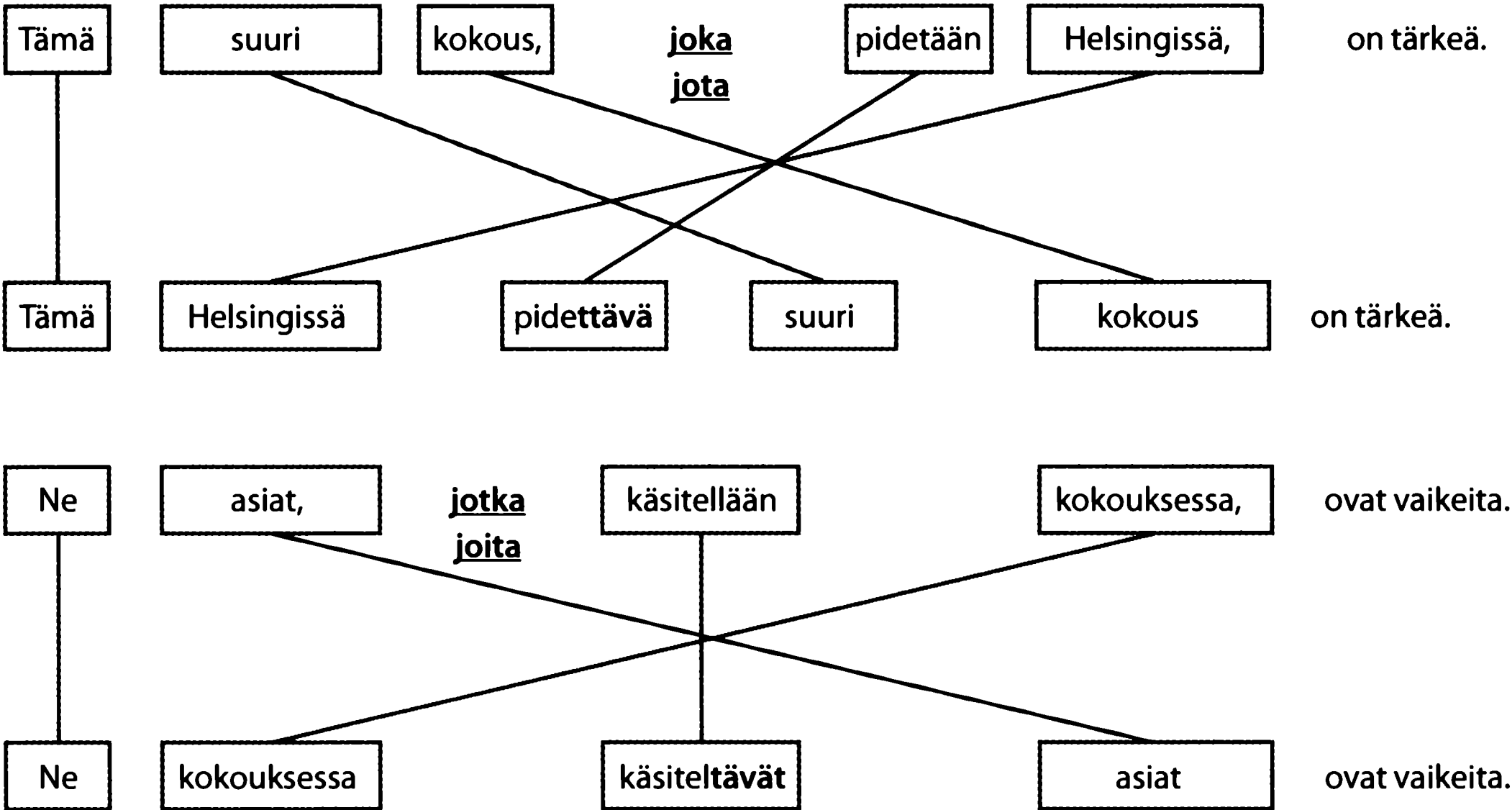
Verbityyppi 1

yksikön 1. persoonan vartalo		+	-ttava/-ttävä
kertoa	<u>kerro</u> /n	→	kerrottava
lukea	<u>lue</u> /n		luettava
vartalon	a ä	→	e
antaa	<u>anna</u> /n		annettava
jakaa	<u>jaa</u> /n		jaettava
maksaa	<u>maksa</u> /n		maksettava
pitää	<u>pidä</u> /n		pidettävä

Verbityypit 2, 3, 4, 5, 6

infinitiivin vartalo		+	-tava/-tävä/-ttava/-ttävä
syödä		→	syötävä
tehdä			tehtävä
olla			oltava
mennä			mentävä
pestä			pestävä
tavata			tavattava
tarvita			tarvittava
paeta			paettava

TAVA-partisiippi korvaa passiivisen joka-lauseen, jossa **joka-pronomini** on lauseen **objektina**.

1) TAVA-partisiippi adjektiivisessa käytössä

TAVA-partisiipin merkitykset:		
a) passiivi	tontille rakennettava koulu	= koulu, <u>joka/jota</u> rakennetaan tontille
	vuokrattavat huoneistot	= huoneistot, <u>jotka/joita</u> vuokrataan
b) nesessiivinen	maksettava lasku	= lasku, <u>joka</u> täytyy maksaa
	pestävät pyykit	= pyykit, <u>jotka</u> pitää pestä
	korjattava kohta	= kohta, <u>joka/jota</u> on pakko korjata
c) mahdollisuus	syötävät sienet	= sienet, <u>jotka/joita</u> voi syödä
	lukittava kaappi	= kaappi, <u>jonka</u> voi lukita
TAVA-partisiipin merkityksen voi ymmärtää kontekstista.		

	Yksikkö	Monikko
	(partisiippi, pääsana)	(partisiippi, pääsana)
nominatiivi	luettava kirja	luettavat kirjat
partitiivi	luettavaa kirjaa	luettavia kirjoja
vartalo	luettava- kirja-	luettavi- kirjai-
totaaliobjekti	luettavan kirjan	luettavat kirjat
genetiivi	luettavan kirjan	luettavien kirjojen
adessiivi	luettavalla kirjalla	luettavilla kirjoilla
ablatiivi	luettavalta kirjalta	luettavilta kirjoilta
allatiivi	luettavalle kirjalle	luettaville kirjoille
inessiivi	luettavassa kirjassa	luettavissa kirjoissa
elatiivi	luettavasta kirjasta	luettavista kirjoista
illatiivi	luettavaan kirjaan	luettaviin kirjoihin
translatiivi	luettavaksi kirjaksi	luettaviksi kirjoiksi
essiivi	luettavana kirjana	luettavina kirjoina

- a) Ylös **kaivettava** kivi on kamalan raskas. Siinä on jotain metallia.
= Kivi, joka/jota **kaivetaan** ylös, on kamalan raskas. Siinä on jotain metallia.
- Maahan **istutettavat** ruusut kastellaan hyvin.
= Ruusut, jotka **istutetaan** maahan, kastellaan hyvin.
- b) **Käännettävä** teksti oli helppo.
= Teksti, joka **täytyi kääntää**, oli helppo.
- Tenttiin **opiskeltavat** asiat ovat vaikeita.
= Asiat, jotka **pitää opiskella** tenttiin, ovat vaikeita.
- c) Illalla **nähtävän** elokuvan on ohjannut Mika Kaurismäki.
= Elokuvan, jonka **voi nähdä** illalla / joka **nähdään** illalla, on ohjannut Mika Kaurismäki.
- Se on ihan **katsottava** elokuva.
= Se on elokuva, jonka **voi** ihan hyvin **katsoa** / joka **kyllä kannattaa katsoa**.
- Lainattavat** uutuuskirjat ovat tässä hyllyssä.
= Uutuuskirjat, jotka/joita **voi lainata**, ovat tässä hyllyssä.
- Tämä on **ymmärrettävä** asia.
= Tämä on asia, jonka **voi ymmärtää**.
- Onko tämä maito vielä **juotavaa**? = **Voiko** tätä maitoa vielä **juoda**?
Onkohan tämä liha enää **syötävää**? = **Voikohan** tätä lihaa enää **syödä**?
Ovatko nämä sienet **syötäviä**? = **Voiko** näitä sieniä **syödä**?

Harjoitus 4

Alleviivaa seuraavista lauseista TAVA-partisiipit! Korvaa partisiipit joka-lauseella!

Malli: Tontille rakennettavaan taloon tulee liiketiloja. **Mihin tulee liiketiloja?**
Taloon, joka rakennetaan tontille, tulee liiketiloja.

1. Kauppaan takaisin vietävät pullot ovat jo kassissa. **Mitkä ovat jo kassissa?**

....., jotka , ovat jo kassissa.
2. Kirpputorille vietävät vanhat vaatteet pakataan pahvilaatikkoon. **Mitkä pakataan pahvilaatikkoon?**

....., jotka , pakataan pahvilaatikkoon.
3. Kellarissa talvella säilytettävät pyörät otetaan keväisin esille. **Mitkä otetaan keväisin esille?**

....., joita , otetaan keväisin esille.
4. Kaadettava puu on aivan laho. **Mikä on aivan laho?** (laho = pehmeä, huono, kuollut)

....., joka , on aivan laho.
5. Maalattavat seinät pestään ennen maalaamista. **Mitkä pestään ennen maalaamista?**

....., jotka , pestään ennen maalaamista.
6. Kaikkien täytyy tulla siihen huomenna pidettävään kokoukseen. **Mihin kaikkien täytyy tulla?**

Kaikkien täytyy tulla siihen , joka
7. Mikko valmisteli huomisessa kokouksessa käsiteltäviä asioita. **Mitä Mikko valmisteli?**

Mikko valmisteli , joita
8. Siihen huomenna lähetettävään tarjouskirjeeseen tulee vielä pari liitettä. **Mihin tulee vielä pari liitettä?**

Siihen , joka ,

tulee vielä pari liitettä.
9. Tarkistettavat laskut ovat tässä kansiossa. **Mitkä ovat tässä kansiossa?**

....., jotka täytyy , ovat tässä kansiossa.
10. Vaatteet pannaan uimahallissa lukittavaan kaappiin. **Mihin vaatteet pannaan uimahallissa?**

Vaatteet pannaan uimahallissa , jonka voi
11. Huoneistossa ei ole yhtään avattavaa ikkunaa. **Mitä huoneistossa ei ole?**

Huoneistossa ei ole yhtään , jonka voi

MITÄ SINUN ON TEHTÄVÄ?

2) TAVA-partisiippi nesessiivilauseessa ('täytyy', 'pitää', 'on pakko', 'tulee')

Tekijä (Subjekti) Genetiivi	Olla-verbi on / oli / olisi	TAVA-partisiippi -ttava / -ttävä / -tava / -tävä	
Minun	oli	laitettava	ruokaa.
Meidän	olisi	hankittava	auto.
Markuksen	on	ostettava	uusi pesukone.
Hänen	on	muistettava	tämä asia.
Pekan	oli	tilattava	taksi.
Heidän	on	odotettava	meitä.
Teidän	on	ehdittävä	junaan.
Sinun	on	mentävä	nyt.
Tämän oven	on	oltava	kiinni.

Minun <u>on</u> käännettävä tämä teksti.	↔	Minun <u>täytyy</u> kääntää tämä teksti.
Jonin <u>on</u> syötävä jotakin.	↔	Jonin <u>täytyy</u> syödä jotakin.
Teidän <u>on</u> pestävä kädet.	↔	Teidän <u>täytyy</u> pestä kädet.
Sinun <u>on</u> puettava!	↔	Sinun <u>pitää</u> pukea!
Pekan <u>on</u> maalattava tämä ovi.	↔	Pekan <u>on pakko</u> maalata tämä ovi.
Talo <u>on</u> maalattava.	↔	Talo <u>täytyy</u> maalata.
Se <u>on</u> saatava valmiiksi ennen talvea.	↔	Se <u>täytyy</u> saada valmiiksi ennen talvea.
Paperi <u>on</u> toimitettava ennen perjantaita.	↔	Paperi <u>tulee</u> toimittaa ennen perjantaita.

VERTAA! Tarkastele objektin muotoa ja paikkaa!

Teidän on korjattava tämä virhe.	Tämä virhe on korjattava.
Sinun on palautettava tuo kirja kirjastoon.	Tuo kirja on palautettava kirjastoon.
Hänen on maksettava tämä lasku.	Tämä lasku on maksettava.
Teidän on siivottava tänään.	Tänään on siivottava.

Harjoitus 5

Käytä TAVA-partisiippia nesessiivilauseessa.

Malli: Meidän täytyy nyt mennä. → Meidän on nyt mentävä.

- 1. Sinun täytyy siivota tänään.
- 2. Minun täytyisi laittaa ruokaa.
- 3. Teidän täytyy tulla ajoissa.
- 4. Niklaksen täytyy odottaa meitä.
- 5. Hänen on pakko käydä parturissa.
- 6. Sinun täytyisi soittaa kotiin.
- 7. Lasten täytyy nukkua paljon.
- 8. Urheilijoiden täytyy harjoitella joka päivä.

- 9. Sinun on pakko auttaa minua.
- 10. Sinun täytyy kuunnella nyt minua.
- 11. Teidän pitää tulla sisälle.
- 12. Markuksen täytyy lähteä kotiin.
- 13. Niilon olisi pakko tehdä läksyt (= kotitehtävät).
- 14. Hänen täytyy valmistautua kokeisiin.
- 15. Minun on pakko lukea vielä monta sivua.

Harjoitus 6

Käytä TAVA-partisiippia nesessiivilauseessa.
Muistutus: tekijä puuttuu!
HUOMAA! Rakenne on erittäin tyypillinen ja tavallinen.
Malli: **Tänään täytyy siivota.** —> **Tänään on siivottava.**

- 1. Täällä pitää imuroida.
- 2. Kohta täytyy laittaa ruokaa.
- 3. Jääkaapin ovi täytyy panna kiinni!
- 4. Täällä täytyisi tuulettaa.
- 5. Roskikset täytyy tyhjentää.
- 6. Tämä eilinen ruoka täytyy heittää pois.
- 7. Auto pitäisi viedä korjaamoon.
- 8. Verot täytyy maksaa.

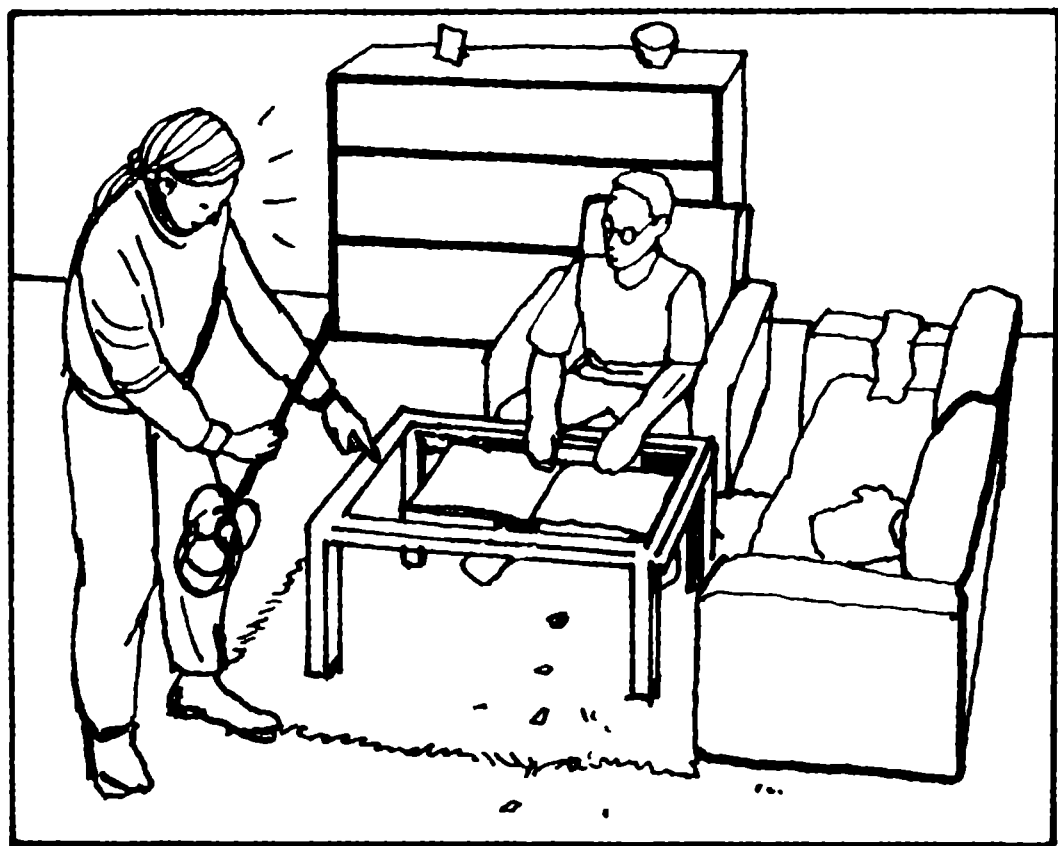
Harjoitus 7

Kysy kurssikaverilta, mitä **hänen täytyy tehdä** huomenna. Käyttäkää TAVA-partisiippia ja esimerkiksi allaolevia verbejä. Voitte käyttää myös puhekieltä.
Mallit: Onko **sinun** opiskeltava suomea? Onks **sun** opiskeltava suomee?
– Joo, **minun** on opiskeltava. – Joo, **mun** on opiskeltava.
/ – Ei, **minun ei tarvitse** opiskella huomenna./ – Ei, **mun ei tarte/tarvii** opiskella huomenna.

NOUSTA	HERÄTÄ	HERÄTTÄÄ	KEITTÄÄ	KÄYDÄ	PESTÄ
LAITTAA	MENNÄ	LÄHTEÄ	LÄHETTÄÄ	ODOTTAA	SOITTAA
OSTAA	VIDÄ	IMUROIDA	AUTTAA	VASTATA	TEHDÄ

Harjoitus 8

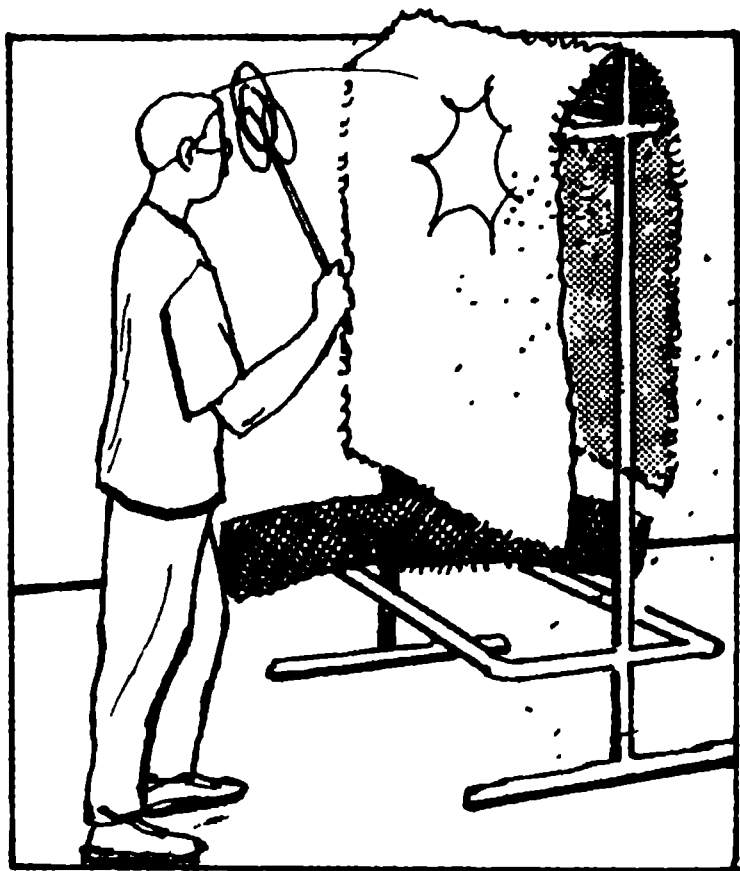
Kerro mitä kaikkea **täytyy tehdä**, kun lähtee matkalle. Käytä TAVA-partisiippia ja esimerkiksi seuraavia verbejä: VARATA, MAKSAA, OTTAA, HANKKIA, PAKATA, KASTELLA, VIEDÄ, SULKEA, TILATA, MENNÄ, ODOTTAA, ANTAA.

Täällä on siivottava!
= Täällä täytyy siivota!

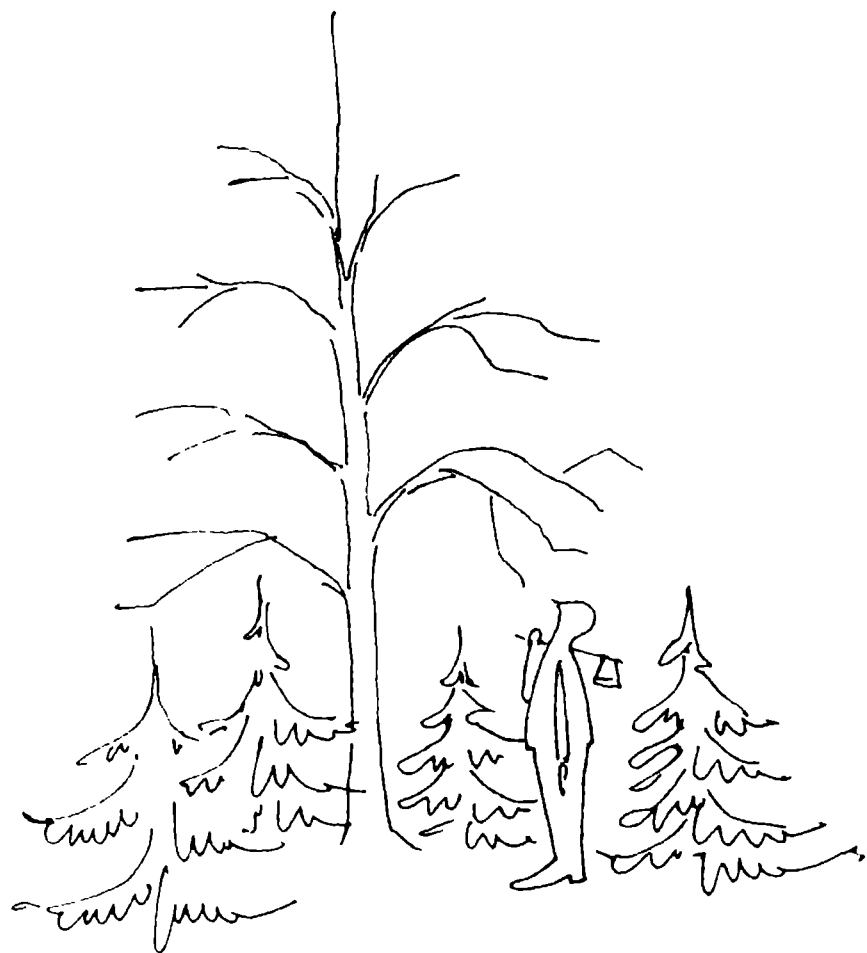
Matto on tampattava.
= Matto täytyy tampata.

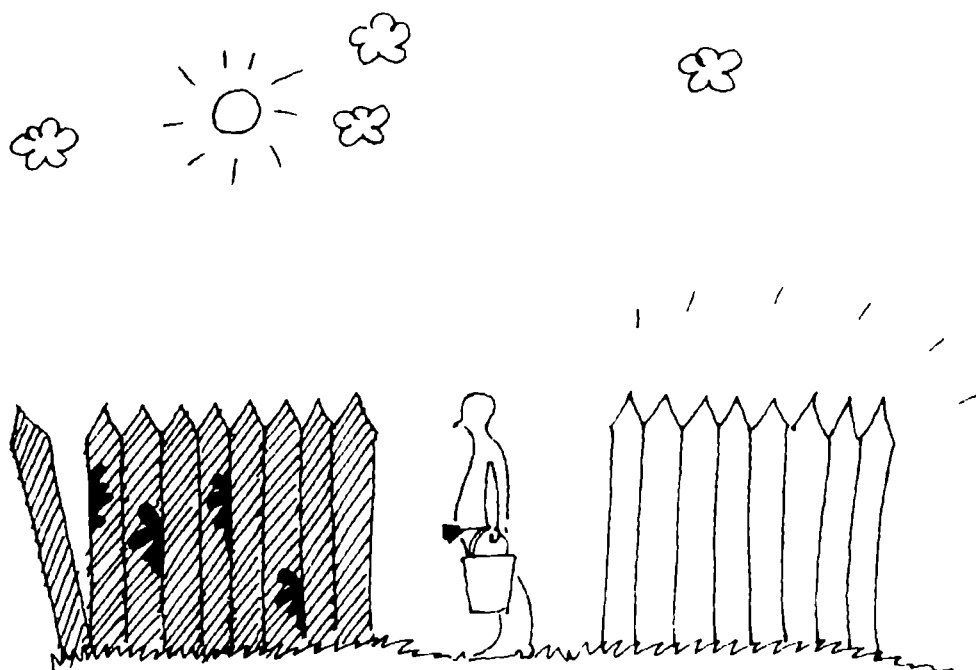
tampattava matto
= matto, joka tampataan
= matto, joka täytyy tampata

tampattu matto
= matto, joka on tampattu

kaadettava puu
= puu, joka kaadetaan
= puu, joka täytyy kaataa
= puu, joka kannattaa kaataa
= puu, jonka voi kaataa

maalattava aita
= aita, joka maalataan
= aita, joka täytyy maalata
= aita, joka kannattaa maalata
= aita, jonka voi maalata

Kun Daniel herää aamulla, hän tuntee olonsa kummallisen heikoksi. Aamiainenkaan ei maistu. Päätä särkee, ja kurkku on kamalan kipeä. Häntä yskittää ja nuhakin vaivaa. Hänen olisi mentävä töihin, mutta olo ei tunnu ollenkaan sellaiselta, että töihin pystyisi lähtemään. Daniel päättää mitata kuumeen. Kuumetta on yli 38 astetta. Danielin on soitettava töihin ja peruutettava kaikki kokoukset ja tapaamiset ainakin tältä ja seuraavalta päivältä. Sen jälkeen Daniel soittaa lääkäriasemalle ja varaa ajan työterveyslääkärille.

Kello kahdelta Daniel istuu lääkäriaseman käytävässä ja odottaa pääsyä lääkärin vastaanotolle. Pian lääkäri kutsuukin hänet sisään.

Lääkäri: *Jaha, ja mikä teitä vaivaa? Istukaa vain.*

Daniel: *Mulla on kova kurkkukipu ja korkea kuume. Nää imusolmukkeet on kipeät ja turvonneet. Sitten mulla on yskä ja nuha.*

Lääkäri: *Kokeillaanpa kaulaanne. Joo, kyllä nämä imusolmukkeet ovat suurentuneet. Onko teillä lihaskipuja?*

Daniel: *On kyllä. Lihakset tuntuvat kipeiltä. Vatsaankin koskee jonkin verran. Mun kurkku on tosi kipeä.*

Lääkäri: *Avatkaapa suunne, niin katsotaan. Joo, kyllä teillä on selvästi kurkunpään tulehdus. Onko teidän vaikea juoda?*

Daniel: *Joo, mä en pysty juomaan enkä syömään.*

Lääkäri: *Se voi olla streptokokin aiheuttama angiina. On otettava laboratoriokokeet. Kirjoitan teille lähetteen laboratorioon. Jääkää odottamaan tuloksia. Kutsun teidät sitten uudelleen.*

Daniel käy laboratoriokokeissa ja jää odottamaan tuloksia. Jonkin ajan kuluttua lääkäri kutsuu hänet sisään.

Lääkäri: *Tämä ei ole streptokokkiangiinaa, vaikka oireet ovatkin samankaltaisia. Kyseessä on Epstein-Barr-viruksen aiheuttama mononukleoosi-tauti. Onko teillä ihottumaa?*

Daniel: *En tiedä. En ole ainakaan vielä huomannut.*

Lääkäri: *Punapilkkuista ihottumaakin voi tulla.*

Daniel: *Mikä tauti se oikein on? Tarttuuks tää helposti?*

Lääkäri: *Mononukleoosi tarttuu tavallisesti syljen välityksellä. Tautia kutsutaan leikkillisesti pusutaudiksi, koska sitä esiintyy usein teini-iässä. Aikuisväestöstä noin 80 (= kahdeksallakymmenellä) prosentilla on ollut tauti jossain elämänsä vaiheessa. Itämisaika on kolmen ja kahdeksan viikon välillä. Potilas tartuttaa useita viikkoja, jopa kuukausia.*

Daniel: *No, voi itku! Miten kauan tää kestää?*

Lääkäri: *Tauti on usein pitkäaikainen. Kuume kestää yleensä noin viikon, mutta saattaa pitkittyä kolmeenkin viikkoon. Teidän on muistettava juoda tarpeeksi. Joillakin potilailla kurkkukipu on niin voimakasta, että he eivät juo riittävästi. Sellaisissa tapauksissa potilas on vietävä sairaalahoitoon.*

Daniel: *Saanks mä jotain lääkettä tähän? Voiks tästä saada joitakin jälkitauteja?*

Lääkäri: *No, se paranee itsestään muutaman viikon kuluessa. Parantavaa hoitoa ei ole, mutta oireita voidaan lieventää tavallisilla kuumetta ja tulehdusta alentavilla lääkkeillä. Potilaat paranevat usein parissa viikossa. Jälkitaudit ovat harvinaisia. Tavallisin jälkitauti on keuhkokuume. Teidän on nyt siis levättävä. Teidän tulee myös varoa vatsaan kohdistuvia iskuja. Vaarana on nimittäin suurentuneen pernan puhkeaminen. Tosin itse en ole koskaan kuullut tällaisesta tapauksesta.*

Daniel: *Milloinkohan mä pääsen takaisin töihin?*

Lääkäri: *Sitä on nyt vaikea sanoa, mutta määrään teille sairauslomaa nyt ainakin viikon. Jos vointinne heikkenee tai teille tulee esimerkiksi hyvin voimakasta väsymystä tai sekavia ajatuksia, teidän on tultava tänne uudelleen. Joskus mononukleoosin jälkeen jää epämääräinen uupumus muutamaksi kuukaudeksi. Syy tähän on tuntematon. Mutta nyt kotiin lepäämään. Muistakaa juoda riittävästi! Näkemiin!*

Daniel: *Näkemiin! Ja kiitokset!*

Kysy kurssikaveriltasi:

1. Milloin viimeksi olit sairaana?
2. Särkikö päätäsi?
3. Yskittikö sinua?
4. Lähditkö töihin?
5. Menetkö joskus sairaana töihin? Miksi?
6. Mitä teet, jos olet niin sairas, että joudut jäämään kotiin?
7. Onko sinulla mahdollisuus käydä työterveyslääkärillä?
8. Miksi imusolmukkeet tulevat kipeiksi?
9. Mitkä ovat angiinan oireita?
10. Onko sinulla usein ihottumaa?
11. Koskeeko vatsaasi nyt?
12. Tuntuvatko lihaksesi nyt kipeiltä? Miksi?
13. Miksi mononukleoosi on tavallinen teini-iässä?
14. Onko mononukleoosi harvinainen tauti?
15. Kuinka pitkä itämisaika mononukleosilla on?
16. Kuinka kauan potilas voi tartuttaa?
17. Kuinka kauan tauti kestää?
18. Milloin potilas on vietävä sairaalahoitoon?
19. Onko mononukleoosiin jotain lääkettä?
20. Miten mononukleosista paranee?
21. Tuleeko siitä jälkitauteja?
22. Mikä on tavallisin jälkitauti?
23. Mitä on myös syytä varoa? Miksi?
24. Ovatko sellaiset tapaukset yleisiä?
25. Missä tapauksessa on syytä mennä uudelleen lääkäriin?
26. Miksi ihmiset saattavat tuntea itsensä uupuneiksi mononukleoosin jälkeen?

3) TAVA-partisiippia käytetään substantiivina partitiivissa

Onko sinulla mitään juotavaa ?	↔	Onko sinulla mitään, mitä voi juoda?
Ostetaan jotakin syötävää !	↔	Ostetaan jotakin, mitä voi syödä!
Televisiosta ei tule mitään katsottavaa .	↔	Televisiosta ei tule mitään, mitä voi katsoa.
Onko sinulla mitään luettavaa ?	↔	Onko sinulla mitään, mitä voi lukea?
Onko teillä jotakin kysyttävää ?	↔	Onko teillä jotakin, mitä haluatte kysyä?
Meillä oli paljon ajateltavaa .	↔	Meillä oli paljon, mitä piti ajatella.
Hänellä oli paljon kerrottavaa .	↔	Hänellä oli paljon, mitä piti kertoa.
Minulla on paljon tehtävää .	↔	Minulla on paljon, mitä pitää tehdä.
Onko tässä lehdessä mitään luettavaa ?	↔	Onko tässä lehdessä mitään, mitä kannattaa lukea?

Huomaa myös seuraavat ilmaukset:

Onko tämä veneen moottori vielä korjattavissa ?	↔	Voiko tämän veneen moottorin vielä korjata ?
Rahat ovat nostettavissa ensi viikolla.	↔	Rahat voi nostaa ensi viikolla.
Onko Anne tavattavissa ?	↔	Voiko Annea tavata ?
Katastrofialueella ei ollut enää enää mitään.	↔	Katastrofialueella ei voinut tehdä mitään tehtävissä .
Paketti on noudettavissa lähimmästä postitoimipaikasta.	↔	Paketti voidaan noutaa lähimmästä postitoimipaikasta.
Millaista säätä on odotettavissa ensi viikoksi?	↔	Millaista säätä voidaan odottaa ensi viikoksi?
Lauri oli tutkittavana kirurgisessa sairaalassa.	↔	Lauria tutkittiin kirurgisessa sairaalassa.
Vien moponi korjattavaksi yhteen korjaamoon.	↔	Vien moponi yhteen korjaamoon, jotta se korjattaisiin siellä.
Jätin moponi sinne korjattavaksi .	↔	Jätin moponi sinne, jotta se korjattaisiin siellä.
Vanha moponi on yhdessä korjaamossa korjattavana .	↔	Vanhaa mopoani korjataan nyt yhdessä korjaamossa.
Korjaaja soitti ja kertoi, että vanha moponi ei ole enää korjattavissa .	↔	Korjaaja soitti ja kertoi, että vanha mopoani ei voi enää korjata . Se on niin huonossa kunnossa, että sen korjaaminen ei ole enää mahdollista .

Harjoitus 9

Muuta lauseet käyttämällä TAVA-partisiippia mallin mukaan.
Malli: Televisiosta ei tule mitään, mitä katsoa. —> Televisiosta ei tule mitään **katsottavaa**.

- 1. Minulla on paljon, mitä tehdä. Minulla on paljon
- 2. Onko sinulla jotakin, mitä lukea? Onko sinulla jotakin?
- 3. Meillä ei ole mitään, mitä tarjota. Meillä ei ole mitään
- 4. Minulla ei ole mitään, mitä panna päälle. Minulla ei ole mitään päälle
- 5. Tässä kaupungissa on paljon, mitä nähdä. Tässä kaupungissa on paljon
- 6. Täällä ei ole mitään, mitä pelätä. Täällä ei ole mitään
- 7. Onko sinulla jotakin, mitä salata? Onko sinulla jotakin ?

Harjoitus 10

Mitä dialogeissa esiintyvät TAVA-partisiipit tarkoittavat? Sano ne toisella tavalla!

- A)
- Laura: Lapset on kutsuttava syömään. Voisitko kutsua heidät?
- Marko: Syömään!
- Laura: Menkää pesemään kädet! Kädet on pestävä ennen ruokaa!
- Ville: Joo joo. Onks sun aina huudettava? Ei nää oo edes likaiset (näyttää käsiään).
- Laura: Höpö höpö. Mene pesemään ne!
- Marko: Nyt meidän on aloitettava! Ruoka jäähtyy.
- B)
- Tuula: Isoisä oli viime viikolla sairaalassa hoidettavana, mutta nyt hän voi jo paremmin ja on jo kotona. Meidän on käytävä katsomassa häntä. Mennäänkö tänään?
- Henna: Meillä ei ole mitään vietävää hänelle. Olisikohan tuossa kaapissa jotain syötävää, jokin suklaarasia tai keksipaketti?
- Tuula: Ei isoisä välitä suklaasta. Meidän on ostettava hänelle jotakin, vaikka kukkia.
- Henna: Onkohan hänellä mitään luettavaa? Mitä jos vietäisiin hänelle jokin hyvä kirja?
- Tuula: Me voitaisiin viedä jotain juotavaakin. Isoisähän tykkäsi paljon siitä sinun tekemästäsi mustaherukka-mehusta.
- Henna: Meillä on muuten isoisälle aika paljon kerrottavaa. Sinähän olet päässyt yliopistoon, ja Anne on raskaana. Minusta Annen olisi kerrottava asiasta jo isovanhemmille. Mä voisin soittaa Annelle ja kysyä, saammeko jo kertoa asiasta muille perheenjäsenille.
(Henna soittaa.)
- Tuula: No mitä Anne sanoi?
- Henna: Anne ei ollut tavoitettavissa. Hän oli jossakin kokouksessa. No, ei kerrota asiasta ilman Annen lupaa.

Harjoitus 11

Mitä dialogeissa esiintyvät TAVA-partisiipit tarkoittavat? Sano ne toisella tavalla!

A)

Antti: Hei! Kotona ollaan! Vein auton korjattavaksi. Onkohan täällä mitään syötävää?

Jaana: Jääkaapissa on sitä toissapäiväistä kalaa. Kiva kun tulit! Mun olis vastattava vielä näihin sähköposteihin. Voisit sä lämmittää sen kalan uunissa ja keittää vähän riisiä? Oisit sä kiltti?

Antti: No, voinhan mä. (Avaa jääkaapin oven.) Kuule – onks tää kala enää syötävää? Tää haisee kummalliselta ja näyttää jotenkin huonolta. Mä en ainakaan haluu syödä tätä.

Jaana: Ihanks totta? No, sitten on tilattava jotakin thairuokaa tänne kotiin. Sähän et pysty nyt hakemaan, kun auto on korjattavana.

B)

Antti: Tuleekohan televisiosta tänään mitään katsottavaa? Aha! Uutiset ovatkin jo alkaneet.

Uutistenlukija:

Viraston on muutettava uusiin tiloihin, koska nykyiset toimitilat ovat käyneet liian pieniksi. Mahdollisina vaihtoehtoina on pidetty ... Asia on päätettävä ensi kuun aikana.

.....

Talouskomissaari korosti, että tilanteen on muututtava lähiaikoina tai muuten kriisi ei ole enää hoidettavissa...

.....

Tutkijoiden näkemyksen mukaan tietojen tulee olla kaikkien käytettävissä... Lakimuutosehdotus jätettiin ministeriön tutkijoiden tarkistettavaksi viime kuussa...

.....

Ministeri antoi asian avustajiensa hoidettavaksi ... Asia on ensi viikolla eduskunnan käsiteltävänä...

.....

Aiemmin tämä sairaus ei ollut parannettavissa... Uusi lääke on säilytettävä alle 3 asteen lämpötilassa.

Urheilu-uutisten lukija:

Formula ykkösissä on ollut tapahtumarikas viikko... auto oli varikolla korjattavana ... edellä ajava... ei ollut enää saavutettavissa ... Sitten jääkiekkoa: Tomas Plekanec löi voittomaalin Jonas Gustavssonin selän taakse... Montreal Canadiens voitti Toronto Maple Leafs'n 4–2... Nyt Matti Huutonen kertoo meille ensi viikon säästä.

Meteorologi:

Huomisen aikana sää kylmenee ja muuttuu tuuliseksi ja Etelä-Suomeen on odotettavissa kovaa tuulta ja rankkasadetta. Pohjois-Suomessa sen sijaan on vielä enimmäkseen poutaista huomisltaan asti...

SUOMEN KANSALAISUUDEN HAKEMINEN

Sinulla on mahdollisuus saada Suomen kansalaisuus, jos olet täyttänyt 18 vuotta, asunut Suomessa vakinaisesti riittävän kauan ja jos asut edelleen Suomessa. Sinun on pystyttävä selvittämään henkilöllisyytesi. Sinun on myös pystyttävä kertomaan suunnitelma siitä, miten sinä ja perheesi aiotte saada toimeentulonne. Lisäksi tarvitaan suomen, ruotsin tai suomalaisen viittomakielen taito. Kielitaidon voi todistaa esimerkiksi suorittamalla yleisen kielitutkinnon. Tutkinto on suoritettava yleistaitotasolla kolme.

Kansalaisuushakemus tehdään Maahanmuuttoviraston lomakkeelle. Saat tämän lomakkeen Maahanmuuttovirastosta tai kotipaikkasi poliisilta. Hakemus on jätettävä kotipaikkakunnan poliisille henkilökohtaisesti. Kansalaisuuspäätös on maksullinen. Maksu on maksettava ennalta, samalla, kun jättää hakemuksen käsiteltäväksi.

(Lähde: www.infopankki.fi)

Kysy kurssikaveriltasi:

1. Haluaisitko joskus hakea Suomen kansalaisuutta? Miksi?
2. Mitä vaaditaan, jotta kansalaisuuden saa?
3. Asutko Suomessa vakinaisesti?
4. Oletko täyttänyt 18 vuotta?
5. Pystytkö selvittämään henkilöllisyytesi? Miten?
6. Oletko suorittanut yleisen kielitutkinnon taitotasolla kolme?
7. Mistä kansalaisuushakemuslomakkeita saa?
8. Mihin hakemus on jätettävä?
9. Voiko ystäväsi jättää hakemuksen puolestasi?
10. Milloin maksu on maksettava vai onko hakemus ilmainen?

OPISKELIJAN OLESKELULUPA

Ulkomaalaisen opiskelijan, joka ei ole EU-kansalainen on hankittava oleskelulupa, jos opinnot Suomessa kestävät yli kolme kuukautta. Viisumi tarvitaan, jos opiskelijan on osallistuttava pääsykokeisiin Suomessa ennen oppilaitokseen hyväksymistä ja hän on viisumivollisen maan kansalainen. Koska viisumi oikeuttaa vain lyhyeen oleskeluun, opiskelijan on pääsykokeen jälkeen yleensä palattava kotimaahansa hakemaan varsinaista oleskelulupaa.

Suomen valtio ei yleensä kustanna ulkomaalaisen opiskelijan oleskelua Suomessa. Sen vuoksi hakijan on osoitettava, että hänen toimeentulonsa on turvattu joko stipendillä, apurahalla tai muilla varoilla. Hakijalla tulee olla käytössään vähintään 500 euroa kuukaudessa tai 6000 euroa vuodessa. Jos oppilaitos tarjoaa ilmaisen opetuksen lisäksi ilmaisen majoituksen ja ateriat, vaadittavaa rahamäärää voidaan pienentää.

Opiskelijan on liitettävä hakemukseensa selvitys kattavasta sairausvakuutuksesta. Opiskelijalla on oltava luotettavan ja vakavaraisen yhtiön tai laitoksen myöntämä voimassa oleva vakuutus. Opiskelijan on itse huolehdittava siitä, että hänellä on voimassa oleva sairausvakuutus koko hänen Suomessa oleskelunsa ajan.

Opiskelijalle myönnettävä oleskelulupa on luonteeltaan tilapäinen. Jos opinnot kestävät yli vuoden, oleskelulupa myönnetään yleensä vuodeksi kerrallaan. Kun opinnot ovat päättyneet, opiskelija voi jäädä Suomeen, jos hänelle voidaan myöntää uusi oleskelulupa muilla perusteilla.

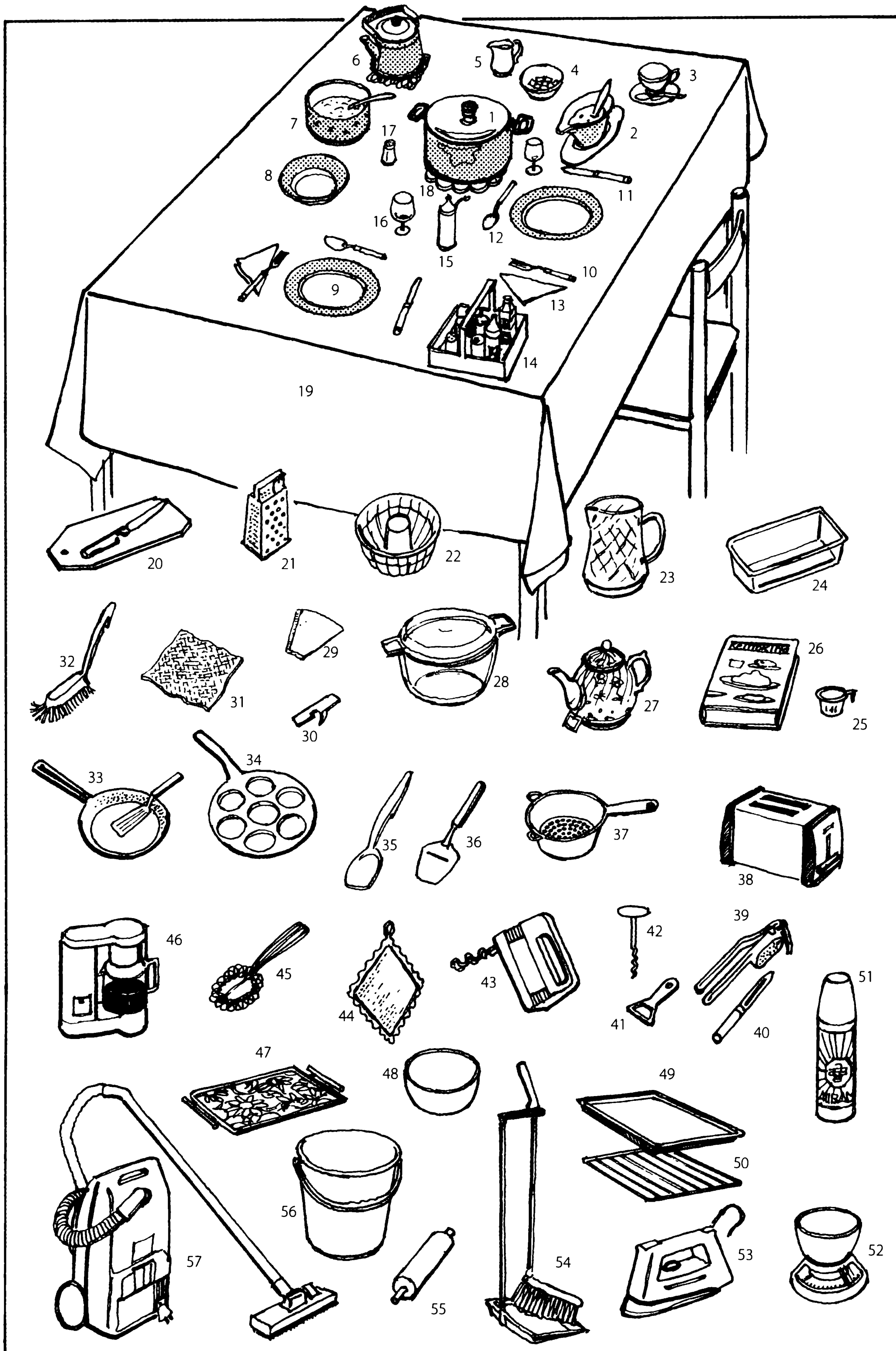
(Lähde: www.migri.fi)

Kysy kurssikaveriltasi:

1. Missä tapauksessa ulkomaalaisen opiskelijan on hankittava oleskelulupa?
2. Milloin tarvitaan viisumi?
3. Miksi opiskelijan on yleensä palattava kotimaahansa pääsykokeen jälkeen?
4. Mitä hakijan on osoitettava?
5. Milloin vaadittavaa rahamäärää voidaan pienentää?
6. Mitä on liitettävä hakemukseen?
7. Kuinka pitkäksi ajaksi oleskelulupa yleensä myönnetään?
8. Missä tapauksessa opiskelija voi jäädä Suomeen?

KAPPALE 19

- Keittiötarvikkeet
- Grillattua ja paistettua
- Haluatko keitettyjä vai paistettuja perunoita?
- Muista varoa tuota vasta maalattua seinää.
- Sanomalehtijuttuja
- Säilöttyjä unelmia
- elokuvan tapahtumista kertominen
- ruoan laittaminen ja reseptit
- TU-partisiippi ja tava/tävä/tu/ty-adjektiivi
- sanomalehtikieltä

1. kattila 2. kastikekulho 3. kahvikuppi 4. sokerikko 5. kermakko 6. kahvipannu 7. kulho 8. syvä lautanen 9. matala lautanen 10. haarukka 11. veitsi 12. lusikka 13. servetti 14. mausteikko 15. pippurimyly 16. juomalasi 17. suolasiroitin 18. pannunalusta 19. pöytäliina 20. leikkuulauta 21. raastinrauta 22. kakkuvuoka 23. kannu 24. vuoka 25. desilitran mitta 26. keittokirja 27. teepannu 28. kulho 29. suodatinpussi 30. purkinavain 31. rätti 32. tiskiharja 33. paistinpannu ja lasta 34. lettupannu 35. kauha 36. juustohöylä 37. sihti 38. leivänpaahdin 39. valkosipulinmurskain 40. kuorimaveitsi 41. pullonavaaja 42. korkkiruuvi 43. vatkain 44. pannulappu 45. vispilä 46. kahvinkeitin 47. tarjotin 48. muovikulho 49. uunipelti 50. uuniritilä 51. termospullo 52. vaaka 53. silitysrauta 54. rikkalapio ja harja 55. kaulin 56. ämpäri 57. pölynimuri

GRILLATTUA JA PAISTETTUA

Me suomalaiset syömme reilut neljä kiloa salaatteja vuosittain henkeä kohti. Tuoreita yrttejä käytetään sen sijaan huomattavasti vähemmän, vain alle 200 grammaa asukasta kohti. Yrttien ja salaattikasvien kulutus on suurinta keväällä ja kesällä, mutta vähenee syksyisin. Salaattien ja yrttien sisältämät suojaravintoaineet olisivat meille kuitenkin syksyisinkin erityisen tarpeellisia.

Persiljassa marinoidut grillatut fenkolit

Valkosipulilla maustettu persiljamarinadi täydentää upeasti fenkolin raikasta makua. Grillatut fenkolit ovat hieno kasvisruoka, jonka seuraan sopii täydellisesti grillattu halloumijuusto.

Valmistusaika: 1 tunti

Määrä: 4 (= neljälle) ruokailijalle

Ainekset:

- 4 fenkolia
- 1 dl tuoretta persiljaa (dl = desilitra)
- 1 valkosipulinkynsi
- 1 rkl valkoviinietikkaa (rkl = ruokalusikallinen)
- 1 rkl hunajaa
- ¾ dl oliiviöljyä (¾ dl = kolme|neljäs|osa|desilitraa)
- ½ tl suolaa (tl = teelusikallinen, ½ tl = puoli teelusikallista)
- ½ tl mustapippuria myllystä

Valmistusohjeet:

- Halkaise fenkolit. Keitä niitä suolalla maustetussa vedessä noin 15 minuuttia.
- Hienonna persilja kulhoon. Murskaa valkosipuli joukkoon. Lisää viinietikka, hunaja ja oliiviöljy ja mausta suolalla ja pippurilla. Kaada keitetyt fenkolit sihtiin ja anna veden valua pois. Kääntelee fenkolit yrttiöljyyn puoleksi tunniksi.
- Grillaa fenkoleita noin 3 minuuttia molemmin puolin. Sivele ne lopuksi yrttiöljyllä. Tarjoa fenkolit salaatin ja esimerkiksi grillatun halloumijuuston kanssa.

Rucolapestolla kuorrutettu kala (4 annosta)

4 palaa lohi- tai kirjolohifilettä

Rucolapesto:

- 2 ruukkua rucolaa
- 1 ruukku basilikaa
- 1 dl parmesaanijuustoraastetta
- ½–1 dl auringonkukansiemeniä
- ½–1 dl öljyä
- ½ tl muskottipähkinää
- mustapippuria
- (suolaa)

Mittaa kaikki rucolapeston raaka-aineet kulhoon ja aja tasaiseksi massaksi. Peston voi valmistaa myös sauvasekoittimella korkeassa ja kapeassa kulhossa. Mausta ripauksella mustapippuria, muskottipähkinää ja tarvittaessa myös suolalla. Levitä sose kalapalojen pintaan ja nosta uunipellille leivinpaperin päälle. Kypsennä uunissa 200 (= kahdessasadassa) asteessa noin 20 minuuttia. Tarjoa kala perunasoseen tai vihreän salaatin kera.

Piristävä perunasalaatti (4–5 annosta)

noin 12–16 pientä perunaa

Kastike:

- 2 dl maustamatonta jukurttia
- 1 ruukku ruohosipulia
- ½ ruukkua korianteria
- ½ ruukkua minttua
- 3 cm pala tuoretta punaista chiliä tai vajaa ½ tl kuivattua chiliä
(cm = senttimetri, 3 cm pala = kolmen senttimetrin pala)
- 1 tl tuoretta inkivääriä raastettuna
- 2 tl sitruunan tai limetin mehua
- suolaa

Salaattipeti:

- 1 ruukku jääsalaattia
- 10 kirsikkatomaattia
- 1 ruukku punamangoldia tai muuta ruukkusalaattia
- 1 ruukku herneenversoja
- öljyä
- suolaa
- mustapippuria

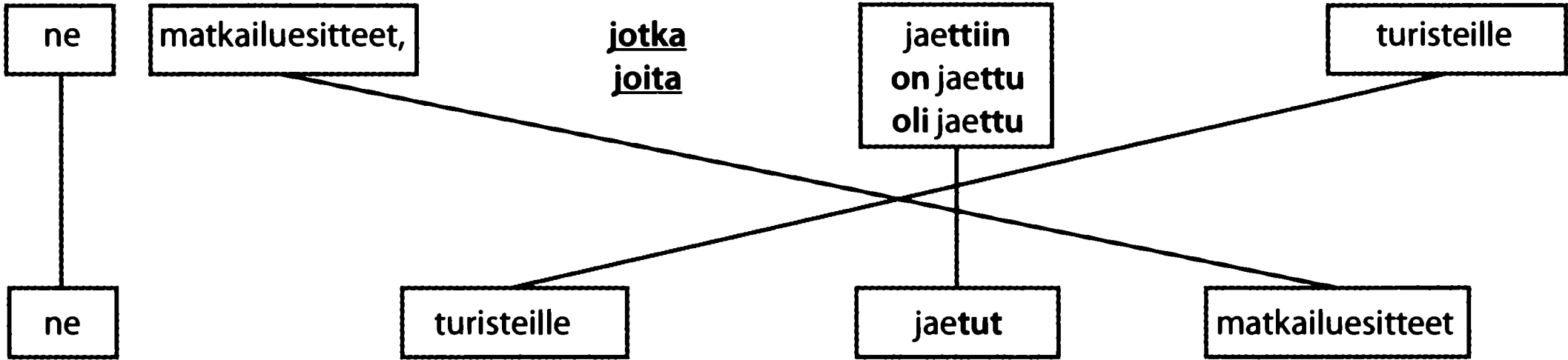
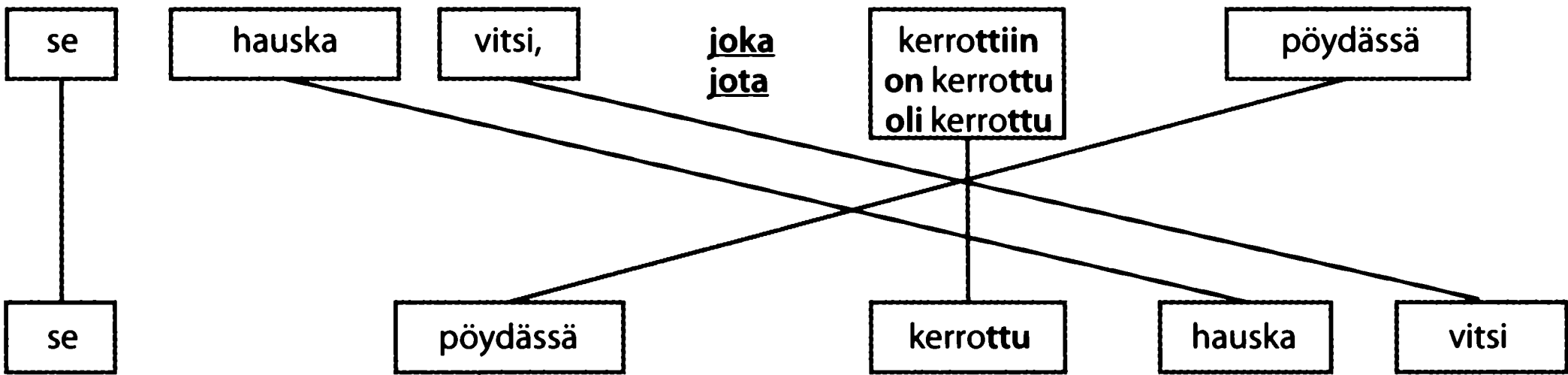
Pese perunat ja keitä juuri ja juuri kypsiksi. Jäähdytä keitetyt perunat, kuori ja leikkaa puoliksi. Laita jukurtti valumaan kahvinsuodattimeen suodatinpaperin läpi. Hienonna yrtit veitsellä. Halkaise chili, poista siemenet ja hienonna myös chili. Yhdistä yrtit valutettuun jukurttiin ja mausta chilillä, tuoreella inkiväärillä, sitruunan tai limen mehulla ja suolalla. Kaada kastike perunoiden päälle ja sekoita niin, että kastiketta on jokaisella perunalla. Nosta jääkaappiin maustumaan. Valmista salaatti. Leikkaa jäävuorisalaatti reiluiksi paloiksi ja kirsikkatomaattit halki. Yhdistä jääsalaatti, kirsikantomaatin puolikkaat, punamangoldi sekä herneenversot. Kaada salaatin joukkoon loraus öljyä, ripaus suolaa ja mustapippuria. Sekoita mausteet salaattiin varovasti nostelemalla. Laita salaatti tarjoiluvadille ja nosta perunat päälle. Koristele yrteillä.

			-ttu / -tty -tu / -ty
Verbityyppi 1			
yksikön 1. persoonan vartalo		+	-ttu / -tty
kertoa	<u>kerro</u> /n	→	kerrottu
lukea	<u>lue</u> /n		luettu
vartalon	a	→	e
	ä		
antaa	<u>anna</u> /n		annettu
jakaa	<u>jaa</u> /n		jaettu
paistaa	<u>paista</u> /n		paistettu
keittää	<u>keitä</u> /n		keitetty

Verbityypit 2, 3, 4, 5			
infinitiivin vartalo		+	-tu / -ty / -ttu / -tty
syödä		→	syöty
tehdä			tehty
opiskella			opiskeltu
panna			pantu
pestä			pesty
avata			avattu
pedata			pedattu
valita			valittu

TU-partisiippia voi käyttää kuin adjektiivia. Se vastaa passiivista joka-lausetta, jossa joka-pronomini on lauseen **objektina** (joka-pronomini voi olla joko partitiivissa tai nominatiivissa).

Muista varoa tuota <u>vasta maalattua</u> seinää.	↔	Muista varoa tuota seinää, <u>joka on vasta maalattu</u> .
Pidin kovasti siitä <u>aamulla leivotusta</u> lämpimästä leivästä.	↔	Pidin kovasti siitä lämpimästä leivästä, <u>joka leivottiin aamulla</u> .
Pöydällä oli <u>avattu</u> piimäpurkki.	↔	Pöydällä oli piimäpurkki, <u>joka oli avattu</u> .
Pistitkö ne <u>pestyt</u> astiat kaappeihin?	↔	Pistitkö ne astiat, <u>jotka oli pesty</u> , kaappeihin?
Mitä sinä pidit siitä <u>eilen kuunnellusta</u> uudesta levystä?	↔	Mitä sinä pidit siitä uudesta levystä, <u>jota kuunneltiin eilen</u> ?
<u>Kurssilla opiskellut</u> asiat olivat vaikeita.	↔	Asiat, <u>joita opiskeltiin kurssilla</u> , olivat vaikeita.

	(partisiippi, pääsana)	(partisiippi, pääsana)
<i>nominatiivi</i>	lähetetty viesti	lähetetyt viestit
<i>partitiivi</i>	lähetettyä viestiä	lähetettyjä viestejä
<i>vartalo</i>	lähetety- viesti-	lähetetyi- viestei-
<i>totaaliobjekti</i>	lähetetyn viestin	lähetetyt viestit
<i>genetiivi</i>	lähetetyn viestin	lähetettyjen viestien
<i>adessiivi</i>	lähetetyllä viestillä	lähetetyillä viesteillä
<i>ablatiivi</i>	lähetetyltä viestiltä	lähetetyiltä viesteiltä
<i>allatiivi</i>	lähetetylle viestille	lähetetyille viesteille
<i>inessiivi</i>	lähetetyssä viestissä	lähetetyissä viesteissä
<i>elatiivi</i>	lähetetystä viestistä	lähetetyistä viesteistä
<i>illatiivi</i>	lähetettyyn viestiin	lähetettyihin viesteihin
<i>translatiivi</i>	lähetetyksi viestiksi	lähetetyiksi viesteiksi
<i>essiivi</i>	lähetettynä viestinä	lähetettynä viesteinä

HUOMAA!

tuotu: **tuodu-**, esitelty: **esitelly-**, pantu: **pannu-**, pesty: **pesty-**

*TU-partisiipissa tekijää ei joko tiedetä tai sitä ei mainita.
Se ilmaisee, mitä jollekin asialle on tehty aikaisemmin. Tekeminen on yleensä päättynyt.*

Lapset leikkivät rannalle vedetyssä veneessä.
Vanha huolellisesti tervattu vene tuoksui hyvältä.

Mutta kuitenkin:
Hän on arvostettu ja suosittu opettaja.

Harjoitus 1

Alleviivaa seuraavista lauseista TU-partisiipit. Korvaa partisiipit joka-lauseella.

Malli: He panivat matot pestyille latioille. Mihin he panivat matot?
He panivat matot latioille, jotka oli pesty.

- 1. Ulkomailta tuodut hedelmät täytyy joko kuoria tai pestä hyvin. **Mitkä täytyy joko kuoria tai pestä hyvin?**

....., jotka, täytyy joko kuoria tai pestä hyvin.
- 2. Kotipihan omenapuusta poimitut omenat voi syödä pesemättä. **Mitkä voi syödä pesemättä?**

....., jotka , voi syödä pesemättä.
- 3. Liian harvoin kasteltu kukka kuoli. **Mikä kuoli?**

....., jota, kuoli.
- 4. Pöydälle jätetty maito lämpeni ja happani. **Mikä lämpeni ja happani?**

....., joka , lämpeni ja happani.
- 5. Pestyt vaatteet pantiin kaappiin. **Mitkä pantiin kaappiin?**

....., jotka , pantiin kaappiin.
- 6. Nämä kirjastosta lainatut kirjat täytyy palauttaa huomenna. **Mitkä täytyy palauttaa huomenna?**

Nämä, jotka,

täytyy palauttaa huomenna.
- 7. Jo kauan odotettu juhla onnistui loistavasti. **Mikä onnistui loistavasti?**

....., jota , onnistui loistavasti.

Harjoitus 2

Pane sana *paistettu* oikeaan muotoon.

- 1. Uunissa onkala.
- 2. Pidätkö sinäkalasta?
- 3. Me syömme usein kalaa.
- 4. Minä en pidä kalasta.
- 5. Minä olen kyllästynyt kalaan.
- 6. Otatko sinä näitä perunoita?
- 7. Minä en pidä perunoista.
- 8. Olen niin kyllästynytperunoihin.
- 9. Äitini laittoi joka päivä kalaa ja perunoita.

Pane sana **keitetty** oikeaan muotoon.

- 10. Tässä onperunoita.
- 11. Minä pidän perunoista.
- 12. Minä en koskaan kyllästy perunoihin.
- 13. Tässä on muna.
- 14. Haluatko munia?
- 15. Minä luulin tätä suklaamunaa munaksi.

Pane sana **kielletty** oikeaan muotoon.

- 16. Tämä elokuva on lapsilta
- 17. Te ette voi katsoa tätä lapsilta elokuvaa.
- 18. Miksi näitä lapsilta elokuvia näytetään näin aikaisin?

Harjoitus 3

Tee TU- partisiippi. Pane partisiippi oikeaan muotoon.

Malli: Kokous, joka oli suunniteltu hyvin, sujui nopeasti. Mikä sujui nopeasti?
—> Hyvin suunniteltu kokous sujui nopeasti.

- 1. Filmi, joka nähtiin eilen televisiosta, oli oikein hyvä. Mikä oli oikein hyvä?
..... oli oikein hyvä.
- 2. Matka, joka tehtiin viime kesänä Italiaan, virkisti kovasti. Mikä virkisti kovasti?
..... virkisti kovasti.
- 3. Hän lähetti meille kirjeen, joka oli kirjoitettu käsin. Minkä hän lähetti meille?
Hän lähetti meille
- 4. Paketti, joka lähetettiin viime viikolla, katosi postissa. Mikä katosi postissa?
..... katosi postissa.
- 5. Ne koneet, jotka hankittiin toimistoon, olivat kalliita. Mitkä olivat kalliita?
Ne olivat kalliita.

a) Polkupyörät katoavat varkaiden matkaan

Helsingissä varastetaan vuosittain noin 3000 polkupyörää. Eniten pyörävarkauksia tapahtuu poliisin mukaan keskustassa. Kadonneen pyörän arvoksi ilmoitetaan keskimäärin 300 euroa. Suurin osa varastetuista pyöristä jää löytymättä. Varkauksista selviää nimittäin vain viisi prosenttia. Pyörä varastetaan usein kadulta tai sisäpihalta. Pyöräkellareista ja muista sisätiloista pyöriä viedään huomattavasti vähemmän. Varastetuista pyöristä vain noin viisitoista prosenttia on viety sisätiloista. Pyörävarkauksia on eniten heinä–elokuussa. Silloin sattuu kolmannes ilmoitetuista pyörävarkauksista.

(Lähde: Metro)

b) Tiivis kaupunkirakenne ei vähennä hiidioksidipäästöjä

Asuinalueen rakenne ei vaikuta merkittävästi asukkaiden kasvihuonekaasupäästöihin, toteaa Aalto-yliopiston insinööritieteiden korkeakoulusta väittelevä valtiotieteen maisteri Jukka Heinonen. Väitöstutkimus kiistää, että kaupunkirakenteen tiivistäminen olisi ilmastonmuutoksen näkökulmasta kestävä kehityksen mukaista. Vaikutus voi olla jopa päinvastainen, sillä tiiviisti rakennetuilla alueilla ihmisillä on paremmat mahdollisuudet kulutushyödykkeiden käyttämiseen. Lisäksi kun asuinalueet tiivistyvät, tulotasot ja sen seurauksena myös kulutustasot nousevat. Väitöstutkimuksessa selvisi, että aluerakenne vaikuttaa merkittävästi ainoastaan yksityisautoilun päästöihin.

(Lähde: STT)

c) Teflon ja elintarvikepakkaukset lihottavat naisia

Teflonastioiden, ruokapakkausten ja kertakäyttöastioiden sisältämä perfluorioktaanihappo (pfoa) häiritsee ihmisen painoon vaikuttavien hormonien insuliinin ja leptiinin tuotantoa. Asia todettiin Tanskassa tehdyssä tutkimuksessa, jossa tutkittiin 20 vuotta sitten raskaana olleiden tuhannen naisen syväjäädytetyt verikokeet sekä heidän lapsensa, jotka ovat nyt aikuisia. Äidin veren korkean pfoa-pitoisuuden ja tyttären ylipainon välillä ilmeni selvä yhteys. Pojille pfoa ei aiheuta lihavuutta. Tämä johtuu tutkijoiden mukaan siitä, että tytöt kehittyvät poikia nopeammin ja että puberteetti aiheuttaa tytöille luonnollista rasvakudoksen kasvua. Luonnossa pfoa sitoutuu herkästi elollisiin olentoihin, joten ainetta päätyy myös ravintoomme. Perfluorioktaanihappoa on kaikkialla. Suomen ympäristökeskuksen mukaan sitä on myös järviemme kaloissa.

(Lähde: Helsingin Sanomat)

Kysy kurssikaveriltasi:

a)

1. Onko sinulta koskaan varastettu polkupyörää? Milloin?
2. Kuinka arvokkaaksi omistajat yleensä ilmoittavat varastetun pyöränsä?
3. Kuinka suuri osa varkauksista saadaan selitettyä?
4. Mistä pyörä yleensä varastetaan?

b)

1. Mitä Jukka Heinonen on todennut tutkimuksessaan?
2. Minkä käsityksen tutkimus kiistää?
3. Miksi tiiviisti rakennetut alueet voivat olla jopa epäekologisia?
4. Mihin aluerakenne kuitenkin vaikuttaa?

c)

1. Mitä pfoa häiritsee?
2. Missä perfluorioktaanihappoa on?
3. Mitä tanskalaisessa tutkimuksessa tutkittiin?
4. Mitä havaittiin?
5. Mistä johtuu, että pfoa ei aiheuta pojille lihavuutta?
6. Mihin pfoa sitoutuu luonnossa?

Säilöttyjä unelmia

Joonas Berghällin tuottama ja Katja Gauriloffin ohjaama *Säilöttyjä unelmia* on palkittu kotimainen dokumentti-elokuva siitä, miten teollisesti tuotettu elintarvike päätyy suomalaisen ruokakaupan hyllylle. Eri puolilla maailmaa kuvatussa elokuvassa seurataan yhden säilykepurkin uskomatonta yli 30 000 kilometrin matkaa suomalaisen marketin hyllylle.

Elokuva kertoo tuotantoon osallistuvien ihmisten elämästä ja unelmista. Kuvausryhmä liikkuu aluksi aurinkoisella tomaattifarmilla Portugalissa, mutta siirtyy sitten teurastamoiden pimeyteen muualle Eurooppaan. Kuvat teurastamoista ovat odotetun kammottavia.

Kuluttajasta, joka on tottunut näkemään valmiin tuotteen siististi purkitettuna, dokumentissa kuvattu prosessi näyttää järkyttävältä ja saa ehkä monet katsojat harkitsemaan kasvissyöjiksi ryhtymistä. Elokuvan keskiössä ei kuitenkaan ole tehomaatalous tai edes tuotantoeläinten kohtelu vaan ihminen. Yhä teollisemmaksi ja kansainvälisemmäksi muuttuvan koneiston osina työskentelevien ihmisten tarinat ovat paitsi koskettavia myös yllättäviä.

Kun ostat valmiin tuotteen kaupan hyllyltä, saat samalla tuotteen valmistamiseen osallistuneiden ihmisten tarinat. Kukin tuote ikään kuin sisältää sitä valmistaneiden ihmisten toiveita ja haaveita tavallisesta, hyvästä elämästä.

Elokuva on kielletty alle 12-vuotiailta.

(Lähteet: www.episodi.fi, www.ses.fi, www.hs.fi)

Monet TAVA- ja TU-partisiipitkin ovat muuttuneet itsenäisiksi sanoiksi. Tällaisia (t)tava-/ (t)tävä- tai (t)tu-/ (t)ty-loppuisia adjektiiveja ei aina voi korvata joka-lauseella (eli relatiivilauseella). TAVA- ja TU-partisiipeista syntyneitä adjektiiveja ovat mm. (= muun muassa) seuraavat sanat:

ymmärrettävä, uskottava, naurettava, luotettava, epäluotettava, tunnettu, suosittu, palkittu, arvostettu, kohuttu, käytetty, sallittu, kielletty.

HUOMAA!

Tällaisilla sanoilla voi olla komparatiivi ja superlatiivimuodotkin:

(LUOTTA)	luotettava	luotettavampi	luotettavin
(USKOA)	uskottava	uskottavampi	uskottavin
(SUOSIA)	suosittu	suositumpi	suosituin
(TUNTEA)	tunnettu	tunnetumpi	tunnetuin

Kysy kurssikaveriltasi:

1. Kenen ohjaama elokuva *Säilöttyjä unelmia* on?
2. Mitä elokuvassa tapahtuu?
3. Millaisissa paikoissa elokuvassa käydään?
4. Miksi kuvattu prosessi saattaa näyttää kuluttajasta järkyttävältä?
5. Mitä se voi saada monet harkitsemaan?
6. Pyrkiikö elokuva vaikuttamaan tehomaatalouteen?
7. Mikä asia on elokuvan keskiössä?
8. Millaisia elokuvassa esiintyvien ihmisten tarinat ovat?
9. Millaisen koneiston osina he työskentelevät?
10. Millaisia toiveita elokuvan ihmisillä on?

KAPPALE 20

- Vanha valkoparta – Rare Exports
- Musta jää
- Jugend ja 1890-luvun karelianismi
- Pariisin maailmannäyttely
- Sadun leipomat keksit olivat hyviä.
- Tämä on hänen kirjoittamansa artikkeli.
- Satu myi maalaamansa taulun.
- Tuntematon sotilas on Väinö Linnan kirjoittama.
- elokuva-arvostelu
- MA-partisiippi
- partisiippien kertaus
- sanomalehtikieltä

Jalmari Helanderin ohjaama outo joulupukkisatu on ollut kohutuimpia kotimaisia elokuvia. Vanhasta valkoparasta kertova musta komedia on huomattu kansainvälisestikin. Jalmari ja Juuso Helanderin luomassa tarinassa amerikkalainen tiederekikunta tekee kaivauksia Korvatunturilla. Ryhmä vapauttaa alkuperäisen joulupukin kaivamalla tämän esiin Korvatunturin syvyyksistä. Ryhmän vapauttama pukki ei kuitenkaan ole kaikkien rakastama lahjojen jakelija, vaan paholainen, jolla on apulaisinaan ilkeitä vanhoja tonttuja. Pohjoisen poronkasvattajat joutuvat taistelemaan ilkeää tonttuarmeijaa vastaan. Juoni laajenee koskettavaksi isä-poika -tarinaksi, kun toimintaan osallistuu kymmenvuotias rohkea Pietari ja hänen isänsä. Pietaria esittävä Onni Tommila on erinomaisen luonteva lapsinäyttelijä. Muissa rooleissa nähdään Jorma Tommila, Rauno Juvonen ja Tommi Korpela. *Rare Exports* on mainio fantasiaseikkailu, josta tekee hienon elokuvan Mika Orasmaan palkittu kuvaus.

MUSTA JÄÄ

Petri Kotwican käsikirjoittama ja ohjaama *Musta jää* on viime vuosien parhaita kotimaisia elokuvia. Elokuva kertoo tarinan rakkaudesta ja mustasukkaisuudesta. Outi Mäenpään esittämä menestyvä kirurgi Saara on naimisissa arkkitehdin (Martti Suosalo) kanssa. Aviopari haluaisi lapsia, mutta biologinen kello tikittää uhkaavasti. Saara järkyttyy, kun saa tietää, että hänen miehellään on rakastajatar, kaunis nuorempi nainen, arkkitehtuurin opiskelija Tuuli (Ria Kataja). Rakkaus ohjaa Saaran kummalliseen juoneen. Hän hakeutuu Tuulin ystäväksi, koska haluaa saada selville, millaiseen naiseen hänen miehensä on rakastunut. Roolileikki vie Saaran ongelmiin ja ristiriitoihin, koska Saara ystävystyy aidosti Tuulin kanssa. Ristiriita tekee elokuvasta kiehtovan. Apocalyptican Eicca Toppisen säveltämä sellovoittainen musiikki sävyttää tapahtumia sekä hienostuneesti että kohtalokkaasti.

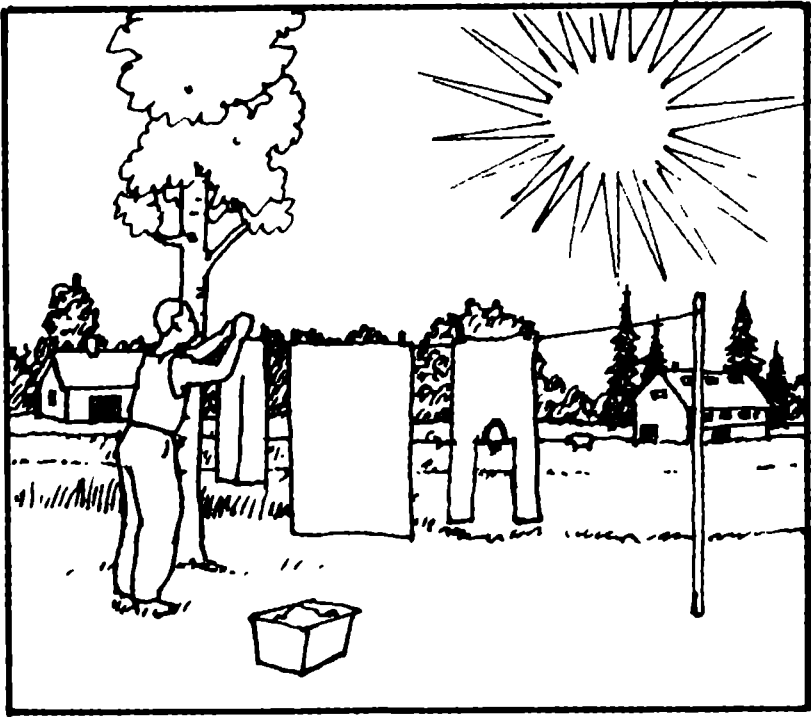
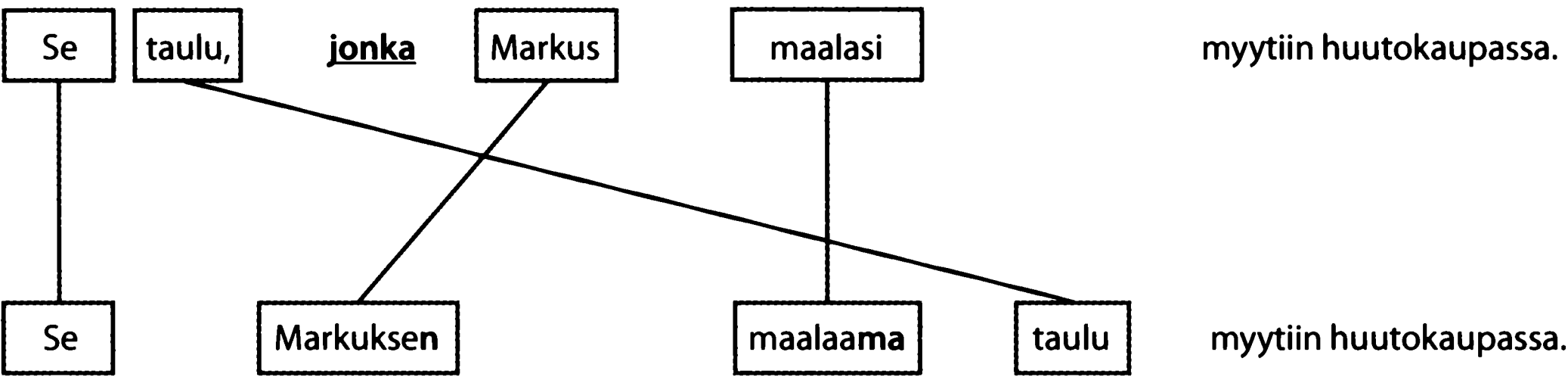
Kysy kurssikaveriltasi:

1. Mitä suomalaisia elokuvia olet nähnyt?
2. Mitä pidit niistä?
3. Mikä niistä on mielestäsi paras?
4. Kenen ohjaama Rare Export on?
5. Miksi se on ollut kohuttu elokuva?
6. Mitä elokuvassa tapahtuu?
7. Miksi joulupukki oli vangittuna tunturin syvyyksiin?
8. Keitä joulupukilla on apulaisinaan?
9. Ketkä joutuvat taistelemaan näitä vastaan?
10. Miten juoni laajenee?
11. Mistä muista syistä elokuvaa on kiitetty?
12. Kenen käsikirjoittama elokuva *Musta jää* on?
13. Kenen ohjaama se on?
14. Mitä tästä elokuvasta on sanottu?
15. Mistä elokuva kertoo?
16. Mistä syystä Saara järkyttyy?
17. Miten Saara toimii? Miksi hän toimii niin?
18. Mikä ohjaa hänet tällaiseen kummalliseen juoneen?
19. Mitä roolileikistä seuraa? Miksi?
20. Miksi elokuva on kiehtova?
21. Millainen musiikki sävyttää tapahtumia?
22. Kenen säveltämä se on?

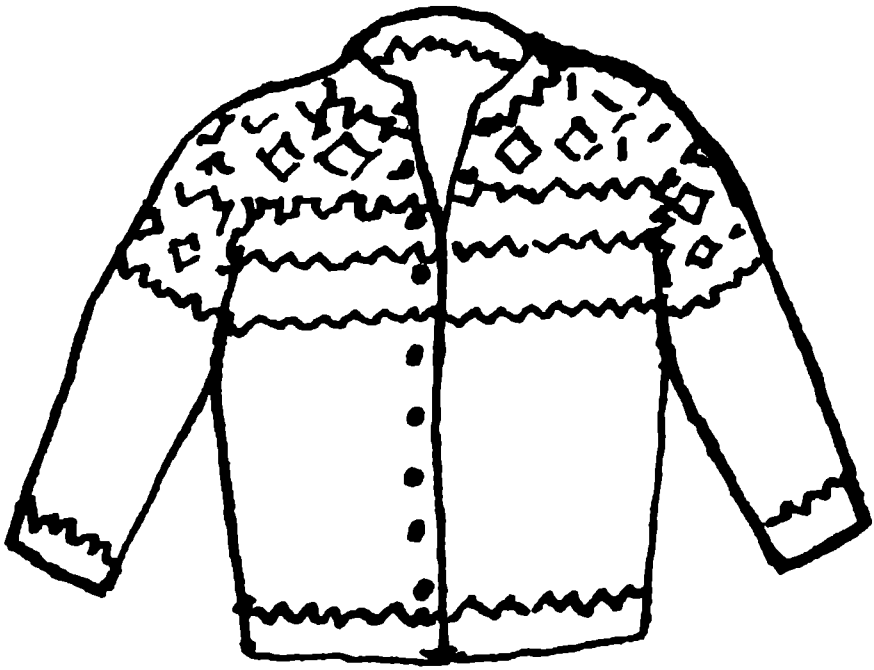
MA-PARTISIIPPI

		-ma / -mä	Kenen tekemä?
LUKEA	he <u>luke</u> vat	lukema	
TUODA	he <u>tuo</u> vat	tuoma	
NÄHDÄ	he <u>näke</u> vät	näkemä	
OPISKELLA	he <u>opiskele</u> vat	opiskelema	
PESTÄ	he <u>pes</u> e vät	pesemä	
KORJATA	he <u>korjaa</u> vat	korjaama	
VALITA	he <u>valitse</u> vat	valitsema	

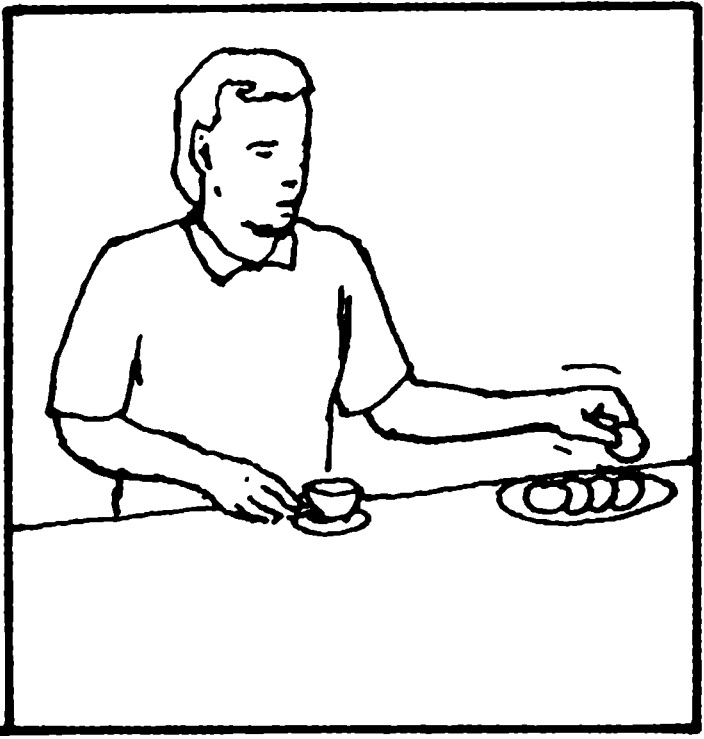
MA-partisiipilla kerrotaan, kuka teki jotakin. MA-partisiippi vastaa aktiivista joka-lausetta, jossa joka-pronomini on lauseen objektina. Tekijä ilmaistaan genetiivillä.

Ilpon pesemä pyykki kuivuu tuulessa.
= Pyykki, jonka Ilpo on pessyt, kuivuu tuulessa.

Mummon kutoma villatakki kutittaa Tiinaa.
Hän ei halua pitää sitä.
= Villatakki, jonka mummo on kutonut, kutittaa Tiinaa. Hän ei halua pitää sitä.

Sadun leipomat keksit maistuivat sitten hyviltä!
= Keksit, jotka Satu oli leiponut, maistuivat sitten hyviltä!

Tämä minun koulussa piirtämäni kuva esittää riikinkukkoa.
= Tämä kuva, jonka minä olen piirtänyt koulussa, esittää riikinkukkoa.

HUOMAA! Sanajärjestys normaalisti:
GENETIIVISUBJEKTI + PAIKKA/AIKA + MA-PARTISIIPPI + PÄÄSANA

Pekan konferenssissa tapaama mies olikin Pekan vanha koulukaveri.
Antin illalla kirjoittama ostoslista unohtui keittiön pöydälle.
(Minun) illalla kirjoittamani ostoslista unohtui keittiön pöydälle.

	<i>Yksikkö</i> <i>(partisiippi, pääsana)</i>	<i>Monikko</i> <i>(partisiippi, pääsana)</i>
<i>nominatiivi</i>	isoisän tekemä vene	isoisän tekemät veneet
<i>partitiivi</i>	isoisän tekemää venettä	isoisän tekemiä veneitä
<i>vartalo</i>	isoisän tekemä- venee-	isoisän tekemi- venei-
<i>totaaliobjekti</i>	isoisän tekemän veneen	isoisän tekemät veneet
<i>genetiivi</i>	isoisän tekemän veneen	isoisän tekemien veneiden
<i>adessiivi</i>	isoisän tekemällä veneellä	isoisän tekemillä veneillä
<i>ablatiivi</i>	isoisän tekemältä veneeltä	isoisän tekemiltä veneiltä
<i>allatiivi</i>	isoisän tekemälle veneelle	isoisän tekemille veneille
<i>inessiivi</i>	isoisän tekemässä veneessä	isoisän tekemissä veneissä
<i>elatiivi</i>	isoisän tekemästä veneestä	isoisän tekemistä veneistä
<i>illatiivi</i>	isoisän tekemään veneeseen	isoisän tekemiin veneisiin
<i>translatiivi</i>	isoisän tekemäksi veneeksi	isoisän tekemiksi veneiksi
<i>essiivi</i>	isoisän tekemänä veneenä	isoisän tekeminä veneinä

MA-partisiippi ilmaisee yleensä tekemistä, joka on loppunut.

Kenen keittämää kahvia tämä on? – Se on **Leenan puoli tuntia sitten** keittämää.
Kenen tuomaa pullaa tämä on? – Se on **Outin aamulla** tuomaa pullaa.

Mutta kuitenkin:
Mummon **tekemä** ruoka on sitten ihanaa!
= Ruoka, jota mummo (aina) tekee, on sitten ihanaa!

Hän on kaikkien arvostama tutkija.
= Hän on tutkija, jota kaikki arvostavat.

Se on nuorison suosima ravintola.
= Se on ravintola, jota nuoriso suosii.

a) Genetiivi + MA-partisiippi

Rakastan tätä <u>äidin</u> nuorena maalaamaa taulua.	↔	Rakastan tätä taulua, <u>jonka äiti</u> maalasi nuorena.
<u>Ilpon</u> Pyrylle ostamat kengät ovat liian pienet.	↔	Kengät, <u>jotka Ilpo</u> osti <u>Pyrylle</u> , ovat liian pienet.
Muutimme <u>kuuluisan arkkitehdin</u> <u>suunnittelemaan</u> taloon.	↔	Muutimme taloon, <u>jonka</u> <u>oli suunnitellut kuuluisa arkkitehti</u> .

b) Persoonapronominien kanssa on possessiivisuffiksi

Tämä on (minun) kirjoittamani artikkeli.
Onko tämä (sinun) kirjoittamasi artikkeli?
Tämä on hänen kirjoittamansa artikkeli.
Tämä on (meidän) kirjoittamamme artikkeli.
Onko tämä (teidän) kirjoittamanne artikkeli?
Tämä on heidän kirjoittamansa artikkeli.

Mitä sinä tykkäät tästä <u>laittamastani</u> ruoasta?	↔	Mitä sinä tykkäät tästä ruoasta, <u>jota olen laittanut</u> ?
Se viime kesänä ostamamme polkupyörä on jo rikki!	↔	Se polkupyörä, <u>jonka me</u> ostimme viime kesänä, on jo rikki!

HUOMAA!

<i>Satu</i> myi Danielin maalaaman taulun.	↔	<i>Satu</i> myi taulun, <u>jonka Daniel oli maalannut.</u>
<i>Satu</i> myi hänen maalaamansa taulun.	↔	<i>Satu</i> myi taulun, <u>jonka hän (Daniel) oli maalannut.</u>
<i>Satu</i> myi maalaamansa taulun.	↔	<i>Satu</i> myi taulun, <u>jonka oli (itse) maalannut.</u>

Kysy kurssikaveriltasi:

1. Mikä on mielestäsi paras näkemäsi elokuva? Kenen ohjaama se on? Muistatko?
2. Mikä on viimeksi lukemasi kirja? Millainen se oli? Kenen kirjoittama se on?
3. Kuinka vanha on vanhin tuntemasi ihminen?
4. Kuinka pitkä on pisin tuntemasi ihminen?
5. Miltä laittamasi ruoka maistuu?
6. Kaipaatko joskus äitisi tai isäsi laittamaa ruokaa?
7. Onko sinulla kotonasi joitakin esineitä, jotka ovat ystäviesi tai sukulaistesi tekemiä tai antamia? Mitä? Kerro niistä?
8. Tiedätkö, kenen säveltämä on *Maammelaulu*?
9. Tiedätkö, kenen kirjoittama kirja on *Tuntematon sotilas*?
10. Mikä on koskettavin kuulemasi tarina?

Harjoitus 1

Alleviivaa seuraavista lauseista MA-partisiipit. Korvaa partisiipit joka-lauseella.

Malli: Laura piti kovasti siitä lainaamastasi kirjasta. Mistä Laura piti? Kuka lainasi sen?
Laura piti kovasti siitä kirjasta, jonka sinä lainasit.

1. Me muutamme isoisän rakentamaan taloon. **Mihin me muutamme? Kuka sen on rakentanut?**

Me muutamme, jonka
2. Ostamani tietokone toimii hyvin. **Mikä toimii hyvin? Kuka osti sen?**

....., jonka , toimii hyvin.
3. Laittamani ruoka maistui kamalalta. **Mikä maistui kamalalta? Kuka oli laittanut sitä?**

....., jota , maistui kamalalta.
4. Eilen näkemämme elokuva oli todella hyvä. **Mikä oli todella hyvä? Ketkä näkivät sen?**

....., jonka , oli todella hyvä.
5. Johtaja tykkäsi siitä Mikon esittämästä ehdotuksesta. **Mistä johtaja tykkäsi? Kuka sen esitti?**

Johtaja tykkäsi siitä, jonka
6. Petri vastusti Annen tekemää ehdotusta. **Mitä Petri vastusti? Kuka teki ehdotuksen?**

Petri vastusti, jonka
7. Anne oli tyytyväinen tekemäänsä päätökseen. **Mihin Anne oli tyytyväinen? Kuka päätöksen teki?**

Anne oli tyytyväinen, jonka

Harjoitus 2

Alleviivaa seuraavista lauseista MA-partisiipit! Korvaa partisiipit joka-lauseella!

1. Mielenosoittajien maalaamissa pahvitauluissa vaadittiin oikeutta eläimille.

Missä vaadittiin oikeutta eläimille? Ketkä olivat maalanneet ne?

.....,jotka,

vaadittiin oikeutta eläimille.

2. Luonnonsuojelijoiden ministerille jättämässä paperissa vastustettiin turkistarhoja.

Missä vastustettiin turkistarhoja? Ketkä jättivät sen ministerille?

....., jonka

....., vastustettiin turkistarhoja.

3. Luonnonsuojelijoiden asiasta tekemä dokumenttifilmi esitetään illalla televisiossa.

Mikä esitetään illalla televisiossa? Ketkä ovat tehneet sen?

....., jonka

....., esitetään illalla televisiossa.

Harjoitus 3

Tee joka-lauseesta MA-partisiippi: 1) Etsi ensin joka-lauseen subjekti ja pane se genetiiviin, 2) tee joka-lauseen verbistä MA-partisiippi ja 3) siirrä genetiivi ja MA-partisiippi **pääsan**an eteen. Jos joka-lauseen subjekti on pronomini, käytä possessiivisuffiksia.

Mallit: Tämä on **taulu**, jonka **Daniel** on maalannut.
= Tämä on **Danielin** maalaama **taulu**.
Tämä on **taulu**, jonka **minä** olen maalannut.
= Tämä on **maalaamani taulu**.

1. Tämä on **resepti**, jonka Katri antoi.

2. Se on **vene**, jonka Mikko on rakentanut.

3. **Kukka**, jonka sinä ostit, kasvoi suureksi.

4. Pidin paljon **kuvista**, jotka te lähetitte.

5. Tykkään tästä **runosta**, jonka Hellaakoski on kirjoittanut.

6. Haluaisin lukea jonkin **kirjan**, jonka Kari Hotakainen on kirjoittanut.

HUOMAA!

Jos MA-partisiippi on ilman pääsanaa, sitä ei voi avata joka-lauseeksi:

Kenen tekemä tämä on?	↔	Kuka on tehnyt tämän?
Se on minun tekemäni.	↔	Minä olen tehnyt sen.
<i>Haavoittunut enkeli on Hugo Simbergin maalaama.</i>	↔	Hugo Simberg on maalannut <i>Haavoittuneen enkelin.</i>
<i>Tuntematon sotilas on Väinö Linnan kirjoittama.</i>	↔	Väinö Linna on kirjoittanut <i>Tuntemattoman sotilaan.</i>

Harjoitus 4

Sano MA-partisiippi toisella tavalla.

1. *Kullervo*-sinfonia on Sibeliuksen säveltämä.
2. *Työmiehen vaimo* on Minna Canthin kirjoittama.
3. *Havis Amanda* on Ville Vallgrenin veistämä.
4. *Kiasma* on Steven Hollin suunnittelema.
5. Tämä viini on mieheni valmistamaa.
6. Tämä runo on sisareni kirjoittama.
7. Nämä kuvat ovat myös hänen piirtämiänsä.
8. Tämä valokuva on veljeni ottama.

JUGEND JA 1890-LUVUN KARELIANISMI

Taiteilijat innostuivat 1890-luvulla Karjalasta ja Suomen menneisyydestä. Romanttinen muinaisten aikojen ihailu tuli muotiin. Syntyi kulttuuriliike, jota nimitetään *karelianismiksi*.

Tunnettuja 1890-luvun taiteilijoita olivat mm. Akseli Gallen-Kallela, Albert Edelfelt, Eero Järnefelt, Pekka Halonen, Emil Wickström, Ville Vallgren, Juhani Aho, Eino Leino ja Jean Sibelius.

Arkkitehtuurissa karelianismi sekoittui ajalle tyypilliseen *jugend*-tyyliin. Ranskassa tyyliuunnasta on käytetty nimitystä *art nouveau*. Aito materiaali, pyrkimys korkealaatuiseen työhön, käsityön arvostaminen sekä kasvi- ja eläinaiheiden suosiminen olivat tyylin tunnusmerkkejä.

Herman Geselliuksen, Armas Lindgrenin ja Eliel Saarisen 1897 perustaman arkkitehtitoimiston ensimmäinen huomattava työ oli Suomen paviljonki Pariisin maailmannäyttelyssä 1900. Ryhmän luomia tärkeitä jugend-rakennuksia olivat myös Hvitträskin ateljeetalo (1902) ja Suomen kansallismuseo (1904). Kansallisromantiikan keskeisiä arkkitehteja oli myös Lars Sonck. Hänen päätyönsä oli Tampereen tuomiokirkko (1902–06). Myös Sibeliuksen Ainola Järvenpäässä (1904) ja Kultarannan linnamainen päärakennus Naantalissa (1916) ovat Lars Sonckin suunnittelemaa. Jugend-tyyli näkyi myös Louis Sparren perustaman Iris-tehtaan huonekalutuotannossa ja keramiikassa.

PARIISIN MAAILMANNÄYTTELY

Arkkitehtien Herman Geselliuksen, Armas Lindgrenin ja Eliel Saarisen Pariisin maailmannäyttelyyn vuonna 1900 suunnittelema jugendtyylinen näyttelypaviljonki sai osakseen runsaasti kiitosta.

Albert Edelfelt houkutteli Axel Gallénin eli Akseli Gallen-Kallelan maalaamaan paviljongin kattofreskot. Gallen-Kallelan suunnittelemaa taidekäsitöitä ja tauluja oli myös esillä näyttelyssä.

Gallén valitsi maaliskuhuhtikuussa 1900 maalaamiensa freskojen aiheet Kalevalasta. Ne olivat *Sammon taonta*, *Sammon puolustus*, *Ilmarinen kyntää kyisen pellon* sekä symbolinen maisema *Kristinuskon tulo Suomeen*. Alkuperäiset freskot tuhoutuivat, kun näyttelypaviljonki purettiin, mutta Gallen-Kallela maalasi freskot uudestaan Kansallismuseon eteisaulan kattoon vuonna 1928. Gallénin paviljonkiin maalaamat freskot palkittiin kultamitalilla.

Selityksiä:

Kultaranta = presidentin kesäasunto

Harjoitus 5

Valitse tarjotuista partisiipeista ne, joka sopivat tekstiin.

Hei Leena, ja terveisiä Prahasta! Saavuimme eilen takaisin Helsinkiin. Matka meni loistavasti.

Meitä oli 10 tšekin kieltä tällä hetkellä pääaineena **opiskelevaa – opiskeltua – opiskeltavaa** nuorta ja neljä yliopistossa nyt **työskenneltyä – työskentelevää – työskentelemää** tutkijaa ja opettajaa.

Helsinki-Vantaan lentokentältä kello 9 **lähdetyssä – lähteneessä – lähtemässä** koneessa oli paljon matkustajia. Kaksi tuntia **kestämä – kestänyt – kestetty** lento meni mukavasti. Asuimme Prahan keskustassa ihanassa vanhassa hotellissa.

Tutustuimme Tšekin suurimpaan ja vanhimpaan yliopistoon, vuonna 1348 **perustettavaan – perustettuun – perustamaan** Kaarlen yliopistoon. Menimme yliopiston slaavilaisten kielten laitokseen tapaamaan opettajia ja tutkijoita. Matkamme tarkoitus oli, että osallistuisimme yliopistossa seuraavina päivinä **pidettävään – pidettyyn – pitävään** konferenssiin. Juttelimme laitoksen opettajien kanssa ja kysimme, missä olisi jokin hyvä paikallisten **suosittu – suosinut – suosima** ravintola.

Illtapäivällä kävelimme Prahan vanhassa keskustassa ja tutustuimme nähtävyyksiin. Kävelimme niin paljon, että kenkäni menivät rikki ja jouduin viemään ne suutariin **korjaavaksi – korjaamaksi – korjattavaksi**. Sitä ennen minun oli **ostama – ostava – ostettava** uudet kengät tavaratalosta.

Illalla menimme syömään laitoksen opettajien **suosittelemaan – suositeltavaan – suositeltuun** ravintolaan. Söin pinene paprikyja eli jauhelihalle ja riisillä **täytettäviä – täyttämiä – täytettyjä** paprikoita ja kaalisalaattia. Työkaverini söi **paistettavia – paistamia – paistettuja** sianlihapihvejä ja knedlikejä eli mykyjä. Ne ovat jauhoista ja perunasta **tekemiä – tehtyjä – tehneitä** taikinapallukoita. Tšekkiläinen ruoka on rasvaista, mutta erittäin maukasta.

Keskiviikkona ilmoittauduimme pöydän ääressä **istuvalle – istuneelle – istumalle** naiselle ja saimme nimilaput. Menimme konferenssisaliin ja kuulumme monen kuuluisan tutkijan **pitäneitä – pidettäviä – pitämiä** esitelmää. Torstaina konferenssi jatkui. Laitoksemme tutkijoiden ja opettajien oli **pitävä – pidetty – pidettävä** esitelmät. Heillä oli paljon **sanottua – sanovaa – sanottavaa**. Esitysten jälkeen opiskelijoilla oli paljon **kysymää – kysyttävää – kysyvää**. Sain keskusteluista ja esityksistä paljon uutta **ajattelevaa – ajateltua – ajateltavaa**.

Laitoksen professori oli kutsunut meidät luokseen viettämään torstai-iltaa yhdessä opiskelijoiden kanssa. Hän asui vanhassa talossa, jossa oli suuri puutarha. Opiskelijat olivat tehneet kaikenlaista **syövää – syötyä – syötävää** ja tuoneet **juovia – juotuja – juotavia**. Istuimme huolellisesti **hoitavassa – hoitamassa – hoidetussa** puutarhassa, söimme spizejä eli **paistavia – paistaneita – paistettuja** liha- ja vihannesvartaita, hapankaalia ja perunapannukakkuja. Kerroin meidän omasta yliopistostamme ja laitoksestamme ja minun **tekevästä – tekevästäni – tehdystä** tutkimuksesta. Meillä oli **kiinnostava – kiinnostunut – kiinnostama** keskustelu.

Sitten lauloimme yhdessä ja eräs opiskelija säesti meitä kitaralla. Oli oikein tunnelmallista. Mutta yhtäkkiä taivas meni pilveen ja alkoi sataa. Meidän oli **menevä – mennyt – mentävä** sisälle. Kannoimme kaikki astiat ja ruoat keittiöön ja siirryimme professorin suureen olohuoneeseen ja kirjastoon. Kirjahyllystä löysin monta vanhaa teosta, mm. (= muun muassa) Jaroslav Hašekin vuonna 1912 **julkaistavan – julkaisseen – julkaiseman** novellin, jossa Josef Švejkkin hahmo esiintyy ensimmäisen kerran. Hyllystä löytyi myös Karel Čapekin vuonna 1920 **kirjoitettava – kirjoittama – kirjoitettava** Rossumin Universaalit Robotit eli ns. (= niin sanottu) R.U.R. Illalla professori soitti meille Leoš Janáčekin **säveltäneen – säveltämän – sävelletyn** hienon pianosonaatin. Kiitimme professoria ikimuistoisesta illasta ja ajoimme taksilla hotelliimme.

Perjantaiamuna tein vähän ostoksia ja hain suutarissa **korjaamat – korjanneet – korjattavina** olleet kenkäni. Minun oli **ostama – ostava – ostettava** vähän tuliaisia perheelleni. Sitten pakkasimme matkalaukut ja palautimme hotellihuoneen avaimet, tilasimme taksit ja ajoimme lentokentälle. Odotimme koneen lähtöä puolitoista tuntia ja lensimme sitten Helsinkiin. Se oli oikein hauska ja monin tavoin unohtumaton matka.

Harjoitus 6

Täydennä lauseet annettujen verbien partisiipeilla tekevä, tehnyt tai tekemä.

- antaa

Lastenlahjat eivät ole tavallisesti kalliita.

Tunnetko sinä tuon lahjoja lapsilletädin?

Sari piti eniten tädinnallesta.

Lahjantäti matkusti sitten kotiin.
- pestä

Menen auttamaan lattiaaäitiäni.

Koko talonäitini oli hyvin väsynyt.

Matinauto oli kuin uusi.
- pitää

Presidentin viime sunnuntaina televisiossa puhe oli mielenkiintoinen.

Televisiossa puhettamies on Yhdysvaltojen presidentti.

Puheenmies istui paikalleen eturiviin.
- ottaa

Tunnetko tuon valokuviamiehen?

Hänenvalokuvat ovat hyviä.

Onnettomuudesta kuviamies myi kuvat lehdelle.
- lukea

Kirjastossa istui monta lehteämiestä.

Vien takaisin kirjastoon (minun) kirjan.

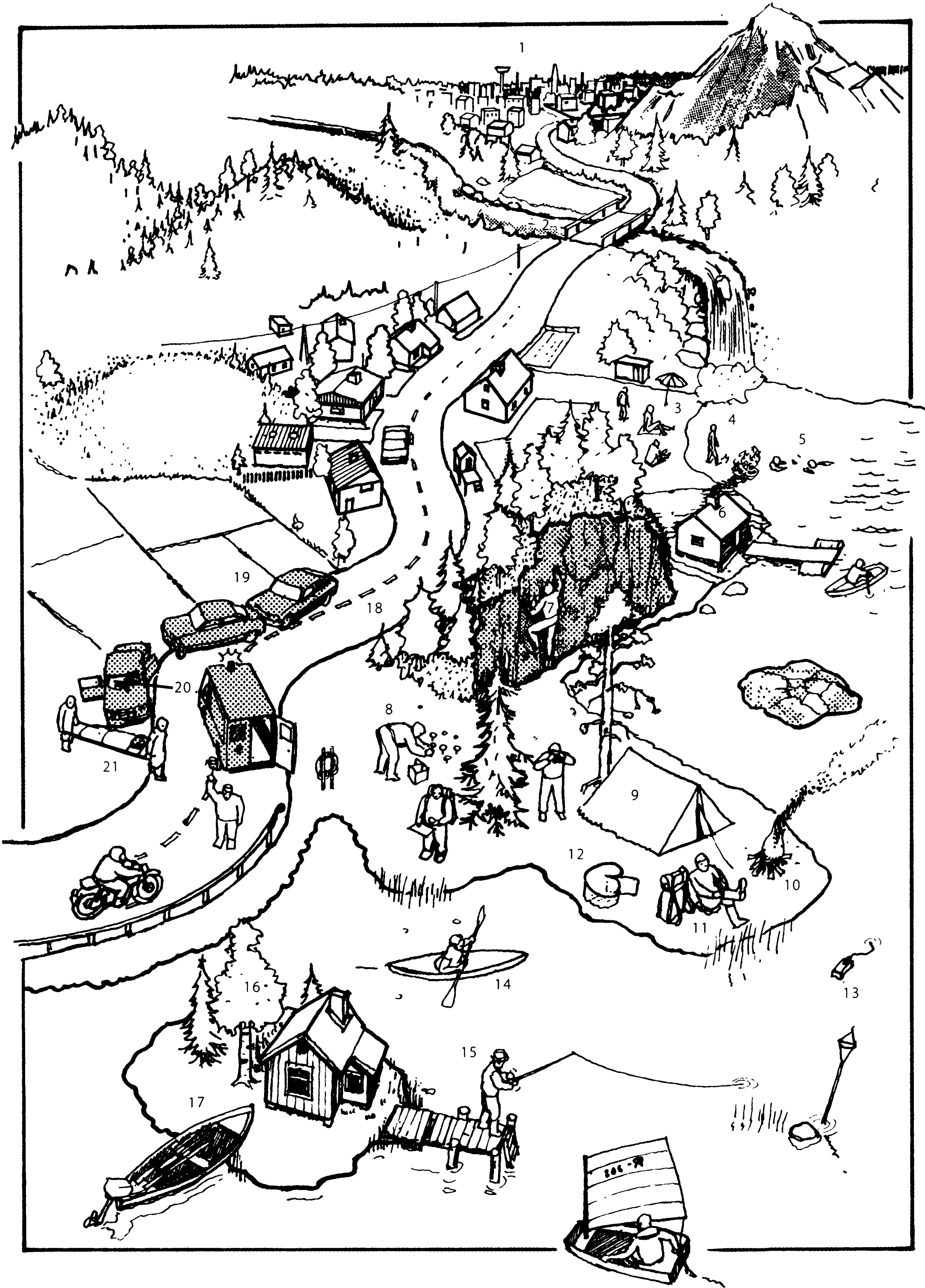
Aamulla kirjastossa mies tuli iltapäivällä samalle luennolle kuin minä.

Harjoitus 7

Keksi kuvista lauseita, joissa esiintyy erilaisia partisiippeja (*tekevä, tehnyt, tekemä, tehtävä, tehty*).

Malli: Annen keittämä tee jäähtyy pöydällä.

Harjoitus 8

Kerro, mitä kuvassa on.

Malli:

Kuvassa on mies, joka soutaa venettä = Kuvassa on **venettä soutava mies**.

- 1. kaupunki, joka sijaitsee vähän kauempana =
- 2. joki, joka virtaa sillan alitse =
- 3. ihmisiä, jotka ottavat rannalla aurinkoa =
- 4. poika, joka kahlaa vedessä =
- 5. lapsia, jotka ovat menneet uimaan =
- 6. sauna, joka lämmitetään puilla =
- 7. mies, joka kiipeää ylös kallionrinnettä =
- 8. mies, joka poimii metsässä sieniä =
- 9. telttä, joka on pystytetty niemelle =
- 10. nuotio, joka on sytytetty rannalle =
- 11. mies, joka vetää jalkaansa saappaita =
- 12. katiska, joka on nostettu rannalle =
- 13. katiska, joka on heitetty veteen =
- 14. poika, joka meloo kanootilla =
- 15. mies, joka seisoo laiturilla =
- 16. koivu, joka kasvaa saarella =
- 17. vene, joka on vedetty rannalle =
- 18. tie, joka kulkee kylän ohitse =
- 19. kolari, joka on sattunut päätiellä =
- 20. kuljettaja, joka loukkaantui onnettomuudessa =
- 21. potilas, joka täytyy viedä kiireesti sairaalaan =
- 22. ambulanssi, joka on pysäköity tien viereen =

Mitä muuta näet kuvassa?

LAUSETYYPIT

LAUSETYYPIT: MINÄ OSTAN AUTON (transitiivilause), JENNI MENEJUNALLA TÖIHIN (intransitiivilause)

<i>Subjekti</i>	<i>Verbi</i>	<i>(Objekti)</i>	<i>(Adverbiaali)</i>	<i>(Adverbiaali)</i>
Me	tapasimme	hänet	eilen	kadulla.
Minä	en tuntenut	häntä	hyvin.	
Hän	oli varannut	huoneen	hotelli Tornista.	
Hän	nousi		aikaisin	aamulla.
Miehet	lähtivät		taksilla	ravintola Helmeen.
Jenni	juoksi		nopeasti	junaan.

(Transitiivilauseessa on objekti. Intransitiivilauseessa ei ole objektia. Adverbiaali ilmaisee aikaa, paikkaa tai tapaa.)

LAUSETYYPPI: PIHALLA ON AUTO (eksistentiaalilause)

<i>Missä? Mistä? Mihin?</i> <i>Paikan adverbiaali</i>	<i>Verbi</i> <i>yksikön 3. persoonassa</i>	<i>Mikä? Mitä?</i>
Kadulla	on	hevonen.
Pihalla	ei ole	keinua.
Talossa	asuu	monta perhettä.
Huoneessa	oli	paljon tauluja.
Ravintolaan	meni	paljon nuoria.
Konsertista	tuli	paljon ihmisiä.

LAUSETYYPPI: MINULLA ON AUTO (omistuslause)

<i>Omistaja</i> <i>Adessiivi</i>	<i>Olla-verbi</i> <i>yksikön 3. persoonassa</i>	<i>Mitä omistaa?</i>
Minulla	on	oma työhuone.
Sinulla	on	paljon kirjoja.
Hänellä	on	paljon ystäviä.
Meillä	ei ole	parveketta.
Teillä	on	monta huonetta.
Heillä	on	kolme lasta.
Minulla	ei ole	autoa.
Johnilla	on	hyvä idea.
Markus Niemisellä	on	oma yritys.
Johtaja Järvisellä	oli	kokous.
Sillä mukavalla naapurilla	on	viisi kissaa.

HUOMAA!

Autossa	on	viisi ovea.
Talossa	ei ole	hissiä.
Junassa	on	ravintolavaunu.
Tietokoneessa	on	virus.

LAUSETYYPPI: MINULLA ON NÄLKÄ (kokijalause)

<i>Kokija</i> <i>Adessiivi</i>	<i>Olla-verbi</i> <i>yksikön 3. persoonassa</i>	<i>Mitä kokee?</i>
Minulla	on	pää kipeä.
Sinulla	on	paha olo.
Hänellä	on	kiire.
Meillä	ei ole	kuuma.
Teillä	on	nälkä.
Heillä	on	jano.
Minulla	ei ole	nälkä.
Markuksella	ei ole	pää kipeä.

LAUSETYYPPI: AUTO ON UUSI (predikatiivilause)

Subjekti	Olla-verbi Kuka? Ketkä? Mikä? Mitkä?	Predikatiivi Millainen? Millaista? Millaisia? Mikä? Mitä?	
Talo	on	vanha.	Konkreettinen subjekti
Talo	ei ole	vanha.	
Asunto	oli	kaunis.	
Ympäristö	ei ollut	kaunis.	
Ihmiset	olivat	niin ystävällisiä.	Subjekti on ainesana.
Kaikki naapurit	olivat	mukavia.	
Vesi	on	kylmää.	
Kahvi	ei ole	kuumaa.	
Maito	oli	hapanta.	Subjekti on abstrakti sana.
Matkustaminen	on	hauskaa.	
Pyöräileminen	on	kivaa.	Subjektia ei ole.
Suomessa	on	kaunista.	

LAUSETYYPPI: ON HAUSKAA MATKUSTAA (On hauskaa-lause)

(Adverbiaali Missä? Milloin? Millä?)	Olla-verbi yksikön 3. persoonassa	Predikatiivi Millaista? Millainen? Mikä?	A-infinitiivi/että-lause
	On	ihanaa	käydä savusaunassa.
	On	kummallista,	että hän ei tullut.
	Oli	mukava(a)	olla siellä.
	On	kiva(a)	lähteä matkalle.
	On	hyvä,	että lähdet mukaan.
	Olisi	parempi	soittaa illalla.
	On	paha,	että hän tupakoi niin paljon.
	Oli	onni,	että muistit ottaa sen mukaan.
	Oli	harmi,	että unohdit sanakirjan kotiin.
	Oli	vahinko,	että et voinut lähteä mukaan.

Adjektiivi (predikatiivi) on yleensä **partitiivissa**.
Tavalliset adjektiivit voivat olla joko **partitiivissa** tai **nominatiivissa**.
Hyvä, parempi, paha tai **substantiivi** on **nominatiivissa**.

LAUSETYYPPI: TÄNÄÄN ON KAUNIS ILMA (tilalause)

Adverbiaali Missä? Milloin?	Verbi yksikön 3. persoonassa	Millainen? Millaista? Mikä? Mitä?
Tänään	Sataa.	
Ulkona	ei sataa.	
Eilen	sataa	lunta.
Kesällä	oli	kylmä.
Siellä	on	lämmin (tä).
Ulkona	oli	kaunista.
Tänään	on	kaunista.
	Oli	kaunis päivä.
	On	viikonloppu.
	Oli	kova tuuli.
		talvi.

LAUSETYYPPI: MINUA VÄSYTTÄÄ (tunnekausatiivilause)

Kokija (objekti) Partitiivi	Verbi	(Mikä?) (subjekti)
Minua	nukuttaa.	
Teitä	ei nukuta.	
Sinua	väsyttää	(tämä pimeys).
Häntä	nauratti	(se vitsi).
Meitä	harmittaa	(koko juttu).

LAUSETYYPPI: MINUN TÄYTYY OSTAA AUTO (nesessiivilause)

<i>Tekijä (Subjekti) Genetiivi</i>	<i>Verbi yksikön 3. persoonassa</i>	<i>Toinen verbi Infinitiivi /TAVA-partisiippi</i>	<i>(Objekti /) adverbiaali)</i>	<i>(Adverbiaali / objekti)</i>
Meidän Markuksen Sinun Heidän Minun Sinun Teidän Heidän Teidän Mikon	täytyy täytyi pitää ei tarvitse on pakko ei ole pakko piti oli pakko on on	ostaa viedä kutsua tehdä ostaa mennä odottaa lähteä autettava soitettava	uusi pesukone. koira hänet tätä harjoitusta bensiniä. sinne. Anttia. jo meitä. isällensä	ulos. juhliin. vielä huomenna. kotiin. illalla.
HUOMAA!				
Tämän oven EU-kansalaisen	kuuluu tulee	olla rekisteröidä	kiinni. oleskeluoikeutensa	poliisiasemalla.
HUOMAA sama rakenne!				
Teidän Teidän Minun	kannattaa on hyvä on vaikea	opiskella muistaa oppia	tämä asia nämä asiat. tätä.	hyvin.

LAUSETYYPPI: SINNE VOI MENNÄ BUSSILLA (geneerinen lause)

<i>(Objekti /) adverbiaali)</i>	<i>Verbi yksikön 3. persoonassa</i>	<i>(Toinen verbi) (Infinitiivi)</i>	<i>(Objekti /) adverbiaali)</i>
Talo Verot Huomenna Tänään Asiasta	Täytyy Pitää täytyy pitää täytyy ei tarvitse on pakko	avata käydä maalata maksaa pestä laittaa ilmoittaa	ikkunat. kaupassa. ensi kesänä. ajoissa. pyykkiä. ruokaa. hänelle.
Kannattaa Kesämökkiä	opiskella ei kannata	suomea. ostaa.	
Tätä ruokaa Huoneeseen Vuosaareen	ei voi saa pääsee	syödä. mennä. metrolla.	

LAUSETYYPPI: MEITÄ ON MONTA (kvanttorilause)

<i>Partitiivi</i>	<i>Verbi yksikön 3. persoonassa</i>	<i>Kuinka paljon?</i>
Meitä Heitä Väkeä	on tuli ei ollut	viisi. monta. paljon.

LAUSETYYPPI: MINUSTA TULEE LÄÄKÄRI (tuloslause)

<i>Mistä? Kenestä? Elatiivi</i>	<i>Verbi yksikön 3. persoonassa</i>	<i>Mikä? Mitä??</i>
Toukasta Siemenestä Minusta Hänestä Helsingistä Hänestä	tulee kasvaa tulee tuli tuli ei tullut	perhonen. suuri puu. opettaja. tulkki. pääkaupunki. presidenttiä.

NOMINIT

kirja kirjaa	<i>kirja-</i>	kirjassa	kirjasta	kirjaan
kylä kylää	<i>kylä-</i>	kylässä	kylästä	kylään
talo taloa	<i>talo-</i>	talossa	talosta	taloon
hölmö hölmöä	<i>hölmö-</i>	hölmössä	hölmöstä	hölmöön
koulu koulua	<i>koulu-</i>	koulussa	koulusta	kouluun
öljy öljyä	<i>öljy-</i>	öljyssä	öljystä	öljyyn
maa maata	<i>maa-</i>	maassa	maasta	maahan
pää päättä	<i>pää-</i>	päässä	päästä	päähän
tee teetä	<i>tee-</i>	teessä	teestä	teehen
puu puuta	<i>puu-</i>	puussa	puusta	puuhun
työ työtä	<i>työ-</i>	työssä	työstä	työhön
suo suota	<i>suo-</i>	suossa	suosta	suohon
museo museota	<i>museo-</i>	museossa	museosta	museoon
televisio televisiota	<i>televisio-</i>	televisiossa	televisiosta	televisioon
keittiö keittiötä	<i>keittiö-</i>	keittiössä	keittiöstä	keittiöön
lattia lattiaa	<i>lattia-</i>	lattiassa	lattiasta	lattiaan
makea makeaa	<i>makea-</i>	makeassa	makeasta	makeaan

NOMINIT	(K, P, T)			
kauppa kauppaa	<i>kaupa-</i>	kaupassa	kaupasta	kauppaan
hattu hattua	<i>hatu-</i>	hatussa	hatusta	hattuun
kukka kukkaa	<i>kuka-</i>	kukassa	kukasta	kukkaan
kylpy kylpyä	<i>kylvy-</i>	kylvyssä	kylvystä	kylpyyn
pöytä pöytää	<i>pöydä-</i>	pöydässä	pöydästä	pöytään
Turku Turkua	<i>Turu-</i>	Turussa	Turusta	Turkuun
sänky sänkyä	<i>sängy-</i>	sängyssä	sängystä	sänkyyn
kampa kampaa	<i>kamma-</i>	kammassa	kammasta	kampaan
ranta rantaa	<i>ranna-</i>	rannassa	rannasta	rantaan
Itävalta Itävaltaa	<i>Itävalla-</i>	Itävallassa	Itävallasta	Itävaltaan
virta virtaa	<i>virra-</i>	virrassa	virrasta	virtaan
puku pukua	<i>puvu-</i>	puvussa	puvusta	pukuun
kyky kykyä	<i>kyvy-</i>	kyvyssä	kyvystä	kykyyn
aika aikaa	<i>aja-</i>	ajassa	ajasta	aikaan

ASTEVAIHTELU (K, P, T)

<i>vahva</i>	<i>heikko</i>	<i>A</i>	<i>vartalo</i>	<i>B</i>	<i>vartalo</i>
kk:	k	<i>kukka:</i>	<i>kuka-</i>	<i>rakas:</i>	<i>rakkaa-</i>
pp:	p	<i>kauppa:</i>	<i>kaupa-</i>	<i>saapas:</i>	<i>saappaa-</i>
tt:	t	<i>tyttö:</i>	<i>tyttö-</i>	<i>raitis:</i>	<i>raittii-</i>
k:	-	<i>joki:</i>	<i>joe-</i>	<i>koe:</i>	<i>kokee-</i>
p:	v	<i>leipä:</i>	<i>leivä-</i>	<i>varvas:</i>	<i>varpaa-</i>
t:	d	<i>setä:</i>	<i>sedä-</i>	<i>ydin:</i>	<i>ytime-</i>
nk:	ng	<i>lanka:</i>	<i>langa-</i>	<i>rengas:</i>	<i>renkaa-</i>
mp:	mm	<i>kampa:</i>	<i>kamma-</i>	<i>lammas:</i>	<i>lampaa-</i>
nt:	nn	<i>ranta:</i>	<i>ranna-</i>	<i>liikenne:</i>	<i>liikentee-</i>
lt:	ll	<i>ilta:</i>	<i>illa-</i>	<i>helle:</i>	<i>heltee-</i>
rt:	rr	<i>kerta:</i>	<i>kerra-</i>	<i>porras:</i>	<i>portaa-</i>
lki:	lje	<i>jälki:</i>	<i>jälje-</i>	<i>hylje:</i>	<i>hylkee-</i>
rki:	rje	<i>järki:</i>	<i>järje-</i>		
uku:	uvu	<i>suku:</i>	<i>suvu-</i>		
yky:	yvy	<i>kyky:</i>	<i>kyvy-</i>		

HUOMAA!

sk≡	<i>koski:</i>	<i>koske-</i>	ks≡	<i>taksi:</i>	<i>taksi-</i>
st≡	<i>risti:</i>	<i>risti-</i>	ts≡	<i>metsä:</i>	<i>metsä-</i>
tk≡	<i>matka:</i>	<i>matka-</i>	sp≡	<i>piispa:</i>	<i>piispa-</i>
hk≡	<i>ruuhka:</i>	<i>ruuhka-</i>			

<i>A</i>	<i>vartalo</i>	<i>B</i>	<i>vartalo</i>
<i>kauppa:</i>	<i>kaupa-</i>	<i>liike:</i>	<i>liikkee-</i>
<i>kauppaa</i>	<i>kaupan</i> <i>kaupat</i> <i>kaupalla</i> <i>kaupalta</i> <i>kaupalle</i> <i>kaupassa</i> <i>kaupasta</i> <i>kauppaan</i>	<i>liikettä</i>	<i>liikkeen</i> <i>liikkeet</i> <i>liikkeellä</i> <i>liikkeeltä</i> <i>liikkeelle</i> <i>liikkeessä</i> <i>liikkeestä</i> <i>liikkeeseen</i>
<i>Kun nominatiivin lopussa on vokaali,</i> <i>—>vartalo on heikko.</i>		<i>1)-e-sanoissa</i> <i>2) -in-sanoissa,</i> <i>3) -is/-as/-äs-sanoissa,</i> <i>4) -ton/-tön-sanoissa,</i> <i>5) -tar/-tär-sanoissa ja</i> <i>6) -en/-el/-er/-ar-sanoissa</i> <i>—>vartalo on vahva</i>	

NOMINITYYPIT

-i					
pankki :	panki-	pankin	pankilla	pankilta	pankille
pankkia		pankit	pankissa	pankista	pankkiin

Näin taipuvat myös mm. seuraavat sanat: ammatti, anoppi, kasvi, kiltti, kori, laki, lenkki, lääkäri, muisti, muovi, mökki, nätti, peili, peli, pysäkki, päiväkot*i*, siisti, tori, tulkki, tunti, tuoli, täti, tölkki ja äiti.

-i					
joki :	joe-	joen	joella	joelta	joelle
jokea		joet	joessa	joesta	jokeen

Näin taipuvat myös mm. seuraavat sanat: appi, hirvi, järki, järvi, kaikki, ovi, pilvi, polvi, sormi ja tähti.

-i (-ni, -li, -ri) (-si, -hi)					
saari :	saare-	saaren	saarella	saarelta	saarelle
saarta		saaret	saarella	saaresta	saareen

Näin taipuvat myös mm. seuraavat sanat: juuri, kuori, mieli, moni, puoli, kuusi (puu), lohi, vuohi ja ääni.

-si					
uusi :	uude-	uuden	uudella	uudelta	uudelle
uutta		uudet	uudessa	uudesta	uuteen

Näin taipuvat seuraavat sanat: vesi, käsi, vuosi, kausi (kuukausi, vuorokausi), viisi, kuusi (6), susi, tosi, täysi, köysi, liesi, reisi sekä yksi, kaksi, hirsi, varsi, virsi, pursi, kans*i*, länsi ja kynsi (katso sivu 36).

-e					
kone :	konee-	koneen	koneella	koneelta	koneelle
konetta		koneet	koneessa	koneesta	koneeseen
liike :	liikkee-	liikkeen	liikkeellä	liikkeeltä	liikkeelle
liikettä		liikkeet	liikkeessä	liikkeestä	liikkeeseen

-nen					
lautanen :	lautase-	lautasen	lautasella	lautaselta	lautaselle
lautasta		lautaset	lautasessa	lautasesta	lautaseen

-in					
eläin :	eläime-	eläimen	eläimellä	eläimeltä	eläimelle
eläintä		eläimet	eläimessä	eläimestä	eläimeen
ydin :	ytime-	ytimen	ytimellä	ytimeltä	ytimelle
ydintä		ytimet	ytimessä	ytimestä	ytimeen

-is/-as/-äs					
kallis :	kallii-	kalliin	kalliilla	kalliilta	kalliille
kallista		kalliit	kalliissa	kalliista	kalliiseen
vieras :	vieraa-	vieraan	vieraalla	vieraalta	vieraalle
vierasta		vieraat	vieraassa	vieraasta	vieraaseen
raitis :	raittii-	raittiin	raittiilla	raittiilta	raittiille
raitista		raittiit	raittiissa	raittiista	raittiiseen
tehdas :	tehtaa-	tehtaan	tehtaalla	tehtaalta	tehtaalle
tehdasta		tehtaat	tehtaassa	tehtaasta	tehtaaseen

-us/-ys/-os/-ös					
rakennus :	rakennukse-	rakennuksen	rakennuksella	rakennukselta	rakennukselle
rakennusta		rakennukset	rakennuksessa	rakennuksesta	rakennukseen
näytös :	näytökse-	näytöksen	näytöksellä	näytökseltä	näytökselle
näytöstä		näytökset	näytöksessä	näytöksestä	näytökseen

-uus/-yys/-us/-ys					
teollisuus :	teollisuude-	teollisuuden	teollisuudella	teollisuudelta	teollisuudelle
teollisuutta		teollisuudet	teollisuudessa	teollisuudesta	teollisuuteen
rakkaus :	rakkaude-	rakkauden	rakkaudella	rakkaudelta	rakkaudelle
rakkautta	rakkaudet	rakkaudessa	rakkaudesta	rakkauteen	
-ut/-yt					
lyhyt :	lyhye-	lyhyen	lyhyellä	lyhyeltä	lyhyelle
lyhyttä		lyhyet	lyhyessä	lyhyestä	lyhyeen
-nut/-nyt					
väsinyt :	väsynee-	väsyneen	väsyneellä	väsyneeltä	väsyneelle
väsinyttä		väsyneet	väsyneessä	väsyneestä	väsyneeseen
-ton/tön					
työtön :	työttömä-	työttömän	työttömällä	työttömältä	työttömälle
työtöntä		työttömät	työttömässä	työttömästä	työttömään
-tar/-tär					
laulajatar :	laulajattare-	laulajattaren	laulajattarella	laulajattarelta	laulajattarelle
laulajatarta		laulajattaret	laulajattaressa	laulajattaresta	laulajattareen
-en/-el/-ar					
jäsen :	jäsene-	jäsenen	jäsenellä	jäseneltä	jäsenelle
jäsentä		jäsenet	jäsenessä	jäsenestä	jäseneen
sävel :	sävele-	sävelen	sävelellä	säveeltä	sävelelle
säveltä		sävelet	sävelessä	sävelestä	säveleen
sisar :	sisare-	sisaren	sisarella	sisarelta	sisarelle
sisarta		sisaret	sisaressa	sisaresta	sisareen

Järjestysluvut:

ensimmäinen :	ensimmäise-	ensimmäisen	ensimmäisellä	ensimmäiseltä	ensimmäiselle
ensimmäistä		ensimmäiset	ensimmäisessä	ensimmäisestä	ensimmäiseen
toinen :	toise-	toisen	toisella	toiselta	toiselle
toista		toiset	toisessa	toisesta	toiseen
kolmas :	kolmanne-	kolmannen	kolmannella	kolmannelta	kolmannelle
kolmatta		kolmannet	kolmannessa	kolmannesta	kolmanteen
neljäs :	neljänne-	neljännen	neljännellä	neljänneltä	neljännelle
neljättä		neljännet	neljännessä	neljännestä	neljänteen
viides :	viidenne-	viidennen	viidennellä	viidenneltä	viidennelle
viidettä		viidennet	viidennessä	viidennestä	viidenteen
kuudes :	kuudenne-	kuudennen	kuudennella	kuudennelta	kuudennelle
kuudetta		kuudennet	kuudennessa	kuudennesta	kuudenteen

Nämä sanat taipuvat erikoisella tavalla:

puku :	puvu-/pukuun		luku :	luvu-/lukuun	
pukua			lukua		
suku :	suvu-/sukuun		kyky :	kyvy-/kykyyn	
sukua			kykyä		
aika :	aja-/aikaan		poika :	poja-/poikaan	
aikaa			poikaa		
mies :	miehe-/mieheen		veli :	velje-/veljeen	
miestä			veljeä		
lapsi :	lapse-/lapseen		veitsi :	veitse-/veitseen	
lasta			veistä		

lohi : lohta	lohe-/loheen	vuohi : vuolta	vuohi-/vuohen
meri : merta	mere-/mereen	veri : verta	vere-/vereen
lumi : lunta	lume-/lumeen	liemi : lientä	lieme-/liemeen
yksi : yhtä	yhde-/yhteen	kaksi : kahta	kahde-/kahteen
hirsi : hirttä	hirre-/hirteen	varsi : vartta	varre-/varteen
virsi : virttä	virre-/virteen	pursi : purttä	purre-/purteen
kansi : kantta	kanne-/kanteen	länsi : länttä	länne-/länteen
kynsi : kynttä	kynne-/kynteen	vasen : vasenta	vasemma-/vasempaan
sydän : sydäntä	sydäme-/sydämeen	morsian : morsianta	morsiame-/morsiameen
lämmin : lämmintä	lämpimä-/lämpimään	hapan : hapanta	happama-/happamaan
parempi : parempaa	paremma-/parempaan	paras : parasta	parhaa-/parhaaseen
kumpi : kumpaa	kumma-/kumpaan	kevät : kevättä	kevää-/kevääseen
kirves : kirvestä	kirvee-/kirveeseen	ruis : ruista	rukii-/rukiiseen
juures : juuresta	juurekse-/juurekseen	vihannes : vihannesta	vihannekse-/vihannekseen
veljes : veljestä	veljekse-/veljekseen	ilves : ilvestä	ilvekse-/ilvekseen
turkis : turkista	turkikse-/turkikseen	jänis : jänistä	jänikse-/jänikseen
kasvis : kasvista	kasvikse-/kasvikseen	varis : varista	varikse-/varikseen
anjovis : anjovista	anjovikse-/anjovikseen	anis : anista	anikse-/anikseen
tennis : tennistä	tennikse-/tennikseen	futis : futista	futikse-/futikseen
roskis : roskista	roskikse-/roskikseen	lippis : lippistä	lippikse-/lippikseen
ananas : ananasta	ananakse-/ananakseen	lihas : lihasta	lihakse-/lihakseen
kolme : kolmea	kolme-/kolmeen	itse : itseä	itse-/itseän
Ville : Villeä	Ville-/Villeen	pelle : pelleä	pelle-/pelleen
nukke : nukkea	nuke-/nukkeen	nalle : nallea	nalle-/nalleen
arki : arkea	arje-/arkeen	järki : järkeä	järje-/järkeen
jälki : jälkeä	jälje-/jälkeen	kylki : kylkeä	kylje-/kylkeen
hylje : hyljettä	hylkee-/hylkeeseen	lahje : lahjetta	lahkee-/lahkeeseen

VERBITYYPIT

1.	-A/Ä	ASUA	<i>asun asuin olen asunut olin asunut</i>	<i>en asu en asunut en ole asunut en ollut asunut</i>
		MAKSAA	<i>maksan maksoin olen maksanut olin maksanut</i>	<i>en maksa en maksanut en ole maksanut en ollut maksanut</i>
		TUNTEA	<i>tunnen tunsin olen tuntenut olin tuntenut</i>	<i>en tunne en tuntenut en ole tuntenut en ollut tuntenut</i>
2.	-DA/DÄ	TUODA	<i>tuon toin olen tuonut olin tuonut</i>	<i>en tuo en tuonut en ole tuonut en ollut tuonut</i>
3.	-LA/LÄ	KÄVELLÄ	<i>kävelen kävelin olen kävellyt olin kävellyt</i>	<i>en kävele en kävellyt en ole kävellyt en ollut kävellyt</i>
	-NA/NÄ	PANNA	<i>panen panin olen pannut olin pannut</i>	<i>en pane en pannut en ole pannut en ollut pannut</i>
	-RA/RÄ	SURRA	<i>suren surin olen surrut olin surrut</i>	<i>en sure en surrut en ole surrut en ollut surrut</i>
4.	-(s)TA/TÄ	PESTÄ	<i>pesen pesin olen pessyt olin pessyt</i>	<i>en pese en pessyt en ole pessyt en ollut pessyt</i>
	-(V)TA/TÄ	HALUTA	<i>haluan halusin olen halunnut olin halunnut</i>	<i>en halua en halunnut en ole halunnut en ollut halunnut</i>
	-(i)TA/TÄ	VALITA	<i>valitsen valitsin olen valinnut olin valinnut</i>	<i>en valitse en valinnut en ole valinnut en ollut valinnut</i>

VERBITYYPIT
 ASTEVAIHTELU (K, P, T)

1	INF. VAHVA	1. p. heikko 2. p. heikko 3. p. VAHVA			
2	–				
3	INF. heikko	kaikissa persoonissa VAHVA			(vain -LA/-LÄ -verbit !)
4	INF. heikko	kaikissa persoonissa VAHVA			
5	–				
6	INF. heikko	kaikissa persoonissa VAHVA			
1.	LUKEA	minä sinä hän	luen. luet lukee	me te he	luemme luette lukevat
	ANTAA	minä sinä hän	annan annat antaa	me te he	annamme annatte antavat
2.	–				
3.	KUUNNELLA	minä sinä hän	kuuntelen kuuntelet kuuntelee	me te he	kuuntelemme kuuntelette kuuntelevat
	AJATELLA	minä sinä hän	ajattelen ajattelet ajattelee	me te he	ajattelemme ajattelette ajattelevat
4.	TAVATA	minä sinä hän	tapaan tapaat tapaa	me te he	tapaamme tapaatte tapaavat
	MAATA	minä sinä hän	makaan makaat makaa	me te he	makaamme makaatte makaavat
5.	–				
6.	PAETA	minä sinä hän	pakenen pakenet pakenee	me te he	pakenemme pakenette pakenevat

Kirjassa seurataan Suomessa asuvien nuorten ja heidän perheidensä elämää, matkustellaan, pidetään juhlia, käydään kahvilassa, kampaajalla ja lääkärissä, keskustellaan eri aiheista, haetaan työpaikkaa, käsitellään Suomen historiaa ja esitellään suomalaista kulttuuria. Tekstit ovat riittävän lyhyitä, joten puheharjoituksiin jää hyvin aikaa. Omaa kielentuottamista vaativia harjoituksia on runsaasti. Tekstien sanasto kertaautuu erilaisissa harjoituksissa. Harjoitusten tarkistamista helpottaa se, että vastaukset löytyvät verkosta.

Suomi sujuvaksi 2 -kirjan avulla voi saavuttaa erinomaisen sekä suullisen että kirjallisen suomen kielen taidon (Eurooppalaisen viitekehyksen taitotasot A2.1. ja A2.2.). Suomen kielen säännöstö on helposti ymmärrettävissä ja omaksuttavissa kirjasta. Sanasto on tavallisinta arkielämän sanastoa, mutta sanomalehtikielenkin sanastoon tutustutaan.

Suomi sujuvaksi 2 sopii mainiosti perusteokseksi suomen kielen opiskelijalle. Kurssin jälkeenkin siitä on jatkuvasti hyötyä kielenoppijalle.

ISBN 978-952-495-246-0

www.gaudeamus.fi